

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Fő-ut 15. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva
vidékre postai szállalással
Egy óra . . . 10 K
Negyed évre . 140 „
Félévre . . . 280 „
Egész évre . 560 „

Egyes szám ára
3 korona

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdal. telefon 117.

Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁN

Társ-szerkesztő:
Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetések délután 5 óráig vétetnek fel díjszabás szerint.

Komoly akció a nemzetgyűlés összehívására.

A parlamentet sürgősen össze kell hívni.

Budapest, október 31. A kormányt és a pártokat ezidő szerint kizárólag a királykérdésnek a nemzet érdeke szerint való elintézése foglalkoztatja. A hercegprímás tihanyi utjával nincs megoldva ez a fontos kérdés, melynek elintézése miatt Csernoch a királyt felkereste és valószínű, hogy ebben az ügyben még további tárgyalások válnak szükségessé.

Az egységes párt ügyét a királykérdés háttérbe szorította, de a kereszténypárton ma már nem itélik meg olyan kedvezően a miniszterelnöknek ezirányú fáradozását, mint az utóbbi napokban. Haller István, ki a kereszténypárt ügyeit vezeti, ma délelőtt 11 órakor jelent meg a kormányzónál.

Az ellenzéki képviselők már a múlt héten mozgalmat indítottak a nemzetgyűlés mielőbbi összehívása érdekében és ma ennek a mozgalomnak a kereszténypárton is akadtak támogatói. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban a független kisgazdák részéről a következőket jelentik ki:

— A párt főtörekvése, hogy mikor az ország létérdeke forog kockán, a kormány nemzetgyűlés nélkül, a saját szakállára ne kormányozzon. Láthatjuk, hogy a körülöt-

tünk levő államok még ultimátumot sem küldhettek az ő nemzetgyűlésük nélkül. Sajnos, a nemzetgyűlés pártarányai végzetesen hatnak ezekben a napokban, mert az ellenzék nem olyan nagyszámu, hogy az ellenzéki képviselők aláírásával össze lehetne hívni a Házát, a kormánypártok részéről pedig eddig még nem kaptunk aláírást.

Az ügygel kapcsolatban Erekly Károly így nyilatkozott:

— A parlamentet a legsürgősebben össze kell hívni. A kormány arra hivatkozik, hogy egész Európában nincs olyan erős kormány, mint ő és mégsem hajlandó kiállni a nyílt kritikát. Ha a kormány olyan nagyon erős, akkor ne ijedjen meg a nyílt kritikától. Ugy látszik, a Bethlen-kormány nem meri összehívni a nemzetgyűlést közigazgatási, pénzügyi és közjogi okokból.

A kereszténypárt egyik vezetője ezeket mondotta:

— A nemzetgyűlés sürgős összehívását okvetlenül szükségesnek tartjuk. Szerdán este a párt intéző bizottsága ülést tart, melyen az összes aktuális problémákat megvitatják és további magatartásuk felől döntenek.

Andrássy, Rakovszky, Gratz és Ostenburg készítették elő a király-puccsot.

Páris, október 31. A Petite Journal genfi levelezője beszélgetést folytatott Querkmann századossal, Károly király bizalmi emberével, aki kijelentette, hogy a puccsot Andrássy, Rakovszky, Gratz Gusztáv és Ostenburg őrnagy készítették elő.

Legujabb.

(Erkezett éjjel 12 órakor.)

Károly királyt detronizálják.

Csütörtökön összeül a nemzetgyűlés. — A kereszténypárt nem detronizál.

Budapest, október 31. Bécsből vett híradás szerint a nagyantant képviselői kollektív demarsot nyújtottak át a magyar kormánynak, melyben követelik, hogy vagy Károly király mondjon le, vagy az egész Habsburg-házat detronizálják. Abban az esetben, ha ezt a magyar kormány nem teljesítené, nem áll a nagyantantnak módjában a kisantant további lépéseit megakadályozni.

Budapest, október 31. A nemzetgyűlés csütörtökön ülést tart. Ezen az ülésen Tomcsányi igazságügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt elő a Habsburg-Lotharingiai ház detronizációjáról, azonkívül a javaslatban benne foglaltaknak mindazon követelések, melyek a nagyantant legutóbbi jegyzékéből ismeretesek. A javaslatot betervezése után sürgősen kiadják a közjogi bizottságnak, majd felfüggesztik az ülést, a bizottság nyomban letárgyalja és az újra megnyíló ülésen a javaslatot tárgyalni és megszavazni fogják.

A javaslat részére a többség biztosítva van. Nagyatádi már hozzáadta beleegyezését és táviratot küldött párt-híveinek, hogy csütörtökön okvetlenül jelenjenek meg a nemzetgyűlésen, mert fontos javaslatot kell letárgyalniok.

A kereszténypárt, melynek vezetői ma a kormányzónál kihallgatáson voltak, a kényszerhelyzet következtében passive fognak viselkedni a javaslattal szemben.

A javaslatot pénteken harmadszori olvasásban is elfogadják, szombaton pedig szankciója jelenik meg a hivatalos lapban.

A baranyai választások.

Fenyő Miksa megbukott. — Ráday Gedeon vezet.

Budapest, október 31. A baranyai választások ma este fejeződnek be. Hiteles eredmény eddig mindössze a csonka dárdai kerületből érkezett, hol a beérkezett jelentés szerint Mándy Sámuel kisgazdapárti programmal 79 szavazattal győzött Fenyő Miksával szemben. Egyebütt a pártok erősen bizakodnak jelöltjük győzelmében és valószínű, hogy több helyen pótválasztás lesz. Az ellenzék főként Regőcén, Nagyszentmiklóson és Pécs II. kerületében vár győzelmet, a kereszténypárton a villányi és szabadkai kerületet veszik biztosra, a kisgazdapárt pedig Baján, Mohácsos és Szőregen remél diadalt.

A dorogi kerületben a független kisgazdák Mchely Kálmán nyug. államtitkárt léptetik fel, aki holnap kezdi meg körutját. Elkisériék Rassay és Drózdly.

Budapest, október 31. Pécs I. kerületében Ráday belügyminiszter fölényesen vezet, megválasztását egészen biztosra veszik. A II. kerületben Komoroczy István kanonoknak van eddig többsége. A mohácsi kerületben Bokatur Tamás kisgazdapárti jelölt vezet.

A királyt a nagyantant veszi át A keddről—szerdára virradó hajnal.

Budapest, október 31. Ma délelőtt Bethlen miniszterelnök felkereste Bánffy és Belitska, később Castagnetto olasz és Hohler angol követet, kikkel hosszabb megbeszélést folytatott. Értesülésünk szerint Károly király a keddről—szerdára virradó hajnalon érkezik Tihanyból Dunaföldvárra, hol már várni fogja a Gloworn nevű angol ágyunaszád, mely Galacba viszi. A királyi pár szállításáról az antant-hatalmak gondoskodnak, melyek ezt a feladatot már Tihanyban átveszik. A magyar kormány azonban gondoskodik arról, hogy a királyt az egész utvonalon méltóságának megfelelő bánásmódban részesüljön.

Páris, október 31. A nagykövetek tanácsa megvitatta azokat az eszközöket, melyek Károly királynak Magyarországból való sürgős eltávolítása céljából alkalmasak. Az az angol ágyunaszád, mely elfogja szállítani a királyt, Galacban várja be a nagykövetek tanácsának a király végleges tartózkodási helyére vonatkozó döntését.

Budapest, október 31. Beavatott helyről vett értesülés szerint Apponyi Albert és Szécheny Miklós grófok ma a kormány engedélyével a királyhoz Tihanyba utaztak.

Mozgósítással, ultimátummal

fenyegetőzve akar a kisantant Magyarország legbelsőbb ügyeibe beleavatkozni, kardcsörtetéssel akarja kényszeríteni, hogy a rángerőszakolt békének minde egyes pontját a kormány végrehajtsa, sőt még azon túl is olyan dolgokra vállalkozzék, amelyet ők magyarának bele a békeszerződésbe.

Elismerjük, hogy ezekben a kritikus napokban nagyon nehéz a kormány helyzete, mert számolnia kell avval, hogy mi egy szerencsétlen, megcsönkített és kifosztott ország vagyunk, akiknek ezidőszereint jó formán alig van szavunk ott, ahol a népek sorsát intézik. A reánk mért igazságtalanságok miatt panaszkodhatunk ugyan, de csak birtokon kívül, ami azt jelenti, hogy volt ellenségeink akarata előtt a kényszerűség hatalmánál fogva meg kell hajolnunk és azután panaszkodhatunk, ha már mindent megtettünk.

Akkor, mikor a kormányt és az országot ilyen kívülről jövő igazságtalanságok nyomás éri, nem hagyhatjuk szó nélkül azt az állapotot, hogy a kormány ebben a küzdelmében a teljes konszolidáció és a minden állampolgárra egyformán érvényes jogrend hiánya miatt nem támaszkodhatik olyan szilárd erkölcsi alapra, mint amilyenre szüksége volna.

Mindaddig, míg a magyar állampolgárokat vallásuk miatt tanulmányi szabadságukban korlátozó numerus clausus intézménye hatályban van, mindaddig, míg a magyar állampolgárok gondolatnyilvánítási jogát erősen korlátozó és a sajtószabadságot illuzóirussá tevő sajtócenzúra hatályban van, mindaddig, míg a polgárok egyesülési és gyülekezési joga korlátozva van és pedig legtöbbször pártszempontok szerint, mindaddig, míg a munkásoknak csak ígérnek a szabadságot, valójában pedig még a szakszervezeteket sem állíthatják fel, mindaddig, míg a nemzetgyűlésben első és másodosztályú honpolgárokról mernek nyíltan beszélni, értve ezalatt az emberi jogaiban egyáltalán nem korlátozott boldog magyarokat és a szabadságukban megszorított mostohagyerekeket, nem vághatja a kormány ellenfelei szemébe, hogy nálunk teljes a jogrend. A jogrendnek fentebb felsorolt fogyatékosait ellenfeleink igen alaposan kihasználhatják és előállhatnak még avval is, hogyha ők Magyarország belügyeibe beleavatkoznak, azt nemcsak a saját érdekükben, hanem a magyar állampolgárok jobbiztonságának megóvása érdekében is tehetik.

Ez pedig fél vereséget jelentene a kormányra, mert a külföldön azok fülébe, kik sorsunkat intézik, száz és ezer ellenünk hangzó vád jut addig, míg igazunkról egy gyenge szót meghallanak. Ezeknek a legnagyobb rész-

ben alaptalan vádaskodásoknak nem szabad tápot adni, nem szabad megengedni, hogy Magyarországról bárki is azt állíthassa és hiresztelhesse, hogy itt az állampolgári jogokat nem élvezheti minden állampolgár a maga teljes egészében és pedig önhibáján kívül csak azért, mert vagy a papáját vagy a pályáját nem jól választotta meg.

Dr. Domján Lajos.

HIREK.

— **Halottak emlékezete.** Kevés őszinte gyászszal, legtöbbször színészi játékkal kimegyünk ma a temetőbe, hogy a halottakra emlékezzünk. Hej, ha a halottak megszólalhatnának... Hogy ránk sipakodnának, hogy ne becstelenítsük meg az örök béke honát, ne hazudjunk meghatódottságot, nemesebb érzékeket, ne sóhajtsuk vissza az elköltözötteket, mikor az élőket üzzük, hajszoljuk, a kenyerekre törünk, a becsületüket raboljuk meg. Ha a halottak megszólalhatnának... Hogy ránk támadnának, hogy ne a holtakat sirassuk, hanem az élőket, akik mindent elkövetnek, hogy az élet mennél elviselhetetlenebb legyen.

— **A bakónaki hősök sirjánál a Zrínyi szövetség egyesületei** délután 3 órakor gyülekezzenek. Emlékbeszédet mond dr. Hajdu Gyula.

— **Énekpróba.** Az Irodalmi Kör vegyeskara a mai ünnep miatt a próbáját f. hó 3-án, csütörtökön délután 6 órakor tartja a Rozgonyi-utcai iskolában. Rácz.

— **A posta házhoz kézbesíti a csomagokat.** A posta ezúton hozza a közönség tudomására, hogy november hó 1-étől a csomagokat kocsihoz kézbesíteli.

— **Felemelik az okiratok bélyegilletékét.** Egy megbukott pénzügyi politika hagyatékát leltározta most a kormány. A kudarcot végződött Hegedüs-program egyik alkotását az okiratok bélyegilletékéről szóló törvénytervezetet a közelmúlt napokban küldte meg a pénzügyminiszterium az érdekképviseleteknek tanulmányozás és esetleges javaslattétel végett. A szóbanforgó törvénytervezet százhusz oldalas nagyalakú füzet, mely 291 szakaszba tagolja széjjel az okmánybélyegkötelezettséget, A lényegesen felemelni szándékolt új okmánybélyegskála — mint a Pénz tudósítóját illetékes helyen informálták — a jogászai érdekességnek egyáltalán nem okoz fejtörést. A gyakorló jogászok az okmánybélyeg drágulásából származó újabb terheket egyszerűen áthárítják ügyfeleikre. Nem az ügyvéd és a közjegyző, hanem kizárólag a szerződő, öröklő és pereskedő felek fogják az új bélyegilleték terheit viselni. Az új okmánybélyegtarifa egész sulya a napi kereskedelemre nehezedik. A kiállított kereskedelmi számlák bélyegkötelesek lévén: az új teher első sorban a kereskedelmet éri. Minthogy pedig a számla bélyegilletékét az eddigi gyakorlat szerint mindig az eladó viselte, nem tehető fel, hogy a jövőben a vevőre volna áthárítható. Félni kell tőle azonban, hogy a kereskedői világ egyik része burkolt formában, tehát a helyzet által adott drágítás alapján fog szabadulni igyekezni ettől a friss tehertől, mely ilyenformán a továbbdrágulás újabb okozója lesz. Az érdekképviseletek egyébként buzgón tanulmányozzák az okmánybélyeg illeték-

ról szóló tervezetet és a napokban közös tanácskozásra gyűlnek össze az egyöntetűen teendő lépések megbeszélése végett. A hangulat a törvénytervezet irányában nem valami barátságos. Olyan handok hallatszanak, hogy a kormány múlt év szeptember elejével emelte fel legutóbb az okmánybélyeg illetéket és így a Hegedüs-féle szimfónia végakordját ilyen rövid időközben és különösen nem olyan időpontban kellett volna lejátszani, midőn általában dráguló tendencia urálja a napi életet.

— **Új ötkoronás kerül forgalomba.**

Egyik múlt számunkban megírtuk, hogy a Svájcban gyártott államjegyeken kívül itthon újra gyártanak kisebb címleteket, hogy a váltópénz mennyiségét a Svájcban gyártott újabb mennyiséggel összhangba hozzák. A gyártási munkálatok már annyira előre haladtak, hogy a munka megindításához szükséges lemezek és klisék készítését illetékes helyen már elrendelték. Az összeg tekintetében még nem történt döntés, azonban egyelőre a régi kisebb címleteknek körülbelül 75 százaléka lesz a mérték. Igen érdekes, hogy a most gyártásra kerülő kisebb címletek között ismételtelen szerepelnek majd az 5 koronás jegyek, melyeknek gyártását az eredeti tervezet szerint mellőzni akarták. Az 5 koronás jegyek színezése és mintája tekintetében még nem jutottak megállapodásra annyi azonban máris bizonyos, hogy az új 5 koronás jegyek színben és mintában az eddigiektől teljesen eltérően lesznek. Az új jegyek gyártását Budapesten az eddig is bevált nyomdák végzik.

— **Elsejétől ingyen gyógykezelik a tisztviselőket.** A kormány november elsejétől ingyen gyógykezelésben részesíti az összes állami tisztviselőket, nyugdíjas állami tisztviselőket és az állami tisztviselők nyugdíjas özvegyeit. A kedvezmény két részre oszlik: ingyenes orvosi gyógykezelésre és ingyenes gyógyszerre. A népjóléti miniszter rendelkezése szerint minden állami tisztviselő, nyugdíjas özvegy az Országos Orvosszövetségbe tartozó orvossal megállapodhat arra, hogy az orvos az illető igényjogosultnak és azon családtagjainak gyógykezelését, akik után családi pótlékot élvez, házi orvosi minőségben elvállalja. Az orvosok díjazását Később megállapítandó mértékben az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap tagjai fogja fizetni. A házi orvosi működés elvállalására vonatkozó megállapodásokat az igényjogosultak hivatalfőnökökhöz, a nyugdíjasok az illetményeiket számfőző hivatalhoz kötelesek november 15-ig benyújtani, mely azt a népjóléti miniszterhez felterjeszti. A gyógyszerárak tisztviselők részére a gyógyszert ingyen készítik, november elsejétől a köztisztviselők nemcsak állami és egyéb kórházakban részesülnek ingyenes gyógykezelésben, hanem magángyógyintézetekben is.

3460 Kötőszó számú

aranyhegyi ujborkok

ismét kaphatók literenként 24 és 30 koronáért

Sáfrán József üzletkereskedésében Nagykanizsa, Magyar-utca 74. sz.

Csonka Magyarország — nem ország
Egész Magyarország: mennyország!

beszerzett őszi ujdonságok, kötött kabatok, harisnyák, keztyűk

RÉGI ÁRAKKAL GRÜNBERGERNÉL

Fő-ut 11. Telefon: 221. Fő-ut 11

— **Ahol Andrassy és Rakovszky „ülnek”.** Andrassyt és Rakovszkyt tudvalevőleg a pestvidéki ügyészségi fogház fiatalkoru osztályán helyezték el. Vajjon mit akart ezzel az ügyészség demonstrálni? Hogy a két öreg ur mint politikus — fiatalkoru? Egyébként ne gondolja senki, hogy Rakovszky és Andrassy bilincsbbe verve, valami földalatti sötét pincében ülnek. Celláik a pestvidéki ügyészségi fogház III-ik emeletén vannak. A pestvidéki fogház Európa legmodernebb börtöne. Központi fűtéssel, világos ablakkal, padlóval van ellátva. Minden cellában amerikai rendszerű, vízóblítós illemhely van. A két politikus celláját egyébként is privát butorokkal szerelték föl. Ha még ehhez vesszük, hogy dohányozhatnak, lapokat járathatnak saját kosztjukat ehetik, — talán nem is nekik lesz legrosszabb dolguk Magyarországon.

— **Dr. Knauz László** ügyvéd tífuszából felgyógyult s ügyvédi működését már folytatja.

— **Az ujságárak felemelése.** November elsejétől kezdve nemcsak az összes fővárosi, hanem a nagyobb vidéki lapok példányszámonkénti és előfizetési árát is kénytelenek voltak a lapvállalatok fölemelni. A nyomdai alkalmazottak már a nyáron is részesültek fizetésemelésben, akkor azonban a lapvállalatok — bízza Hegedűs próféciájában, a viszonyok javulásában — nem emeltek. A valuta javulása helyett annak hihetetlen romlása s a munkabéreknek újabb 15—20 százalékkal való emelkedése következett el. Ezenkívül a valutadifferencia miatt mérhetetlenül megdrágult a papír, a festék s minden más nyomdai anyag ára is, amelyeket külföldről kell behozatnunk. Így nem maradt hátra más megoldás, mint a lapok árának felemelése. A legnagyobb sajnálattal eszközölte ezt a Zala lapkiadóvállalat s most még csak azzal a reménységgel se kecsegtethetjük t. olvasóinkat, hogy hamarosan visszatérhetünk a régi árakra, mert a drágaság folyton nő s igen valószínű, hogy csak a jövő év tavaszára éri el tetőpontját. Mi mindent elkövetünk tisztelt olvasóink mennél tökéletesebb hírszolgáltatásra s kérjük lapunk lelkes olvasótáborát, tartson ki a régi rokonszenvvel mellettünk e nehéz időkben.

— **Naponta lehet az expressvonnattal Bécsbe utazni.** Az állomásfőnökség közli velünk: Holnap, november hó elsejétől kezdve a balatoni „D” vonatok ismét naponta közlekednek Budapest dv. és Sopron dv. között. Ezen vonatoknak a Sopron—Győr—Ebenfurt-i vasúton csatlakozásuk van a Bécs felé és felől jövő személyvonatokhoz.

— **Anyakönyvi hírek.** Házasságot kötöttek: Zlatnyicki János mészáros és hentes Hartmann Teréziával, Kiss Ernő szállodás—Petrics Irmával, Tarlós Ferenc posta- és távirtdaellenőr—Noll Viktoriával, Nikicsér József kocsigyártó—Böröndi Irmával, Nagy István szabómester—Klein Reginával. **Halálozások:** Szabó István 23 éves földmives ránggörcs, Szabó József 52 éves borbély Ihárosberényből lőttseb, Aszlány Elemér 27 éves m. kir. pénzügyőri szemlélsz hasihagymáz, Kálovics Katalin 16 éves tüdőgümőkór, Vajda György 72 éves földmives hashártyalob, Szakál Éva 24 éves napszámos tüdővész, Ugor Antal 19 éves kereskedősegéd tüdőhurut, Skrilecz Ferenc 35 napos ránggörcs, Baksai Gyula 79 éves napszámos tüdőlégdag, Tóber József 34 éves földmives veselob, Perkó Péter 71 éves szobafestő agyszélhűdés, Peti Julianna 40 éves napszámos gerincagylob, Borsfai József 13 napos ránggörcs, Hodics Anna 2 éves bélhurut, Haász Györgyné Német Mária 26 éves tüdőgümőkór, Horváth Katalin 23 hónapos bélhurut, Kancsalics Ferenc 56 éves földmives tüdőlob.

Megérkezett az elsőrendű fejes

káposzta

és azonnal átvehető a

Dunántuli Élelmiszer- és Áruforgalmi Részvénytársaságnál
Osengery-ut 6.

Telefon: 59. Sürgőnycim: Transdanubia.

— **A Kath. Legényegylet estélye.** Vasárnap, október 30-án tartotta a Kath. Legényegylet első műsoros estélyét a Polgári Egylet nagytermében. Az előadás méltó volt elődeihez: szép erkölcsi sikerrel járt, melyet első sorban a hölgy szereplők: Heffer Linuska, Kövesy Ilonka, Schnabl Tinike és Szentgyörgyi Nusika vívtak ki. A fiatal hölgyek, akik először voltak színpadon, igazán dícséretes bátorsággal és otthoniassággal mozogtak a színpadon és méltán megérdemelték a tapsokat. A férfiak közül a főszerepet Lengyel János vitte, akit közönségünk már évek óta mint egyik leghatékonyabb műkedvelőnket ismer. Osztottak vele a sikeres Lengyel István, Kostein Ignác, Viola Kálmán a főbb szerepekben és a kisebb szerepek vívői közül Henke József és Kovács János. A mellékszerepek alakítói Devecseri Ferenc, Gaál Andor, Hackler Kálmán, Horváth József, Kopár István, Szekeres János, Tóth Károly és Venczel Gyula voltak, akik szintén teljes igyekezettel és szorgalommal fáradoztak az előadás sikere érdekében. A rendezés nehéz munkájában is a főbb szereplők osztottak, akik fáradságot nem ismerve, művészi izléssel rendezték az előadást. Külön felemlítjük a színpadi díszleteket, melyek (mint már említettük) látványosság számba mennek és az egyesület tagjainak lankadást nem ismerő szorgalmáról tanuskodnak. A rendezőkön kívül Tőke Jenő egyetemi pénztáros kitartó, lelkiismeretes buzgalma volt ennek egyik megeremtője; 5 különbözőben is egyike az egyesület legkiválóbb erőinek, aki minden dolgát jól végezi. A sugó az egylet már messze vidéken ismert sugója, Kostein József volt. Előadás után tánc volt, melyet Torma Tóni zenéje mellett a korai záróráig kitűnő hangulatban jártak. A négyest Harsay Gizike tancitanár rendezte bájos kedvességgel.

— **Eljegyzés.** Brandl Mancikát eljegyezte Buksz István. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A fekete toborzó bemutatója.** Bámulatos az érdeklődés, melyet városunk műértő közönsége a Keresztény Tisztviselők folyó hó 5-én tartandó Irredenta estélye iránt tanusít. Az estély a katoná zenekar nyitányával kezdődik, utána Benedek Ilonka szavalja el „Magyaroknak” című, rendkívül hatásos saját költeményét. Ezt Büchler Mór karmester által dirigált iparoskőri hírnevéről ismert dalárda remek produkciója, majd Bodrogközy Zoltán felelős szerkesztőnek a szindarabhoz készített prológja követi. — Az előadandó szindarab az oláh megzálás alatt egy alföldi kis városban történik s abban Mazol Lulu, Matkovics Erzsébet, Dénes Ilus, Waligurszky Béla, Földi Imre János, Viola Kálmán és Matolics Baba, — az utóbbi mint unoka — szerepelnek. A drámában előforduló víziót Banekovics Lulu, Tóth Terezi, Mikó Irma, Bertin Gizi, Lányi Lili, Szabó Mariska és Benedek Ilonka személyesítik. A teljesen új díszleteket Fekete László iparművész készítette. A még meglevő jegyek Krátky György tőzsdéjében válthatók és pedig tisztviselők és közalkalmazottak részére dr. Mutschenbacher Edvin kir. törvényszéki bíró utalványai alapján kedvezményes áron. A rendezőség a hazafias érzelmek fokozására kiválóan alkalmas és megrázó fordulatokkal teljes Irredenta színjáték előadását vasárnap délután 3 órakor az ifjúság részére, este 7 órakor pedig a katonai legénység részére megismétli — ez utóbbi előadásokra azonban jegyek csak esetleg az álló helyekre csupán az estéli pénztárnál lesznek kaphatók.

— **A sütőiparosok figyelmébe.** A folyó hó 28-án megjelent kormányrendelet következtében a sütőiparosok országos szövetségének helybéli csoportja a kenyér és péksütemény árát illetőleg a következő megállapodásra jutott: 1. a fehér kenyér kgja 28 kor, 2. a félbarna kenyér kgja 22 kor, 3. a barna kenyér kgja 18 kor, 4. a félkilós rozskenyér kgja 12 kor, 5. az ötdekás zsemlye darabja 2 50 kor, 6. a négydekás császárszemlye darabja 2 50 kor, 7. a 3 1/2 dekás kifli darabja 2 50 korona a fogyasztóközönségnek. A viszontelarusítók a kenyeret kilogrammonként 1 koronával, a zsemlyét és kiflit darabonként 20 fillérral olcsóbban kapják. Ezen árakban a forgalmi adó is benne van. A fehér kenyeret ezentúl is csak főzőlisztből, a félbarnát 6-os, a barnát 7 1/2 es, a zsemlyét csak 0-ás vagy főzőlisztből szabad sütni. A hatósági kenyér ára továbbra is érvényben marad, vagyis kgként 6 kor. 20 fillér. Ily értelmű előterjesztést tettünk a várnegyei árvizsgáló bizottsághoz. A Sütőiparosok Országos Szöv. helyi csoportjának Elnöksége.

— **Az üzletek zárórája.** Budapesti jelentés szerint a szénelosztási kormánybiztosság a téli időszakra fölújította régebbi rendeletét, amely délutáni négy órában állapítja meg az üzletek záróráját. A hír érthető visszatetszést keltett a kanizsai kereskedők körében, mert a rendelkezést indokolatlannak tartják. Lehet, hogy a megszorításra Budapesten s talán másutt szükség van, de a kanizsai villanygyár bőségesen el van látva szénnel s biztosítva van egész télen át az éjjel-nappali áramszolgáltatás. A kamara mit sem tud a rendeletről, mert az nem jelent meg a hivatalos lapban. Amennyiben mégis megjelenék, a kamara tiltakozni fog a négy órai zárás ellen.

(x) **Röntgen-orvosi hír.** Dr. Berger Géza szakorvos Sugár ut 7. sz. alatti házában, nagy klinikai készülékkel (Koch és Stenzel, drezdai gyártmány) Röntgen-laboratoriumot rendezett be, amely minden Röntgen orvostechnikai átvilágításra, idő-, gyors-, pillanatfelvétellel, felületi- és intenzív hosszantartó legmélyebb besugárzó gyógykezelésre a legkiválóbb eredményekkel kiválóan alkalmas. A hatalmas apparátus 180.000 volt feszültségig — 150 volt v. áramból — és 30 amper intenzitásig terhelhetően működik, a legmodernebb exacte védő- és biztosító készülékekkel ellátva. Röntgensugarakkal átvilágítva — orvosi vizsgálattal — igen finom tisztasággal diagnosztizálhatók és felvétellel: lemezen, filmen, képen, (Röntgenfotografia) praecisítással rögzíthetők: a koponya, arc és nyaki képletet, a mell-üri és has-üri szervek, a húgy-ivarrendszer, a központi és környéki idegapparatus, a csontok, szalagok, izületek, a gerincoszlop kóros elváltozásai, megbetegedései, vérzései, gyulladásai, alképletei, jó és rosszindulatú daganatai, mindennemű törések, berepedések, ficamok. Csodálatos hűséggel figyelhetők meg a belső organumok normális és rendellenes mozgásai és az egész tengéleti (nyelőső, gyomor, bél) működés chemismusa ép és kóros állapotban. A Röntgen orvostechnika magas színvonalu, emelkedő tudományos módszerei a gyógykezelés és gyógyítás területén ma már kíméljülten áthaladtak: a legkülönbözőbb bőrbetegedések (pl. női hajás arcbőr, fekélyek, viszketeg kiütések, rheuma, köszvény stb. stb.) a chronikus gyulladások (pl. légső, tüdőbajok, mell-, hashártya-lobok) a jó- és rosszindulatú daganatok (mint a golyva, emlő-, gyomor-, méhdaganatok stb.), a belső vérzések (pl. gyomor-, bélvérzések stb.) gyógykezelésének és gyógyításának széles mezején az életet veszélyeztető súlyos méhvérzések indokolta kastrációig. Orvosi rendelés és gyógykezelés: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—4-ig.

Ha Budapestre jön, ne mulassza el
VARGA cégnél Kossuth Lajos-utca 11.
különlegességeit megtekinteni és az új szabadalmazott „OSETA” harisnyát vásárolni.
Egy pár „Oseta” harisnya 2 másik pár harisnyát pótol

(x) **Gyönyörű női kalapok** készülnek G. Weiss Luiza kalapszalonzójában a Városház II. emeletén. Az alakításokat finomizlésű elsőrendű fővárosi munkaerő végzi. Ugyanott nagy rektár mindennemű kész kalapformákban (velur, filc, biber stb.) Rendelések a legdivatosabb modellek után hozott anyagból is készülnek. *Bejártat:* Városház-épület, Kazinczy-utcai kiskapu, II. emelet.

(x) „**A halálauto**” című ötfelvonásos amerikai drámát mutatja be ma a Világ-mozgó. Ez a filmdráma, mely egy igen bájos szerelmi regény keretében játszódik le, kiemelkedik a hasonnemű filmdrámák közül rendezése, témája fénytisztá fotográfiája, valamint Franklin Farnum, az amerikai cowboy és műlovar játéka által, ki a képen nem is annyira lovasbravurjai, mint művészi játékával fogja meghódítani a közönséget. Szerdán — tekintettel a halottak napjára — előadásokat a Világ-mozgó nem tart. Csütörtökön és pénteken pedig két hatalmas slágert mutat be, az egyiknek címe: „A pupos és a táncosnő” filmregény 5 felvonásban, főszereplője a csodás ausztráliai táncosnő, Sascha Gura, a másikkak címe „A kis Beppo” színjáték 4 felvonásban és főszereplői a buja szépségű Hesperia és Tullio Carminati olasz művészek.

(x) **Az idény előrehaladottsága miatt** a raktáron levő bársony, velur, filz, duffetin modelleket *féláron áruljuk ki. Alakításokat bámulatos olcsón vállalunk. Kérem meggyőződni. Klein József és Testvére.*

(x) **Disznótör.** A lazsnaki vendéglőben vasárnap délután nagy disznótör lesz cigányzenével. Kitűnő borok! Figyelmes és olcsó kiszolgálás! Számos látogatást kér *Pécsi Antalné* vendéglős.

(x) **Felkérem** mindazokat, kik burgonyát és káposztát nálam előjegyeztek, hogy a vételárát irodámban fizessék le. *Pollák M. Emil* Kinizsy-utca.

(x) **Herczeg Ferenc** új vigjátékát, a „Holcsi Cupidót” egész terjedelmében tartalmazza az Új Idők új száma, melyet számos, a vigjáték bemutatójáról készült művészi kép díszít. A lap közli ezenkívül Heltai Jenő pompás novelláját és Herczeg Ferenc, valamint Felvinczi Takács Zoltán cikkeit Lyka Károlyról, a kiváló művészettörténeti íróról, aki a Képzőművészeti iskola első rektora lett. Befejezést nyer ebben a számban Kádár Lehel regényének a közlése és folytatódik Croker nagy-sikerű műve, az „Anyahelyettes.”

(x) **Nagy választék** női és férfi szövetekben, dubl szövetek férfi átmeneti ruhákra, duplaszélés női szövet 210 koronától *feljebb. Kérem meggyőződni. Klein József és Testvére.*

(x) **Milhoffer Kálmán** főelárusító Zrínyi Miklós-utca 42., ajánlja az ujonnan kezdődő sorsjátékra, közkedvelt szerencseszámu osztálysorsjegyeit. Főnyeremény szerencsés esetben három millió korona. Sorsjegyek ára: egész 96 K, fél 48 K, negyed 24 K, nyolcad 12 korona.

— **Aranyat, ezüstöt, platinát, briliánsokat, aranyfogakat és érmeket a legmagasabb árrban veszek. Fried József** ékszerész, Sugár-ut 2. (Fő-tér és Sugár-ut sarok.) 4 középiskolált végzett fiu tanoncul felvétetik.

Legújabb divatu női és gyermek téli kabátok garniturák, swetterek, keztyűk, harisnyák, schálók még a régi árrban óriási választékban kaphatók: **Stern József** divatruházában Kazinczy-u, 1. Városházpaleta

SPORT.

NTE—PVSC 2:0 (1) Óriási szélben, kisszámú publikum előtt játszott vasárnap délután a Nagykanizsai TE a pécsi vendégcsapattal. A pécsi csapatot igen jó hírek előzték meg, a beavatott sportkörökben úgy tudták, hogy a Pécsi VSC a Pécs város második csapata. Az NTE mindazonáltal öt tartalékkal volt kénytelen kiállítani és játékosainak legjobbjait nélkülözni volt kénytelen. A mérkőzést mégis megnyerte. Ez azonban korántsem jelenti azt, hogy klasszissal jobb volt ellenfelénél, mert a pécsi csapat sok szép akciót mutatott, csupán annyit, hogy az abnormális szél a második félidőben szerencsésbben tudta kihasználni. Az NTE csatársora a támadások során fürgébb és energikusabb volt és így tudott csak eredményt elérni. Spitzer jól bíraskodott

VAC—Turul 1:1 (0:1). Vasárnap délután a VAC csapata Kaposváron vendég-szerepelt. A VAC azzal a tudattal utazott le, hogy bajnoki mérkőzését fogja a Turullal megigküzdeni, azonban Kaposvárt azzal fogadták, hogy a hajnokit majd később játszik, egyelőre csak barátságos mérkőzés lesz a két csapat között. A VAC így is kiállott és a nedves pályán, a nagy szélviharban a hazai pályán mozgó Turullal szemben igen szép eredményt ért el.

Mi lesz ma? Értesülésünk szerint ma délután 3 órai kezdettel a két kanizsai csapat: az NTE és a VAC barátságos mérkőzést játszanak. Mindkét csapat komplett felállításban játszik és így mint mindig, ha a két helyi rivális csapat áll szemben egymással, ezuttal is igen érdekes küzdelemre van kilátás.

Nagyenyedi Kovács arckenőcs

és borax-szappan valódi békebeli minőségben ismét kapható mindenütt. **Vidéki postal szétküldés naponta!** 6466

Főraktár: Budapest, VIII., Bezerédy-utca 3. szám alatt.

TŐZSDE.

Budapest, október 31.

Valutapiao: Napoleon 2340, Font 3140, Léva —, Dollár 784, Francia frank 5800, Lengyel marka 16 1/2, Márka 490, Lira 3150, Osztrák 21, Rubel 34, Lei 542, Szokol 780, Svájci frank 14400, Koronadínár 1010, Frankdínár —, Holland forint —, Bécsi kifizetés —.

Értékek: Magyar Hitel 1895, Osztrák Hitel 800, Hazai 645, Jelzálog 220, Leszámitoló 780, Kereskedelmi Bank 6800, Magyar-Olasz 340, Beocsini 6525, Drasche —, Általános szén 9275, Szászvári 4250, Salgótarjáni 6300, Urkányi 6400, Rima 2740, Schlick 1280, Guttmann —, Nasici 17800, Danica —, Klotild —, Magyar Cukor —, Adria 9000, Atlantika 6500, Királysör —, Bosnyák-Agrár —, Lipták 550, Phöbus —, Vasmezői Vilamos —, Gizellamalom 2140, Konkordia 3375, Déli Vasnt 1320.

A korona Zürichben.

Budapest, október 31. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlat) —.69, osztrák korona: —.25, az osztrák bélyegzett bankjegyre pedig —.17 szantim

Gyulai Elek

banküzlete Kinizsy-utca 5. szám alatt

Dollárt, dinárt

és más valutákat a legmagasabb árrban vesz. Külföldi átutalásokat a leggyorsabbban teljesít. — Telefon: 378 szám.

Olvasóinkhoz!

A napilapok előállításával kapcsolatos kiadások, a papír árának és a munkabérek folytonos emelkedése arra kényszerít bennünket, hogy lapunk egyes példányait október hó 30-tól kezdve 3 koronára emeltük fel. A kényszerítő okok folytán november hó 1-től kezdve előfizetési áraink is megváltoztak s így az előfizetési díj

Egy hónapra 50 korona
Negyedévre 140 „
Félévre 280 „
Égész évre 560 „

Ezek az árak bár még mindig nem fedezik az előállítási költségeket, de áldozatot hozunk olvasóinknak azzal, hogy november hó 1-től egy elismert fővárosi tudósítót akceptáltunk lapunknál s így tudósításaink elsőrendűek lesznek és az emelés dacára is lapunkat minden más vidéki napilapnál olcsóbban adjuk.

A kiadóhivatal.

Eszthétikai levél.

Budapest, 1921 október végén.

Nem utolsó dolog a haldokló városligetben üldögelni felinni ezt az őszi szinompát, hallgatni levelek bucsuzó énekét, megitta sulni a hervadás édesfájó lehetétől és elfogulva halkan idézni Lamartinet. Solut bois couronné de reste de verdure . . . vagy Adyt: Párisba tegnap beköszöntött az ősz . . . vagy az el-lágyulásban is kemény Berzsenyit: Hervad már ligetünk, diszei hullanak . . . A napsugár mint a halál aranyos kaszája leng az avarban, a szél pedig mint a szenvedő utolsó sóhaja. Milyen nehéz kibujni ilyenkor a megszokott rimék alól, a régi formák ritmusából és valami újjal hódolni a szép ősznek, mely soha nem volt szebb mint az idén Budapesten. Felöltő nélkül sétálunk, nyitva az ablak, derűs az ég és valami megilletődött nagy csend száll alá, melyben még ennensóhajításunk is plágiumnak tűnik fel saját meg nem írott költeményeinkből. De szívünkben halkan zöngenek a cseppek, melyek reggel a nedves telefondrótról permeteznek, az elmúlt szüret emléke, valami lilá, piros és fehér a májusi virágnillásból, a galambok, melyek ablakunk előtt karikáztak, a zongora utolsó nótája, melyet a nyáron játszott valaki, egy ajtó nyílása és csukódása, melyen eltávozott valaki: Ősz van. Éjjel a holdsugár úgy fekszik a földön, mint gyertya fénya a ravatalon. Megölelem a fákát s a fülükbe sugom: Ne féljetek! Új napsugár jön, új rügyek és új viharok, új erők költözik belétek. Ősz van és én a magyar irodalomról akarok írni. Csak halkan és szelíden, mert még csak most ocsudik nehéz álmaiból.

Vasárnap délután Kiss József betegágyánál állottam. Ugy látszott, mintha az irodalom-történeti szempontból oly érdekes pályafutás végéhez közelednék s egy küzdelmes, tragikusnak látszó, de lényegében harmónikus poétaélet végére tenne pontot az agyvérömlés. Kiss József csendesesen aludt, amikor beléptem hozzá. Homlokán a fehér borogatás turbánhoz hasonlított, szakálla lágyan folyt végig a taka-

NAGY CONFEKTIÓ-VÁSÁR! Női- és leányka kabátok! Elegáns ruhák!
a „Kékosillag” áruház ujonnan berendezett szuterén helyiségében.

rón. Nem hetvennyolc éves, súlyosan beteg aggyastyánhoz hasonlított, hanem Juszufohoz, az arab költőhöz, aki Nápolyban járt, felköszöntött egy temetést és utána elaludt az olajfa tövében. Arca csupa harmónia volt, csupa nyugalom sajátos költőéletének tükrö: Arany és Petőfi után áthidalta a sötét átmeneti időket, látta és kiméletlenül támadta a modern magyar irodalom születését, megteremtette a maga — habár nem széleskörű, de bensőséges — világát, amely megnyitás volt számára.

Mi volt a magyar líra az ő fellépésekor? Sötétség, melybe a két géniusz világított belé: Petőfi és Arany. Az első, aki minden fényt elhomályosított maga mellett, a másik, akinek kezében a magyar nyelv zengő erő, a magyar népmonda művészi látomás és a magyar néplélek költői megnyilvánulása lett. A Weimar után való kiábrándulás ideje, csüggedés, utánzás és hipokondria ideje. Mikor az irodalom hivatalos őrei katekizmust csináltak a zseniből, törvényt szeszélyeikből vagy egyéni sajátosságukból. Amikor „kozmpolitá” költészet volt minden vers, amely nem nyondókaikon haladt.

A városligeti fák alatt felbukkannak a sivar korszak kiváló, kinémfejlődhetett tehetségei. Bánatos mosollyal mereng Reviczky Gyula, kinek világfájdalma és Schopenhauerrel igazolást és mélységet nyert pesszimizmusa elhagyta a kítaposott utat, hogy a késő német romantizmus hatásaiba fulladjon bele. Ott mered reám az örökké mogorva, keserű Varga János, kiben Byron lendülete és fehérren izzó világgyűlölete lakozott — élete mégis töredék, a régi költő nyelv súlytalan — kifejezni súlyát, erőtlően elbirni erejét. Suhogva kél sírjából Komjáthy Jenő, kinek pantheizmusa vidékre menekült a főváros irodalmi zsidvásírából — és akit csak halála után fedeztek fel. És egy sárguló fa alatt szomorkodik Péterffy Jenő, a nagy kritikus, aki europaer tudott lenni és mégis magyar — és akit a szomorú viszonyok öngyilkosságba kergettek.

Kiss József volt az egyetlen, aki valami egységeset tudott a korszakból kiálmodni. Közben a népies ballada modern elbeszélő költéménnyé változott, az ő nyelve nyugtalanabb, idegesebb, látása impresszionisztikusabb, urbánis, sőt néhol szociális aláfestéssel. De a mélységes hív, mely minden sorát áthatja, még régi szentimentális gyökerekből táplálkozik. Nem tagadható, hogy erős költői egyénisége ujszerű mellézköngét adott minden versének, melyek forma és ritus tekintetében is sok bátor, új szépséget fedeztek fel: de a magyar költészet újáteremtésének apostoli művét más valaki végezte, akiben a fejlődés minden vonala egybeszalad s aki — mint ahogy a kibomlásra váró rügy az enyhe nyugati szelet — mégis nyugatról, Verlaine és Mallarmé városából kapta a kifejlésre bíró ösztönzést. Te gyönyörű ősz, hullasd sírjára leveleidet, pihenjen nyugodtan a pokat zaklatott, álmodjon nagy Jövőről, aki szintén az volt: europaer és mégis minden ízében magyar!

A nagy háború és a súlyos megpróbáltatások mélységes nyomot hagytak azokban, akik utána megpendültek még a lant hurjait. Ha szabad így kifejeznem magamat: az irodalom „családiasabb” lett, értve a szót lehető legjobb értelmében: bensőségebb, őszintébb, emberiesebb, egyszerűbb, kevésbé intellektuális és inkább érzelmes. A harcér és a hadifogság szenvedéseiben, a forradalmi idők rémségeiben és az anyagi nyomorúságtan másképpen tanultuk értékelni egy pohár viz, egy falat kenyér értékét, tiszta fehér ágynyugalmát, a

nap sugarát és a szerető hitves odaadó csókját. A csillogásra való hajlam, a versnek nyelvi szépségekkel való feldiszipése, a formának a tartalom fölé helyezése épp úgy eltűnt a mai irodalomból, mint az a léha, könnyelmű és erkölcsstelen téma, amely az irodalom mennyiségileg nem is kicsi részében uralkodott. A költészet mélységes forrása azonos a vallás, a filozófia és az erkölcs metafizikai gyökerével — s a legnagyobb alkotók: Beethoven, Michel Angelo vagy Ibsen sohasem érezték felelőtlenségnek magukat, hanem mindig egy nagy végezés öntudatunk által fel nem fogható hatalma alatt állónak. Ilyen értelemben használom én az „erkölcs” szót, amely minden igazi nagyság szülőforrásának egyik megjelölése, — amelybe azonban csak nagy szenvedések nyitják meg a nemzeti géniusz utját. Ebből a szenvedésből bőven kijutott és a megkomolyodás és a magábaszállás, mely az irodalmon keresztül vonul és amelynek gyümölcsei bensőleg átlát, mélyen átértett, őszinte írásokban már is megnyilvánulnak, biztató jel a jövőre nézve. Csak az érzés teremt maradandót, emberileg örökérvényűt — az érzés, mely Giotto ecsetjén keresztül életet lehel a holt, — bizanci formákba és Jézus és Buddha ajakán vallást ad az emberiségnek.

Még egy másik külső körülmény is elmélyülésre ösztönzi a mai írókat: Alig van lap, ahol irodalom napvilágot láthat. Ma a legtöbb író önmagának ír, inkább csak becső hajlandóságnak engedelmességgel a hely is, amely a kiválasztottak rendelkezésére áll, oly szűk, hogy lehetőleg tömören, kevés szóval kell sokat mondani. Sok energia marad így felhasználatlanul, amely kifelé tör s a mai irodalom bimbóhoz hasonlít, melyben már minden kész a nyílásra, éppen csak a külső feltételek hiányoznak. Ha egyszer irodalmilag nem lesznek határok a magyarság között, akkor literaturánk csodálatos fellendülése fog bekövetkezni. Amikor valamely nép politikailag nem éli fel energiáit, akkor a nemzeti géniusz a művészetben és irodalomban produkál nagyot. A német irodalom virágkora — Goethe és Schiller — abba az időbe esik, mikor a német birodalom duodec fejedelemségre szakadozott, Oroszország legnagyobb írói akkor támadtak, mikor a cári önkény csirájában elfojtott minden szabadságvágyat, a kis Norvégia vagy Dánia, ahol a politikai élet nem abszorbeálta a nemzeti szellemet, zseniket adott a világnak, a magyar irodalom is az osztrák elnyomatás alatt fejlődött Petőfiig, de ellanyhult 1867. után. Épp ezért jogosan remélhető, hogy a magyarság a Felvidéken és Erdélyben, ahol a politikának ma nem vezető tényezője, erőinek jórészét az irodalomban éli fel, ami egyrészt ott eredményez nagy virágzást, másrészt az itteni irodalomnak ad lehetőséget a kifejlődésre, — ha egyszer könyvünk és folyóirataink utat találnak egymáshoz.

Strém István.

Nyilt-tér.)*

Schreiber Lajos urnak.

A „Zala” október 29-iki számában megjelent, valótlanágtól hemzsegő nyilatkozatára csak azt felelem, hogy nem méltatom Önt annyira, hogy arra válaszoljak.

Aki engem ismer és Önt is ismeri, az ugyanis megalkothatja véleményét, hogy kettőnk között kinek a részén van az igazság.

Tizedes Ferenc.

*) Az e rovatban közöltékért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

Szerkesztésért felelős a főszerkesztő.

Apró hirdetések.

Eladó valódi smirna szőnyeg, világos színekben 4×5 méter nagyságban. Cim a kiadóban. 6696

Sorsüldözött 36 éves gyermektelen nős ember vagyok, kérem a jószívű gazdálkodó urak pártfogását, akihez elmennék erdő- vagy mezőőrnek, vincellérnek Elmennék szállodai portásnak is. Igényeim nincsenek. Megbízhatóságomért szavatolok. Cimem: Dezső, Vörösmarty-u. 9. 6708

Egy farkasprémmelel bőlelt finom kocsi-bunda eladó. Cim a kiadóban. 6690

Divatüzletbe pénztárnoknő felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Rokkant szakmabeli nős ember vagyok, átvénnék kisebb korosmahelyiséget napi elszámolásra óvadékkal. Cimem: Dezső, Vörösmarty-utca 9. 6707

Női és gyermekruhák varrását, átala-kitását és javítását jutányosan vállalja özv. Polczner Mihályné női szabó, Teleky-ut 28. Esetleg házhoz is megy.

Takarmányrépát

minden mennyiségben szállítok, vagonba rakva Nagykanizsa állomáson paritásban

350 koronáért

POLLÁK M. EMIL

terménykereskedő Nagykanizsa, Kintzay-u.

40 darab 10 hónapos tisztavérű

szőke mangalica tenyészkán

eladó a Nagyrécsel uradalomban

Telefon 175. 6709

Házmestert keresek

Lakáscsere folytán adok szép egy szoba-konyhas lakást. Házmesternő tartozik takarításra feljárni. Lehetőleg kőműves, ács vagy asztalos jelentkezze. Esetleg fizetést is adok. Cim a kiadóhivatalban.

BIRTOK

minden nagyságban, beköltözhető házak, lakóházak, üzlethelyiségek és mindenemű ingatlanok közvetítését gyorsan és biztosan eszközli

Szántó Vilmos ingatlanforgalmi irodája Nagykanizsa, Eötvös-tér 29. szám.

Vásárol

hárs- (kis és nagylevelű), juhar- (platán) fa, erdei-fák és

gyümölcs-magvakat.

Gazdasági- és kertimagvak,

hámozott zab, kender-, fény-mag, madárelőseg kaphatók:

Ország József

magkereskedésében, Nagykanizsa Brszóbet-tér 10. Telefon Interurban 130.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám
Nyomda:
Fő-ut 5. szám

Megjelenik hétfő ki-
vételével minden
nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva
vidékre postai szétküldéssel
Egy óra . . . 50 K
Negyed évre . 140 „
Félévre . . . 280 „
Egész évre . . 560 „
Egyes szám ára
3 korona

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 72
Főszerkesztői lakás 71. Nyomda telefon 117.

Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁN

Társ-szerkesztő:
Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetések délután 5 óráig vé-
tetnek fel díjazás szerint.

A detronizációs törvényjavaslat.

Fentartják a királyság intézményét, a királyi szék betöltését pedig későbbre halasztják. — Kik készítették a javaslatot? — Háromféle felfogás a javaslat körül. — A legitimisták kivonulnak a teremből.

Budapest, november 2. A miniszterelnök kezdeményezésére ma délelőtt fél 11 órakor a miniszterelnökségen pártközi konferencia volt, amelynek kizárólagos tárgya, a detronizációs törvényjavaslat előkészítése és a nemzetgyűlés holnapi ülésének programjának megbeszélése volt.

Az értekezlet megnyitása után Bethlen miniszterelnök hosszabb beszédben ismertette a helyzetet és iparkodott a megjelenteket egyöntetű megállapodásra bírni. Tomcsányi ismertette a javaslatot, majd Gaál Gáspár, Apponyi Albert gróf és mások szóltak fel.

A vita során nem sikerült a pártok kiküldötteinek közös megállapodásra jutniok, különösen Rassay hangoztatta pártja nevében, hogy ők a maguk részéről feltétlenül egy precízebb szövegű trónfosztási javaslatot követelnek.

Ugron Gábor felszólalásában hangoztatta, hogy ő és pártja a törvényjavaslat tárgyalásába egyáltalán nem hajlandók belemenni.

Hencz Károly azt indítványozta, hogy a törvényjavaslatból, a kényszerhelyzetre való hivatkozás töröltesse.

Ezt a konferencia el is fogadta.

A pártközi konferencia 2 órakor ért véget, azzal az eredménnyel, hogy a kormányzópártok megállapodtak az egységes magatartásban, az ellenzék azonban fentartotta magának a szabad akció jogát.

Budapest, november 2. A mai pártközi értekezleten a két kormányzópárt megegyezett a trónfosztó javaslat indokolásának szövegében, mely a következő:

Törvényjavaslat IV. Károly Öfelsége uralkodói jogainak és a Habsburg ház trónörökösödésének megszűnéséről.

A magyar nemzetet viszontagságos történelmének gondterhes küzdelmei közt már sokszor sújtották a balsors csapásai, de a szomorú emlékek mellett is dicső múltjában mindig össze tudta egyeztetni állami életének feltételeit alkotmányának alapelveivel. Évszázadok tapasztalatainak építő munkája nem emelte alkotmányjogi elvé a királyi trónfosztásnak lehetőségét. A trianoni békeszerződés sem róta rá a nemzetre a trónfosztás lehetőségét. Most mégis, a békeszerződésben is biztosított állami függetlenségének ellenére, a nemzettől ezt követelik.

A nemzetgyűlés ünnepélyesen óvást emel az ország belső ügyébe beleszólás, illetve beavatkozás ellen. Mindazonáltal a léteért küzdő nemzet életösztönétől kényszerítve a nemzetgyűlés, hogy a magyar haza fennmaradását fenyegető veszedelmet békés uton elhárítsa, ki-mondja:

1. IV. Károly uralkodási jogai ezennel megszűnnek.

2. Az 1723. I. és II. t.-c.-ben foglalt pragmática sankció, amely az ausztriai ház (domus Austriata) trónörökösödési jogát szabá-

lyozta, hatályát veszti és ezzel a királyválasztás előjoga a nemzetre visszazáll.

3. A nemzet a királyság ősi államformáját változatlanul fentartja, de a királyi szék betöltését későbbi időre halasztja el és utasítja a miniszteriumot, hogy eziránt alkalmas időben javaslatot tegyen.

4. Ez a törvény kihirdetésének napján lép életbe.

A pártkonferencia után Rassay Károly ezeket mondotta:

— Pártom nevében kijelenthetem, hogy a javaslatot nem vagyunk hajlandók hozzájárulni. Kivánságunk az, hogy a szabadkirályválasztás jogcíme a törvényjavaslatban kellőképpen kiterjesztessék és az eckartsau levél érvénybe iktassák.

Valószínű, hogy a kormányzópárt részéről a holnapi ülésen deklarációt fognak felolvasni. A pártokon kívüli legitimisták Apponyit kérték fel álláspontjuk kifejtésére. Eddigi megállapodás szerint a legitimista képviselők a szavazásban nem vesznek részt, hanem kivonulnak az ülésteremből.

Eredetileg két javaslat készült. Az egyiket Tomcsányi, a másikat Bernolák szövegezte. A különbség a kiscgazda és keresztény álláspont közt az, hogy a kiscgazda felfogás szerint nem külső beavatkozásra, nem külső kényszer hatása alatt hozza meg a törvényhozás a törvényt, hanem önként, saját szabad akaratából. A kereszténypárt ezzel szemben azon az állásponton van, hogy csak a fenyegető veszedelem elhárítása céljából hajlandó a javaslatnak törvénné való emelését meg nem akadályozni. Van egy harmadik javaslat is. Rupert Rezsőé, aki a detronizációs javaslatot az 1849-iki debreceni trónfosztási határozatig akarja visszavezetni, hogy ez az intézkedés, mint Kossuth függetlenségi nyilatkozatának megtestesülése jelentkezék.

A magyar kormány erélyesen tiltakozik a cseh beavatkozás ellen.

Budapest, november 2. Tudvalevő, hogy a csehek Pozsonyánál elfoglalták a magyar kormánynak a bécsi külügyi hivatalba küldött postáját. A magyar kormány a József főherceg hajón elfoglalt futárposta és rendes posta ügyében a legerélyesebb hangú jegyzékben tiltakozott a cseh delegátusnál a nemzetközi jog e példátlan megsértése miatt, egyben utasította a prágai magyar külügyi képviselőt, hogy a prágai kormánytól a szükséges lépéseket tegye meg. A magyar kormány a nagyantant budapesti képviselőit is tájékoztatta ez ügyben.

A siklósi kerület képviselője.

Budapest, november 2. A siklósi kerületben Simon Jánost kiscgazdaparti programmal abszolút szavazattöbbséggel képviselővé választották.

A királyi pár már a román Dunán utazik.

Belgrád, november 2. A Glowworm angol ágyunaszád Károly királlyal és feleségével ma éjszaka haladt el a Duna Jugoszláv vonalán. Ezen az uton két délszláv őrnaszád kísérte, Orsovánál pedig román monitorok vették át az angol ágyunaszád kíséretét és ezek követni fogják a naszádot egészen Galacig.

Gratz Gusztáv a fogházban.

Budapest, november 2. Gratz Gusztáv dr.-t a mai nap folyamán Budapestre hozták és szintén a pestvidéki kir. törvényszék fogházában helyezték el. Kihallgatása valószínűleg holnap kezdődik. — Szilassy ügyész befejezte a király-puccsal kapcsolatos államférfiak kihallgatását, egyidejűleg nagyarányú kihallgatások folynak a vidéken is.

Csehország ragaszkodik a mozgósítási költségek megtérítéséhez.

Bécs, november 2. A Neue Freie Presse-nek jelentik Párisból: A cseh kormány a párisi nagykövete által átnyújtott válaszában sajnálatának ad kifejezést, hogy a mozgósítási költségek megtérítésére vonatkozó követeléseit elutasították és kijelenti, hogy a cseh kormány a visszautasítás ellenére kénytelen a követelését fenntartani. A költség megtérítéséről való lemondás a magyar royalistákat újabb kísérletre bátorítaná.

Magyarország és Ausztria tárgyal Nyugatmagyarország ügyében.

Bécs, nov. 2. Della Toretta olasz külügyminisztertől az osztrák külügyi hivatal azt az értesítést kapta, hogy az olasz kormány nem ellenzi azt, hogy a soproni népszavazás kérdésében Magyarország és Ausztria tárgyalásokat kezdjen. A nagykövetek tanácsa ebben a kérdésben a velencei megegyezést elvben elfogadta ugyan, de kétségbe nem vonta Ausztriának azt a jogát, hogy a ratifikáció kérdésében minden idegen befolyás nélkül döntsön. Az osztrák kormány — így szól a külügyminiszter felvilágosítása — méltányolja azokat a nehézségeket, melyekkel a magyar kormány az utóbbi időben meg kellett küzdeni és belátja, hogy ezidő szerint nem volt alkalma a magyar kormánynak a nyugatmagyarországi kérdéssel foglalkozni. Minthogy azonban a felkelő csapatok garázdálkodása egyre fokozódik, a bandák száma állandóan szaporodik, az osztrák kormány ezt most már nem hajlandó passiv viselkedéssel tűrni. Della Toretta közlésében az is benne van, hogy Nyugatmagyarországba 1500 főnyi nemzetközi csapatot fognak küldeni.

Újabb hadifogolytranszport jön.

Budapest, november 2. A berlini magyar követség telefonjelentése szerint az első tiszti szállítmány november 3-án érkezik meg Passaubá. Ennek alapján valószínű, hogy a szállítmány november 4-én Bécsben lesz és onnan Csorna, Sopron és Pápán át azonnal Csőtra irányítják.

Mi az oka a zavaroknak?

Páris, november 2. A Morningpost írja: A magyarországi folytonos zavaroknak igazi oka a trianoni békeszerződés, mely megakasztja a gazdasági életet és az ország fejlődését.

Ujabb adó — újabb drágulás.

Kik fizetik a forgalmi adót? — Figyelemreméltó nyilatkozatok. — A szegény fogyasztó keserve.

(Saját tudóstónktól) A forgalmi adóról szóló törvény már hónapok óta megjelent a hivatalos lapban, a végrehajtása azonban mind a mai napig elmaradt. A napokban azonban az állampénztár kiküldöttjei jelentek meg az üzletekben, hogy a forgalmi adókönyveket ellenőrizték. A legtöbb helyen természetesen nem találtak semmit, az emberek úgy viselkedtek, mintha a forgalmi adóról szóló törvény egyáltalán nem létezne a világon. A kereskedők legnagyobb része a kérdésben teljesen tájékozatlan és éppen ezért a nagykanizsai állampénztár vezetőjéhez, mint legilletékesebb fórumhoz fordultunk felvilágosításért, ahonnan a kérdéssel kapcsolatban a következő felvilágosítást kaptuk:

— Az általános forgalmi adót szeptember elseje óta mindenkinek fizetnie kell, akit a törvény ennek fizetésére megjelöl. A fizetés egyelőre forgalmi bélyegek lerovásában áll, még pedig oly módon, hogy naponta a forgalmi összegnek egy és fél százalékát bélyegben az illető adóalanyok erre szolgáló könyvecskében lerójják. A forgalmi bélyegek bármely tőzsdében kaphatók.

— A forgalmi adókezelést egyelőre az állampénztár végzi, de valószínűleg ez átmeneti idővel a város kezébe. Annyi bizonyos, hogy a naponkénti bélyeglerovás technikailag kellemetlen, éppen ezért a nagyobb megbízható és bejegyzett cégek, kik rendes könyveket vezetnek egy a zalaegerszegi pénzügy igazgatóságához intézett, öt koronás bélyeggel ellátott kérvényben kérhetik az általános forgalmi adónak egy pénzügyi összegben való lefizetését. A kisebb kereskedők azonban továbbra is a napi forgalmakról kimutatást tartoznak vezetni és ennek alapján naponta bélyegben tartoznak leróni a forgalmi adót.

— A forgalmi adószedésre a legnagyobb nehézséget azonban a legkisebb terjedelmű kereskedéseknél, mint pld. kofáknál stb. okoz. Ezekkel alkudozunk és a nyert áttekintés után egy összegben szabjuk ki a forgalmi adó összegét. A törvény szerint még az ugynevezett alkalmi árusok is forgalmi adót tartoznak fizetni. Ha tehát valaki a faluról egy kocsit fát hoz be eladni, ez után egy és fél százalék forgalmi adót tartoznak leróni. Ezt úgy akarjuk megoldani, hogy a lerovás a helypénz-szedéssel együtt becslés alapján történik és ha mondjuk a termelő nem adná el a fáját, az igazolvány ellenében visszakapja a pénzét.

Ezek után érdeklődtünk a forgalmi adóról egy tekintélyes kereskedőnél, aki a következőket mondotta:

— A napokban tényleg hivatalos kiküldöttjei jelentek meg üzletben és a forgalmi adókönyv után érdeklődtek. Ettől a naptól fogva pontosan rovom bélyegeken a napi forgalom egy és fél százalékát, míg meg nem kapom az engedélyt, hogy egy összegben fizethessem. Hogy mennyi lehet ez? Hát kérem, lesz úgy 80—100.000 korona. Bizony ezt kénytelenek leszünk a fogyasztókra áthárítani és így ez is újabb drágulást jelent.

— Nagykanizsa nagyforgalmu kereskedelmi város, melynek kereskedelmi forgalma évente több milliárdra rug. Könnyű kiszámítani, hogy ennek egy és fél százaléka több milliót tesz ki és így ezt a több milliót a város fogyasztóinak kell megfizetni, mert a forgalmi adó olyan adó, mely áthárítható.

A forgalmi adóra azonban legjellemzőbb az, hogy a törvény végrehajtásának első szorgalmazására a helybeli tőzsdékben értesül-

sünk szerint három nap alatt majdnem másfélmillió értékű forgalmi bélyeg kelt el.

Az állam tehát egy új adósszággal ismét gazdagabb lesz, a fogyasztó polgárság azonban szegényebb. Vajon mi haszon származik ebből?...

A korona Zürichben.

Budapest, november 2. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlat) — 67¹/₂ osztrák korona: — 25, az osztrák bélyegzeti bankjegye pedig — 15 szantim.

TŐZSDE.

Budapest, november 2.

Valutapiac: Napoleon 2470, Font 3300, Léva —, Dollár 812, Francia frank 6000, Lengyel márka 20, Márka 468, Lira 3320, Osztrák 10¹/₂, Rubel 34, Lei 541, Szokol 765, Svájci frank 15100, Koronadinár 1005, Frankdinar —, Holland forint —, Bécsi kifizetés —.

Értékek: Magyar Hítel 1850, Osztrák Hítel 980, Hazai 680, Jelzálog 220, Leszámitoló 770, Kereskedelmi Bank 6950, Magyar-Olasz 352, Beocsini 6900, Drascho —, Általános szén 9900, Szászvári 4375, Salgótarjáni 6540, Uríkányi 6700, Rima 2760, Schlick 1350, Guttmann 4175, Nacsi 20300, Danica 2950, Klotild —, Magyar Cukor —, Adria 9500, Atlantika 6650, Királyvár —, Bosnyák-Agrár —, Lipták 575, Phöbus —, Vasmezei Vilmos 6350, Gizellamalom 2170, Konkordia 3550, Déli Vasnt 1340.

Árutőzsde: Tiszavidéki buza 2325, pestvidéki 2315, rozs 1675, takarmány-árpa 1800, sörárpa 1900, zab 1650, tengeri 1950, köles 1750, repce 3200, korpa 980 korona.

Gyulai Elek banküzlete Kínizsy-utca 5. szám alatt Dollárt, dinárt

és más valutákat a legmagasabb árrban vesz. Külföldi átutalásokat a leggyorsabban teljesít. — Telefon: 378 szám.

HIREK.

— **Halottak napja.** Kedden délután ülte meg Nagykanizsa lakossága a kegyelet, emlékezés komor ünnepét. Különösen meghatározó módon emlékezett meg a közönség a hősi halottakról, a háboru elhunytjairól, akiknek sirján virág, ezernyi mécses, gyertya tanuskodott a soha nem szűnő kegyeletről. A sírok földszivése főképpen a fáradhatatlan Mair-nővérek érdeme. A bakónaki vértanuk sirjánál dr. Hajdu Gyula mondott megindító emlékbeszédet.

— **Kováts Antal előadása Eötvös Józsefről.** A Szabad Lyceumban ma este Kováts Antal kegyesrendi tanár folytatni fogja a magyar regényirodalom fejlődéséről hirdetett előadását. Míg az első órákon Dugonics Andrásról és Jósika Miklósról festett igen sikerült arcképet, Kováts tanár ma a magyar regény egyik legnagyobb mesteréről, báró Eötvös Józsefről fog beszélni. Erre a magas nivóju előadásra felhívjuk olvasóink figyelmét s egyben közöljük, hogy az előadás pontosan 6 órakor kezdődik. Belépődíj 5 korona. Bérlet 25 kor.

— **Énekpróbát** tart ma az Irodalmi Kör énekkara a Rozgonyi utcai iskolában délután 6 órakor. Rész.

— **Megegyezés a portugál forradalmárokkal.** Lissabonból jelentik: A különböző csapatok és az október 19-iki forradalmi bizottság között megindult tárgyalások megegyezésre vezettek. Valószínű, hogy a parlamentet fel fogják oszlatni. A törvényes határidőn belül megfartják a választásokat. A miniszterium végre fogja hajtani az október 19-iki forradalmárok minimális programjának egy részét a pártok közötti megállapodás alapján.

— **Sulyos szerencsétlenség löszorobbanás következtében.** Az elmúlt héten megdőbbsített szerencsétlenség történt a határon. A felkelőknek egy kisebb csapata löszorobbanást szállított Pándorfaluból Királyhida felé. A löszerek között levő kézigranátok utközben ütődés következtében felrobbantak és a szállítmányt kísérő felkelők közül Koncz Józsefet, Klug Ignácot, Hauer Istvánt, Zellmann Lászlót, Kerék Bálintot, Adamcsák Lászlót, Török Lászlót, Makó Istvánt és Trik Ferencet sulyosan megsebesítették. A szerencsétlenül járt fiatalembereket kocsikon nyomban beszállították a magyaróvári kórházba.

— **Aki ritkán mulat.** Él Nagykanizsán egy tisztességben megőszült kedves ur, aki talán a legszolidabb és legpontosabb férj ebben a városban. Évtizedek óta a legszebb és legboldogabb családi életet éli feleségével és minden áldott nap pont öt órakor hazamegy és ettől fogva másnapig, míg hivatása ismét el nem szólítja hazulról, együtt tölti az idejét a családjával. A napokban azonban elmúlt az a bizonyos pont öt óra, elmúlt hat, hét sőt nyolc óra is, a legszolidabb férj még mindig nem érkezett haza. Elképzelhető, hogy a rendkívüli esemény hogyan felkavarta a csendes és boldog házi békét. Az asszony kétségbe volt esve és biztosra vette, hogy férjét valami borzalmas szerencsétlenség érte, mert másképp haza jönne, ijedve szaladt a házi ügyvédhez:

— Jaj, kedves doktor ur, nagy szerencsétlenség történt. Bizonyosan meghalt az uram, mert még mindig nem jött haza.

Az ügyvéd, aki jól ismerte az ügyfelét, maga is megijedt, mert öt óra tényleg már régen elmúlt és a férj még mindig nem volt odahaza. Magára kapta a kabátját és megígérte a kétségbeesett asszonynak, hogy az urát elve vagy halva, de előkeríti. Először a rendőrségre ment. Ott azonban sem gyilkosságról, sem rablásról, sőt még hirtelen halálról sem tudtak semmit. Ez egy kissé megnyugtatta. Aztán neki vágott a szolid, polgári szórakozó-helyeknek, hátha a jó férj valahol valami jó parti mellett kibicel. Így vetődött le kereső útjában a Centrál kabaréjába, ahol éppen megállottak a színpadon a színészek és egyikük a következőket mondta a közönségnek:

— Ugy látszik kérem, hátul egy konkurrens kabaré működik. Ha megengedik, míg az új kollegák ott játszanak, mi addig itt hallgatunk...

És íme a konkurrens kabarében ott ült a keresve keresett férj is. A kabarében úgy látszik főszerepet játszott, mert hangosan és kedvesen nevetett és úgy látszott, mintha énekes szerepe volna, mert mindenáron a cigányt akarta maga mellé, közben stilszerűen nagyokat ütött az asztalra. Partnerei szintén kedves és tisztességes, öregebb urak komolyan segédkeztek neki és az egész látvány igazán nagyszerű és meghatóan kedves volt. A házi ügyvéd sietett haza és jogászai körülírással jelentette:

— Nagyságos asszonyom tessék megnyugodni. Férjeura él, egészséges és mihelyest lehet, hazamegy. Ebben a pillanatban azonban nem lehet.

A férj ezóta ismét pont öt órakor hazatér.

— **Ujévig minden közalkalmazott természetbeni ellátást kap.** A magyar miniszterium még a tavaszszal rendeletileg megállapította, hogy a kis- és nagyközségben lakó közalkalmazottak és a városokban lakó nőtlennők közalkalmazottak szabadon választhatnak természetbeni ellátás vagy készpénz megtérítés között. Ezt a kedvezményt újlag felfüggesztették január 1-ig, úgy, hogy a jövő év elejéig kivétel nélkül az összes magyarországi közalkalmazottak természetben fogják kapni a kedvezményes élelmiszereket.

beszerzett őszi ujdonságok, kötött kabátok, harisnyák, kesztyűk

REGI ÁRAKKAL GRÜNBERGERNÉL

Fő-ut 11. Telefon: 221. Fő-ut 11

— **Indítvány sertésvágóhid felállítására.** A városi tanácshoz *Kertész Lipót* állatorvos hosszabb beadvánnyal fordult, melyben egy sertésvágóhid felállítását indítványozza. A beadvány hangsúlyozza, hogy a városban sok hentesmester működik és átlagosan naponta 6-8 sertést vágnak le. A város közegészsége eminensül megkívánja, hogy ezen sertések megvizsgálása és leszurása hatósági ellenőrzés mellett történjen. Különösen kívánatos a sertésvágóhid felállítása azért, mert a sertéseknek otthon való leszurása sok szennyel és piszokkal jár és így ezek a házi disznóölő-telepek a járványos betegségeknek legkitűnőbb fejlesztő helyei. Az indítvány igen részletes és mindenre kiterjedő, még a szükséges statisztikai adatokat is tartalmazza, sőt a felállítandó vágóhid helyét is megjelöli. Csupán azt felejtí el megjelölni, hogy a tanács honnan vegye az építkezéshez szükséges pénzt. Ez azonban igazán már a tanács gondja.

— **Dr. Knauz László** ügyvéd tífuszából felgyógyult s ügyvédi működését már folytatja.

— **A szabolcsi burgonyabotrány.** (Beküldött közlemény.) A szabolcsi burgonyabotrányról cikkeznek a fővárosi lapok. Miniket, kanizsai köztisztviselőket és nyugdíjasokat már csak azért is érdekel a dolog, mert Szabolcsból várjuk a közalkalmazottak burgonya járulékát. A fővárosi lapok szerint a szabolcsi tisztviselők marakodása az oka, hogy száz és száz vagon krumpli hever elszállítatlanul a szabolcsi állomásokon, kitéve az idő viszontagságainak és az esetleges fagnak. Hát azért nem érkezik meg a köztisztviselőknek megjárt krumpli, mert a szabolcsi urak veszekednek. Hát csak veszekedjenek, de a mi krumplinkat szállítsák el, mielőtt megfagy. Talán beavatkozhatna ebbe az áldatlan ügybe a Közéletmezei Tanács. *Farkas Ferenc*, nyugdíjas alkapitány.

— **Jókai Mór Magyar Hiszekegye.** Jókainak is volt Magyar Hiszekegye, amelyet érdekességénél fogva itt közlünk: Hiszek egy magyarnak Istenében, mindenható Atyában, kunoknak és székelyeknek teremtőjében. Hiszek egy magyar szabadságban, őt egy szülött fiában, minden uraknak urában, ki fogantaték kiomlott szent vérből, született Rákóczi kardjától, szenvedte Ausztriának alatta megfeszítették és meghala és eltemették a vespádon. Szállta alá a szegény nép közé, Március 15-én halottaiból föltámadó, felmene Bécsbe, üle a császár fejére, onnan léssen eljövendő ítélni eleveneket és pecsovícsokat. Hiszek szent népszellemben, hiszek egy közös európai republikában, nemzetek közti egyezséget, háboruk elmúlását, régi hürünk feltámadását, Magyarország örök életét. Amen. (1848. június 18.)

— **Keresztény tisztviselők irredenta-estélye.** Keletmagyarország és az északi részek városait mindenütt óriási hatással járta végig az a megrázó színjáték, melyet szombaton a keresztény tisztviselők hoznak Kanizsa magyar lelkei elé. Egy öszetört anya közös sorsát, magának a hazának tragikus sorsát. Az estélynek a főtér nagyobb üzleteiben kitétt plakátjai hű képei az estély céljainak, hangulatának. A program minden pontja a nemzet biblikus szenvedésének és fájdalmának megszólaltatója lesz. Az estély kezdete szombaton este 8 órakor. Kezdet után az ajtók le lesznek zárva.

— **Az iparossághoz.** A nagykanizsai Ipartestületben ma este 8 órakor az iparosság forgalmi adója ügyében tájékoztató előadást tartunk, amelyre az össziparosság saját érdekében való megjelenését kéri az **elnökség**. — Ugyanakkor jelentkezzenek mindazok a cipőszek, akik a köztisztviselők lábbeli ellátására folyamodni óhajtanak.

— **NTE-VAC 0:1 (Barátságos mérkőzés.)** Tegnap délután három órai kezdettel a két kanizsai csapat barátságos mérkőzést játszott a sportpályán. A két helyi rivális találkozása mindig eseményszámba ment és éppen ezért dacára a hideg és szeles időnek, meglehetősen szép számú publikum gyűlt egybe. Maga a játék azonban nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Az NTE legjobbjait nélkülözni volt kénytelen és öt tartalékkal állott ki. Véleményünk szerint ennek tudható be, hogy vereséget szenvedett. A tartalékjátékosok ugyanis nem tudták megfelelő erővel pótolni a hiányzókat és így a VAC fürge csatársora támadást-támadásra vezetvén, végül is egy gólt ért el. A második félidőben az NTE mindenáron egyenlíteni akar és ez az erőlködése néha durvaságba ful, amit a VAC fokozott durvasággal viszonz. Ennek eredményeképp, sajnos, a barátságos mérkőzés meglehetősen barátságtalanná fordul, a játék szépsége halványodik és a játékosok nem ritkán hangos szóváltásba keverednek egymással. A bírő alig tud igazságot tenni és a megfélemezés hevében kissé átlépi az objektívitás határát. Két NTE játékost kiállít. A 9 emberrel játszó NTE most már teljesen a védekezésre szorul és sikerül is a hálót újabb góltól megmenteni. A sötétség miatt *Spitzer* bírő mintegy 10 perccel előbb lefújja a mérkőzést.

— **Jótekonyság.** A mezitlbas tanulóknak adakoztak: *Perisz Mária* télikabátot, *Domány Hermin* 2 leányruhát, *Hirsch Magda* télikabátot, leányruhát, 2 pár cipőt, 3 pár harisnyát, *Stern István* 2 pár cipőt, nadrágot, kamásnit, kesztyűt, sapkát, 2 szvettert, egy pár harisnyát, *Weinberger Ernő* 2 kabát, 1 nadrág, 1 pár cipő, 1 pár kalocsni, 1 pár harisnya, *Beck Erzsé* 4 bugyi, 2 mellény, 4 pár harisnyát, kamásnit, 2 kötényt, bluzt, ruhát, *Hoffmann Andor* nadrágot, 2 pár cipőt, 4 pár harisnyát, *Weinberger Mancsi* cipőt, 2 sapkát, *Ricsér Margit* cipőt.

(x) **Földlégénylők.** Mindazon munkások, nincstelének, közalkalmazottak, törpe- és kisbirtokosok, akik földet, rétet, legelőt és ház-helyet igényelnek és még seholy sem jegyeztettek, azok f. hó 3ától 8áig a Keresztény Otthonban este 6 órától 1/8 óráig jegyeztethetnek. Vasutasok és postások főnökségüknél jegyeztessenek. Az elnökség.

3160 Kitűnő szamtu

aranyhegyi ujbórok

ismét kaphatók literenkint **24 és 30** koronáért

Sáfrán József főszekereskedésében Nagykanizsa, Magyar-utca 74. sz.

(x) **Nagy választék** női és férfi szövetekben, dubi szövetek férfi átmeneti ruhákra, duplaszéles női szövet 210 koronától feljebb. Kérem meggyőződni. *Klein József és Testvére*.

(x) **A legszebb kaland** című ötfelvonásos színművet mutatja be ma az Uránia-mozgó. Ez a film igazi reprezentáns alkotása a tökéletességig fejlett amerikai kinematográfiának. Egy hirtelen meggazdagodott családról szól a darab cselekménye. Milliomosokról, akik gazdagságukban is szomorunak érzik magukat, mert nélkülözik az előkelő ismeretséget, amelyet később aztán sikerül megszerezniök. Hogy milyen kacagtató módon, azt a film megmutatja. A darab főszerepét *Emmy Wahlen*, a közkezdvelt amerikai filmstar játssa, kedves, természetes közvetlenséggel. A kiváló amerikai film csak ma marad még műsoron.

(x) **Az idény előrehaladottsága** miatt a raktáron levő barsony, vejur, filz, dufietin modelleket **jélaron árusítjuk ki.** Alakításokat bámulatos olcsón vállalunk. Kérem meggyőződni. *Klein József és Testvére*.

(x) **A pupos és a táncosnő** című 5 felvonásos csodás filmregény, valamint a „Kis Beppo” című 4 felvonásos életkép lesz egyszerre bemutatva ma és holnap, pénteken a Világ-mozgóban. A mozgófényképpár e két remekbe készült filnje a leghíresebb filmszínésznők egész seregét vonultatja fel, a többek között *Sascha Gurát* a csodás hindu táncosnőt és a világszép *Hesperia* olasz művésznőt.

Apró hirdetések.

Forgalmiadó bevételi (pénztári) napló, hitelesítéssel ellátva kapható *Fischer Fülöp* Fiai könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Eladó valódi smirna szőnyeg, világos színekben 4x5 méter nagyságban. Cim a kiadóban. 6696

Tökmagolaj étkezési célokra, táblaolajnál zamatosabb és kellemesebb ízű, kilogrammonként is kapható *Berkenyés* kisolajmalomtulajdonosnál, Ujudvar. 6711

Irodai gyakorlattal bírő fiatalember vagy kisasszony jó írással felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 6722

Eladó egy 3x4 méteres pilüss-szőnyeg Széchenyi-tér 7. szám alatt. 6723

Kereskedőknek fontos!

Holczer Lajos

Repülőáruház Budapest, Rakóczi-ut 18. sz.

Figyelemreméltó olcsósággal!

DIVAT-OSZTÁLY:

	Tucatja
Téli trikóing vagy nadrág	2100 K
14 téli trikóing vagy nadrág	4800 .
Téli sál	1800 .
Női vigonya harisnya	450 .
Férfi tartós zokni	440 .
Női trikókestyű	900 .
14 férfi- vagy női trikókestyű	1800 .
Férfi hálóing	3240 .
Férfi szefring 2 gallérral	3800 .
Selyem sál	4800 .
Női díszes hálóing	5800 .
Női ing vagy nadrág	2640 .
Férfi koper alsónadrág	3480 .
Flauell turistaing	3000 .

HÁZTARTÁSI CIKKEK:

Fedák óriási cipőkrém, grossonként	2640 .
Gladys elpőkrém, grossonként	1680 .
Harry és Schmolli cipőkrém, grossonként	1800 .
Klein-féle piperezszappan, Kárpát, ibolya, arany, rózsá stb. tucatja	286 .
Kis fürdőszappan tucatja	96 .
Nagy fürdőszappan	220 .
Didoszappan tucatja	72 .
Rum, 3 1/2 decis, 40%-os üvegenként	40 .
Rum, 5 decis, 40-60%-os üvegenként	70 .
Borolin sósborszesz 50%-os üvege	950 .

Ügyünkön, utazóm nincs! Mindennemű keltit, szövött, divatárú, háztartási és piperezcikkek a legolcsóbb árban. Vidékre postal szétküldés naponta utánvét mellett

Elsőrendű

téli fejes káposzta

és válogatott

burgonya

minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként **12 K.**
 Burgonya ára kilogrammonként **7 K.**
Pollák M. Emil cégnél
Nagykanizsa

Telefon **131.** Távirati cím: **Termény.**

Waggonrendeléseknél megfelelő árendemény.

Egy borbélysegéd

felvétetik Eötvös-tér 24. szám alatt.

CIPÉSZMESTEREK

legolcsóbb bevásárlási forrása

6691

LUSZTIG SÁNDOR

bőrkereskedése és cipőszakgyára

Budapest, VIII. ker., Stáhlly-utca 5. szám.

Telefon József 5-36 (Rókus kórház mellett)

Vidéki megrendelések gyorsan esaközöltetnek!

Legolcsóbban csakis

Kisfaludi és Krausznál Nagykanizsán lehet vásárolni,

ahol az alant jegyzett árukból óriási választékot talál:

Női szövetek duplaszéles 200 K-tól följebb méterenként
Gabardin 130 cm. széles szövet 300 K-tól följebb m.-kint
Strapa női szövet 110 cm. széles 240 K-tól följebb m.-kint
Schottis szövet 110 cm. széles 225 K-tól följebb m.-kint
Férfiszövetek . . . . . 600 K-tól följebb m.-kint

Ezenkívül nagy raktár: Női és mintázott női posztokban, kabátvelourokból, sина és mintázott ruhaselymekből, bársonyok, plüschök, rumburgi vásznak, Schroll-siffonok, tolltartók, köpperek, flanellek, barhettek, mosók, zefirek.

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek

Csak ma! Csak ma!

1921. november 3-án

A legszebb kaland

Öt felvonásos amerikai színmű,
A főszerepben Emmy Wehlen.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholy 17, szülle 10, körszék 14, fenntartott támlásszék 12, támlásszék 11, körszék 6 korona.

Köztisztviselők 50 százalékos kedvezményben részesülnek

Takarmányrépát

minden mennyiségben szállítok, vagonba rakva Nagykanizsa állomáson portásban

350 koronaért

POLLÁK M. EMIL

tér: énykereskedő Nagykanizsa, Kintzay-u.

Nemez és velour 6699 női kalapok

legdivatosabb átalakítása 8 nap alatt, esetleg gyorsabban is jutonyos n készül a „Badacsony” épületben (Bocskay-utca) levő kalapüzletben.

Ugyanitt férfikalapok javítása és vasalása elvállaltatik.

STRÉM KÁROLY

tűzifa- és szén-nagykereskedő

NAGYKANIZSA
Telefon 127.

Tűzifa, koks, barna kőszén, porosz kőszén, belföldi és trifaili kőszén, ugyszintén kovács, valamint ipari célokra aprószén kapható vagon és egyes kocsiakományban, legjutányosabron bármely mennyiségben

Strém Károly
tűzifa- és kőszén-nagykereskedőnél

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér. Szarvas szálloda épületében

Csütörtökön és pénteken két sláger egyszerre:

A pupos és a tancosnő

Filmregény 5 felv. Főszereplő: Sascha Gura a csodás ausztráliai tancosnő.

A kis Beppó

Életkép 4 felv. Egy eltűnt gyermek tört. Főszereplő: Hesperia olasz művésznő.

Helyárak: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. Pontos kezdés!

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyermati könyvnyomdájában.

Szigriszt László

ingatlan, üzlet, lakás és pénzkölcsön közvetítő irodája
Rugár-ut 6. - Telefon: 285. Interurbán

Birtok

Eladó birtokok:

- 100 holdas Tolnában nagyobb részt szántó kevés rét és 3 hold kitűnő szőlő. Igen jó talaj. Jó lakás Elegend Istálló. Vasutállomás mellett. Szép birtok. Azonnal átvehető. K 3,000,000
- 208 holdas Zalában 95 hold szántó, 95 hold szép erdő, 19 hold jó rét, elegendő épület, urilak községben, 3 pár ló, elegendő széna, szalma, egész évi cseléd konvenció K 7,500,000
- 60 holdas Zalában 57 hold szántó, 3 hold jó rét, könnyű munkálatu talaj, elegendő épület, felszerelés esetleg átadó K 2,300,000
- 36 holdas Zalában vasutállomás mellett 19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kitűnő szőlő, elegendő épület, holt instrukció, teljes szőlő-zeti berendezés K 4,000,000
- 18 holdas nagykanizsai járásban szántó, rét, szőlő és két szép házhely, erdő épület csak a szőlőben, igen szép birtok K 2,200,000
- 14 holdas Nagykanizsa határában szőlő, szántó és prima kaszáló, igen jó épületek, szép birtok, azonnal átvehető . . . . . dollár 3,000
- 4 és fél holdas Szabadhegyen kitűnő szántó, szép gyümölcsös, jó rét, öreg épülettel K 450,000
- 18 holdas eladó birtok Zalában jó talaju, megfelelő épülettel, fele szántó, 2 hold rét, 2 hold erdő, legelővel . . . . . K 450,000
- Nagybirtokot keresek megvételre nagyszámu megbízóim Zala-, Somogy-, Vasmegeyéből. Megbízásom van több 6,000,000 koronáig, három 12,000,000 koronáig és két 20,000,000 koronán felüli birtok vételére.
- Birtokbörletet keresek 20 holdtól 3000 holdig.
- Erdőbirtokokat megvételre keresek.
- Szőlőbirtokokat keresek megvételre.

Ház

Elfoglalható lakással eladó házak:

- Eladó Garay-utca 15. szám alatti ház Egy szoba-konyha azonnal elfoglalható. A ház többi része is pár héten belül elfoglalható.
- Belvárosban magánház elfoglalható 2 szoba-konyha, fürdőszoba, istálló, kocsiszin . . . K 450,000
- Nagyobb üzletház, elfoglalható fűszerüzlet és 2 szobás lakással . . . . . K 1,200,000

Eladó házak

- Emeletes modern bérapalota fürdőszobákkal, nagy kényelemmel, új, adómentes 1,500,000
- Emeletes adómentes modern ház belvárosban K 800,000
- Új ház modern nagy lakással, nagy udvar és kerttel . . . . . K 450,000
- Király-utcaiban nagy telekkel és új nagy műhellyel bíró ház, istatóval, lakás elcserélhető 350,000
- Magányos több ház kerttel eladó. . . . . K 350,000
- Kisiskanizsán több ház eladó.
- Magányos házat keres vevő 200,000 koronáért. 3 szoba-konyhás lakását belvárosban cserébe adja.

Egyéb ingatlan

- Vidéki vendéglő, szálloda, kávéház, réz butorral berendezett 12 szállószoba, teljes korsmai és kávéházi felszerelés, kitűnő épületek, nagy telek K 3,000,000
- Nagykanizsai kocsma jó forgalmu utcában, teljes berendezés, szép épületek, udvar, kert K 1,100,000
- Vendéglőbörletet Nagykanizsán átadok Zalamegyei nagy kő segben eladó üzlet ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berendezéssel nagyforgalmu helyen . . . . . K 500,000
- Balaton partján penzióknak alkalmas nagyobb villa, több épület, szőlő, vízjog, szép kert a víz partján . . . . . K 1,100,000

Üzlet

- Átadó üzlethelyiséget keresek forgalmas utcában magas lelépési díjért, esetleg berendezéssel és árukészlettel is.
- Kiseb Igen jóforgalmu kocsma bérléte november közepén berendezéssel átadó . . . . . K 140,000
- Berendezett borházüzlet forgalmas utcában modern berendezéssel . . . . . K 90,000
- Kisiskanizsán berendezett fűszerüzlet új berendezés, árukészlettel . . . . . K 78,000

Lakás

Butorozott szobák közvetítő-c.

Pénzkölcsön

Házra, földbirtokra törlesztéses kölcsön.
Házra, földbirtokra bekebelezéssel váltókölcsön.
Váltókölcsön kezeséggel.
Értékpapirokra lombardhitel az értékpapir 75%-áig.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Fő-ut 18. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik hétfőki-
vételével minden
nap kora reggel.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hozva
vidékre postai szállítással
Egy óra . . . 50 K
Negyed óvre . . . 140 „
Félóra . . . 280 „
Egész óvre . . . 560 „

Egyes szám ára
3 korona

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁN

Társzerkesztő:
Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetőknek délután 5 óráig vé-
tetnek fel díjazás szerint.

A pénz...*)

Írta: Gellért Henrik.

Amióta az emberi társadalom a gazdasági élet legkezdetlegesebb formáiból fel-emelkedve, csere kereskedelmet kiküszöbölendő, megteremtette az erre egyedül alkalmas eszközt: a pénzt, azóta ez az eszköz annyira elhatalmasodott, hogy ma már nemcsak az egyének boldogulásának és jólétének, de a nemzetek és államok fejlődésének is egyik legfontosabb tényezőjévé vált. Menyire így van ez, arra elég bizonyíték Monte Cuccolinak azon már közhelyé vált mondása, hogy: a háborúhoz három dolog kell: pénz, pénz és pénz, amely szállóigét ma már jogosan módosíthatjuk olyképp, hogy az élethez kell e három dolog. Ezen igazságot még jobban megerősítette Loyd Geornak, a nagy angolnak azóta sajnosan bevált ama jóslata, amelyet még a világháború lángoló tűzében, fényes győzelmeink idejében mondott, hogy: a népek millióinak e gigászi küzdelmét az utolsó font arany dönti el.

Milyen utat futott be a pénz züllése óta és hogyan jutott jelenlegi szerepéhez, ennek kutatása elsődrendű tudósokat és ismertelése könyvtárakat igényelne. E szűk keretben csupán e pálya néhány állomását jelöljük meg. Az ó és középkorban a kereskedelem által naggyá lett Phöniciát, Velencét és a Hansa városokat, a legújabb korban Angliát és az Egyesült Államokat. Világos tehát, hogy a pénz jelentősége nem új keletű és e jelentőség esetleges időszaki tultengése nem csupán hazánkat érinti.

Lehet afölött vitatkozni, jól van-e ez így, vagy rosszul, bár a közelmúlt kommunizmus tanulságai és Szovjet-Oroszországnak ma is élő szomorú példája egyenesen arra utalnak, hogy akármilyen rosszul is vagyunk a pénzzel, de még mindig sokkal jobban, mint az ezt kiküszöbölni törekvő szerencsétlen társadalmi, politikai és gazdasági elméletekkel és kísérletekkel. — Mondhatnók tehát teljesen mellékes és közömbös az, hogy a pénz mai társadalmi és gazdasági tultengése jó és helyes-e, vagy rossz és helytelen. A lényeges az, hogy a pénznek ez a szerepe, ez a jelentősége meg van, nem csak nálunk és ma, hanem világszerte és időtlen idők óta. Mivel pedig így van és mivel ezen nem változtathatunk, tehát *alkalmazkodnunk kell hozzá.*

Legfőbb ideje, hogy a parlamentarizmuson kívül valami mást is tanuljunk végre Angliától és tanuljunk az Egyesült Államoktól. Tanuljunk meg végre megbecsülni a termelő munkán kívül a kereskedelmet és az ipart is.

Tegyük félre minden hipokrizist és jöjünk tisztába azzal, hogy minden munkának tisztességes célja a jogos és természetes szükségletek kielégítése. Ennek pedig általánosan elfogadott, sőt egyetlen eszköze: a pénz. Azért szánt-ve a földmives, ezért fur-farag az iparos, ezért dolgozik a művész és ezért füstölgnek a gyárkémények is. Tehát nem lehet rossz néven venni a tőzsdei ügynöktől sem, ha ezért kiabál. Mivel pedig minden tisztességes munka egyformán tiszteletreméltó és mindegyik egyformán anyagi javak megszerzésére, tehát ezek eszközére: a pénzszer-

zésre irányul, ezért nem méltányos a tisztességes munkák fajai közt különbséget tenni. Nem igazságos dolog, ha a szántó vető földműves munkáját tiszteletreméltóbbnak ítélik a kereskedő munkájánál. Annál kevésbé sem, mert az utóbbi munkája csupán szükséges folytatása és kiegészítője az előbbinek.

De nem is ésszerű az ily megítélés, mert ezzel csak azt az évszázados elfogultságot tápláljuk, amely hazánknak oly nagy kárára a kereskedelemtől és az ipartól, mint eddig oly sok erre való, jó munkaerőt visszatartott. Ezenkívül károsan befolyásolja pályaválasztó ifjuságunk gondolkozását, itéletét és ambícióit.

Ne nyuljunk tehát költői impresszionizmusra ilyen komoly és reális tárgyhoz. Ha mégis megtesszük ezt, ne csupán a külsőségeket vizsgáljuk, hanem a lényegét is. Ne mellőzzük a tárgyilagosságot és ne tévedjünk a költészet himes mezejére hangulatos leírások kedvéért.

Különösen most ne tegyük ezt. Most, amikor a népek új harcában főképpen kulturánk és közgazdaságunk eszközeivel küzdhetünk és építhetünk. Most, amikor ki van ütve a másik, a hősi fegyver a kezünkben, amely egy évezreden át védte és óvta az ősök dicső alkotását: az integer Magyarországot. Most, amikor nincs egyebünk, mint oly szűkre csonkított termőföldünk, dolgozó karunk és elbuzult, dacos energiánk és ezekkel kell visszazerezünk hazánk régi nagyságát. Különösen mostan tehát jól vigyázzunk! Kereszünk meg óvatosan a helyes utakat és válogassuk meg bölcsen az eszközöket. Ezek között pedig bizonyosan nagyon fontos gazdasági önállóságunk és gyarapodásunk, amelyeknek viszont legfontosabb feltételei és eszközei: a pénzszerzés minden tisztességes munkával és közgazdaságunk minden ágának és szervének, tehát kereskedelmünknek és tőzsdénknek is kellő megbecsülése és fejlesztése.

A detronizációs törvényjavaslat a Ház előtt.

Friedrich mentelmi joga. — Mentelmi bejelentések. — Andrásyék lázadás miatt kéri ki az ügyészség. — Bethlen vállalja a felelőséget a letartóztatás miatt.

Budapest, november 3. Ünnepi, de inkább komor a parlament hangulata. A palota előtti tér tömve van emberekkel. Sok egyetemi hallgató és feltűnően sok ember gomblyukában van jelvény. A Csaba Szövetség és az ÉME jelvénytől a keresztény női tábor jelvényéig. A Ház bejáratánál háromszor is igazoltatják az embereket. A képviselők közül sokan jönnek fekete ruhában. Lingauer, Szmracsányi és Csernyus a karlisták „K” jelvényét tűzték ki. A hangulat nyomott, feszült. A pártok között alig van érintkezés. Az első csengetésre mindenki betódul, ilyen sokan még egy gyűlésen sem voltak.

A nemzetgyűlést fél 11 órakor nyitja meg Gaál Gaszton elnök. Megemlékezik Szilárd Béla és Pető Sándor elhunytáról. Jelenti, hogy Andrásy, Rakovszky, Sigray és Benicky mentelmi jogának felfüggesztését kéri az ügyészség. (Nagy zaj.) Jelenti, hogy a miniszterelnök hozzáintéztelt átiratában értesíti, hogy az illetők ellen az eljárás mentelmi jogukra való tekintet nélkül folyik lázadás miatt. (Nagy zaj.) Bejelenti, hogy Gieswein Sándor mentelmi jogának megsértését jelentette be. Bemutatja az Amerikával kötött békéről szóló törvényjavaslatot.

Bethlen István miniszterelnök: Van szerencsém IV. Károly uralkodó jogának és a Habsburgok örökösödési jogának megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot betervezni.

Felkiáltások a kereszténypárton: Éljen a király! (Nagy zaj.)

A kisgazdapárton: Gyászmagyarok! Lingauer a kisgazdák felé: Kivíteli magyarok! (Folytonos zaj.)

A zaj csillapultával a miniszterelnök folytatja előterjesztését és kéri a sürgősség kimondását, amit a Ház többsége elhatároz.

Friedrich István kijelenti, hogy ebben az évben már ötödször jelenti be mentelmi jogának megsértését. Semmi politikai tevékenységet nem fejtett ki, mégis vasárnap óta figyelték a detektívek, mint a kommunizmus alatt.

Drózdly: Kun Béla mellett tanult az igazságügyminiszter!

Friedrich: Keddig őrizet alatt voltam, amikor előállított a rendőrség. Bevittek a zsebmetzők és sikkasztók szobájába, hol két napig őriztek. Kérdésemre azt mondták, hogy letartóztatásomra felülről jön a válasz.

Szterényi: Szép közszabadság!

Friedrich: Később közölték velem, hogy amidőn Gömbösék toboroztak az egyetemen Magyarország függetlenségére, én ellenpropagandát fejtettem ki. Azt is mondták, hogy én rendeztem a királypuccsot. Egy jegyzőkönyv arról szól, hogy én a Gábor Aron körben toboroztam. Igazoltam, hogy ott sem voltam. Harmadik napon egy nagyhatalom követe érdeklődött hollétem iránt annak dacára, hogy erre nem kértem fel, mire szabadon bocsájtottak. Kérdésemre azt válaszolták, hogy kormányrendeletre voltam lefogva. Én orvoslást nem várok, nem is remélek. Az igazságügyminiszter ur jámbor mosolyára csak azt feleltem, hogy Nyugatmagyarországon olyan embereket láttam, kik gyilkosság miatt halálra voltak ítélve, ki is lettek végezve, ott azonban mégis szabadon jártak.

Weisz Konrád: Bejelenti mentelmi jogának megsértését. Kis fiával elakart menni hazulról, mikor egy detektív a kapuban letartóztatta. Elvittek a rendőrségre, ott volt délelőtt 11 óráig. Kérésére, hogy hallgassák ki, azt felelték, hogy nem tudják miért. Ugy mint Friedrich én sem várok orvoslást, csak megakartam örökíteni a késő nemzedék okulására, hogy volt egy idő, mikor országos főkapitány rendeletére letartóztattak képviselőket.

Hornyánszky: Bejelenti Zákány Gyula mentelmi jogának megsértését.

Rassay: Szintén bejelenti mentelmi jogának megsértését. Ő rá talán nem fogják azt mondani, hogy királypuccsot akar. Ő tőle Benicky politikai felfogás dolgában messze áll, de nem tűrhető, hogy egy képviselőt jogtalanul letartóztassanak. Benicky maga ment el a rendőrségre címét bejelenteni és erre letartóztatták. Bejelenti Benicky mentelmi jogának megsértését.

A Ház a bejelentéseket átteszi a mentelmi bizottsághoz.

*) Reflexiók Lázár István ur hasonló című cikkéhez, amely megjelent a „Pesti Hírlap” október 15-iki számában.

Elnök: A közjogi bizottság üléseinek tartamára az ülést felfüggeszti. Szünet után.

Gadl elnök: Ujból megnyitja az ülést. Bejelenti, hogy a közjogi bizottság eljádója Rubinek István dr. kiván előterjesztést tenni.

Rubinek István: Tisztelt Nemzetgyűlés! Van szerencsém...

Friedrich: Szerencséje van?

Rubinek: ... IV. Károly uralkodói jogának és a Habsburg ház trónöröklési jogának megszüntéről szóló törvényjavaslatra vonatkozólag a közjogi bizottság jelentését előterjeszteni.

A jelentést kinyomtatják és szétosztatják a Ház tagjai közt.

Elnök: Napirendi indítványt tesz. A holnapi ülés napirendjén a detronizációs törvényjavaslat tárgyalása szerepel.

A kormány felajánlja lemondását.

Tomcsányi, Vass és Bernolák miniszterek távoznak. (?) — Az új kormány tagjai. — Kik szólnak fel a mai nemzetgyűlésen?

Budapest, nov. 3. Politikai körökben befejezett tényként beszélnek, hogy Bethlen úgy a maga személye, mint a kormány tagjaira nézve szombaton, az ülés után felajánlja a kormány lemondását a kormányzóknak. Ez a lemondás csak formális lesz és a kormányzó előreláthatólag ugyanezt a kabinetet fogja megbízni az ország ügyeinek további vezetésével.

Budapest, nov. 3. Hir van arról, hogy Tomcsányi, Vass és Bernolák távozni készülnek.

A nemzetgyűlés közjogi bizottságára Kósó István dr. elnöklésével ülést tartott, amelyen foglalkoztak a detronizálásra vonatkozó törvényjavaslattal. A javaslat tárgyalása előtt Apponyi illetékességi kifogást tett az ellen, hogy a közjogi bizottság foglalkozzék ezzel a törvényjavaslattal. Szerinte ez a javaslat a külügyi bizottsághoz tartozik és kérte, hogy ide tegyék át. Bethlen és Dömötör ellenindítványa után a közjogi bizottság megállapította a maga illetékességét, mire Apponyi eltávozott. A bizottság általánosságban és részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot.

Budapest, nov. 3. Ma több helyről jövő forrásból megerősítik azt a hírt, hogy Bethlen kormánya a detronizációs törvényjavaslat elfogadása után beadja lemondását. Eredetileg az volt a hír, hogy ez a lemondás tiszta formalitás lesz. Ma este azonban a kiszagdapártban olyan hangok hallatszottak, hogy a párt a királykérdésben való győzelmét ki fogja használni és a kormányban a maga számára több helyet kíván, nemcsak azért, hogy személyes garanciái legyenek, de egyszerűen azért is, mert a párt már régen azon az állásponton volt, hogy a kormányban nincsen kellőképpen képviselve.

Azonban olyan kombinációk is vannak, hogy a változott helyzetben a kormányzó esetleg *Telekyt* fogja kormányalakítással megbízni, de sokkal valószínűbb, hogy *Bethlen* marad.

A kiszagdapártban természetesen a kormányban való elönmúlás tervével kapcsolatban már a személyi kérdéseket is felvetették. A pártkörökben sűrűn forogtak az új nevek. Így belügyminiszternek *Dömötör Mihályt*, kereskedelemügyi miniszternek dr. *Lipták Pált* emlegették, de szó van arról is, hogy a kultusztárcát *Kovács J. István* számára szeretnék biztosítani.

Fentjárt ma este a pártban nagyatádi Szabó is, aki hiveivel hangosan beszélgetett. Többen azt a nézetüket fejtették ki, hogy nem szabad többé kizárólagosan agrár pártnak maradni, hanem a kiszagdek tömege mellé a polgárságot is meg kell nyerni.

A nemzetgyűlés holnapi nevezetes ülésén a pártok egyetértése még nincs teljesen biztosítva. Ma este még az a helyzet, hogy a kormány támogató két párt, a holnapi ülésen falkasjemet fog nézni. Sinte arról van szó, hogy ha egyik, vagy másik párt szónoka némileg elragadja magát, ekkor kitörhet az egyenetlenkedés és a pártok a legélesebb ellentétbe kerülnek egymással.

A holnapi ülésen a legitimisták nevében *Apponyi Albert* gróf egy deklarációt fog felolvasni, utána *Schlachta Margit* fog beszélni, utána a kereszténypárt kivonul. Ezután *Balla, Kerekes* és még többen fognak felszólalni.

Apponyi, mint ismeretes, az utóbbi napok eseményeinek hatása alatt elszánta magát, hogy új pártot alakít. Ma az a hír terjedt el, hogy *Apponyi* pártalakítási kísérlete meghiúsult.

Olaszország erőlyesen tiltakozott Belgrádban a katonai akció ellen.

Berlin, november 3. A „Deutsches Tages Zeitung” jelenti Rómából: A belgrádi olasz követ a délszláv kormánynál erőlyes lépést tett és felszólította, hogy Magyarország ellen irányuló minden katonai akciótól tartózkodjék.

Mise Károly király névnapján.

Budapest, nov. 3. Holnap Károly király névnapja alkalmából *Bozsik Pál* nemzetgyűlési képviselő, gyöngyösi plebános misét mond a Bazilikában. A misén a nemzetgyűlési képviselők egy része *Apponyi Albert* gróf vezetésével jelenik meg.

HIREK.

Azon időben

történt vala, hogy egy Jób nevű kafarnaumi kalmárt mindenéből kifosztottak szomszédai. A kalmár a vénekhez fordult bajával, de ezek elkergették, mert cinkostársai voltak a rabló szomszédoknak. A szomszédok ravasz emberek valának. Elgondolták, hogy valamikor Jób visszakövetelheti az elrablott holmikat. Fölkeresték tehát s addig ütlegették, míg írást nem adott róla, hogy lemond minden javáról. Telt-múlt az idő s a muló idő folyamán a régi vének elmúlának s Jób jóakarói kerültek helyükbe. Jób néhány barátjával dákókkal, nyilakkal a rabló szomszédokra tört s kiverették őket a bitorlott javakból. Most más perze a gonosz szomszédok fordultak panaszkukkal az előljárókhoz s igazukat Jób kezeirásával akarták bizonyítani, amelyben a javakról lemondott. Jób abban a szemhunyorításnyi időben kikapta kezükből az írást s a tűzbe dobta. A szomszédok vadul követelőztek:

— Vének, szolgáltatassatok igazságot. Látjátok, hogy az írást elégette.

A vének-véne szeliden kérdezte:

— Ki írta ezt az írást?

— Jób írta a saját kezével.

— Ha Jób írta, akkor Jób el is pusztithatta. Mert amit a gyöngébb köt, azt az erősebb mindig meg is másíthatja. Csak az örökéletű, megmásíthatatlan, ami Istentől származik. Ha nincs más bizonyágtok, menjetek Isten hírével. Te pedig Jób, élj békében.

S ez lesz a sorsa mindenkor annak, amit gyöngé ember köt...

— **A legutóbbi események miatt.** A belügyminiszter elrendelte, hogy ma, november 4-én a mozgófényképszínházak csak esti hét óráig játszanak, — a kávéházakban

és vendéglőkben pedig ne muzsikáljanak. Utasította továbbá a belügyminiszter az ország összes rendezhető ágait, hogy máától számított nyolc napig semmiféle mulatságot ne engedélyezzenek. A rendelet indoklása: hogy az országot ért újabb megpróbáltatások minden jóérzésű magyar ember lelkére nyomástólag hatnak.

— **„Rossz a vonal.”** Nagykanizsa és Budapest között igen élénk telefonforgalom van és már majdnem egy hete a felhívás sürgetésére a központ mindig azzal válaszol: *Tessék kérem várni, mert rossz az egyik vonal.* Igazán csodálatos, hogy ez a vonal, melyikre oly nagy szükség van, minduntalan elromlik, pláne mikor vihar vagy hó sem volt tudvalevőleg ezekben a napokban; de még csodálatosabb, hogy ha már egyszer ez a vonal elromolhat, egy hét alatt sem lehet megjavítani, mikor köztudomású tény, hogy közmunkákra szociális szempontból az állam oly nagy súlyt helyez. De a legeslegcsodálatosabb, hogy a vidéki lapok közül sehol sem olvassuk, hogy rossz a vonal, csak éppen Kanizsán. Ennek a Kanizsának igazán pechje van.

— **Hogyan jutottak kenyérhez a kanizsai köztisztviselők?** A kanizsai köztisztviselők közt az utóbbi napokban roppant elkeseredetté vált a hangulat. Már két hónapja nem kaptak a természetbeni ellátásból egy szem kenyérlisztet és igen sok család a legkegyetlenebb éhezésnek néz elébe. A halatlan késedelemnek okát abban adják, hogy a politikai események következtében nem lehetett szállítani és így a Köztisztviselők Szövetkezete nem tudja a lisztet kiutalni. Az idő azonban a politikai eseményekre való tekintet nélkül folyik, az életet táplálni kell. A legtöbb hivatalnok-család, amikor elsejten megkapta a kis fizetését, azon kenyérlisztet volt kénytelen vásárolni, mert valamit enni muszáj. Igen soknál azonban már elfogyott a pénz és elfogyott a kenyér is és most már a legkegyetlenebb nélkülözések előtt áll. E roppant és elviselhetetlen viszonyok hatása alatt egyes közhivatalok vezetői értesülésünk szerint táviratilag fordultak felettes hatóságukhoz, a netalán bekövetkező események miatt elhárítva magukról a felelősséget. Válasz vagy intézkedés azonban még nem érkezett. Amíg így táviratilag folynak a katasztrófa elhárítása érdekében a tárgyalások, dr. *Kenedy Imre* a baj ideiglenes orvoslása céljából felkérésre a Transdanubia gőzmalom vezérigazgatójához, *Pongor Henrik*hez fordult, aki igazán nobilisan viselkedett a kanizsai köztisztviselői kar kétségbeesztő helyzetével szemben. Az első kérő szóra 150 zsák kenyérlisztet bocsájított a közalkalmazottak rendelkezésére és ezzel lehetővé tette azt, hogy a köztisztviselők legsürgősebb szükséglete kielégítést nyerjen. Ezzel azonban a kérdés nincsen megoldva. A Transdanubia szivességének egyszer csak vége szakad és akkor a keserves nóta előlről kezdődik. Itt a tizenkettedik óra, hogy a megjáró kenyeret adják oda a sok ezer hivatalnok-család kezébe.

(x) **Orvosi hír.** Dr. *Balla János* megérkezett. S rendeléseit ujból megkezdte.

MA és minden
pénteken este

halászlé és
turós-csusza
a Polgári Egyletben.

REGIÁRAKAL

beszerzett őszi ujdonságok, kötött kabátok, harisnyák, kesztyűk

GRÜNBERGERNÉL

Fő-ut 11.

Telefon: 221.

Fő-ut 11.

SAMU JÓZSEF

rézműves és szőlőfecskenő készítő
Alapítási év: 1877.

Készít: Garancia mellett elsőrendű kivitelben különféle rendszerű pálinkafőző kazánokat, központi, községl vagy társulati szeszfőzőket, vörösréz mosóüstöket, szőlőfecskenőket, vízmelegítőket stb. Mindennemű rézművek készítése.

Allandó raktár.

Nagykanizsa, Deák F.-tér 12.

(a felsőtemplommal szemben)

6726

— **Dr. Knauz László** ügyvéd tífuszából felgyógyult s ügyvédi működését már folytatja.

— **A kenyér.** Nem tudjuk, zordon olvasó, figyelemmel kísérted-e, hogy a kormány szabaddá tette a nullás és főzőliszt kivitelét. Akár figyelemmel kísérted, akár nem, arra fogyasztó-testvérünk aligha gondoltál, hogy ennek is te iszod meg a levét. A rendelet szerint mindenkinek megadják a kiviteli engedélyt, aki csak kéri s aki a kiviteli illetéket megfizeti. Sőt, hogy még azok is kedvet kapjanak a kivitelre, akik eddig nem gondoltak rá, a kormány a kiviteli illetéket 1200 koronáról ezerre szállította le. Ugy-e, szegény olvasó, most már tudod, miért emelkedik a boltban hétről-hétre a liszt ára s nagyon kevés fantáziával elképzeld, mi lesz tavaszra. De azért éljen a kiscsapat, éljen a nagy csapat, éljen minden agrárius! És éljen a fogyasztó is, a sok kisember! Csak miből, hogyan?

— **Az Uránia-mozgó a mai napon a belügyminiszter által kiadott zárórakorlátozó rendelet értelmében csak egy előadást tart, még pedig 5 órai kezdettel.**

Legujabb divatu női és gyermek téli kabátok

garnitúrák, swetterek, keztyűk, harisnyák, schálók még a régi árban óriási választékban kaphatók:

Stern József

divatruházában Kazinczy-u. 1. Városházipalota

(x) **Táncanfolyam-megnyitő.** Laky J. József budapesti oklevés táncanár november 17-én kezd meg táncanfolyamát a Polgári Egylet dísztermében. A szokásos és divatos táncokon kívül a szezon legujabb táncait is tanítja. Külön gyermek- (babi) kolonok, külön órák bármikor. Haladó és kezdő csoportok. Összgyakorló órák szerdán, szombaton és vasárnap délután és este a legujabb modern táncok tanításával. Beiratások és előjegyzések naponta 2—6-ig a tánciskola helyiségében.

(x) **Sascha Gura** a csodás ausztráliai táncosnő és Hesperia olasz művésznő a főszereplői a Világ-mozgóban ma, pénteken bemutatásra kerülő két nagy slágernek, melynek címei a „Kis Beppo” (olasz felvétel), a másik „A pupos és a táncosnő”. Mindkét dráma a filmtechnika legszebb alkotásai közül valók. Szombaton és vasárnap pedig szenzációs attrakciók bemutatása.

aranyhegyi ujborkok

ismét kaphatók literenkint 24 és 30 koronáért

Sáfrán József főszereplőjében Nagykanizsa, Magyar-utca 74. sz.

Ha **Budapestre** jön, ne mulassza el
VARGA cégnél **Kossuth Lajos-utca 11.**
kötött és szövött áru
különlegességeit megtekinteni és
az új szabadalmazott

„**OSETA**” harisnyát vásárolni.
Egy pár „Oseta” harisnya 2 másik pár harisnyát pótol.

— **A keresztény tisztviselők** estélyére az előkészületek a befejezettség stádiumában vannak. A műsor minden pontja a szomorú magyar sorsnak egy-egy megszólaltatója. Az estély sulypontja Pásztor József „Fekete toborzó”-ja Mutschenbacher törvényszéki bíró műértő, gondos rendezésében megrázó hatású lesz. Pfeifer tanár gyönyörű beállítású víziói az elszakított magyar városok: Kassa, Kolozsvár, Szabadka — s a többi szenvedő óriások — titáni fájalmát, a magyar haza szenvedélyes szerelmét hozzák elénk, a szindarab maga pedig az emberfeletti csapásokkal sújtott hazát személyesíti meg az anya szerepében s a magyar vér temperamentumát István szerepében. A szereplők összjátéka, a román tiszték mulatozása, a harci zaj oly tökéletes, hogy a „Fekete toborzó” nagykanizsai előadása nem fog elmaradni annak debreczeni, délvidéki, keletmagyarországi megrázó sikerei mögött. A „Fekete toborzó”-t egyszerre három nagykanizsai egyesület is felvette műkedvelő-műsorára s a keresztény tisztviselőnké az érdem, hogy igen nagy költségekkel, eredeti díszletekkel s óriási fáradsággal elsőnek mutatja be. Szombaton este a műértő közönség részére fogják előadni, vasárnap három előadásban a tanuló ifjúság és a katonaság részére. Mindenik előadásnál zsufolt háza van kilátás. A műsor többi pontjai gyönyörű hátteret képeznek a megrázó szindarabhoz. Bodrogközy Zoltán prologust mond, Benedek Ilonka saját költeményét szavalja, az iparos dalárda Böhler Mór karnagy vezetésével két dalt énekel. Az egyesület felülfizetéseket hálával fogad és hírlapilag nyugtázza.

ATLAS-PALA

legkiválóbb minőségű

TETŐFEDŐ-ANYAG

gyári-, gazdasági- és magánépitkezésekhez, régi cserép-zsindeletetők átfedéséhez

bármely mennyiségben

azonnal kapható

„ATLAS”

ASBESTCEMENTPALAGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL,

Budapest, V., Dorottya-utca 6/a. sz.

Sürgönyeim: **Palatlas.** — Gyár: **Budafok.**
Telefon: 170—60.

Valódi Atlas-Pala „**ATLAS**” jelzéssel van ellátva

— **Aranyat, ezüstöt, platinát, briliánsokat, aranyfogakat és érmekeket a legmagasabb árban vesznek. Fried József ékszerész, Sugár-ut 2. (Fő-tér és Sugár-ut sarok.) 4 középiskolát végzett fiu tanoncul felvétetik.**

(x) **A fehér asszony** című 6 felvonásos szalondrámát mutatja ma be az Uránia-mozgó. A rendkívül izgalmas és gazdag cselekményű film a „Star”-filmgyár remeke, mely a gyár által eddig forgalomba hozott filmek egyik legkitűnőbbje. A pazar miliőben, pompás palotákban, termekben lejátszódó mozdírdra eddig igen nagy sikereket ért el mindenütt.

(x) **Nagy választék** női és férfi szövetekben, dubl szövetek férfi átmeneti ruhákra, duplaszélés női szövet 210 koronától feljebb. Kérem meggyőződni. **Klein József és Testvére.**

— **A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán** leszámítól váltókat, folyószámla és lombard hiteleket engedélyez. Betéteket elfogad. Idegen pénzt, dollárt, dinárt vesz és elad. Külföldi kifizetéseket és tőzsdei megbízásokat gyorsan és előnyösen teljesít.

(x) **Az Idény előrehaladottsága** miatt a raktáron levő birsony, velur, filz, duffetin modelleket **jélon árúsitjuk ki. Alakításokat bámulatos olcsón vállalkunk. Kérem meggyőződni. Klein József és Testvére.**

IRODALOM.

Magyar Kertész-Zsebnaptár 1922. Szerkesztő Füredi Jenő, az Orsz. Magy. Kertészeti Egyesület titkára. Ára csinos kötésben 55 korona. Megjelent a „Patria” irod. váll. és nyomdai részvénytársaság kiadásában, Budapest, IX., Üllői-ut 25. A II. évfolyamban, kemény táblába kötött, könnyen kezelhető, csinos kiállításban megjelent zsebnaptár a magyar kertészeknek és kertkedvelőknek nékülözhetetlen szakkönyve, gazdag és a mindennapi életben szükséges következő tartalommal jelent meg: Naptári rész Posta- és táviradójának. Bélyegfokozatok. Kamatszámítási táblázat. Régi mértékek átszámítása métermértékekre. Vadászati és halászati törvény. Jegyzék-napló. Napszámber-táblázat. Állattenyésztés: Ivarzás a háziállatoknál. Gyümölcsstermesztés. Disznóvonyítormesztés: Őszel változó, szines levelű fák és cserjék. Szines levelű fák és cserjék. A kertészetben leggyakoribb latin és görög nevek magyarra fordítva. Zöldségstermesztés. Mórta. Csonka-Magyarországon kertésztanuló felvételére és kiképzésére jogosított kertészek, illetve képzettek jogyzéke. Az 1920—21. évben kertészegédi képesítő vizsgát tett kertészek névsora. A budapesti m. kir. kertészeti tanintézetet 1921. évben végzett okl. műkertészek. Csonka-Magyarország állami kertészeti és kertészeti vonatkozású intézményeinek jogyzéke. Magyarország kertészeti egyesületei.

A korona Zürichben.

Budapest, november 3. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlat) —.60, osztrák korona: —.25, az osztrák bélyegzett bankjegye pedig —.14 szantim.

TŐZSDE.

Budapest, november 3.

Valutapiao: Napolcon 2620, Font —, Lóva —, Dollár 877, Francia frank 6700, Longyel márka 20 1/2, Márka 460, Lira 3600, Osztrák 18 1/2, Rubel 36, Lei 536, Szokol 817, Svájci frank 16000, Koronadinár 1015, Frankdinár —, Holland forint —, Bécsi kifizetés —.

Értékek: Magyar Hitel 1980, Osztrák Hitel 890, Hazai 655, Jelzálog 255, Leszámitoló 750, Kereskedelmi Bank 7050, Magyar-Olasz 360, Beocsini 7150, Drasche —, Általános szén 10700, Szászvári 5000, Salgótarján 6550, Ulrikányi 6700, Rima 2785, Schlick 1380, Guttmann 4550, Nacsi 22500, Danica 3450, Klotild 3175, Magyar Cukor 19700, Adria 10000, Atlantika 7000, Királyszőr —, Bosnyák-Agrár —, Lipták 597, Phöbus 850, Vasmegeyi Vilmos —, Gizelli-malom 2500, Konkordia 4200, Déli Vasút —.

Gyulai Elek

banküzlete Kinizsy-utca 5. szám alatt

Dollárt, dinárt

és más valutákat a legmagasabb árban vesz. Külföldi átutalásokat a leggyorsabban teljesít. — Telefon: 378 szám.

Apró hirdetések.

Zongorát vagy planinót bérelnék. Karbantartásáról gondoskodom. Ajánlatokat „Orvos” jeligére a kiadóba kérek. 6727

Butorozott szobát keresek azonnali beköltözésre. Cim a kiadóhivatalban.

Egy új modern ebédlő elköltözés miatt **eladó.** Sugár-ut 68. szám. 6725

Irodai gyakorlattal bíró fiatalember vagy kisasszony jó írással felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 6722

Többféle butorok kerülnek eladásra Eötvös-tér 33. szám alatt.

Géprótánitót heti 4 órai elfoglaltsággal alkalmaz a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola megfelelő díjazással. Megbízást kaphatnak mindazok a tisztviselők vagy kereskedelmi alkalmazottak, akik különféle rendszerű gépeken írni tudnak és az írógépkezelésben járatosak. Jelentkezni lehet az intézet igazgatóságánál Csengery-ut 10., személyesen vagy levél útján.

Kereskedőknek fontos!

Holczer Lajos

Repülőruház Budapest, Rakóczi-ut 18.

Figyelemreméltó olcsóságai!

DIVAT-OSZTÁLY:	Tucatja
Téli trikóing vagy nadrág	2100 K
Téli sál	1800
Női vigonya harisnya	480
Férfi tartós gokni	440
1. patent harisnya 3--10 átlag	580
Női trikókestyű	900
1. férfi- vagy női trikókestyű	1800
Férfi hálóing	3240
Férfi zefring 2 gallérral	3800
Selyem sál	4800
Női díszes hálóing	5800
Női ing vagy nadrág	2880
Férfi köper alsónadrág	3480
Flanell turistaing	2880
Zefir zsebkezdő	420

HÁZTARTÁSI CIKKEK:

Fedák óriási cipókrém, grossonként	2640 K
Harry és Schmöll cipókrém, grossonként	1800
Klein-féle piperesszappan, Kárpát, ibolya, arany, rózsas stb. tucatja	286
Klein nagy mandulasszappan tucatja	310
Kis fürdőszappan tucatja	96
Nagy fürdőszappan tucatja	220
Didoszappan tucatja	72
Borolin sósborszesz 5% os üvegje	9 50

Mindennemű készített-, szővött-, divatárú-, háztartási és piperecikkek a legolcsóbb árban.

Vidékre postai szétküldés naponta utánvét mellett.

STRÉM KÁROLY

tűzifa- és szén-nagykereskedő

NAGYKANIZSA
Telefon 127.

Tűzifa, kocsz, barna kocszén, porosz kocszén, belöldi és trifaili kocszén, ugyszintén kovács, valamint ipari célokra aprókocszén kapható vagon és egyes kocsirakományban, legjutányosabb áron bármely mennyiségben

Strém Károly
tűzifa- és kocszén-nagykereskedőnél**Uránia** mozgóképszínház
Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek

Péntek, szombat és vasárnap
november 4-én, 5-én és 6-án**Fehéresszony**

Dráma 6 felvonásban

A rendkívül izgalmas szalondráma a „Star”
filmgyár remeke.Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünne-
nap 4, fél 6, 7 és 9 órakor.Helyárak: Páholy 17, szőlle 18, körszék 14, fenntartott
támlásszék 12, támlásszék 10, körszék 6 korona.

Köztisztviselők 50 százalékos kedvezményben részesülnek

Takarmányrépátminden mennyiségben szállítok, vagonba
rakva Nagykanizsa állomáson paritásban**350 koronaért****POLLÁK M. EMIL**
területnyereskedő Nagykanizsa, Kinizsy-u.**Elsőrendű
téli fejes káposzta
és válogatott
burgonya**

minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

**Pollák M. Emil cégnél
Nagykanizsa**Telefon 131. Távirati cím: **Termény.**Waggonrendeléseknél megfelelő
árendemény.**Vásárol**hárs- (kis és nagylevelű), juhar- (platan) fa,
erdei-fák és

gyümölcs-magvak.

Gazdasági- és kertmagvak,
hámozott zab, kender-, fény-mag, madáreleség
kaphatók:**Ország József**magkereskedésében, Nagykanizsa
Erzsébet-tér 10. Telefon Interurban 130.**VILÁG** mozgóképszínház
Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében

Csütörtökön és pénteken két sláger egyszerre:

A pupos és a táncosnő Filmregény 5 felv. Főszereplő: **Sascha
Gura** a csodás ausztráliai táncosnő.**A kis Beppó**Életkép 4 felv. Egy eltűnt gyermek története
Főszereplő: **Hesperia** olasz művésznő.Helyárak: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. // Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünne-
napokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. **Péntes kezdés!**

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

Szigrist László Ingatlan,
üzlet, lakás és pénz-
közvetítő irodája

Sugár-ut 6. - Telefon: 285. Interurban

Birtok

Eladó birtokok:

- 100 holdas Toluában nagyobb részt szántó kevesebb rét és 3 hold kitűnő szőlő. Igen jó talaj. Jó lakás. Elegendő istálló. Vasútállomás mellett. Szép birtok. Azonnal átvehető. K 3,000.000
- 208 holdas Zalában 95 hold szántó, 95 hold szép erdő, 19 hold jó rét, elegendő épület, urilak községben, 3 pár ló, elegendő szén, szalma, egész évi cseléd konvenció K 7,500.000
- 60 holdas Zalában 57 hold szántó, 8 hold jó rét, könnyű munkálata talaj, elegendő épület, felszerelés esetleg átadó K 2,300.000
- 36 holdas Zalában vasútállomás mellett 19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kitűnő szőlő, elegendő épület, holt instrukció, teljes szőlőszeti berendezés K 4,000.000
- 18 holdas nagykanizsai járásban szántó, rét, szőlő és két szép ház hely, erdő épület csak a szőlőben, igen szép birtok K 2,200.000
- 14 holdas Nagykanizsa határában szőlő, szántó és prima kaszáló, igen jó épületek, szép birtok, azonnal átvehető K 3,000
- 4 és fél holdas Szabadhegyen kitűnő szántó, szép gyümölcsös, jó rét, öreg épü-
lettel K 450.000
- 18 holdas eladó birtok Zalában jó talaj, megfelelő épülettel, fele szántó, 2 hold rét, 2 hold erdő, legelővel K 430.000
- Nagybirtok keresek megvételre nagyszámú megbízóim Zala-, Somogy-, Vas megyéből. Megbízásom van több 6,000.000 koronáig, három 12,000.000 koronáig és két 20,000.000 koronán felüli birtok vételére.
- Birtokbérletet keresek 20 holdtól 3000 holdig.
Erdőbirtokokat megvételre keresek.
Szőlőbirtokokat keresek megvételre.

Ház

Elfoglalható lakással eladó házak:

- Eladó Garay-utca 15. szám alatti ház Egy szoba-konyha azonnal elfoglalható. A ház többi része is pár héten belül elfoglalható.
- Belvárosban magánház elfoglalható 2 szoba-konyha, fürdőszoba, istálló, kocsiszín K 450.000
- Nagyobb üzletház, elfoglalható fűszerüzlet és 2 szobás lakással K 1,200.000
- Eladó házak**
- Emeletes modern bérpalota fürdőszobákkal, nagy könyvtárral, új, adómentes K 1,500.000
- Emeletes adómentes modern ház belvárosban K 800.000
- Új ház modern nagy lakással, nagy udvar és kerttel K 450.000
- Magányos több ház kerttel eladó K 350.000
- Kisközségben több ház eladó.
- Magányos házat keresek vevő 200.000 koronáért. 2 szoba-konyhás lakását belvárosban cserébe adja.

Egyéb ingatlan

- Vidéki vendéglő, szálloda, kávéház, rózsa-
butorral berendezett 12 szállószoba, teljes
korcsma és kávéházi felszerelés, kitűnő épü-
letek, nagy telek K 3,000.000
- Nagykanizsai korcsma jó forgalmu utcá-
ban, teljes berendezés, szép épületek, udvar,
kert K 1,100.000
- Vendéglőbérletek Nagykanizsán átadó.
Zala megyei nagyközségben eladó üzlet
ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berende-
zéssel nagyforgalmu helyen K 500.000
- Balaton partján penzióknak alkalmas na-
gyobb villa, több épület, szőlő, vízjog, szép
kert a víz partján K 1,100.000

Üzlet

- Átadó üzlethelyiségeket keresek forgalmas utcában
magas lelépési díjért, esetleg berendezéssel és árukész-
lettel is.
- Kisebbségi jogforgalmu korcsma bérlője novem-
ber közepén berendezéssel átadó K 140.000
- Berendezett borházüzlet forgalmas utcában
modern berendezéssel K 90.000
- Kisközségben berendezett fűszerüzlet, új be-
endezés, árukészlettel K 78.000

Lakás

- Átadó egy modern szoba-konyha és cselédszoba albér-
letbe. Esetleg két hónapon belül még egy szoba meg-
kapható. Modern két szoba butor átvehető.
Bürokráciák közvetítője.

Pénzkölcsön

- Házra, földbirtokra törlesztéses kölcsön.
Házra, földbirtokra bekebelezéssel váltókölcsön.
Váltakölcsön kezességre.
Értékpapírokra lombardhitel az értékpapír 75%-áig.

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Pó-ut 13. szám.

Nyomda:

Pó-ut 5. szám.

Megjelenik hétfő ki-
vétellel minden
nap kora reggel.

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hozva
vidékre postai szétküldéssel

Egy hónap . . . 50 K

Negyed évre . 140 „

Félévre . . . 280 „

Egész évre . . 560 „

Egyes szám ára

3 koron.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 73.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdal. telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Társaszerkesztő:

Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetések délután 3 óráig vé-
tetnek fel újszabás szerint.

Apponyi hatálytalannak deklarálja a detronizációt.

**Bethlen a külső beavatkozás ellen. — Apponyi gróf deklarációja.
Elnöki enunciació Apponyi ellen. — Rupert törvénytervezete. — A
Ház vasárnap is ülészik.**

Budapest, november 4. A nemzetgyűlés
mai ülését 10 órakor nyitotta meg Gaál Gasz-
ton elnök. Következik a nap egyetlen ese-
ménye: a detronizációs törvényjavaslat tár-
gyalása.

Rubinek István előadó: ismerteti a ja-
vaslatot.

Bethlen miniszterelnök: Néhány érvt
akar felhozni, melyek szükségessé teszik a
javaslatot. Tudja róla, hogy nem alkalmas
forma. Pécsi beszédében elmondotta, hogy ő
hogyan akarja megoldani a királykérdést. Az
a könnyelmű kísérlet, melynek áldozata lett
egyfelől a király, másfelől a dinasztia...

Felkiáltások: Éljen a király! (Zaj.)

Bethlen: A könnyelmű kísérletnek áldo-
zata lett a nemzet nyugalma is, mert az a
mohó kísérlet, mely szomszédainkat a mi
ügyünkbe való beavatkozásra készítette, su-
lyos volt a számunkra. Ünnepelesen óvást
emel minden külföldi beavatkozás ellen (Ugy
van! Taps.) Akik ezzel a javaslattal egyező
felfogást vallanak, azoknak is tiltakozni kell
az idegen beavatkozás ellen. Nekünk a bé-
kés utat kellett választani. Minket úgy állí-
tottak be, mint békebontókat, pedig a nagy-
antant szerint Közép-Európa békéjét mi men-
teztük meg. Velünk szemben 42 milliós állam-
szövetség áll, mi csak 7 és fél millióan va-
gyunk. Kérem a javaslat elfogadását.

Apponyi Albert emelkedik ezután szó-
lásra. En azt hiszem, — mondta — hogy a
miniszterelnök szavai nemcsak ebben a ház-
ban, hanem az egész országban osztatlan he-
lyesléssel találkoznak. A nagy- és a kisantant
minden nemzetközi jogalap nélkül be akar-
avatkozni a magyar királykérdésbe. A béke-
szerződés legelső szövegében, melyet élénk
terjesztettek ez volt: Magyar köztársaság.
Ezt a béke delegáció javaslatára kijavították:
Magyarországra, vagyis ránk bízták államfor-
mánk megállapítását. (Ugy van! Éljenzés.)

— Hallom, hogy a tuloldalon azt mond-
ják, hogy a király osztrák csapatokkal jött
be. (Nagy zaj.)

A legitimisták a padot verik: Hazug-
ság, rágalom!

Elnök: Kéri a képviselőket, tartózkod-
jnak az inparlamentáris kifejezésektől.

Apponyi: Lehet, hogy egy-két osztrák
származású tiszt volt a király csapatainál, de
ezek a király kivánságára Sopronban marad-
tak. A kormány fájó érzéssel tett eleget an-
nak, hogy IV. Károlyt kiadja. Fokozottan
jöttek a követelések és kérdés, hogy vége
van-e annak a láncolatnak, melyet velünk
szemben követelnek. Ezután felolvassa a kö-
vetkező deklarációját:

— A napirendre tűzött javaslat szakít-
ást jelent ősi alkotmányunkkal. (Ugy van!)
A koronás király trónvesztésének kimondá-
sával annak legerősebb pillérét: a magyar
nemzeti királyság intézményét támadja meg.
A király és a nemzet megegyezésén alapuló
törvény által megállapított trónöröklési ren-
dek egyoldalú megszüntével pedig bizonyta-
lanságban sodorja a nemzet jövőjét.

— Ez a törvény, — mi egyébként be-
vezető részében kitűnik — csak kiegészítő jo-
got alkotott és alkothatott a szükségjog alap-
ján az ősi alkotmányban gyökeredző köz-
hatalmu intézmények működésének, különösen
a királyi hatalom gyakorlásának tényleges és
rögtön el nem háriható szünetelése miatt. E
szünet idejére és abból a célból, hogy ezek
működésének visszaállítása a nemzet közre-
működésével és befolyásával történjék, ezen
a határon belül az 1920: I. t. c. valóságos
jog, mely feltétlen tiszteletet követel. A jog
ezen területének elhagyását és a forradalmi
térre való lépést jelenti ez a detroni-
záció... (Zaj.)

Felkiáltások: Rendre, rendre!

Apponyi: Ami pedig ezen a területen
alkottatik, ha a törvény alakját nyeri is, jo-
gilag hatálytalan (Óriási zaj. Rendre!) E jogi
meggyőződésünk folytán a törvény megvilá-
gításában és efeletti határozathozatalban részt
nem vehetünk, hanem vele szemben a nem-
zetre nehezedő kényszerhelyzet hatása alatt
tiltakozásunk bejelentésére szoritkozunk.

A kereszténypárt tapsol és lelkesen
kiáltja: Éljen a király!

Apponyi kimegy. A kereszténypárt tag-
jai felállanak és így ünneplik Apponyi Albert
grófot. Közben süűn kiáltják: Éljen a király!

Elnök: A nagy zajban nem hallottam,
hogy Apponyi azt mondta, hogy amit a nem-
zetgyűlés most tesz, az hatálytalan. Méltóz-
tassék megengedni, hogy ezzel szemben hi-
vatkozom az 1920: I. t. c.-re, mely kimondja,
hogy a nemzetgyűlés szuverén, mely precíz
törvények alkotására hivatott. Ez törvényes
képviselő. A kijelentéssel a képviselő ur a
törvénnyel szembehelyezte magát, amihez
nincs joga. Ez ellen tiltakozom.

Koszó István: A multban Apponyi büsz-
kesége volt a nemzetnek, ezzel a nyilatkozat-
tal azonban megtagadta multját. Hozzájárul
a javaslathoz és kéri annak elfogadását.

Haller István: Szintén tiltakozik az erő-
szak ellen és javasolja, hogy appelláljunk a
nagy nemzetek nagy férfiaihoz, hogy legyen
ki megvédelmezze a letiport és láncrafűzött
magyarságot.

Kovács J. István: Ünnepelesen tiltako-
zik a belügyeinkbe való avatkozás ellen.

Elnök: Ot perc szünetet ad.

Kovács J. István: Folytatja beszédét és
annak végén a javaslatot elfogadja.

Rupert Rezső: Ha kimondjuk a detro-
nizációt, akkor a Habsburg-aktakat zárjuk le
véglegesen. Örülünk, hogy megszabadultunk
Ausztriától, hogy ez szabad akaratunkból
hozott törvény eredménye. 1849. április 17-én
volt már egy trónfosztási nyilatkozat. Nem-
zeti becsületünk követeli, hogy azt a törvényt,
melyet a muszka szuronyok töröltek ki tör-
vénytárunkból, azt iktassuk vissza. A detro-
nizációval véglegesen száműzni kell a Habs-
burg-szellemet.

— Böles megoldásnak tartaná, ha a
királypuccs részesei amnesztiában részesülne-

nek, mert a megbékélésre van szükség. Fel-
olvassa a törvénytervezetét.

Elnök: Napirendi indítványt tesz, mely-
nek során a Ház elhatározza, hogy vasárnap
is tart ülést.

Ülés vége fél 3 órakor.

A kormányválság többé nem formális.

**Kombinációk az új kabinetre vonatko-
zólag. — A kereszténypárt négy tár-
cúra számít. — Nagyatádi kimarad a
kabinetből és ellenzékbe megy. (?)**

Budapest, nov. 4. A kereszténypárt ma
esti ülésén főleg az aktuális kérdésekkel fog-
lakozott. Haller, Turi, Huszár és Taszler bí-
zalmas megbeszélésre vonultak vissza. A meg-
beszélésről a következő információt adták:

— A kereszténypárt nem gördit semmi-
féle akadályt a detronizálási törvény megsza-
vazása elé. A törvény megszavazása azonban
azzal a következménnyel fog járni, hogy a
kormánynak le kell vonni a konzekvenciát és
le kell mondania. Valószínűleg a kormányala-
kitással ismét Bethlent fogják megbízni. A
lemondás azonban szerda előtt semmi körü-
lmények közt sem történik meg.

Budapest, nov. 4. Mind jobban tisztában
vannak a politikai pártok azzal, hogy a kor-
mányválság többé nem formálisnak mond-
ható, hanem abban az esetben is, ha a kor-
mányzó ismét Bethlent nevezi ki miniszter-
elnökké, a kabinet képe teljesen megváltozik.
Egyelőre még mindkét kormánypart abban
reménykedik, hogy az új kormány megalaku-
lásánál a hegemoniát magához fogja ragadni.

A kisgazdapártban ugyan ma már némil-
leg elégikus hangulat észlelhető és történtek
olyan nyilatkozatok, hogy minden kormányt,
amely az ő tetszésükre nem talál, kiméletle-
nül meg fognak buktatni. Formálisan utalnak
arra is, hogy nagyatádi hűvel együtt ellen-
zékbe fog vonulni.

Ezzel szemben a kereszténypártban ma
újabb remények éledtek, melyek magyaráza-
tukat Bethlen mai beszédében látták. Voltak
ugyanis a miniszterelnök beszédének olyan
passzusai, melyeket a kereszténypárt állva,
tüntetően tapsolt meg és így olyan benyo-
mást keltettek, amelyek szerint Bethlen, a
közbejött események dacára sem távolodott
el pécsi beszédének alap gondolatától.

Ma este olyan hírek terjedtek el, hogy
a Bethlen-kormány mindaddig, amíg a fel-
korbácsolt szenvedélyek le nem csillapodnak
— nem mond le. Sokkal valószínűbbnek tart-
ják azonban, hogy a detronizációs törvény
elfogadása után, azonnal beadja lemondását.
Ha az egységes párt megalakulása körül folyó
tárgyalások sikerrel kecsegtetnek, akkor a
kormány beadja lemondását és Bethlen a
kormányzó elé terjeszti az új kabinetnek a
névsorát.

Kereszténypárti oldalon már határozot-
tan tudni vélik, hogy az egységes kormányzó-
párt, a kereszténypártból, a Rubinek-féle cso-
portból és esetleg a disszidensekből fog meg-
alakulni. Ebben az esetben Nagyatádi feltét-
lenül kimarad a kormányból. Ma már hatá-
rozottan beszélnek arról, hogy a részükre, az
új alakulásban kijáró négy miniszteri tárcát
a következőképen osztják meg: kultuszmi-
niszter: Haller, népjóléti: Huszár, igazság-

ügyminiszter: Bernolák, kereskedelmi: Hegyeshalmi

A kisczardapártban nem mennek olyan messze a kombinációk. Erős a hangulat Ráday ellen. Amennyiben sikerül a pártnak lemondásra bírni, helyette Gaál Gasztont, esetleg Koszót kombinálják.

A nemzetgyűlés vasárnap is ülészik.

Budapest, nov. 4. Miután a nemzetgyűlés nem tudta letárgyalni a detronizációs javaslatot, a holnap napirendre több szónok maradt, úgy, hogy a harmadszori olvasásra nem kerül a sor és mivel az antant-hatalmak által megszabott határidő hétfőn este lejár és előzőleg még az egyeztetést, a kihirdetést és egyéb formalitásokat is eszközölni kell, a nemzetgyűlés vasárnap délelőtt ülést tart, amelynek egyetlen tárgya a detronizálásról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Magyarország leszerelése.

Prága, nov. 4. A Narodni Listi értesülése szerint Magyarország leszerelését Weigand tábornok fogja vezetni.

Mise IV. Károlyért.

Budapest, nov. 4. Ma reggel 9 órakor IV. Károly névnapja alkalmából misét mondtak a Bazilikában. A misén megjelent Sándor Pal, Szerényi József báró, Matysovsky Sándor, Szmracsányi György. Valamennyien az ismeretes K. betűs monogramot tűzték ki. Ott volt rajtuk kívül igen sok tiszt és törzstiszt. Megjelent Apponyi gróf is, akit amikor a templom ajtóban megpillantottak, harsányan tüntettek mellette és IV. Károlyt éljenezték.

IV. Károlyt és Zita királynőt a Madeira szigetekre internálják.

Fouchal, nov. 4. A Havas ügynökség jelenti: Károly király és Zita királyné elhelyezésére ott megtették az előkészületeket. Fouchal, az ugyanolyan nevű portugál terület székvárosa a Madeira sziget délkeleti partján 21.000 lakossal.

Belgrad, nov. 4. Károly király és a királyné elutazása halasztást szenvedett, mert az angol monitor Zintony közelében homokzátonyra jutott. A királyi párt motorcsónakon, esetleg autón viszik a román határig.

Bangha páter az zsidókérdésről

Rokonnak tartja a magyart és zsidót

Bangha páter hétfőn este tartotta utolsó őszi konferencia-beszédét az egyetemi templomban, még pedig igen aktuális témáról, a zsidókérdésről. Érdekes, hogy néha két esztendőn keresztül a páter úgy szerepelt a köztudatban, mint ennek az ominózus kérdésnek a legnagyobb tudósa, aki előtt fejet hajtott minden igaz magyar. — nagyérdemű prédikációjáról most mégis csak a destruktív Pesti Napló emlékezik meg. De az aztán nemcsak megemlékezik róla, hanem fő kiemelésben reprodukálja is olvasói épülésére a prédikációt, amelynek eszmemenete a következő:

— Akik azt hangoztatják, hogy a kérdés nem vallási, hanem faji kérdés, azoknak a kereszténység csak politikai eszköz, azoknak a vallás közömbös, azok „nem törődnek azzal se, hogy cselekedeteik megegyeznek-e a kereszténység örök morális szabályaival.“ Ezek „a faji gondolatból kiindulva bizonyos kérdéseket nem a kereszténység állásfoglalása szerint intéznek el.“ Ezek a tuzók, akik azt mondják, hogy volt zsidó nincs, csak a temetőben, „az istent is alá akarják rendelni a fajnak, pedig az így magyarázott faji gondolat a legnagyobb abszurdumokra és igaz-

ságtalanságokra vezet.“ „Minket az érzés fű össze ebben az egy hazában, nem a közös eredet.“ „A magyar zsidóság igen komoly tudósok állítása szerint nem is szemita eredetű, hanem kazár „s akár tetszik, akár nem, a kazárok nekünk fajrokonaink, tehát közelebb állnak hozzánk, mint a tótok és németek s így a tuzók bizony komikus helyzetbe kerültek.“ És „ez a tuzás, ez a kollektív önzés, amely megvan a pápuáknál, botokudoknál és a farkasoknál is, csődöt mond azonban, mihelyst áldozatot követelnek tőle. Mert a pusztai fajszereket nem puhítja meg a lipótvárosi gazdag, de nem puhítja meg a kisczarda szivét sem, hogy testvéreire is gondoljon.“

Ezután konstatálta még a páter, hogy „a katolikus anyaszentegyház az ó-szövetségű zsidóság leszármazottja“ s hogy „a volt zsidó sokszor jobb keresztény, mint az a henege születtett keresztény, aki odaáll, hogy ő az uristen egyetlen akceptábilis kereszténye.“ S amikor itt valaki elmosolyodott az ájtatoskodó hívek közül, a páter haragosra fogta a szót s apostoli hevülettel így fakadt ki:

— Nem a mai zsidóságot védem, tisztelt spionok és tisztelt fanatikuskok! Nem adtam el magamat a zsidóknak, héll!

Hogy a jó isten milyen örömmel hallotta ezt az energikus hangot és milyen örömmel látta a spionokat a maga szent hajlékában, azt mi természetesen nem vagyunk hivatottak megállapítani. Hiszen még abban sem vagyunk bizonyosak, hogy csakugyan a harcos kereszténység glóriás vezére hangoztatta-e ezeket az ígéseket, vagy az ördög incselkedése volt az egész. Hiszen a középkorban az ilyesmi egyáltalán nincs kizárva.

Tessék öltözködni!

Az új szabó- és cipészárszabály. — Egy talpalás ma drágább, mint hajdan egy egész ruha.

Komoly gazdasági tudósok ismételt megállapították, hogy az életnek manapság három elsőrendű szükséglete van: élelem, lakás és ruha. Akadtak sokan, kik a megállapításukkal nem voltak ennyire szerények és azt mondták, az embernek e három szükségleten kívül egyéb igényekhez is joga van, mint pl. egy jó könyvhöz avagy egy rossz szivarhoz. Ugy látszik azonban, hogy ezek a szerénytelenek tévedtek, sőt kezdünk a komoly közgazdasági tudósok hármasságába is kételkedni. Nap-nap után beláthatatlan magasságú akadályok tornyosulnak a legelembb szükségletek kielégítése elé, csak ropant nagy nehézségek árán jut manapság az ember élelemhez és lakáshoz. A ruha és cipő lassanként nemcsak a testről, hanem a szükségletek e hármasságából is lekopott. Ezt a szomorú ténnyt ma egy hatósági elhatározás is megállapította.

Zalavármegye törvényhatóságának árvizsgáló bizottsága október 27-én kelt elhatározásával a megye területére a következőkben állapította meg a szabó munkák tájékoztató árát:

Zakóöltöny készítése . . .	900 K
Kabát " " " " . . .	500 "
Mellény " " " " . . .	200 "
Nadrág " " " " . . .	200 "
Felöltő " " " " . . .	900 "
Zsakéöltöny " " " " . . .	1100 "
Rövid téli kabát " " " " . . .	900 "
Hosszu " " " " . . .	1200 "
A fordítási munkáknál 10%-al több.	

A cipész-munkák árát ugyanez a hatóság a következőkben állapítja meg:

Box cipő készítése . . .	320 K
Sevró cipő " " " " . . .	350 "
Borítás " " " " . . .	250 "

Talpalás és sarkalás . . .	70 "
Talpalás " " " " . . .	50 "
Sarkalás " " " " . . .	26 "
Csizma készítése " " " " . . .	700 "

Mit mondjunk még? Kell e e számokhoz, e vérszenen fenyegető számokhoz kommentár? Elmondjuk-e, hogy ma egy talpalás és sarkalásnak csupán munkadíja — anyag nélkül — többbe kerül, mint hajdan egy egész öltöny ruha csináltatással, anyaggal, mindenel együtt. Hát lehet-e ezeken öltözködni?

Mindez nem újság, régen tudtuk már mindezeket. A szabóknak is igazuk van, a suszteroknak is. Cupán a tudósoknak nem, akik egykoron megmerték állapítani, hogy az embernek a ruhára okvetlenül szüksége van. Mert ezek után ez igazán nem lehet igaz.

HIREK.

A kisczardapárt

szomorú diadalt aratott. A külhatalmak beavatkozásával végre sikerült törvénybe iktatni a *pragmatica sanctio* érvénytelenségét. A Habsburg-ház Magyarországon elvesztette trónját s IV-ik Károly király, ha még egyszer visszajönne, — nem volna egyéb, mint előkelő idegen. Közjogászok, történészek bizonyára sokat vitatkoznak még, hogy az évszázadokon át érvényben volt kétoldalú szerződést föl lehet-e bontani egyoldaluan. Tudvalevőleg IV-ik Károly király nem mondott le a magyar koronáról s egész Házával ragaszkodik a pragmatika szankcióhoz. De csak akadémikus vitákról lehet szó, mert a tény mégis csak az, hogy van egy törvény, 1921. november 4 én hozta a magyar nemzetgyűlés, — amely szerint IV-ik Károly nem király már a magyar nemzetnek. Az előbbi tényből folyik, hogy a magyar nemzet szabadon választhatja királyát. Azt, akit a szive-lelke kíván; akit akar. Választhat akár Habsburgot is. Sőt lehet az új király — a régi is: IV. Károly. A tetszésünktől függ, mert csak arra könyserítettek bennünket, hogy a Habsburgokat detronizáljuk. Ezt megtettük. Arra azonban soha, schol sem köteleztük magunkat, hogy kit választunk meg új királynak.

— **Gyászrovat.** Az övéit őszintén szerető, munkás édesanya elhalálozásáról kaptunk értesítést. Özv. Szatali Zsigmondné halt meg 67 éves korában, hosszas szenvedés után. A megboldogultban Szatali Zsigmond édesanyját gyászolja. Temetése tegnap délután 1/4 órakor volt a r. kath. temető halottasházából nagy részvét mellett. — A tanügynek is halottja van. **Migazzi Józsefné** szül. Szita Margit áll. elemi iskolai tanítónő halt meg 45 éves korában. A kiváló tanítónő és szerető édesanya halálát két gyermeke gyászolja. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a róm. katolikus temető halottasházából.

— **Városi temetkezési vállalat felállítását javasolja a főváros.** Egy igen figyelemreméltó átirat érkezett ma Budapest székfőváros tanácsától a város polgármestere címére. A terjedelmes átirat hosszan fejtegeti, hogy erkölcsileg és gazdaságilag mennyire káros hatást gyakorolnak a különböző temetkezési vállalatok. Alig hunyja le szemét a megholt, a gyászoló család jóformán még fel sem ocsudott a mély fájdalomból, amikor már a különböző temetkezési vállalatok ügynökei megjelennek és kitűnő kiszolgálásról biztosítják a hátramaradottakat. Különböző osztályokba sorozzák a temetéseket és aszerint adják a fényt és pompát, amint fizetni tudnak. A gyászoló családnak a fájdalom első hevében sem kedve, sem ideje nincs az

REGI ÁRAKKAL beszerzett őszi újdonságok, kötött kabátok, harisnyák, kezyük
GRÜNBERGERNÉL
Fő-ut 11. Telefon: 221. Fő-ut 11.

Legolcsóbban csakis

Kisfaludi és Krausznál Nagykanizsán lehet vásárolni,

ahol az alatt jegyzett árukból óriási választékot talál:

Női szövetek duplaszéles 200 K-tól följebb méterenkint
 Gabardin 130 cm. széles szövet 300 K-tól följebb m.-kint
 Strapa női szövet 110 cm. széles 240 K-tól följebb m.-kint
 Schottis szövet 110 cm. széles 225 K-tól följebb m.-kint
 Férfiszövetek . . . . . 600 K-tól följebb m.-kint

Ezenkívül nagy raktár: Női és mintázott női posztókból, kabátvelourokból, sima és mintázott ruhaselymekből, bársonyok, plüschök, rumburgi vásznak, Schroll-siffonok, tolltartók, köpperek, flanellek, barhettek, mosók, zefírek.

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

Péntek, szombat és vasárnap
 november 4-én, 5-én és 6-án

Fehérasszony

Dráma 6 felvonásban

A rendkívül izgalmas szalondráma a „Star” filmgyár remeke.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholy 17, zsölle 16, körszék 14, fenttartott támlásszék 12, támlásszék 10, körszék 6 korona.

Külföldi utazások 50 százalék kedvezményben részesülnek.

Borbevásárlási megbízásokat vállal,
 bor és terményáru szállít, ugymint buza, rozs, zab, árpa, tengeri, bab, búkköny, zabosbúkköny, burgonyát, dlót, traktort úgy Kesznyben, mint waggontételekben a legolcsóbb napi árakon
Bruncsics Ferenc Hahót.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királynő-tér, Szarvas szálloda épületében

Szombaton és vasárnap magyar filmbemutató Hollay Kamilla felléptével a

Halál után

G. Leroux híres kalandor-regénye 5 felvonásban. Rendezte: Deésy Alfréd.

Helyárak: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. || Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. **Péntes kezdés!**

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

Szigrist László
 Ingatlan,
 üzlet, lakás és pénzügyi
 kölcsön közvetítő irodája
 Sugár-ut 6. - Telefon: 285. Interurbán

Birtok

Eladó birtokok:

- 8 holdas Zalában, 340 hold szántó, 50 hold rét, 60 hold legelő, 350 hold 30 éves erdő jó talaj. Gazdasági lakás. Elegendő csatlakozás és egyéb gazdasági épületek. Teljes élő és holt felszerelés. Vetőmag, konvenció, széna, szalma, 12 ökör, 6 ló, 8 nővendék marha, 340 birka, 40 sertés. Ár: K 12.000.000
- 100 holdas Tolnában nagybirtok szántó kevés rét és 3 hold kitérő szőlő. Igen jó talaj. Jó lakás. Elegendő istálló. Vasutállomás mellett. Szép birtok. Azonnal átvehető. K 3.000.000
- 208 holdas Zalában 95 hold szántó, 95 hold szép erdő, 19 hold rét, elegendő épület, uralk. községben, 9 pár ló, elegendő széna, szalma, egész évszázad konvenció K 7.500.000
- 60 holdas Zalában 57 hold szántó, 3 hold rét, könnyű munkálta talaj, elegendő épület, felszerelés, esetleg átadó K 2.300.000
- 36 holdas Zalában vasutállomás mellett 19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kitérő szőlő, elegendő épület, holt instrukció, teljes szőlőszeti berendezés K 4.000.000
- 18 holdas nagykanizsai járásban szántó, rét, szőlő és két szép házhoz, erdő épület csak a szőlőben, igen szép birtok K 2.200.000
- 14 holdas Nagykanizsa határában szőlő, szántó és prima kaszáló, igen jó épületek, szép birtok, azonnal átvehető . . . . . dollár 3.000
- 4 és fél holdas Szabadhogyon kitérő szántó, szép gyümölcsös, jó rét, öreg épülettel K 450.000
- 18 holdas eladó birtok Zalában jótalaju, megfelelő épülettel, fele szántó, 2 hold rét, 2 hold erdő, legelővel . . . . . K 450.000
- Nagybirtokot keresek megvételre nagyszámu megbízott Zala-, Somogy-, Vas megyéből. Megbízásom van több 6.000.000 koronáig, három 12.000.000 koronáig és két 20.000.000 koronán felüli birtok vételére.
- Birtokbirtokot keresek 20 holdtól 3000 holdig. Erdőbirtokot megvételre keresek.
- Szőlőbirtokot keresek megvételre.

Ház

Elfoglalható lakással eladó házak:

- Eladó Garay-utca 15. szám alatti ház Egy szoba-konyha azonnal elfoglalható. A ház több részre is pár héten belül elfoglalható.
- Belvárosban magánház elfoglalható 2 szoba-konyha, fürdőszoba, istálló, kocsiszin . . . . . K 450.000
- Nagyobb belvárosi, elfoglalható fűszerüzlet és 2 szoba lakással . . . . . K 1.300.000
- Eladó házak
- Emeletes modern bérpalota fürdőszobákkal, nagy kényelemmel, új, adómentes . . . . . K 1.500.000
- Emeletes adómentes modern ház belvárosban K 800.000
- Új ház modern nagy lakással, nagy udvar és kerttel . . . . . K 450.000
- Magányos több ház kerttel eladó. . . . . K 350.000
- Kiskunizsán több ház eladó.
- Magányos házat keres vevő 200.000 koronáért. 3 szoba-konyha lakását belvárosban c. érbe adja.

Egyéb ingatlan

- Vidéki vendéglő, szálloda, kávéház, réz butorral berendezett 12 szállószoba, teljes kocsmai és kávéházi felszerelés, kitérő épületek, nagy telek . . . . . K 3.000.000
- Nagykanizsai kocsmája jó forgalmu utcában, teljes berendezés, szép épületek, udvar, kert . . . . . K 4.100.000
- Vendéglőbirtok Nagykanizsán átadó.
- Zalamogyi nagyközségben eladó üzlet ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berendezéssel nagyforgalmu helyen . . . . . K 500.000
- Balaton partján penzióknak alkalmas nagybirtok villa, több épület, szőlő, vízjog, szép kert a víz partján . . . . . K 1.100.000

Üzlet

- It oda átadó belvárosban teljes berendezéssel, Wertheimkassával, telefonnal 2 lóra istálló, kocsiszin.
- Átadó üzlethelyiséget keresek forgalmas utcában magas lépési díjért, esetleg berendezéssel és árukészlettel is.
- Kiseb Igen jóforgalmu kocsmája bérlete november közepén berendezéssel átadó . . . . . K 140.000
- Berendezett bérhelyület forgalmas utcában modern berendezéssel . . . . . K 90.000
- Kiskunizsán berendezett fűszerüzlet új berendezés, árukészlettel . . . . . K 78.000

Lakás

- Átadó egy modern szoba-konyha és cselédszoba alberti-ba. Esetleg két hónapon belül még egy szoba megkapható. Modern két szoba butor átvehető. Berendezett szobák közvetítése.

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Fő-ut. 13. szám.

Nyomda:

Fő-ut. 5. szám.

Megjelenik kétféle
vételével minden
nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben hátrahordva
vidékre postai szétküldéssel

Egy hóra . . . 10 K
Negyed évre . . . 140 „
Félévre . . . 280 „
Egész évre . . . 560 „

Egyes szám ára
3 korona

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Főszerkesztői lakásán 7h. Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Társaszerkesztő:

Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetések délután 5 óráig vé-
tetnek fel díjazás szerint.

Kétségtelen igazság

gyanánt lehet megállapítani, hogy a magyar nemzet jövődjének nagyságának alapját megszerzendő kulturája és tudása képezi. Ahogyan igaz volt, hogy az 1870-iki porosz-francia háborút a német iskolamesterek nyerték meg, úgy még igazabb az a megállapítás, hogy a magyar nemzet jövődjének nagyságát a magyar tanítók és tanárok vannak hivatva megalapozni. Óriási feladat, még óriásibb küzdelemmel. Az iskola, a tanítás már a háború előtt is mostoha gyermeke volt az államnak, amíg hadseregére milliárdokat költött, amíg a fegyverkezésre olvasatlanul kellett a milliárdokat áldozni, addig a tanítás szent ügyének csak kegyelem-morzsa jutott. És a kultúra lelke harcossai, a lenézett néptanítók, a sokat nélkülöző tanárok mégis iparkodtak magasabb feladatoknak minél lelkiismeretesebben megfelelni. Nemcsak saját egyéniségüket vitték bele a tudásért folytatott nagy küzdelembe, hanem fegyvertársaknak megnyerték a szülőket is és ahol a lelkes tanítók munkája végződött, ott megkezdődött a szülők nevelő akciója. Amit az iskolában akár a gyermekek sokasága, akár az idő rövidsége miatt elvégezni nem tudtak, azt a szülők pótolták az otthon falai között. Egy nagy szerepe azonban mindig volt a magyar közoktatásügynek. Az, hogy a közoktatásügy élén mindig a legkiválóbb és leglelkesebb tudósok álltak, akik abból a morzsából is, mi az oktatásnak jutott, fényes eredményt tudtak elérni.

A közoktatásügy mai állapota még sokkal súlyosabb és sokkal terhesebb feladatokat ró a vele foglalkozók vállaira. A korábban is morzsa számba menő állami segítség most is morzsa maradt, csupán annyi a változás, hogy ez a morzsa a mostani viszonyok között éppen századrésze zsugorodott össze. A tanítással foglalkozó összes alkalmazottakat, tanítókat, tanárokat a rettenetes drágaság fojtogatja és bénítja meg munkájukban. A szülők sem segíthetnek nekik, mert azokat az űres órákat, miket előbb gyermekeik képzésére fordíthattak, kénytelenek a kenyérért folytatott nehéz küzdelemre áldozni. De mások most a tanuló ifjúság erkölcsi is. Azok a vad küzdelmek, melyek a világháborúban uralomra jutottak és amelyek a háború megszünte után csak fokozódtak, az ifjúság nagy részének lelkét is megfertőzték, eldurvították. A tanító személyzetre fokozottabb munka nehezedik már emiatt is. Ha csak a legkisebb eredményt akarják is elérni, sokkal nehezebb munkájuk van, mint a háború előtt jobb viszonyok között amilyen volt.

Mindezeket a bajokat csak súlyosítja az a szomorú tény, hogy a legfelsőbb irányítás a politika szeszélyétől függ. Nem azt nézik a legfelsőbb vezető megválasztásánál, illetve kijelölésénél, hogy az a legalkalmasabb legyen, hanem azt, hogy melyik politikai pártnak jut koncul a közoktatásügyi miniszterség. Ma nem az a főelv, hogy egy reszortot az arra legalkalmasabb szakember vezessen, hanem úgy látják, azt az elvet vallják, hogy a minisztereknek nem kell szak tudás, nem kell képesség, csak politikai megbízhatóság. Érted ezalatt az uralkon levő politikai párt nagyhangú támogatását. Csak így lehet megérteni azt a jelenséget, hogy aki ma népjóléti miniszter, az holnap igazságügyi akar lenni, aki

ma vagy tegnap miniszterelnök volt, az holnap közoktatásügyi tárcára pályázik, szóval a mai uralkon levő államférfiakat olyan universális tehetségeknél tekintik, akik egyenesen beleszülettek nem az egyes, hanem az összes miniszteri székekbe. És a mai nemzetnevelésnek talán ez a legnagyobb hibája, mert sehol sem boszulja meg magát oly erősen a tudás és rátermettség hiánya, mint éppen a vezető miniszteri állásban. Vajjon azok a vezető államférfiak, kik a nemzet jövődjéért a legnagyobb felelősséggel

tartoznak, gondoltak-e arra az egyszerű igazságra, hogy a miniszterek nem születnek minisztereknek, mint a posták postáknak? És ha gondoltak, nem éreznek-e erős lelkiismeret furdalást amiatt, hogy olyan politikust hoznak javaslatba erre a nagyon is fontos vezető állásra, akinek még a saját kerülete is bizalmatlanságot szavaz? Más téren a dilettantizmus csak a jelen szomorú viszonyokat súlyosítja. De a közoktatásnál a dilettáns az ország jövődjéért egzisztenciájával játszik.

Dr. Domján Lajos

Általánosságban elfogadták a detronizációs javaslatot.

Első hangok a Habsburgok ellen. — Erélytelenséggel vádolják a kormányt. — A szavazásnál a kereszténypárt kivonult. — A Ház mai ülése.

Budapest, november 5. A nemzetgyűlés mai ülését 10 órakor nyitotta meg Gaál Gaszton elnök.

Gál Endre összeférhetetlenségi bejelentést tesz maga ellen. — A napirend során

Rassay Károly szólal fel először. Felelősséget nem vállalni, hanem kivonulni, nem komoly és nem méltó a mai nagy időkhöz. A legitimizmus egyet jelent a régi monarchia visszaállítására irányuló törekvéssel (Helyeslés.) Bethlen pécsi beszédében is erre tett célzást, hiába tagadja a miniszterelnök. Kialátástalan minden gondolat a monarchia visszaállítására. Még egyszer ily mesterséges alakulatot nem lehet felállítani. A területi integritás gondolatát össze akarják kapcsolni a dinasztikus gondolattal. A miniszterelnök ur is azt mondta, hogy az integritás összefügg a Habsburgokkal:

Bethlen: Nem mondtam ezt.

Rassay: Tiltakozom ez ellen, mert ez a magyar állameszmének deklassifikálása. (Helyeslés.) Ez az uralkodó nem fog elindulni, hogy visszaszerezze Kolozsvárt és Kassát, hanem el fog indulni Bécsbe, (Ugy van!) hogy létrehozza azt a föderációs államalakulatot, melytől rettegtünk. Vissza kell utasítanom. Haller tegnapi kijelentését, hogy ez a kérdés a nemzet tömegeit nem érdekli. A mai napig semmi sem történt a királykérdés törvényes megoldására. A kormány semmit sem tett és mulasztásának következményeképp omlott a testvér-vér. Nem tűrjük tovább ezt a kétszínű játékot, mely ebben a törvényben is megnyilvánult. (Viharos helyeslés.) A miniszterelnök pécsi beszédében nyíltan kibontotta a legitimizmus lobogóját, azt akarta, hogy tárgyaljunk a királlyal. Hát ime, eljött a király, hogy tárgyaljon. (Taps.) A király deklarációját, mellyel el akarta a trónt foglalni, Vass miniszter szerkesztette.

Vass: Ez nem igaz.

Rassay: Meg tudom nevezni azokat, akik látták a miniszter ur aláírását a deklaráción. A kormány egyenesen tüntet, hogy

semmi köze a javaslatához. A belügyminiszter országos gyászt rendelt el.

Felkiáltások: Jó, hogy nem hord gyászszalagot!

Rassay: A javaslat tartalma sem bírja el a komoly kritiát. Itt a legitimizmus gondolatának átmentése történik. A lemondást be kell cikkelyezni és ennek a kormánynak kell ezt ellenjegyezni. Minden Habsburgot ki kell zárni a királyválasztás jogából. Ha ezt nem mondjuk, olyan korteskedés indul meg Habsburg-eszközökkel, melybe belepusztul az ország. Büntető szankciót kell fellállítani azokkal szemben, kik propagandát kezdenek a Habsburgok érdekében. Le kell törni minden jobb és baloldali szélsőséget. Jöjjön olyan kormány, mely szakít a legitimizmus gondolatával és elrendeli a választást, jöjjenek új emberek. A javaslatot elfogadják. (Taps, éljenzés.)

Schlachta Margit: Tiltakozik nem a királyné, hanem az anya nevében az ellen, amit hírből hallott, hogy a gyermekeket csak politikai feltételek mellett hajlandók kiadni. Az antant hatalmak detronizációs követelését megvetéssel visszautasítja.

Balla Aladár felolvass egy jelentést, mely szerint a Komáromban fogásba tartott kormányhű tiszteket Riedl osztrák tábornok felkereste és eltiltotta a magyar nyelven való beszélgetést. Nem felel meg tehát a valóságnak Apponyi kijelentése, hogy a király kíséretében nem volt osztrák tiszt. Tiltakozik az ellen, hogy a detronizációra ez a nemzetgyűlés nem lenne illetékes. Ha ezt nem Apponyi mondta volna, hanem más, akkor az így nyilatkozó kezét az ügyesség már megláncoltatta volna. Helyesli az intézkedést, hogy az antant intézkedett, hogy a Habsburgok többé ne zavarja Magyarország nyugalmát. A király november 14-én lemondott a magyar trónról és most megint vissza akart jönni idegen zsoldosokkal. Szakítanunk kell a reakciós kormányzattal, állítsuk vissza a közszabadságot, tegyük lehetővé, hogy mindenki szabadon nyilváníthassa véleményét. A javaslatot elfogadják.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Fő-ut 15. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva
vidékre postai szétküldéssel
Egy hóra . . . 50 K
Negyed évre . . . 140 „
Félévre . . . 280 „
Egész évre . . . 560 „

Egyes szám ára
3 korona

Megjelenik hétfő ki-
vételével minden
nap kora reggel.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁN

Társzerkesztő:
Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetések délután 5 óráig vé-
tetnek fel díjszabás szerint.

Ujabb külpolitikai bonyodalom a detronizációs javaslat miatt.

A kormány keresztülvihetetlennek tartja a Habsburg ház tagjának esetleges megválasztására vonatkozó tilalom törvénybe iktatását. A belpolitikai helyzet megoldása igen nehéz. — Az egységes párt megalakulása sok nehézségbe ütközik.

Budapest, nov. 7. A kormány lemondása — beavatott helyről szerzett információ szerint — egyelőre nem aktuális. A kormány addig, amíg a külpolitikai kérdések egész komplexumát nem tisztázta, feltétlenül helyén marad, mert ehhez az ország fontos életérdekei fűződnek. Bethlen ugyan ragaszkodik a lemondáshoz, már csak formális okoknál fogva is, de addig, amíg az antant újabb felépése által felidézett nehézségeket nem tudja eliminálni, nem adja át helyét másnak. Hogy ezután a kormány lemondása formális marad és a kormányzó újból a jelenlegi kabinetet bizza meg az ügyek további vitelével, vagy komoly kormányválság támad, amelynek során a kabinet rekonstrukciója elkerülhetlenné válik, ebben a pillanatban megállapítani nem lehet. A külpolitikai helyzetben beállott újabb feszültség arra vezethető vissza, hogy a kormány a nagykövetek újabb kivánságára közölte a nagyhatalmak képviselőivel, hogy e pillanatban keresztülvihetetlennek tartja azt, hogy törvénybe iktassák a Habsburg ház tagjának esetleges megválasztására vonatkozó tilalmat. A kormány ezzel szemben hajlandó ezt a kérdést azáltal áthidalni, hogy a törvényhez hivatalos magyarázatot fűz, amely alkalmas lenne a nagyhatalmak ilyen értelmű kivánságának kielégítésére. Antant részről a magyar kormány ajánlatára még nem érkezett válasz s ezért érthető az az idegesség, amellyel az antant állásfoglalását várják.

Az aktuális kül- és belpolitikai kérdésekről ma este a kormány egyik tagja a következőket mondta:

— A kormány megtette azt, amit a kis és nagyantant jóváhagyásával tőlünk követeltek. Nevezetesen megfosztotta Károlyt és családját az uralkodói jogoktól, másrészt kizárta őket a trónörökösödésből és a meghozott törvényben kimondta, hogy a szabad királyválasztás joga visszaszáll a nemzetre. Hogy most az antant azt követeli, hogy a Habsburg ház tagjairól mondjuk ki, hogy ezek nem is választhatók — ez a szabadkirályválasztás elvének egyenes megtagadása, mert ezzel az érveléssel egyáltalában nem egyeztethető össze, hogy valaki örök időre kizárassék annak lehetőségéből, hogy megválasszák. A követeléssel a kizárás állott elő, de a nagyantant Budapesten időző megbízottai is megjelentek Bánffy külügyminiszternél, akivel megbeszéléseket folytattak. Erre vonatkozóan, hogy az antant megelégszik-e a kormány megnyugtató válaszával és nem követeli-e a megválaszthatóság törvénybe iktatását, a következőket mondta:

— Nem zárkozhatunk el hermetikusan a külpolitikai szempontok mérlegelésétől, tehát úgy ez a kormány, mint bármely más kormány nem tehet mást, mint a kérdés személyi részének megoldásánál gondos mérlegelés tárgyává teszi a külső diplomáciai helyzetet. Ha az antant ezzel beéri és van rá remény, hogy ezt a kérdést is megoldhatjuk a nagyantant támogatásával, akkor külön parlamentári aktusra nem lesz szükség.

— A detronizációs törvény meghozásával új közjogi helyzet állt elő, így tehát a miniszterelnöknek Pécsen körvonalazott programja revízióra szorul. A miniszterelnök legközelebb Hódmezővásárhelyen tart beszámolót és ezzel kapcsolatban fogja körvonalazni azt a platformot, amelynek alapján, a most beállott helyzetnek megfelelően az egységes pártot megalakíthatónak tartja. A közelmúlt tapasztalatai azt mutatják, hogy inkább szükség van erélyes és egységes kormányzatra, mint valaha. Annyi azonban kétségtelen, hogy az egységes párt megalakulása rendkívül sok nehézségbe ütközik. A külpolitikai nehézségeket majd csak kibogozzuk valahogy. A belpolitikai helyzet megoldása azonban sokkal nehezebb. Hogy sikerülni fog-e, az kizárólag a dezagált miniszterelnök álláspontjától függ.

— Remélem, hogy a kormányzó urnak sikerülni fog rávenni Bethlen grófot, hogy vállalja a kormányalakítást.

Budapest, november 7. Az egységes pártba vonatkozó tervekkel foglalkoznak minden pártban. A kereszténypárt magatartását illetően a következők információkat kaptuk:

— A miniszterelnök dolga, hogy az új kormány megalakításával kit akar maga mellé állítani. Ebben mások nem szólhatnak bele. Annyi bizonyos, hogy a kereszténypártban megvan a hajlandóság az akció támogatására és az egységes párt megalakítására, ha ennek a pártnak konkrét munkaprogramját megkapjuk. A kereszténypárt kivánsága csak az, hogy az új kormányban két vezére: Haller és Huszár feltétlenül helyet kapjanak. A képviselők Hallert kultusz-, Huszár népjóléti miniszternek kívánják, míg Bernolák esetleg az igazságügyi tárcát kapná.

Andrássyék ügye.

A királypucscsal kapcsolatban letartóztatott politikusok ügyében *Kutkafaloy* M. lós, a mentelmi bizottság elnöke ma és holnap tanulmányozza át az iratokat, aztán érintkezésbe lép a Ház elnökével és a miniszterelnökkel. Ha a politikai helyzet úgy alakul, hogy a Ház rövid időn belül nem ül össze, úgy a mentelmi bizottság még a Ház szünete alatt ülést tart. A határozatot egyébként azért nem tartják sürgősnek, mert az illetők le vannak tartóztatva és így az eljárást a mentelmi bizottság határozata nélkül is folytatni fogja a hatóság.

A X. kerület új jelöltje.

A X. kerület Friedrich-párti választó közönsége *Tauffer* Gábor dr-t hivatalos jelöltjének kiáltotta ki.

A királyi pár utja a Cardiff hajón.

Páris, november 7. Fauhali jelentés szerint Károly király és Zita királyné lakhelyét már megállapították.

Bukarest, november 7. Károly király és Zita királyné reggel 9 órakor érkezett meg külön vonaton Galacba. Kiséretében voltak

Eszterházy gróf, Pallavicini őrgrófné, néhány gárdatiszt, hat angol tiszt, továbbá Circulesen parancsnok, a román kormány megbízottja, Ruzsinszky tábornok és a galaci 3-ik és 5-ik hajóbázis parancsnoka fogadta a felségeket, akik a Principesa Maria hajóra szálltak és előbb misét szolgáltattak. Majd a hajó 45 perccel a felségek megérkezése után Sulinaiba indult. Itt a Cardiff angol torpedónaszád hajó várta a királyi párt. A Cardiff utjának első állomása Konstantinápoly lesz.

Leszerelték a nyugatmagyarországi felkelőket.

Sopron, november 7. Nyugatmagyarország területét a felkelők már teljesen kiürítették. Azok közül, kik nem valók Magyarországra, már az utolsó ember is eltávozott. Akik állandóan Nyugatmagyarországon laknak, azok is kivétel nélkül leszedretek és visszatértek békés foglalkozásukhoz.

Pinkafő községben reguláris magyar lovaság jelent meg, melyet nyilván azért küldtek oda, hogy a területet megtisztítsák a bandáktól. Soproni jelentések szerint Sopronon tegnap éjjel sok száz felkelő vonult át, kik Kis- és Nagymarton és Feisópulya tájékáról jöttek. A kiürített községekben az ideiglenes helyi polgárőrség tartja fenn a rendet.

A M. T. I. jelenti: A kormány gondoskodik arról, hogy minden tisztviselő, aki a soproni népszavazásban résztvesz, a szavazás idejére szabadságot kapjon. Hír szerint a népszavazást a soproni tábornokközi bizottság november 17-ére tervezi. Ennek a dátumnak betartása magyar részről nem ütközik akadályba, mert Nyugatmagyarország kiürítése a felkelők részéről már megtörtént.

A Szmracsányi - Benkő affér.

Budapest, nov. 7. Szmracsányi György nemzetgyűlési képviselő tegnap Benkő Gábor képviselőt azért, mert a királyról azt mondta, hogy katonaszökevény, arcul ütötte. Szmracsányi ebben az ügyben ma délelőtt felkereste a Ház elnökét és Bethlen miniszterelnököt, kik előtt kijelentette, hogy távol állt tőle a szándék, hogy Benkő Gábor képviselői minőségében befolyásolja, azonban addig, míg a detronizációs törvényjavaslat az országos törvénygyűlésben meg nem jelent és ki nem hirdettetett, addig IV. Károly Magyarország koronás királya, akiről a Bethlen által tett nyilatkozatot tenni nem szabad és benne jogos felháborodást keltett az inkriminált közbeiktatás.

Ezzel szemben Benkő bejelentette mentelmi jogának megsértését és úgy is, mint az egész kisczardapárt teljes elégtételt követelnek.

Az ügyet egyébként lovagias utra is terelték. Benkő segédei: Pázmándy Dénes és Seprényi Imre dr., Szmracsányi pedig Lingauer Albin és Taszler Béla. A segédek ma délután ülnek össze tárgyalni.

Budapest, nov. 7. Az az inzultus, amely Szmracsányi György részéről Benkő képviselőt érte, meglehetősen felháborodást váltott ki a kisczardapártból. A kisczardapárt — elterjedt hírek szerint — úgy tekinti a dolgot, mintha magát a pártot érte volna a támadás és hírek szerint tökéletesen magáévá teszi Benkő ügyét. Olyan kivánságok is hangzottak el, hogy a párt követelje Szmracsányi Györgynek mandátumától való megfosztását és addig, amíg elégtételt nem kap, ne vegyen részt a nemzetgyűlés ülésén.

Az anya- és csecsemővédő otthon a megvalósulás útján.

A jövő hetekben kezdődnek a szervezési munkálatok.

(Saját tudósítónktól.) Az Amerikai Vöröskereszt egyik megbízottja egy alkalommal, mikor ajándékot osztott ki a gyermekek közt, ezeket mondta:

— Lám, az emberek nemcsak gyűlölni tudnak, hanem szeretni is...

Ebből a szeretetből jutott egy csepp erre a városra is. Nagykanizsa város is érezni fogja a nagy emberi szeretet egy kis melegét, mely még lassan, de mégis csak szűrődik az emberi kultúra csövein.

Az anya- és csecsemővédő otthonról van szó. Nehezen, hosszas vajadás után odáig fejlődött ennek az emberbaráti intézménynek az ügye, hogy pár hét múlva megnyithatja kapuit ebben a városban is. Négy tiszta, fehér és jól felszerelt terem tárul fel a nyomoruság előtt és a fekete szenvedésből magához öleli azokat, kik legdrágábbak a világon: az anyákat és a csecsemőket.

A nagykanizsai otthon ügyében tegnap Nagykanizsán tartózkodtak: P. C. Jeans amerikai orvos, az Amerikai Vöröskereszt megbízottja, dr. Zentai Pál, a Bókay-klinika tanársegéde és Keller Gyula, a Stefánia Szövetség igazgatója. A három megbízott tárgyalásokat folytatott a nagykanizsai otthon ügyében, mely tárgyalásokon a várost dr. Sabján Gyula polgármester és dr. Góza Lipót városi tisztviselő képviselték. Örömmel állapítjuk meg már most, hogy a tárgyalások teljes eredménnyel jártak és az otthon felállítása Nagykanizsán biztosítva van. Erről a tárgyalásról illetékes helyen lapunk munkatársának a következőket mondták:

Az Amerikai Vöröskereszt gyermekjóléti programja szerint 50 anya- és csecsemővédő intézetet állít fel Magyarországon, amelyek elhelyezésénél a lakosság száma, illetve halál- és születési statisztika a vezető szempont. Előreláthatólag 16 intézetet Budapesten, 34-et pedig a vidéken helyez el.

Az akció programja, hogy védelme, illetve ellenőrzése körébe vonja a terhesek és a születendő gyermekek lehető nagy tömegét szüléstől kezdve egyelőre 3 éves korig korlátozva. Eszközei: az intézetek útján orvosi tanácsadás és nevelés, lehető nagyszámú védőnő útján a terhesek, anyák és gyermekek látogatása otthonukban, nevelő és felvilágosító propaganda a nyilvánosság minden eszközével, orvosság, póttápszer és ruhaszegély azoknak, akik erre rászorulnak.

Budapesten és vidéken a kijelölendő helyeken az Amerikai Vöröskereszt berendezi az intézeteket, gondoskodik 1922. június 30-ig a személyzet fizetéséről s mindazon anyagi támogatásról, amely az intézet működéséhez szükséges. A magyar kormány, illetve a magyar szervezetek, amelyek az akció megszervezésében és irányításában együttműködnek, gondoskodnak helyiségről, fűtésről, világításról s egyúttal garantálják a szervezet és az intézetek fennmaradását az Amerikai Vöröskereszt visszavonulása után is.

Az Amerikai Vöröskereszt magyarországi vezetője ellenőrzi a gyermekjóléti program tárgyában létrejött megállapodások betartását és ő tartja kezében az egész akció anyagi irányítását. — Az orvosi program kerestülvitelére, illetve a szervezés munkálatainak vezetésére központi irodát állít fel, amelynek vezetését dr. Zentai Pálra, a Bókay-klinika tagjára bízta. A vezető orvos mellett 2 szervező védőnő működik és segít a szervezés munkálataiban.

— Ami már most a nagykanizsai otthon felállítását illeti, a tárgyalások arról szóltak, hogy a közellátási üzem két hét múlva el-

hagyja helyiségeit és utána nyomban megkezdí szervezési munkálatait a Vöröskereszt. A butorok Budapestről, a műszerek pedig egyenesen Párisból jönnek. A berendezés a legmodernebb higiénának megfelel és így az otthonra nemzetvédelmi szempontból elsőrangú szerep vár.

— Két osztály lesz a csecsemő- és az anyavédelmi osztály. Az előbbinek dr. Szabó István, az utóbbinak dr. Nisponzky Béla lesznek vezetői. A segélyezés anyagi: orvosságok, póttápszer, mint gyermekliszt, csukamájolaj, malátakivonat stb., csecsemőkelengyék, szülészeti vándorkosarak, ruházat. Elv, hogy teljesen ingyen csak a védőnői jelentés szerint teljesen szegény anya kaphat segítséget. Mindenki más a kapott érték 10, 20 százalékát megtéríteni tartozik. Csecsemőkelengyék és vándorkosarak kölcsönképpen adtnak ki minimális díj mellett. Különös figyelem fordítandó a segélyezés módjánál a természetes táplálás előmozdítására szoptatási jutalmak útján. A segélyezésnek az intézet közvetítésével, de attól elválasztva kell történnie úgy, hogy a segélyezés ne homályosíthassa el az orvosi és a nevelő munka jellegét. Budapesten központi raktárakat fogunk szervezni megfelelő irodával, amely az intézetek utalványaira az adományokat ki fogja szolgáltatni. Az utalványozás megfelelő nyomtatványok segítségével egységes módon fog történni a szociális jelentések kellő mérlegelése mellett. Külön utasítási módot fognak kidolgozni a mesterségesen táplált csecsemő tejtartalványozására.

— 1922. június 30-ika után, mikor az Amerikai Vöröskereszt kivonul, az otthon fenntartásáról egyenlő arányban a város, a Stefánia Szövetség és a társadalmi szervezetek gondoskodnak. Az emberbaráti intézmény sorsa tehát hosszú időre biztosítva van.

A jövő hetekben tehát megkezdik a közellátás épületének renoválását, hogy helyet szorítsanak egy fontos és hasznos intézménynek.

Széthullt a lant . . .

Egy volt kanizsai pap öngyilkossága.

A kanizsai katolikus hívek közül bizonyára még sokan emlékeznek páter Ziska Gentilisre, aki két éven át házfőnöke volt a nagykanizsai ferenczrendi zárdának. A községben álló, rendkívül tehetséges szerzetes általános meglepetésre 1911-ben kilépett az egyházi rendből s elköltözött Nagykanizsáról. Volt tisztelői csak annyit tudtak meg róla, hogy vasutas lett Miskolcon s hogy megnősült. Azóta elhallgatott róla a fáma. Csak most érkezett szomorú hír róla. A szerencsétlen ember három hónapja eltűnt Miskolcra s sem családja, sem a hatóságok nem tudtak többé nyomára akadni. Az eltűnés ügyében csak három napja, a múlt hét szombatján történt fordulat. Diósgyőrben néhány munkásszorongó egy férfi kabátot kínált fűnek-fának megvételre. Egy szénbányamunkás vette meg 600 koronáért a kabátot. Az asszonyok a pénzzel beültek egy kocsmába, ott alaposan beitaloztak s részegségükben kibeszélték, hogy a kabátot gombakeresés közben a Bükk-erdőben találták, egy oszlásnak indult hulla mellett. Az eset a csendőrség fülébe jutott, amely vállatára fogta az asszonyokat. A gombaszedők készséggel fölvezették a csendőroket a sűrű erdővel borított magas Bükk-hegy csucsára, ahol az avar közt ráakadtak a hullára. A tetem már fölismehetelenségig eltorzult. Mellette egy revolver hevert, amelyből csak egy golyó hiányzott. A hulla zsebében igazoló iratok, egy órá és egy szobkést találtak. Ezek révén kétségtelenül megállapították, hogy a csontváz Ziska Gentilis vasutasé, az egykori nagykanizsai szentfieren-

ces házfőnöké. Az orvosi vizsgálat szerint öngyilkosság történt. A gyilkos golyó a jobb halántékon hatolt be s a bal fül mellett jött ki. Az eset híre Miskolcon nagy részvétet keltett. Ziskát pontos, lelkiismeretes embernek ismerték, akit mindenki szeretett. Teljesen zárkózott életet élt, emberekkel hivatalán kívül egyáltalán nem érintkezett s csak hivatalának, családjának és az irodalomnak élt. Hagyatékában hatalmas kéziratcsomókat találtak. A kéziratok címei: „Egy élet filozófiája”, „Latin fordítások” és „Versek”. A volt házfőnök rendezett anyagi viszonyok között élt s tettének oka valószínűleg családi viaskodás. Verses füzeté tele van a lemondás írájával. Utolsó verse az eltűnés előtti napon kelt. A címe: „Széthullt a lant.” — Ziska Gentilis egy nagykanizsai leányt vett feleségül. E házasság miatt lépett ki a rendből, ahol meglepően gyors karriert csinált. Már 28 éves korában házfőnöke volt a nagykanizsai kolostornak. Legkedveltebb embere volt Ozoray Isidor tartományi generálisnak, aki a háboru elején szintén tragikus véget ért; Nagykanizsán, a Kazinczy-utcai sorompónál halálra gázolta a vonat.

HIREK.

— Nagykanizsán fogják tárgyalni a Mura szakasz kizárását egész Mihajácig. Gilyész Sándor miniszteri osztálytanácsos, a jugoszláv határkizáró bizottság magyar tagja tegnap Nagykanizsára érkezett, hogy a bizottság elhelyezésére vonatkozó előkészületeket megtegye. A bizottság a napokban teljes számban megérkezik Nagykanizsára és munkája kiterjed a Mura szakasz határvonalának megállapítására egészen Mihajácig.

— Gyászrovat. Vasárnap délután 4 órakor volt a róm. kath. temető halottasházából az elhalt Migazzinó-Szita Margit áll. elemi iskolai tanítónő temetése. A gyászszertartáson testületileg megjelentek az állami elemi népis-kolák tanítói és tanítónői Szabó István I. körzeti igazgató vezetésével és sok résztvevő. A szertartást Pálkás Róger helyettes plebános végezte. — Tegnap délután 1/3 órakor temették el a hirtelen halállal elhalt Ollop Lajost, az i. r. hitközség alkalmazottját. A megboldogult városunk szülötte volt és visszavonultságban csakis hivatalának élt. Szombaton ebéd után hirtelen rosszul lett és pár perc alatt kisseve-dett 72 éves korában. A gyászszertartást dr. Winkler Ernő főrabbi végezte, aki szép beszédben emlékezett meg az elhunytól. A szertartás befejezése után az Ipartestület dalárdája gyászalt énekelt, mellyel kifejezte kegyeletét egyik legrégebb daltestvére emléke iránt. Utána a koporsót elhantolták. A megboldogultban Ollop Imre, Ollop Ernő és dr. Ollop Mór testvérüket gyászolják.

— Új részvénytársaság alakul a magyar fajtság ápolására. A konstruktív sajtó berkeiben egy zavart okozott a Központi Sajtóvállalat kisiklása. Amint egyik keresztény újság írta: „Bangha páter a fajvédelem frontjáról a nemzetközi jézuitizmus fontjára pártolt át.” Föl kell tehát frissíteni a haderőt és Gömbös Gyula nem azért kiváló taktikus, hogy utánpótlásról ne gondoskodjék. „Stádium” névvel új sajtóvállalat van az alakulás stádiumában, amelynek egy kommuniké szerint a magyar fajtság érdekeinek ápolása kulturális, politikai és gazdasági téren. Hogy milyen módon, azt könnyű lesz elgondolni az alapítók névsora alapján, akik közt Gömbös Gyula, Wolff Károly, Zsilinszky Endre szerepelnek, kívülök a Move több vezető tagja. Majd meglátjuk, hogy dolgoznak a krisztusi szeretet jegyében azok, akiknek még Bangha páter se elég keresztény.

REGIÁRAKAL

beszerzett őszi újdonságok, kötött kabatok, harisnyák, keztyűk

GRÜNBERGERNÉL

Fő-ut 11.

Telefon: 221.

Fő-ut 11.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Fő-ut 15. szám.

Nyomda:

Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfő ke-
vételével minden
nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben kézhez hordva
vidékre postai szétküldésselEgy hóra . . . 50 K
Negyed évre . 140 „
Félévre . . . 280 „
Egész évre . . 560 „Egyes szám ára
3 koronaSzerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Társ-szerkesztő:

Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetések délután 5 óráig vé-
tetnek fel díjazásuk szerint.

Teljes bizonytalanság a politikában.

Az egységes párt tervének kudarca az új választások kiírását tenné szükségessé. — A kormány csak végszükség esetén nyul a nemzetgyűlés feloszlataához.

Budapest, november 8. A politika berkeiben teljes szélcsend uralkodik. A pártkörök egészen elnéptelenedtek, csak véletlenül jön fel egy-egy képviselő. A kormány minden figyelmét a külpolitikai kérdések tartják lekötve. A külpolitikai bonyodalmakkal kapcsolatban különböző híresztelések kaptak szárnyra, azonban úgy látszik, ezeknek nincsen semmi alapjuk és akülpolitikai helyzet tisztázása jól halad előre.

Tegnap az a hír terjedt el, hogy a kormány hétfőre tervezi a nemzetgyűlés megnyitását. Félhivatalos helyről ezt megcáfolni próbálják. Ezzel szemben meg kell állapítanunk, hogy a kormány valóban foglalkozik a nemzetgyűlés összehívásának gondolatával és az eddigi jelekből ítélve a parlament összehívása a jövő hét első napjaiban elkerülhetetlenné válik. Pártkörökben semmit sem tudnak a kormány tervéről. A kormány nem informálja a pártokat. A pártok hangulata iránt sem érdeklődik a miniszterelnök, vagy hogy az egységspárt megalakításának az esélyét illetve sem merült fel novum, csupán a nemzetgyűlés feloszlataának kérdése tartja izgalomban a képviselőket. Az egységes párt megalakítására irányuló mozgalmak csak a mandátumért aggódó képviselők szempontjából érdeklik a kormányt támogató pártok tagjait. A képviselők ugyanis a legkomolyabban veszik a miniszterelnök ide vonatkozó kijelentését és tisztában vannak azzal, hogy Bethlen ebben a kérdésben nem ismer tréfát. Nem kételkednek abban, hogy ha az egységes párt tervét kudarc éri, akkor Bethlen egy pillanatig sem fog habozni, hogy a nemzet döntését kérje ki.

A kisgazdapártban meglehetősen nyugalmossal tekintenek a jövőbe és különösen a Nagyatádi frakció hangoztatja, hogy a nemzetgyűlés feloszlata és az új választások kiírása csak kedvező hatással járhat a pártra nézve. Tisztában vannak ugyan azzal, hogy ez esetben a választójogot erélyesen megszükitenék, azonban rámutatnak arra, hogy a választójogosultságot annyira megszükitenék, hogy a kisgazdapártnak ne kedvezzen, a mai körülmények között lehetetlen. A kereszténypártban e tekintetben még nem alakult ki egységes állásfoglalás. Viszont tagadhatatlan, hogy a baranyai választások eredménye bizonyos mértékben aggodalmakat váltott ki a pártban egy újabb választás eredményét illetőleg.

Az egységes párt megalakításával és a kormány rekonstrukciójával kapcsolatban, kü-

lönösen Nagyatádi elhelyezkedése érdekli a pártokat. Az utóbbi napokban egyre erőteljesebben nyomul előtérbe az a felfogás, hogy Nagyatádi kiválása a kabinetből befejezett ténynek tekinthető és hogy a belpolitikának e döntő jelentőségű fordulata tulajdonképpen Bethlen kibontakozási tervével is szoros kapcsolatban van. Beavatott forrásból azt közlik, hogy ebben a kérdésben most még tisztán látni nem lehet, az azonban kétségtelen, hogy Bethlen minden igyekezetével azon van, hogy Nagyatádit és párthiveit belekapcsolja a közel jövő munkájába.

A nemzetgyűlés feloszlataására vonatkozólag félhivatalos helyről ma olyan közlések láttak napvilágot, hogy a kormány csak végszükség esetén nyul a nemzetgyűlés feloszlataának fegyveréhez és ebben az esetben is csak tavasszal kerülne a sor a választások kiírására.

November végén lesz a népszavazás Sopronban.

Bécs, november 8. A Reichpost mai száma feltűnő helyen ezeket írja: A soproni tábornokközi bizottság azon a nézeten van, hogy a soproni kerületben a népszavazást csak akkor lehet megejteni, ha Nyugatmagyarország többi részét 8 nappal előbb Ausztria annak rendje és módja szerint megszállja. A népszavazást tehát kétségtelenül meg fogja előzni az osztrák szövetséges csapatoknak bevonulása Nyugatmagyarország azon részébe, hol nem lesz népszavazás. A népszavazást hír szerint november utolsó hetében fogják megtartani.

Poincaré a karlizmus ellen.

Páris, november 9. A Revue de Monde hasábjain Poincaré hosszabb cikkben foglalkozik a magyarországi királycsinnyel. Az elmúlt napokban — írja újból bebizonyítottuk, hogy milyen szigoruan szem előtt tartjuk szövetségeseink iránti kötelezettségeinket. Károly király és Zita királyné légi útja bizonyos francia körökben újból felébresztette a simpatiót, mely már a király husvéti útja alkalmából megnyilvánult. Am a király váratlan visszatérése nyomában élénk tiltakozásra készítette Olaszországot és a kisantantot és a francia kormány híven nem csak előző alkalommal tanúsított magatartásához, hanem a szövetségeseivel szemben fennálló kötelezettségeihez is, azonnal csatlakozott az ő-állásfoglalásához.

Nemzetközi szerződés a Habsburgok magyarországi trónfoglalása ellen.

Bécs, november 8. A félhivatalos Cseuzko Szlovo jelenti: A nagyantant kikényszerítette Magyarországtól annak a követelésnek elfogadását, hogy Magyarország határozott nyilatkozatot tegyen a kis- és nagyantantnak, melyben leszögezi, hogy a Habsburgokat sohasem fogja magyar királynak megválasztani. Ilyenformán a trónfosztó törvényt egy nemzetközi szerződés fogja kiegészíteni, mely kötelező lesz valamennyi érdekelt államra. — A lap véleménye szerint jó volna, ha ezt a nemzetközi szerződést legalább a magyar parlament és a kisantant parlamentjei ratifikálnák, hogy ilyen módon kiegészítő része legyen a trianoni békeszerződésnek. Ezzel a Habsburg-kérdést valóban véglegesen elintéznék.

Huszmilliós fizetésektelenség a valutapiacra.

Budapest, nov. 8. Hivatalosan jelentik: A főkapitányságon Kiss István rendőrtanácsosnál ma megjelent egy Hegedüs nevű ember. Feljelentést tett Darvas József tőzsdébizományos ellen sikkasztás miatt. Hegedüs eladta, hogy pár nappal előbb 5000 dollárt adott át Darvasnak, aki ezzel az összeggel nem tud elszámolni. A megbízások lebonyolítása után, e hó 4-én kellett volna már az összeget visszafizetnie, azonban Darvas a leszámolást folyton halogatja. A feljelentés alapján ma reggel beidézték Darvasat és a detektívek előtt megejtett számítások szerint legfeljebb 600.000 korona lehet a kár, amit Hegedüs a dollár-ügyből kifolyólag szenvedett. Folytatván a vizsgálatot, a könyvek átvizsgálása után megállapították, hogy a Hegedüs-ügyből kifolyólag nem terheli büncselekmény Darvas, amennyiben egyszerű tőzsdei elszámolási ügyről van szó, ezért elrendelték szabadonbocsátását.

A „Magyarország“ értesülése szerint közel huszmillió koronát tesz ki Darvas fizetési kötelezettsége. Hír szerint a bankok, kikkel Darvas összeköttetésben állott, kijelentették, hogy hajlandók kiegyenlíteni Darvas tartozását, de csak akkor, ha a tőzsdetanács Darvas örökre kitiltja a tőzsdéről.

A svéd labdarugók a kormányzónál.

Budapest, november 8. A kormányzó ma fogadta a Budapesten tartózkodó svéd sportférfiakat. A kormányzó hosszasan elbeszélgetett a svéd vendégekkel s melegen érdeklődött a svéd sportviszonyok iránt. A svéd csapat tagjaival együtt fogadta a kormányzó a Magyar Labdarugó Szövetség elnökét is.

A korona Zürichben.

Budapest, november 8. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlat) — 55, osztrák korona: — 17, az osztrák bélyegzett bankjegy pedig — 12 szantim.

A szovjet elbocsájt nyolcszázezer hivatalnokot.

Riga, nov. 8. Lenin nagyobb beszédben ismételten beismerte a szovjeturalom csődjét és bejelentette, hogy a szovjet ridegálni fogja hivatalnokainak működési körét. A végrehajtóbizottság elnökét felszólította, hogy egyedül a népnevelés szolgálatában álló 1,200.000 hivatalnok közül nyolcszázezeret bocsássonak el.

Csehországból már lehet külföldre utazni.

Bécs, nov. 8. A Prager Tagblatt értesülése szerint máától fogva mindazok az egyének, — a 40 évesek is — akik nem tartoznak a mozgósítottak körébe, utlevél felmutatása mellett szabadon utazhatnak külföldre. Eddig 40 éven alul senki sem utazhatott ki.

Ismét 375 hadifogoly érkezik.

Budapest, nov. 8. A második magyar hadifogolyzállítmányban 375 tusz a lett külügyminiszter távirata szerint e hó 7. vagy 8-án fogja elhagyni Oroszországot. A kommunista ellenszállítmány ma vagy holnap indul utnak.

A cseh mozgósítás kudarca.

Bécs, november 8. A „Montagszeitung” új részleteket közöl a csehországi mozgósításról és azt állapítja meg, hogy a csehek még nagyobb ellenállást fejtettek ki a mozgósítással szemben, mint a német lakosság. Ezzel magyarázzák meg az olyan különleges incidenst is, mint pl. a brünni, ahol a bevonult tartalékosok egyik csoportja tisztel az élükön a Wacht am Rhein-t énekelve vonult a kaszárnyába anélkül, hogy bárki ellenük fordult volna. A tisztek és előjárók ellen elkövetett fegyelmi vétségeknek se szeri, se száma. Legrosszabbul viselkednek a cseh újoncok és tartalékosok, akik a legzabolátlanabbak. Nagy megdöbbenést keltett az a hír, hogy a közelmúltban a pilsoni löszergyárat megtekintő tábornok óva intette a prágai hadügyminisztériumot, hogy tartózkodjék a mozgósítástól. A tábornok jelentése szerint a löszergyártáshoz szükséges precíziós gépek legnagyobb része hiányzik. A mozgósítás elrendelése alkalmával a keresztény nemzeti és a német nemzeti párt csaknem egész vezetőségét letartóztatták. A háboruszkodás kitörése esetére már előre összeírták mindazokat a személyeket, akiket megbízhatatlannak tartottak. A német vezetőérfiak jórésze már el is menekült az országból.

Fölemelték az állami tisztviselők napidijait.

Budapest, nov. 8. A hivatalos lap mai száma kormányrendeletet közöl az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak hivatalos kiküldetéseinek felszámítható napidijak fölemeléséről. Az új díjszabás szerint a napidij az I. és II. fizetési osztályban ezentul 300 korona, a III. és IV. osztályban 270 korona, az V. és VI. osztályban 240, a VII. és VIII. osztályban 210 és a többi osztályokban 180 korona.

Portorose után Róma.

Róma, november 8. A portorosei értekezlet befejezése után Olaszország az utódállamokat ülésezésre fogja meghívni Rómába.

Athénben elfogták Sándor király merénylőjét.

Lugano, nov. 8. Athéni távirat szerint tegnap ott letartóztatták Marinkovicht, a Sándor király ellen elkövetett merénylet értelmi szerzőjét. A jugoszláv hatóságok a görög kormányhoz fordultak Marinkovich kiadása dolgában.

HIREK.

Magyarország

ismét kritikus helyzet előtt áll. A nemzetgyűlés elfogadta a detronizálásról szóló törvényjavaslatot, amely azóta már törvény, de szomszédaink még mindig talpig fegyverben állnak határainkon s hallani se akarnak a leszerelésről. Sőt! Amint a legujabb tudósításokból kitűnik, nem is elégszenek meg eddigi megaláztatásainkkal, nem elégszenek meg a detronizálási törvénnyel, hanem azt követelik, hogy még unokáink, dédunokáink nevében is mondjunk le azon jogunkról, hogy a magyar tónra valaha is Habsburgot ültethessünk. Amint halljuk, a magyar kormány ezen követeléssel szemben sem fog több erélyt tanúsítani, mint a detronizálási kérdésben. Rabszolgai alázattal hajlunk meg a magyar függetlenség arculcsapói előtt s a legnagyobb, leglázasabb igyekezettel iparkodunk megalázóink újabb követelését teljesíteni. Ezzel azután véglegesen beismerjük, törvénybe iktatjuk, hogy szomszédainknak a magyar belügyekben való önrendelkezési jogot bármikor joguk van sáros csizmával fölrugni. Törvénybe iktatjuk, hogy a csehek, rácok még unokáinkkal is rendelkezhetnek, nekik is parancsolhatnak, őket is megaláztatják. Mert ezt jelenti, ha kimondjuk, hogy Habsburg többé Magyarország trónjára nem ültethető. Nem a Habsburgok miatt panaszkodunk. De ha tegnap detronizálásra kényszerítettek bennünket; ma pedig királyválasztó jogunkat nyirbálják meg, — holnap már azt követelhetik tőlünk, hogy a magyar kormányt Prágában nevezzék ki. Ha annyiból áll a magyar függetlenség, hogy a legfontosabb belpolitikai kérdésekben Belgrádból, Prágából diktálják az elintézés módját, — akkor igazán nem kérünk belőle. Az álfüggetlenség rosszabb a nyílt elnyomásnál, mert észrevétlenül csinál szolgát belőlünk, míg a nyílt elnyomás olyan ellenállást és összetartást vált ki, amely föltétlenül a teljes, tökéletes diadalhoz vezet. A nemzet zöme elszomorodva látja a megalkuvás politikáját s több erélyt, elszántságot vár a kormánytól.

— Ha a tisztviselő kedvezményhez jut. Tudvalevő, hogy a kormány november elsejétől kezdve az állami tisztviselőket és azok családtagjait ingyenes orvosi kezelésben és ingyenes patikaszerben részesíti. A rendelet annak rendje és módja szerint a hivatalos lapban is megjelent, tehát november elsejére életbe is lépett. November elsején már nyolc napja tul vagyunk. S ennek dacára Nagykanizsán még semmi intézkedés sem történt a rendelet megvalósítására. A tisztviselőknek továbbra is pénzbe kerül az orvos és patika. De azért nem panaszkodhatnak. Annyi mindent kapnak már — papiroson.

— A város vadjai. A város gyönyörű erdei, dacára a rendszeres és orv-vadászásnak, még most is bővelkednek vadakban. A madarak minden fajtáján kívül sok a nemezebb vad és a ragadozó is. Őz minden nagyobb vadászon kerül terítékre. A róka egész közönséges lakója a kanizsakörnyéki erdőknek; meg a mókus is. A ragadozók közül sok a nyest. Különösen a kiskanizsai hatalmas erdőben gazdag a vadállomány. Nem is csoda. Itt az erdő 1000 hold terjedelmű, őserdőszerű. Nem ritkák benne az Árpádok korabeli fák sem. Ezt a gyönyörűséges erdőt, amelynél szebb ma már messze földön nincs, a kanizsaiak egyáltalán nem ismerik. A napokban ebben az erdőben folyt vadászat, amely bőséges eredménnyel járt, mert a nyulak garmadáján kívül őzet, sőt nyestet is eredményezett. Az utóbbit Schmidt Zsiga bácsi lötte, akit a rossz nyelvek szerinti véletlen szerencse annyira elbizottá tett, hogy jövődében már csak afrikai oroszlanokra akar vadászni.

— E hónapban megnyílik a kiskanizsai mozi. Tudvalevő, hogy a kormány három mozi engedélyezett Nagykanizsán s hogy a harmadik (a kiskanizsai) mozi játszási engedélyét a városnak adományozta. A város él is evvel a jogával s még ebben a hónapban megnyitja a kiskanizsai mozi. Az új mozi a régi nagykorcsma egyik gazdasági melléképületében lesz, melyet stilszerűen átalkítanak erre a célra. Az átalkítási munkálatok már folynak. Rendelkezésre áll már a felszerelés is. Háromszázötven ülőhely lesz. A székeket Teutsch droguista kölcsönözte s ugyancsak ő lesz a mozi üzletvezetője is. A várost a kiskanizsai mozi üzeméből semmi kiadás se érheti, csak haszna lehet.

— Kellemetlen ébredés. Hus Kálmán keszthelyi lakosnak a napokban Tapolcán akadt dolga és itt éjszakára a Pannonia szállóban szállott meg. Midőn az utazás fáradalmi miatt korán nyugovóra tért, 7000 K-t tartalmazó pénztárcáját, ezüst cigarettatárcáját, ruháját és kalapját gondos rendben maga mellé helyezte egy székre. Aztán édesen elaludt, mint egy utas, ki egész napon át bumlizott a magyar helyi érdekű vasuton. Mikor reggel frissen és kialudva felébredt, holmiját nem találta sehol. A szobapincéért csengett, azonban ruhája felől a pincér semmi felvilágosítást adni nem tudott. Az ügy meglehetősen kellemetlen volt, mert teljesen hiányos öltözékben tért éjszakai nyugovóra és ez az öltözék a téli hidegre való tekintet nélkül sem volt alkalmas arra, hogy benne utarkeljen. Kénytelen volt magához invitálni a rendőrség embereit, kiknek az ágyból mondta jegyzőkönyvbe a lopási esetét. A rendőrség rövid nyomozás után meg is állapította, hogy míg Hus édesedden aludt, Sztojkovics Gusztáv bosnyák őrvezető beosont a szobába és a széken talált holmikat egy sommás fogással elemelte. A kitűnő megállapítás után Hus mit tehetett egyebet, hozatott egy új ruhát, a rendőrség pedig a tapintatlan betörőt körözi.

— Kongregációi élet. Az Uriasszonyok Mária-Kongregációjában szerdán este 5 órakor Pécely László megkezdte sorozatos előadásait. Ugyanő csütörtökön, 10 ón este 5 órakor az Urleányok Kongregációjában tart előadást. Az érdeklődő hölgyek mindkét estén szívesen látott vendégek.

RÉGIÁRAKAL

beszerzett őszi ujdonságok, kötött kabátok, harisnyák, kesztyűk

GRÜNBERGERNÉL

Fő-ut 11.

Telefon: 221.

Fő-ut 11.

TŐZSDE.

Budapest, november 8.

Valutapiac: Napoleon 4050, Font 4825, Léva —, Dollár 1180, Francia frank 8200, Lengyel márka 37, Márka 480, Lira 5300, Osztrák 23, Rubel 53, Lei 601, Szokol 1180, Svájci frank 23000, Koronadínár 1095, Frank-dínár —, Holland forint —, Bécsi kifizetés —.

Értékek: Magyar Hítel 2120, Osztrák Hítel —, Hazai 720, Jelzálog 230, Leszámitoló 795, Kereskedelmi Bank 7950, Magyar-Olasz 350, Beocsini 5575, Drasche 6500, Általános szén 13850, Szászvári 5400, Salgótarjáni 7775, Urikányi 8300, Rima 3395, Schlick 1500, Guttman 5050, Nasici 24540, Danica 3400, Klotild 4775, Magyar Cukor 20100, Adria 11000, Atlantika 3400, Királyör 3400, Bosnyák-Agrár 1300, Lipták 635, Phöbus 980, Vasmezei Villamos 1325, Gizellamalom 3000, Konkordia 4125, Déli Vasut —.

Gyulai Elek

banküzlete Kinizsy-utca 5. szám alatt

Dollárt, dinárt

és más valutákat a legmagasabb áron vesz. Külföldi átutalásokat a leggyorsabban teljesít. Arany- és ezüstpénzeket vesz. — Telefon: 378 szám.

Apró hirdetések.

Eladó egy ebédlő berendezés, egy ló szerszámmal, 3 kocsi, hozzá egy kazal széna. Bővebbet Zárda-u. 5. sz. alatt Kohn Jenő lakatosmesternél.

Egy négyhónapos vadászkutya eladó Király-u. 14. szám alatt.

Eladó Sugár-ut és József főherceg-ut sarkán lévő Bruncsics-léle ház. Üzlet és pince-berendezéssel együtt. Bővebbet Kohn Samu lakatosmesternél, Zárda-utca 5. szám. 8769

Könyvelőnőt azonnali belépésre keresünk. Írásbeli ajánlatokat fizetés megjelölésével kér Fischer és Leitner fűszerkereskedő, Király-utca 8.

Forgalmas utcában fűszerüzlet átadó teljes berendezéssel. Lakás is átadó, 1 szoba-konyha csere ellenében. Kor. 60.000. *Sztgriszt iroda.*

Egy jó házból való leány vagy fiú jó fizetéssel tanulónak felvétetik azonnal Szabó Sándor cipő-üzletében, Kazinczy utca 1.

Uránia mozgóképszínház Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

Szerdán és csütörtökön november 9 én és 10-én

A pletyka

Tragikomédia 6 felvonásban

Az amerikai filmipar különleges sikere alkotása, mely a tragikus és komikus helyzetnek szinte példátlanul érdekes változata.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholy 17, zsölle 16, körszék 14, fenntartott támlásszék 12, támlásszék 10, körszék 6 korona.

Köztisztviselők 50 százalékos kedvezményben részesülnek

BIRTOK

minden nagyságban, **beköltözhető házak, lakóházak, üzlethelyiségek** és mindenemű ingatlanok közvetítését gyorsan és biztosan eszközli

Szántó Vilmos ingatlanforgalmi irodája Nagykanizsa, Eötvös-tér 29. szám.

Üzlet-áthelyezés

Van szerencsém a tisztelt vevőimnek s a nagyérdemű közönség bebes tudomására hozni, hogy **kötélgyártó-műhelyemet** Eötvös-tér 2. szám alól (Sattler-ház) Eötvös-tér 33. számú házamba Balaton testvérek mellé helyeztem át. — Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását

Tibolt Lajos kötélgyártó, Eötvös-tér 33.

Megnyílt

Marton János hentesüzlete

Teleki-ut 25. szám alatt

Mindennemű friss és füstölt hentesáru állandóan kapható.

Friss kisütött zsír . . . . . 190 K
Háj . . . . . 180 K
Zsírzalonna . . . . . 150—170 K
Hus . . . . . 68 K

Kocsonya-hus. Töltelék.

Ingatlan eladás, olcsó árak!

Bagola Hegyen 2 hold szőlő pincével, Kisföhrénczen 3 hold jó szőlő szobás pincével, 100 akoly hordóval, Szabadhegyen 5 és 2 hold birtok pincével, Máriatelepen 2 kat. hold szőlő szobás pince, felszerelés. Kanizsától 25 km. távolságra 75 hold jó földbirtok, 2 hold új szőlővel, 4 szobás ház és istállóval, letenyei járásban 16 hold földbirtok, Pacsa mellett 20 hold jó birtok szép szőlővel, Somogyban 40 hold földbirtok, kanizsai járásban 20 hold szőlő és földbirtok olcsó ár mellett **eladó**. Kanizsán több 3, 4, 5 és 6 szobás magánházak kerttel, kisebb és nagyobb bérházak kerttel, üzlet- és családi házak, emeletes házak, 6 szobás magánház, istálló nagy udvarral, jóforgalmu nagyobb vendéglők, Kiskanizsán kisebb házak olcsó ár mellett **eladó**. Megvételre keresek több nagyobb és kisebb birtokot. — Bővebbet

Dukász Miksa Nagykanizsa, Rákóczi-utca 29.

MEGHIVÓ.

A Király-Sörfőzde Részvénytársaság

t részvényesei tisztelettel meghívotnak az 1921. évi november hó 19-én délután 4 órakor Nagykanizsán, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókintézetének helyiségében megtartandó

XXIX. évi rendes közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése.
  2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a tiszta jövedelem hovatfordítása és a kifizetendő osztalék megállapítása, valamint az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére adandó felmentvény iránti határozathozatal.
  3. Igazgatósági választások az alapszabályok 20. §-a értelmében.
  4. A felügyelőbizottságnak egy évre való megválasztása.
- Nagykanizsa, 1921. november 3.

Az igazgatóság.

Azon t. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajtják, szíveskedjenek részvényeiket szelvényeikkel együtt az alapszabályok 13. §-a értelmében legalább 3 nappal a közgyűlés előtt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főpénztáránál Budapesten, vagy ezen bank nagykanizsai fiókintézetének pénztáránál tórtvény ellenében letenni, mely utóbbi helyen a felügyelőbizottság által megvizsgált és helybenhagyott mérleg, valamint az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentései 3 nappal a közgyűlés előtt a t. részvényeseknek betekinthetés végett rendelkezésre állanak.

Vagyon

MÉRLEG SZÁMLA

Teher

	K	fill.		K	fill.	K	fill.
Sörgyári telepek és berendezések	2507687	32	Részvénytőke			5750000	—
Pénztári készlet	50856	09	Tartalékalapok:				
Értékpapírtárca	2067530	—	"Rendes tartalékalap	150000	—		
Áruk és anyagok	206800	—	Értékcsokkenési alap			2100000	—
Adósk	6999333	27	Gyarapítás	250000	—		
			Fel nem vett osztalékok	45481	—		
			Hitelezők	2857634	95	2903115	95
			Nyereségáthozat a mult évről	47237	02		
			1920—21. évi nyereség	1031683	71	1078920	73
						11832036	68
	11832036	68					

* Az igazgatósági indítvány elfogadása által a rendes tartalékalap 300,000 koronára fog emelkedni.

Nagykanizsa, 1921. szeptember 30.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy 25 év óta fennálló

műhelyemet megnagyobbítottam

és elsőrendű gépekkel és munkaerővel berendeztem. Megrendelhetők nálam: **ujkocsi, marha, tizedes, tolósulyu, szados és egyenkaru mérlegek** a legszolidabb kivitelben. — Ezenkívül javítok: vagon, kocsi, marha, tizedes, tolósulyu, szados, egyenkaru, gyógyszerári és szigorú mérlegeket és sulyokat. — Előre is biztosítom a n. é. megrendelőimet a leggyorsabb és pontos kiszolgálásról. — Ezenkívül készítek épület és műmunkát, valamint elsőrendű vendéglő és más takaréktűzhelyeket.

Tisztelettel **KOHN SAMU** műlakatos és mérlegkészítő **Nagykanizsa,**
Zárda-utca 5-ik szám, az alsótemplomnál

Elsőrendű

téli fejes káposzta és válogatott burgonya

Minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél
Nagykanizsa

Telefon 131. Távirati cím: Termény.

Waggonrendeléseknél megfelelő árendemény.

STRÉM KÁROLY

tűzifa- és szén-nagykereskedő

NAGYKANIZSA

Telefon 127.

Tűzifa, koks, barna kőszén, porosz kőszén, belföldi és trifaili kőszén, ugyszintén kovács, valamint ipari célokra aprószén kapható vagon és egyes kocsirakományban, legjutányosab áron bármely mennyiségben

Strém Károly

tűzifa- és kőszén-nagykereskedőnél

Vásárol

hárs- (kis és nagylevelű), juhar- (platan) fa, erdei-fák és

gyümölcs-magvakat.

Gazdasági- és kertmagvak,

hámozott zab, kender-, fény-mag, madárelőség kaphatók:

Ország József

magkereskedésében, Nagykanizsa
Brzsébet-tér 10. Telefon Interurban 130.

Quittner Arthur

határozottan engedélyezett villanyszerelő
Nagykanizsa, Csongory-utca 13 sz.

Elvállal világítási vezetékek, motorok, csillárok, valamint telefonok, csengők és jelzőkészülékek felszerelését. Villamos vasalók, főzőedények, reszchak, fűtőtestek javítását.

Mindennemű

villamos munkálatokat gyorsan eszközölök, anyagok és égek raktáron kaphatók.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében

Telefon 74.

Telefon 74.

Kedden és szerdán, **Báró Eötvös József** hallhatatlan költőnk örökbecsű irodalmi alkotása

A megfagyott gyermek

Dramai költszvet 5 felvonásban. Főszereplő: Szécsi Ferkó.

Csütörtök és péntek
Hollay Kamillával

Kamilla

Szombat,
vasárnap

Falurossza

Az énekhatártól szíveségből Néfrán Ferenc ur énekli.

Helyárak: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. **Pontos kezdés!**

Szigriszt László

Ingatlan,
üzlet, lakás és pénz-
közvetítő Irodája

Sugár-ut 6. - Telefon: 285. Interurban

Birtok

Eladó birtokok:

- 570 holdas Zalában, 340 hold szántó, 50 hold rét, 60 hold legelő, 350 hold 30 éves erdő. Jó talaj. Gazdasági lakás. Elegendő cselédlakás és egyéb gazdasági épületek. Teljes élő és holt felszerelés. Vetőmag, konvenció, széna, szalma, 12 ökör, 6 ló, 8 növendék marha, 340 birka, 40 sertés. Ára: K 12.000.000
- 100 holdas Tolnában nagyobb részt szántó kevés rét és 3 hold kitérő szőlő. Igen jó talaj. Jó lakás. Elegendő istálló. Vasutállomás mellett. Szép birtok. Azonnal átvehető. K 3.000.000
- 208 holdas Zalában 95 hold szántó, 95 hold szép erdő, 19 hold rét, elegendő épület, urilak községben, 3 pár ló, elegendő széna, szalma, egész évi cseléd konvenció K 7.500.000
- 60 holdas Zalában 57 hold szántó, 3 hold rét, könnyű munkálathoz talaj, elegendő épület, felszerelés esetleg átadó K 2.300.000
- 36 holdas Zalában vasutállomás mellett 19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kitérő szőlő, elegendő épület, holt instrukció, teljes szőlőszeti berendezés K 4.000.000
- 18 holdas nagykanizsai járásban szántó, rét, szőlő és két szép házhely, erdő épület csak a szőlőben, igen szép birtok K 2.200.000
- 14 holdas Nagykanizsa határában szőlő, szántó és prima kaszáló, igen jó épületek, szép birtok, azonnal átvehető K 3.000
- 4 es fél holdas Szabadhogyon kitérő szántó, szép gyümölcsös, jó rét, öreg épülettel K 450.000
- 1 hold föld Balass mellett püma talaj a falu szőlő, házhelynek is alkalmas.
- Nagybirtokot keresek megvételre nagyszámú megbízóim Zala-, Somogy-, Vas megyéből. Megbízásom van több 6.000.000 koronáig, felül 12.000.000 koronáig és két 20.000.000 koronán felüli birtok vételére.
- Birtokbérletet keresek 20 holdtól 3000 holdig.
- Erdőbirtokokat megvételre keresek.
- Szőlőbirtokokat keresek megvételre.

Ház

Elfoglalható lakással eladó házak:

Eladó Garay-utca 15. szám alatti ház. Egy szoba-konyha azonnal elfoglalható. A ház többi része is pár héten belül elfoglalható.

Nagyobb üzletház, elfoglalható fűszerüzlet és 2 szobás lakással K 1.200.000

Eladó házak.

Émeletes modern bérpalota fürdőszobákkal, nagy kényelemmel, új, adómentes K 1.500.000

Émeletes adómentes modern ház belvárosban K 800.000

Új ház modern nagy lakással, nagy udvar és kerttel K 450.000

Magányos több ház kerttel eladó K 350.000

Kiskánizsán több ház eladó.

Magányos házat keresek vagy 200.000 koronáért. 2 szoba-konyhás lakását belvárosban cserébe adja.

Kilizsy-utca 51. szám alatti ház, 3 szoba, két konyha, kis kert K 230.000

Egyéb ingatlan

Vidéki vendéglő, szálloda, kávéház, réz butorral berendezett 12 szállószoba, teljes korsmai és kávéházi felszerelés, kitérő épületek, nagy telek K 3.000.000

Nagykanizsai kocsmája jó forgalmu utcában, teljes berendezés, szép épületek, udvar, kert K 1.100.000

Vendéglőbérletet Nagykanizsán átadók.

Zalaegerszegi nagyközségben eladó üzlet ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berendezéssel nagyforgalmu helyen K 500.000

Balaton partján penzióknak alkalmas nagyobb villa, több épület, szőlő, vízjog, szép kert a víz partján K 1.100.000

Üzlet

Iroda átadó belvárosban teljes berendezéssel, Wertheim-kasszával, telefontal 2 lóra istálló, kocsiszín.

Átadó üzlethelyiségeket keresek forgalmas utcában magas lelépési díjért, esetleg berendezéssel és árukészlettel is.

Berendezett herbályüzlet forgalmas utcában modern berendezéssel K 90.000

Kiskánizsán berendezett fűszerüzlet új berendezés, árukészlettel K 78.000

Lakás

Átadó egy modern szoba-konyha és cselédszoba albérlébe. Esetleg két hónapon belül még egy szoba megkapható. Modern két szoba butor átvehető. Berendezett szobák közvetítése.

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Fő-ut 13. szám.

Nyomda:

Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfő kivételével minden nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hozva
vidékre postai szőküldésselEgy óra . . . 50 K
Negyed évre . 180 „
Félévre . . . 280 „
Egész évre . . 560 „Egyes szám ára
3 koronaSzerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdal telefon 117.Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁNTárs-szerkesztő:
Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetések délután 5 óráig vétetnek fel díjzabás szerint.

Nagyatádi megegyezett Bethlennel.

A kormány rekonstrukciójára és az egységes párra szükség van. Nagyatádi megmarad a kormányban.

Budapest, november 9. A külpolitikai feszültség, mely az antant első jegyzéke óta a belpolitika aktuális kérdéseit teljesen háttérbe szorította, mára látszólag enyhült, úgy hogy a belpolitikának azok az aggályos kérdései, melyek hetek, sőt hónapok óta várnak megoldásra, újra a politikai érdeklődés, sőt a politikai akció homlokterébe kerültek. Elsősorban természetesen az egységes párt terve, amelyet most már úgy a kormány tagjainak legnagyobb része, mint a kormányzópartok és az egységes kormányzópartokon kívül álló parlamenti frakciók zöme sürgősen megoldandónak tart. Eddig az egységes párt megalkotására irányuló törekvések csak kísérletek maradtak abban az irányban, hogy a keresztény pártnak, vagy a kisgazdapártnak jusson-e a vezérszerep, mert egyik párt sem akarta feláldozni különálló szervezetét és így csak koalícióról lehetett szó. Feltétlenül szükségesnek látszik, hogy Bethlen az egyik pártot tökéletesen megnyerje és ezt a pártot a diszidensekkel és a másik pártból csatlakozókkal vigye be az egységes pártba, mint feltétlen többséget.

Gróf Bethlen magához kérte Nagyatádi, aki a késő esti órákban kereste fel a miniszterelnököt. A tanácskozások során megvitatták a belpolitikai kérdések egész komplexumát és szóba került a kormány esetleges rekonstrukciója és az egységes párt megalkotása is. Bővebb részletek a megbeszélésből nem szivárogtak ki, azonban az elterjedt hírek közül annyit meg lehet állapítani, hogy nagyatádi Szabó és Bethlen a legfőbb kérdésekben megállapodásra jutottak. Mindenekelőtt bizonyos, hogy nagyatádi megmarad a kormányban. Bethlen biztosította Nagyatádi teljes bizalmával és igyekezett meggyőzni, hogy egy pillanatig sem gondolt arra, hogy az új kormányt az ő részvétele nélkül akarta megalakítani. Ezzel szemben Nagyatádi kilátásba helyezte támogatását és hajlandóságát fejezte ki arra, hogy továbbra is vállalja a földmivelügyi tá. ca. vezetését.

A miniszterelnök és Nagyatádi megegyezése halomra döntötte mindazokat a kombinációkat, amelyek arról szóltak, hogy Nagyatádi ellenzékbe készül és hogy Bethlen Nagyatádi kikapcsolásával akarja az egységes kormányzópartot megalakítani.

Budapest, nov. 9. Mára kiderült, hogy Bethlen sem akarta elejteni Nagyatádi, viszont Nagyatádi sem gondolt komolyan arra, hogy elhagyja a bársonyszéket és ellenzékbe menjen. Az utóbbi napok félreértése és különösen Bethlen beszéde, amit a detronizációs javaslat betérjesztése alkalmával mondott, eltávolították egymástól Bethlent és Nagyatádi, azonban egy másfél órai nyugodt tárgyalás elegendő volt arra, hogy a két államférfi tisztázza a felmerült differenciákat és újból egyesítse őket az ország érdekében megindítandó nagy munka. Bethlen a tatatóvárosi napokat

követő időkben váratlanul elfordult a kisgazdapárttól és a nemzetgyűlés ülésai alatt nyíltan a keresztény párt felé orientálódott. Ez volt az oka annak, hogy Nagyatádi háttérbe szorításáról és a keresztény párt előnyomásáról beszéltek nyíltan a pártkörökben. Voltak olyanok, akik ezzel kapcsolatban az egész belpolitikai helyzet megváltoztatásáról is beszéltek.

Készülődés a soproni népszavazásra.

Sopron, november 9. Almássy Sándor kormánybiztos tegnap Sopronba érkezett, hogy az illető körökkel tanácskozást folytasson a népszavazást illetően.

Sopron, november 9. A tegnap és tegnapelőt kiürített területeken osztrák járőrök jelentek meg Pecsényéd, Siklósd, Savanyukut és Tormafalu községekben. A járőrök a savanyukuti állomáson több ízben feltűntek, a forgalom azonban a déli vasuton Savanyukutig még tegnap is rendes volt, minthogy a vasut vezetősége a járőrök portyázását nem tekinti az osztrák haderő formális előnyomásának.

A király gyermekeit is Madeirába viszik.

Zürich, november 9. Károly király gyermekei egyelőre Svájcban maradnak, de már legközelebb elviszik őket szintén Madeirába. Atköltözésük feltétlenül még karácsony előtt fog megtörténni. A király anyja is állandó tartózkodásra Fouchalba költözik.

London, november 9. A Daily Telegraph jelentése szerint Hunyady gróf, Károly király volt főudvarmestere és neje Konstantinápolyban csatlakozott a királyi párthoz és követi őket Madeira szigetre. Ottani tartózkodásuk engedélye dolgában tárgyalások folynak.

Trianon végzetes tévedései.

London, nov. 9. A felsőházban lord Newton kifejtette, hogy Középeurópa mostani világgazdasági állapota elsősorban annak a békeszerződésnek tulajdonítható, melyet az antant-hatalmak Ausztriával és Magyarországgal kötöttek. Mindaddig, míg a nagyhatalmak nem teszik jóvá a végzetes tévedéseket, Európának ebben a részében nem fogják helyreállítani az egészséges gazdasági viszonyokat.

Benes miniszterelnök ma adja ki a leszerelési parancsot.

Prága, november 9. A többségi pártok parlamenti bizottságának tegnapi ülésén Benes miniszterelnök bejelentette, hogy leszerelési parancsot adnak ki az 1895-96 és ezeknél idősebb korosztályok számára. A miniszterelnök azt a reményét is kifejezte, hogy a többi korosztályokat is hamarosan le lehet szerelni.

Visszaköveteljük az elhurcolt vasuti kocsikat.

Portorose, november 9. A magyar kiküldötteknek törekvése főleg arra irányul, hogy a vasuti kocsiknak, elsősorban a tartály-kocsiknak kiadását kleszközöljék, melyeket a románok a megszállás idején lefoglaltak és elhurcoltak. Ugy látszik, hogy az 1918-ban elhurcolt kocsik kérdésében a döntést a párisi jóvátételi bizottságra fogják bízni.

Elfogták a Hamburg szálló gyilkosát.

Budapest, november 9. A rendőrségnek sikerült elfogni a Hamburg szállóban elkövetett gyilkosság tettesét. A gyilkost Schweitzer Róbertnek hívják, Magyaróváron fogták el és tegnap délután szállították Budapestre. — Schweitzer beismerte, hogy ő gyilkolta meg a Hamburg szállóban Rusznyák Annát.

Olaszország erélyes lépésre készül a szerbek ellen.

Róma, november 9. Jól informált helyről származó hírek szerint az olasz kormány erélyes lépésre készül a szerb csapatoknak Albániába való betörése miatt. A szerb csapatok Albániában tovább folytatják előnyomásukat és megszállták Alessio erődjét.

Felkelőkért — finánc és csendőr.

Bécs, nov. 9. A lapok jelentik, hogy 21 magyar felkelő ellenében összesen öt osztrák csendőrt és nyolc vámőrt bocsátottak szabadon. Egyedül dr. Egán Imrét nem cserélték ki. A kicserélés a soproni tábornoki bizottság érdeme.

Ma indult utnak 60 kommunista Oroszországba.

Budapest, november 9. A hadifogolyakció keretében e hó 7-én újabb 375 magyar fogoly hagyta el Moszkvát. Ezen újabb szállítmány ellenében most a cserekommunisták újabb transzportját indították utnak. A kommunisták csoportját már összeállították és ma reggel 7 óra 10 perckor a nyugati pályaudvarról el is indultak Riga irányába. Van köztük egy népbiztos, két halálraítelt, kilenc életfogytiglan és 14 tíz éven felüli fogházra ítélt.

A nagyhatalmak kifogásolják Ausztria halogató politikáját.

Páris, nov. 9. A nagyköveti konferencia megkapta az osztrák kormány jegyzékét a nyugatmagyarországi népszavazás kérdésében, de aligha lesz abban a helyzetben, hogy Ausztria kérésének eleget teheszen. Hír szerint a konferencia körében nem helyeslik, hogy Ausztria, ahelyett, hogy a helyzet feszültségének csökkentése irányában működjék, kicsinyes módon halmozza a nehézségeket és még halogatói akarja a velencei egyezmény életbeléptetését. A nagyhatalmak, főleg Olaszország, azon vannak, hogy a velencei egyezmény, melyet a nagyköveti értekezlet már ratifikált, minél előbb megvalósuljon, mert a középeurópai feszültség csak hátrányos hatással lehetne.

A magyar munkás dicsérete.

Napjainkban, midőn ellenfeleink mindenütt csak befektetési törekednek bennünket, jól eshet mindnyájunknak a „The Globe And Commercial Advertiser” című nagy amerikai közgazdasági lapnak az alább, magyar fordításban közölt cikke, melyben a magyar munkás kiváló tulajdonságait foglalja össze és a legnagyobb elismeréssel adózik Amerikába szakadt testvéreink megbízhatóságának és munkakészségének.

A cikk a következő:

— Az Amerikába bevándorolt idegen munkások között a magyarok igen fontos szerepet játszanak, így Pennsylvania, Ohio, Illinois és Coloradó államok bányá-, acél-, vas- és kémiai iparágában, valamint az élelmiszert termelő mezőgazdasági üzemekben a millwaukei és minnesotai vasipari körletben a jugoszlávok mellett leginkább magyarok dolgoznak.

A magyarokat a legjobb munkásoknak tartják, nem csupán azért, mert szorgalmasok és békeszeretők, hanem, mert helyüket nem igen szeretik változtatni és így állandó munkások.

A bányavállalatok részéről gyakran hangoztatott panasz az, hogy munkásaik állandóan vándorolnak egyik városból a másikba, abban a reményben, hogy ott jobb helyet találnak. A vállalkozók munkásaiknak megtartása érdekében házakat is építenek részükre és megkísérik nekik az otthon kényelmét nyújtani. A vállalkozók is a magyarokat igen jó munkásoknak tartják és ezek tényleg kevés bajt is okoznak nekik.

— A kivándorló magyarok közül csak kevés volt megelőzőleg bányamunkás. Többnyire földmiveléssel foglalkoztak és előttük ismeretlen volt a bánya sötét élete, valamint az acélgyárakban való munka, a hatalmas olvasztók és kohók mellett, melyek ijesztő hatással voltak a parasztra, midőn az először pillantotta meg ezeket a géporiasokat.

Magyar munkások Newyorktól San Franciscóig mindenütt találhatók, de főként mégis a bányá- és gyártelepek vidékén talál alkalmazást. Bármely iparágban is dolgozzék a magyar munkás, a munkaadónak mindenkor a legodaadóbb alkalmazottja, aki a megkötött munkaszerződést mindig pontosan betartani igyekszik.

— Vannak gyárak és bányák, melyek csak magyar munkást akarnak alkalmazni, a magyar napilapok hirdetési rovatai mindig tele vannak munkaalkalmak hirdetésével még ma is, mikor nagy a munkanélküliség. Mindazonáltal a magyar ipari munkásság több mint 20 százaléka munka nélkül van, mert gyűlölik a kóborlást, nem szeretnek egyik helyről a másikra menni, csak azért, hogy munkát kapjanak. Legtöbbször elegendő időt kerestek a jobb időkben és ezzel ki tudják várni, míg régi gyáraik kaput nyitnak előttük és megkezdik a munkát.

Az elmúlt évben és az azt megelőzőben igen nagyszámu kivándorló tért vissza Magyarországra, azonban mintegy hét hónappal ezelőtt Magyarország rendezetlen gazdasági viszonyai következtében a visszavándorlási láz alábbhagyott. Mindössze csak pár ezer magyar tért vissza az óhazába, közülök számosan újból kivándoroltak, mert nem találták megfelelőnek a hazai viszonyokat. A békeszerződés hatalmas részeket szel le Magyarországtól, úgy, hogy amerikai magyarjaink közül sokan inkább lemondottak a hazatérésről, sem hogy idegen uralom alatt éljenek.

Szívesebben maradtak tehát Amerikában, hol új és megfelelő hazát és otthont találtak. Számosan megszerezték az amerikai polgárjogot is.

A háboru alatt semmi bajt nem okoztak a magyarok.

Olyan hűséggel szolgálták Amerikát, mint otthoni testvéreik saját hazájukat. A békekötés óta azonban erősen nyomott hangulat lett urrá rajtuk, a szerintük igazságtalannul Magyarországra reáknyszerített békefeltételek miatt. A magyar határoknak eltolódása megzavarta őket, még ma is sokan vannak az amerikai magyar munkások között, kik nem tudják tulajdonképpen, hogy melyik országhoz is tartoznak.

— Az erdélyi illetőségűek gyakran kapnak hazulról értesítést, melyekben panaszkodnak az otthoniak, hogy a románok kegyetlenül bánnak a magyarokkal és ezek a hírek is sokat visszatartanak a hazatéréstől.

— A Magyarországból való bevándorlás is megcsökkent, részben a fennálló korlátozások, részben pedig ama viszonyok miatt, hogy a magyar földmives-osztálynak most nincsen oka a kivándorlásra, mert nagyon is jó módban van, a szükségét szenvedő közeposztály pedig nem tudja előteremteni a szükséges utiköltséget.

HIREK.

— **Három emeletes lesz a városháza.** A városháza az idők folyamán szűknek bizonyult a hivatalok befogadására, úgy, hogy a legfontosabb ügyosztályok is alig találnak benne hajlékra. *Sabján Gyula* polgármester most azzal az életrevaló tervvel foglalkozik, hogy javaslatot tesz a közgyűlésnek a városháza kibővítésére. Ezt pedig véleménye szerint csak úgy lehet praktikusán megoldani, ha még egy emeletet huznak a hatalmas épületre, amely így háromemeletesé válik s minden hivatal kényelmes elhelyezést nyer benne. Remélhetőleg a közgyűlés is hozzájárul a tervhez s így az építkezést már tavaszra meg lehet kezdeni.

— **Lakáshivatal — lakás nélkül.** A Lakáshivatalt is elérte a sorsa. Most, hogy a Közellátás helyiségeit a csecsemő- és anyavédő otthon céljaira kiürittik, az illetékes tényezők megfélemedtek erről a hatóságról és egyelőre csak annyit tudnak, hogy el kell mennie, de nem tudni, hová. A lakástalanság gondja tehát ezuttal magának a lakásügy hatóságának a fejére szállott és így ezuttal a hivatal nemcsak osztja a gondokat, hanem érzi is. Egyébként úgy tudjuk, egy raktárhelyiségre gondolnak, hol a hivatal továbbra is folytathatná áldásos működését, azonban nagyban hajlik annak megállapítására, hogy a felajánlott helyiség „nem megfelelő”. Általában az egész esettel kapcsolatban a szakértő körök arra gondolnak, hogy igen megnyugtató látvány, mikor a hóhért akasztják.

— **Újabb rendelet az államadóssági címletek vagyonszállás ügyében.** A pénzügyminiszter rendeletet bocsájtott ki a közpénztáraknál őrizetben lévő szelvényes magyar államadóssági címletek vagyonszállásának lerovása tárgyában. A vagyonszállás alá eső szelvényes háboru előtti magyar államadóssági címletek után a törvény előtt 5. § értelmében lejárt 20 százalékról is a vagyonszállást az illető pénztáraknak le kell róni. A közpénztáraknál letétbe tett címletek vagyonszállásának lerovása az állampénztáraknál (adóhivatalnál) történik, amikor az illető pénztár a nála befolyt állami bevételeket beszedelteti. A vagyonszállást november 30-ig le kell róni.

— **Nincs tojás a kanizsai piacon.**

Egyik legfontosabb és legtáplálóbb élelmicikk vonult le újabban a nagykanizsai piacról. — A nagykanizsai háziasszonyok már nem is arról panaszkodnak, hogy a tojás ára 8 és 10 korona közt variál, hanem arról, hogy egyáltalában nem lehet kapni. Mindenesetre szomorú tény, hogy Nagykanizsán, melynek oly kiterjedt és gazdag termelő vidéke van, ez a legfontosabb élelmicikk nem kapható és igazán nem ártana, ha a hatóság utánanézne a dolognak és megállapítaná, hogy tulajdonképp mi is az oka annak, hogy a tojás eltűnt a nagykanizsai piacról?

— **A király reptülőgépe.** Az a reptülőgép, amelyen IV. Károly király és a királyné Svájtól Magyarorszáig a légi utat megtették, a reptülő technikának valóságos remeke, amelyet kevesen láttak Magyarországon. A hatalmas szárnyak alatt egy ritka erősségű motor, mögötte pedig 6 ülés és pedig 2 nyitott a pilóta és a megfigyelő számára, míg 4 ülés egy csukott automobil karosziériára emlékeztető palotácskában van elhelyezve, zöld bársony fotelszerű ülésekkel. Légvonat tehát nem kellemetlenkedhetett a királyi utasoknak. A reptülőgéptechnika e remekét egyébként Dénesfáról Budapestre szállították. Érdekes lesz megtudni, hogy mi lesz ott a további sorsa? Vissza repül-e rajt Svájcba egy bátor pilóta, avagy a Buda város többi királyrelikviáinak gyűjteményébe lesz-e besorozva, szögletében egy szerény leltári számmal?

— **Nagyatádi bukása Somogyban.** Somogy megye közigazgatási bizottságának öt üres tagsági helyére most tartották meg a választásokat. A hivatalos jelöltekből négyet megválasztottak, — az ötödik azonban: nagyatádi Szabó István megbukott.

— **A „Keresztény Szeretet Országos Gyermekevédő Műve”** november 12 én, szombaton este hat órai pontos kezdéssel a városháza dísztermében műsoros propaganda gyűlést tart, melyre minden nemesen érző, a közügyet szívén viselő lelkes emberbarátot tisztelettel meghív az Egyesület. Külön meghívót nem bocsát szét. Az est programja a következő: 1. Magyar Hízekregy Himnusz. Éneklő a főgimnázium énekkara. 2. Szepes László: Az árva karácsonya. Szavaltja: *Bagyari Béla* főgmn. V. o. t. 3. Ünnepi beszéd. Mondja: *Keményffy Kálmán* Dániel, szentszéki tanácsos, esztergomi plebános, központi kiküldött. 4. Mozart II. quartett. I. hegedű: *Fodor Lajos* főgmn. VIII. o. t., II. hegedű: *Frank György* VI. o. t., mély hegedű: *Riedl József* VIII. o. t., gordonka: *Domján István* VIII. o. t. 5. Sik Sándor: Jani. Szavaltja: *Jäger Józsa* urleány. 6. Tilger: Nem, nem, soha! Éneklő a főgimn. énekkara. *Belépődij nincs.* A szónok intenciója szerint az első előadás az intelligenciáé lesz. Vasárnap reggel félkilenkor a főgimn. és a polg. leány és fiúiskola növendékeinek fog beszélni a felsőtagplomban, d. u. 4 órakor pedig a Keresztény Otthonban tart előadást.

Elsőrendű kemény

fejeskáposzta

a napokban megérkezik.

Kg. 11 korona.

Csakis magántisztviselők, postások, köztisztviselők részére. — Előjegyzések irodámban felvétetnek.

Pollák M. Emil

Kinizai-utca 2.

REGI ÁRAKKAL

beszerzett őszi újdonságok, kötött kabátok, kislányok, kesztyűk

GRÜNBERGERNÉL

Fő-ut 11.

Telefon: 221.

Fő-ut 11.

— **Kováts Antal előadása Jókairól.** A Szabad Lyceumban ma este 6 órakor Kováts tanár folytatja a magyar regény fejlődéséről szóló sorozatos előadását. Ezuttal Jókai regényeinek méltatása következik, miért is városszerzte nagy az érdeklődés a mai előadás iránt. — Vasárnap dr. Benisch Arthur budapesti áll. főgimn. igazgató a megszállott területek magyarságának sorsáról tart előadást, melyre szintén már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Harc egy trafikhelyiségért.** Az Erzsébeti téren levő trafikostól az engedélyt megvonták és így a helyiség üressé vált. Az üres helyiségért az új engedélyesek a tegnapi megtartott lakáshivatali tárgyaláson válóságos rohamot intéztek. A sok igénylő kezében mind ott lebegett a pénzügyminiszter engedélye és az engedélyhez most helyiséget is akartak szerezni. Ez azonban már nehezebb volt. A magas pénzügyminisztérium még csak méltányolni tudta a sok szenvedést és nyomort, melyet az igénylők igazoltak, a gyakorlati élet azonban a miniszteri engedélyhez már nem tud helyiséget is adni. A tárgyalás során hadiözvegyek és hadirokkantak hosszú sora vonult el a lakásügyi hatóság előtt és igazán mindegyik igénylő nyomorusága megérdemelte volna a helyiséget. Helyiség azonban csak egy volt és a hatóság hosszas tanácskozás után ezt Fördő István nyolcvan százalékos hadirokkantnak ítélte oda, ki a háboruban egyik karját elvesztette, azonkívül szivbajt kapott és kinek hét kiskorú gyermekéről kell gondoskodnia. A többi engedélyes szomorúan vonult ki a tárgyalási teremből és elkezdik a vásárt előlrol, míg ismét akad valami helyiség, ahol az engedélynek hasznát is lehet venni.

— **Az új házak felett a tulajdonos szabadon rendelkezhetik.** Az új lakásrendelet e hó 8-án lépett életbe és ennek egyik legfontosabb rendelkezése az, hogy az újonnan épült házak felett a tulajdonos teljesen szabadon rendelkezik. A lakásrendeletnek, akár a rekvirálásra, akár a bérmegállapításra vagy felmondásra vonatkozó intézkedései az új házakra nem vonatkoznak, ezek minden tekintetben a szabad forgalom tárgyát képezik. E rendelkezés azért fontos, mert elősegíti az építkezést, minthogy az új háztulajdonosoknak nem kell attól tartaniok, hogy mások számára épültek. Reméljük, hogy az új tennetnek hatását Nagykanizsán hamarosan érezni fogjuk, hol tudvalevőleg sok tőke vár hasznos elhelyezésre. A meginduló építkezés nemcsak az építetőknek, hanem a városnak is hasznára fog válni, mert az égető lakáshiányt enyhíteni fogja.

— **Vadászat emberhalállal.** Ihárosberény községben a napokban megrendítő szerencsétlenség történt. Papp János ihárosberényi gazda néhány társával körvadászatot tartott a berényi határban és hajtás közben egy őz került Papp elé. Papp célba vette az őzet, de ebben a pillanatban az egyik hajtó, Szabó József ihárosberényi lakos az őz elé ugrott s a golyó őt találta. Szabó élettelenül esett össze. Beszállították a nagykanizsai közpórházba, ahol rövid idő múlva meghalt. Érdekes, hogy a tragikus véget ért Szabó csak rövid idővel ezelőtt került haza a fegyházból, ahol emberölésért tíz évet töltött. Az ügyben megindult a vizsgálat.

— **Kétmillió hektoliter bor termett.** A szüretelések befejeződtek már mindenütt s így megállapítható, hogy az idei bortermés teljesen kielégítő. A száraz, forró időjárás annyira kedvezett a szőlőnek, hogy a bor úgy minőségben, mint mennyiségben felülmúlja a múlt évek termését. Több mint kétmillió hektoliter bor termett az idén. A kivitel kilátásai szintén kedvezőek, különösen Ausztria és Csehország fog sok bort kivinni, mert az olasz és francia borokat rossz valutával nem tudja beszerezni.

— **A keresztény tisztviselők** irredenta estélye. Arra való tekintettel, hogy a keresztény szeretet gyermekvédő művének 12. évi délutáni előadása lesz, a keresztény tisztviselők Irredenta-estélyüket szombaton este 1/9 órakor kezdik. Az előadás kezdete után az ajtók zárva lesznek. A terem fűtve lesz.

— **A svéd és a vidéki válogatott csapat mérkőzése (6:2).** Budapestről jelentik: Permetező esőben alig 4000 ember előtt folyt le a vidéki válogatott és a svéd csapat mérkőzése. A meccset végignézte Horthy Miklós kormányzó is. Az eredmény 6:2 volt a svédek javára, mely nem reális. A vidéki csapatnak a csatársora és háttvédőpárja jó volt, a fedezetsor és a kapus azonban nem felelt meg a várakozásnak. A svédek szép játékot produkáltak és mintegy ki akarták köszörsülni a vasárnapi csorbát.

— **Nagykanizsa közalkalmazottai kedvezményes szénét kapnak.** A közalkalmazottak nemzeti szövetségének szénkiosztó bizottsága értesíti a nagykanizsai alkalmazottakat, hogy a kedvezményes szénkiosztása november 20—25. évi megkezdődik. Kiosztásra kerül a Kansz és Pongrácz budapesti cég által szállított elsőrendű porosz szén métermázsánként házhöz szállítva 35 koronáért. A szénkiosztást és pénzügyi felügyelést Springer Gusztáv dv. ny. felügyelő Kisfaludy-utca 10., a házhöz szállítást pedig Zsohár Gyuláné fuvarozási vállalata végzi. A Kansz képviselője, D'Elseaux Aladár ny. máv. felügyelő időnkint ellenőrizni fogja az elosztást. A hivatalfőnökök felkéretnek, hogy az igényjogosultaktól a szállítás megkezdése előtt az említett összeget beszédni és ezt egy összegben Springer ny. felügyelőnek kézbesíteni sziveskedjenek. Akik a szénét maguk akarják elszállítani, azoktól csak a szén ára, 20 korona lesz beszédendő. A számfeljel hivatalka felkéretnek, hogy a lakáscímet a jegyzékben és utalványon pontosan töltsék ki. A nyugdíjasok a szén árát és a fuvardíjat szintén nevezett felügyelőnél fizethetik.

(x) **A pletyka** című hatfelvonásos tragikomikus filmet mutatja ma be az Uránia-mozgó. A film kimondottan amerikai receptre készült, mely a tragédia és a komédia két véglete közt a helyzetek pompás kihasználásával szinte felülmúlhatatlan tragikomédiát visz a vászonra. A film meséje egy vidéki primadonna körül játszódik le, aki megjelenésével felborítja a vidéki kis város egész nyugalomát, tragédiák szülnének nyomában, békés családok élete lesz pokol s mindez mégis úgy át van szöve a komédia minden változatával, hogy a film felülmúl minden eddigi megjelent hasonló alkotást. Aki igazán nevetni akar, az el ne mulassa megnézni e pompás műsort, mely még csak a mai napon kerül bemutatásra. Jegyek egész napon át előre válthatók az Uránia-mozgó jegypénztárában.

(x) **Elveszett egy fekete sziliskín-utazatu karmantyú** a Csengeri-uton. Becsületes megtaláló illő jutalom ellenében adja le a polgármesteri hivatalban vagy a rendőrségen.

Elsőrendű

téli fejes káposzta és válogatott burgonya

minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél Nagykanizsa

Telefon 131. Távirati cím: Termény.

Waggonrendeléseknél megfelelő árengedmény.

— **Megindul a csomag és pénzforgalom Romániával.** Ez év tavaszán megállapodtunk Romániával a levélpósta felvétele iránt. A napokban a Nagyváradon tartott postaértekezleten pedig az egész postai forgalmat felölelő postaszervezésben állapodtunk meg. A postaegyezményt a magyar kormány már jóváhagyta. A postatarifa számítása nemzetközi alapon történik. Értesülésünk szerint az egyezmény rövid időn belül életbe lép, úgy, hogy még karácsony előtt megindul Romániával és az erdélyi megszállott részekkel a csomag és pénzforgalom.

(x) **Szerencse számú sorsjegyek** a november 17. és 19. i. I. oszt. húzashoz kaphatók a Hirschler tőzsdében. Főnyeremény egy millió, két millió, szerencsés esetben három millió korona stb. nyeremények. — Szivarkahüvelyek, szivarka papírok, levélpapírok, képeslapok és játékkártyák nagy választékban legelőnyösebben szerezhetők be ifj. Hirschler Miksa dohány kisárus és osztályosorsjegy árelárúsítónál.

(x) **Hollay Kamilla**, a magyar filmművészet csillaga játsza a főszerepet az „Egy az egygel” című remek társadalmi drámában, mely Peladon világhírű regénye után készült filmre és ma és pénteken kerül bemutatásra a Vilámozgóban. — A szombat és vasárnapi „Falurosszá” hoz jegyek már előjegyezhetők.

CIPÉSZMESTEREK

olcsó és megbízható bevásárlási forrássá

6491

LUSZTIG SÁNDOR

bőrkereskedése és cipőszarokgyára

Budapest, VIII. ker., Stáhlly-utca 5. szám.

Telefon József 5-36 (Rókus kórház mellett)

Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltenek!

TŐZSDE.

Budapest, november 9.

Valutapiac: Napoleon 4075, Font 4900, Léva —, Dollár 1236, Francia frank 9350, Lengyel márka 31 1/2, Márka 450, Lira 5300, Osztrák 22 1/2, Rubel 58, Lei 632, Szokol 1200, Svajc frank 24000, Koronadinar 1085, Frankdinár —, Holland forint —, Bécsi kifizetés —.

Értékek: Magyar Hitel 2010, Osztrák Hitel 1930, Hazai 680, Jelzálog 220, Lezámitoló 775, Kereskedelmi Bank 7950, Magyar-Olasz 345, Beocsini 7600, Drascho 5000, Általános szén 12500, Szászvári 5200, Saigótarjáni 7200, Urikányi 7950, Róna 3100, Schlick 1450, Gutmann 4725, Nacsi 24600, Danica 3650, Klotild 4200, Magyar Cukor 12400, Adria 10500, Atlantika 3500, Királyvár 2850, Bosnyák-Agrár 1280, Lipták 585, Phöbus 810, Vasmexvel Villamos 1400, Gizellamalom 3000, Konkordia 4125, Déli vasút —.

A korona Zürichben.

Budapest, november 9. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlat) — 47 1/2, osztrák korona: — 19, az osztrák bélyegzett bankjegyre pedig — 12 szentim.

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

Szerdán és csütörtökön november 9. ón és 10. ón

A pletyka

Tragikomédia 6 felvonásban

Az amerikai filmipar különleges sikerű alkotása, mely a tragikus és komikus helyzetnek szinte példátlanul érdekes változata.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 4, fél 8, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholy 17, zsölle 16, kőrszék 14, fenntartott támlásszék 12, támlásszék 10, kőrszék 6 korona.

Költőnteviselek 50 százalékos kedvezményben részesülnek

3460

Kitűnő szamata

aranyhegyi ujbórok

ismét kaphatók literenként 24 és 30 koronáért

Sáfrán József fuvarkereskedésében Nagykanizsa, Magyar-utca 74. sz.

Apró hirdetések.

Raktárnak alkalmas nagy szellős pince Csengery-ut 52. szám alatt kiadó. Bővebbet az Uránia sörcearnokban. 6786

Eladó egy csinos öntöttvaskályha, egy kis könyvesállvány és egy gyermek iskolapad Nádor-utca 7. ajtó 2.

Egy jó házból való leány vagy fiú jó fizetéssel tanulónak felvétetik azonnal Szabó Sándor cipő-üzletében, Kazinczy-utca 1.

Egy négyhónapos vadászkutya eladó Király-u. 14. szám alatt.

Eladó egy ebédlő berendezés, egy ló szerszámmal, 3 kocsival, hozzá egy kazal széna. Bővebbet Zárda u. 5. sz. alatt Kohn Jenő lakatosmesternél.

Magas lelépést fizetnek annak, ki átengedi egyszobás lakását, vagy ki szerez sürgősen egy egyszobás lakást. Bővebbet Eötvös-tér 10. sz. Trafikban.

Borbevásárlási megbízásokat vállal,
bor és terményárut szállít, ugymint buza, rozs, zab, árpa, tengeri, bab, búkköny, zabosbúkköny, burgonyát, diót, nádot ugy kicsinyben, mint waggontételekben a legolcsóbb napi árakon
Bruncsics Ferenc Hahót.

Karácsonyra
a legkedvesebb és leghasznosabb ajándék egy pár
Miltényicipő
készen raktáron, vagy megrendelésre kapható:
Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában Fő-uton, a város palotájában.

Kereskedőknek fontos!

Hokzer Lajos

Repülőáruház Budapest, Rakoczi-ut 18.

Figyelemreméltó olcsósággal!
Elárulás nagyban és kicsinyben.

DIVAT-OSZTÁLY	Tuattja
Téli trikóing, vagy nadrág	2220 K
1* Triko-nadrág	3600
Normal triko ujjas, vagy nadrág	3500
Téli sál tartós minőség	1800
Férfi strapa zokni	440
Muslin harisnya	480
Női trikókeztü	900
Férfi trikókeztü	1600
Férfi hálóing	360
1* Gradli kopper alsónadrág	3600
Zefiring 2 gallérral	3960
Flanell turistaing	3000
Zefir vagy siffon zsebkendő	480
Férfi sweater vagy kötött mellény	3960
Női himzett batiszt zsebkendő	300
Női himzett ing vagy nadrág	3000
Selyem magankötő	1440
Fehér férfiing 1*	4800
Ingmell	660

HÁZTARTÁSI CIKKEK	Tuattja
Harry 40-es és Schmol 1-es	180 K
Díldőszappan	84
Kis fűrdőszappan 120, Nagy	240
Csuszár ruhafesték 160 drb.	55
Brázay parfüm kilója	1100
Kolozsvári fertőtlenítő szappan	192

Mindennemű kötött-, szövött-, divatárú-, háztartási és piperecikkek a legolcsóbb árban.
Videkre postal szétküldés naponta utánvét mellett.

Butorozott lakást

egy, esetleg kétszobásat, lehetőleg konyhasználattal keresek.

Minden árt megfizetek. ➡

Cimeket a kiadóhivatalba kérek.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy 25 év óta fennálló

műhelyemet megnagyobbítottam

és elsőrendű gépekkel és munkaerővel berendeztem. Megrendelhetők nálam: **ujkocsi, marha, tizedes, tolósúlyu, szados és egyenkaru mérlegek** a legszolidabb kivitelben. — Ezenkívül javítok: vagon, kocsi, marha, tizedes, tolósúlyu, szados, egyenkaru, gyógyszerári és szigoru mérlegeket és súlyokat. — Előre is biztositom a n. é megrendelőimet a leggyorsabb és pontos kiszolgálásról — Ezenkívül készítek épület és műmunkát, valamint elsőrendű vendéglő és más takaréktűzhelyeket.

Tisztelettel **KOHNSAMU** műlakatos és merlegkészítő **Nagykanizsa**
Zárda-utca 5-ik szám, az alsótemplomnál ➡

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér. Szarvas szálloda épületében

Telefon 74.

Telefon 74.

Csütörtökön és pénteken **Hollay Kamilla** felléptével

Egy az eggyel (Kamilla)

Pelladán híres regénye nyomán.

Szombaton és vasárnap **Kalurossza** Jegyek már előjegyezhetők

Helyárak: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. // Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. **Pontos kezdés!**

Nyomtatott a leptulaidonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

Szigrist László

Ingatlan,

üzlet, lakás és pénz-
közönség közvetítő irodája

Sugár-ut 6. = Telefon: 285. Interurbán

Birtok

Eladó birtokok:

8 holdas Zalában, 340 hold szántó, 50 hold rét, 60 hold legelő, 350 hold 30 éves erdő. Jó talaj. Gazdatiszt lakás. Elegendő cselédlakás és egyéb gazdasági épületek. Teljes élő és holt felszerelés. Vetőmag, konvenció, széna, szalma, 12 ökör, 6 ló, 8 hővendék marha, 340 birka, 40 sertés. Ára: K 12.000.000

100 holdas Tolnában nagyobb birtok szántó kevés rét és 3 hold kitűnő szőlő. Igen jó talaj. Jótakarás Elegendő istálló. Vasutállomás mellett Szép birtok. Azonnal átvehető. K 3.000.000

208 holdas Zalában 95 hold szántó, 95 hold szép erdő, 19 hold jó rét, elegendő épület, urilak községben, 3 pár ló, elegendő széna, szalma, egész évi cseléd konvenció K 7.500.000

60 holdas Zalában 57 hold szántó, 3 hold jó rét, könnyű munkálható talaj, elegendő épület, felszerelés esetleg átadó K 2.300.000

36 holdas Zalában vasutállomás mellett 19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kitűnő szőlő, elegendő épület, holt instrukció, teljes szőlő-zeti berendezés K 4.000.000

18 holdas nagykanizsai járásban szántó, rét, szőlő és két szép házhely, erdő épület csak a szőlőben, igen szép birtok K 2.200.000

14 holdas Nagykanizsa határában szőlő, szántó és prima kaszáló, igen jó épületek, szép birtok, azonnal átvehető K 3.000

4 és fél holdas Szabadhgyen kitűnő szántó, szép gyümölcsös, jó rét, öreg épülettel K 450.000

1 hold föld Balss mellett pilma talaj a falu szélén, ház-helynek is alkalmas.

8 hold kitűnő szőlő pacsai járásban épülettel, teljes felszereléssel K 1.500.000

Nagybirtokot keresek megvételre nagyszámu megbízóm Zala-, Somogy-, Vas megyéből. Megbízásom van több 6.000.000 koronáig, három 12.000.000 koronáig és két 20.000.000 koronán felüli birtok vételére.

40 holdas Somogyban, Nagykanizsától 20 km-re, benne 5 hold rét, épület nélkül, magyar holdankint K 35.000

17 holdas szőlőbirtok pacsai járásban. Ebből 8 hold szőlő, többi szántó és rét. Új szindelyes azonnal elfoglalható jó lakóépület dollár 3000

Birtokbirtokot keresek 20 holdtól 3000 holdig. **Erdőbirtokot** keresek megvételre koronák. **Szőlőbirtokot** keresek megvételre. **Birtokparcellák** épületek nélkül Zalában eladók.

Ház

Elfoglalható lakással eladó házak:
Eladó Garay-utca 15. szám alatti ház Egy szoba-konyha azonnal elfoglalható. A ház többi része is pár héten belül elfoglalható.

Nagyobb üzletház, elfoglalható fűszerüzlet és 2 szobás lakással K 1.200.000

Eladó házak:
Emeletes modern bórpalota fűrdőszobákkal, nagy kényelemmel, új, adómentes K 1.500.000

Emeletes adómentes modern ház belvárosban K 800.000

Új ház modern nagy lakással, nagy udvar és kerttel K 450.000

Magányos több ház kerttel eladó K 350.000

Kiskánizsán több ház eladó.

Kiszay-utca 51. szám alatti ház, 3 szoba, két konyha, kis kert K 230.000

Keszthelyen és Zalaegerszegeen jobb ház eladó

Egyéb ingatlan

Videki vendéglő, szálloda, kávéház, réz butorral berendezett 12 szállószoba, teljes korsmai és kávéházi felszerelés, kitűnő épületek, nagy telek K 3.000.000

Nagykanizsai korcsma jó forgalmu utcában, teljes berendezés, szép épületek, udvar, kert K 1.100.000

Vendéglőbirtok Nagykanizsán átadó.
Zala megyei nagykö segeben eladó üzlet ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berendezéssel nagyforgalmu helyen K 500.000

Üzlet

Üzlet
Üzlet átadó belvárosban teljes berendezéssel, Wertheim-kasszával, telefontal 2 lóra istálló, kocsiszín.

Átadó üzlethelyiségeket keresek forgalmas utcában magas lelépési díjért, esetleg berendezéssel és árukészlettel is.

Forgalmas utcában fűszerüzlet átadó teljes berendezéssel, lakás is átadó 1 szoba-konyha csere ellenében K 60.000

Külö forgalmas utcában üzlethelyiség lakás nélkül kiadó. Évi bér K 6.000

Lakás

Butorozott szobák közvetítése.
Két modern utcai butorozott szobás konyha nélküli lakásom (vízvezeték, villany) elcsereáram 2 szoba-konyhás, esetleg egy szoba-konyhás lakással.

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Fő-ut 15. szám.

Nyomda:

Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfő-
vételével minden
nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hozva
vidékre postai szétküldésselEgy óra . . . 50 K
Negyed évre . . . 140 „
Félévre . . . 280 „
Egész évre . . . 560 „Egyes szám ára
3 koronaSzerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdal telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Társzerkesztő:

Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetések délután 5 óráig vé-
tetnek fel díjazású szerint.

Rubinek Nagyatádi mellett.

**Ellenzéki szervezkedés. — A keresztény párt memoranduma. —
Kiszgazdapárti nyilatkozat a jelenlegi politikai helyzetről.**

Budapest, nov. 10. Nagyatádi pozíciója nemcsak a kormányban, hanem a kiszgazdapártban is megerősödött. Rubinek, aki ezidő-szerint Balatonfüreden tartózkodik, értesítette Nagyatádit, hogy kész erőteljesen támogatni a párt egységének megóvására irányuló ügyben. Rubinek közölte Nagyatádival, hogy ma már természetesen nem ragaszkodik a 11 ponthoz és reméli, hogy sikerül minden nézeteltérést kiküszöbölni és ezáltal meg tudják óvni a kiszgazdapártot a felbomlás veszélyétől.

Ezek után valóban nem kell tartani attól, hogy a kiszgazdapárt jobboldali frakciója a kereszténypárttal karöltve lehetővé teszi a miniszterelnöknek az egységes párt megalakítását abban a formában, amint ezt Bethlen eredetileg tervbe vette. Nagyatádi semmi körülmények közt sem egyezik bele a kiszgazdapárt felbomlásába és ezért az egységes párt, amennyiben egyáltalán létre jöhet, csak a kiszgazdapárt keretén belül alakulhat meg. Hogy a kereszténypárt ebben az esetben hajlandó lesz-e az egységes pártban való részvételre, azt e pillanatban megállapítani nem lehet. A kiszgazdapártban sokan vannak, akik azt hiszik, hogy a kereszténypárt egy részében meg van a hajlandóság arra, hogy Bethlent az egységes párt megalakítására irányuló törekvésében feltétlenül támogatja.

A detronizációs javaslat törvénybe iktatása megszüntette azokat az ellentéteket, amelyek az ellenzéki csoportok közt eddig lehetetlenné tették az együttműködést. Értesülésünk szerint a parlamenti ellenzéki pártok, valamint a parlamenten kívül álló pártok közt már is tárgyalások indultak meg, hogy a szívforgácsolt ellenzéki erőket közelebb hozzák egymáshoz. Ezek a tárgyalások egyelőre még csak a kezdés stádiumában vannak, de nincsen kizárva, hogy rövidesen pozitív eredményt fognak felmutatni. Az ellenzéki pártok tömörülése azt a célt szolgálja, hogy a kormányzati rendszer és a kormány általános politikája ellen irányuló harcot eredményessé tegye.

Mint beavatott forrásból közlik, a kormány majd csak a soproni népszavazás után mond le. Még a tábornoki bizottság döntése nem érkezett meg, de általában azt hiszik, hogy a népszavazás e hó 17-ike táján lesz és alkalmasint erről van meggyőződve Bethlen is, aki pártalakító hűdmezővásárhelyi beszédének idejét november 20 ára tűzte ki.

A kereszténypárt most megismétli azt a memorandumot, amelyet annakidején a miniszterelnök pécsi beszéde előtt, Bethlennek átnyújtott. Még a mai nap irásban nyújtják át a miniszterelnöknek azokat a kívánságokat, amelyeket a párt a kormány és a nemzetgyűlés munkaprogramját illetőleg támasztott.

Információnk szerint a kereszténypárt azt kívánja, hogy a kormány küszöbölje ki mindazokat az akadályokat, amelyek a földbirtokreform és a házhelytörvény végrehajtását akadályozzák, mert a párt eltökélt szándéka, hogy egy kész törvénynek a legteljesebb mértékben érvényt szerezzen. A memorandumban egyébként széleskörű szociális program megvalósítását kívánják a kormánytól. Így az ipartörvény revíziójáról szóló javaslat revízióját, a munkáskérdés

rendezését, a tisztviselők megélhetésének lehetővé tételét és olyan erélyes intézkedések egész sorozatát, amellyel az immár türehtelen drágaságot le lehet törni.

A párt hangsúlyozza a memorandumban, hogy a kormánytól most is csak munkát, erélyt és a közérdekű kérdések megoldását kívánja, de semmi személyes kikötése nincsen.

Kiszgazdapárti oldalról a következő információt adták, a jelenlegi politikai helyzetről:

— A kiszgazdapárt soha sem volt egységesebb, mint ma. Rendületlenül áll a 10 pont alapján. Még ezek is csatlakoztak ehhez a leszögeztet állásponthoz, akiknek a királykérdés megoldásában a múltban némi aggodalmaik voltak.

— Az egységes párt most kizárólag a kiszgazdapárt platforma alapján jöhet létre. Még azok a politikusok is, akik Bethlent annak idején Pécsre kísérték és Nagyatádival szemben az egységes párt politikáját csinálták, egyhangulag Nagyatádi mellett vannak. Egyébként sokkal nagyobb és még erősen háttérben lévő kérdések irányítják a politikai helyzetet. Ezekről majd csak hosszabb idő múlva lehet beszélni. Egyet azonban bizonyosan mondhatok, hogy a román Ferdinánd soha magyar király nem lesz.

Ausztria el akarja halasztani a soproni népszavazást.

Bécs, november 10. A bécsi külügyminisztérium közli, hogy a velencei megegyezés Nyugatmagyarországnak a felkelőktől való megtisztítását tényleg határidőhöz kötötte és pedig három héten belüli időre. A népszavazás azonban nem ettől számítandó 8 nap múltán, hanem akkortól számítandó, amikor Ausztria tényleg átveheti és át is veszi az uralmat. Mindaddig még a megegyezés ratifikálása sem történt meg. Nem felel meg a valóságnak, hogy a Burgenlandból kivonultak a felkelők. — Az osztrák kormány nem vehette át a hatalmat Burgenland felett, erre még csak felszólítást sem kapott, mert ennek előfeltételei nincsenek meg. Szó sem lehet tehát arról, hogy a népszavazás már aktuális lenne. Ha a velencei megegyezést Ausztria és Magyarország nyomában ratifikálná is, Ausztria akkor is csak három hét múlva venné át Nyugatmagyarországot, feltéve, ha addig a megkívánt előfeltételek biztosítottak és csak azután lehetne megtenni az előkészületeket a 8 nap múlva megtartandó népszavazásra. Erről tehát december közepe előtt szó sem lehet.

A király gyermekeit Warteggkastélyba viszik.

Bécs, november 10. A Südslavische Correspondenz jelenti Zürichből: Miután Károly király és kísérete elhagyta Kartensteint, Károly király gyermekeit a vierwaldstädti tótól a szentgalleni kanton kormányának beleegyezésével, Mária Terézia hercegnő kíséretében a Rohrschach melletti Warteggkastélyba költöznek. Amikor Károly király a forradalom után Svájcba jött, legelőször e kastélyban lakott.

A Szmrecsányi—Benkő affér.

Budapest, nov. 10. A Szmrecsányi és Benkő affér ügyében az a hír jelent meg, hogy az eset a katonai becsületbiróság elé kerül. Ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert a tárgyalások során a katonai becsületbiróságról szó sem esett. A tényállás az, hogy Szmrecsányi segédei felük nevében felajánlották a fegyveres elégtételt, Benkő segédei pedig bejelentették, hogy felük a felettes katonai hatóságnak tesz jelentést az esetről és amíg erre válasz nem érkezik, kérte a tárgyalások felfüggesztését. Ehhez a másik fél segédei is hozzájárultak és a tárgyalások egyelőre megszüntek.

Albániát kiűritik.

Páris, november 10. A nagykövetek tanácsa elhatározta, hogy interpellálni fog a belgrádi kormányt, hogy visszavonja az Albániában tartózkodó jugoszláv csapatokat. Albánia határa végérvényes, mert azokat a nagyhatalmak illetékes szövetségi bizottságai elismerték.

Montenegró — független köztársaság.

Bécs, november 10. Podgoricéből táviratozzák, hogy a montenegrói felkelők kiáltották a montenegrói független köztársaságot. Szerb csapatok utban vannak a felkelők leverésére.

Az evangélikus egyház Kapisztrán és Prohászka ellen.

Budapest, nov. 10. Ma kezdődött meg az evangélikusok egyetemes gyűlése Budapesten. A gyűlés tiltakozott az ellen, hogy a nemzeti hadsereg védőszentje Kapisztrán János lett. Ennek indokolása az, hogy a nemzeti hadsereg bár keresztény, de semmi szín alatt nem katolikus. Ezenkívül tiltakozni fognak Prohászka Ottokár frankfurti beszéde miatt. Tudniillik Prohászka a reformátusok kivonulását a római egyház kebeléből az első forradalmi ténynek bélyegezte és ezt végső okként szerepelteti a következő forradalmaknál. Szerinte a következő forradalmakat tehát a francia forradalmat, a 71-es francia komünt és a világháború utáni forradalmakat és a bolsevizmust a reformátusok okozták. Ez a két tiltakozás képezi az egyetemes gyűlés legfontosabb pontját.

Francia minisztertanács a márka ügyében.

Páris, november 10. Az egész francia sajtó egyhangulag nyugtalanságát fejezi ki a márka esése miatt, minthogy e körülmény súlyos következményekkel járhat a jóvátételt illetőleg. A lapok megállapítják, hogy a német kormány ezzel könnyebbé teszi és sarkalja a német kivitelt és ezzel növeli a német vagyont, mert a német ipar ugyszólván naponkint jó valutára cserélődik ki. A lapok sürgetik azoknak az intézkedéseknek a megtételét, melyekkel Németországot kényszeríti vállalni kötelezettségei tiszteletben tartására. Az „Echo de Paris” közli, hogy Millerand a jóvátételi bizottság tagjaival tegnap hosszan értekezett, mely alkalommal állítólag rendkívül szigorú rendszabályok életbeléptetését vették tervbe. Állítólag minisztertanácsot fognak tartani a márka esése ügyében.

Altalános sztrájk Rómában.

Róma, nov. 10. Az általános sztrájk proklamálása után a népházból elvonuló sztrájkolók nagy tömegben a város belseje felé fordultak. A lovasság feltartóztatta és szétszórta őket. A sztrájkhoz a nyomdászok is csatlakoztak, hogy a lapok meg sem jelenhettek.

Bécs, nov. 10. A fascisták kongresszusából kifolyólag Rómában véres összeütközés volt a fascisták és a munkások közt. A római munkástanács ezen összeütközés után általános sztrájkot proklamált, mely ma éjfélkor kezdődött.

A sport szerepe a nemzeti egység megteremtésében.

A sport szerepe a szétszórta magyarságot egyetlen kulturfrontban összetömöríteni. A sport nemcsak elérte a társadalmi szervezethez átlagos fokát s így nem is mellőzhető a társadalmi erők egy cél érdekében való tömörítésénél, hanem egyenesen hivatva van arra, hogy a szervezkedés egyik legnagyobb sikerrel kecsegtető eszköze legyen. A sport ma egyike a legnépszerűbb, a hívek egyre nagyobb tömegét a maga varázskörébe hódító intézményeknek. Valóságos divat ma a sportért lelkesedni, a sport terén szerepet játszani. Egyes, világraszóló sporteseményeknek ma a társadalom szélesebb rétegeit tudják mozgásba hozni, mint sorsdöntő politikai akciók; a Johnson—Carpentier-boxmérkőzés eredményét a világon szétszórtan élő amerikaiak és franciák oly szívzorongva várták, mintha a világuralom megnyeréséről, vagy elvesztéséről adna hírt a táviró.

Ahol egymáshoz tartozó emberek együtt élnek, talán először az ötlük eszükbe, hogy sportegyletet alapítsanak. A fiatalságnak mindenestre tündő vágya, hogy a sportverseny mezején tüntesse ki magát. Szinte el sem lehet képzelni idegenbe szakadt honfitársak egybegyűjtésére, maradandó jellegű megszervezésére ma alkalmasabb, könnyebben kezelhető s emellett hatásosabb eszközt, mint sporttestületek alakítását. A felhangzó és propagandisztikus módon terjeszthető jelszó, hogy nemzetünk szétszórtan élő fiai sportegyletekbe tömörülve gyakorolják a testi kultúra nemzeti erényeit, gyűjtőhatású lesz és rendkívüli lelkesedést és erőt képes a cél szolgálataiba állítani.

A sportszervezkedés emellett már természeténél és sajátosságainál fogva olyan, hogy az együttműködés nemzeti jellegének kidomborítását a legteljesebb mértékben elősegíti és biztosítja. A sportversenyeken nemcsak egyének állanak egymással szemben, nemcsak az egyéni érvényesülés heve tüzeli a küzdőket, hanem mint különböző nemzetek fiai vetélkednek a bábérért és a dicsőség sugaraiból széles kéve esik arra a nemzetre is, amelynek tagja más nemzet küzdőinél kiválóbbnak bizonyult. Ez a mozzanat a nemzetközi versenyek legkiemelkedőbb vonása, ott nem is annyira az fontos, hogy ki győzött, mint inkább az, hogy melyik nemzet színeinek képviselője diadalmaskodott a többen. Távol élő véreink egyleteinél, ha tagjaik a verseny porondjára lépnek, a küzdelemnek ez a nemzeti jellege szinte elmaradhatatlan, ami ki nem apadó forrása a nemzeti öntudat és büszkeség ebrentartásának.

De ezzel még mindig nem merítettük ki a sport jelszavával történő szervezkedés előnyeit. A sporttevékenység, mint a testi ügyesség összemérése, nemcsak kizár természeténél fogva minden politikát, hanem lényegének veszélyeztetése nélkül ily mozzanatok bele sem keverhetők. Bármennyire nemzeti egységgé lovascolja is össze azokat, akik szolgálataiba szegődtek, nem tűr meg semmi

idegen elemet, amely nem kizárólag eredeti hivatását mozdítja elő. Ezért a legkevésbé kell félnie, hogy idegenben is űzve, a hatóságok zaklatásának, rosszindulatú gáncsoskodásának lesz kitéve, nem kelt gyannut, mert hiszen ártatlan kedvtelés, amely politikai hullámverést nem okozhat. Szerfölött megkönynyíti ilyenformán az idegenben történő szervezkedés főparancsának követését, hogy a vendégfogadó állam törvényein sérelem ne essék. Ebből következik az is, hogy a külföldi magyarsággal való érintkezés egyik leginkább járható útja éppen az az összeköttetés, amely a sportegyesületek között létesítendő és tehető rendszeressé. Még oly nemzettek között is, amelyeknél politikai surlódások a diplomáciai viszonyt feszültté teszik, zavartalanul folyik a sporttevékenység érintkezése, amint ezt a múlt és jelen számos sporteseménye bizonyítja.

Minden megvan a sportban tehát, ami a szervezkedés szerfölött becses eszközévé avatja. A mi célunk és feladatunk lesz, hogy programunk megvalósítása érdekében hasznos fegyverként forgassuk.

HIREK.

— A kinevezett bírók ünneplése.

Meleg és közvetlen ünneplésben részesítette a bírói és ügyvédi kar a legutóbb kinevezett bírókat. A havonként szokásos u. n. jogászvacsera szerény keretei között ültek fehér asztalhoz az igazságszolgáltatás emberei, hogy egy kellemes est eltöltésével adózzanak egymás kölcsönös megbecsülésének. A vacsorán, melyen a törvényszék, a járásbíró és ügyészség kívül résztvett az egész bírói, ügyészi és ügyvédi kar, megjelent dr. Sabján Gyula polgármester és dr. Prack István közigazgatási tanácsos is. Sághy János vizsgálóbíró kérésre szavakkal üdvözölte, az ügyvédi kart, mely megjelenésével megtisztelte az ünneplést. Az üdvözlésre az ügyvédek nevében Faics Lajos, a kanizsai ügyvédi kar kiváló és köztiszteletben álló elnöke válaszolt, ki az összejövetelek megismétlésének a gondolatát hangsúlyozta. Dr. Szabó Lajos főügyész helyettes, az ügyészség elnöke a jog munkásainak ezen szép és egyetértő összejövetelében a jogrend megnyugtató biztosítékát látja és arra ültette poharát. Lajpczig Antal az örökké fiatal bíró egy snajdig és kedves beszédben a törvényszéki elnök feleségét köszöntötte fel. A vacsora után a társaság a legjobb hangulatban még sokáig maradt együtt és kedves és megkapó formában sokáig cserélték ki még egymás gondolatait.

— **Itéletidő.** Korán jött, sőt még a maga idejében is sok lett volna. A naptár szerint még itt sincs a tél és az idő máris a legkeményebb telet mutatja. Ma reggel 6 óra óta a gomolygó felhőkből sűrűn hull a hó, melyhez hideg és hatalmas vihar szolgáltatja a muzsikát. A hófúvás reggelre betakarta az utakat és nem egy ajtót betemetett. A hőmérő hirtelen jóval alászállott a fagypontra és az emberek csak fáva és nehezen járnak az utcákon. Az új idővel, új gondok jöttek. A fűtés és a melegebb ruházatkodás riasztó gondja száll a hófúvásos levegőben és a dermesztő hideggel együtt ez is, nyomja az embereket. Elg nagy a nyomoruságunk és az új és oly korán és nagy adagban jött egyszerre.

— **A vagonokban.** Odakünn a leghidegebb vihar tombol, velőkig hatol az élesen süvítő szél. Kün a vasuti pályaudvaron pedig magánosan áll egy sor vagon, melyben tízen-egy család lakik. Ez a lakás azonban csak gyenge menedékhely, mert a szél áthat a vagonok nyílásain és betegre csipi a bennlakó embereket. Fájdalmas, szo-

moru sors a menekültek sorsa, de százszorosán fájdalmasabb és szomorubb a vagonlakóké. A magános vagonokban családok pusztulnak és vesznek; családok, melyek az életükön kívül már mindenüket elhagyták és most a tél viharfoga erre a nyomorult életre is rávicserög. Tudunk egy családról, hol öt apró gyermek gyenge testecskéje vacog és didereg a téli viharban, hol öt apró gyermek keresi a szoba melegét hiába és hasztalanul. A sipoló halálhozó szél naponta belevág a gyenge embertestecskébe és a kis ártatlan gyerekek, kik büntetlen gyenge vállakon egy egész ország hatalmas tragédiájának sorsát hordják, egy fagyos téli napon összeroskadnak majd a nagy teher súlya alatt és kimennek a temetőbe. Mindezt pontosan lehet előre látni és még sem akad senki, ki segítene. Gazdagok és szegények, boldogok és boldogtalanok, szerencsések és szerencsétlenek: emberek, gondolatok a koratéli itéletidőben a vagonlakókra, hol szintén emberek élnek. Gondolatok és segítsétek, hisz a hatóság is emberekből áll.

— **Nagy kár a villany- és telefonvezetékek között.** A tegnap dühöngő hófúvásos vihar óriási károkat okozott. A kár különösen a drótvezetékek közt volt. A Franztelep állandóan csengett és a város különböző helyeiről egymásután jelentették, hogy nem ég a villany, mert a vezetéket a szelvihar eltépte. A telep emberei állandó permanenciában voltak. Hasonló károkat okozott a vihar a telefonvezetékek közt is. A kanizsai posta csak a legnagyobb igyekezet mellett tudta az összeköttetést a vidékkel és a fővárossal fentartani. A vihar a gyengébb házakat sem kímélte meg és a külvárosban egyik háznak letépte a tetejét és tovavitte. Hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt, az tisztán annak köszönhető, hogy nem tartózkodott senki a közelben.

— **Millió sikkasztót vártak Nagykanizsára.** Egyik budapesti nagy sikkasztásnak tettesét tegnap Nagykanizsára várták. A rendőrség ugyanis táviratot kapott, hogy a sikkasztó Budapesten felült a déli vasútra és Nagykanizsára felé vette az útját. A rendőrség természetesen minden előkészületet megtett az illő fogadtatásra, biztonsági rendszabályokat fogantatosított úgy, hogy nincs az a szeniális sikkasztó, mely a detektiv-láncot áttörte volna. A sikkasztó azonban megérezte a veszedelmet és millióival együtt utközben valahol leszállt, mert Nagykanizsára már nem érkezett meg. A rendőrség most az irányban nyomoz, hol hagyta el a sikkasztó a déli vasut kocsiját.

— **Fantasztikus lakás árak.** Unostalan olvashatjuk a kanizsai lapok hirdetési rovatában is, hogy magas lelépési díjat vagy jutalmat fizet a hirdető annak, aki öt lakáshoz juttatja. A legtöbb esetben ezek a hirdetések eredményesek is, mert pénzkérdés minden. Jó pénzért még Kanizsán is lehet lakást kapni. Pedig kicsoda díjakat kérnek! Egy mostanában elhunyt tanítónő két szobás és mellékhelyiségekkel ellátott lakásáért az örökös, egy fiatal leány, tizezer korona lelépési díjat, továbbá férjhezmeneteléig havi 400 korona jutalmat kér. Ami a legérdekesebb, többen is tárgyalnak vele s a reflektánsok majd hajba kapnak egymással. Egy Sugár-uti, ugyancsak kétszobás lakás harmincezer korona lelépési díjért került az új bérlő kezére, aki ezenkívül átadta a régi bérlőnek az öt egyszobás lakását s fizette a költőzködési díjat is. Egy Fő-téri üzlethelyiséget, szűk lyuk az egész, raktár sincs hozzá, — százötvenezer korona lelépési díjat kérnek. Nem is tudja az, akinek lakása van, hogy milyen gazdag! A bérlői joga is nehéz ezeket ér. Többet, nagyon sokat többet ér a bérlői jog is az egész ház békebeli értékénél.

REGI ÁRAKKAL beszerzett őszi újdonságok, kötött kabátok, harisnyák, kesztyűk
GRÜNBERGERNÉL
 Fő-ut 11. Telefon: 221. Fő-ut 11.

— **A közönséghez.** A rendőrség a legkomolyabban figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy gyalogjáróikról a havat azonnal tisztítsassák el, s azt állandóan tartassák tisztán, mert az ellenőrzés állandó s a mulasztókat a kihágási bíróság az új rendelkezések szerint rendkívül magas pénzbírsággal sújtja.

— **A közigazgatás államosítása.** Pár héttel ezelőtt jelentettük, hogy Ráday gróf belügyminiszter leiratot intézett a vármegyék és városok törvényhatóságaihoz, illetőleg az alispánokhoz és polgármesterekhez, melyben a közigazgatás államosítása kérdésében véleményt kér. A miniszter 21 pontban foglalta össze kérdéseit, melyeket annak idején már lapunkban ismertettünk. Mint értesülünk, a miniszternek adott válasszal a törvényhatóságok vezetői elkészültek és a vélemény már be is érkezett a belügyminiszterium törvényelőkészítő osztályába. A vélemények egyes kérdésekben nagyon eltértek, de abban szinte mindannyian megegyeznek, hogy a közigazgatás államosítása továbbra már nem halasztható. Legtöbb alispán a virilizmus fenntartása mellett vonultatta fel érveit, azonban a törvényhatósági bizottság választott tagjainak kibővítését egyetlen szaktekintély sem ellenzi. Értesülésünk szerint e hó végén a közigazgatás államosítása ügyében a belügyminiszteriumban ankét is lesz, mely tüzetesen meg fogja vitatni az alispánok által adott véleménynyilvánításokat.

— **Köztisztviselők figyelmébe!** Érttesítjük t. tagjainkat, hogy az októberi kedvezményes áruk kiosztását következő sorrendben megkezdjük: szombaton nyugdíjasok, hétfőn törvényszék, ügyészség, járásbírók; kedden városi posta, pénzügyország; szerdán mozgópostá. rendőrség; csütörtöken tantesztületek, állampénztár, söhivatal, fõszolgabírók, dohányraktár, fõlyammérnökség; pénteken a városháza. Figyelmeztetünk mindenkit arra, hogy csak a jelzett napokon jelentkezzenek az átvételre, mert mi szigorúan ragaszkodunk annak pontos betartásához. Mindenki a befizetés alkalmával sorszámot kap üzletünkben és csak avval veheti át kedvezményes áruit. Így elkerüljük azt, hogy visszaélés és tolongás legyen. A vidékiek szombattól kezdve jönnek sorra. Minden árucikkeket a befizetett elmaradottak blokjaikra is megkapják járandóságukat. Felkérjük tagjainkat, hogy a fenti sorrendet okvetlen tartassák be, mert ha rendszeresen jelentkeznek átvételre, még e hónap végén a novemberi kiosztást is megkezdjük. Különösen vonatkozik ez a vidékiekre, akiknek nincs módjukban azt bármikor eszközölni. Akik netán elmaradnának a kiosztásról, azok az általunk hirdapilag lekötött napon tartoznak azt átvenni. Ugyazintén tudomására hozzuk a tisztviselőknek azt, hogy Budapestről a még ki nem váltott női és férfi szövetek megérkeztek. Amiknek kiosztása hétfőtől kezdődik. A cipótálpak is valószínűleg nemsokára megérkeznek. *Magyar Köztisztviselők Szövetkezete.*

(x) **A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete** szombaton este 8 órai kezdettel saját helyiségében tancestélyt tart.

— **Aranyat, ezüstöt, platínát, briliánsokat, aranyfogakat és érmeket a legmagasabb árban vesznek. Fried József ékszerész, Sugár-ut 2. (Fő-tér és Sugár-ut sarok.) 4 középiskolát végzett fia tanoncúl felvétetik.**

Mindenki ismeri már az **aranyhegyi borokat**
Ismerhető literenként 24 és 30 koronáért
Sáfrán József áruszerkesztésben Nagykanizsa, Magyar-utca 74. sz.

Ha Budapestre jön, ne mulassza el
VARGA cógné Kossuth Lajos-utca 11.
kötött és szövött áru
különlegességeit megtekinteni és az új szabadalmazott
„OSETA“ arisnyát vásárolni.
1 pár „Oseta“ harisnyát 2 másik pár har. pótol.

(x) **A francia Pathé-gyár** remek alkotását, a „Nevető halál“-t mutatja ma be az Uriaia Mozgó. A film egy kalandortörténet keretén belül a Kelet minden misztikumát vászonra viszi. Csupa különlegesség, újdonság a film. Külön érdekessége a darabnak az ópium barlangos jelenet, amely a Kelet kevesektől ismert titkát fedi fel. A film minden részletében izgalmas. Rendezése pazar, a szereplők játéka pedig kimondottan művészi. Jegyek előre válthatók a mozgó jegypénztáránál és előre jegyezhetők telefonon.

(x) **Szerencse számu sorsjegyek** a november 17. és 19-iki I. oszt. húzashoz kaphatók a **Hirschler-tözsdeben.** Főnyeremény egy millió, két millió, szerencsés esetben három millió korona stb. nyeremények. — Szivarkahüvelyek, szivarka papírok, levélpapírok, képeslapok és játékkártyák nagy választékban legelőnyösebben szereshetők be ifj. **Hirschler Miksa** dohány kisárus és osztálysorsjegy ídelárusítónál

(x) **A „Magyar Nép“.** Rákossy Gyula kitűnően szerkesztett képes családi lapja legújabb, 45-ik számában szebbnél-szebb fényképfelvételeket közül a budaörsi harcokban hősi halált halt Ifjak temetéséről, IV. Károly és Zita királyné vonatáról a Magyarországon elhunyt bajor királyról stb. . . stb. . . A szövegrészből kiemeljük „Hungarus“ Szilánkjait, Tolkes Béla és Gulyás József verseit, Szoldos László novelláját, a szója-babról és az egészséges lakásról írott ismeretterjesztő cikkeket, a változatos hírért és gazdaság-rovatot és Gulyás József regényfolytatását. A „Magyar Nép“ előfizetési ára negyedévre 60, félévre 110 korona. Egyes szám ára 5 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal, Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 30. szám.

(x) **Hollay Kamilla,** az „Egy az egy-egy“ című film főszereplője ismét ragyogtatta művészetét Pelladán remek regénye után írt e gyönyörű filmben, mely a Világ-mozgóban még csak ma lesz műsoron. — A „Falu rosszá“-hoz jegyek már előre válthatók.

Újabb tétel elsőrendű, válogatott étkezési

burgonya

érkezett, mely — míg a készlet tart — az előfizetések sorrendjében házház szállítva, kisebb nagyobb mennyiségekben kapható a

Dunántúli Élelmiszer- és Áruforgalmi Részvénytársaságnál
Csenger-ut 6.
Sürgönycím: **Transdanubia.** Telefon: **59.**

A korona Zürichben.
Budapest, nov. 10. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlat) — 45, osztrák korona: — 17, az osztrák bélyegzett bankjegye pedig — 12 szantim.

TÖZSDE.
Budapest, november 10.
Valutapiac: Napoleon 4175, Font 4600, Léva —, Dollár 1203, Francia frank 8700, Lengyel márka 31 3/4, Munka 523, Lira 4900, Osztrák 21 1/2, Rubel 67, Lei 68, Szokol 1220, Svejci frank 22000, Koronadinár 1190, Franklinar —, Holland forint —, Bécsi kifizetés 19 1/2.
Értékek: Magyar Hitel 2100, Osztrák Hitel 930, Huszár 190, Jelzálog 210, Leszámitoló 785, Kereskedelmi Bank 7025, Magyar-Öngy 335, Bencsini 8100, Drache 6000, Általános szén 13100, Szászvári 5200, Salgótarjáni 8000, Urtikány 8200, Rima 3400, Schlick 1460, Gutmann 4900, Nasici 24300, Danica 3725, Klutit 4675, Magyar-Cukor 10800, Adria 10800, Atlantika 3750, Királyság 3400, Bosnyák-Agrár 1305, Lipták 608, Phöbör 900, Vasmezei Villamos 1400, Gizellapalom 3300, Konkordia 4250, Déli vasút —.

Gyulai Elek
banküzlete Kinizsy-utca 5. szám alatt

Dollárt, dinárt
és más valutákat a legmagasabb árban vesz. Külföldi átutalásokat a leggyorsabban teljesít. Arany- és ezüstpénzeket vesz. — Telefon: **378** szám.

Szerkesztői üzenetek.
Olvató. Állandó előfizető bódé föllalítására a városi tanácsból kell térhasználati engedélyt kapni. A helyett térhasználati díjat kell fizetni. **Kató.** Brküdött verseit nagy figyelemmel átolvastuk. Hogy mit tanácsolunk? Tanuljon főzni.

Köszönetnyilvánítás.
Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó édesanyánk elhunytá és temetése alkalmával mélyszégyes gyászunkban részvételükkel fájdalomunkat enyhíteni szivesek voltak, de különösen kartársainak és dr. Schwarcz Károly orvos urnak velünk szemben tanusított jóságért ezuton is halás köszönetet mondunk.
Nagykanizsa, 1921. november 10.
Migazzy testvérek.

Megnyílt

Marton János hentesüzlete

Teleki-ut 25. szám alatt

Mindennemü friss és füstölt hentesáru állandóan kapható.

Friss kisütött zsír	190 K
Haj	180 K
Zsirszalonna	150—170 K
Hus	68 K

Kocsonya-hus. Töltelék.

15751/1921. „Csoska Magyarország nem ország, Egész Magyarország menyország!“
Hirdetmény.

Közhirrő teszem, hogy a m. kir. földmívelésügyi miniszterium 96415/1921. sz. rendelkezéssel a régi marhalevelek újra való kicsorolását rendelte el.

Ennélfogva régi marhalevelekkel sem eladni, sem vásárolni, sem vasuton szállítani nem lehet, szoval állatokat régi levelekkel forgalomba hozni **f. évi november hó 15-én** tul nem szabad. Sőt régi marhalevelekkel az egészségügyi bizonyítvány megújítása és az irányítás is tilalmazva van.

Régi marhalevelek csak jelenleg tulajdonban lévő állatokra tarthatók meg, hogyha azok forgalomba nem hozatnak.

Etelben leölt vagy elhullott állatokról a régi marhalevelek a városi marhakezelőséghez beadandók, mint ugyis hasznavehetetlenek.

Nagykanizsán, 1921. évi november 8 án.
Polgármester.

Elsőrendű
téli fejes káposzta
és válogatott
burgonya
minden mennyiségben kapható.
Káposzta ára kilogrammonként **12 K.**
Burgonya ára kilogrammonként **7 K.**
Pollák M. Emil cégneél
Nagykanizsa
Telefon. **131.** Távirati cím: **Termény.**
Waggonrendeléseknél megfelelő árengedmény.

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Fő-ut 13. szám.

Nyomda:

Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfőki-
vételével minden
nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hozva
vidékre postai szétküldésselEgy hóra . . . 50 K
Negyed évre . . . 140 „
Fél évre . . . 280 „
Egész évre . . . 560 „Egyes szám ára
3 koronaSzerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117.Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁNTárs-szerkesztő:
Dr. HIRSCHLER JENŐHirdetések délután 5 óráig vé-
tetnek fel díjszabás szerint.

Nincs kibontakozás.

A tegnapi esti minisztertanács.

Budapest, november 11. Este minisztertanács volt, amelyen a kormány valamennyi tagja részt vett. Félhivatalos közlések szerint Tomcsányi a minisztertanácsnak bemutatva a király-propaganda büntetéséről szóló törvényjavaslatot. Egyébként az est folyamán nem lehetett megállapítani, hogy a minisztertanács mivel foglalkozott, bár a pártokban nagy érdeklődéssel várják a minisztertanács határozatát. Általában ugyanis az a felfogás, hogy a minisztertanácsban szóba kerültek mindazok a fontos kül- és belpolitikai problémák, melyek ma a kedélyeket izgatják. A külpolitikai kérdések aktáját lezártnak tekintik és azt hiszik, hogy a belpolitikai helyzet szanálására elérkezett az idő.

A keresztény párt Tomcsányi javaslata ellen.

A keresztény pártban különösen az igazságügyminiszter legújabb javaslata foglalkoztatja a képviselőket. Éles hangon bírálták a kormány azon tervét, mely szerint a királyválasztás időpontjának meghatározását a kormány magának kívánja fenntartani. A király-propaganda büntetésének bizonytalan meghatározása a keresztény pártban kialakult vélemény szerint egyet jelent a legteljesebb abszolutizmussal. Azt állítják, hogy a királyválasztás időpontjának, a király személye meghatározásának joga a nemzetet illeti. Ha a kormány a nemzetet ettől a jogától el akarja ütni, akkor ezzel tápot nyújt a gyarmatosításra, hogy ezzel a törvénnyel rejtett céljai vannak. Ezzel kapcsolatban rámutatnak azokra a kórszó hírekre, amelyek már napok óta izgalommal tartják a fővárost és amelyekre vonatkozólag eddig még nem tartotta szükségesnek a cáfolatokat kiadni, viszont a cenzura megenged olyan közleményeket, amelyek a román-magyar barátság megerősödéséről adtak hírt. Nem tartják kizártnak a keresztény pártban, hogy a kérdéses külpolitikai koncepciónak valóban gyökere van a kormányban és annál is inkább helytelenítik, hogy a miniszterelnök a tekintetben nem informálja a pártokat — Ami a Tomcsányi-féle javaslatot illeti, elhatározták, hogy a legélesebb harcot fogják ellene a parlamentben megindítani.

A keresztény pártban az intranzigens elemek nyomulnak előtérbe.

Miután a keresztény pártban a ma este megnyilvánult hangulat alapján ítélve egyre inkább az intranzigens elemek nyomulnak előtérbe, a pártban ez a szélső jobboldali frakciója azt hirdeti, hogy a párt számára erkölcsi lehetetlenség Bethlennel megegyezni és azt követeli, hogy minden átmeneti megoldás és minden megalkuvás helyett a legélesebb harcot kell megindítani a miniszterelnök és a kormány politikusaival szemben. Az intranzigens elemek előnyomulásának az oka az is, hogy ma már éles hangok hallatszanak a keresztény pártban a párt miniszterei ellen is, akiket azzal vádolnak, hogy a párt programját nem a kellő eréllyel képviselik, a minisztertanácsban és Bethlen akarata előtt minden esetben deferálnak. *Hegyes-halmot* bukott embernek tartják. Nincsenek megegyezve Bernolákkal és Vassal sem. Ér-

dekes, hogy a Vass elleni akciót *Haller* vezeti, akiől természetesen mint minden eddigi állásfoglalásban, úgy most is távol állanak a személyi ambíciók. Ezuttal egyébként úgy látszik, hogy *Haller* mögött a párt nem jelentéktelen többsége áll és így nincsen kizárva, hogy *Haller*nek ismét vezető szerep jut a keresztény pártban.

A kisgazdapárt és a keresztény párt memoranduma.

A kisgazdapártban ma este sokat beszéltek a keresztény párt memorandumáról és ezzel kapcsolatban az a felfogás alakult ki, hogy az egész memorandum nem egyéb, mint a keresztény párt felajánlása. Főlényes hangon emlékeztek meg arról a hiányról, hogy a szabadság jogok helyreállítását, valamint az internálás megszüntetését nem vette fel a miniszterelnök elé terjesztett kívánságok sorába a keresztény párt. A kisgazdapártnak gondja lesz arra, hogy a keresztény párt által elhanyagolt kérdéseket kellő nyomatékkal állítja be a maga programjába.

Az egységes pártokról nem sok szó esik a kisgazdapártban. Megállapítják, hogy az egységes pártot csak a kisgazdapárt keretén belül lehet létrehozni és amennyiben a miniszterelnök más tervekkel foglalkozik, úgy a leg súlyosabb kudarc fogja érni. A kisgazdapárt úgy látszik eddig még nem tapasztalt erővel fog ragaszkodni a kormány rekonstrukciójához. Elsősorban *Ráday* és *Tomcsányi* eltávolítását követelik. *Ráday* ellen amiatt emelnek kifogást, hogy a detronizációs javaslat elfogadása alkalmával országos gyászt rendelt el és nyíltan hangoztatják, hogy ha *Ráday* tagja lenne az új kormánynak, akkor ez a kormány a kisgazdapárt támogatására nem számíthat. Mindent el fogunk követni *Tomcsányi* eltávolítására is.

Az antant Beneshez intézett levele

Budapest, november 11. Az antant budapesti megbízottai átnyújtották a külügyminisztériumnak annak a levélnek a másolatát, amelyet az antant Beneshez intézett. A levél hivatkozik arra, hogy a trianoni szerződés értelmében Magyarország leszerelését a nagyantant intézi. Az antant teljesen meg van elégedve a magyar kormány- és *Horthy* kormányzó korrekt viselkedésével, melyet *IV. Károly* magyarországi viselkedése alatt tanúsított. Miután pedig többször felszólította a határállamokat mozgósításuk megszüntetésére, semmi alapja sem lehet annak, hogy Magyarország a mozgósítási költségeket megtérítse. Ugyanezt a levelet Belgrádban és Bukarestben is átnyújtották.

Megindult a vasuti forgalom Nyugatmagyarországgal.

Sopron, november 11. A forgalmat az egész vonalon újból megkezdtek és máától fogva a menetrendszerű személy- és teherforgalom újból megindult. Minden vonatot csendőrszolgák fog kísélni.

Esküdt nem elmebeteg.

Budapest, november 11. Egyes lapok azt a hírt közölték, hogy *Esküdt Lajos* megőrült. A hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak, mert *Esküdt Lajos* az orvosi vélemény szerint elmebetegségben nem szenved, ellenben feldult idegállapotára való tekintettel szakszerű ápolásra van szüksége.

Bethlen letöri az antiszemitizmust

Budapest, nov. 11. Hétfőn megjelent Bethlen miniszterelnök előtt az Amerikába induló magyar zsidók küldöttsége, kik előtt a miniszterelnök a következőket mondotta:

— Arra kérem önöket a magam részéről, hogy amidőn Amerikában a magyar zsidók helyzetéről beszámolnak, ne titkolják el a valóságot. Mondják el az igazat arról, ami önökkel történt, mert ez az igazság hivatva lesz arra, hogy végre valódi képet nyújtson odakint a magyar zsidóság helyzetéről.

— Igaz, hogy önök egy szomorú korszakon mentek át, de engedjék kijelenteni, hogy én a magam részéről nem engedem el a magyar zsidóság nagy feladatait a nemzet életében és az a meggyőződésem, hogy az antiszemitizmus csak pszichózis volt, mely meg fog szünni. Én a magam részéről nem engedem tovább tombolni és minden szélsőséges izgatást és erőszakot letörök. Kérem, mondják el az igazat és használni fognak vele az országuknak.

A magyar kérdés az angol felsőházban.

Páris, nov. 11. Az angol felsőházban *Newton* lord interpelláció alakjában szövegezte a magyar kérdést. Rámutatott arra, hogy a kisanant fegyveres fellépése igazságtalan volt egy védtelen, csöppnyi állammal szemben. Az ex-király kísérletét *Horthy* kormányzó és a magyar kormánynak erélyes fellépése hiúsította meg, akik ezzel megmenekítették Európa békéjét. A Habsburgok visszatértétől való félelem azt a legendát szolgálja, hogy egy militaris Magyarország veszélyes lehet szomszédaira.

Az interpelláció kapcsán *Uramour* lord (?) tiltakozott az ellen, hogy Magyarországgal szemben megsértették a szabad örend-kezelés elvét. Sajnálatainak adott kifejezést, hogy Anglia az ex király börtönörének csapott fel.

Thillimore lord azt a kérdést intézte a kormányhoz, hogy a szövetséges vagy a kisanant hatalmai minő jogon irták elő Magyarországnak, hogy királynak kit jelöljön vagy kit ne jelöljön. A kisanantnak a magyar kérdésben tanúsított magatartása éles ellentétben áll a népszövetségi egyezmény alapelveivel.

A kormány nevében *Crawford* válaszolt az interpellációra és kijelentette, hogy a szövetséges hatalmak már a kisanant előtt követelték a Habsburg-dinasztia trónfosztását, a mozgósítási költségek áthárítására irányuló kívánságot pedig a szövetségesek visszautasították, mert igazságtalannak tartották.

Newton lord válaszában kijelentette, hogy felfogása szerint a kisanant felfogása oda irányult, hogy Magyarországon lehetetlen állapotot teremtsen.

Vázsonyi Gratz védője.

Budapest, november 11. Gratz Gusztáv védőjéül *Vázsonyi Vilmost* kérte fel, *Vázsonyi* azonban még nem nyilatkozott, hogy elvállalja-e a védelmet vagy sem.

Budapest, november 11. A fogházban levő államférfiakkal való érintkezést a mai napon megszigorították aképpen, hogy a fogházban levő politikusokkal feleségeik csak hetenként kétszer, közvetlen hozzátartozóik pedig legfeljebb hetenként egyszer érintkezhetnek.

A kisantant nem vehet részt Magyarország lefegyverzésében.

London, november 11. Lloyd George az angol alsóházban egy interpellációra kijelentette, hogy a kisantant államai nem nyerne képviseletet az ellenőrző bizottságban, mert a trianoni szerződésben erről nincs szó. Lloyd George nyilatkozatának végén kijelentette, hogy amikor a nagyhatalmak beavatkoznak, ez abból az aggodalomból történik, mert Magyarország bizonyos irányzat követése miatt háborút idézhetne elő, amit a világ el akar kerülni.

Tanácskozni fognak a soproni népszavazásról.

Bécs, november 11. A bécsi olasz követség közli, hogy a nyugatmagyarországi kérdés új stádiumba jutott, amennyiben Magyarország kijelentette hajlandóságát, hogy az osztrák kormánnyal a népszavazás részleteiről hajlandó tárgyalásokat folytatni. Ezeket a tárgyalásokat ugyancsak Olaszország fogja közvetíteni és megvan minden remény, hogy gyorsan és eredményesen fogják lebonyolítani.

Egy kémregény meglepő vége.

Kém avagy kalandor? — Egy állítólagos szerb tiszt a rendőrségi fogdában. — Megszökött a kórházból.

(Saját tudósítónktól.) A kémregények minden romantikáját és izgalmát magán viseli az a história, mely a napokban játszódott le ennek a városnak határai között.

A múlt év egyik viharos éjszakáján egy fiatal szerb tiszt usztatott át három versenyparipával a Murán. A fiatal tiszt Jovanovics Mladen tűzérhadnagynak adta ki magát és azt beszélte, hogy a szerb kormány fontos megbízatással küldte a Muraközbe. Futárszolgálatában azonban iratait elveszítette, különben is magyarnak érezvén magát — édesatyja Nagykanizsán született — összetűzött felebbvalójával, ezért három hűséges versenyparipájával átszökött a Murán. A mese szép volt, megható volt, azonban a biztonság kedvéért a fiatal és csinosarcu Mladen hadnagyt mégis elszállították Kaposvárra és ott a katonai hatóságok kihallgatták. Minthogy azonban semmi gyanús körülmény nem merült fel, Jovanovicsot szabadon engedték.

Igy került a fess szerb tiszt Nagykanizsára. Állás nélkül ödöngött egy ideig a városban, mignem bekerült a somogyszentmiklósi Keglevich uradalomba. Itt ugyanis erdőt mértek és a fiatal tűzértiszt azt mondta, hogy ő ehhez különösen ért, mert jól megtanulta a tiszti iskolában. Az új állásában azonban a fiatal Jovanovics különös előszeretettel mérgette a demarkacionális vonal mentén fekvő erdőrészeket úgy annyira, hogy a szorgalmas mérgetés gyanúsá tette az uradalom intézőjét, ki végre is feljelentést tett a nagykanizsai rendőrségen a szerb tiszt ellen, melyt ő csakhamar előállította.

Kihallgatása alkalmával Jovanovics Mladen fantáziája változatlanul csapongott, színésznél színesebb meséket adott elő, melyek nem egy pontban ellenkezésbe jutottak egymással, mire a rendőrség Mladent fogvatartotta. Egyben iratait felterjesztette a belügyminisztériumba döntés céljából.

A fogságban az állítólagos szerb tisztnek könnyű sora volt. Kivülről menyasszonya gondoskodott róla, de különben is a rendőrségi udvar összes női alkalmazottjai bizonyos romantikus fényvel vonták be a fess és csinos szerb tisztiruhás legényt és nemcsak ennyival, hanem könyvekről is gondoskodtak számára. A fiatal legény egyebet sem csinált a fogságában, mint olvasott. Magaviselete

azonban példás volt. Szelíd, engedelmes és tiszta volt mindig. A marcona rendőrlányok is szerették, mindem lehető könnyítést megadtak neki, sőt nem egyik komolyan megsajnálta, mikor Mladen elszántan panaszkodott:

— Ha nem szabadulok meg, egy szép napon megölöm magamat, mert én nem vagyok bűnös. Egyelőre azonban nem gondolt a halálra. Elszántan evett és táplálta testét, sőt pontosan beretválkozott, manikűrözött és fényesítette a cipőjét. Csinos volt, mint egy tűzértiszt. A szabadulás azonban csak egyre késett, míg végre is a rendőrségi fogda kellemetlen levegője megtámadta Mladen ur egészségét. Jovanovics Mladent egy szép napon elszállították a barakkórházba.

A kórházban, mint beteg meglehetősen jól élt. Betegségében egészséges étvágyal evett és tulsokat sétált a levegőn. Mindent megnézett és ahol csak lehetett hasznossá tette magát. Ismerősei a kórházban is felkeresték és továbbra is ellátták könyvekkel. Egy szép napon azonban a kedves és csinos szerb tiszt — eltűnt. Hálátlanul megszökött.

Igaz, hogy nem vitt magával valami nagy titkokat, mert a jó disznósajtokon és érzelmes regényeken kívül egyéb jóhoz nem igen jutott. De mégis különös érdekek fűződhetek ahhoz, hogy visszajusson a demarkacionális vonalon túlra, mert azt mesélik, hogy a hideg Murát úgy uszta át. Ezúttal azonban versenyparipák nélkül, mert a versenyparipáknak a való világban egyszerűen nyomuk veszett. Lehetséges, hogy a jó Jovanovics Mladen nem volt kém, nem is volt szerb tiszt, hanem csak egy lobogó kedélyű, romantikus lelkű legény, aki szerette a kalandos életet és az új, fordulatossá viszonyokat. Az azonban bizonyos, hogy odaát itteni élményeiről csudálatos és hajmeresztő dolgokat fog mesélni. Ez az egyetlen vagy, mit elvitt innen magával. És nem lehetetlen, hogy meg is tud élni majd belőle...

A kanizsai romantika pedig egy virággal lett szegényebb.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 11. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlat) — 45, osztrák korona: — 15, az osztrák helyezett bankjegye pedig — 11 szantim.

TŐZSDE.

Budapest, november 11.

Valutapiac: Napoleon 3700, Font —, Léva —, Dollár 1050, Francia frank 8050, Lengyel márka 25 1/2, Márka 475, Lira 4050, Osztrák 19 1/2, Rubel 52, Lel 845, Szokol 1116, Svájci frank —, Koronadinar 1150, Frankdinar —, Holland forint —, Bécsi kifizetés 19 1/2.

Értékek: Magyar Hítel 2000, Osztrák Hítel 950, Hazai 695, Jelzalog 225, Leszámitoló 700, Kereskedelmi Bank 7800, Magyar-Olasz 325, Beocsini 7150, Drascho 5800, Általános szén 11800, Szászvári 4800, Salgótarjáni 7600, Urikányi 7650, Rima 3230, Schlick 1360, Guttmann 4875, Nasici 22900, Danica 3650, Klotild 4550, Magyar Cukor 18700, Adria 9500, Atlantika 3675, Királysór 2800, Bosnyák-Agrár 1180, Lipták 560, Phöbus 835, Vasmezei Vilamos 1350 Gizelemalom 2950, Konkordia 4050, Déli Vasut —.

— A hóvihár és a vonatjáratok.

A kétnapos hóvihár péntekre virradó éjjel érte el csúcspontját. A hófúvás a vonatjáratokban is óriási késéseket okozott. A csütörtök esti budapesti személyvonat 9 óra helyett féltilénként érkezett meg, az pedig, amelynek pénteken hajnali 5 órakor kellett volna a kanizsai pályaudvarra berobognia, — csak pénteken délután félegykor yánszorgott be. Ez a vonat a komárvárosi állomáson akadt el a hóvihárban s Nagykanizsáról egy szerelvényt és munkásokat küldtek a kiszabadítására. A vihar hatása a kanizsai piacon is alaposan megérezett. A vidékiek teljesen elmaradtak, ami nem is csoda, mert a hófúvás miatt az országutak járhatatlanok voltak. A közlekedési utak megtisztítására ma közérőtt rendelnek ki.

HIREK.

Szeged tiltakozik.

Rupert Rezső nemzetgyűlési képviselő nyílt levelet intézett Bethlen István grófhoz, akit arra figyelmeztet, hogy nemrégiben ő maga ítélte el legélesebben azt a politikát, amelyet most a miniszterelnöki székben folytat. A nyílt levél többek közt ezeket mondja: „Jött végre az amnesztia. Jó, hogy jött azok számára, akiket erkölcsi mentség főd; rossz, hogy jött azok számára is, akiknek kényes kapcsolatok miatt kell kegyelmezni; még rosszabb, hogy nem jött azok számára is, akik bár nem a mi „fehér“ forradalmunkban vettek részt, de akiknek számára erkölcsi mentség szintén található, ha meggondoljuk, hogy sok részben a régiak, a Mariusok, forradalma sem volt szennyesebb, mint a miénk, a Sullaké, a késő Sullaké, mert hiszen, mikor hazajöttünk, az a pár nap, míg a szegediek meg nem jöttek, nyugodtan telt el. Népünk csak akkor kezdett... közfelháborodni! Jó Isten, milyen rengeteg milliárdjába került ez a közfelháborodó, jó késő felháborodó politika a magyar népnek! Es most jön az amnesztia. Emiatt, hogy a kegyelmet csak a közfelháborodásnak bőven, másoknak pedig olyan fukar kezekkel mérjük, a nyugati világ hatalmas munkástársadalma és demokráciája is megint görbén fog ránk nézni. Pedig, de sokat érne, ha egyszer már jó szemmel is nézhetnének reánk.” — Rupert nyílt levelének a „szegediek“-re vonatkozó része ellen élesen kikel az egyik legtekintélyesebb szegedi lap, a Szegedi Napló s válaszul a következőket írja: „Mi Sulláról tudjuk, hogy a Marius-féle népforradalmat vérbefojtó római arisztokrácia vezére volt, a proskripciók föl-találója, akinek nevéhez a római történelem legrémesebb atrocitása fűződik. Ezt mindenki tudja, aki történelmet tanult. De hogy kik lehetnek azok a Szegedről érkezett Sullaké, akiket Rupert képviselő ur egyszerűen „szegediek“-nek nevez, azt csak ő tudná megmondani. S jó lenne, ha megmondaná már egyszer valaki, mert ilyen vonatkozásban nem először említik Szegedet, hol vádképen, hol dicseret gyanánt. Mi a jövő nevében tiltakozunk a rágalom ellen is, a dicőség ellen is. Ha egyszer e „Sullaké“ listájával a komoly történetírás foglalkozik majd, ki fog derülni, hogy egyetlen szegedi név sincs közöttük. Végre is, aki átutazik Szegeden, az még nem szegedi, mint ahogy nem mindenki muszka, akit Ivánnak hív-nak.”

Csonka Magyarország — nem ország
Egész Magyarország: mennyország!

REGIÁRAKKA

beszerzett őszi ujdonságok, kötött kabátok, harisnyák, keztyűk

GRÜNBERGERNÉL

Fő-ut 11.

Telefon: 221.

Fő-ut 11.

Apró hirdetések.

Egy jó házból való leány vagy fiú jó fizetéssel tanulónak felvétetik azonnal Szabó Sándor cipő-üzletében, Kazinczy utca 1.

Egy gyakornok, egy napidíjas, valamint **üzletszerzők** felvétetnek magas jutalék és fix fizetéssel a Hungaria Általános Biztosító R. T. helybéli vezérigénységénél. 6765

Egy **tanuló felvétetik** Kauffmann és Bien fűszerkereskedésében.

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

A Pathé-filmgyár remekei!

Péntek, szombat és vasárnap november 11-én, 12-én és 13-án

A nevető-halál

A kelet rejtelméi 5 felvonásban.

Rendkívül érdekesítő kalandtörténet, mely a misztikus keleten játszódik le.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholy 17, szőlle 10, körszék 14, fenntartott támlásszék 12, támlásszék 10, körszék 8 korona.

Készletviselők 50 százalékos kedvezményben részesülnek

Elsőrendű
téli fejes káposzta
és válogatott
burgonya

minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél
Nagykanizsa

Telefon 131. Távirati cím: **Termény.**

Waggonrendeléseknél megfelelő árendemény.

Quittner Arthur

hatóságilag engedélyezett villanyszerelő

Nagykanizsa, Csengery-utca 13 sz.

Elvállal világítási vezetékek, motorok, csillárok, valamint telefonok, csengők és jelzőkészülékek felszerelését. Villamos vevők, főző-berendezések, resznauk, fűtőtestek javítását.

Mindenemű

villamos munkákat

gyorsan eszközölk, anyagok és égők raktáron kaphatók.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyjérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy 25 év óta fennálló

műhelyemet megnagyobbítottam

és elsőrendű gépekkel és munkaerővel berendeztem. Megrendelhetők nálam: **új kocsik, marha, tizedes, tolösulyu, szados és egyenkaru mérlegek** a legszolidabb kivitelben. — Ezenkívül javítok: vagon, kocsik, marha, tizedes, tolösulyu, szados, egyenkaru, gyógyszerári és szigoru mérlegeket és sulyokat. — Előre is biztosítom a n. é megrendelőimet a leggyorsabb és pontos kiszolgálásról. — Ezenkívül készítek épület és műmunkát, valamint elsőrendű vendéglő és más takaréktűzhelyeket.

Tisztelettel **KOHN SAMU** műlakatos és mérlegkészítő Nagykanizsa, Zárda-utca 5-ik szám, az alsótemplomnál

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében

Telefon 74.

Telefon 74.

Szombaton és vasárnap **Mattyasovszky Ilona, Medgyasszay Mari, K. Demjén Mari, Andorffy Ida, Kürthy József és Kertész Dezső** fellépésével

A falurossza

Népszínmű 5 felvonásban

A filmen előforduló énekeket az összes előadásokon szíveségből **Sáfrán Ferenc** ur énekli

Helyárak: Páholy 17 korona, I. hely 10 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. **Pontos kezdés!**

Szigrist László

Ingatlan,

üzlet, lakás és pénz-

kölcsön közvetítő Irodája

Sugár-ut 6. — Telefon: 285. interurbán

Birtok

Eladó birtokok:

- 8 holdas Zalában, 340 hold szántó, 50 hold rét, 60 hold legelő, 350 hold 30 éves erdő jó talaj. Gazdasági lakás. Elegendő cselédlakás és egyéb gazdasági épületek. Teljes élő és holt felszerelés. Vetőmag, konvenció, széna, szalma, 12 ökör, 6 ló, 8 növendék marha, 340 birka, 40 sertés. Ára: K 12.000.000
- 100 holdas Tolnában nagyobb rész szántó kevés rét és 3 hold kitűnő szőlő. Igen jó talaj. Jó lakás Elegendő istálló. Vasútállomás mellett. Szép birtok. Azonnal átvehető. K 8.000.000
- 208 holdas Zalában 95 hold szántó, 95 hold szép erdő, 19 hold jó rét, elegendő épület, urlak községben, 3 pár ló, elegendő széna, szalma, egész évi cseléd konvenció K 7.300.000
- 60 holdas Zalában 57 hold szántó, 3 hold jó rét, könnyű munkálható talaj, elegendő épület, felszerelés esetleg átadó. K 2.300.000
- 36 holdas Zalában vasútállomás mellett 19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kitűnő szőlő, elegendő épület, holt instrukció, teljes szőlészeti berendezés. K 4.000.000
- 18 holdas nagykanizsai járásban szántó, rét, szőlő és két szép ház hely, erdő épület csak a szőlőben, igen szép birtok. K 2.200.000
- 14 holdas Nagykanizsa határán szőlő, szántó és prima kaszáló, igen jó épületek, szép birtok, azonnal átvehető. K 3.000
- 4 és fél holdas Szabadhegyen kitűnő szántó, szép gyümölcsös, jó rét, öreg épülettel. K 450.000
- 1 hold föld Balas mellett prima talaj a falu szélén, ház helynek is alkalmas.
- 8 hold kitűnő szőlő pacsai járásban épülettel, teljes felszereléssel. K 1.500.000
- Nagybirtokot keresek megvételre nagyszámú megbízóim Zala-, Somogy-, Vas megyéből. Megbízásom van több 6.000.000 koronáig, három 12.000.000 koronáig és két 20.000.000 koronán felüli birtok vételére.
- 40 holdas Somogyban, Nagykanizsától 20 km-re, benne 5 hold rét, épület nélkül, magyar holdanként. K 35.000
- 17 holdas szőlőbirtok pacsai járásban. Ebből 8 hold szőlő, többi szántó és rét. Új színjeljes azonnal elfoglalható jólakó épület. K 3000
- Birtokbérletet** keresek 20 holdtól 3000 holdig.
- Erdőbirtokokat** megvételre keresek.
- Szőlőbirtokokat** keresek megvételre.
- Birtokparcellát** épületek nélkül Zalában eladó.

Ház

Elfoglalható lakással eladó házak:

Eladó Garay-utca 15. szám alatti ház Egy szoba-konyha azonnal elfoglalható. A ház többi része is pár héten belül elfoglalható.

Eladó házak.

- Emeletes modern bérpalota fürdőszobákkal, nagy kényelemmel, új, adómentes. K 1.500.000
- Emeletes adómentes modern ház belvárosban K 800.000
- Új ház modern nagy lakással, nagy udvar és kerttel. K 450.000
- Magányos több ház kerttel eladó. K 350.000
- Kínkanizsai több ház eladó.
- Kinizay-utca 51. szám alatti ház, 3 szoba, két konyha, kis kert. K 230.000
- Keszthelyen és Zalaegezzenen jobb ház eladó

Egyéb Ingatlan

- Vidéki vendéglő, szállója, kávéház, rész butorral berendezett 12 szállószoba, teljes korsmai és kávéházi felszerelés, kitűnő épületek, nagy telek. K 3.000.000
- Nagykanizsai korsma jó forgalmu utcában, teljes berendezés, szép épületek, udvar, kert. K 1.100.000
- Vendéglőbérletet Nagykanizsán átadók.
- Zalamogyei nagykö. segben eladó üzlet ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berendezéssel nagyforgalmu helyen. K 500.000

Üzlet

- I. oda átadó belvárosban teljes berendezéssel, Wertheimkasszával, telefonnal 2 lóra istálló, kocsiszín.
- Átadó üzlethelyiségeket keresek forgalmas utcában magas lépési díjért, esetleg berendezéssel és árukészlettel is.
- Forgalmas utcában fűszerüzlet átadó teljes berendezéssel. Lakás is átadó 1 szoba-konyha csere ellenében. K 60.000
- Külö forgalmas utcában üzlethelyiség lakás nélkül kiadó. Évi bér. K 6.000

Lakás

- Butorozott szobák közvetítőse.
- Két modern utcai butorozott szobás konyha nélkül lakásom (vázvezetők, villany) elcserelelném 2 szoba-konyhás, esetleg egy szoba-konyhás lakással.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Fő-ut 13. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házon kívül
vidékre postai szolgáltatással
Egy óra . . . 50 K
Negyed évre . 140 „
Félévre . . . 280 „
Egész évre . . . 560 „

Egyes szám ára
3 korona

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdal. telefon 117.

Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁN

Társ szerkesztő:
Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetések délután 3 óráig vétetnek fel díjazás nélkül.

A politika hírei.

Budapest, november 12. A nemzetgyűlés összehívására irányuló mozgalom amely az ellenzéki képviselőktől indult ki, mely visszhangra talált a keresztény nemzeti egyesülés pártjában is. A pártban fennjárt képviselők hangoztatták, hogy ilyen nehéz időkben, nem szabad a nemzetgyűlést megfosztani attól, hogy a kormány döntsön fontos intézkedéseit illetően, a kritika jogával éljen. A párt igen sok tagja szívesen aláírná a nemzetgyűlés összehívását kérelmező ívet, de többen közülük kijelentették, hogy elhatározásukat az intéző bizottságtól kell függővé tenniük. Amennyiben az intéző bizottság hozzájárul, hogy a keresztény párti képviselők az ellenzéki egy íven kéri a Ház összehívását, úgy valószínűen a pártnak tekintélyes része fog aláírásával az íven szerepelni. Felvetődött ma este az az ötlet, hogy a keresztény párt a maga iniciatívájából kérje a nemzetgyűlés összehívását.

A mentelmi bizottság hétfői ülése.

A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága hétfőn ülést tart, amelynek napirendjén a királypuccsal kapcsolatban letartóztatásban lévő Andrássy, Rakovszky, Beniczky és Sigray mentelmi ügyét tárgyalják. Rakovszky ügyvédje, dr. Bonta Károly útján azt a kérést juttatta el a mentelmi bizottság elnökéhez, hogy meg akar jelenni a bizottság ülésén és ügyét ott személyesen ohajtja előadni.

A külügyi bizottság ülése.

A külügyi bizottságot Gádli Gaszton, Szmercsányi és Pallavicini kérésére szerdára összehívta. Szmercsányi a királykérdésben fogja a kormányt meginterpellálni, míg Kutkafalvy a lengyel kérdésben fordul a kormányhoz, felvilágosításért és főleg arra vonatkozóan, vajjon nem terheli-e itt a múlt külügyi kormányok valamelyikét hiba, vagy mulasztás és hogy vajjon igyekeztek-e olyan előrelátó politikát folytatni ebben a kérdésben, amellyel a létrejött lengyel-cseh egyezmény megakadályozható lett volna.

A polgárok és munkások szövetségének állásfoglalása.

A polgárok és munkások szövetségének állásfoglalása politikai körökben nagy érdeklődést keltett és különösen a keresztény egyesülés pártjában váltott ki kedvező hatást. A keresztény egyesülés pártjában ugyanis már napok óta egyre terjed az elégedetlenség a kormány politikájával szemben. Az ellenzéki hangulatot a párt intranzigens eleminek előnyomulása fűti. Ezek elősorban azért neheztelnek a kormányra, mert nem informálja a pártot azokról a fontos külpolitikai tárgyalásokról, amelyekhez az ország legfontosabb érdekei fűződnek, és amelyek

alkalmasak lehetnek arra, hogy egy teljesen új külpolitikai orientációt inauguráljanak.

A keresztény párt nem helyesli az intranzigens fellépését.

A keresztény párt intranzigens része egyre növekvő idegességgel figyeli a kormánynak a letartóztatott képviselők ügyében tanúsított magatartását. Ez ügyben a párt értekezletet akart összehívni, azonban mikor sor került arra, hogy az értekezletet összehívó ívet a képviselők aláírják, kiderült, hogy a párt többsége nem helyesli az intranzigens határozott fellépését. A mérsékelték óvatos és a kormánnyal szemben tuljajlás eljárása annál kellemetlenebbül érintette Andrássy és Rakovszky híveit, miután előre bejelentették, hogy a pártértekezleten nem kívánják felelősségre vonni, csupán felvilágosítást kérnek a miniszterelnöktől abban a kérdésben, hogy szükségesnek tartja-e még a párt tagjait letartóztatásban tartani és mire alapítja a vádat Andrássyval és Beniczkyvel szemben.

A jövő utja.

Budapest, november 12. A tegnapi minisztertanács éjjel után két óráig tartott és azon az összes külpolitikai kérdések szóba kerültek. Hivatalos információ szerint most, hogy a soproni népszavazáson kívül a miniszterelnök az összes külpolitikai komplikációkat elintézte, teljes erővel kezdi meg a belső konszolidáció kiépítését. Programjának sarkpontja a földbirtokreform végrehajtása, mely kizárólag pénzügyi nehézségek miatt szünetelt halasztást. Foglalkozik majd szociális törvényjavaslatokkal, melyek a nagytömegek nyomorának enyhítését és megszüntetését célozzák. A kormány energikusan hozzálát a legrövidebb időn belül a veszedelmesen elharapodzó drágaság letöréséhez és ezzel kapcsolatban a valuta megjavításához.

Az osztrákok megkezdték a Nyugatmagyarországba való bevonulást.

Bécs, nov. 12. Ferrario tábornok a soproni tábornokközi bizottság vezetője tegnap Bécsben járt és Schoberrel tanácskozott az Ausztriának itélt nyugatmagyarországi terület megszállásáról és a soproni népszavazás részleteiről. Osztrák politikai körökben meg vannak győződve, hogy Nyugatmagyarország átadása a jövő héten teljes rendben fog megtörténni. Az átcsatolt terület egyelőre katonai megszállás alatt marad, míg egészen meg nem tisztítják az esetleges hátramaradott felkelőktől. A legújabb értesülés szerint az osztrák csapatok az antant tábornoki bizottságának felszólítása értelmében a köztársaság kikiáltásának harmadik évfordulóján, tegnap már meg is kezdték a bevonulást az Ausztriának itélt területekre.

Az antant köszönete.

London, nov. 12. A szövetséges hatalmak liszaboni képvisellete útján köszönetet mondtak a portugál kormánynak, hogy befogadja Károly királyt a Madeira szigetére és számára a tartózkodási engedélyt udvarias gyorsasággal adta ki.

A Habsburg-kérdés az angol alsóházban.

London, november 12. Az alsóházban Wedgwood ezredes kérdést intézett a kormányhoz, vajjon gyakorolt-e nyomást Magyarországra abban az irányban, hogy a Habsburg-ház valamennyi tagját, beleértve József és Albrecht főhercegeket is, megfosssa a magyar trónra való megválasztás jogától.

A miniszterelnök a kérdésre felelve ismertette azt a választ, melyet Magyarország a Habsburg-kérdésben adott. Kijelentette, hogy a lefegyverzést a trianoni béke értelmében folytatják, mely a kisantantnak nem ad jogot ahhoz, hogy az ellenőrző bizottságban képviseltesse magát. — Cowan felveti a kérdést, vajjon a Magyarországgal szemben véghezvitt közbelépés nem ütközik-e az állami függetlenség elvébe. A miniszterelnök a kérdésre adott válaszában kijelentette, hogy a szövetségesek azért léptek közbe, mert meg akarták előzni a kárhozatos háború kltörését.

Schreiter Róbertet hétfőn kísérik át az ügyészre.

Budapest, nov. 12. Schweitzer Róbertet, a Hamburg szállóbeli gyilkost ma délelőtt ismét kihallgatták. Schreiter részletesen elmondta, hogy mi indította a gyilkosságra. Schreiter Róbertet hétfőn délelőtt kísérik át az ügyészre.

Anatole France az éhezõ oroszokért.

Páris, november 12. A L'Information szerint Anatole France azt tervezi, hogy azt a hatalmas pénzüsszeget, melyet a Nobel-díj fejében kapni fog, az éhezõ oroszoknak adományozza. Anatole France tudvalevõleg a kommunista párt tagja.

Nemzetközi munkáskongresszus.

Genf, nov. 12. A nemzetközi munkáskongresszus mezõgazdasági bizottsága több javaslatot terjesztett az ülés elé, melyek a következõ pontokra vonatkoznak: A mezõgazdasági munkások lakása és elhelyezése, a nõk védelme a lebetegedés elõtt és után, a nõk, a gyermekek és serdülõk éjjeli munkája a mezõgazdaságban. A bizottság az ülés elé egyezményi javaslatot terjesztett a gyermekek foglalkoztatásáról a mezõgazdaság ágazataiban a kötelezõ pihenõórák ideje alatt. Csütörtökön délután a kongresszus a nõknek a lebetegedés elõtt és után való védelmével foglalkozott. Az ülés beható vita után 47 szóval 44 ellenében az egyezmény megkötését határozta el. A gyermekeknek a mezõgazdaságban való foglalkoztatására vonatkozó egyezményrõl hosszabb vita indult meg.

A washingtoni konferencia.

London, nov. 12. A washingtoni konferencia Harding elnöklésével ma kezdõdött. A konferencia az általános leszerelés kérdésével foglalkozik.

Károlyi Mihály perében kihallgatják a népbiztosokat.

Budapest, nov. 12. Abban a perben, melyet Károlyi ellen a hazaárulók vagyoni jogi felelősségéről szóló törvény értelmében indítottak, a védők előzetes tanúkihallgatás elrendelését kérték. Bejelentették, hogy az érdemi védekezés során számos olyan tanú kihallgatására volna szükség, akik kihallgathatók nem lesznek, mert a hadifogoly cseréjek folytán Oroszországba utaznak és ezért kérik ezen tanúk előzetes kihallgatását. A törvényszék helyt adott a kérelemnek és elrendelte Kéri Pál hirlapíró, Bokányi Dező, Agoston Péter, Haubrich József és Kelen József volt népbiztosok kihallgatását.

A kormány kétszázszorosra emeli fel a vámtételeket.

Budapest, nov. 12. A minisztertanács tegnap foglalkozott a pénzügyminiszterium újabb tervével, mely a vámpénzeknek kétszázszorosra való felemelését sürgette. Ez az emelkedés a külföldről importált luxuscikkék és olyan ipari termékekre vonatkozik, melyekből a belföldi ipari termelés a kellő mennyiségben készíti készletüket.

Megkezdték a jugoszláv csapatok leszerelését.

Bécs, nov. 12. A jugoszláv követségen közlik, hogy a mai nappal megkezdődött a mozgósítási paranccsal legutóbb behívott leghelyettesítés leszerelése. Ugy tudják azonban, hogy a magyar határon tényleges szolgálatban álló csapatokból erős készütséget hagytak.

E hó 18-án érkezik a határkiigazító bizottság.

A bizottság tagjai. — Hol helyezik el őket? — A munkálatok több hetet vesznek igénybe.

(Saját tudósítónktól.) A Zala már többször jelentette, hogy a déli határkiigazító bizottság Nagykanizsán fog székelni és innen irányítja a határkiigazítás munkáját. A bizottság 38 emberből áll és elhelyezése iránt már minden előkészület megtörtént. A bizottságban képviselve lesznek az érdekelt magyar és jugoszláv államokon kívül a nagyhatalmak is. A megbízottak nagy részét a Központ-szállodában helyezik el, azonkívül szobákat foglaltak le a Korona- és Szarvaszállodákban is. A bizottság egy tagja tegnap külön szerelvényvel már Nagykanizsára érkezett, itt érintkezésbe lépett az illetékes hatóságokkal és közölte, hogy a teljes bizottság e hó 18-án érkezik Nagykanizsára, arra a szükséges helyiségeket elő kell készíteni. A városnál tehát már nagyban folynak az előkészítő munkálatok.

A határkiigazító bizottság három csoportból áll. Az első a nem érdekelt hatalmak képviselői, a második a magyar állam és a S. H. S. állam képviselői.

Az elsőnek tagjai: Cree Dávid angol ezredes, a bizottság elnöke, Marminia Maurice francia alezredes, Jamagawa Heysuke japán ezredes, Valassori Giovanni olasz ezredes, De Saint-Servin, francia kapitány és Seisuke japán titkár.

A magyar bizottság tagjai: Vassel Károly vezérkari ezredes, Hadfy Zoltán őrnagy, Hertelendy Andor követségi attasé, Zelovický László műegyetemi asszisztens, Bobek Antal min. osztálytanácsos, Grivichich Gyula százados, tolmács, Gillyén Sándor min. osztálytanácsos és Boódor Sándor főmérnök.

Az S. H. S. állam képviselői: Tholak Aulich ezredes, határkiigazító biztos, Kostics

Vlad ezredes, Goldoni Santó őrnagy, Jauju-sevic Ljubica titkár, Kulver Dragutin követségi attasé, Mak Dragutin főmérnök, Vojaszlov Petrovics min. titkár és két altiszt.

A teljes bizottság létszámához tartozik azonkívül még tizennégy kiegészítő személyzet, kiket a határon lakományokban helyeznek el nemzetiségek szerint külön-külön.

A bizottság munkáját részint a helyszínen, a megállapítandó határon végzi el, az ott eszközölt méréseket azonban a műszaki személyzet a Frigyes lakományában levő hivatalos helyiségben feldolgozza. A munkálatok előreláthatólag több hetet vesznek igénybe.

HIREK.

Országszerte

beszélnek már, hogy Magyarország Romániával közelebbi kapcsolatba fog jutni. Minden magyar érzi már, hogy az egész világgal hadilábon nem élhetünk, hogy elpusztulnánk, ha engesztelhetetlen szomszédság vasgyűrűje vesz bennünket körül. Barátokra kell szert tennünk s ezt csak a közelben kereshetjük, mert a távoli nagyhatalmak annyit se törődnek velünk, mint a zulukáfferekkel. Barátot kell keresnünk, akinek révén szétpatanthatjuk a fojtogató gyűrűt, akinek a révén nyersanyaghoz s tengerhez jutunk. Ha való az, hogy Romániával szorosabb baráti nexusunk támad, akkor ezeket a célokat körülbelül elérjük. Lássuk csak, mit hozna nekünk a Romániával való kapocs: Elsősorban azt, hogy utlevél nélkül közlekedhetne egymással Csonka-Magyarország és Erdély lakossága; másodsorban: hogy erdélyi véreink a legszélesebbkörű autonómia révén uralkodó nemzetiségévé válna Erdélynek; harmadszor: vámmentesen megkapnánk Erdély sóját, vasát, szénét, Románia petroleumát, fáját s más termékét s legvégül, hogy a magyar kereskedelem utat kapna a Fekete-tengerre s így bkapcsolódhatnék a világkereskedelemben. Ha már Habsburg-jogar alatt nem egyesülhetnek a volt monarchia államai, — kétségtelenül legszimpatikusabb ez a társulás, amely teljes nemzeti függetlenségünk érintetlenségével jönne létre s csak hasznára lenne mindkét nemzetnek. A román nép épp olyan rokontalan Kelet-Európában, mint a magyar. Épp úgy szlávgyűrű veszi körül, mint a magyart. Tehát neki is érdeke, hogy egy becsületese és vitéz néppel való szövetségben keresse jövőjét, létét biztosítását. Egy ilyen szövetséget mi is lehetségesnek és biztatónak tartunk s ezért ha valók a szél-tében való híresztelések, — kíváncsian nézünk a fejlemények elé.

— Fővárosi festőművészek képiállítása Nagykanizsán. A kulturát és művészetet szerető közönségnek igazi öröme fog szolgálni az a minden vonatkozásban nívós és kvalitatív kollektív képiállítás, amely a napokban nyílik meg Nagykanizsán. Országosan ismert, jeles és nagy magyar

művész piktorok képeit hozta Nagykanizsára két budapesti újságíró, hogy azokat itt a publikummal megismertesse. A tárlat anyaga a legnevesebb festők munkáiból áll. Első helyen kell megemlítenünk Glatter figurális képeit. A robotos tehetségű mesternek most van csoportkiállítása a Mücsarnokban: a Karlovsky szoba mellett. Több képpel van képviselve a nagykanizsai kiállításon Szepessy-Kusza Jenő, akinek tájképei hallatlanul poétikusak és hangulatosak. Szepessy különösen a Tatra romantikáját és szépségét tükrözi meg vásznain. Komoly érdeklődésre tart számot Bosznay István, akinek finom torzú, egyéni tájképei reprezentatív értékeik jelölik a magyar-pikturának. Udvary Géza egy nagyon szép akt-tal szerepel a kiállításon, míg Karczián egy studiummal és egy tengeri tájjal. A sok pompás és értékes művész közül felsoroljuk még Kövér Gyulát, Visky, Ujváryt, Karczaghot, Istvánffy Gabriellát, Zorkoczyt, akik valamennyien a legjobb munkáikat küldték el a nagykanizsai kiállításra, amelyről részleteket legközelebbi számunkban közlünk.

— Somogyi Hitlinger Gyula megszökött a váci fegyházból. Somogyi Hitlinger Gyula a nagykanizsai betörőtársadalom legelőkelőbb tagja volt. Amikor csak felbukkant Nagykanizsán, a rendőrségen biztosra vették, hogy hamarosan valami nagyobb „eset” fog bekövetkezni. Azért nagyon vigyáztak rá. Hitlinger Gyula érezte, hogy ő Kanizsán már nem tud boldogulni, ezért vidékre tette át szereplése színterét. A környéken egymás után követte el a kitűnőnél kitűnőbb betöréseket, míg végre rajtavesszett. Elcsípték és beszállították a nagykanizsai ügyészségre, hol csakhamar öt évi fegyházra ítélték a nyakába. Hitlinger Gyulát az ítélet jogerőre emelkedése után el is szállították a váci fegyintézetbe. Azóta a kanizsai rendőrség egy kissé megnyugodott és nagyobb betörés a területén nem is fordult elő. Somogyi Hitlinger azonban úgy látszik nem tudta megszokni a fegyházi életet, mert amint egy tegnap érkezett távirat jelentette, a fegyházból megszökött és mindeddig nem sikerült kézrekeríteni. Országos körözést rendeltek el ellene, azonban ez a mai napig nem vezetett eredményre. A kanizsai rendőrségen megdöbbenéssel fogadták a hírt és most arra várnak, hol fog hosszú pihenése után újból bemutatkozni a nyilvánosságnak. Egyébként minden intézkedést megtettek, hogy ha Kanizsára kerül, azonnal letartóztatthassák.

— Meghívó. A Zalavármegyei Általános Tanítótestület november 17-én, d. e. 10 órakor Zalaegerszegon a vármegyeház nagytermében közgyűlést tart, melyre a vármegye területén működő állami és köznevelési elemi iskolai-tanítók, tanítónők, óvónők, valamint a más jellegű iskolánál működő tagok és az érdekelt tanítványbarátok meghívottak. — Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A Zalamegyei Általános Tanítótestület újjáalakításának kimondása. 3. Központ kijelölése. 4. Tisztújítás. 5. Képviselőválasztás a Magyarországi Tanítók Országos Szövetségébe. 6. Girgach Dezsőné nagykanizsai tanítónő felolvasása az Országos Szövetség által kitűzött ítéletről. 7. A Magyarországi Tanítók Országos Szövetsége kiküldöttének előadása. 8. Tagsági díjak megállapítása. 9. Az Eötvös-alap elnöksége kiküldöttének felolvasása. 10. A „Kalász” hitel-, áru- és mezőgazdasági szövetkezet kiküldöttének előadása. 11. Indítványok.

3460 KISNÓ KAMATU

aranyhegyi ujbórok

ismét kaphatók literenkint 24 és 30 koronáért

Sáfrán József főszervezőkészségben Nagykanizsa, Magyar-utca 74. sz.

beszerzett őszi ujdonságok, kötött kabátok, harisnyák, keztyűk

RÉGI ÁRAKKAL GRÜNBERGERNÉL

Fő-ut 11. Telefon: 221. Fő-ut 1.1

Aranyat, ezüstöt,

briliánsköveket hallatlan
magas árban vásárol

Schnitzer Géza

ékszerész.

— **A rendőrség veszi át a lakás-hivatal vezetését.** A legújabb lakásrendelet szerint olyan helyeken, ahol szükségesnek nem mutatkozik egyéb intézkedés, a lakásügyi hatóság a rendőrség hatáskörébe tartozik. Ennek értelmében értesülésünk szerint a városi tanács elhatározta, hogy a lakásügyek kezelését átadja a rendőrségnek. Az átadással dr. Prack István közigazgatási tanácsost bízta meg, ki az aktákat e hó 19-ig köteles átadni a rendőrség vezetőjének. A rendelet szerint a lakásügyi hatóságot a rendőrség vezetője személyesen vagy pedig az általa kijelölt tisztviselő vezeti. Ugy értesülünk, hogy a lakásügyek vezetője a rendőrségen dr. Valentény rendőrkapitány lesz.

— **Vasut a Balaton körül.** Régi terv már a balatoni körvasút kiépítése, mert a jelenlegi közlekedési rend mellett csak átszállásokkal s rengeteg idővesztéssel lehet egyik partról a másikra jutni. Ugy látszik, hogy a körvasut terve végre testet ölt. Kugler Mihály nyugalmazott mérnök akarja megépíteni, aki az engedély iránti kérvényt már be is nyújtotta a kereskedelmi miniszterhez. Kugler terve szerint a körvasut mindenütt a lehetőséghez képest közvetlenül a partron haladna. Balatonfüredről kiindulva és oda visszatérve a déli vasúttal Lepsényben, a Máv. val valamely alkalmas ponton összekötve. A vonal hossza a lepsényi szárnyvonallal együtt cca 200 km. lenne. A vasut a következő helyiségeket érintené: Balatonfüred, Alsóörs, Almádi fürdő, Vöröshérsény, Kenese, Aliga fürdőtelep, Sóstómajor, Balatonföldvár, Szárszó, Lelle, Boglár, Felsőfonyód, Bélatelepe, Máriatelepe, Balatonbénye, Keszthely, Balatonederics, Szigliget, Tördenic, Badacsonytomaj, Zánka, Balatonudvari, Örvényes.

— **Ami a betörőknek sem kell.** Egy betörőtársaságot igen kellemetlen meglepetés érte a napokban. A társaság elhatározta, hogy a vasuti vagonok közt próbál szerencsét és egy sötét éjszakán egymás után törte fel a vagonokat. A társaság igen megrökönyödött, mert a vagonokban finoman csomagolt palackokat talált. Arra gondoltak, hogy valami jó fajta likőr vagy bor került horogra. A betörőtársaság egyik jókedvű tagja azonnal leütötte egyik palacknak a nyakát és jót húzott az üvegből. Egy kissé elfintorította az arcát, de aztán keményet csettentett a nyelvvel és tovább adta a palackot:

— Ejnye, de jó — mondta — nagyokat nyeldekelve.

A második erre szintén jót húzott az üvegből és megsem rándult az arca, mikor a palackot a harmadiknak adta. A harmadik azonban a megízlelés után megnézte, hogy mit is ittak. A palackon ez állott: Igmándi keserűvíz. A betörők erre keservesen dobták el a palackokat.

— Erre nincs szükségünk — állapították meg — egészségesek vagyunk.

A következő vagonhoz nyultak. Pechükre abban is Igmándi keserűvíz volt. Miután ezt is végigkóstolták, a harmadik vagonra törtek fel. Ebben már likőr volt, igazi likőr, azonban ezt már nem tudták kellőképp megdézsmálni.

— **Fejlődünk.** A napokban megírta a Zala, hogy a város azzal a tervvel foglalkozik, hogy a városháza épülete fölé még egy emeletet vonnak. Most arról értesülünk, hogy a város vezetősége elhatározta, hogy a legrövidebb idő alatt a városháza épületébe bevezeti a vízvezetékét és ennek segítségével legalább a város első épületét a modern technika vívmányaival szereli fel. Hiába, fejlődünk.

— **Uj mérnök.** Tóth Jánost, Lányi László Gazdasági takarékpénztári főpénztáros rokonát a József-műgyetemen műépítész-mérnökké avatták.

— **A zeneiskola gyakorló hangversenye.** A zeneiskola a tavalyi mintára az idén is több estélyt rendez kulturális feladatának megfelelően, hogy növendékeit a nyilvános szerepléshez minél korábban hozzászoktathassa. Az első ily estély a jövő hó második felében lesz, melyen újabb növendékek fognak arra törekedni, hogy a tavalyi gárda sikereit megközelítsék. Azt hisszük, hogy az új generáció között is sok fog kifejlődni annyira, hogy a zeneművészeti főiskola tanári bizottságának elismerését kiérdemeljék, akár a zeneakadémián, akár itt az évvégi, immár a folyó évtől kezdődőleg állami kiküldöttek előtt tartandó vizsgákon. Valószínűleg a múlt tanév váratlan pedagógiai sikerére vezethető vissza az a körülmény, hogy a kanizsai zeneiskola, több mint 300 növendékével az ország legnépesebb zeneiskolája lett fennállása második évében. Hogy mily nagy szám ez, az a következő adatokból világlik ki leginkább: a legnépesebb szombathelyi zeneiskolának 241, (fennáll kb. 10 éve), a pécsinek 220, (fennáll kb. 30 éve), a győrinek 180, (fennáll kb. 40 éve), a veszprémiének 120, (fennáll kb. 15 éve), a kaposváriaknak 160 (fennáll kb. 10 éve) növendéke volt az elmúlt tanévben. Reméljük, hogy nemcsak számban, hanem művészi eredményben is felül fogja múlni zeneiskolánk e régi iskolákat, ami annyival inkább is elérhető, mert a kanizsai zeneiskola volt az első a vidékiek közül, mely az akadémiai képesítéshez és tantervhez a legszigorúbban ragaszkodott kezdettől fogva és amelyet a folyó évben egy kormányrendelet az összes magyar iskolákra nézve kötelezővé tett.

Csak a valódi pálmaolajból készült

Bermann fénymázzal

tisztítsa cipőjét. A bőrt nem bántja. 6198

Ha **Budapestre** jön, ne mulassza el
VARGA cégnél **Kossuth-Lajos-utca 11.**
különlegességeit megtekinteni és
az új szabadalmazott
„**OSETA**” harisnyát vásárolni.
1 pár „Oseta” harisnya 2 másik pár harisnyát pótol.

FÖLDES-féle MARGIT-CRÈME

crème, puder, szappan, szájvíz, arcvíz, sampon
elismert legjobb készítmények békemenységben minden nagyobb
gyógyszertárban és drogeriában kapható. — Ha estélyre, hang-
versenyre, színházba megy, okvetlenül használjon **Heliofit**
arcápolást. Mitesszeres, zsíros, alkás arc hamvas, üde lesz.

CIPÉSZMESTEREK

olcsó és megbízható bővásárlási forrása

6691
LUSZTIG SÁNDOR
bőrkorekedése és cipőszakgyára
Budapest, VIII. ker., Stáhlly-utca 5. szám.
Telefon József 5-36 (Rókus kórház mellett)
Videki megrendelések gyorsan elkészíthetők!

SAMU JÓZSEF

rézműves és szőlőfecskenő készítő
Alapítási év: 1877.

Készít: Garancia mellett első-
rendű kivitelben különféle rend-
szerű **pálinkafőző kazánokat,**
központi, községi vagy tár-
sulati szeszfőződéket, vörösz-
mosóüstöket, szőlőfecskenő-
déket, vízmelegítőket stb.
Mindennemű rézművek készítése.

Allandó raktár.

Nagykanizsa, Deák F.-tér 12.

(a felsőtemplommal szemben) 6726

— **Dr. Benisch Arthur előadása a Szabad Lyceumban.** Ma este 6 órakor tartja a Szabad Lyceumban **Benisch Arthur**, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium kulturpolitikai osztályának vezetője előadását a megszállott területek magyarságának sorsáról. A rendkívül aktuális előadást a gimnáziumi énekar hatásos énekszáma („Nem, nem, soha!”) és Domján Gyula szavalaia („Soproni ének”) fogja kiegészíteni. A mai magas színvonalú előadást a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe. Egyben közöljük, hogy a terem fűtéséről a vezetőség gondoskodott.

— **Az emberbarátokhoz.** A múltkorában megírtuk, hogy Magyarország egyik legelőkelőbb történelmi családjának sarja, aki tényleges tiszt volt, közönséges napszámosmunkát vállalt az egyik nagykanizsai gyárban. A rendkívül intelligens ember azóta folyton a legnehezebb napszámosmunkát végzi, de nem tud annyit keresni, hogy családját a legszükségesebbekkel is elláthassa. Ezért felesége, egy nagyműveltségű, szintén előkelő, de tönkrement zseni családból származó asszony elhatározta, hogy maga is hozzájárul a család fenntartásához s varrást vállal. Munkája már volna is, de hiányzanak a legszükségesebb eszközök, amelyekkel vállalkozását megkezdhetné. Egy ragyogó napokat látott, sorsujtott család megsegítéséről, egzisztenciához juttatásáról van szó. Kérjük a nemeslelkű emberbarátokat, adják meg a módot ennek a szerencsétlen családnak, hogy a legsötétebb nyomor karjából kimenekülve, megalázkodás nélkül teremthesse meg létfeltételének alapjait. Adományokat elfogad és nyilvánosan nyugtáz a Zala szerkesztősége és Kaizer Ernő ur, a sörgyár igazgatója.

(x) **Össztánc.** Ma, vasárnap van az első össztánc Rákos táncintézetében, cigányzenével. És ezentúl minden csütörtökön is össztánc lesz tartva, mindenkor cigányzenével és 15 korona belépő mellett.

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

A Pathé-filmgyár remekei

Péntek, szombat és vasárnap
november 11-én, 12-én és 13-án

A nevető halál

A kelet rejtelméi 5 felvonásban.

Rendkívül érdekesítő kalandtörténet, mely a misztikus keleten játszódik le.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholy 17, szőlle 10, körzék 14, fenntartott támlásszék 12, támlásszék 10, körzék 6 korona.

Műtiszteletiek 50 százalékos kedvezményben részesülnek

Dido

Arc-, fog- és kézápoló szerek minden más gyártmányt felülmúlnak.

Kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszertárlatban.

A nagykanizsai kir. társak, mint büntető uszorabírósgától

B. 2011/1921/3. szám.

A Magyar Állam nevében!

A nagykanizsai kir. tszék, mint uszora bíróság árdrágító visszaélés vétsége miatt Horváth Rozália ellen a kir. ügyészségnek a tárgyaláson szóval előterjesztett vádindítványában foglalt vád felett dr. Kenedi Imre kir. ítélőtáblai bíró, mint elnök, dr. Biba Ferenc kir. tszéki bíró, Cseresznyés Zoltán kir. bíró, valamint dr. Bentzik Ferenc kir. tszéki jegyző, mint jegyzőkönyvvezető részvételével Csillaghy György kir. ügyésznek, mint közvádónak a szabadfábon levő vádlottnak és dr. Hoch Oszkár ügyvéd, mint védőnek jelenlétében Nagykanizsán 1921. évi október hó 12. napján az 5950/1920. M. E. sz. rendeletben előírt gyorsított eljárás szabályai szerint megtartott nyilvános főtárgyalás alapján a vád és a védelem meghallgatása után meghozta a következő

Ítéletet:

Horváth Rozália 18 éves róm. kath. nagykanizsai szül. és lakos, magyar állampolgár, hajadon, vagyontalan, földműves, vádlott bűnös 1920. XV. t. c. 1. §-ának 2. pontjába ütköző és minősülő árdrágító visszaélés (árusora) vétségében, amelyet úgy követett el, hogy Nagykanizsán 1921. évi október hó 12. napján a piacon a fejes káposzta darabját 30 koronáért árultotta s ezáltal olyan közszükségleti cikkért, amelynek legmagasabb árát a hatóság meg nem szabta, olyan árt követelt, amely tekintettel a termelési és egyéb költségekre, különösen a gazdasági élet viszonyaira is a méltányos hasznot meghaladó nyereséget foglal magában.

A kir. tszék ezért Horváth Rozália vádlottat az 1920. évi XV. t. c. 1. §. 2. bek. alapján a Btk. 92. §-ának alkalmazásával 2000 (kettőezer) kor. pénzbüntetésre, mint 10 és 1000 (egyezer) kor. pénzbüntetésre, mint mellékbüntetésre ítéli és a bűnjelként lefoglalt 14 drb. fejes káposzta elkobzásával bünteti.

A pénzbüntetést behajthatatlanság esérére az 1921. évi XXVIII. t. c. 5. §-a alapján 50 koronánként egy napl fogházra kell átváltoztatni.

A pénzbüntetést az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt végrehajtás terhével a nagykanizsai kir. ügyészségnél az 1920. évi XV. t. c. 5. §-ában meghatározott célra megfizetni. A hivatalvesztést és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztését a Btk. 54. §. 2. bek. alapján mellőzi.

A vádlott a Bp. 480. és 491. § értelmében köteles az esetleg felmerülő büntetői költséget az államkincstárnak megtéríteni.

A kir. tszék elrendeli, hogy az ítélet jogerőre emelkedése után vádlott költségén a Nagykanizsán megjelenő „Zala” című napilapban egyszer közzététessék, ezenkívül a nagykanizsai vároháza kapuján 30 napon át kiügesztessék, ezenkívül az ítélet jogerőre emelkedése után a büntetés végrehajtása végett a kir. ügyészségnek, nyilvántartás végett pedig Nagykanizsa város rendőrkapitányságának megküldeni rendeli.

Indokolás stb.

Nagykanizsa, 1921. október 12.

Dr. Kenedi Imre s. k., Dr. Biba Ferenc s. k.
az uszorabírósg elnöke, tszéki bíró.

A kiadvány hitelül:

Amon s. k.
s. hiv. tisztviselő.

A B. 2011/1921/2. sz. ítélet végrehajthatóságát a Bp. 494. § alapján bizonyítom.

Nagykanizsa, 1921. október 12.

Eöry s. k.,
kurial bíró, kir. tszék elnöke.

Makulatur
újságpapír kapható
lapunk kiadóhivatalában

Apró hirdetések.

Egy jó házból való leány vagy flu jó fizetéssel tanulónak felvétetik azonnal Szabó Sándor cipő-üzletében, Kazinczy utca 1.

Egy gyakornok, egy napidíjas, valamint üzletszerzők felvétetnek magas jutalék és fix fizetéssel a Hungária Általános Biztosító R. T. helybéli vezérügynökségénél. 6795

Eladó egy jókarban levő utazóbunda, női cipők, kabátok és egyéb ruhanemű. Megtekinthető d. u. 1-3 ig Batthyány-u. 10. sz. 6607

Irodakisasszony felvétetik. Írásbeli ajánlatok Fehér Vilmos és Taa, postafiók 26.

Háziszolgának ajánkozik két nyelvet beszélő nőtlen orosz fiatalember. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

Újságárusítók felvétetnek a Horváth hírlapárudában.

Házeladás. Gelsén a Vasuti utcában lévő Freund-téle ház, vendéglőnek is nagyon alkalmas, szabad kézből eladó. Bővebbet Balázs Zsigmondnál Gelsén.

Ügyes segéd, idősebb önálló munkaerő az uri-női divat és női confectio szakmából azonnal felvétetik Rosenberg Bólánál, Keszthelyen. 6797

Egy tanuló flu vagy leány fizetéssel azonnal felvétetik „Harang” divatházában.

15700/1921. Csonka Magyarország nem ország, Egész Magyarország menyország!

Hirdetmény.

A városi tanács visszavonásig minden hét kedden és csütörtökön 9 órai kezdettel nyilvános árverést tart, amelyen eladatik a felső erdei vágásterületen fekvő döntött, de fel nem dolgozott fa, valamint a még ottlévő bot, gömb és hasábfá, szerszám, faragó és műfa.

Nagykanizsán, 1921. nov. 4.

Városi tanács.

Vásárol

hárs- (kis és nagylevelű), juhar- (platan) fa, erdei-fák és

gyümölcs-magvakat.

Gazdasági- és kertmagvak,

hámosott zab, kender-, fény-mag, madáreleség kaphatók:

Ország József

magkereskedésében, Nagykanizsa Erzsébet-tér 10. Telefon Interurban 130.

Kereskedések fontos!

Holczer Lajos

Repülőáruház (Budapest, Rakóczi-ut 18.)
Függetlenreméltó olcsósággal!
Elárulás nagyban és kicsinyben.

DIVAT-OSZTÁLY:	Tartaléka
Téli trikóing, vagy nadrág	2220 K
1 ^a Trikónadrág	3600
Normal trikó ujjas, vagy nadrág	3500
Téli sál tartós minőség	1800
Férfi strapa sokni	440
Muslin harisnya	480
Női trikókestyű	900
Férfi trikókestyű	1600
Férfi hálóing	3900
1 ^a Gradi köpper alsónadrág	3600
Zefring 2 gallérral	4500
Flanell turistaing	3300
Zefir vagy siffon zsebkendő	480
Férfi swatter vagy kötött mellény	3960
Női himzett batist zsebkendő	360
Női himzett ing vagy nadrág	3300
Selyem magánkötő	1800
Férfi férfiing 1 ^a kemény	4800
Ingmell	660

HÁZTARTÁSI CIKKEK:

Óriási Fedák cipőkrém grossza	2640 K
Kis. furdószappan 120, Nagy	240
Császár ruhafesték 100 drb.	55
Brázy parfüm kilója	1100
Kolozsvári fertőtlenítő szappan	192

Mindenemű kötött-, szövött-, divatru-, háztartási és piparecikk a legolcsóbb árban.
Vidékre postal szétküldés naponta utánvót mellett.

Megnyilt

Marton János hentesüzlete

Teleki-ut 25. szám alatt

Mindennemű friss és füstölt hentesáru állandóan kapható.

Friss kisütött zsír	190 K
Háj	180 K
Zsirszalonna	150-170 K
Hus	68 K

Kocsonya-hus. Töltelék.

2 koronába kerül példányonként a

„ZALA”

ha előfizet egy óra vagy negyedévre.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében
Telefon 74.

Szombaton és vasárnap **Mattyasovszky Ilona, Medgyasszay Mari, K. Demjén Mari, Andorffy Ida, Kürthy József és Kertész Dezső** fellépésével

A falurossza

Népszínmű 5. felv.-ban

A filmen előforduló énekeket az **Sáfrán Ferenc** ur összes előadásokon szívességből énekli

Kedden és szerdán **Mattyasovszky Ilona** főszerepésével a **Kétarcu asszony** kerül bemutatásra

Helyárak: Páhely 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. // Előadások hétköznap 8 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 8 órakor. **Postán megvásárolható!**

Weiss Béla úgy a maga, valamint gyermekjei és az egész rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy hön szerelét neje

Neufeld Szelin

a legjobb hitves, anya, testvér és nagyanja életének 48-ik, boldog házaságának 30-ik évében az Ur akaratából, hosszas és kinos szenvedés után f. hó 12-én reggel 4 órakor megszűnt élni.

A megboldogult földi maradványait f. hó 13-án d. u. 3 órakor fogjuk a gyűsz-házból (Bajza-u. 15.) örök nyugalomra helyezni.

Mérhetetlen a fájdalmunk és csupán a Mindenható akaratában való megnyugvás marad meg számunkra. Nemes és jóságos lelke örökké velünk marad.

Weiss Béla férje, Dr. Perényi Lászlóné szül. Weiss Márta, Schützer Gyuláné szül. Weiss Matildé, Dr. Bán Lajosné szül. Weiss Stefánia gyermekei.

Neufeld Odósné szül. Gross Aranka sógorneje, Breier Ignác, Reich Samu sógorai.

Schützer Pistuka, Perényi Tibike, Schützer Tomika unokái.

Neufeld Henrikné szül. Reichenfeld Sarolta anyja, Neufeld Odósné, Reich Samuné szül. Neufeld Herminé Breier Ignácné szül. Neufeld Tinka testvérei.

Béke lebegjen álma felett!

Eladó birtokok!

600 holdas zalamegyei birtok, benne 200 hold szántó, 200 hold erdő és 200 hold legelő, a legelő szántónak is kitűnően alkalmas, előbb is az volt nagyon olcsó, a birtokon elégséges épület van, 10-12 Amerikából visszatért polgárnak a legszerencsésebb vétel. — Egy igen jól bevezetett és modernül felszerelt téglagyár vár a város közelében családi okokból nagyon olcsón eladó. — 1000 holdas Nógrádmegyében elsőrendű szántó, rajta 12 szobás urilak, elegendő és jókarban lévő gazdasági épületek, 20 hold szőlő 1600 hl. hordó és összes szőlészeti felszerelés, 140 hold őszi vetéssel, idej széna és szalmatermés, az urilak egy 40 éves fenyves kertben fekszik, mellette 4 holdas szép gyümölcsös. Bővebbet

Aczél Ignác

az Országos Földbirtokrendező Biróság által engedélyezett ingatlanforgalmi irodájában Nagykanizsán, Fő-ut 3. szám.

TEXTILÁRUK.

Közvetlen behozatal! 6015

Ha feljön Pestre,

okvetlen keressze fel cégünket bevásárlás végett.

Állandó nagy raktár rőfös árukban.

Naponta érkező olasz parthle-árak

AMERIKAI RUHAÁRUHAZ

Budapest, Király-utca. 18.

Interurban-telefon: József 41-35.

Elsőrendű téli fejes káposzta és válogatott burgonya

minden mennyiségben kapható.

Káposzta ára kilogrammonként 12 K.

Burgonya ára kilogrammonként 7 K.

Pollák M. Emil cégnél
Nagykanizsa

Telefon 131. Távirati cím: Termény.

Waggonrendeléseknél megfelelő
árengedmény.

BIRTOK

minden nagyságban, beköltözhető házak, lakóházak, üzlethelyiségek és mindenféle ingatlanok közvetítését gyorsan és biztosan eszközözi.

Szántó Vilmos ingatlanforgalmi
irodája
Nagykanizsa, Eötvös-tér 29. szám.

Szigrist László

Ingatlan,

üzlet, lakás és pénz

kölcsön közvetítő irodája

Sugár-ut 6. — Telefon: 285. Interurban

Birtok

Eladó birtokok:

- 8 holdas Zalában, 340 hold szántó, 50 hold rét, 60 hold legelő, 350 hold 30 éves erdő. Jó talaj. Gazdasági lakás. Elegendő cselédlakás és egyéb gazdasági épületek. Teljes élő és holt felszerelés. Vetőmag, konvenció, széna, szalma, 12 ökör, 8 ló, 3 növendék marha, 340 bicika, 40 sertés. Ár: K 12.000.000
- 100 holdas Tolnában nagyobb részt szántó kevés rét és 3 hold kitűnő szőlő. Igen jó talaj. Jó lakás. Elegendő istálló. Vasutállomás mellett. Szép birtok. Azonnal átvethető. K 3.000.000
- 208 holdas Zalában 95 hold szántó, 95 hold szép erdő, 19 hold jó rét, elegendő épület, urilak községben, 3 pár ló, elegendő széna, szalma, egész évi cseléd konvenció K 7.300.000
- 60 holdas Zalában 57 hold szántó, 3 hold jó rét, könnyű munkálható talaj, elegendő épület, felszerelés esetleg átadó K 2.900.000
- 36 holdas Zalában vasutállomás mellett 19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kitűnő szőlő, elegendő épület, holt instrukció, teljes szőlészeti berendezés K 4.000.000
- 18 holdas nagykanizsai járásban szántó, rét, szőlő és két szép háshely, erdő épület csak a szőlőben, igen szép birtok K 2.200.000
- 18 holdas Nagykanizsa határában szőlő, szántó és prima kaszáló, igen jó épületek, szép birtok, azonnal átvethető. dollár 3.000
- 4 és fél holdas Szabadhegyen kitűnő szántó, szép gyümölcsös, jó rét, öreg épülettel K 450.000
- 1 hold föld Balasszék mellett prima talaj a falu szélén, ház-helynek is alkalmas.
- 8 hold kitűnő szőlő pacsai járásban épülettel, teljes felszereléssel K 1.500.000
- Nagybirtokot keresek megvételre nagyszámú megbízóim Zala-, Somogy-, Vas megyéből. Megbízásom van több 6.000.000 koronáig, három 12.000.000 koronáig és két 20.000.000 koronán felüli birtok vételére.
- 4 holdas Somogyban, Nagykanizsától 20 km-re, benne 5 hold rét, épület nélkül, magyar holdankint K 35.000
- 17 holdas szőlőbirtok pacsai járásban. Ebből 8 hold szőlő, többi szántó és rét. Új zsidóház azonnal elfoglalható jó lakóépület dollár. 3000
- Birtokbérletet keresek 20 holdtól 3000 holdig. Erdőbirtokot megvételre keresek.
- Szőlőbirtokot keresek megvételre.
- Birtokparcellák épületek nélkül Zalában eladók.

Ház

Elfoglalható lakással eladó házak:
Eladó Gayay-utca 15. szám alatti ház. Egy szoba-konyha azonnal elfoglalható. A ház többi része is pár héten belül elfoglalható.

Eladó házak

- Emeletes modern bérpalota fürdőszobákkal, nagy kényelemmel, új, adómentes K 1.500.000
- Emeletes adómentes modern ház belvárosban K 800.000
- Új ház modern nagy lakással, nagy udvar és kerttel K 450.000
- Magányos több ház kerttel eladó. K 350.000
- Kiskunizsán több ház eladó.
- Kilisz-utca 61. szám alatti ház, 3 szoba, két konyha, kis kert K 230.000
- Keszthelyen és Zalagerazogon jobb ház eladó

Egyéb ingatlan

- Vidéki vendéglő, szálloda, kávéház, rész butorral berendezett 12 szállószoba, teljes korsmai és kávéházi felszerelés, kitűnő épületek, nagy telek K 3.000.000
- Nagykanizsai korsma jó forgalmu utcában, teljes berendezés, szép épületek, udvar, kert K 1.100.000
- Vendéglőbérletet Nagykanizsán átadók.
- Zalamegyei nagyközségben eladó üzlet ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berendezéssel nagyforgalmu helyen K 500.000

Üzlet

- Iroda átadó belvárosban teljes berendezéssel, Wertheim-kasszával, telefonnal 2 lóra, istálló, kocsiszin.
- Átadó üzlethelyiséget keresek forgalmas utcában magas lépési díjért, esetleg berendezéssel és árukészlettel is.
- Forgalmas utcában fűszerüzlet átadó teljes berendezéssel. Lakás is átadó 1 szoba-konyha cseré ellenében K 60.000
- Külső forgalmas utcában üzlethelyiség lakás nélkül kiadó. Évi bér K 6.000
- Fő-utca nagyobb tágas, világos üzlethelyiség raktárral átadó K 100.000
- Kiseb üzlethelyiség forgalmas téren átadó K 70.000

Lakás

Huzorezett szobák közvetítés.

Két modern utcai huzorezett szobás konyha nélkül lakásom (vizvezeték, villany) olcsó áron 2 szoba-konyhás, esetleg egy szoba-konyhás lakással.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy 25 év óta fennálló

műhelyemet megnagyobbítottam

és elsőrendű gépekkel és munkaerővel berendeztem. Megrendelhetők nálam: **ujkocsi, marha, tizedes, tolósúly, szados és egyenkaru mérlegek** a legszolidabb kivitelben. — Ezenkívül javítok: vagon, kocsi, marha, tizedes, tolósúly, szados, egyenkaru, gyógyszerári és szigoru mérlegeket és súlyokat. — Előre is biztosítom a n. é. megrendelőmet a leggyorsabb és pontos kiszolgálásról. — Ezenkívül készítek épület és műmunkát, valamint elsőrendű vendéglő és más takaréktűzhelyeket.

Tisztelettel **KOHN SAMU** műlakatos és mérlegkészítő Nagykanizsa,
Zárda-utca 5-ik szám, az alsótemplomnál

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Fő-ut 13. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Belföldi kézhez hordva
vidékre postai szétküldéssel:
Egy hóra . . . 50 k
Negyed évre . . . 140 „
Félévre . . . 280 „
Egész évre . . . 560 „

Egyes szám ára
3 koron

Megjelenik hétfőnként
vételével minden
nap kora reggel.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Főszerkesztői lakása 71. Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁN

Társaszerkesztő:
Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetések délután 6 óráig vételnek fel díjazás szerint.

Hivatalos jelentés a kormány lemondásáról.

Miért mondott le a Bethlen-kormány? — Bethlen félt a nemzetgyűlés összehívásától. — A kisgazdák parlamentáris kormányt követelnek.

Budapest, november 14. A kormány lemondásával kapcsolatban a következő hivatalos kommunikét adták ki:

Ma délután egy órakor Bethlen István miniszterelnök megjelent Horthy kormányzónál és felajánlotta a kormány lemondását. A kormányzó a döntést fenntartotta magának és felkérte a miniszterelnököt az ügyek további vitelére. A miniszterelnök a kormányzónak előterjesztést fog tenni a kibontakozás ügyében meghallgandó politikusok audienciájára nézve.

A kormány lemondásával kapcsolatban a következő információt kaptuk:

Nem válságról van szó, hanem a belpolitikai helyzetre irányuló kibontakozási folyamat lefolyásáról, mely programszerűen halad abba az irányban, amint azt a miniszterelnök legutóbb megjelölte. Bethlen most is elsősorban az egységes pártot akarja létrehozni és e tekintetben támaszkodni kíván mindazokra, kik magukévá teszik a miniszterelnök elvét. A miniszterelnök programja változatlanul a pécsi program, mely nem szorul revízióra, csupán kiesik belőle a királykérdésre vonatkozó rész, mely azóta elintézését nyert. Bethlen az egységes párt alakítását mindenekelőtt a jelenlegi pártokkal kíséri meg, ha ez az akciója nem vezet sikerre, úgy nincsen kizárva az új választás.

Budapest, november 14. A kormány lemondása teljesen váratlanul érte a politikai köröket. A lemondást a hét végére várták és azt hitték, hogy amennyiben Bethlent sikerülne határidőre a még függőben lévő külpolitikai kérdések megoldásához segíteni és esetleg az egységes párt megalakítás irányában eredményeket felmutatni, úgy a kormány lemondása valóban csak formális lesz és nem fogja nyomon követni komoly politikai válság. Ellenzéki körökben általában az a felfogás, hogy a miniszterelnök a kormány lemondásával meg akarta akadályozni a nemzetgyűlés összehívását, amit különben nem tudott volna elhárítani. A nemzetgyűlés összehívását kérvényt eddig 25 ellenzéki képviselő írta alá. A liberális blokk tagjain kívül csatlakoztak a mozgalomhoz a demokratapárt tagjai, Szilágyi Lajos és a Friedrich-párt tagjai is. Ezen kívül a kereszténypárt több tagja is biztosította az ellenzéki képviselőket, hogy amennyiben szükség volna rá, ők is aláírják az ívet.

Ezek szerint tehát a nemzetgyűlés összehívása biztosítottnak látszik. Az ellenzék nyil-

tan hirdette, hogy a nemzetgyűlésen a leghévesebb támadásokat fogja megindítani Bethlen kormányával szemben. Ráműtötték arra, hogy a miniszterelnök visszaélt a parlament nélküli helyzettel és olyan nemzetközi szerződésekre kötelezte magát, amelynek megkötése a nemzetgyűlés szuverénitására súlyos sérelme. Támadásaik során meg akarták állapítani a miniszterelnök felelősségét abban a kérdésben, hogy Rassay Károlynak a Habsburgok megválaszthatatlanságára vonatkozó indítványt elvetette, pedig ezáltal ki lehetett volna kerülni az antant újabb beavatkozását és meg lehetett volna kimélni az országot ettől a súlyos megaláztatástól.

Politikai körökben egyébként a legteljesebb tájékozatlanság uralkodik a kormány lemondásáról. A kormányt támogató pártok körében is hangoztatják, hogy a külpolitikai helyzet szanálásának időpontja még nem következett be, így tehát a lemondásnak indokolása, amely a külpolitikai kérdések aktáinak lezárására vonatkozik, nem felel meg teljesen a valóságnak.

Beavatott politikusok úgy tudják, hogy a kormány lemondása nem olyan külsőségek közt történt, amint azt a félhivatalos tudósítások beállítják. Igaz ugyan, hogy a lemondáshoz a minisztertanács hozzájárult, azonban a lemondást a miniszterek még nem írták alá, csak ma reggel készítették el váratlanul a kérvényt és küldték el azoknak a minisztereknek, akik a hirtelen összehívott minisztertanácsban nem jelenhettek meg. Így például Nagyatádi, aki vidéken tartózkodik, nem is írhatta alá a lemondást. Ebből is arra következtetnek, hogy ma délután hirtelen válságossá vált a kormány helyzete és azzal is tisztában van mindenki, hogy ez a kombináció csak a belpolitika frontjáról érhet a kormány helyzetét.

Ugy tudják, hogy Bethlen a jogrend helyreállítása céljából erélyes intézkedéseket akar tenni és hogy ezen a téren ütközött olyan akadályokba, amelyeket elhárítani nem tudott. Mások arról tudnak, hogy a mai délutáni folyamán a miniszteriumokban is látogatást tettek és követelésekkel léptek fel felelőtlen elemek, ami döntő súllyal hatott Bethlen elhatározásának megérlelésében.

A holnapi nap folyamán kihallgatáson jelenik meg a kormányzónál a kisgazdapártból Nagyatádi és Gaál. Azonban mindkettő vidéken tartózkodik és így a meghívásnak holnap még nem tehető eleget. Ugyancsak

holnapra kaptak meghívást gróf Apponyi, Teleki és Prohászka. Azt hiszik, hogy a kihallgatások során a kormányzó meg fogja hallgatni a kormányt támogató pártok többi tagját és magához fogja kéretni a vezető ellenzéki képviselőket is.

Az egységes párt ügyének mindenesetre még a válság során tisztázódnia kell, mert különben Bethlen nem hajlandó tovább vezetni az ügyeket.

A kormány lemondásának a híre a kisgazdapártot teljesen váratlanul érte. Nagyatádi Erdősokonyán van, Gaál Gaszton pedig Balatonbogláron és így a párt tökéletesen tájékozatlan a kormány lemondásának indító okai és a kibontakozás eddig tervbe vett lehetőségei felől. A párt Budapesten időző tagjai azon a nézetben vannak, hogy a kormány lemondását, még ha Bethlen is kapna megbízást, a kormány bizonyos mértékű rekonstrukciójának kell követni. Ragaszkodnak ahhoz, hogy a miniszterelnök, mint a kabinet többi tagja a kormányzópartok sorából kerüljenek ki, ami Bethlenre nézve, az adott helyzetben azt jelenti, hogy be kell lépnie vagy a kisgazdapártba, vagy a kereszténypártba, mert pártonkívüli miniszterelnököt a kisgazdák semmi körülmények között sem hajlandók támogatni.

A mentelmi bizottság meghívta Andrássyékát.

Budapest, november 14. A mentelmi bizottság ma délelőtt ülést tartott, melyet azért hívott egybe az elnök, hogy a letartóztatásban levő Andrássy, Rakovszky, Beniczky, Sigray, továbbá Friedrich, Gieswein, Zakány és Weiss Konrad nemzetgyűlési képviselők mentelmi ügyeiben a tárgyalást megkezdje. Kutkafalvy elnöklésével az ülésen jelen voltak Rubinek István, Haller, Somogyi, Pallavicini, Rupert, Mikovényi, Legeza, Dömötör, Ereky, Taszler, Hornyanszky és Barla-Szabó. A bizottság a letartóztatott képviselők ügyében előadónak egyhangúlag Somogyi Istvánt választotta meg, míg a többiek ügyében Rubinek István lesz az előadó. A bizottság elhatározta, hogy ezekben az ügyekben érdemleges ülést pénteken, a hó 18-án tartja és erre az ülésre meghallgatás végett a bizottság a letartóztatásban levő képviselőket is meghívja.

A bizottság elnöke nyomban az ülés után felkereste az igazságügyminisztert, hogy vele a letartóztatott képviselők megjelenéséről tárgyaljon. Együttal átiratolt intérvet az ügyészséghez, melyben felhívja azt, tegye lehetővé, illetve intézkedjék, hogy a letartóztatásban levő képviselők pénteken megjelenhessenek a mentelmi bizottság előtt.

Bukaresti cáfolat a magyar-román híresztelésekről.

Bukarest, nov. 14. Románia és Magyarország viszonyáról elterjedt hírek teljesen alaptalanok. Céljuk csak az lehet, hogy Károly király legutóbbi kalandjával kapcsolatban Romániával szemben bizalmatlanságot keltsenek a kisantant többi államainál.

Osztrák katonai diktatura Nyugatmagyarországon.

Sopron, november 14. Legújabbán érkezett jelentés szerint az osztrákok a Mosonmegyében levő Barátudvarig nyomultak előre. A Vulka-vonalat majdnem mindenütt elérték. A telefonösszeköttetés az osztrák megszállás alá került Kismartonnál szünetel, Tormafaluba ezer emberből álló osztrák katonaság érkezett egy ezredes vezetésével Nagymarton irányából. A telefonösszeköttetés Nagymartonnal is szünetel.

A már megszállott területen ugyiszólván teljes katonai diktatura uralkodik, amennyiben az összes polgári hatóságok a katonaságnak vannak alárendelve. Vas megyében tegnap délig még nem voltak osztrákok. Mosonmegyében Nezsider és Pándófalut megszállták és Valla felé nyomultak előre. A soproni járásban ezideig még nincsenek osztrákok. Nezsiderben az osztrákok a főszołgabíró elhurcolták.

Apponyi lemondott a népszövetség előkészítő bizottság elnökségéről.

Budapest, nov. 14. Apponyi Albert gróf november 13-án lemondott a „Magyarország felvétele a népszövetségbe előkészítő bizottság” elnökségéről. A kormány a lemondást elfogadta és köszönetét nyilvánította Apponyi Albert grófnak.

Károly királyt kísérete is követi.

Páris, november 14. A luxemburgi Havas-ügynökség jelent: Reuter államtitkár a kamarában kijelentette, hogy Károly király kíséretében tartozó különböző személyiségek tartózkodási engedélye csak ideiglenes. Mihelyt Károly király internálási feltételeit megállapítják, a személyiségeket az ország elhagyására szállítják fel.

Fertőboz község hü az anyaországhoz.

Sopron, november 14. Fertőboz község lakosságának küldöttsége felkereste ma Turner Mihály soproni polgármestert és községe nevében kijelentették, hogy a lakosság egyhangulag Magyarország mellett fog szavazni a népszavazás alkalmával. Amennyiben akad, aki ellene szavaz, úgy azt kiközösítik maguk közül.

Karácsonyra minden hadifogoly itthon lesz.

Budapest, november 14. Jungerth Mihály ma kijelentette, hogy az összes fogolytranszportokat úgy osztják be, hogy még karácsony előtt valamennyi orosz fogságban volt tusz itthon lehessen. November folyamán jön haza a szibériai foglyok két vagy három transzportja, decemberben pedig azok, kik Petrográdban és Moszkvában, továbbá Turkesztánban és Ukrajnában vannak.

Mindenki ismeri már az ⁰⁶⁴⁷
aranyhegyi borokat
Ismét kapható literenként 24 és 30 koronáért
Sáfrán József ⁰⁶⁴⁷ Államkereskedésben Nagykanizsa, Magyar-utca 74. sz.

— Borászati kirándulás a zalai pincékbe. A Balatoni Szövetség ez évi második borászati tanulmányi kirándulását november 23-án tartja. Ez alkalommal a Balatonfüred-vidéki és Csupak-vidéki pincék kerülnek bemutatásra. Részvételi díj (ebédért, vacsoráért, szállásért) személyenként 380 korona. Jelentkezések a Balatoni Szövetséghez, Balatonfüredre küldendők.

Képkiallítás a Casinóban.

Husz magyar piktor munkája Kanizsán.

A nagykanizsai Casinó intim könyvtárszobájában tegnap nyílt meg a fővárosi festőművészek pompás képkiallítása, amely iránt már az első órákban is komoly érdeklődés nyilvánult meg a helybeli intelligens és kulturát kedvelő közönség részéről. A mintegy negyven darab festmény igen ügyesen van elrendezve a terem falain, amelyek formálisan új életet kapnak a hangulatos, finom és kedves festményektől. A legelismertebb, régen arrivált piktorok alkotásaival találkozunk ezen a meghitt kiállításon, amelyre büszkének kell lenni a nagykanizsaiaknak és amelyet a tehetséges, a piktura iránt szimpátiát érző publikumnak a legteljesebb mértékben támogatni kell.

Végigsétáltunk a tárlaton és az ott szerzett impresszióink a legjobbak. Az eredeti festmények szép és kvalitásos csoportjából megkapóan emelkedik ki Udvary Géza üdö akcja. Itt említjük meg, hogy Udvary a nemrég megtartott Dante-ünnepélyre készített hatalmas kompozíciójával nemcsak a magyar, de a külföldi, főleg az olasz közönség előtt óriási sikereket aratott. Glatter három figurális vásznával vesz részt a kanizsai kiállításon. A három kép csupa szín, csupa lány hajlás, csupa nemes vonal. Glatter portréi előtt a képművészeti kritika már régen zárlót hajtott és hogy ez a feltétlen hódolat mennyire méltán éri a mestert, arra példa az itteni három munka. Bosznay István egy alföldi tájképe igen hangulatos; de nagyszerűek Szepessy-Kuszka Jenő tájai is. Szepessy a legjobb tanítványa Mednyánszkyak; évekig együtt dolgoztak és együtt éltek a tátrai Bocskó várában. Pörge Gergely plainair vásznai frappánsan szépek; tele levegővel, perspektívával. Kövér Gyula tükörben néző akcja markáns. A sok művészi érzékkel összeválogatott kollekción két értékes darabja Kacsiány két vászna, melyek mellett hosszan időltünk és mint igazi élményt élveztük.

A budapesti festőművészek kanizsai kiállításán minden kép figyelemre méltó. Zorkóczy szindű, üde vásznai, Istvánffy Gabriella állatképei, Karczagh erdőrészeletei, Markó és a többiek alkotásai egytől egyig poétikusak.

A művészet iránti őnzellen szeretetünk és igaz rajongásunk alapján szólunk a kanizsai közönséghez, hogy karolja fel és támogassa a kiállítást, mert azok, akik ezen a tárlaton szerepelnek, valamennyien komoly mesterek, nagy piktorok, olyanok, akiknek képeire az állam is büszke, akiknek alkotásai már évek óta függnek a Szépművészeti Múzeum falain és akik messze külföldön is dicsőséget szereztek a magyar piktorának.

A kiállítás megtekintése díjtalan és egész nap rendelkezésére áll a közönségnek.

— **Ki köteles gondozni a Principális-csatornát?** Ezt a kérdést egy igen érdekes per keretében a napokban döntötte el első fokon a nagykanizsai kir. járásbíró. A Batthyány-Sirattmann hercegi uradalom pert indított a Principális-csatorna mentén fekvő földek bérleti ellen azon a címen, hogy a csatornát a megállapodás szerint ők tartoznak gondozni és karban tartani és ezen a jogalapon körülbelül 200.000 K költséget követelt. Alperesek a per folyamán azzal védekeztek, hogy a csatorna karbantartásával igaz ugyan, hogy ők tartoznak gondoskodni, azonban a csatorna mostani elhanyagolt állapotából jókarba-hozása már nem tisztán karbantartási munkát, hanem új létesítmény, melynek költségeit a bérletk viselni nem tartoznak. A kir. járásbíró elfogadta az alperesek védekezését és felperest keresetével elutasította. Felperesi ügyvéd az ítéletet megfogja felelbezni.

HIREK.

Déli harangszó.

Megszólalt újra az Uristen szíve,
mehuzták csendben a déli harangot.
Nézz most az égre sápadt orcáddal
te rab magyar, ki mint vakondok
világtalan üres szemekkel,
tekinthetsz jobbra, balra, szerteszét,
ugy látod: immár nincsen semmi sem
csak vak Sötét, csak nagy Sötét...

Megszólalt ime az Uristen szíve.
S meddig a Kárpát átölelve tart,
az ezeréves Végek szent ölen
minden toronyban ezt az ősi dalt
zengik, kongatják áldott harangok,
egymásnak adván a ringató hangot.
Apró templomok kis csengetyűje
egymást ölelve, összecsendítve
s régi dómoknak öreg harangja
testvéri láncban egyre kongatja,
hogy ezt a földet akárhogy szabják,
akárhogy őrzik szuronyok, szablyák
mi elszakított rab véreinket:
minden, de minden összeköt minket!
Napsütés, szellő, buza kalásza
s magyar harangok forró fohásza...
Kicsi harangok, öreg harangok,
áldassék mindig szerelmes hangjuk!

Megszólalt újra az Uristen szíve,
egymást buzditják magyar harangok.
Koldus véreink, rab testvéreink
áldjátok hittelt mindig e hangot!
Nap-nap után egy szemrebbenesre
összeköt minket szent ölelésre,
kik megmaradtunk — bármit akarnak —
zsoltárnak hittelt hívő magyarnak...

— Gyula diák.

Disznóvásir eladás, kilója
160 korona. Kapható: Sombathelyen, Brenner János-utca
8. Alsó-sörház.

— **Felfelé száll.** Az árvizsgáló bizottság a péksütemények árát a következőkben állapította meg: fehér kenyér kilója 28 K, félbarna kenyér 22 K, barna kenyér 18 K, rozskenyér 12 K, négydekás császárszemle 2-50 K, ötdekás zsömlé 2-50 K, három és féldekás kifli 2-50 K. Amint látható most már a sző igaz értelmében vett mindennapi kenyér is megdrágult. A sok jóhoz még csak ez hiányzott.

— **Eljegyzés.** Balázs Vilmos Nagykanizsa, Fürst Helén Zalaegerszeg jegyesek.

— **A Keresztény Szeretet Gyermekvédő Művének** érdekében hatszor beszélt Nagykanizsán Keményffy Kálmán Dániel szentszéki tanácsos a társadalom minden osztályának s osztatlan lelkesedést és tetszést váltottak ki azok a szavak, melyekkel festette a gyermeknyomor és züllés állapotát. A társadalom segítségét kérte jóakaratu és szerető támogatásával az elhagyottak számára, kiken mi legkönnyebben úgy segíthetünk, ha az egyesület tagjai közé lépünk. Tagsági díj fizethető a plebánia-hivatalban, Diósi Géza kegyesrendi tanárnál s a különféle egyesületeknek kiadott gyűjtőleveken. Évi tagdíj 10 kor., alapító tagdíj 500 kor., melynek fejében a tagok az egyesület negyedévenként megjelenő gyermekvédelmi folyóiratát is kapják.

REGI ÁRAKKAL beszerzett őszi ujdonságok, kötött kabatok, harisnyák, keztyűk
GRÜNBERGERNÉL
Fő-ut 11. Telefon: 221. Fő-ut 1.1

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Fő-ut 13. szám.

Nyomda:

Fő-ut 5. szám.

Majelenkhetők
vételével minden
nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva
vidékre postai szőkhdésselEgy óra . . . 50 K
Negyed évre . 140 „
Félfévre . . . 280 „
Egész évre . . 560 „Egyes szám ára
3 koronaSzerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117.Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁNTárszerkesztő:
Dr. HIRSCHLER JENŐHirdetések délután 8 óráig vé-
tetnek fel díjazás szerint.

A hivatalos lap

napról-napra közli a rendeleteket, melyek mind a köztisztviselők anyagi helyzetének javítását célozzák. Eltekintve attól, hogy azok a segítségek, melyeket a rendelet tartalmaz, különösen a vidéki tisztviselőknél a legnagyobb részt vagy hónapokkal később valósulnak meg, ha egyáltalán megvalósulnak, mint ahogy arra szükség van, vagy legnagyobb részt csak a papiroson írott malaszt maradnak, valamennyi rendeletnek eredendő hibája az, hogy mire napvilágot látnak, akkor már az a nyomor, amelynek orvoslása végett a rendeletet megalkották, ijesztő mértékben megnövekedett. Szakasztott úgy van a kormány a tisztviselői nyomor enyhítését célzó rendeleteivel, mint a szabó, aki a növekvő holdnak akart ruhát csinálni, mire az új holdra kiszabott ruha kész lett, akkor az első negyedben levő holdra már nem illett. Szűk volt neki.

Bármennyi rendelet jelenik is meg, ez a tisztviselők nagyon is sanyaru helyzetén éppen nem javít. Az egyes időközi segítségekkel arányban nem álló rohammal sülyed pénzünk értéke, hogy ennek alapján ugyancsak a pénz sülyedésével arányban nem álló ijesztő rohammal emelkedjék minden, a megélhetéshez szükséges anyag ára. Hogy lehetne segítségnek mondani, ha az a tisztviselő kap 1000, vagy mondjuk 2000 korona segítséget egy évre, amikor ugyanakkor a drágaság oly ijesztő mérvben nő, hogy azt az 1000 koronát jóformán egy hét alatt kell neki, mint a drágaság okozta többletet kiadnia.

Nem csuda, ha ilyen körülmények között azt látjuk, hogy a köztisztviselői pályáról menekül mindenki, aki szerét teheti. A tisztviselői kar eliteje, a birói gárda is napról-napra ritkul. Ugyanott, ahol a tisztviselők sorsáról gondoskodó rendeletek jelennek meg a lap első részében, ezen rendeletek eredménytelenségét és céltalanságát igazoló közlemények gyanánt jelennek meg kissé hátrább az ügyvédi kamarák hirdeteményeiben, hogy az országnak, hány magas állásu bíróját kénytelen otthagyni azt a pályát, melyen egész életében dicsőséggel működött, amelyhez hozzájött sziveleke, csak azért, mert a neki ajándékozott tábla-birói, vagy kuriai birói cím — rendszeren jelleg nélkül — még azt a luxust sem engedi meg neki, hogy a fizetéséből rangjához illően táplálhassa

magát és családját. Arról, hogy magának és családjának valami ruhafélélet is szerezzen, álmodni sem mernek, mert akkor, ha ily merénylre vete-medik, száját egyszerűen szegre akaszt-hatja. Mikor ezzel a kérdéssel foglalkozik az ember, szinte önkéntelenül eszébe jut az embernek Petőfinek ama gyönyörű versrészete, mikor a jó öreg égről mondja, hogy úgy bocsátották el, mint a kiszolgált katonát, fényes érdempénzzel a mellén és rongyos ruhával.

Menekülnek a birói pályáról az érdemekben megőszültek, de menekülnek a fiatalok is. Aki csak szerét teheti, a jegyzői karból szintén hátat fordít a bíróságnak, hogy munkája révén legalább tisztességes megélhetést szerezzen. És ez az állapot nemcsak a bíróságnál van így, hanem így van a tisztviselők majd minden fajánál.

Hogy ez ellen a végtelenül szomorú állapot ellen szavunkat felemeljük, ez történik első sorban a tisztviselők, mint emberek, mint a tisztességes megélhetésre úgy műveltségük, mint munkájuk révén nagyon is rá-

szolgált, de azért a legmostohább sorsban szenvedő honpolgárok érdekében. De történik magának az országnak érdekében is, amely így elveszti tisztviselői közül a legértékesebb elemek nagy százalékát és elveszti egyben a jövő generációt is. Hogy ennek a politikának megint csak az ország vallja kárát, azt tán említeni is felesleges. De hát — Istenem! — hogy lehet kívánni a kormánytól, hogy még erre is gondoljon? Mérehtetlen nagy gondjai vannak most! Hisz most folyik az egységes párt alakítása és az ország intézői előtt most az a legfontosabb kérdés, vajjon az egységes párt derekát az egyesült keresztény pártiak, vagy a kisgazdák alkossák-e? Mennyi tárca jusson az egyik és mennyi a másik pártnak a miniszteri tárcák közül? Aki pedig ezt nem akarja elég fontosnak elismerni, az vegye fontolóra, hogy sokkal előrelőbb dolog a lármás képviselők elhallgatása, mint a csendesen és szó nélkül martirkodó tisztviselők sorsának a javítása.

Dr. Domján Lojos

Bethlen nem akar hosszú válságot.

A kormány lemondása formaszzerű. — A kibontakozás tisztázza a belpolitikai helyzetet. — Politikusok a kormányzónál. Az új kormány a konszolidáció szolgálatában. Az ellenzék várakozó állásponton. Bethlen választatni akar. Kombinációk az új kabinet tagjairól.

Budapest, nov. 15. A kormánynak lemondásával nem volt egyéb célja, mint az, hogy tabula rasat teremtsen a belpolitikában. Nem történt semmi egyéb, mint hogy a miniszterelnök következetes maradt programjához és elhatározta, hogy lemond. A beteg parlamenti helyzetet szanálni akarja. Most, hogy a külpolitikában nincs oly feszültség és csak a nyugatmagyarországi kérdés likvidálása van hátra, melyre vonatkozólag is a megállapodások már teljesen készen vannak és a vélecei egyezmény végrehajtása hosszabb időt igényel, a miniszterelnök a beteg parlamenti helyzet rendezéséhez fogott. A kormány tehát lemondott, nem azért, hogy válságot idézzon elő, hanem megerősítse helyzetét és lemondott, de nem azért, hogy távozzon, hanem azért, hogy megerősödve térjen vissza.

A lemondással kapcsolatosan természetesen történnek személyi változások is, ami már csak azért is valószínű, mert ez a miniszterelnök politikai programjának megfelel. A nemzetközi helyzet lehetővé tette a miniszterelnök elhatározásának beváltását és ilyenformán lépett előtérbe a belpolitikai helyzet tisztázása.

A kibontakozás a következőképp történik: A kormányzónál folyó kihallgatásoknak nincs egyéb céljuk, mint hogy a kormányzó meghallgassa a pártok vezéreit. Az elvi alap az, hogy egységes párt alakuljon, melybe azonban a pártonkívül álló erőket is beveszik.

A vélemény az, hogy a válság rövid lefolyású lesz. A hosszú tárgyalásokat a miniszterelnök eleve ki akarja zárni, mert az idő gyors cselekvést sürget. Ha békés megoldás nem sikerül, Házfelosztás következik.

A kormányzónál tegnap délután kezdődtek a kihallgatások. Elsőnek egy óra után Belitska Sándor honvédelmi miniszter ment a kormányzó elé, utána Kenéz Béla, a Ház alelnöke, aztán Prohászka, Apponyi, Teleky és Ernszt Sándor következett. Mára várják nagyváradi Szabó és Gaál Gaszton kihallgatását.

Bethlen ma délelőtt Vass Józseffel és Belitskával tárgyalt.

Lukovich Aladár a nemzetgyűlés háznagya ezeket mondotta:

— Én a kibontakozással kapcsolatban semmiféle mellékkörülményről és különösen olyan momentumokról, melyek közszájon fognak, nem tudok. A kibontakozással egy időben megvalósítható lesz az egységes párt, melyet minden kormányzati tényező szívesen lát.

A keresztény pártban most is szimpatia-
val kísérik a miniszterelnök vállalkozását és ha a felállított kosztulátumoknak a miniszterelnök hajlandó eleget tenni, támogatni fogják törekvésében. A képviselők azt hiszik, hogy a rend teljes helyreállítására megvan a megfelelő erő és ha az illetékes legfőbb tényezők kellő eréllyel állítják ezt a rend szolgálatába, így igen rövid idő alatt kon-

szolidált helyzetet lehet teremteni. Nincsenek azonban túlságosan meglepedve azokkal a miniszterekkel, kik a kabinetben képviselik a pártot. A pártvezérek közül Haller, Huszár, Ernst és Turi ma délelőtti Ernst lakásán hosszasan tanácskoztak.

Az ellenzék körében tudvalevőleg mozgalom indult meg a nemzetgyűlés összehívása ügyében és már körözték is az összehívó ívet. Tegnap már megfelelő számú aláíró volt, mert a kormánypárti képviselők közül is többen csatlakoztak a mozgalomhoz. A kormány lemondásával megváltozott a helyzet és az ívet eltérőleg az eredeti tervtől nem adták át ma a nemzetgyűlés elnökének. Az ellenzék néhány napig vár, de ha látja, hogy a válság hosszúra nyulik, úgy sűrűn összehívja a nemzetgyűlést.

A demokrata párt és a liberális blokk közt tudvalevőleg tárgyalások indultak meg. Ma már befejezett dolog, hogy a demokrata párt belép a blokkba.

Budapest, november 15. A kisgazdapártban ma este fennjárt a Ház elnöke Gaál Gaszton, aki kijelentette egyrészt, hogy a külügyi bizottságnak szerda délutánra kitűzött ülését a kormány lemondása ellenére is meg fogják tartani, másrészt kijelentette azt, hogy amennyiben a 30 képviselő aláírásával ellátott szabályszerűen kiállított összehívás kérelmező ívet neki átnyújtják, akkor a házszabályoknak ide vonatkozó szakasza szerint, a Házat négy napon belül össze fogja hívni. Más kérdés szerinte, hogy a lemondásban lévő kormány az ország érdekében lévőnek tekinti-e, ha ilyenkor a nemzetgyűlés ülésezzen és meg lehet, hogy az összehívás esetén a kormányelnök legmagasabb kériatrat olvastat fel, amellyel a Házat újból elnapolják. A Ház elnökének nyilatkozata értelmében tehát könnyen meg lehet, hogy a nemzetgyűlést a legközelebbi napokban mégis össze fogják hívni.

A kormányzó a mai nap folyamán megkezdte a kormányválsággal kapcsolatos kihallgatásokat. Gaál Gaszton és Nagyatádi helyett, akik vidéken tartózkodnak Kenéz Bélát és Ernst Sándort hallgatta meg. Holnapra Gaál Gaszton, Vass József, Rubinek Gyula, gróf Hadik János, Bottlik József, Tomcsányi és Huszár kaptak meghívást. Nagyatádi kihallgatására csak holnapután kerül a sor, mert Nagyatádi csak holnap este érkezik vissza a fővárosba.

Az a beállítás, hogy a kormány lemondása programszerűen következett be és csak formális lemondás történt, ma már senki sem veszi komolyan. Mára kiderült, hogy Ráday sem írta alá a lemondási okiratot, mert a délelőtti folyamán nem tartózkodott a minisztériumban és már Bethlen be is jelentette a kormányzónak a kormány lemondását, amikor Rádayt arról értesítették, hogy lemondott.

Ugy a kisgazdapártban, mint a keresztény pártban hangoztatják, hogy akár Bethlen lesz miniszterelnök, akár más politikus kap megbízatást, a kormányalakítást csak akkor hajlandók támogatni, ha teljes garanciát tud felmutatni a parlamentáris kormányzati igazgatás és illetéktelen beavatkozások dolgában. Ebből a szempontból érdekos az a félhivatalos kommüniké, amelyet a keresztény egyesülés pártjának ma esti bizalmas megbeszélésén adtak ki. A kommüniké így hangzik:

„A keresztény egyesülés pártjában az a felfogás alakult ki, hogy általában szimpatikusan kísérik Bethlennek a többségi párt megalakítására irányuló munkáját, mert az a felfogásuk, hogy programjával feltétlenül honorálni fogja a párt gazdasági és speciális követeléseit. Egyben erősen hangoztatják, hogy nem engedik sem program, sem pártalakítás, sem kabinetalakítás dolgában fajt accompli elé állítani a dolgot, hanem ezeket

a kérdéseket a súlyos helyzet figyelembevételével beható tárgyalások során kívánják tisztázni, mielőtt végleges határozatot hoznak. A párt támogatja a kormányt minden olyan törekvésben, ami a rend tökéletes helyreállítására irányul és erélyes intézkedéseket követel olyan irányban, amely egyszer s mindenkorra lehetetlenné tegye az állam presztizsét és a gazdasági konszolidációt veszélyeztető támadásokat.”

Az el nem leplezhető izgalomhoz még hozzájárul az a feszültség is, amely a párt két frakciója közt egyre jobban nyilvánuló lesz és amely kibontakozás a tárgyalások során feltétlenül összeütközésre fog vezetni a pártban belül is. A párt intranzigens része ma is lehetetlennek tartja a Bethlenrel való megegyezést és olyan kormányt kíván, amely nyugodtan támaszkodhat a keresztény párt többségére. Ezen esetben pedig Bethlent feltétlenül el kell ejteni. Az egységes pártról hallani sem akarnak, amennyiben Bethlen vezetésével alakulna meg.

Miután általában azt hiszik, hogy Bethlen az egységes párt tervével kudarcot fog érni, a legkülönbözőbb kombinációk merültek fel a tekintetben, hogy Bethlen milyen megoldást készít elő arra az esetre. Jól értesült forrásból azt az információt adják, hogy a lemondott miniszterelnök titokban már maga is szakít az egységes párt gondolatával és ma már csak azért ragaszkodik ehhez a megoldáshoz, hogy a nemzetgyűlés feloszlását indokolni tudja.

Információnk szerint ugyanis Bethlen már döntött abban a kérdésben, hogy ezzel a nemzetgyűléssel eredményes munkát végezteni nem lehet és ezért szeretné minél előbb feloszlítani a Házat és kiírni a választásokat. Nincsen kizárva, hogy már a holnap napon ebbe az irányba fog terelődni a kihallgatások lényege, Bethlen — mondotta informátorunk — egy választási kabinet létrehozásán fáradozik, amelybe parlamenten kívül álló politikusokat is be akar vonni. Ugy tudom, hogy Bethlen már zsebében hordja a kész kormánylistát, amelyen a szociáldemokratapárt egy képviselője is szerepel.

Peidl Gyula ma este Budapestre érkezik. — Politikai körökben azt állítják, hogy Peidl Bethlen kívánságára jött Budapestre

A földbirtokreform végrehajtásának kanizsai útja.

Adatgyűjtés, igénylők és igények.

(Saját tudósítónktól.) A földbirtokreform végrehajtása az egész ország területén késik. Igaz ugyan, hogy legujabban illetékes helyen ennek indokát is megadták, hogy t. i. nincsen a végrehajtásra elegendő pénze az államnak, ezzel azonban a kérdés még nincsen elintézve. Nagykanizsán az 1920. XXVI. tc. (földbirtokreform) megjelenésekor nem kevesebb, mint 3000 igénylő jelentkezett, kiknek mindegyikében ott lobogott a földbirtok tulajdona utáni vágy. Ezeknek nevében Karlovics József, Bencik és Ansoerge egy kérvényt is nyújtottak be, melyben megjelölték azokat az ingatlanokat, melyek a törvény értelmében megválthatók. A kérelmezők ide szolták mindenekelőtt a Batthyány-Strattmann herceg kanizsai, továbbá a homokkomáromi és sormási határban fekvő ingatlanait (a Lázár-féle bérletet), azonkívül a palini Somogyi-féle ingatlant és a nagyrecsei Valkó-birtokot. A megjelölt ingatlanok mintegy 1900 katasztrális hold területet tesznek ki és az 1900 holdra mintegy 3000 földrevágyó igénylő pályázott.

A kérvény beadása óta meglehetősen jókora idő telt el. Az igénylők közül sokan talán már meg is feledkeztek a földbirtokról, míg végre az Országos Földbirtokrendező Bizottság leiratot intézett a Zalamegyei Gazdasági Felügyelőséghez, hogy a kérdéses ingatlanok megváltásának megvizsgálásához szükséges adatokat gyűjtse össze. A sok kiskanisai polgártárs, aki ma meghallgatás végett ott szorongott a városháza folyosóján, már előre örült a neki jutó birtokrésznek és a birtokhoz jutás gondolata új tüzet fogott a lelkekben. Ez a tűz azonban bizonyára még egypár-szor ki fog aludni, míg a gondolat testet öltethet.

Baudisch gazdasági felügyelő ma a kanizsai határban fekvő ingatlanokra vonatkozólag eszközölte az adatgyűjtést. Beszerezte a telekkönyvi szemléket, megállapította a birtoknak művelési ágak szerinti tagozódását és kitűntette, hogy az igénylők közül hány a kisbirtokos, a kisgazda és a földnélküli. Az adatgyűjtést a többi ingatlanokra vonatkozólag az illetékes községek jegyzőségeinél folytatni fogja és amikor készen lesz, az adatokat ismét felterjeszti a Birtokrendező Bizottsághoz, amely a kérelem sorsa felett csak ezen adatok figyelembevételével fog először határozni.

Ez az időpont azonban még bizonyára messze van. Még elfog hangzani addig egy pár sürgető szónoklat, elfog indulni lassu útjára egy pár sürgető kérelem, míg az igények eselleg kielégíthetők lesznek. Eppan azért nem az aktuális, hanem az érdekesség, a jövőbe nyíló perspektívák szempontjából állapítjuk meg, hogy maga a város is az igénylők sorába lépett és ennek nevében dr. Sabján Gyula polgármester már most a következőkre jelentette be a város szerény igényét, 250 holdat kérünk városi közlegelő céljaira, 40 holdat Nagykanizsa és Kiskanizsa között közvágóhid céljaira, 50 holdat a csatornázáshoz szükséges szennyvízfelfogó telep létesítése céljából, 40 holdat a majossal együtt gazdasági szakiskola céljaira és a sánci pusztát egy mintagazdaság felállításának céljaira. Azonkívül megfelelő területű ingatlant a Nagykanizsa—Letenye között megépítendő helyi érdekű vasutvonal lefektetése céljából. Mindez nem is olyan sok, mert igazán amit a város igényel, arra mind szükség van. Csak-hogy már régtől fogva és azt hisszük, hogy még igen sokáig.

Ha Budapestre jön, ne mulassza el
VARGA cégnél Kossuth Lajos-utca 11.
kötött és szövött árú
különlegességeit megtekinteni és
az új szabadalmazott
„OSETA” harisnyát vásárolni.
1 pár „Oseta” harisnya 2 másik pár harisnyát pótol.

— Ahol nem kézbesítik a postát. Különböző helyekről, kereskedőktől, magánosoktól, sőt egyes hivataloktól kapjuk a panaszt, hogy a vidéki postát az illetékes postahivatalok nem a leglelkismeretesebben kezelik. A postai küldemények, különösen a levél és újságposták igen sok esetben a szomszédos községekbe négy-öt nap múlva, vagy egyáltalán nem kézbesítetnek. Hasonló, vagy még ennél is rosszabb állapotok vannak Kiskanizsán. Ahol a kézbesítő öreg postaszolga megbetegedése folytán — tekintettel havi 80 korona fizetésére — közel 10—14 napja egyáltalán nem kézbesítik a levél és újságpostát. — Az özönével érkező panaszokra főlhívtuk Harsay György postafőnök ur figyelmét s habár a mulasztó postahivatalok nem a nagykanizsai posta hatáskörébe tartoznak, szíves volt megígérni, hogy közbejár az áldatlan állapotok megszüntetése érdekében.

REGIÁRAKKAL GRÜNBERGERNÉL
beszerzett őszi újdonságok, kötött kabátok, harisnyák, keztük
Fő-ut 11. Telefon: 221. Fő-ut 11.

HIREK.

A Bethlen kormány

meglepetésszerű lemondásának hatása alatt áll az egész ország s találgatja mindenki, hogy mi lehet a hirtelen bukás oka. Kivülről aligha bukott meg a kormány, mert hiszen a nagy- és kisantantnak minden megalázó feltételét a legszolgaibb módon sietett teljesíteni. Nem találják fején a szöveget azok, akik abban a hitben élnek, hogy a lemondás a legújabb partalakulások, párt-tömörülések miatt történt, amelyek minden-nel kecsegtetnek, csak azzal nem, hogy Bethlen kedvenc eszméjét, az egységes kormányzópárt megalakítását megvalósíthassa. De hát mit is akarnak a pártok és mit akar Bethlen István? Csalfa illúziókban él ma Magyarországon mindenki, aki azt hiszi, hogy bármelyik párt, akár az egységes párt is eredményes munkát végezhetne a mai viszonyok közt. Bethlen kormányzását azért nem kísérheti siker, mert nem rendelkezik hatalmi eszközökkel, mert terveit minduntalan halomra döntik a felelőtlen tényezők s mert egyetlen országnak sem lehet két kormánya; már pedig a Bethlen kabinet mellett egy mellékkormány is működik s meg kell állapítani, hogy a hatalmi eszközök ennek a kezében vannak. Amíg a mellékkormány le nem török, amíg a felelőtlen elemekből a bíróság előtt felelős elemeket nem csinálnak, — addig hasztalan lesz minden tudás és igyekezet, — minden kormány hajója zátonyra kerül, vagy szirtnek fut. Amíg az újabb idők bűnösei kéthetenként amnesztiát kapnak, — amíg halálraítéltek és kivégzettek járnak szabadon s szerepelnek a felelőtlen elemek közt, — amíg a hatóságok se tudják, — ki a nagyobb ur: a fő-, vagy a mellékkormány-e, — addig akár Bethlen kap újabb megbízást, akár más jön helyette, — eleve is megbukottnak tekinthető.

— **Már nem kérjük.** Kaposvár közönsége nagyszabású mozgalmat indított a városnak törvényhatósági joggal való fölruházása érdekében. Valamikor mi is kértük ezt a jogot, de már nem cselekedszük. Nem kívánunk már külön főispánt, — kibővített tisztviselői kart. Minek ez? Hisz oly kicsik vagyunk, hogy normális körülmények közt akár az egész ország dolgot elgagzathatná egy jóra való falusi bíró.

— **Kicsérélik az uzsora-bódékat.** Minden jobbízű kanizsai ember szemét régóta szurjak már az Erzsébet-téri disztelen husosbódék, amelyeket a keserű néphumor igen találóan uzsora-bódéknak nevezett el. Tegnap a husbódék tulajdonosai kellemetlen meglepetésre ébredtek. A város egy hónapra fölmondta a bódék helyét, ami annyit jelent, hogy ezeket a disztelen, sőt ronda alkotmányokat harminc napon belül el kell tüntetni, ha nem is a föld színéről, de mindenesetre az Erzsébet-térről. Ennek pedig az az oka, hogy a város maga akar egységes típusu, csinosabb fülkékre osztott csarnokot építeni, amelyek fülkéit aztán bérbeadja a husárosoknak. A mérnöki hivatal már csinálja is a csarnok tervét, amely — tekintettel arra, hogy faépítkezésről van szó — néhány nap alatt el is készül. Dr. Sabján Gyula polgármester helyes érzeléssel s a városra hasznosan oldotta meg ezt a kérdést s most még csak arra kérjük, hogy szépészeti szempontból parkiroztassa a hajdani csoportház telkét, amelyhez az ingyen munkaerőt már fölajánlotta a királyi ügyészség s így a város megterhelése nélkül valósítható meg.

Csonka Magyarország — nem ország
Egész Magyarország: mennyország!

— **A rendőrség nem akarja átvenni a lakáshivatalt.** A Zala megírta, hogy a város e hó 19-én a lakáshivatal vezetését a rendőrségnek adja át. A hírrel kapcsolatban dr. Beusterien Erich rendőrtanácsos, a kapitányság vezetője, a következőket jelentette ki lapunk munkatársának:

— Tény az, hogy a népjóléti minisztériumból felhívást kaptam, hogy a legújabb rendelet értelmében a lakáshivatal vezetését vegyem át és jelentsem be, hogy azt személyesen, avagy egy kijelölt tisztviselő útján kívánom e vezetni. Én a felhívásra a szombathelyi kerületi főkapitányság útján azt feleltem, hogy Nagykanizsán a közérdek szempontjából szerfelett kívánatos egy külön lakásügyi hatósági szerv felállítása, mert Nagykanizsa a demarkacionális vonal mellett fekvődvén, sok menekült elsőrendű érdekéről van szó. Egyébként a város maga is ilyen irányban írt fel a minisztériumba. De különben is a kapitányságnak nincs elegendő személyzete a lakáshivatal ellátására, mert ezt csak így lehet pontosan és lelkiismeretesen ellátni, ha egy megfelelő apparátus áll a hivatal rendelkezésére, mely a lakásviszonyok minden változásairól pontos és rögtöni értesülést tud szerezni.

— A dolog tehát egyelőre így áll, hogy előterjesztést tettem külön hatósági szerv felállítására, ha pedig ez nem menne, akkor az újabb hatáskörhöz újabb személyzetet kérek.

— **Esperes-iktatás.** A somogyi evangélikus egyházmegye újonnan választott esperesét: *Mesterházy Sándor* nemespátrói lelkész és főfelügyelőjét: *Dr. Itzész Zsigmond* kaposvári járásorvosot holnap, csütörtökön délelőtt 9 órakor az evang. templomban ünnepélyes közgyűlés keretében iktatja be hivatalába. — Az evang. egyház tagjait az ünnepélyre ez uton is meghívja az egyház vezetősége.

— **Taggyűlés.** A Kath. Legényegylet tagjait felkérjük, hogy ma (szerdán) este az egyesület helyiségében tartandó taggyűlésre megjelenni sziveskedjenek több fontos tárgy megbeszélése céljából. *Az elnökség.*

— **Jótekonyság.** A mezitlábás tanulóknak adakoztak: *Kirschner Kató* cipőt, 2 pár harisnyát, köppenyt, ruhát; *Schwarz Erzsébet* cipőt, harisnyát; *Peresz Mária* bluzt, ruhát; *Neufeld Ferenc* 3 sapkát, 3 pár harisnyát; *Büchler Margit* kötényt, sapkát, 25 K-át; *Büchler Edit* kabátot, 25 K-át; *Leitner Rózi* gamasni, cipő; *Fischer Tibor* fiukabát; *Gaus Margit* cipő, kamasni, 2 ruha, bluz, harisnya; *Gaus Edit* 2 ruha, bluz, szoknya, harisnya, gamasni.

— **A fővárosi festőművészek kanizsai képkiallítását** a közönség egész nap sűrűn látogatja. A publikum hosszan időzik az egyes hangulatos, finom, mesteri kézzel megfestett munkák előtt, amelyek kivétel nélkül valóban figyelemre méltók. Tegnap már több vásárlás is történt. *Grosz Ernő* tőzsdébizományos megvette *Glatter Ármin* „Pihenő szobaleány” című artistikus képét, míg egy ismert nevű műbarát hét darab képet vásárolt.

(x) **Szerencse számu sorsjegyek** a november 17. és 19-iki I. oszt. huzashoz kaphatók a *Hirschler tőzsdében*. Főnyeremény egy millió, két millió, szerencsés esetben három millió korona stb. nyeremények. — Szivarkabüvelyek, szivarka-papírok, levélpapírok, képeslapok és játékkártyák nagy választékban legelőnyösebben szerezhetők be ifj. *Hirschler Miksa* dohány kisárus és osztálysorsjegy felárusítónál.

(x) **Milhoffer Kálmán** főelárusító *Zrinyi Miklós-utca 42.* ajánlja az újonnan kezdődő sorsjátékokra, közkedvelt szerencseszámu osztálysorsjegyeit. Főnyeremény szerencsés esetben három millió korona. Sorsjegyek ára: egész 96 K, fél 48 K, negyed 24 K, nyolcad 12 korona.

SAMU JÓZSEF

rézműves és szőlőfecskenő készítő
Alapítási év: 1877.

Készít: Garancia mellett elsőrendű kivitelben különféle rendszertű pálínka-főző kazánokat, központi, községi vagy társulati szeszfőzőket, vörösréz mosóüstöket, szőlőfecskenőket, vízmelegítőket stb. Mindenre új rézművek készítése.

Allandó raktár.

Nagykanizsa, Deák F.-ter 12.

(a felsőtemplommal szemben) 6726

(x) **Ha a halottak feltámadnak** című 5 felvonásos drámai játékot mutatja be ma és holnap az *Uránia mozgó*. A rendkívül finom, mesés-zűvésű film egy meghatározó szerelmi regényt visz a vászonra. A film csupa cselekmény, hangulat, szépség és kedvesség. Bepillantás egy igazi holdog hajlékba, melyet a sors azonban felad és a tragédiák sorozatának dob oda. A film a legpompásabb millióban játszódik le, a Rivierán, nagy városok szédületes pompájában. A főszerepet a kiváló olasz színész, *Diana Carenne* játsza nagy művészetével és végtelen bájjal.

(x) **Röntgen-orvosi hír.** *Dr. Berger Géza* szakorvos *Sugár ut 7. sz. alatti házában*, nagy klinikai készülékekkel (*Koch és Sterzen drezdai gyártmány*) Röntgen-laboratoriumot rendezett be, amely minden Röntgen orvostechnikai átvilágításra, idő-, gyors-, pillanatfelvételekre, felületi- és intenzív hosszantartó legmélyebb besugárzó gyógykezelésre a legkitűnőbb eredményekkel kiválóan alkalmas. A hatalmas apparátus 180.000 volt feszültségig — 150 volt v. áramból — és 30 amper intenzitásig terhelhetően működik, a legmodernebb exacte védő- és biztosító készülékekkel ellátva. Röntgensugarakkal átvilágítva — orvosi vizsgálattal — igen finom tisztasággal diagnosztizálhatók és felvétellel: lemezen, filmen, képen, (Röntgenfotografia) praecisítással rögzíthetők: a koponya, arc és nyaki képietek, a mell-üri és has-üri szervek, a húgy-ivarrendszer, a központi és környéki idegapparátus, a csontok, szalagok, izületek, a gerincoszlop kóros elváltozásai, megbetegedései, vérzései, gyulladásai, alképletei, jó és rosszindulatú daganatai, mindennemű törések, berepedések, ficamok. Csodálatos hűséggel figyelhetők meg a belső organumok normális és rendellenes mozgásai és az egész tengéleti (nyelőcső, gyomor, bél) működés chemismusa ép és kóros állapotban. A Röntgen orvostechnika magas színvonalu, emelkedő tudományos módszerei a gyógykezelés és gyógyítás területén ma már kimélyülten áthaladtak: a legkülönbözőbb bőrbetegedések (pl. női hajás arcbőr, fekélyek, viszketeg kiütések stb.) a chronikus gyulladások (pl. rheuma, köszvény, tüdőbajok, mell-, hashártya-lobok) a jó- és rosszindulatú daganatok (mint a golyva, emlő-, gyomordaganatok, méhrák stb.), a belső vérzések (pl. gyomor-, bélvérzések stb.) gyógykezelésének és gyógyításának széles mezején az életet veszélyeztető súlyos méhvérzések indokolta kastrációig. Orvosi rendelés és gyógykezelés: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—4-ig.

(x) **A kétarcu asszony**, a magyar Star filmgyár remek alkotása került bemutatásra tegnap a Világ-mozgóban *Matyasovszky Horn* és *Charley* híres néger atléta fellépésével s még csak ma lesz látható a magyar kinematográfia e csodás alkotása, melynek szüksége, valamint remek fotográfiai párját ritkítók.

LEGSZEBB NŐI KABÁTOK ÉS RUHÁK

legsolidabb árakért Fürst József Kakcsihag divataruház suterén helyiségében kaphatók.

HUNGÁRIA FÜRDŐ

gőzfürdője és kádfürdője

november végén
ismét megnyílik.

Budapest Dohány-u. 44.

Szellemidézés.

Éjfél van. Pihen, alszik az anyag-világ. Nagy a csönd és sötétség.

Csak az Élet, a Világszellem, a pihenetelenül munkáló örök erő, a belső világosság ragyog a sötét éjjelben is, mindig, örökkön.

Ez nem állhat meg, nem pihenhet, nem aludhat egy szempillantásig sem; mert ez a piheneti pillanat a Világ megsemmisülése lenne . . .

A nagyapa és unokája lezárt szemekkel, de álomtalanul pihennek sötét szobájokban.

Lelkük az Élet fényesség, örök világában virraszt szakadatlanul. A külső sötétségen át is látják az éteri fényvillanásokat. A külső csöndben tisztán hallják az éteri világ lágy, ezüstcsöngésű zenéjének rezgését.

A fali ingaóra simán zengő ütésekkkel jelzi az éjfélt.

A nagyapa mélyen sóhajt.

Az unoka megszólal:

— Te sem alszol nagyapa?

— Nem. Esti beszélgetésünk, a te gondolataid foglalkoztatják lelkemet. Olyan keserűen szóltál a mai hazugságokról, képmutatásokról kegyhajhászásokról; az anyagi, a földi hatalom bálványozásáról, imádásáról, hogy ezzel az embernemzetség nagy élethullámzásából a mai korszakhoz nagyon hasonló korszak szellemét s annak egyik fényalakját idézted meg. A Krisztus megszemélyesülését megelőző korszakét; és ennek fényalakját, a pusztai apostolnak, szent Jánosnak, a krisztusi korszak nagy előkészítő mesterének szellemét jelentetted meg lelkemben.

— Igazán, nagyapa? Az én lelkemnek is fényalakja ez a nagy nazir, ez a lánglelkű apostol.

— Ez természetes! Minden életmegértő léleké. Mert az Élet, a Világ világossága, a szeretet, az igazság szelleme sugárzott, áradott lelkéből abban a korban, mikor a sötétség, az önzés, az igaztalanság, a képmutatás, a hazugság, a bűn, a halál szelleme volt uralkodó hatalom a lelkekben. Éppen, mint most. Amikor az aránytalanságokkal, ellentétekkel eltorzított földi élet nyomorúságából, szenvedéseiből az örök Élethez kiáltottak szabadításért, igazságért, megváltásért a nyomorgók, a szenvedők, az üldözöttek. Éppen úgy, mint most. — Amikor az Istenegeység vallásának, az Egységvallásnak, fontartására hivatott, történelmileg kijelölt, kiválasztott, az „Istennel küzdő“ (a bibliai Izrael) nézve is felekezetekre oszlott. — Amikor az esszenusoknak, a naziroknak, a jelotáknak, libertinusoknak tiszta, világos lelkével, szellemével, értelmével, igazságtudatával szembenállott a farizeusok képmutatása; bensőségtelen, lelketlen, hazug szenteskedése; és a földi hatalom kegyét kereső s ezért a szentségeket is háttérbe helyező szadduceusok szabadossága; meg az irástudók dogmatikus merevsége. Éppen, mint most. — Éppen ezért idézted meg lelkednek a mai korszak torz-szellemén kesergő siramával a krisztusi idők szellemének előkészítőjét, utegyengetőjét, annak a jóhírű, szabad

férfinak fényalakját; aki az Isten-tudat örök fényével, őszerejével, igazsággal megteljesedett a Föld hatalmasainak és gyönyörűségeinek kedvéért ezt az Isten-tudatot meg nem tagadja, hanem a maga isteni létvallóságát, lelkét, szellemét vallva, megrettenthetetlenül ostromozza a képmutatást, az alakoskodást, a szemforgató szenteskedést; a hazugságot; az anyagbálványozó lélekrabságot; a földi hatalmasságokat istenítő Isten-tagadást; a vakságot; a gonosz-ságot; az önzést; a bűnt; a sötétségnek, halálnak szellemét. — Kinek életmegértő lelkében nem élne örökkül ez a világosságot, szeretetet, igazságot sugárzó, árasztó, valló, — és vallását vértanusággal, áldozattal is megszentelő fény-alak?! Az a fény-alak, aki a Világszellem, az Élet, az Ige, az Isten által elhivatva és elbocsátva — mint „Pusztában Kiáltó Szó“ — elsőül jelent meg és bizonyítja az addig még nem ösmért igazságot: hogy a teremtő Egységben örökkön élő Ige, Eszme, Gondolat, (az Élet, Lélek, Szellem) a Krisztus, az Istenszültött — mint megnyilatkozásul elbocsátott Világszellem — a Teremtésben, a Mindenségben, a Világegyetemben megtestesült; és így lett a kettős-élet isteni egysége megpecsételve. — Ennek az isteni megtestesülésnek, a Teremtés nagy Egységének fölfogásához, megértéséhez, az Isten-vallás, a teljes-világosság befogadásához készíti elő a lelkeket a pusztai apostol, Szent-János. — Akkorra, amikor majd az emberre testesült Ige, Élet, a Világ világossága, az Igazság, az Ut, az Istenszültött maga vall az Isten-egységről! . . .

A nagyapa elhallgat.

Az unoka sóhajtva kérdezi:

— Lesz-e ebben a mi korunkban egy ilyen eszményi utegyengető apostol, mester; aki a mi megtorzított, meggyalázott, megszenteltelenített világunkat az elhagyott, a megtagadott Krisztusnak a Világosság, a Szeretet, az Igazság szellemének újból való befogadásához így előkészíteni tudja?!

— Bizzunk édesem, hogy lesz. — Eljön az idő, (és ez most van) mikor a gonosz szellem, a halálos sötétség is beteljesedik és a maga iszonyatosságának, rettenetességének teljességében megnyilatkozik. Ekkor fölírzza, fölbreszti a káprázatba ejtett, a megszedített, megvakított és így rabságába esett lelkek millióit. — Ennek a korszakos óbédésnek szelleme megint csak megszüli, elhívja, kiválasztja majd az újjászületés, a haladás, a fejlődés, a tökélyesedés, a világosság, az igazság rajongóját, apostolát, ösvényvágóját, Szent Jánosát. — A lezajlott és még zajló háborus viharzás, meg annak forradalmas függvényei után az Élet, a Világszellem, a Föld mai ember-nemzetsége számára is elbocsátja a megújodás, a megigazulás uttoróját; aki ebben a megpusztult, sivatag, ridög, lelketlen világban; a romlás és pusztulás sötét hazájában is elkiáltja a föltámasztó, az életető Szeretet ébresztő, isteni szózatát. — Addig, lelkem, szeressünk, szeressünk és áldjunk mindenkit és bizalommal, hittel, reménységgel várjunk!

— Nagyapa, a te lelkedben csodásan nagy szeretet, hit és remény van. Holott már oly sokszor csalódtál! Hiszen te tisztán, világosan láthatod ennek az embernemzetségnek elbusító, aggasztó, nagymértékű lélekvesztettségét. — Láthatod, hogy ez az embernemzetség elvesztette életcélját; és így nem lehet annak munkásává, küzdőjévé. — Nem teljesítheti be az életrehívásával járó isten-emberi rendeltetését. — Nem lehet „Istennel küzdő“

bibliai Izrael; hanem csak Isten ellen küzdő, tusakodó állat-ember; aki halállal keresi az életet; lelketlenül a lelket; sötétséggel a világosságot; gyűlölettel a szeretetet; igaztalansággal az igazságot; átokkal az áldást; rossz-szellemmel a jó szellemet. — Mondd, nagyapa: hogyan találhatna meg ez a mérhetetlenül eltévelyedett ember-nemzetség ezen a teljesen ősfénytelen, sötét utján a maga kettős-életének rendeltetését?! . . .

— És mégis meg fogja találni. Mert az Élet, a Világszellem, a maga hatalmas teremtési, fejlődési, haladási, tökélyesedési, történelmi munka-folyamatával meggyőzően vallja, hirdeti, hogy az új korszakok szellem lendülete, kiválasztódási törvénye megszüli, előrebocsátja a maga előkészítő-mesterét és utána azt az örök Krisztusát, aki megjelentette: „Veletek vagyok a világ végezetéig!“ — És a lelki, szellemi kiválasztódás, a fejlődés, a tökélyesedés emez isteni rendelkezésű utján a maguk szabad akaratával, a maguk erejével kiválókká, Krisztus-emberekké, Isten-emberekké, „Istennel-küzdő“, bibliai Izraelekké, Isten-szültött méltóságra tökélyesedettek egykor mégis csak jogosan, kiérdemelten foglalhatták el majd a Szent-János, evangeliista-apostol által megjelentett „Ígéret-világot, a szent-várost, az új Jeruzsálemet, ahol nem lesz többé könnyhullatás; nem lesz keserűséggel való sirás; sem kiáltás, sem fájdalom, sem halál.“ — Igen! Az Élet halad a maga isteni utján s elhozza a kiegyenlítődést, az Igazság diadalát. . .

A nagyapa elhallgat. Csönd lesz a szobában.

Ő is, meg az unokája is a lelkével néz az örök Idő végtelenségébe. És látják fényleni ezt az Ígéret-világot, a Megváltás beteljesedését.

Ezzel a legragyogóbb, üdvösséges fény-látással zárulnak álomra szempilláik. . .

Az ablakon át már besugárzik a hajnali, ébresztő világosság. *Lélek Iván.*

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 15. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlatkor) — 55, osztrák korona: — 20, az osztrák bélyegzett bankjegyé pedig 12 szantim.

TÓZSDE.

Budapest, november 15.

Valutapiao: Napoleon 3350, Font 3900, Léva —, Dollár 980, Francia frank 7400, Lengyel márka 19, Márka 440, Lira 4500, Osztrák 18¹/₂, Rubel 50, Lei 604, Szokol 1045, Svajci frank 18000, Koronadínár 1310, Frankdínár —, Holland forint —, Bécsi kifizetés 17¹/₂.

Értékek: Magyar Hitel 1830, Osztrák Hitel —, Hazai 625, Jelzálog 225, Leszámitoló 735, Kereskedelmi Bank 7500, Magyar-Olasz 321, Boocsi 6600, Drascha 4800, Altalános szén 10825, Szászvári 4600, Salgótarjáni 7000, Urikány 6600, Rima 2925, Schlick 1200, Gutmann 4600, Nasici 20700, Danica 3100, Klotild 3875, Magyar Bankor 17600, Adria 9050, Atlantika 2975, Királysor 3100, Bosnyák-Agrár 1200, Lipták 520, Phöbus 820, Vasmerény Villamos 1340, Gizellamalom 2500, Konkordia 3550, Déli vasút —.

Újabb tétel elsőrendű, válogatott étkezési

burgonya

érkezett, mely — míg a készlet tart — az előfizetések sorrendjében házház szállítva, kisebb-nagyobb mennyiségekben kapható a

Dunántúli Élelmiszer- és Áruforgalmi Részvénytársaságnál

Osengery-ut 6.

Sürgöncim: Transdanubia.

Telefon: 59.

Mindenki ismeri már az ⁰⁴⁵ aranyhegyi borokat

Ímélt kapható literenkint 24 és 30 koronáért
Sáfrán József (Füzorkereskedésben Nagykanizsa, Magyar-uten 74. sz.)

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy 25 év óta fennálló

műhelyemet megnagyobbítottam

és elsőrendű gépekkel és munkaerővel berendeztem. Megrendelhető nálam: **uj kocsi, marha, tizedes, tolósúly, szados és egyenkaru mérlegek** a legszolidabb kivitelben. — Ezenkívül javítok: vagon, kocsi, marha, tizedes, tolósúly, szados, egyenkaru, gyógyszerári és szigorú mérlegeket és súlyokat. — Előre is biztosítom a n. é. megrendelőmet a leggyorsabb és pontos kiszolgálásról. — Ezenkívül készítek épület és műmunkát, valamint elsőrendű vendéglő és más takaréktűzhelyeket.

Tisztelettel **KOHN SAMU** műlakatos és mérlegkészítő Nagykanizsa.
Zárda-utca 5-ik szám, az alsótemplomnál

Aki házat, szőlőt,

kis- és nagybirtokot **eladni** vagy **venni** akar, az forduljon bizalommal a 20 év óta fennálló, törvényszékiileg bejegyzett és az **Országos Földbirtokrendező Biróság** által engedélyezett

Aczél Ignác

pénzkölcsön és ingatlanforgalmi irodájához Nagykanizsán, Fő-ut 3, ahol most is több nagykanizsai ház és a vidéken több kis és nagybirtok van eladásra előjegyezve.

Meghívás.

A Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet (Csengery utca 4, Pesi Magy. Keresk. Bank palota) 1921. november hó 26-án délelőtt 11 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a szövetkezeti tagok tisztelettel meghívtnak.

Tárgy: Alapszabály módosítás.

Nagykanizsa, 1921. november 12-én.

Az Igazgatóság.

BIRTOK

minden nagyságban, **beköltözhető házak, lakóházak, üzlethelyiségek** és mindenféle ingatlanok közvetítését gyorsan és biztosan eszközözi

Szántó Vilmos ingatlanforgalmi irodája
Nagykanizsa, Eötvös tér 29. szám.

Egészséges, kemény, fejcs

télikáposzta

17-étől ismét kapható lesz a legolcsóbb napi árban

Bruncsics József

Sugár-ut 53.

Uj-bor 30 K, ó-bor 22 K

Vásárol

hárs- (kis és nagylevelű), juhar- (platan) fa, erdei-fák és

gyümölcs-magvakat.

Gazdasági- és kertmagvak,

hámozott zab, kender-, fenyő-mag, madáresettség kaphatók:

Ország József

magkereskedésében, Nagykanizsa
Brzsébet-tér 10. Telefon Interurban 130.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér. Szarvas szálloda épületében
Telefon 74. Telefon 74.

A színház kellemesen fűtve van.

Buffet!

Kitűnő zene!

Kedden és szerdán világhírű néger atléta fellépéssel

Kétarcu asszony

Apacs kalandordráma 5 felvonásban

Írta és Rendezte: BOLVÁRY GÉZA

SZEREPLŐK: Lord Wilmont Horváth Zoltán, Percy, unokaöccse Vándor Gusztáv, Daisy, a lord felesége Mattyasovszky Ilona, Mary, apacsleány Mattyasovszky Ilona, Bob, néger Inas Charley Grnidge, A vaskezű Jack Zsoldos Jenő, Bill, apacs Gárdaj Lajos

Jön! November 17-én és 18-án LI HANG (A kegyetlen) Jön!

Helyárak: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 6 korona. Előadások hétköznap 8 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. Pontos kezdés!

Nyomatott a laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

Szigrist László

Ingatlan,

üzlet, lakás és pénz-

kölcsön közvetítő irodája

Sugár-ut 6. — Telefon: 285. Interurban

Birtok

Eladó birtokok:

- 8 holdas Zalában, 340 hold szántó, 80 hold rét, 60 hold legelő, 350 hold 30 éves erdő. Jó talaj. Gazdasági lakás. Elegendő cselédlakás és egyéb gazdasági épületek. Teljes élő és holt felszerelés. Vetőmag, konvenció, széna, szalma, 12 ökör, 8 ló, 8 növendék marha, 340 birka, 40 sertés. Ár: K 12.000.000
  - 100 holdas Tolnában nagyobb részt szántó kevés rét és 3 hold kitűnő szőlő. Igen jó talaj. Jó lakás. Elegendő istálló. Vasutállomás mellett. Szép birtok. Azonnal átvehető. K 3.000.000
  - 208 holdas Zalában 95 hold szántó, 95 hold szép erdő, 19 hold jó rét, elegendő épület, urilak községben, 3 pár ló, elegendő széna, szalma, egész évi cseléd konvenció K 7.300.000
  - 60 holdas Zalában 57 hold szántó, 8 hold jó rét, könnyű munkálatu talaj, elegendő épület, felszerelés esetleg átadó K 2.300.000
  - 36 holdas Zalában vasutállomás mellett 19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kitűnő szőlő, elegendő épület, holt instrukció, teljes szőlészeti berendezés K 4.000.000
  - 4 és fél holdas, Szabadhegyen kitűnő szántó, szép gyümölcsös, jó rét, öreg épülettel K 450.000
  - 1 hold föld Balta mellett prima talaj a falu szélén, házhelynek is alkalmas.
  - 4 holdas Somogyban, Nagykanizsától 20 km-re, benne 5 hold rét, épület nélkül, magyar holdankint K 35.000
  - 18 holdas nagykanizsai járásban szántó, rét, szőlő és két szép házhely, erdő épület csak a szőlőben, igen szép birtok K 2.200.000
  - 17 holdas szőlőbirtok pacsai járásban. Ebből 8 hold szőlő, többi szántó és rét. Uj szindelyes azonnal elfoglalható jó lakóépület dollár 3000
  - 14 holdas Nagykanizsa határában szőlő, szántó és prima kaszáló, igen jó épületek, szép birtok, azonnal átvehető K 3.000
  - 8 hold kitűnő szőlő pacsai járásban épülettel, teljes felszereléssel K 1.500.000
  - 4700 négyszögletes prima szőlő Eszék-Zalában 80 hl. évi termés, kitűnő bort terem K 2000
  - 17.000 négyszögletes szőlőbirtok Balaton vidéken, 9000 négyszöglet szőlő, többi szántó és akácás, épülettel, hordó és egyéb felszerelés, évi termés 250—30 hl, kitűnő balatonvidéki bor terem K 4.000.000
- Szőlőbirtokokat keresek megvételre.
Nagybirtokot keresek megvételre nagyszámú megbízóim Zala-, Somogy-, Vasme gyéből. Megbízásom van több 8.000.000 koronáig, három 12.000.000 koronáig és két 20.000.000 koronán felüli birtok vételére.
Birtokbérletet keresek 20 holdtól 3000 holdig.
Erdőbirtokokat megvételre keresek.
Birtokparcellák épületek nélkül Zalában eladó.

Ház

- Ház Garay-utca 15. szám alatti ház Egy szoba-konyha azonnal elfoglalható. A ház többi része is pár héten belül elfoglalható.
- Emeletes modern bérpalota fürdőszobákkal, nagy kényelemmel, új, adómentes K 1.500.000
- Emeletes adómentes modern ház belvárosban K 800.000
- Uj ház modern nagy lakással, nagy udvar és kerttel K 450.000
- Magányos új ház kerttel eladó K 350.000
- Kiskánizsán több ház eladó.
- Kilisz-utca 51. szám alatti ház, 3 szoba, két konyha, kis kert K 230.000
- Keszthelyen és Zalaegerszegen jobb ház eladó

Egyéb ingatlan

- Nagykanizsai keresma jó forgalmu utcában, teljes berendezés, szép épületek, udvar, kert K 1.100.000
- Vendéglőbérlet Nagykanizsán átadó.
- Zalamegyei nagykeresgben eladó üzlet ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berendezéssel nagyforgalmu helyen K 500.000

Üzlet

- I. oda átadó belvárosban teljes berendezéssel, Wertheim-kasszával, telefontal 2 lóra istálló, kocsiszin.
- Átadó üzlethelyiségeket keresek forgalmas utcában magas lelépési díjért, esetleg berendezéssel és árukészlettel is.
- Forgalmas utcában fűszerüzlet átadó teljes berendezéssel. Lakás is átadó 1 szoba-konyha csere ellenében K 80.000
- Külső forgalmas utcában üzlethelyiség lakás nélkül kiadó. Évi bér K 6.000
- Pó-úton nagyobb tágas, világos üzlethelyiség raktárral átadó K 100.000
- Kisebb üzlethelyiség forgalmas téren átadó K 70.000

Lakás

- Köröz közelében 2 butorozott szobás lakás átadó.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Fő-ut 13. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hozva
vidékre postai szétküldéssel
Egy hóra . . . 50 K
Negyed évre . . . 140 „
Félévre . . . 280 „
Égész évre . . . 560 „

Egyes szám ára
3 korona

Megjelenik hétfő ka-
vétélével minden
nap kora reggel.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 73.
Főszerkesztői lakása 71. Nyomda telefon 117.

Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁN

Társaszerkesztő:
Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetések délután 5 óráig vé-
tetnek fel díjszabás szerint.

A kisgazdapárt feltétlenül támogatja Bethlent.

**A kisgazdák két-három tárcát kérnek az új kabinetben. — A kül-
ügyi bizottság ülése.**

A kibontakozásra irányuló akcióknak és megbeszéléseknek ma váratlanul új irányt adott a kisgazdapárt felfogásában és hangulatában beállott változás, amely valószínűleg döntő kihatással lesz a válság megoldására. A kisgazdapártiak szimpátiával kísérik Bethlen politikai mozdulatait és erősen hangoztatják, hogy az új kabinetnek az adott körülmények közt csak ő lehet a feje. Szigorú kritika tárgyává teszik a keresztény-párt és az ellenzék azon tagjainak magatartását, akik részt vettek a külügyi bizottság mai ülésén és azt is helytelenítik, hogy Apponyi ahelyett, hogy a miniszterelnöknek azon indítványát, mely szerint a külpolitikai kérdéseket a bizottság ma tárgyalja érdemben, szavazásra tette volna fel, hosszú és terjedelmes vitának adott helyet. Teljesen osztrák a miniszterelnöknek azt a nézetét, ha a lemondott kormány az ügyek vitelével meg is van bízva, formális felvilágosításokat nem köteles adni. A pártban tudni vélik, hogy a külügyi bizottság mai ülésén a keresztény-párt és a Bethlen közti hid végleg leomlott és a kibontakozással kapcsolatos orientáció a keresztény-párt felé végleg lehetetlenné vált.

A kisgazdák hajlandók Bethlent minden erejükkel támogatni, mert szerintük programja tekintetében lényeges eltérések nincsenek és nézetük szerint Bethlen az egyetlen olyan politikus, akinek elég erélyes keze van arra, hogy a belpolitikai kérdéseket a legrövidebb időn belül megoldja.

Természetesen támogatásuk ellenértékeképpen ragaszkodnak ahhoz, hogy két vagy három tárcát kapjanak. Így elsősorban a bel-
ügyi és földmívelésügyi. A személyekre nézve határozott kérésekkel nem is fognak fellépni. A belügyminiszterium élén Gaál Gasztont látnák szívesen, a földmívelésügyi tárca élén pedig azon esetben, ha Nagyatádi úgy nyilatkozik, hogy fáradt, pihenni szeretne, úgy a párt Mayer Jánost támogatná.

A külügyi bizottság ma délután öt óra-
kor tartotta Apponyi gróf elnöklésével ülését a képviselőház bizottsági termében. Jelen voltak Rassay, Szilágyi, Friedrich, Szerényi, Szmracsányi, Haller, Szadeczky, Pröhle, Berky, Iklódi-Szabó, Vázsonyi, Gömbös stb. A kormány részéről csak Bethlen volt jelen.

Szmracsányi volt az első felszólaló, aki kifejtette a bizottság összehívásának szükségességét. Bethlen kijelentette, hogy nem akar kitérni a felelősség elől, azonban kéri, ne szálljanak most vitába, mivel a kormány lemondott, hanem halasszák el az ülést.

Szmracsányi deferált Bethlen előtt. Pallavicini éles hangon aposztrofálta a kormány magatartását és követelte az ülés megtartását. A beszéd előtt Bethlen és Gömbös elhagyták a termet, a többiek pedig folytatták az ülést. Friedrich beszédében kifogásolta, hogy Andrásy egy hatodik emeleti vasbeton börtönbe helyezték el, azzal a megokolással, hogy ott jobban van védve az esetleges támadások ellen. Majd a Romániával való tárgyalásokat tette szóvá és élesen támadta a kormányt. Rassay után Vázsonyi beszélt, aki hangoztatta, hogy a kormány még akkor is felelős, ha lemondott.

Az ülés végén a felszólalók kívánságát jegyzőkönyvbe foglalták és harminc aláírták. A nemzetgyűlés összehívását a legrövidebb időn belül követelik.

Budapest, november 16. Politikai körökben híre terjedt, hogy a kormányzó a kibontakozási tárgyalások során még akarja hallgatni a szocialdemokratapárt képviselőinek a véleményét is. Ezt a hírt pártkörökben abban a konkrét formában pertraktálják, hogy Peidl Gyula volt miniszter fog meghívást kapni a holnapi nap folyamán. A párt vezetőségének egyik tagja kijelentette, hogy a párt tagjai közül eddig senki sem kapott meghívást a kormányzóhoz és abban az esetben, ha a kibontakozási tárgyalások során a párt álláspontját is meg akarják hallgatni, csak azt a felfogást képviselhetik, hogy a szocialdemokratapárt semmiféle koalíciós alakulatban részt nem vesz és nem is vehet.

November végén lesz a soproni népszavazás.

Bécs, nov. 16. Az osztrák külügyminiszteriumból közlik: A külügyi bizottság tudatta a szövetséges hatalmakkal, másrészt Masirevich dr. bécsi magyar követ útján a magyar kormánnyal álláspontját a soproni népszavazás végrehajtásának módja tekintetében. A hatalmak, illetve a magyar kormány válasza ezekre még nem érkezett meg, de már várjuk és legközelebb holnap bizonyosan megjön. Ha a hatalmak vagy a magyar kormány válasza kedvező lesz, akkor a velencei jegyzőkönyvet a soproni népszavazás végrehajtásának rendelkezéseivel együtt a parlamenti tényezők elé fogjuk terjeszteni. — Arra a kérdésre, hogy mikor lesz a népszavazás Sopronban, azt válaszolták, hogy miután a nekünk ítélt terület békés átadása bekövetkezett, a népszavazást e hó végére várják.

Vas megyében még nincsenek osztrákok.

Sopron, nov. 16. A tegnapi nap folyamán az osztrákok megszállták Helénpatakat egy zászlóaljjal, egy géppuskával és tüzérséggel. Lépesfalvát megszálló járőr a semleges zónában nyomult előre. Amint meglátta a mi tábori őrsünk, azonnal rajvonalba fejlődött, erre az osztrákok fehér kendőt lobogtattak, a parancsnokuk átjött a mi parancsnokunkhoz és kijelentette, hogy csak tévedésből lépték át a megszállt vonalat. Erre csendben visszavonultak. Mosonmegyében az osztrákok megszállták Németújfalut és ettől nyugatra Öregpusztát. Vas megyében még nincsenek osztrákok.

A német hadihitel-akció.

Berlin, november 16. A birodalmi kormány tegnap folytatta a hitelakció megbeszélését. A kormány határozatai még nem ismeretesek, de híre jár, hogy a kormány visszautasította a birodalmi iparszövetség feltételeit. A kormány most azután azzal a kérdéssel fog foglalkozni, hogy milyen más úton-módon lehet a legközelebbi jóvátételi fizetéshez szükséges összeget előteremteni.

Elkobozzák Szerbiában a Habsburg-birtokokat.

Belgrád, november 16. Szerbiában most törvényhozási úton készülnek az agrár-reform megvalósítására. A reform alapja az 1919. február 25-én kiadott királyi ukáz. A királyság területén levő nagybirtokokat kisajátítják. Kártalanítás nélkül sajátítható ki a Habsburg-ház tagjainak és ellenséges dinasztiáknak a birtokai, valamint azok a donációs birtokok, amelyek még nem mentek át a megajándékozott család tagjairól harmadik személy kezébe. A nagybirtok forgalmát külön törvény, a kartalanítás mértékét és fizetésének módját a törvényhozási állapítja meg. A földosztásnál elsőbbséget részesülnek a rokkantak, hadiözvegyek és árvák, katonák és önkéntesek. Már az ideiglenes reform keretében akarja a kormány dűlőre vinni telepítési akcióját, amelynek célja a vajdaság szerb népességének különösen a határszéleken való megerősítése. A kényszerbérbeadás hatályát 1924. szeptember 30-ig terjesztik ki. A vajdaságban nagybirtoknak tekintendő az a birtok, melynek terjedelme több, mint 300 hektár megmunkálható föld, vagy 500 hektár föld általában. Tekintet nélkül a birtok nagyságára, nagybirtoknak tekintendő minden hibizományi jószág és minden 100 holdat meghaladó terület, amelyet a tulajdonos nem maga művel meg. Telepítési célokra, tisztviselő- és munkástelepek létesítésére bármely földbirtok, ugyszintén a birtokosnak garantált maximum is igénybe vehető. Minden vitás kérdésben elsőfokon a megyei agrár-hivatal, másodfokon az agrár-bizottság, végső fokozaton az agrárügyi miniszter dönt. Az ideiglenes bérletekből a nem szláv nemzetiségű állampolgárokat kizárták, bár erre az alapvető királyi ukáz törvényes alapot nem ad. A nem szláv nemzetiségű elemeknek a reformból való ez a kirekesztése a mezőgazdasági proletariátus jelentékeny hányadának existenciáját semmisíti meg.

Amerika nem enged a hadiadósságból.

Bécs, november 16. Az Intransigeant washingtoni levelezője arról értesül, hogy az amerikai küldöttség ellenezni fog minden olyan javaslatot, amely a szövetségesek adósságainak csökkentésére vonatkozik. Az amerikai szenátus még abba sem megy bele, hogy a hadiadósságokat egységesítsék vagy konszolidálják.

Friedrich ellen megszüntették a nyomozást.

Budapest, nov. 16. Sztrache Gusztáv dr., a budapesti ügyészség elnöke ma délelőtt értesítette Friedrich Istvánt, hogy a bünvádi perrendtartás 101. § 1. pontja alapján az ellene lázadás büntette miatt folyamatba tett nyomozást megszüntették.

Ujabb zavargás Berlinben.

Berlin, november 16. Hosszabb ideig tartó nyugalom után az élelmiszerek fokozódó drágasága miatt most újabb zavargások voltak Berlinben. Neuköllnben egy nagyobb tömeg megostromolta az élelmiszerüzletet és széthordta az ott talált készleteket. Néhány kereskedő bezárta a boltját, de a tömeg betört az ablakokat és a kirakatokat és ilyen módon mégis bejutott az üzletek belsejébe.

Peidl szerint a Clark-alapra kell visszatérni.

Budapest, nov. 16. Hosszu ideig tartó külföldi tartózkodás után tegnap Budapestre érkezett Peidl Gyula, aki ezeket mondotta:

— Minden hazatérésemmel kapcsolatba hozott és a különböző lapok útján a közvéleménybe terjesztett hír merő kombináció és minden alapot nélkülöz. Hazajöttem, mert itthon akarok élni. Hogy a magyar szociáldemokrácia mennyire fogja kivenni részét a mostani kibontakozásból, nem tőlünk függ. Ez teljesen a kormány dolga. Nézetem szerint az országra nézve az egyedüli helyes megoldás az 1919-beli Clark-féle megállapodás valóra váltása lenne.

Önkéntes belépés a nemzeti hadseregbe.

Tizenkét év a szolgálati idő. — Főlvétetnek tisztok, tisztjelöltek és altisztok is. — A tisztok megkülönböztető jelet kapnak. — Teljes ellátás és zsold. — A főlvétel feltételei.

Tudvalevő, hogy a trianoni szerződés a magyar kormányt arra kötelezte, hogy zsoldos hadsereget állítson föl. A kormány ennek a kikötésnek most iparkodik eleget tenni. Megállapította a zsoldos-szolgálat feltételeit s a honvédelmi miniszter ennek alapján most főlvételt intéz a jelentkezőknek szándékozókhoz. A feltételek a jelentkezőknek biztos ekszisztenciát nyújtanak: elhelyezés, élelmezés, ruházat és zsold. Ezenkívül a szolgálati idő letelte után a kormány fog gondoskodni, hogy a leszerelő zsoldos a polgári életben megfelelő álláshoz jusson. A honvédelmi miniszter főlvétele teljes szövegében így szól:

Abból a célból, hogy fegyveres erőnknek a békeszerződésben előírt és a nemzetgyűlés előtt fekvő honvédségünkről szóló törvényjavaslattal bevezetendő önkéntes jelentkezési rendszer szerint a törvényjavaslat életbeléptetése után végrehajtandó kiegészítését megkönnyítsük, kivánatos, hogy már most minél nagyobb számmal lépjenek be önkéntes jelentkezés útján oly egyének a nemzeti hadsereg kötelékébe, aki a békeszerződésben előírt 12 évi tényleges szolgálati kötelezettség elvállalására hajlandósággal bírnak. Ez okból a honvédelmi miniszter 30940. EV.—1921. számú rendeletével a hadképes férfi lakosságot, s m. kir. nemzeti hadsereg kötelékébe való önkéntes belépésre hívja föl. Természetesen a legcsekélyebb mértékben sem érinti ez az intézkedés a hadkötelezettségre vonatkozó törvényeink érvényességét.

A rendelet szerint legénységi minőségben teljesítendő 12. évi tényleges szolgálatra vétetnek fel jelentkezők. A legénységi szolgálatra azonban tiszt (tisztjelölti) vagy altiszt rendfokozatot viselő egyének is felvételnek. Ezeknek az egyéneknek rendfokozatuk jelének viseléséről le kell ugyan mondaniok, azonban az ilyen tisztjelöltek és altisztok viselt rendfokozatuknak megfelelő, a tisztok pedig a tiszthelyettes rendfokozatának megfelelő legmagasabb illetményeket fogják élvezni. Gondoskodás fog történni ezenkívül ezen egyének megfelelő beosztásáról és megkülönböztető jelzéssel való ellátásukról.

A felvétel feltételei a következők: 1. Magyar állampolgárság. 2. Testi és szellemi alkalmasság. 3. Erkölcsi érdemesség és nemzeti szempontból való megbízhatóság. 4. Betöltött 17, de tul nem haladott 36 életév. 5. Nőtlenység (gyermektelen, özvegyesség vagy el-

vált állapot.) 6. Kiskoruknál az atya vagy gyám belegyezése. A jelentkezés az önkéntes belépésre: A tartózkodási hely törvényhatóságánál (alispáni hivatal, városi katonai ügyosztály) kell jelentkezni és a felvételi feltételek fennállását okmányokkal kell igazolni. A fegyverem és csapattest szabadon választható. Szolgálati kötelezettség 12 év. Az előzőleg teljesített tényleges szolgálat ideje azonban a szolgálati kötelezettségbe teljes mérvbe beszámíttatik. — Olyan egyének, akiknek magánviszonyaiban a szolgálati kötelezettség tartama alatt életbevágóan fontos változás áll be, a szolgálati kötelezettség letelte előtt elbocsátható. Illetmények: Az önkéntes jelentkezők a teljes ellátáson (elhelyezés, élelmezés, ruházat) kívül a szokásos altisztok részére járó illetményekben fognak részesülni. Ez a rendfokozathoz képest évente 6935 koronától 9565 koronáig terjed.

Az önkéntesek jövőjéről való gondoskodás: Az önkéntesek bejutnak a hivatásos altiszt karba, biztosítottak a katonai szolgálatból a 12 évi szolgálat letelte után való kilépés esetére a csendőrség, államrendőrség, vámőrség és pénzügyi őrséghez való felvétel. Gondoskodás fog történni a polgári közszolgálatban való elhelyezésükről és a gazdasági önállóságuk megteremtésében való támogatás. A részletes felvételi feltételek bármely közszégi előjárásnál, járási főszolgabírósnál, városi katonai ügyosztálynál, vagy alispáni hivatalnál nyerhetők.

A hatóságok a rend biztosításáért.

Fegyveres járőrök Budapest utcáin.

Budapest, november 16. Az államrendőrség és a városparancsnokság a kormány intencióinak megfelelőleg minden intézkedést megtett a rend biztosítására. Napok óta az esti órák beálltával erős rendőri őrzékek cirkálnak Budapest minden utcáján. A forgalmas utcakereszteződéseknél nagyszámu gyalogos rendőrséget helyeznek el. A rend biztosítására irányuló akaratot teljes mértékben megvalósítják a városparancsnokság részéről a város minden részéből kiküldött erős katonai őrzékek. A főváros rendjének ilyen biztosítását az a körülmény tette szükségessé, hogy az utóbbi időben különböző utcai rendezavarások játszódtak le, melyeknek megismétlődését minden eszközzel megakarják akadályozni. Tegnap este híre ment, sőt egy reggeli német nyelven megjelenő ujság meg is írta, hogy az államrendőrség és a városparancsnokság az éjszaka leszerelte a Budapesten tartózkodó felkelőket. Ez a hír nem felel meg a valóságnak, amennyiben ilyen messzemenő intézkedésre nincs szükség, miután az illetékes tényezők mindent elkövetnek, hogy a hazatérő felkelőket, kik a nyugatmagyarországi mozgalomban oly nagy hazafiságról tettek bizonyosságot, megfelelő állásba elhelyezzék és megélhetésükről gondoskodjanak.

Legfinomabb minőségű

TEAVAJ

kapható. Előjegyzéseket elfogadunk

Ström és Klein.

HIREK.

A Magyar Tudományos Akadémia

csarnokából temették el ma Goldziecher Ignácot. Ismét szegényebbek letünk egy ragyogó szellemmel. A gyász ünnepélyes órájában elnémult az élet hiú tülekedése, koporsója köré gyűltek tudósok és államférfiak, tanítványok és tisztelők. De gyászolja-e a magyar nemzet azt a Goldziechert, aki az egész művelt világon nevet és dicsőséget szerzett a magyar kultúrának? A világsajtót járja be a hír, hogy volt egy magyar tudós, Dunántul született, aki a sémi filológiában és az izlám ismeretében az emberiség legnagyobb tekintélye volt, akit Európa királyai kitüntettek, akadémiai tagjává választottak, egyetemének diszunktora, kit fél évszázadon át szüntelenül idegenbe hívogattak, de csábító ígéret nem felejtette el vele adott szavát, mellyel 22 éves korában egyetemi magántanárságát megköszönte: munkássága a magyar nemzeté. Ellenségeink gyűlölködése elhallgat ma. Nincs tudósunk, akit a külföld tudományos körei oly határtalan tisztelettel és elismeréssel becsültek meg, mint Goldziechert. Egész könyvtárt irt össze. Elvont nyelvészeti értekezései, vallástudományi dolgozatai, szigoruan tudományos megállapításai előadásában regénnyé változik. Ifjúságában — a kiegyezést követő években — a magyar nemzet megújodása és a magyar zsidóság emancipációja adtak lendületet munkásságának. Erős szervezetének összemolnását fájdalmas csalódások sietették. Összelőrött, elkedvetlenedett. Lemondott akadémiai igazgatóságáról, nem volt hallgatósága az egyetemen komoly előadásainak. Lakásán gyülekeztek tanítványai, nekik szentelte szelleme utolsó lobbanását.

— **December 11-én lesz a választás a csonka kerületekben.** A belügyminiszter a bácsbodrogmegyei bacsalmási, a baranyamegyei pécsváradi, zántai és szentlőrinci, valamint a somogyvármegyei szigetvári választókerületekben a lemondás következtében megtartandó özi választások napját december 11-ére tűzte ki.

— **Portugália elnöke felajánlotta villáját Károly királynak.** Mint Londonból jelentik, a „Times” madeirai tá. írta szerint még mindig bizonytalan, hogy Károly király hol fog lakni, mert az a két épület, melyet a portugál kormány erre a célra felajánlott, a régi német szanatórium és a Vigigia villa igen romlott karban vannak. *Almada*, Portugália elnöke felajánlotta Károly királynak a saját villáját, mely Fourchaltól néhány kilométernyire a hegyekben fekszik, de Károly még mindig nem határozta el magát, hogy elfogadja-e az ajánlatot vagy sem.

— **Kováts Antal előadása Jókairól.** A Szabad Lyceumban ma este 6 órakor tartja Kováts Antal kegyesr. főgimn. tanár a magyar regény fejlődéséről hirdetett utolsó előadását. Ez alkalommal Jókai Mór regényeit fogja ismertetni, a legközelebbi alkalommal pedig Mikszáth Kálmánról fog beszélni. A terem fűtve lesz. Belépődíj 5 korona.

— **A volt 44-esek tisztjeinek első bajtársias összejövetele.** A volt közös 44 ik gyalogezred igazolt tényleges és nemtényleges tisztjei f. évi december hó 10-én 20 (este 8) órakor Kaposváron a Turul-szálló nagytermében első bajtársias összejövetelüket tartják. Vidékiek elhelyezése biztosítva van, ha részvételüket folyó hó 25-ig *Sirinovich* Vilmos alezredesnél (Kaposvár, vármegyeház) bejelentik.

RÉGI ÁRAKKAL beszerzett őszi ujdonságok, kötött kabátok, harisnyák, keztyűk
GRÜNBERGERNÉL
Fő-ut 11. Telefon: 221. Fő-ut 11.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Fő-ut 13. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfő ki-
vételével minden
nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva
vidékre postai szétküldéssel
Egy óra . . . 50 K
Negyed évre . . . 140 „
Félévre . . . 280 „
Egész évre . . . 560 „

Egyes szám ára
3 korona

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Társzerkesztő:

Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetések délután 3 óráig vé-
tetnek fel díjszabás szerint.

A kisgazdapárt feltételei.

Tíz pontba foglalták össze a kormánytámogatás feltételeit. —
Friedrich nyilatkozata Bethlenről.

Budapest, november 17. A kisgazdapárt tagjai ma este bizalmas értekezletet tartottak, amelyen Nagyatádi közölte a kormányzónál történt kihallgatás lefolyását és a miniszterelnökkel folytatott tanácskozások eredményét. Nagyatádi előadása nyomán az a vélemény alakult ki, hogy a párt támogatni fogja Bethlennek az egységes párt megalakítására irányuló törekvését. A helyzetet úgy ítélik meg, hogy Bethlen elsősorban a kisgazdapárt csatlakozására számít és a kereszténypártból legföljebb 20—26 képviselő részvételét kívánja. Ezek szerint az egységes párt a disszidensekkel együtt körülbelül 130 tagot számlálna.

A kisgazdapártban meg vannak arról győződve, hogy Bethlen designálása a szombati nap megtörténik. Információ szerint a kisgazdapárt ma esti értekezletén kialakult felfogásban az egész párt kivétel nélkül egyetért és miután Nagyatádi közölte, hogy a miniszterelnök nem kívánja kirekeszteni az egységes pártból az ugynevezett szélső szabadkirályválasztókat sem, a Dömötör-, Hencs-, Kovács J. István-féle frakció is csatlakozik a párt többségének álláspontjához. A támogatásban a párt nem feledkezett meg arról sem, hogy megfogalmazza azokat a feltételeket, amelyekhez a támogatást köti. Ezek a feltételek a következők: A kormány levonja a legutóbbi restaurációs kísérlet konzekvenciáit és e célból:

- 1) A nemzeti hadsereg kötelékéből elbocsátja a megbízhatatlan elemeket.
- 2) A polgári adminisztráció terén is erélyes kézzel fog hozzá a tisztítás munkájához, hogy az országot többé hasonló meglepetések ne érjék.
- 3) Az új párt az 1921. évi 47. t. c. alapján áll.
- 4) Az új párt átveszi a kisgazdapártnak ismeretes 10 pontját.
- 5) Tárgyi és személyi garanciákat nyújt a pártprogram végrehajtásához.
- 6) Sürgősen hozzalát a földbirtokreform és a házhelyekről szóló törvény megvalósításához.
- 7) A közjogi reformok sorát a választójogi törvénnyel nyitja meg. Ezen bizonyos szűkítéseket visz keresztül. Másodsorban kívánják a nők szavazati jogának kihagyását.
- 8) A szabadságjogok helyreállítását a párt nem kívánja külön hangsúlyozni, mert az a véleménye, hogy a kisgazdapártnak e kérdésben elfoglalt álláspontja közismertes.
- 9) Személyi kérdések tekintetében a párt ragaszkodik Ráday távozásához.
- 10) A párt követeli a számarányának megfelelő képviseletet az új kabinetben.

Friedrich István Bethlen nyilatkozatával, mely a külügyi bizottság ülésén történt, a következőket mondta:

— Legjobban szeretném, ha a miniszterelnök ur valóban alkalmat adna a nemzetgyűlésen a nép képviselőinek, hogy alapos kritikát gyakoroljanak a mai kormányzati rendszer felett. Ha mindaz, amit mi már hónapok óta panaszkodunk, nem felel meg a tényeknek, akkor miért nem engedi meg a mélyen tisztelt miniszterelnök ur, hogy legalább sajtó útján megfelelően informálhassuk a közvéle-

ményt, miért szüntette meg a gyülekezési szabadságot, miért hozta a cenzura-terror, ha annyira rendbe van a szénája.

— A miniszterelnök ur nyilatkozatának kihívó hangja egyáltalán nem lepett meg. Természetesnek kell majd találni, ha ugyanolyan hangnemben válaszolunk neki, mint amilyen hangot használt velünk szemben. Azzal pedig, hogy Apponyit bántja, éppen az ellenkezőjét éri el annak, amit akar. Mi csak annál nagyobb szeretettel fogjuk körül venni hazánk legnagyobb fiát.

— A miniszterelnök ur tegnapi viselkedése azt mutatja, hogy neki erre a nemzetgyűlésre nincsen szüksége. Mondják, hogy Tisza is használt ilyenféle módszert és úgy látom, hogy a kis Bethlen a nagy Tiszát akarta utánozni, ez azonban nem sikerült. Mondhatom, nagyon komikus volt a miniszterelnök urnak a külügyi bizottságból való kivonulása, elől ő, utána Gömbös. Egészen stilszerű.

— A legmulatságosabb Bethlennek az egységes párt megalakítása körül tanusított magatartása. Az egyik napon a kisgazdapártra, a másik napon a kereszténypártra akarja helyezni a súlyt és ha észre veszi, hogy az egyik pártban a csatlakozásra való hajlandóság jelei mutatkoznak, rögtön feljűk megy, hogy ne csatlakozzanak. Ebből arra következtetek, hogy Bethlen akarja ugyan az egységes pártot megalakítani, de egészében speciális vízeken evez.

Bottlik nyilatkozata kihallgatása után.

Budapest, november 17. Bottlik József, akit a kormányzó ma kihallgatáson fogadott, egy újságíró előtt ezeket mondotta:

— Az én véleményem szerint az új pártalakulás és az egységes párt feltétlenül sikerülni fog és hiszem, hogy azt a kisgazdapárt maga egészében támogatni fogja. Ez a pártalakulás hivatva lesz a konszolidációt teljesen kiépíteni és a társadalmi békét megteremteni. Az alkotmányjogi kérdések szerintem az új párt programjából kiküszöbölendők, természetesen azonban, hogy a kormányzatnak a detronizációról szóló 921. évi 47. tc. alapján kell állnia. Legfontosabbnak tartom a választójogi reformnak megalkotását, mely után szerintem a nemzetgyűlés további együttmaradásának nincs létjogosultsága.

A rendcsinálás további munkája.

Budapest, november 17. A katonai és a rendőrhatalóságok az éjjel az egész főváros területén razzia-tartottak. A razzia reggel öt órakor ért véget, mintegy 90 személyt állítottak elő, végeredményben azonban 13 férfi és 32 nő maradt a különböző kapitányságokon, ezeket toloncházba szállították. Az elmúlt éjszaka teljesen nyugodtan telt el a tegnap csökkenteni lehetett már a készültséget. A rendőrség egyébként arról kapott értesítést, hogy az alábbi időkben zavaros incidenst okozó elemek különböző zug- és garni-szállókba vetették magukat, erre határozta el az általános razzia-t.

Változatlanul ragaszkodunk a velencei egyezményhez.

Budapest, november 17. Nyugatmagyarország sorsának eldöntése ügyében az osztrákok változatlanul folytatják azt a politikát, mellyel kezdettől fogva elodázní iparkodtak a kérdés végleges rendezését. A magyar kormány változatlanul a velencei egyezmény alapján áll.

Bécs, november 17. A nyugatmagyarországi tartományi kormány székhelye ezuttal Savanyukuton lesz. A nyugatmagyarországi katonai akció vezetője Vidosz brigadéros így nyilatkozott: Nyugatmagyarország megszállása eddig minden akadály nélkül folyt le, csak délen vannak még nehézségek, melynek oka főként az, hogy nem lehet oda pótlást küldeni. Ezeknek a leküzdése még hosszú ideig eltart.

A bécsi Telegraphen - Correspondenz Büro jelenti, hogy azoknak a tárgyalásoknak folyamán, melyeket az osztrák a kormány soproni népszavazás ügyében elrendelt, a kormány kijelentette, hogy csak akkor lesz abban a helyzetben, hogy a velencei egyezményt a nemzeti tanács elé terjeszthesse, ha pozitív ígéretet kap arra nézve, hogy a népszavazás területére nemzetközi csapatokat fognak küldeni. Az erre vonatkozó döntést ma vagy a holnapi napra várják.

Koholmány a román-magyar personális unió híre.

Bukarest, november 17. Bizonyos német lapok híreket terjesztenek olyan tervekről, melyek magyar-román personális unió létesítésére vonatkoznak. Ezek a hírek merőben koholmányok. A legutóbbi események bebizonyították, hogy Románia teljesen szolidáris politikát folytat a kisantanttal.

(A M. T. I. megjegyzi, hogy Bethlen miniszterelnök a M. T. I. munkatársa előtt kifejezetten megállapította, hogy a kormányhatalommal szembenálló körök kísérleteznek többek közt azzal a fogással, hogy a kormány personális uniót készít elő egyik szomszédos állammal. Ezt mint befejezett tényt terjesztik csak azért, hogy a kormányt ferde színben tüntessék fel.)

Rakovszky családját Sziléziába internálják.

Prága, november 17. A Narodny Listy Rakovszky anyjának és fiának letartóztatásával kapcsolatban jelenti, hogy az összes internáltakat, kik jelenleg Aranyosmaróton, Érsekújváron és több felvidéki városban vannak elhelyezve, legközelebb egytől-egytől Morvaországba és Sziléziába szállítják.

Teljesen demobilizálják a cseh haderőt.

Bécs, november 17. A cseh leszerelés második fejezete november 19-én kezdődik és egy hétig tart. November 26-ára már véget ér a leszerelésnek ez a része is. A Felvidéken összpontosított haderőket erre az időre visszaviszik Csehországba és Morvaországba.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A város képviselőtestületének pénzügyi bizottsága tegnap ülést tartott, melyen a város Kiskanizsán felállítandó mozijának ügyét, valamint a városi tisztviselők segélyezésének ügyét tárgyalta. Értesülésünk szerint a pénzügyi tanács mindenben elfogadta a városi tanács javaslatát, különösen elfogadta azt a szerződést, melyet a tanács a mozi ügyében kötött. A kiskanizsai mozi építése egyébiránt már megkezdődött és a közel jövőben már meg is nyílik.

— **Betörtek a vasuti vendéglőbe.** A Zala csak tegnap jelentette, hogy mily megdöbbentő arányban emelkedik a vasuti tolvajlások száma. A betörők a vagonok környékéről működésük szinterét már merészebb tájakra is áttették. Így a tegnapi éjszaka folyamán betörtek a vasuti vendéglőbe és onnan 2000 K készpénzt és mintegy 400 drb. szalvétát, azonkívül egy csomó cigarettát ellopottak. A rendőrség reméli, hogy a tetteseket hamarosan kézrekeríti.

— **A kedvesemlékü kapcsolat.** Meltóztatnak még emlékezni Somogyi Kálmán szinidirektorra? Somogyi, aki egyébként mint Csollán Manó nagyszerű sikereket ért el Kanizsán mint színész is, direktora volt egy kedves társaságnak, mely egy pár nyári hónapra keresztül a boldogult emlékü arénában igyekezett a legjobb tudása szerint játszani. Minden szépen ment, kitűnően összetanult a társaság, jól működött a zenekar is, csupán a közönséggel volt egy kis baj. Nem nagy, csupán akkora, hogy a színház mindennap kongott az ürességtől. Ez akkor nagyon fájt Somogyi direktornak, ki meglehetősen haraggal vált el Kanizsa művészet iránt érzéketlen közönségétől és a bucsuzásnál megfogadta, hogy Kanizsára többé sohasem teszi a lábát. Mi megértettük akkor, mert elvégre a kedves kanizsai kirándulás jó pár ezer koronájába került. A direktor ur azonban úgy látszik igazi és javíthatatlan bohémlelek. A sok keserű tövisről, melyet kanizsai útjára szórtak, rövid pár év alatt megfeledkezett, amennyiben levelet irt a polgármesternek, hogy a jövő szini szezonban szeretne ismét Kanizsára jönni, hogy azt a „kedvesemlékü kapcsolatot“, mely a városhoz köti, ismét felelevenítse. A város azonban jobb akarója, mint saját maga. Meg akarja kimélni hasonlóan kedves emlékektől és azt válaszolta, hogy dacára a kedvez emlékeknek, a kapcsolat sajnos szűszakadt, amennyiben Nagykanizsa a jövőben a pécsi kerülethez akar tartozni.

Ha Budapestre jön, ne mulassa el **VARGA** cégnél Kossuth Lajos-utca 11. kötött és szövött áru különlegességeit megtekinteni és az új szabadalmazott „OSETA“ harisnyát vásárolni. 1 pár „Oseta“ harisnya 2 másik pár harisnyát pótol.

— **Futballisták találkozása a sebészeti klinikán.** A jelenlegi durva futballjátékokra és a mérkőzésről-mérkőzésre megismétlődő súlyos sebesülésekre jellemző eset történt tegnap délelőtt Verebély Tibor dr. sebészeti klinikáján. A délelőtti rendelésre ugyszólván csak futballisták jelentek meg, akik mind vasárnap szereztek sérüléseiket. Egész futballista-konferencia volt a klinika előszobájában, ahol az ismertebb játékosok közül ott láttuk a már korábban megsebesült Braun Csibin kívül Senkeyt, Rauchmault, a MAC két játékosát, Weinert és Medgyesit, valamint több kisebb egyesület tagját. Ha így folytatják a futballjátékot, akkor rövidesen külön klinikára lesz szükségük a futballistáknak.

— **Egy az ezrek közül.** A következő levelet kaptuk, melyet minden megjegyzés nélkül közreadunk: **Tekintetes Szerkesztőség!** Nagyon kedves a *Zalától*, hogy a szombat-helyi zsirákat közli a kanizsai hentesek okulására. A mindennapi kenyér azonban van olyan feltétlenül szükséges élelmiszer, mint a zsir. Kérem, szíveskedjenek b. lapjukban közölni, hogyan éljen meg ma egy család, mely sem nem hadimilliomos, sem nem köztisztviselő s hogyan vegyen szük jövedelméből kenyérlisztet, mely már elérte a szinte fantasztikusan hangzó 30 koronás árat. Átfut rajtam a hideg, ha rá gondolok. Nincs ezen segítség? Nem lehet a gabonárákat maximálni, ha a lakásárakat lehet? Ugyan, mikor fog megtelni agrárius honfitársaink zsebe? Vagy ez is olyan, mint a mesebeli hidra feje, hogy ha egy megtelik, mindjárt két üres nő helyette, mely az embert elnyeli? Kiváló tisztelettel: *Egy, az ezrek nevében.*

— **Erdélyben szükség van magyar bírakra.** Kolozsvárról jelentik: Antonescu igazságügyminiszter Kolozsvárra érkezett. A tiszteletére adott banketten Gróza Péter erdélyi miniszter erősen hangsúlyozta, hogy az erdélyi bíróság kiegészítésre szorul még pedig olyan magyar származású bírakkal, akik tudnak oláhul és letették az esküt.

Legfinomabb minőségű
TEAVAJ
kapható. Előjegyzéseket elfogadunk
Strém és Klein.

(x) **A szerelem ABC-je** című 5 felvonásos filmtörténetet mutatja be ma az Uránia-mozgó. A mindvégig fordulatos, szellemes filmnek a főszerepét az amerikaiaknak alig husz éves filmdivája Mae Murray alakítja. Népszerűsége egyenrangú a May Pickfordok, Constance Talmeydek népszerűségével s ma már ott tart, hogy egy-egy filmalkotása valóságos eseményt jelent még az amerikai közönségnek is. A film egy ifjú házaspár történetét mutatja be a legkedvesebb, legbájosabb keretben. A „Szerelm ABC-je“ mondhatni az utóbbi idők legnagyobb filmsikerét jelenti. A kiváló filmattrakción kívül a műsoron szerepel még az amerikai burleszk-komikum felülmúlhatatlan kacagató vígjáték-sorozatának egyik legújabb darabja „Zigotó mint villamos-kalauz“.

— **Köztisztviselők figyelmébe.** Felkötetnek azon tisztviselők, akik augusztus 20. és szeptember 10. számú burgonya szelvényeiket nem váltották be, mivel azok lejártak; kivételesen az üzletvezetőnek kérésére úgy intézkedett a központunk, hogy azokat még ma elfogadhatjuk és az érte járó mennyiséget kiszolgáltatjuk. Az elmaradt postai, rendőrségi, városi, igazságügyi és nyugdíjasok burgonya-befizetés végett fiókjainkat en jelentkezzenek a reggeli órákban. Többen nem vették át szövegeiket, amit nálunk előjegyeztettek. Figyelmetünk mindenkit, hogy tegyék meg mert a szövet- és cipőutalványok e hét végével lejárnak és elvesztik érvényüket ujjak lesznek kibocsátva. — *Magy. Köztisztv. Fogy. Szöv. üzletvezetőse.*

(x) **Li Hang a kegyetlen** cím alatt mutatott be a Világ mozgó tegnap egy nagyszabású filmdrámát, mely még csak ma lesz látható s amely felöleli a Kelet minden fényét s tündöklő pompáját, a művészek pedig, kik e remekbe készült film dráma főszerepeit játsszák, a filmművészet legmagasabb fokán állnak s szerepeikben olyat produkálnak, amely filmen még alig volt látható; a kiállítás pedig, valamint a fotográfia elsőrangúvá teszik a filmet. Szombaton és vasárnap pedig „Ego“ (a rejtélyes) cím alatt egy a kinematográfia terén teljesen újszerűt mutat be a Világ-mozgó.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 17. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlatkor) — 55, osztrák korona: — 18, az osztrák bélyegzet bankjegye pedig 12 szantim.

TŐZSDE.

Budapest, november 17.

Valutapiac: Napoleon 3325, Font 3750, Léva —, Dollár 960, Francia frank 6900, Lengyel márká 28, Márka 405, Lira 4000, Osztrák 17, Rubel 53, Lel 625, Szokol 1004, Svajc frank 18200, Koronadínár 1275, Frankdínár —, Holland forint 345, Bécsi kifizetés 16 1/2.

Értékek: Magyar Hitel 1980, Osztrák Hitel 970, Hazai 675, Jelzálog 235, Leszámitoló 760, Kereskedelmi Bank 7400, Magyar-Olasz 315, Beocsini 7150, Drasche 5000, Általános szén 13000, Szászvári 4000, Salgótarjáni 7000, Urikányi 7300, Rima 3025, Schlick 1320, Gutmann 4450, Nasci 22350, Danica 3400, Klotild 4200, Magyar Cukor 18000, Adria 9100, Atlantika 3375, Királysör 2900, Bosnyák-Agrár 1180, Lipták 547, Phöbus 840, Vasmezei Villamos 1325, Gizellemalom 3000, Konkordia 3800, Déli vasut 1380.

Apró hirdetések.

Házeladás. Gelsén a Vasuti utcában lévő Freund-léle ház, vendéglőnek is nagyon alkalmas, szabad kézből eladó. Bővebbet Balázs Zsigmondnál Gelsén.

Fiatal, ügyes segédet a fűszer és rövidúrszakmából azonnali belépésre keresek. Ajánlatokat Szigeti Vilmos Szigetvár, címre. 6812

Shakácsnő kerestetik pusztára, ki jól főz és egy kézi leány segítségével az összes háziteendőket elvégezni képes. Intéző Kámaháza, u. p. Paka. 6818

Jó karban lévő, használt Irógépet megvétele keres az Első Magyar Általános Biztosító Társaság főgynöksége. 6839

Vincellért keresek pogányvári szőlőnkbe január hó 1-én leendő belépésre. Értekezni lehet Nagykanizsán, Csengery-ut 36., Kótai Ferencnél.

Nő, gyermektelen kiszolgált altiszt, ki huzamos ideig a rendőrségnél volt beosztva, éjjei őri, portási vagy más hasonló állást keres. Cím a kiadóban. 6841

Irni-olvasni tudó szolgát azonnali belépésre keresünk, Bettheim és Guth vas-kereskedés.

Uránia mozgóképszínház
Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

Pathé-film! Amerikai szenzáció!

Pénteken, szombaton és vasárnap
november 18-án, 19-én és 20-án

A szerelem ABC-je

5 felvonásban, Mae Murray, a legbájosabb amerikai filmművésznő felléptével.

A mindvégig fordulatos, szellemes filmnek a főszerepét az amerikaiaknak alig husz éves filmdivája, Mae Murray alakítja. A „Szerelm ABC-je“ az utóbbi idők legnagyobb sikerű filmje.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Holyárak: Páholly 17, zsölle 16, kőrszék 14, fenntartott támlásszék 12, támlásszék 10, kőrszék 6 korona.
Köztisztviselők 50 százalékos kedvezményben részesülnek

Szerkesztésért felelős a főszerkesztő.

LEGSZEBB NŐI KABÁTOK ÉS RUHÁK

legsolidabb áráért Fürst József Kécsillag divataruház suterén helyiségében kaphatók.

Nagy karácsonyi vásár

**olcsó árakkal
már megkezdődött**

Kisfaludi és Krausz

divatnagyrúházában az „Arany kakas“-hoz

Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 21. szám.

Halló! Figyelem!

Sok pénzt megtakarít,
ha nem fát, hanem

**elsőrendű salgótarjáni darabos
tüzelőszenet**

vesz

Sartory Oszkár Utóda cégnél

Király-utca 39. szám,

ahol az kis és nagy mennyiségben kapható

Bérbeadó iroda

2 szobás, telefonhasználattal és
hatalmas raktárhelyiséggel

Cím megtudható lapunk kiadóhivatalában.

Vásárol

hárs- (kis és nagylevelű), juhar- (platán) fa,
erdei-fák és

gyümölcs-magvakat.

Gazdasági- és kertmagvak,

hámozott zab, kender-, fény-mag, madáreleség

• kaphatók:

Ország József

magkereskedésében, Nagykanizsa

Erzsébet-tér 10. Telefon Interurban 130.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget,
hogy a Zárda-utca 10. sz. alatt levő

Tomasits és Társai

cég Kellermann Miksa ur kilépésével megszűnt és ezentúl Király-utca 31. sz. alatt Tomasits és Kovács név alatt folytatjuk üzemünket. Egyben felhívjuk a tisztelt közönség b. figyelmét a minőségű portland cementraktárunkra. Ajánlunk kiváló minőségű kutgyűrűket, kutkávákat, itató és sertésvályukat, hidakat (minden méretben), cementlapokat, sima vagy virágos színekben, cementszindelyeket. Elvállalunk e szakmánkba vágó mindennemű cementmunkát, u. m. sírboltokat, csatornázást stb. Készítünk csinos és tartós kivitelben sír- és emlékkereszteket. Kérjük a nagyérdemű közönség szíves támogatását

Tomasits és Kovács

cementáru iparosok.

Olcsón eladó

négy darab teljesen új, szép kiállítású fiókos

íróasztal.

Ugyanott

üres ládák és üzleti dobozok

kaphatók.

Bővebbet a postával szemben levő háztartási
cikk kereskedésében, a volt városi husszékben

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében
Telefon 74. Telefon 74.

A színház kellemesen fűtve van.

Buffet!

Kitűnő zene!

Csütörtökön és pénteken keleti est! Keleti fény és pompa!

Li Hang (A kegyetlen)

Keleti kalandordráma 5 felvonásban. Főszereplő Rosa Porten a híres német filmművész.

Szombaton és vasárnap EGO Rejtélyes történet.

Helyárak: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. // Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. Pontos kezdés!

Szigriszt László

Ingatlan,

üzlet, lakás és pénz-

kölcsön közvetítő Irodája

Sugár-ut 6. - Telefon: 285. Interurban

Birtok

Eladó birtokok:

- 89¹/₂ holdas Zalában, 340 hold szántó, 60 hold rét, 60 hold legelő, 350 hold 30 éves erdő. Jó talaj. Gazdasági lakás. Elegendő cselédlakás és egyéb gazdasági épületek. Teljes élő és holt felszerelés. Vetőmag, konvenció, széna, szalma, 12 ökör, 6 ló, 8 növendék marha, 340 birka, 40 sertés. Ár: K 12.000.000
- 100 holdas Tolnában nagyjából szántó kevés rét és 3 hold kitűnő szőlő. Igen jó talaj. Jó lakás. Elegendő istálló. Vasutállomás mellett. Szép birtok. Azonnal átvehető. K 3.000.000
- 208 holdas Zalában 95 hold szántó, 95 hold szép erdő, 19 hold jó rét, elegendő épület, urilak községben, 3 pár ló, elegendő széna, szalma, egész évi cseléd konvenció K 7.300.000
- 60 holdas Zalában 57 hold szántó, 3 hold jó rét, könnyű munkálta talaj, elegendő épület, felszerelés esetleg átadó K 2.300.000
- 36 holdas Zalában vasutállomás mellett 19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kitűnő szőlő, elegendő épület, holt instrukció, teljes szőlészeti berendezés K 4.000.000
- 4 és fél holdas Szabadhogyon kitűnő szántó, szép gyümölcsös, jó rét, öreg épülettel K 450.000
- 1 hold föld Balaton mellett prima talaj a falu szélén, házhelynek is alkalmas.
- 4¹/₂ holdas Somogyban, Nagykanizsától 20 km-re, benne 5 hold rét, épület nélkül, magyar holdankint K 35.000
- 18 holdas nagykanizsai járásban szántó, rét, szőlő és két szép házhely, erdő épület csak a szőlőben, igen szép birtok K 2.200.000
- 17 holdas szőlőbirtok pacsai járásban. Ebből 8 hold szőlő, többi szántó és rét. Új zsindeyes azonnal elfoglalható jó lakóépület dollár 3000
- 14 holdas Nagykanizsa határában szőlő, szántó és prima kaszáló, igen jó épületek, szép birtok, azonnal átvehető K 3.000
- 8 hold kitűnő szőlő pacsai járásban épülettel, teljes felszereléssel K 1.500.000
- 4700 négyszögletes prima szőlő Észak-Zalában 80 hl. évi termés, kitűnő bort terem K 2000
- 12.000 négyszögletes szőlőbirtok Balaton vidékén, 9000 négyszöglet szőlő, többi szántó és akácás, épülettel, hordó és egyéb felszerelés, évi termés 250-300 hl., kitűnő balatonvidéki bort terem K 4.000.000
- Szőlőbirtokokat keresek megvételre. Nagybirtokot keresek megvételre nagyszámú megbízóim Zala-, Somogy-, Vas megyéből. Megbízásom van több 6.000.000 koronáig, három 12.000.000 koronáig és két 20.000.000 koronán felüli birtok vételére.
- Birtokbérletet keresek 20 holdtól 3000 holdig.
- Erdőbirtokokat megvételre keresek.
- Birtokparcellát épületek nélkül Zalában eladó.

Ház

Eladó Garay-utca 15. szám alatti ház Egy szoba-konyha azonnal elfoglalható. A ház többi része is pár héten belül elfoglalható.

Emeletes modern bérpalota fűdőszobákkal, nagy kényelemmel, új, adómentes K 1.500.000

Emeletes adómentes modern ház belvárosban K 800.000

Új ház modern nagy lakással, nagy udvar és kerttel K 450.000

Magányos több ház kerttel eladó K 350.000

Kiskanizsán több ház eladó.

Kinizay-utca 51. szám alatti ház, 3 szoba, két konyha, kis kert K 230.000

Keszthelyen és Zalaegerszegben jobb ház eladó

Egyéb ingatlan

Nagykanizsai kocsmája jó forgalmu utcában, teljes berendezés, szép épületek, udvar, kert K 1.100.000

Vendéglőbérletet Nagykanizsán átadó.

Zalamegyei nagyközségben eladó üzlet ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berendezéssel nagyforgalmu helyen K 500.000

Üzlet

Iroda átadó belvárosban teljes berendezéssel, Wertheim-kasszával, telefonnal 2 lóra istálló, kocszin.

Átadó üzlethelyiségeket keresek forgalmas utcában magas lelépési díjért, esetleg berendezéssel és árukészlettel is.

Forgalmas utcában fűszerüzlet átadó teljes berendezéssel. Lakás is átadó 1 szoba-konyha csere ellenében K 80.000

Különböző forgalmas utcában üzlethelyiség lakás nélkül kiadó. Évi bér K 6.000

Pó-uton nagyobb tágas, világos üzlethelyiség raktárral átadó K 100.000

Kiseb üzlethelyiség forgalmas téren átadó K 70.000

Lakás

Korok közeleiben 2 butorozott szobás lakás átadó.

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Fő-ut 15. szám.

Nyomda:

Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfő-
vételével minden
nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva
vidékre postai szétküldéssel

Egy hóra . . . 50 K

Negyed évre . . . 140 „

Félévre . . . 280 „

Égész évre . . . 560 „

Egyes szám ára

3 korona

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78
Főszerkesztő lakása 71. Nyomda telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Társ-szerkesztő:

Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetések délután 8 óráig vé-
tetnek fel díjcsabás szerint.

Apponyi gróf pártot alakít.

Budapest, november 18. A keresztény-párttal szemben elfoglalt álláspontja még mindig bizonytalan. A párt tagjai nem értenek tökéletesen egyet. Apponyi pártalakításáról úgy beszélnek a pártban, mint befejezett tényről. Apponyi lakásán tegnap egybegyűltek barátai és politikai hívei, számszerint mintegy harmincan, hogy megbeszéljék az aktuális politikai kérdéseket.

Az egységspárt híveivel kapcsolatban egyesek szóvá tették, hogy Bethlen azokat a politikusokat, akik Apponyinak a detronizációs törvény alkalmával felolvasott deklarációját aláírták, nem hajlandó helyet adni az új pártalakulásban.

Mint hogy nem tartják kizártnak, hogy az egységes párt frontot fog foglalni ezek ellen az elvek ellen, melyeket Apponyi és barátai képviselnek, felmerült az a gondolat is, ha esetleg szükségessé válik, hogy Apponyi és hívei pártot alakítsanak. A fő indító motívum, ami mellett szól, az volt, hogy ezeknek, akik a miniszterelnök és Apponyi közt megindult vitában, melyet a miniszterelnök hangjánál fogva máj majdnem harcnak tekintenek, Apponyi álláspontját vallják magukénak — kötelességük mellé állni és az esetleges zászlóbontást minden erejükkel támogatni. Ebben az esetben nemcsak a deklarációt aláírt képviselők állnak Apponyi mellé, hanem sokan azok közül is, akik a deklarációt nem írhatták alá, mert akadályozva voltak és sokan ezek közül is, akik nem írták alá, de felfogásban azonosították magukat Apponyival. De ha Apponyi pártalakítására, amely ma még semmiképpen sem tekinthető pozitívnak, nem is kerülne sor, azt az egyet a kereszténypárt hangulatából teljes bizonyossággal meg lehet állapítani, hogy az egyik frakció Bethlen új alakulásával szemben, feltétlenül ellenzéki álláspontot fog elfoglalni.

A párt tagjainak egy része nyíltan kifejezést ad ellenszenvének, amellyel Bethlen kísérletére és törekvésére tekint és nem csinál titkot abból, hogy a miniszterelnököt nem hajlandó tovább támogatni. Könnyen meg lehet, hogy az elégedetlenkedők, álláspontja fog érvényesülni, amelynek következménye az lesz, hogy a párt zöme vagy egyenesen felsorakozik Apponyi mögé, vagy ha Apponyi eláll pártalakítási szándékától, ellenzékbe vonul.

A kisgazdapárt dicsérete.

Budapest, november 18. Nagyatádi Szabó földművelésügyi miniszter ma a következő nyilatkozatot tette:

— Nem vagyok hajlandó a kisgazdapárt felosztásába belemenni. Nem vagyok hajlandó belemenni abba sem, hogy a kisgazdapárt elcsúszjon vagy besűlyedjen. Aki a kisgazdapártot alapítottam, erkölcsi lehetetlenségnek tartom, hogy ezt a pártot az én segítségemmel megszüntessék. — A kisgazdapárt a háború alatt alakult, az azóta alakult pártok mind megszüntek, az egyetlen párt, amely megmaradt, a kisgazdapárt, ezt tehát senki kedvéért nem engedem meg sem megszüntetni, sem elcsúsztatni, sem besűlyeszteni. De nemcsak nekem erkölcsi lehetetlenség ez, hanem az országunk is nagy érdeke, hogy a kisgazdapárt megmaradjon. Ha meg is szűntetnék, azok a rétegek, melyek hatalomra kerültek, más kis-

gazdapártot vagy kisgazdapártokat alakítanának. Mi a kisgazdapárt élén mérsékelt, felelősségteljes és lelkiismeretes politikát csinálunk és nagyon valószínű, hogy ha ezt a pártot megszüntetnék, olyan kisgazdapártok létesülnének, melyek sokkal szélsőségesebb politikát csinálnának, mint mi. Ez pedig egyáltalán nem áll az ország érdekében.

— Arról lehet szó és bele is nyugodnék, hogy a kisgazdapárt nevét polgári jelzővel kibővítsük. A kisgazdapárt nevének azonban ki kell fejeznie a párt programját és azokat a tömegeket, melyeket képvisel és ezért hosszú címet, mely ennél többet vagy ennél kevesebbet fejezne ki, semmiképp sem engednék meg. A kisgazdák tudatában vannak a nehéz helyzetnek, tudatában vannak annak, hogy ma a népszerűséget és a pártérdeket alá kell helyezni a közérdeknek. Az esetben, ha a kisgazdapárt ellenzékbe menne, nem lenne rosszindulatú ellenzék, nem üzne kortespolitikát, mert a mai idők nem alkalmasak erre.

Károly királyt Portugália nem tekinti fogolynak.

Bécs, november 18. A Neues Wiener Tagblattnak jelentik Lisszabonból: A portugál köztársaság külügyminisztere a Diario de Botitia főszerkesztője előtt kijelentette, hogy a portugál kormány teljes előzékenységgel tett eleget a szövetséges nagyhatalmak ama kivánásának, hogy Károly királynak, Zita királynénak és a királyi családnak Madeira szigetén menedéket nyújtson. A kormány a száműzötteket nem tekinti foglyoknak, hanem megadja nekik mindazt a tiszteletet, ami magas rangjukat és állásukat megilleti.

Andrássyék a mentelmi bizottság előtt.

Budapest, nov. 18. A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága ma délelőtt 10 órakor ülést tartott. Elsősorban Rakovszky Istvánt hallgatták ki. Rakovszkyt rendőrségi autó szállította, 11 órakor érkezett a fogházból a Ház elé. Rakovszky mellett egy polgári ruhás ur ült, a fogházi főgondnok, ezenkívül egy fogházőr. A főgondnok Rakovszkyt a főbejáratig kísérte, innen Rakovszky egyedül ment a bizottsági terembe. Utána ugyanez az autós Andrássy Gyulát hozta ugyanilyen kísérettel. Andrássy kihallgatása 1/3 órakor ért véget. Ekkor egy órára az elnök felfüggesztette az ülést. A szünet után Sigray gróf kihallgatása következett.

Andrássy másfélórás beszédében nem beszélt a királypucsról, hanem csak azt fejtegette, hogy tettenérés esete nem forog fenn, miért is a statáriális eljárásnak nincsen helye, nemkülönben sérelmes a letartóztatása is, mellyel mentelmi jogát sértették meg. Körülbelül ugyanezeket mondta Rakovszky is, aki azonban a bizottság tagjainak a kérdésére sok minden érdekes részletre is kiterjeszkedett.

A lengyelek betörték a suvalki kormányzóságba.

Berlin, november 18. A litvániai távirati ügynökség jelenti, hogy a lengyelek három kilométer mélységben benyomultak a suvalki kormányzóság területére. A litván lakosság a népszövetséghez folyamodott segítségért és kérte, hogy vizsgáló bizottságot küldjön ki a helyszínre.

A hűvösvölgyi gyilkos nyomában.

Budapest, november 18. Tegnap délután a Hűvösvölgyben egy női hullára találtak, melyben még az éjszaka folyamán Neuwirth Henrik gyáros feleségére ismertek. A nyomozás során az áldozat egyik leányának kijelentése nyomán sikerült megtudni, hogy Neuwirthné az utóbbi időben megismerkedett egy Friedrichkeit Ferenc nevű 35 éves jelenleg foglalkozás nélküli lakatoslegénnyel, aki miniszteri titkárnak adta ki magát és Neuwirthnével az utóbbi időben több kirándulást tett. Megállapították, hogy Friedrichkeit hol lakik, ma reggel előállították és hosszan kihallgatták. Elmondta, hogy az asszonnyal tényleg ismeretségben volt és szerdán együtt voltak a Hűvösvölgyben a Barát-féle vendéglőben. Vallomását később úgy módosította, hogy a vendéglőben hagyta egyedül az asszonyt. Egyébről tudni sem akar és a gyilkosságot tagadta. Számos körülmény azonban amellettszól, hogy ő a gyilkos. Friedrichkeit balkezén karcok és sérülések vannak, melyek eredetéről nem tud felvilágosítást adni. A rendőrség bizik abban, hogy a mai tetemrehívásnál és az esti szembesítéseknel megtörik és bevallja bűnösségét.

Ma este hat óra után Friedrichkeit Ferenc, akit a rendőrség Neuwirthné meggyilkolásával és kirablásával megvádolt, töredelmesen beismerte tettét. A detektívek délután Friedrichkeit Ferencel kimentek a törvényszéki orvostani intézetbe, ott a hálóthoz vezették. Utána Friedrichkeit beismerte, hogy ő az asszony gyilkosa és hogy ő rabolta el annak ékszereit és pénzét. Az ékszerek egy részét a lakás pincéjében, másik részét egy petróleumlámpába rejtette el. Tagadja azonban, hogy a bundát ellopta volna. Azt valószínűleg más valaki lopta el a holttestről.

Az első cserefogoly-transzport Budapesten.

Budapest, nov. 18. Ma reggel 10 órakor érkezett az első cserefogoly-transzport Budapestre. Az ünnepélyes fogadtatásnál a kormányzó képviselőjében Belitska miniszter jelent meg, aki meleg szavakkal üdvözölte a hazatérőket, melyre Rainisch hadapródjelölt megható szavakban válaszolt. Többek között ezeket mondotta:

— Mi százszor végigéltük a magyar Mohácsot. Mi, visszatérő fiúk a hazának, arra kérünk titeket, ne bántsátok egymást, legyetek jók. Haladjunk együtt és becsületes magyar munkával dolgozzunk.

Ezután Sipőcz polgármester a főváros nevében üdvözölte a hazatérőket, majd a főváros megvendégelte őket.

Szovjetország ellen fegyveres külföldi beavatkozás készül.

Bécs, nov. 18. Finn jelentések szerint a Moszkvával szomszédos finn-karéliai szovjetkörtársaságban a Murman-vasutmenti parasz-
tok föllázadtak a szovjetkormány ellen és tisztviselőit tiz kerületben elkergették vagy megölték. A vasutat három helyen megrongálták. Ha ezek a hírek igazak, akkor Oroszország északi részén épp úgy megtörténik külföldi segítséggel a fegyveres betörés, amint délen, Ukrajnában történt.

A Tébe a Magyar Távirati Iroda ellen.

Budapest, november 18. A Tébe a Tözsde tanácsal egyetemben a tözsdei hírszolgálat terén tapasztalt pontatlanság miatt egy külföldi tudósító vállalatot szerződés kötött a hírszolgálat tárgyában. A M. T. I. ezt magára nevezve sérelmesnek találta és eljárt a kormányhoz, mire a Tébe az összkormányhoz intézett hosszú beadványban felsorolja a konkrét sérelmeket. — A M. T. I. a Tébe beadványában foglalt állításokat cáfolja és kijelenti, hogy a hírszolgálatok mindenkor pontosan teljesítette.

Haubrich József volt népbiztos kijelentése.

Budapest, november 18. A Károlyi hazatérési perben ma folytatták Agoston Péter kihallgatását. Utána Haubrich József kihallgatására került a sor. Haubrich Nagy György védőnek arra kérdésére, hogy kik hozták be a románokat Magyarországra, a következőket mondta:

— Sem én, sem Agoston Péter, addig, míg Magyarország területén leszünk, neveket nem fogunk elárulni, mert ha ezt megtennénk, felkoncolnának bennünket még itt a gyűjtőfogházban is.

Előzőleg Kelen József volt népbiztos hallgatást ki, míg 21-én Bokányi Dezső kihallgatására kerül a sor.

Külön lakásügyi hatóság Nagykanizsán.

A város már felterjesztette a kinevezendő névsorát. — Kik az új hatóság elnökei? — Döntés a közel napokban várható.

(Saját tudósítónktól.) Egyik közismert élelapp legutóbbi számában egy kép látható, amelyen Bernolák népjóléti miniszter ur csudálkozva nézi egy háznak az építését. Alatta pedig ez az írás olvasható:

— Ejnye, a lakáskérdés ilyen megoldására nem is gondoltam.

Mi se gondolunk egyelőre erre a megoldásra. Az építkezés ma az egész vonalon szünetel és a közmunkák is nagyon, de nagyon lassan haladnak előre, lakásépítésekről pedig egyelőre szó sincsen. Illetékes körök mégis mindenáron megakarják oldani a lakáskérdést, ami elvégre igazán nem csudálható, hisz a kultúra átkos következményeképpen a XX. század embere minden körülmények közt lakásra tart igényt. A kérdés azonban korántsem olyan egyszerű, mint az élelapon a miniszter ur elgondolja és bele kell nyugodni, hogy a kérdést egyelőre a napi gondok közül nem lehet teljesen eliminálni, hanem csupán csak megfoltoztatni. Ehhez mérten csak ilyen foltozgatás az a legujabb rendelet is, mely ebben a kérdésben napvilágot látott.

Az új rendelet egy bravuros csavarintással lendít egyet e kérdésen és a lakások helyett a hatóságot renoválja. Eltekintve attól, hogy nem tartható nagyon valószínűnek, hogy az új hatósági szervek megalakításával egyetemben épületek nőnek ki a földből, mégis bizonyos örömmel üdvözljük az új rendeletet, hátha mégis csak segít valamit ebben a keserves kérdésben. Arról van szó, hogy az eddigi lakásügyi hatóság megszűnne és helyét vagy az államrendőrség vagy pedig egy külön felállítandó hatósági szerv töltené be.

A Zala már közölte dr. Beusterien Erich rendőrtanácsos nyilatkozatát ebben a kérdésben, aki igen fontos érvekkel támogatta, hogy Nagykanizsán külön hatósági szerv felállítására van szükség és hogy a rendőrkapitány-

ság nem rendelkezik elegendő munkaerővel a lakáshivatali teendők ellátására. Értésülünk szerint most maga a város is teljesen megáévtette a rendőrkapitányság vezetőjének felfogását és teljes erejével azon dolgozik, hogy Nagykanizsán a lakásügyek ellátására külön hatósági szerv álltassék fel.

A város vezetőségének ezen törekvése minden tekintetben helyesülhet. Nemcsak a lakáskérdés fontossága és elsőrangú érdeke kívánja ezt, hanem az a körülmény is, hogy abban az esetben, ha a rendőrség látná el a lakáshivatalt, a felebbezési fórum a megye székhelyén működő miniszteri biztos lenne. A fontos és életbevágó kérdésekben tehát egy olyan hatósági szerv döntene a felső fokon, mely nem Nagykanizsán, hanem Zalaegerszegen székel és amely ennek következtében a helyi és személyi viszonyok alapos ismerete nélkül a legjobb akarat mellett sem tudna teljesen kielégítő ítéleteket hozni. A lakásügyekben felmerülő viták pedig tudvalevőleg nem elvont jogi kérdések, hanem a legmindennapi életbe vágnak és így megkívánják, szinte megkövetelik a helyi és személyi viszonyok teljes ismeretét.

Ugy tudjuk, hogy a város mindezen szempontoktól vezéreltetve illetékes helyen már eljárt és a kérdés kedvező elintézésére már félig-meddig kedvező ígéretet is kapott. A városnál már készen áll az új hatósági szerv kinevezési listája is. E szerint az új hatósági szerv egyedüli elnöke és vezetője Babochay György lenne, aki a felebbezési tanácsban egyúttal mint előadó is szerepelne. A tanács elnöke dr. Sartory Zsigmond járásbíró lenne, alelnöke Laurentzy Oszkár menekült vármegyei főjegyző. A tanács elnökei: Acs József városi tanácsos, dr. Balázs Zsigmond, Freyler Adolf és dr. Prack István. A kész listát az illetékes minisztériumba már fel is terjesztették.

A kinevezendők névsora minden tekintetben garancia a lakáskérdések pontos és lelkiismeretes ellátására. Babochay György a mostani hatóságnak is elnöke és nehéz tisztét, melyért egy krajcár fizetést nem kap, a lehetőség korlátain belül tökéletesen tölti be. Az új tanács elnöke dr. Sartory Zsigmond lenne, aki a kir. járásbírósságon jelenleg is a lakbérleti ügyeket tárgyalja és így a lakásrendelet egyik legalaposabb ismerője. Laurentzy főjegyző új ember Nagykanizsán, akik azonban ismerik, tartalmas és komoly embernek tartják, aki meg tud felelni új tiszttségének. Ezenkívül úgy az elnökségnek, mint az egész tanácsnak meg van a jogi alaptudása, a helyi viszonyok ismerete, az erkölcsi és anyagi függetlensége, melyek e tiszttség betöltéséhez kívánatosak.

Az illetékes minisztérium a kérdésben a közeli napokban fog végleg dönteni.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 18. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlatkor) — 60, osztrák korona: — 19, az osztrák bényegzet bankjegyé pedig 12 szantim.

TÖZSDE.

Budapest, november 18.

Valutapiac: Napoleon 2680, Font —, Léva —, Dollár 810, Francia frank 6000, Lengyel márka 24 1/2, Márka 376, Lira 8350, Osztrák 16, Rubel 40, Lei 539, Szokol 900, Svajci frank 16700, Koronadinar 1095, Frankdinar —, Holland forint —, Bécsi kifizetés 16 1/2.

Értékek: Magyar Hitel 1980, Osztrák Hitel 950, Hazai 675, Jelszolg 120, Leszámitoló 750, Kereskedelmi Bank 7400, Magyar-Olasz 330, Beocsini 6900, Drasche 5530, Általános szén 11800, Szászvári —, Salgótarjáni 6250, Urikányi 6950, Rima 2960, Schlick 1210, Gutmano 4400, Nasci 21600, Danica 3150, Klotild 3900, Magyar Cukor 17700, Adria 8400, Atlantika 3250, Királysör —, Bosnyák-Agrár 1170, Lipták 530, Phöbus 800, Vasmegyei Villamos —, Gizellamalom 2550, Konkordia 3550, Déli vasút 1380.

HIREK.

Kinos

figyelemmel kísé. az ország azt a pártharcot, amelyet a magyar politikai élet két kimugasló alakja: Bethlen miniszterelnök és Apponyi gróf vívnak egymással. Nem tudunk tapasztolni egyik félnek sem, mert fáj látnunk, hogy amikor a tekintélyek tiszteletét hirdeti mindenki, akkor a legnagyobb tekintélyek tépdésik egymásról a babért és fáj látnunk, hogy egyetlen cél felé se haladhatunk emberek legázolása nélkül s nálunk a legmagasztosabb eszmék is a személyes torzsalkodások kisebb-nagyobb posványába vesznek. A nemzet éppen ezért kiábrándult már a politikából és a politikusokból is s fásultan, reménytelenül néz Bethlen miniszterelnök is jobb váltakozása elé. Nem is esoda. Hiszen a hosszú válság folyamán bőven hallunk beszélni arról, hogy a miniszterelnök erre vagy arra a pártra támaszkodik-e s hogy Nagyatádi tagja marad-e az új kabinetnek, vagy nem? De arról egy szót sem hallottunk s hallunk ma sem, hogy lezüllött a magyar valuta; lelketlen üzérkedés folyik a kenyérrrel, hogy belepusztul az ország a drágaságba, hogy egyre terjed a munkanélküliség s hogy ezen gyilkos sebek orvoslásánál a legtekintélyesebb, legnagyobb tudású, legönzettelebb szakemberekre van szükség az új kabinet összeállítása alkalmából. Mindennél fontosabb az, hogy a királykérdésben kinek van igaza s elszomorodottan látjuk, hogy még a nemzet bálványja: Apponyi is emiatt szállt lovagi tornára.

— **Megérkezett a határkijelölt bizottság.** Tegnap megérkezett Nagykanizsára a határkijelölt bizottság. Egész délután dühörgő teherkocsiktól volt hangos az utca, mely a bizottság podgyaszát az állomásról a városba szállította különböző állambeli katonák színes uniformisa tarkállott a Centrál előtt, ahonnan a különböző szállásokba osztották be a megérkezett bizottsági tagokat.

— **Értesítés.** A Szociális Misszió Társulat a folyó hó 19-ére tervezett teadélutánját ragályos betegség miatt bizonytalan időre elhalasztja. A felajánlott természetbeni adományokat kérjük a következő alkalomra fenntartani. *Szociális Misszió Társulat.*

— **Jótekonyság.** A mezitlábba tanulóknak adakoztak: Balázs Aranka bluzt, kötényt, 4 bugyit; Nussbaum Erna cipőt, harisnyát 2 bugyit, bluzt, sapkát, kötényt, mellénykét; Kohn Livia trikót, harisnyát, cipőt; Weber Lajos, ifj. Barta Sándor, Párlsz Pál, Németh Károly, Pollák György, id. Barta Sándor 50—50 K-át, Bettlheim Győző 100 K-át, Kertész István 40 K-át, Reznicek József 30 K-át, Rosenfeld Zoltán, Havasi György 10—10 K-át, Gál Tibor 20 koronát.

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO!!

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok

Barta Miksa

elsőrangú női divatházában szerezhetők be. Azelőrehaladott időny miatt a még raktáron lévő női és leányka kabátok mályon teszállított árban. Megtekinthető minden vételkónyszer nélkül. Fő-ut és Csengery-ut sark

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Fő-ut 15. szám.
Nyomda:
Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfőki-
vételével minden
nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva
vidékre postai szétküldéssel
Egy hóra . . . 50 K
Negyed évre . . . 140 „
Félévre . . . 280 „
Egész évre . . . 560 „

Egyes szám ára
3 korona

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁN

Társ-szerkesztő:
Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetések délután 5 óráig vé-
tetnek fel díjazás szerint.

Ujabb részletek a mentelmi bizottság üléséről.

Andrássy és Rakovszky védekezése. — Nem forog fenn tettenérés esete. — „Mosolyogva mennék az akasztófa alá is.” — A bizottság valószínű megállapítja a mentelmi jog megsértését és a letartóztatottakat szabadlábra helyezi.

Budapest, november 19. A királypuccs rendezőinek pénteki kihallgatása kapcsán, melyet a mentelmi bizottság szombatra jelzett, egy könyvatos tudósítója ezeket tudta meg:

A szombati kihallgatás terve, melyet a mentelmi bizottság a sajtó útján tett közzé, valószínűleg félre akarta vezetni a felelőtlen elemeket, kik tüntető zavargásra és kézigrántos merényletre készültek Rakovszkyék ellen. Így azután pénteken a letartóztatottak elővezetése minden zavaró incidens nélkül mehetett végbe.

A fogság Rakovszkyt viselte meg a legkevésbé, míg Andrássy és Benicky láthatólag meg voltak törve.

Andrássy kihallgatása során különösen azt hajtogatta, hogy a tettenérés esete nem forog fenn. Ő már csak akkor érkezett Tatára, mikor minden lezajlott. Autón ment a király vonata után és mire Tatára ért, a budaörsi csata már eldőlt. Két napig volt a király csapatai közt és nem tudja megérteni, hogy tulajdonképp mit értenek a tettenérés alatt. Tiltakozik az ellen, hogy az ő ügyét statáriális uton tárgyalják, minthogy ennek perrendszerű feltételei nem forognak fenn. Nem a személyét védte.

— Nyugodt lelkiismerettel és mosolyogva mennék az akasztófa alá is, — mondta — mert nem tudom megérteni, hogy bűn volt az, amiért mint belső titkos tanácsos, letett eskümhöz hiven, koronás királyom mellé állottam.

Meggyőződése, hogy az ország érdeke

is így kívánta. Ez utóbbi körülményt külpolitikai szempontból is bizonyítani igyekezett. Azzal végezte, hogy ő letett esküjét követte és az ország érdekeit akarta szolgálni.

Rakovszky kijelentette, hogy az előkészületekről nem tudott semmit. Váratlanul értesítést kapott, hogy menjen Sopronba Gratzsal, aki a kormány megbízásából éppen külföldre akart menni. (Már a jegye is megvolt.) Nem akarták elhinni, amikor az üzenet jött, hogy a király kéri őket. Sopronba érkezve a szállodában tudták meg, hogy nem a király küldötte, hanem a király személyesen, sőt, hogy a királyné is ott van, amire pláne nem számítottak. Ő nem tudott előzetesen semmiről, de mikor a király ott volt, esküjéhez hiven, az ország érdekében állónak tartotta, hogy a király mellé álljon.

Ugyanilyen értelemben fejtegették szereplésüket a többiek is.

A mentelmi bizottság, mint ismeretes, csak kedden fog érdemileg dönteni az ügyben. Valószínű azonban, hogy a mentelmi bizottság kimondja a mentelmi jog megsértését. A kormány annak idején az ország biztonsága érdekében szükségesnek tartotta a letartóztatást, a mentelmi bizottság azonban értelmét és indokát nem látja a további fogvatartásnak és követelni fogja a szabadlábra helyezést. A letartóztatásban levő képviselők, Benickyt kivéve, maguk kérték mentelmi joguk felfüggesztését, ennek a bizottság előreláthatólag eleget is fog tenni, azonban csak rendes bírói eljárás ellen.

Az egységes párt megalkakulása elé sok akadály gördül.

Nagyatádi ki akarják szorítani az új kormányból. — A kisgazdapárt nyilatkozata. — Szerdára egybehívják a nemzetgyűlést. — A demokratapárt belép a liberális blokkba.

Budapest, nov. 19. A kormányzó a mai napon folytatta azoknak a politikusoknak a kihallgatását, akiknek véleményét a kibontakozás érdekében meg akarta hallgatni. Berzeviczy Albert, Gömbös Gyula, Gyömörey György, Bénérd Ágoston, Fáy Gyula jelentek meg a kormányzónál. Wéber János kihallgatása, miután este érkezett a fővárosba, holnapra marad. Gömbös előadta felfogását a kibontakozás lehetőségéről, amely véleménye szerint abban áll, hogy a kisgazdapárt valamivel kiszélesíti platformját és felveszi a keresztény gazdákat, kisgazdákat nemzeti pártja nevet és azok a politikusok, akik ilyen alapon hajlandók támogatni Bethlent, belépnek a pártba. A válságot azonban a mai napon sem vitték dülőre és az egységes párt terve semmivel sincs közelebb a megvalósuláshoz, bár a látszat amellettt szól, hogy az egységes párt meg lesz, még pedig olyan módon, hogy annak az egységes kisgazdapárt fogja a gerincét képezni és ahhoz csatlakozik a keresztény pártok és a disszidensek egy része. A

valóság az, hogy súlyos akadályok torlaszolták el az egységes párt felé vezető utat, így első sorban az, hogy Nagyatádi ki akarják szorítani a kormányból.

Nagyatádi elejtéséről szóló hírt ugyan azóta minden oldalról megcáfolták és a kisgazdapártnak az a része, mely a régi kormányzó pártból mindenképpen át szeretett volna jönni az új kormányzó pártba, olyan módon kommentálta a dolgot, hogy nem Nagyatádinak a kormányból való kiszorításáról van szó, csupán arról, hogy Nagyatádi belefáradt a munkába és részben elkedvetlenedett, úgy, hogy a saját akaratából akarja otthagyni a bársonyszéket. Egészen természetes dolog, hogy Nagyatádi, ha Bethlen nem csinál frontot, a kisgazdapártnak számos olyan tagja fogja követni, aki személyes híve Nagyatádinak. Tehát bizonyos, hogy Bethlennek az a terve, hogy az osztatlan 102 tagból álló kisgazdapárt köré csoportosulva a disszidenseket és a keresztény pártok az új politikát követő elemei építsék meg az egységes pártot, meghiusultnak tekinthető.

A kisgazdapárt félhivatalos közleményében ma megjelent nyilatkozat élénk fényt vet arra, hogy az egységes pártok és a kormánynak Nagyatádi nélkül való megalakítása nem találkozik osztatlan szimpátiára a kisgazdapártban. A nyilatkozat szó szerint így hangzik:

„Nagyatádi és Mayer közé nem lehet éket verni. Nagyatádi tegnapi nyilatkozata összeomlasztotta az egységes párt tagadhatat-

lanul ügyesen felépített kártyavárát. A vezér félre nem magarázható nyilatkozata nagy megnyugvást keltett az egész pártban, amely rendkívül elkedvetlenül hatott Bethlen taktikájára. Mára ugyancsak kiábrándultak mindazok, akik abban a tévhitben ringattak magukat, hogy Mayert kijátszhatták Nagyatádi ellen. Nagyon rossz emberismerők azok, akik azt hiszik, hogy Mayer bármilyen politikai fordulat esetén cserben hagyná vezértársát, akihez közös politikai eszméken és célokon kívül évtizedes barátság és bajtársosság fűz. Nagyatádi és Mayer közé nem lehet éket verni, még a legerősebb taktikázás esetén sem.”

Budapest, november 19. A nemzeti demokratapárt vezetősége ma este Ugron vezetésével ülést tartott, amelyen résztvettek a párt összes kerületi képviselői. Jelen volt Vázsonyi Vilmos is. A párt vezetősége tudomásul vette a párt elnökségének jelentését és elhatározta, hogy a blokknak a közszabadságok védelmére vonatkozó programját magáévá teszi és belép a polgárok és munkások szövetségébe. Egyéb kérdésekben — miként a blokkban képviselt többi pártok is — a párt fenntartja teljes önállóságát és akció szabadságát. Az ülés után Ugron a mai határozatnak a következő magyarázatot adta:

— A blokkban részt vevő pártok természetesen a közös programon kívül megtartják a maguk akció szabadságát. A nemzeti demokratapárt ilyen feltételek mellett lépett be a polgárok és munkások szövetségébe és törhetetlenül ragaszkodik a maga programjához. A blokk három pont megvalósításáért küzd: a kivételes törvények megszüntetéséért, a szabadságjogok helyreállításáért és a konszolidáció komoly megvalósításáért. Minden más kérdést, így a legitimitás kérdését is kikapcsolja.

Megmaradnak a magyar csapatok a népszavazás területén.

Bécs, november 19. Gordon tábornok a soproni bizottság tagja szintén magáévá teszi azt az álláspontot, hogy a népszavazás területéről a magyar csapatokat el kell távolítani. Erre vonatkozólag a bécsi magyar követség a következőket jelenti ki:

— A soproni tábornoki bizottság folyó hó 16-án átadott egy jegyzéket Guillaume tábornoknak, melyben közlik, hogy a nagykövetek tanácsa azt javasolja, hogy a magyar csapatok távolítsanak el a népszavazási területről, elutasította. Befejezett tény tehát, hogy a magyar csapatokat a népszavazási területen nem váltják fel az antant csapatok.

Károly király tartásdíja.

Genf, nov. 19. Angol híradás szerint a nagykövetek értekezlete Károly király évi tartásdíját 2000 font sterlingben állapította meg. Ennek az összegnek kifizetésével a volt osztrák-magyar monarchia valamennyi utódállamát terhelik meg.

Berlin, nov. 19. Az antant kormányai londoni távirat szerint — vissza fogják venni Csehország és Románia tiltakozását, melyben megtagadták, hogy mint az egykori monarchia utódállamai fizessék Károly király és családjának életfenntartásának költségeit. Az angol kormány úgy vélekedik, hogy IV. Károly nehéz pénzügyi helyzete egyik ok volt arra, hogy kalandos útjára vállalkozzék.

Szerdán megjelennek a királyakták.

Budapest, nov. 19. A kormány intézkedett a Károly király hazatérésével keletkezett külpolitikai bonyodalmak diplomáciai aktáinak összegyűjtéséről és kiadásáról. A külügyminisztérium vöröskönyve alkalmasint szerdán hagyja el a sajtót.

HIREK.

A külügyi bizottságban

Friedrich István a keresztény éra megteremtője volt az, aki a leghevesebb támadást intézte a kormány és ennek testén keresztül a most divó jogrend ellen. Ha magunk fajta u. n. másodosztályu honpolgárok csak egy tizedét mondanánk el azoknak a vádaknak, amiket Friedrich a mostani kormány terhére írt, már régen ránk sültök volna a megbízhatatlanság bélyegét. Pedig a valóságban úgy áll a dolog, hogy a súlyos jogsérelem, ami miatt Friedrich szót emelt, a jelen pillanatban az ország érdekében állott. Mert azt minden józan gondolkodású embernek el kell ismerni, hogy a kormánynak erkölcsi kötelessége volt Csonkamaagyarországunk végveszedelmének elkerülése végett a királykérdésben a külső erőszak nyomása alatt úgy cselekedni, ahogyan cselekedett. A legsajnálatosabb dolog ugyan, hogy független ország létünkre ebben a tisztán belső kérdésben is külső nyomásra kell engednünk, de a mostani viszonyok között, ha csak országunkat pusztulni engedni nem akarjuk, ezt meg kellett tennünk. — Az egész dologban azonban a legkülönösebb, hogy a jogsérelem miatt éppen az emel panaszt, aki a jogsérelemek lavináját megindította. Megindította pedig avval, hogy a politika nagyon is kétes tisztasága küzdelmeibe belevitte a faji és felekezeti kérdést egy olyan országban, amelynek első szent királya is a különböző fajok megbecsülését hirdette mint legcélravezetőbb eszközt, egy olyan országban, melyet régi területi nagyságához és felépüléséhez nem is vezet más, mint a különböző fajok megbecsülése. Bevitte a politikába a vallási kérdést egy olyan országban, hol vallásszabadságért küzdő nemzeti hősöknek egész sorozata volt és ahol a vallási türelmetlenséget hosszú időközön keresztül még hírből sem ismerték az emberek. Eme két sarkalatos hibája mellett a megértés és kiengesztelődés politikája helyett a bosszút és üldözést engedte elhatalmasodni. És most, mikor tudatára ébredt annak, hogy a szent hazaszeretet nevében hányan visszaétek a helyzettel, hányan lettek üldözök azok közül, akiknek üldözötteknek kellett volna lenniök, úgy van ezzel a kérdéssel mint Goethe boszorkányinasa, aki a szellemet felidézte, de parancsolni nem tudott neki. Maga Friedrich is elszörnyűködve látja, hogy hova vezetett az a harc, amit ő megindított. Hát még ha a saját bőrén tapasztalakon túl arról is tudna, amik más emberek bőrén, más emberek existenciájának rovására mentek, akkor volna még csak oka arra, hogy a jogrend és pedig a legteljesebb jogrend visszaállításáért a legádázabb harcot indítsa. Nem hiszem, hogy a jogrendért annyira lelkesülő államférfi, mint amilyenek Friedrich István most mutatta magát, sikra ne szálljon péld. A munkások szabadságáért is; nem hihető, hogy szó nélkül tudja tűrni ártatlanul szenvedők sirámain, ha azokat meghallja, vagy megtudja. És abból, hogy ő csak a saját sérelmeiért száll sikra és akkor áll fel a jogrendért küzdeni, mikor a császár ökö az

ő tyukszemére is rálépett, azt következtethetjük, hogy a többi jogsérelmről nem volt, vagy nincs tudomása. — Bárhogy alljon is azonban a dolog, örülünk, hogy Friedrich is a jogrendért küzdök táborába lépett és hisszük, hogy ezt a küzdelmet nem fogja rögtön abbahagyni, ha az ő sérelmei orvoslást nyertek, hanem folytatja mindaddig, míg ez országban minden egyes honpolgár jogsérelemai teljes orvoslást nem nyertek. — Dr. Domján Lajos.

— **A határkiigazító bizottság munkában.** A határkiigazító bizottság, mint megirtuk tegnap érkezett meg. Vassel ezredes, a magyar bizottság elnöke, a többi bizottságok vezetőivel még tegnap Budapestre utazott, hol a határmegállapítás direktíváit fogják megbeszélni. A bizottság vezetősége kedden érkezik vissza Kanizsára, amikor is a részletek kidolgozására kerül a sor.

— **Athelyezés.** A kegyesenitőrend tartományi főnöke Ravadius Ferenc kegyesrendi tanárt a d. brecegni plarista főgimnáziumhoz helyezte át. Helyébe jön Schandl Béla kegyesrendi tanár (latin történet szakos) Nagy károlyból.

— **Mi lesz a lakáshivatallal?** Tegnap számunkban hosszú cikkben számoltunk be a lakáshivatal sorsáról. Ma arról értesülünk, hogy a város vezetősége telefonon érintkezésbe lépett a népjóléti minisztériummal, honnan azt az értesítést kapta, hogy eddig külön hatósági szervet mindössze Szeged és Debrecen kapott és így ezek között Nagykanizsa nem szerepel. Tekintettel azonban Nagykanizsa speciális helyzetére, hogy a vármegye székhelye másutt van, a kérdést még egyszer meg fogják fontolni és nem lehetetlen, hogy a város kérelmét kedvező irányban döntenek el.

— **Kováts Antal előadása Mikszáth Kálmánról.** A Szabad Lyceumban ma este 6 órakor tartja Kováts Antal kegyesrendi főgimnázium tanár befejező előadását a magyar regény fejlődéséről. Ez alkalommal Mikszáth Kálmány regényeit fogja ismertetni. A magas színvonalu irodalmi előadásra felhívjuk olvasóink figyelmét s egyben közöljük, hogy csütörtökön dr. Szabó István előadása következik corra a baktériumok munkájáról. Belépődíj 5 korona.

— **Vagonlakók.** Az országos menekültügyi hivatal kimutatása szerint Magyarországon tizenkétezer vagonlakó van. Ezek 3906 vagonot foglalnak le. Ebből Nagykanizsára tizennégy vagon esik. Az új lakásrendelet valószínűleg nagyot fog lendíteni a szerencsétlen vagonlakók sorsán.

— **Megvizsgálják a kanizsai kutakat.** A népjóléti minisztérium üdvös rendeletet bocsátott ki a törvényhatóságokhoz. Elrendelte, hogy az ország összes kutai legalább havonta egyszer, bakteorológiai szempontból pedig legalább évente egyszer hatóságilag megvizsgálandó. A kanizsai kutak megvizsgálása legközelebb megtörténik s minden mulasztás a legszigorubb kihágási eljárás alá kerül. A rosszul fődött kanizsai kutakra, amelyek mellett emésztőgödrök büzlének, — már régen ráfért volna ez a vizsgálat.

— **Lakodalom Kiskanizsán 1921-ben.** Karlovics József városi kultánácsos, a zalamegyei kigazdapárt népszerű és szíves elnöke hétfőn házasítja ki legkisebb gyermekét. Nagy öröm az a szülőknek, a legkisebbet is saját szárnyára bocsátani. Ezt a családi örömnappet Karlovicsék méltóképpen ülik meg. A lakodalmi vendégsereg részére két ökröt, két sertést és egyelőre százötven szárnyast öltek már is le. A bort persze meg se mérük. A lakoma hétfőn kezdődik s a derek örömapa szerint addig tart, amíg vendég lesz. Az ifju párnak boldogságot, a vendégseregnek jó mulatást, a nyájas olvasónak pedig békességet kívánunk.

— **Teljesen alaptalan hír a felkelők leszereléséről.** A Nemzeti Ujság írja: Az utóbbi napokban előfordult éjszakai rendezavarások arra birták a katonai és rendőri hatóságokat, hogy intézkedéseket alkalmazzanak a város rendjének és éjszakai nyugalmanak megvédésére. Tegnap ismeretlen forrásból forgalomba került az a hír, hogy a katonai és rendőri hatóságok éjjel leszerelték az itt tartózkodó fölkelőket. Ez a hír minden alapot nélkülöz. Ilyen intézkedésekre azért sem lehetett szükség, mert a lángoló hazafiságról tanúságot tett fölkelők a legkorrektebb magatartást tanusítják Budapesten.

— **Tisztogatásra készül a város a korcsmák között.** Értesülésünk szerint az italmérsi jog reviziójával kapcsolatban a város vezetősége nagyobb szabásu tervvel foglalkozik. A város szociálpolitikai és erkölcsi érdekei ugyanis azt kívánják, hogy a város belső területéről kiszorítsa az ugynevezett zugkorcsmákat, melyek a bűnnek és erkölcstelenségnek legkedvezőbb tanyái. A legtöbb züllésnek induló élet a kiskorcsmák apró helyiségein keresztül merül el és a sötét nyomor legnagyobb része innen indul el bűnös útjára. A város vezető körei úgy gondolkodnak, hogy a korcsmák számát apasztani, a vendéglőket pedig emelni kell. Neuncsak azért, mert a vendéglői ipar képesítéshez van kötve és így magasabb nivón áll, hanem azért is, mert a vendéglők a fősulyt az élelemre és nem az italra fektetik és így mégsem olyan kedvező helyei a dorbézolásnak. A nagyszabásu program azonban egyelőre még csak terv, melynek részletes kidolgozása és keresztülvitele a messze jövő zenéje.

— **A „Keresztény Szeretet Gyermekevédő Műve”,** mely árpádházi szent Erzsébet oltalma alatt áll, ma vasárnap az alsó- és felsőtemplomban gyűjtést rendez az egyesület javára. A felebaráti szeretet nevében kéri az egyesület a nemes emberbarátokat, hogy filléreikkel egy kissé javítsanak a nyomorult éhező, nélkülözésben elsatnyult gyermekek ezreinek szomorú sorsán. Sohasem volt nagyobb szükség a nemes lelkek támogatására. A gyermekhalandóság és nyomor ismeretlen méreteket öltött. A világ nagy nemzetei, kik röviddel ezelőtt ellenségeink voltak, milliókra menő szeretetadományokkal sietnek gyermekeink segítségére. Ahol az idegenek segítenek, nem maradhatnak el a mi fillereink sem.

— **Hét barakot kér a város a katonaságtól.** A lakásnyomor enyhítésére a város már minden lehetőt elkövetett, azonban mindennek dacára minden nappal nő a lakástalanok száma. Ezen kényszerítő körülmény hatása alatt a város vezetősége újabb lépésre határozta el magát: Kérvényt intézett a honvédelmi minisztériumhoz, melyben a barakkórházból hét újabb barak átengedését kéri lakások céljaira. A barakok már eddig is sokat segítettek a kanizsai lakásinségen és remélhetőleg felsőbb helyen ezuttal is méltányolják a város indokait és meg fogjuk kapni a hét barakot, melyben a helyzethez mért jó elhelyezést nyerhetnek a vagonlakók és a többi lakásinségesek.

— **Belratkozás a népfőiskolába.** A legközelebb megnyitló népfőiskolába még be lehet iratkozni hétfőn és kedden 7—8 óra közt a központi elemi iskola épületében levő iparostanonciskolai irodában.

Arc-, fog- és kézapoló szerek minden más gyártmányt felülmulnak.

Kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertüzletben.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR! Fűrst József „Kékcillag” aruház

szuterén helyiségében, ahol a hullám árakért kerülnek eladásra nagymennyiségű macdékok, kabátok, ruhák, pongyolák.

Telefonszám: 388.

— **Az Angol-Magyar Filmszínház igazgatója Nagykanizsán.** Az Uránia-mozgóról hetek óta a legkülönbözőbb hírek keltek szárnyra városzerte és bizonyos körök annak közeli becsukásáról beszéltek. — Olyan híreket is kolportáltak, hogy a jelenlegi tulajdonos, a Move, lemond a jogról és más kezekbe kerül a mozgó-színház. A kósza hírek azonban teljesen valótlanok. Az Uránia mozgót finanszírozó hatalmas vállalat, az Angol-Magyar Filmszínház, elosztatta ezeket a híreket. Mint értesülünk, Kiss István, a vállalat egyik igazgatója, a magyar filmipar régi, kitűnő szakembere lejött tegnap Nagykanizsára és megvizsgálta az Uránia-mozgó ügyeit és kijelentette, hogy az Angol-Magyar Filmszínház legnagyobb mérvű támogatásával most is az Uránia mozgó mellett áll és szó sem lehet a mozgó-színház becsukásáról. Megállapította, hogy a multban tetemes anyagi veszteségek érték különböző üzemzavarok miatt, de jelenleg a legkifogástalanabb állapotban van egész technikai felszerelése és most a legkitűnőbb előadások bemutatására képes. Annak beigazolására, hogy az Angol-Magyar Filmszínház különösen sokat törődik a nagykanizsai Uránia-mozgóval, kijelentette, hogy a jövőben az eddigieknél is hatalmasabb attrakciókat fog Nagykanizsa számára lekötni és a most megjelent összes mozi-szkeccseket is leküldi.

— **A Kath. Legényegylet tagjaihoz.** A szerdán tartott taggyűlésen dr. Majtényi Károly tanár ur a szabadoktatási bizottság titkára szép előadásban fejtegette a „Népfőiskola” c. intézmény kiváló fontosságát és nemzetnevelő jelentőségét. Szép szavainak hatása alatt elhatározták a megjelentek, hogy a december 1-én megkezdődő Népfőiskola hallgatói közé belépnek. Mivel ezen taggyűlésen a zord idő miatt aránylag kevesen vettek részt, ezton is felhívjuk a tagtársak figyelmét ezen fontos köznevelődési intézményre s felkérjük mindazokat, akik ebbe belépni akarnak, vagy az iránt érdeklődnek, szíveskedjenek az egylet helyiségében jelentkezni, holis bővebb felvilágosítást nyerhetnek. A jelentkezés határideje f. évi november 28-ig tart. *A Kath. Legényegylet elnöksége.*

Mindenki ismeri már az aranyhegyi borokat

Ismét kapható liberenkiat 24 és 30 koronáért
Sáfrán József (Kereskedésben Nagykanizsa, Magyar-utca 74. sz.)

— **Szenzációs lelet a csurgói határban.** A véletlen folytán rendkívül értékes leletre bukkantak a csurgói határban. Az alsóki legelőn a sertések egy vén fűzfa tövében két edényformájú tárgyat turtak föl az átázott földből. A leleteket elvitték a berzencei papokhoz, akik megállapították, hogy a két tárgy színaranyból való, rendkívül finom és régi ötvösmunka s templomi kegyszerek lehettek. A további kutatások után kitént, hogy a vén fűzfa helyén sok évszázaddal ezelőtt templom volt. Most a lelőhelyen tervező ásásokat fognak tartani.

Ujabb tétel előrendű, válogatott étkezési
burgonya

érkezett, mely — míg a készlet tart — az előfizetések sorrendjében házhoz szállítva, kisebb-nagyobb mennyiségekben kapható a

Dunántúli Élelmiszer- és Áruforgalmi Részvénytársaságnál,
Csengery-ut 6.

Sürgönycim: Transdanubia. Telefon: 59.

— **A Move tudományos előadása.** November 26-iki kezdettel a Move főosztálya az Uránia-mozgósínház igazgatóságával karöltve irredenta-előadássorozatot fog rendezni, melynek előadói között a legillusztrisabb nevek szerepelnek így Tormay Cecil, Pröhle Vilmos, Gömbös Gyula, Kovács Antal, dr. Surányi Gyula, Szakáll Gyula, Móger Károlyné, Zalaegerszegről Marton Boldizsár, Keszthelyről Németh Béla, Csurgóról Zrinyi Károly. Az előadásokat vetített képek fogják szemléltetni s minden előadást művészi kísérszámok fognak kiegészíteni. Az előadássorozat főcélja az, hogy az irredentizmus szent gondolatában Kanizsa minden társadalmi rétegét erős szellemi egységbe hozza össze. Talán a magyar élet szétvázoló erői ebben a gondolatban meg is fogják találni az egymást megismerés alapját. Az első előadást Pröhle Vilmos egyetemi tanár fogja megtartani 28-án este 6 órakor. Kísérszámok: zongora-kíséret mellett önekel Kenedy Aura urhölgy; zongora-magánzómat ad Teasdale Iona urhölgy, a Zeneiskola tanára; nagyidai Kendeff Ödön ur, a főreáliskola Erdélyből menekült tanára költeményei közül fog két kedves erdélyi emléket szavalni

Köszvény, csusz, reuma
szurda, szaggatás, csontfájdalmak ellen évtizedek óta kipróbált legjobb szer a **Krigner-féle**
„Reparator”
1 üveg ára 36 kor. minden gyógyszerertárban.
Egyedüli készítő: **Krigner-gyógyszerár**
Budapest, Cálvin-tér. 6597

— **Anyakönyvi hírek.** Az elmúlt héten Nagykanizsán született: 9 fiu és 16 leány. *Házasságot kötöttek:* Rádi János földműves Biró Katalinnal. Kárlócs László földműves Bagonyai Máriával. *Elhaltak:* Varga Sándor 11 hónapos bélmurüt, Szekeres Jenő 47 éves nyug. törzsőrmester szivbillentyű elégtelenség, Branisa Mihály 64 éves csizmadia tüdőlegdag, Horváth Ferenc 75 éves földműves agyvérzés, özv. Hamusics Györgyné Ipsa Terézia 76 éves végelgyengülés, Korpics Ferencné Rada Mária 64 éves bélmurüt, Milley Ferenc 11 napos rángórcs, Magyar Ferenc 47 éves csizmadia veselőb, Novácky János vesezületett gyengeség, Gerőcs Imre 68 éves földműves végelgyengülés, özv. Kohn Józsefné Padernosz Mária 86 éves agyszélhűdés, özv. Deutch Sándorné Récei Rozália 68 éves májrák.

(x) **Értesítés.** A Király-Sörfőzde R.-T. részvényeinek 10. sz. szelvényei, a f. hó 10-én megtartott közgyűlés határozata értelmében, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank helybeli fiókjánál folyó évi november hó 21-étől kezdve beváltatnak.

Csak a valódi pálmajól készült
Bermann
fénymázzal
tisztítsa elpőjét. A bőrt nem bántja. 6198

— **Nyugatmagyarországi hírek.** Az osztrákok által megszállt Nyugatmagyarországról a következő híreket kaptuk: A burgenlandi tartományi kormányzat székhelyévé Savanyukutat tették. (Ugy látszik azért, mert közel van a határhoz s ki tudja, mi történik még...) A megszállott helységekből az új uralom plakátokat bocsátott ki, amelyen a magyar államjegyet egyenlő értékűnek nyilvánítja az osztrák koronával. Emiatt óriási az elkeseredés, mert a magyar korona ma hét osztrák koronát ér.

— **Iparművészeti és képzőművészeti kiállítások.** December közepén művészi szempontból rendkívül értékes kiállítás nyílik meg Nagykanizsán, valószínűleg a Centrál egyik pazar stíluszerűséggel berendezett helyiségében. A kiállító: Kiss Lajosné urnő, a kiváló iparművész és dicskei Várady Lajos festőművész, a kanizsai főreáliskola művészi képzettségű rajztanára. Kiss Lajosné urnő művészetét főleg a közönségnek. Már a város határain túl is ismerik az ő komoly képességét, rendkívül finom érzékét, a művészetig emelkedő tervező és díszítő készségét. Az ő iparművészeti termékei kerülnek részben kiállításra, mint például: batikolt lámpaernyők, párnák, pongyolák, nyakkendők, ridikülők, pénztárcák stb. Itt említjük meg, hogy Kissné urnő iparművészeti terme immár szegényebb sorsú urnőknek is ad már foglalkozást. A kiállításra kerülő tárgyak színei és mintái a kelet bűvös világát tárják a szemlélő elé. Dicskei Várady Lajos festőművészt sem kell a műértő közönség előtt fölfedezni. A fővárosi kritika az új festőnemzedék legizmosabb, legeredetibb tehetségei közé sorozta már évekkor ezelőtt s azóta is meglepő haladást tanúsított. Ritka művészi kvalitásait a kanizsai közönségnek a 20-as hét kiállításán volt alkalma megismerni s méltányolni. A karácsonyi kiállításra újabb alkotásainak legjavát, ötven olajfestményt, pasztelt és ceruzarajzot állít ki. Tájékei valószínűleg már csak azért is kapósak lesznek, mert a most elveszett Nyugatmagyarország egy-egy megkapó részletét örökítik meg. Az iparművészeti és képzőművészeti kiállításra azért hívjuk föl már most a közönség figyelmét, mert rendkívül mérsékelt árak mellett mindenki komoly művészeti tárgyat szerezhet meg.

Ha Budapestre jön, ne mulassza el VARGA cégnél kötött és szövött áru különlegességeit megtekinteni és az új szabadalmazott „OSETA” harisnyát vásárolni.
1 pár „Oseta” harisnya 2 másik pár harisnyát pótol.

— **A Keresztény Társas Temetkezési Egylet** vasárnap délután 3 órakor temeti első halottját, Magyar Ferenc 45 éves iparost a temető halottasházából. A temetésért a család semmit sem fizet, mert annak költségét teljesen az egylet fedezi. A temetés kiállításáról bárki meggyőződést szerezhet. — Az egylet tagjai kéretnek vasárnap délután 1/3 órakor a Keresztény Otthonban gyülekezni, a honnét zászló alatt történik a kivonulás. — A Temetkezési Egyletbe a Keresztény Otthonban minden nap délelőtt 8 órától 12 óráig és délután 3 órától 5 ig lehet beiratkozni. *Az elnökség.*

(x) **Felhívjuk** olvasóink figyelmét Fürst József divatárú-nagykereskedő cégnek lapunk mai számához mellékelt röplapjára.

(x) **Táncestély.** Laky-tánciskola a Polgári Egylet nagytermében ma, november 20-án vasárnap este 7 órai kezdettel táncestélyt rendez. Belépődíj 15 korona. Tanítás és beiratkozás egész napon át. A legújabb modern táncok tanítása.

Lohr Mária — Kronfus
Budapest, VIII., Baross-utca 85. szám
A főváros első és legrégebbi
kelfestő, vegytisztító és csipketisztító gyári intézete
Alapítva 1867-ben
Videki megbízások a legpontosabban és leggyorsabban!

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO!!
Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok **Barta Miksa** elsőrangú női divatházában szerezhetők be. Az előrehaladott időny miatt a még raktáron lévő női és leányka kabátok mélyen leszállított árban. Megtekinthető minden vételkényszer nélkül. Fő-ut és Csengery-ut sarok.

Apró hirdetések.

Ház eladás. Gelsén a Vasúti utcában lévő Freund-féle ház, vendégházak is nagyon alkalmas, szabad kézből eladó. Bővebbet Balázs Zsigmondnál Gelsén.

Gőzkazánhoz **két fűtő** felvételik. Jelentkezni lehet a Szeszfinomító Erzsébet-tér 12. szám alatti irodájában. 6851

Jó karban lévő, használt írógépet megvételre keres az Első Magyar Általános Biztosító Társaság főigazgatója. 6839

Szakácsnő kerestetik pusztára, ki jól főz és egy kézi leány segítségével az összes háztartásokat elvégezni képes. Intéző Kámaháza, u. p. Páka. 6838

Eladó egy jókarban lévő amazónda, női cipők, kabátok és egyéb ruhanemű. Megtekinthető d. u. 1—3 ig Batthyány-u. 10. sz.

Nősülni óhajt dunántúli megyei székhelyen működő, izraelita, vagyonos családból való, 35 éves ügyvéd jól menő irodával. Cim a kiadóban. Csak kifogástalan családbelii érdeklődés kéri meg megfelelő ajánlattal. 6868

42 hold jó minőségű föld két oldalon erdővel tanyarendszerre kiválóan alkalmas eladó Bővebbet Borz intéző Zakány. 6861

Egy elsőrendű zsir-sertés körülbelül 200 kg. súlyú eladó. Bővebbet Kinizsy-utca 31. szám alatt. 6865

Egy háló, ebédlő butor, konyha kredenc jó karban, óra, tükör eladó. Magyar-u. 19.

Egy szép szalon-garnitúra eladó. Batthyány-u. 8. 6870

Négyszobás adómentes családi ház a Sugár-úton, beköltözhető lakással szabadkézzől eladó. Cim a kiadóhivatalban.

2 darab 4 hónapos **foxi**, 1 darab 4 hónapos **daxi** és 1 darab 3 éves **németvizsla** kutya (mindhárom fajtisza) eladó, Mráz, Csengery u. 63. szám.

Ház eladás. A vétel esetén 2 utcai szoba, egy előszoba, egy konyha, éléskamra, faház, három darab állatra istálló, kocsiszin, nagy kert azonnal elfoglalható. Bővebbet a kiadóban.

A budapesti Japán-kávéházban
Andrássy-ut. 45., svájci művészújról hazatért hírneves

Vörös Misi és fia
zenekarával
hangversenyez.

Halló! Figyelem!

Sok pénzt megtakarít, ha nem fát, hanem elsőrendű salgótarjáni darabos tüzelőszén
vesz

Sartory Oszkár Utóda cégnél
Király-utca 39. szám,
ahol 50 kg.-tól kezdve minden mennyiségben kapható.

VEISZEK

mindennemű
vadbőröket és nyarsterményt
a legmagasabb napi áron
Szamek Mór
Kazinczy-utca 12.

A Dunántúli Élelmiszer- és Áruforgalmi Részvénytársaság

(Csengery-ut 6. szám)

a megnyilvánult közóhajnak megfelelő, hétfőtől kezdődőleg

sajt, dió, bab, tojás

stb. élelmiszereknek kicsiben való elárulását a mindenkori legolcsóbb árak mellett megkezdi. — Uj tétel elsőrendű

rózsaburgonya

Telefon 59. szám. **érkezett!** Sürgőncim: **Transdanubia**

Eladó egy jókarban lévő régi batárkocsi

6850 könnyen leszerelhető üvegezett fedéllel. Nagykanizsa, Hunyady-utca 39. sz. alatt.

Jó állapotban lévő, menetvágásra berendezett **egaliser esztergapadok és különféle szerszámok eladók.**

Cim megtudható: 6869
Szakács Gyula műszerész
Nagykanizsa, Csányi László-utca 2. szám.

707/1921. ügyszám.

Ház eladási hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Kaposváron elhalt Makay Károly s neje Dross Teréz hagyatékához tartozó **Kaposváron Berzsenyi-utca 19. szám alatt fekvő és a kataszteri birtokiv adatai szerint 1206 ööl területű lakóház és belsőség 400.000 korona kikiáltási árban;**

továbbá **Kaposváron Fő-utca 51. szám alatt fekvő s a kataszteri birtokiv adatai szerint 512 ööl területű lakóház és belsőség, mely alatt egy borkereskedelemre alkalmas nagy pince is van 600.000 korona kikiáltási árban;** az örökösök megbízásából hivatalos helyiségben **Kaposvárott Irányi Dániel-utca 7. szám alatt 1921. évi december hó 9-én délelőtt 10 órakor nyilvános magánárverésen a legtöbbet ígérőnek általam eladatni fog.**

Az ingatlanok a kikiáltási áron alul el nem adatnak. Az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénz készpénzben leteendő s az árverés befejeztével a vevő által a vételár 20%-ára kiegészítendő.

A részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt irodámban megtekinthetők.

Az eladandó ingatlanok és épületek megtekintése céljából venni szándékozók Dross László főmólnárhoz (Tankovics-féle gőzmalom vagy Virág-utca 5. szám) forduljanak.

Kaposvár, 1921. november hó 15-én.

Dr. Bárdlő György
királyi közjegyző.

1922.

Mindenféle naptárból nagy választék.

Heti előjegyzési naptár
Zsebnaptár
Tárcanaptár
Reklámnaptárak
Kis naptártömbök
Gazdasági zsebnaptárak

kaphatók

Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésben, Nagykanizsán

Önkéntes árverés

Üzletelhagyás miatt **9 pár jó ló, 9 félfedeles, 9 zárt jó karban levő kocsi, 9 pár jó lószerszám**

önkéntes árverésen november hó 29-én

a szombathelyi vásáron **eladatik.**

Schöntag Testvérek
Szombathely.

Elcserélném

Pécsett levő 2 szobás és mellékhelyiséggel ellátott lakásomat megfelelő kanizsai lakással. Bővebbet Fonc'ère Általános Biztosító Intézet nagykanizsai főigazgatójának irodahelyiségében Bazár udvar.

Bérbeadó irod

2 szobás, telefonhasználattal
alkalmas raktárhelyiséggel
Cim megtudható lapunk kiadójánál

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Fő-ut 13. szám.

Nyomda:

Fő-ut 5. szám.

Majelenik hétfőki-
vételével minden
asp kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva
vidékre postai szétküldéssel

Egy hónap . . . 50 K

Negyed évre . . . 140 „

Félévre . . . 280 „

Egész évre . . . 560 „

Egyes szám ára

3 korona

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117.Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁNTárszerkesztő:
Dr. HIRSCHLER JENŐHirdetéseket délután 5 óráig vé-
tetnek fel díjszabás szerint.

A politika hírei.

Budapest, november 21. A kormányzó előtti audienciák ma sem értek véget. Ma voltak kihallgatások: Rubinek Gyula, Teleki Pál gróf, Weber János, Kovács J. István, Vasadi-Balogh György, Patacsi Dénes és Heinrich Ferenc. A kormányzó holnap is fogad politikusokat.

Annyi bizonyos, hogy szerdára már nem alakulhat meg az új kormány. Illetékes helyen a nemzetgyűlés összehívását nem tekintik másnak, mint ellenzéki taktikának, melynek sem célja, sem eredménye nem lehet. A miniszterelnök jelenleg nincs Budapesten, vidéken tartózkodik, designálása e hét vége előtt nem várható.

A szerdai ülésen az új kormány még nem mutatkozik be és valószínű elnapolják a nemzetgyűlést esetleg kormányzói kéziratral. Az összehívók részéről Rassay a külpolitikai kérdéseket, Szilágyi, Rupert és Kerekes az amnesztia rendeletét, Dróczy a sajtócenzúra és lapalapítási nehézségeket teszi szóvá. E beszédeken kívül esetleg Somogyi István dr., a mentelmi bizottság előadója előterjeszti a mentelmi bizottság határozatát a letartóztatásban levő képviselők ügyében.

Budapest, nov. 21. Beavatott politikai körökben azt jósolják, hogy a kormányzó egy-két napon belül befejezi a kihallgatásokat és Bethlent újból miniszterelnöknek designálja. A kormányzó a mai nap folyamán Rubinek Gyula, Teleki Pál, Weber János és Kovács J. István véleményét hallgatta meg. Értesülésünk szerint Kovács J. Istvántól eltekintve, Rubinektől Heinrich Ferencig az összes politikusok az egységes párt megalakítása mellett nyilatkoztak. Kovács J. István ezzel szemben kijelentette, hogy az egységes pártnak nincsen semmi célja. Bethlen egy pár hónapra szóló munkaprogramjának megvalósítását egységes párt nélkül is biztosítani tudja. A kormányzó, az előtte megjelent politikusok véleményét helyesléssel vette tudomásul és ez volt az oka annak, hogy pártkörökben ma este az egységes párt megalakítását befejezett ténynek tekintették. Az ugynevezett gubernamentális elemek a kisgazdapártban és a kereszténypártban is diadalmában hirdették, hogy hiába való minden gáncsvetés, Bethlen győztesen fog kikerülni a válságból.

A kereszténypártban ma már egész világosan meg lehet állapítani, hogy a párt miniszterén kívül, elsősorban Huszár és Ernst vezetik azt a mozgalmat, amely az egységes párt megalakítását tűzte ki célul. Haller magatartása még ma is bizonytalan, azonban különböző jelekből ítélve arra lehet következtetni, hogy Haller is Huszárral fog menni, annál is inkább, miután az ő támogatását a miniszterelnök kész egy miniszteri tárcával honorálni. Lingauerék ezzel szemben határozottan kitartanak előbbi álláspontjuk mellett és semmi esetre sem vesznek részt az egységes pártban. — Az egységes párt hívei igyekeztek a kereszténypárt határozatlan része előtt megvilágítani a helyzetet a tekintetben, hogy minden ellenkező híresztelés ellenére el van szánva arra, hogy az ellenzék sikerét a nemzetgyűlésen meghiúsítja az által, hogy feloszlatta a házat és új választásokat rendel el akkor, ha az új kormányt támogató pártok nem tudják elszánni magukat arra a lépésre, amelyről Bethlen a konszolidáció megteremtését várja.

A nemzetgyűlés feloszlásának a fenyegetése ma sem tévesztette el hatását és ez az oka annak, hogy a kereszténypártban ma a Vass—Huszár—Ernst csoport javára toldott el. Teljes bizonyossággal azonban még nem lehet a kereszténypárt lényeges állásfoglalására vonatkozólag következményt levonni. A kisgazdák, különösen Nagyatádi és hívei hallani sem akarnak arról, hogy a kisgazdapártot az egységes párt érdekében feloszlassák és még ezek is, akik a pártban Bethlen exponenseinek tekinthetők, csak úgy tudják elképzelni az egységes pártot, ha ez a kisgazdapárt keretén belül történik meg.

Az „Erzsébetvárosi Kör“ ma este ünnepi vacsorát rendezett Bárczy István és Ugron Gábor tiszteletére abból az alkalomból, hogy Ugron Gábor, mint a demokratapárt tagja, belépett a liberális blokkba.

Bárczy beszédében üdvözölte Ugront és örömeinek adott kifejezést afelett, hogy a demokratapárt is csatlakozott a polgárok és munkások szövetségéhez. Foglalkozott az egységes párt megalakítására irányuló kísérletekkel és rámutatott arra, hogy az általános politikai helyzet tisztázásának szempontjából az egységes párt csak kívánatos lehet, miután az feltétlenül meg fogja teremteni az ellenzéki front egységét.

Ugron megköszönte Bárczy üdvözlését és rámutatott arra, hogy annak, hogy a demokratapárt nem csatlakozott nyomban a megalakítás után a polgárok és munkások szövetségéhez, annak tisztán taktikai okai voltak.

A soproni tábornoki bizottság Budapestben.

Budapest, november 21. Ferraria tábornok, a soproni tábornoki bizottság elnöke, aki ma délelőtt Budapestre érkezett, megjelent Castagnetto herceg, olasz követnél, kívül hosszan tanácskozott. Vele érkeztek Gorton és Hammerlin tábornokok is. Jövetelük célja az, hogy a magyar kormányt informálják a soproni népszavazás végrehajtására vonatkozó határozatokról, egyúttal a népszavazás pontos időpontját megállapítják.

A helyzet kulcsa Bethlen István kezében van.

Budapest, nov. 21. Rubinek Gyula a kormányzónál történt kihallgatása után egy újságíró előtt a következőképp nyilatkozott:

— A kormányzó urnak kifejttem a Bethlen-féle programra vonatkozó nézetemet. A magam részéről Bethlen törekvését a legnagyobb rokonszenvvel kísérem és örömmel látom az egységes párt legnagyobb akadályát tevő kérdésnek, a királykérdésnek a kiküszöbölését. Magyarország külpolitikai sulya a Habsburg-kérdés nyomásának megszüntével megnagyobbodott. Annak a véleményemnek adtam és adok is kifejezést, hogy az egységes párt megvalósításának az ideje elérkezett és amennyiben Bethlen, akinek most nemcsak itthon, hanem a külföldön is nagy népszerűsége van, ezt a kérdést meg akarja oldani, fáradságát siker is koronázza. A helyzet kulcsa a miniszterelnök kezében van és így nem hinném, hogy személyi kérdéseken meg fog akadni a kibontakozás.

— Személyi kombinációkról beszélni egyelőre még nem lehet. A parlament összehívása abszurdum akkor, amikor nincs felelős miniszterelnök.

Nagyatádi felmondta a vámörlo malmokkal kötött szerződést.

Ellenőrzés alá kerülnek a vidéki malmok.

Budapest, november 21. Nagyatádi Szabó István a vámörlo malmokkal kötött kontingentális szerződést a mai nappal felmondta és közölte a malmokkal a rendeletet, hogy a vidéki kereskedelmi és vámörlo malmok összkontingenséről a f. év október hó végéig esedékessé vált 10.105 vagon gabonának mindössze 50 százaléka folyt be. A 3400 vámörlo malom közül, melyekkel a miniszter szerződést kötött, ez év október végéig ezer malom egyetlen kgr. gabonát sem szolgáltatott be közfogyasztás céljaira. — Egyúttal elrendelte 3400 vidéki malomnak állami ellenőrzés alá helyezését. Az ellenőrzés a felmondólevél kiküldésétől számított 48 órán belül az egész ország területén hatályba lép. Az ellenőrzésre vonatkozólag úgy intézkedik, hogy a malmok e célra készült malomnaplóját és elszámolási jegyzékét kötelesek kitölteni. A malomellenőrök ügyelnek arra, hogy a malmok ezt a kötelezettségüket teljesítsék. A miniszter egyelőre nem állítja vissza az örlési tanusítvány rendszert.

Miért tekintette Károlyi politikai foglyoknak Kun Bélát és társait.

Budapest, nov. 21. A Károlyi-féle hazárulási perben ma folytatták Bokányi Dezső kihallgatását. Buza Barna kérdésére kijelentette Bokányi, hogy Károlyi Mihály mílődig ragaszkodott Magyarország területi integritásához. Károlyi azért nyilvánította Kun Bélát politikai foglyoknak, mert Lenin szikratávirata ettől tette függővé 20.000 magyar katonatiszt sorsát, akiket Kun Béla és társaiért tuszoknak nyilvánítottak. — A tárgyalást december 12-én folytatják.

A szerbeknek ki kell üríteni az egész albán területet.

Páris, november 21. A népszövetségi tanács befejezte a japán kérdés tárgyalását és egyhangu határozatot fogadott el, melyhez a két érdekelt fél is — a szerb képviselő főntartotta a tiltakozás jogát a határok megállapításánál követett eljárással szemben — hozzájárult. A határozatba fölvetették Jugoszlávia beleegyezését abba, hogy az egész albán területet haladéktalanul kiürítik, továbbá a mindkét részről nyújtott biztosítékot arra, hogy jó szomszédi viszonyban akarnak élni.

Véres zavargás Indiában.

Páris, november 21. Bombayból jelentik: A trónörökös kíséretének elvonulása alkalmával sulyos zavargások történtek. A katonaságnak sikerült a felvonulástól távoltartani a tüntetőket, mire ezek a látványosságra siető sokaságra támadtak. A rendőrséget a trónörökös utjának mentén összpontosították, úgy hogy a többi városrészben csak gyöngébb őrségek maradtak, amelyek tehetetlenek voltak a tüntelőkkel szemben. A bennszőlők több helyütt torlaszok mögül harcoltak. A rendőrség sulyos veszteségeket szenvedett. A város valóságos csatatérhez hasonlított. A lázadók számát alig lehet felbecsülni. Eddig 200 embert tartóztattak le.

Sztrájkol a tőke.

Budapest, november 21. Az osztrák kormány elhatározta, hogy a tőzsdei látogatási díjat havonta száz aranykoronára emeli fel, ami körülbelül 100.000 K-nak felel meg. A bécsi tőzsdei kamara erre elrendelte, hogy a tőzsde további intézkedésig zárva maradjon. A bankszövetség kijelentette, hogy szolidáris a határozattal. Szünetel tehát a clearing-forgalom, a bankok és cégek kijelentették, hogy üzletkötésre nem vállalkoznak. A bécsi tőzsdei kamara azért volt kénytelen elrendelni a bezárást, mert a tőzsdei szövetkezetek kijelentették, hogy megakadályoznak minden forgalmat. Déli 12 óráig rendkívül zajos és lármás jelenetek folytak le a bécsi tőzsdén. A tőzsdei szövetkezetek sztrájkbizottsága vezeti a mozgalmat, mely még a magánforgalmat sem akarja eltűnni. Evégből elhatározta, hogy ellenőrzi a kávéházakat is, nehogy üzleteket kössenek.

Ujabb éhségzavargás Berlinben.

Berlin, november 21. Ma ismét történt kihágás több helyen. A többi között egy kenyereskocsit teljesen kifosztottak. Egy posztókereskedésben kabátokat és kendőket loptak el, egy péküzletben pedig összetörték a kirakatüveget és süteményeket, meg készpénzt raboltak el. Több helyen rendőrség verte szét a csoportosulást.

A népszövetség válaszol a magyar kormány jegyzékére.

Genf, november 21. A népszövetség titkársága megkapta a magyar kormány legutóbbi jegyzékét, melyben Magyarország kifogást emel az ellen, hogy a népszövetség nem lépett közbe, mikor az ultimátumok és a kisántant mozgósítása következtében a háboru veszélye fenyegette. A politikai és a jogi bizottság most készíti elő a titkárság válaszát.

HIREK.

A Hadirokkantak estélye.

A mostani rendkívül terhes megélhetési viszonyok az összes szegény emberek között legjobban sújtják a hadirokkantakat, a hadi özvegyeket és árvákat. Az a mérhetetlen nagy felbuzdulás, ami érdekükben a háboru elején megindult, a legnagyobb részében szépen csillogó ígéretekre zsugorodott össze, amit sem megenni, sem abbóruházkodni, sem pedig tüzelő helyett fell használni nem lehet. Az élet, ez a kegyetlen iskolamester, nem hajlandó azt a sok ígéretet, mit a hadirokkantak egyesülete eddig szóban és írásban is kapott, készpénz gyanánt elfogadni, még zürichi jegyzéssel sem és így a hadirokkantak, ha csak azt nem akarják, hogy ők maguk is, özvegyeik és árváik is, a nyomorban pusztuljanak el, kénytelenek egyesületük és ennek révén özvegyeik és árváik részére pénzt szerezni. Nemcsak a hidegek jöttek meg, de közeledik a szeretet szent ünnepe: a Karácsony is és a hadirokkantak már most gondoskodnak arról, hogy azok a szerencsétlen özvegyek és árvák, kiknek veszteségeit pótolni a legnagyobb pénzübeli áldozatok árán sem lehet, ezen a szent ünnepen ne érezzék az elhagyatottság, ne érezzék a nyomor szenvedéseit is. A társadalom irgalmára és jószívűségére számítanak vállalkozásukban. Nem állnak ki béna kezükkel, múlabukkal, agyongyötrött idegekkel a nyilvánosságra, hogy könyöradományokat gyűjtsenek, nem mutogatják özvegyeik éhségtől sápadt arcát, árváik hidegtől pirosuló lábait. Ok szerényen és illedelmesen, egy esti előadás keretében

akarják a jobb sorsban levő jószívű embereket könyörületre és adakozásra bírni. Nem a nyomor szellőztetésével, hanem, mint az élet hősekké sorsüldözöttjei, szívükben a fájdalommal és szenvedésekkel, arcukon a vidámságot erőltetve közelednek az igralmas szívűekhez, hogy őket mulattatva és szórakoztatva nyerjék meg ügyüknek. December 3-ra terveznek egy jótékonycélu előadást egyesületük felsegíthetése végett. Sokkal, nagyon sokkal tartozunk hadirokkantainknak, azok özvegyeinek és árváinak. A háboru után ígérte is nekik az állam a legmesszebbmenő támogatást. De — sajnos, — szerencsétlen országunk maga is oly helyzetbe került, hogy ezeket az ígéretek bevéltani nem képes. A társadalom jobb módban levő tagjaira hárul a feladat, hogy az államnak a segítségére siessenek és a szegény rokkantakat és hozzátartozóikat megmentse a nyomortól, a végszükségtől. Sokkal frissebb az ő szenvedéseik és áldozataik emléke, semhogy már most teljesen el lehetne azokat feledni. Karoljuk fel tehát a rokkantak ügyét!

— **Dr. Szabó Lajos főügyész helyettes kitüntetés.** Dr. Szabó Lajos főügyész helyettes, a nagykanizsai ügyészség elnökét szép kitüntetés érte. Dr. Szabó Lajos Orsováról került Nagykanizsára, hol a kir. járásbírósnak vezetője volt. Az exponált határvidéki helyen a nehéz időkben teljesített rendkívül buzgó s hazafias működéséért legfelsőbb kézről megkapta a II. oszt. polgári hadi érdemkeresztet. Az érdemkeresztet most kézbesítették az ügyészség elnökének.

— **A lakáshivatal vezetését mégis a rendőrség veszi át.** A lakáshivatal sorsa ma már ugylátszik végleg dűlőre jutott. A népjóléti miniszteriumban úgy látszik nem méltányolják a város kérelmének indokait és így a lakáshivatal vezetését a rendőrkapitányságnak kell átvennie. Értesülésünk szerint dr. Beusterien Erich rendőrtanácsos már megbizta dr. Valentényi rendőrkapitányt a hivatal vezetésével és ezt a körülményt már be is jelentette az illetékes felsőbb hatóságoknak. A hivatal átadásának tulajdonképpen már tegnapelőtt meg kellett volna történnie, azonban éppen a folyamatban levő kérelmezés miatt a kérdés eldöntéséig ezt felterjesztették. A városnál még mindig nem kapták meg a népjóléti miniszterium végleges döntését és így értesülésünk szerint még nem is utasították a hivatal elnökét annak átadására.

— **Ellített rémhírterjesztők.** Nagykanizsán is élénk feltűnést keltett a megbízhatóságáról ismert bécsi Neue Freie Presse egyik mult heti számának az a híre, hogy Soós tábornok katonasággal és rendőrséggel a budapesti Gellért szállót körülfárta, — az ott tartózkodó nyugatmagyarországi fölkelőköt lefegyverezte s a vidékieket a fővárosból eltoloncoltatta. *Ebből a hírből egy betű sem igaz* s így a rendőrség megindította az eljárást annak kiderítésére, hogy ki ültette föl a Pressét. A vizsgálat hamarosan ki is derítette a tetteseket Lévai Mihály és Morgenstern Henrik személyében. A rendőrség büntető bírósága Morgenstern két heti fogházra és internálásra, Lévait pedig nyolc napi elzárásra ítélte.

— **Uj leányegylet Nagykanizsán.** A napokban Nagykanizsai Izraelita Leányegylet címen új leányegylet alakult Nagykanizsán. A leányegyletben főleg fiatal és lelkes leányok tömörültek, hogy kulturális és humanitárius munkával tehetségükhöz mértén segítségére legyenek a szenvedő hazának, mélyítsék a kulturát és támogassák a szegényeket. A fiatal egyesület iránt oly nagyfokú érdeklődés nyilvánult meg, hogy tagjainak száma máris meghaladja a kétszázat.

— **Házasság.** Dr. Frühwald István leánykori orvos f. hó 15-én házasságot kötött Dunay Mária Teréziával Köpcsényben. Násznapok voltak a menyasszony részéről herceg Batthyány-Strattmann László dr., Nagykanizsa kegyura, a vőlegény részéről Jacquemat Miksa m. kir. ezredes. Az esketést Horváth Lajos prépost végezte.

— **Gyászrovat.** Egy érdeemes, munkás matróna fejezte be életét f. hó 19-én éjjel. *Ozv. Kohn Józsefné* szül. Padernosz Mária urnő halt meg 93 éves korában hosszas betegeskedés után. Temetése vasárnap délután 4-kor volt a r. kath. vallás szertartása szerint, nagy közönség részvéte mellett, melyen a Déli vasut alkalmazottai voltak teljes számban. A megboldogultban Kohn Lipót déli vasuti fűtőházi másodfőnök édesanyját gyászolja. — A régi jó világ egyik derűs polgára halt meg vasárnap délután *Talos Ferenc* volt vendéglős személyében. A megboldogult Kossuth-téri vendéglője rendes találkozó helye a csendes szórakozást kedvelő embereknek, akik éppen ezért szívesen is keresték meg az ő vendéglőjét, amely kitűnő borairól is híres volt. Néhány éve nyugalomba vonult és csendes házi tevékenységben töltötte napjait most bekövetkezett haláláig. 70 éves volt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a r. kath. temető halottasházából. — Mély részvéte fog kelteni az a gyászír, hogy *Riesz Dezső*, Riesz Lipót pénzügyi főbiztos fia 17 éves korában meghalt. A fiatalember, aki Deutsch Gusztáv cég alkalmazottja volt, rövid, de súlyos szenvedés után dőlt ki az élők sorából. Temetése ma délután fél 5 órakor lesz a r. kath. temető halottasházából. A szerencsétlen szülők iránt, akik alig egy pár hete vőjüket, most pedig egyik gyermeküket temetik el, általános részvét nyilvánul meg.

— **Monstre tárgyalás a zalaegerszegi törvényszék előtt.** A zalaegerszegi törvényszék előtt tegnapra nagyszabású bűnügy tárgyalása volt kiűzve. Hatvanhárom vádlottnak kellett volna a bíróság elé kerülni, akiket részben gyilkossággal, részben rablásal, zsarolással és lopással vádol az ügyészség. A vádirat szerint Diszel községben 1919. szeptember 9-én éjszaka leitatott és idegenek által elbolondított községbeliek kilenc zsidó vallású polgárt példátlan kegyetlenséggel meggyilkoltak s az összes zsidó lakosokat kirabolták. Hogy a fölizgatott tömeg nagyobb vérengzést nem vitt véghez, az annak köszönhető, hogy a zsidó lakosság nagyrésze még idejekorán elmenekült a gyilkosok elől. A pör fővádlottja Melkovics György, akit mint a polgárőrség vezetőjét arra kértek föl, hogy tartsa fenn a községben a rendet. Melkovics, továbbá Mohos Károly, Perkovác János és Dani István a községi bírótól fegyvert kaptak a rend fönntartására. Este 9 óra körül valaki Tapolcáról érkezett a községbe és azt a hirt vitte, hogy Tapolcán pogrom volt. Erre a rend fönntartásával megbízott fegyveres emberek az agitátorok vezetése mellett feltörték Spitzer kocsmáros pincéjét, ahol berugtak és kiadták a jelszót: *gyerünk a zsidókhoz!* Először Gartenczaum Gyula tanító házába törtek be a fegyveres emberek. A tanítót és a nála látogatóban levő sógorát, Löwinger Edét megölték. Gartenczaumot úgy lötték le, Löwinger pedig puskatussal verték agyon. A harmadik áldozat Korein Dezső Dávid volt. A gyilkosságok hírére a faluban megindult a fosztogatás és még másnap délelőtt is tartott. A községben lefolyt események után a szülőkhöz mentek ki, itt feltörték a pincéket és a bort kiöntötték. Itt akadtak rá az öttagu Breuer családra. Először elszedték Breueréktől a pénzt, azután sortűzet adtak rájuk. Négyen holtan maradtak a helyszínen, az egyiknek azonban, Breuer Flórának sikerült elmenekülnie. Erre hárman utána szalad-

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR! Fürst József „Kékcillag” áruház

szutorón helyiségben, ahol a hullám árakért kerülnek eladásra nagymennyiségű maradékok, kabátok, ruhák, pongyolák.

Telefonszám: 388.

tak, elfogták a leányt és erőszakot követtek el rajta. Ezek után megindult a fosztogatás és az elmenekült emberek lakásait teljesen szétdúlták. — A tegnapi kitűzött tárgyalás, amelyet több hétre terveztek, — elmaradt. Ennek oka pedig az, hogy szombaton megérkezett a zalaegerszigi ügyészségre a legújabb amnestia-rendelet. Miután csak a rendelet tüzetes át tanulmányozása után lehet megállapítani, hogy a kegyelmi tény mennyiben vonatkozik a díszeli borzalom jettéseire, az ügyészség a hétfői tárgyalás elnapolását indítványozta. A bíróság az indítványt magáévá tette s így a szenzációs tárgyalás — legalább egyelőre — elmaradt.

— **Ahol már osztrák az ur.** Az osztrákok által megszállott A) zóna községeiből egyre sűrűbben érkeznek a hírek, amelyek tulontul alkalmasak arra, hogy az osztrák fenhatóság alá került németajku magyarjaink már is visszasírják a korábbi jobb világot, mikor még túl a Lajtán állt csak osztrák. Legújabb értesüléseink szerint az osztrákok fenhatósága alá került gyárakban most már mindenütt behozták a napi hatóras munkaidőt, ami által nemcsak a gyárosokat, vállalkozókat, de magukat a munkásokat is megrövidítik keresetükben, a mézárásokat, vendégösöket és összes kereskedőket pedig kötelezték, hogy az osztrák pénzt tekintet nélkül a valutáris viszonyokra 1:5 arányban elfogadják, azaz egy magyar koronáért a megszállt területeken senki sem követelhet többet öt osztrák koronánál.

— **Borzalmas apróhirdetés.** A *Pesti Napló* szombati számában a következő hajmeresztő apróhirdetés jelent meg:

MARY KEDVES, — gyűlölködöm Magát. Valami fojtó keserűség és lázadás dul bennem, néha ökölbe szorul a kezem, ha közelimben volna, egy csapással talán leölném. Végiggondolta Maga azt a játékot, amelyet most játszik velem? A szerepek kiosztásánál tekintetbe vette-e az én gyakran beszámíthatatlan fellobbanásomat? Nem félek attól, hogy valamelyik borus estőjén betoppnok Magához és kegyetlenül leszámolok? Nem remeg meg néha a maga kreolbarna nyaka s nem retten-e vissza egy szoritástól, amely talán belefojtja ezt a Maga drága, ezt a Maga gyönyörű, ezt a Maga egyetlen életét? Vigyázzon, Mary kedves, ajánlom, utazzék el ebből a városból. Én nem tudok elmenni a Maga közeléből. — Szökjön el, ezt ajánlja a Maga — Don Quijoteja.

Hogy remeghet most a kedves Mary kreolbarna nyaka!

— **Lehet táviratozni Csehországba.** A posta a következő hirdetményt közli: Csehországba magán-táviratok újból küldhetők, a magán-táviratok csak magyar, cseh, tót, orosz, szerb, horvát, lengyel, francia, angol, olasz, román vagy német nyelven szerkeszthetők. Összebeszélte nyelven és számjegyes magán-táviratok Csehország szlovák és ruttkán elnevezésű részeibe nem küldhetők. Egyéb részeibe küldhető, ha a feladó a kodexet bemutatja.

Elcserélném

Pécselt levő 2 szöveg és mellékhelyiséggel ellátott lakásomat megfelelő kanizsai lakással. Bővebbet Fonc-ére Általános Biztosító Intézet nagykanizsai főügynökségének irodahelyiségében Bazár udvar. 6856

— **Amikor az idő megcáfolja a hatósági határozatot.** A Király-utca 30. sz. ház ódon és rozoga épület. A ház tulajdonosa többször kérelmezte annak lebontását, azonban az illetékes hatóságok mindenkör azt állapították meg, hogy a ház még lakható. Jött azonban a múlt hetekben a nagy vihar, melyre a hatósági határozat nyilván nem számított. A vihar dacára a hatóság biztos megállapításának, belekapaszkodott a házba és azt egyszerűen összedöntötte. Szerencsére eleven embert nem talált benne, csupán egy pár butordarabot, melyeket darabokra tört. A dologhoz tartozik még az, hogy a lakó a butorok megsemmisülése miatt kártérítési pert indított a háztulajdonos ellen. Így követi egymást egy hatósági határozat, a vihar és egy kártérítési per.

— **Kár minden lépésért.** A lapok megírták már, hogy Amerika megállapította azon magyar állampolgárok számát, akik Amerikába kivándorolhatnak s hogy ez a létszám már betelt. Ennek dacára ezren és ezren mindent elkövetnek, utazgatnak, protekciókat hajszolnak, költségeskednek, hogy bevándorlási engedélyt kapjanak. A belügyminiszter most rendeletben hívja föl a zalamegyei és kanizsai hatóságokat, hogy újból figyelmeztessék a kö.önöség ily irányu lépések teljes céltalanságára. Az amerikai kormány senkit nem enged partraszállni, amíg a tilalom tart: 1922. július 1-ig.

(x) **Baccarat** a címe annak a remek társadalmi drámának, melyet az Uránia-mozgó ma bemutat. **Henry Bernsteina** világhírű regénynek filmjét a Star filmgyár hozta forgalomba. A pompás, pazar kiállítású film egy világi tragédiáját viszi vászonra, aki elkártyázza mindenét és hitelezői elől a halálba megy. Kedvese, akit a kiválóan nagy német moziszínésznő, **Fanny Ward** alakít, — mindent elkövet ugyan a mentésére, a pénzt megszerzi, de már késő — Robert arra már halott. A film technikai szépségein kívül valóságos szenzációk **Fanny Ward** toalettel és bámulatosan nagyszerű játék-művészete, mely az örületig szerető asszony lelkének minden árnyalatát mestersen viszi vászonra. — Itt jelenti be az Uránia-mozgó igazgatója, hogy szerdán és csütörtökön **Doztojevszky** világhírű regénye, a „Mégbűvöltek“ kerül bemutatásra. A film valóságos szenzáció, melyre már most felhívjuk a mozilátogató közönség-figyelmét.

— **Köztisztviselők figyelmébe.** Értesítjük t. tagjainkat, hogy novemberi kedvezményes jegyeik lehelyezését megkezdjük. Továbbá felhívunk mindenkit, akinek a kedvezményes burgonyája már be van fizetve, az holnap azaz kedden reggel 9 óra után a Szarvas-szálló udvarában átveheti. Újabb előfizetéseket csak akkor fogadunk el, ha a fent jelzett mennyiséget már kiadtuk. *Magy. Közt. Fogy. Szöv. üzletvezetősége.*

(x) **Hulló csillagok** a címe annak a frappáns drámának, melyet ma kedden és holnap szerdán mutat be a Világ mozgó, egy 3 felvonásos, igen szellemes vígjáték kíséretében, melynek címe a „Pácsi kisasszony“. Míg az előbbi a Pathé gyar olasz felvétele és **Mercede Brignone** kisasszony a párisi Comedie Française tagja játsza a főszerepet, addig a másik, a vígjáték német felvétel s szípkázik a szellemességtől, a feliratokat **Karinthy Frigyes** írta át igazi magyar stílusba s a darab minden egyes jelenete a humor és ötlet netovábbja.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 21. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlat) — 57 $\frac{1}{2}$, osztrák korona: — 18, az osztrák bélyegzett bankjegye pedig — szantim.

TÓZSDE.

Budapest, november 21.

Valutapiac: Napoleon 2000, Font 3025, Léva —, Dollar 809, Francia frank 6550, Lengyel marka 28 $\frac{1}{4}$, Márka 300, Lira 3700, Osztrák 15.02, Rubel —, Lel 607, Szokol 958, Svájc frank —, Koronadinar 1095, Frankdinár —, Holland forint —, Bécsi kifizetés 14 $\frac{1}{2}$.
Értékek: Magyar Hitel 2050, Osztrák Hitel 1300, Hazai 670, Jelszolg 225, Leszámitoló 780, Kereskedelmi Bank 7500, Magyar-Olasz 324, Beocsini 7360, Drasche 5475, Általános azén 12500, Szászvári 4000, Salgótarján 6800, Urikányi 6850, Rima 3410, Schlick 1335, Guttman 4500, Nasici 22450, Danica 3275, Klotid 4100, Magyar Cukor 17500, Adria 8950, Atlantika 3500, Királysör —, Bosnyák-Agrár 1100, Lipták 500, Phöbus 815, Vasmegeyel Vilmos 1325, Gízellmalom 2850, Konkordia 2550, Déli Vasut 1305

**Csonka Magyarország — nem ország
Egész Magyarország: mennország!**

Apró hirdetések.

Házeladás. Gelsen a Vasuti utcában lévő Freund éle ház, vendéglőnek is nagyon alkalmas, szabad kézből eladó. Bővebbet Balázs Zsigmondnál Gelsen.

Egy szép szalon-garnitúra eladó. Bathyany-u. 8. 6870

Erzsébet-tér 17. sz. a'tti volt trafikban az összes berendezés üveg és fiokos szekrény eladó. Bővebbet Király-utca 28 sz. Faragónál. 6884

Különbéjratu butorozott szoba kiadó. Bathory utca 3. első emelet jobbra 6883

Házmesternének gyermektelen özvegy esetleg hádiözvegy, ki egyttal kisebb családnál takarítást is végez, lakással és fizetéssel azonnal felvétetik. Bővebbet Me'czter üvegkereskedés Kazinczy-utca 1

Riesz Lipót pénzügyőri biztos és neje **Nagy Róza** ugy a saját, mint gyermekei **Özv. Aszlán Elemérné** szül. **Riesz Stefánia** és **Béla** nevűben is fajtalanított megölt szível tudtják, hogy a legjobb fiu és testvér

Riesz Dezső

f. hó 20 án éjjel fél 12 órakor életének 17 ik évében elhunyt.

Drága halottunk hült tetemeit f. hó 22 én, kedden délután 1/5 órakor fogjuk a temető halottas hazából a rom. kath. hitvallás szertartásai szerint beszenteltetni s örök nyugalom helyére helyezni.

Az engesztelő szentmise-ldozat a megboldogult felkiüdvéért f. hó 22-én, kedden délelőtt 1/8 órakor fog a Szentferencrendiek plebania templomában a Mindenhatónak bemutatni.

Nagykanizsa, 1921 november 21.

Nyugodjál békében!

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen jó édesanyánk temetésén megjelentek s ezáltal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Kohn Testvérek.

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO!!

Legalkalmasab karácsonyi ajándékok **Barta Miksa** elsorangu női divatházában szerezhethők be. Az előrehaladott idény miatt a még raktáron lévő női és leányka kabátok mélyen lezállított árban. Megtekinthető minden vételkényszer nélkül. Fő-ut és Csengery-ut sarok.

Nagy karácsonyi vásár

**olcsó árakkal
már megkezdődött**

Kisfaludi és Krausz

divatnagyruházában az „Arany kakas“-hoz

Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 21. szám.

Meghívó.

A „Merkur“ Vasművek Részvénytársaság Nagykanizsán 1921. évi december hó 8-án d. e. 11 órakor

saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

att, melyre, a t. c. részvényesek tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Egy jegyzőkönyvvezető és 2 jegyzőkönyvhitelítő részvényes kiküldése.
2. Az alaptőkének 1500 db. egyenként 200 koronáról szóló részvény kibocsátása által 300.000 koronáról 400.000 koronára való felemelés.
3. Az alapszabályok 4-ik §-ának módosítása.

Nagykanizsa, 1921. november 20.

Halló! Figyelem!

Sok pénzt megtakarít,
ha nem fát, hanem

elsőrendű salgótarjáni darabos tüzelőszenet

vesz

Sartory Oszkár Utóda cégnél

Király-utca 39. szám,

ahol 50 kg.-tól kezdve minden mennyiségben kapható.

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

Star film! Star film!
Csak ma!

Kedden 1921. évi november hó 22 én

Baccarat

Henry Bernstein világhírű regénye filmen
5 felvonásban

Legközelebb **Megblüvöltek** Dosztojevszky regénye.

Csak 16 éven felülieknek!!

Előadások hétköznap 8 és fél 9 órakor, vasár- és ünneppon 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholy 17, szőlle 10, körszék 14, fenntartott támlásszék 12, támlásszék 10, körszék 8 korona. Kétféle díj: 50 széklet kedvezményben részesülnek

(x) Krampuszok szép választékban
Fischer Fülöp Fiai papíruházában kaphatók.

Karácsonyra

a legkedvesebb és leghasznosabb ajándék egy pár
Miltényi cipő

készen raktáron, vagy megrendelésre kapható:

Miltényi Sándor és Fia
cipőruházában Fő-úton, a város palotájában.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében
Telefon 74. Telefon 74.

A színház kellemesen fűtve van.

Buffet!

Kitűnő zene!

Kedden és szerdán a Pathé-gyár olasz felvételi remeke, a

Hulló csillagok

Alfons Daudet híres regénye filmen 4 felv.

Ezenkívül

Pacsuli kisasszony Vigjáték 3 felvonásban

Jön!

Csütörtökön és pénteken A csizmás kandur

Jön!

Helyárak: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünneppon 4, 5, 7 és 9 órakor. Pontos kezdés!

Szigriszt László

Ingatlan,
üzlet, lakás és pénz-
közvetítő Irodája

Fugár-ut 6. - Telefon: 285. Interurbán

Birtok

Eladó birtokok:

- 36 holdas Somogy megyében, marcali járásban, áll 28 hold szántó, 3 és fél hold rét, 1 és fél hold fenyveserdő, többi legelő. Zsuppos épület. Igen jó termő laza talaj. Élő és holt felszerelés . . . . . K 1,100.000
- 32 kis holdas Keszthely vidékén, áll 22 hold szántóból, 2 hold rét, 3 hold erdő és legelő, 2 hold kiténő szőlő, 3 hold belsőség. Lakás csak bérleti van. Faluban ház vehető. Igen jó, agyagos föld. Élő és holt felszerelés . . . . . K 2,000.000
- 8 holdas Zalában, 340 hold szántó, 50 hold rét, 60 hold legelő, 350 hold 30 éves erdő. Jó talaj. Gazdatiszt lakás. Elegendő cselédlakás és egyéb gazdasági épületek. Teljes élő és holt felszerelés. Vetőmag, konvenció, széna, szalma, 12 ökör, 8 ló, 8 növendék marha, 340 birka, 40 sertés. Ára: K 12 000.000
- 100 holdas Tolnában nagyobb részt szántó kevés rét és 3 hold kiténő szőlő. Igen jó talaj jó lakás Elegendő istálló. Vasutállomás mellett. Szép birtok. Azonnal átvehető . . . . . K 3,000.000
- 208 holdas Zalában 95 hold szántó, 95 hold szép erdő, 19 hold jó rét, elegendő épület, urlak községben, 3 pár ló, elegendő széna, szalma, egész évi cseléd konvenció K 7,300.000
- 60 holdas Zalában 57 hold szántó, 3 hold jó rét, könnyű munkálata talaj, elegendő épület, felszerelés esetleg átadó . . . . . K 2 300 000
- 36 holdas Zalában vasutállomás mellett 19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kiténő szőlő, elegendő épület, holt instrukció, teljes szőlészeti berendezés . . . . . K 4,000 000
- 1 hold föld Balassa mellett szép talaj a falu szőlőn, házhelynek is alkalmas.
- 4 holdas Somogyban, Nagykanizsától 20 km-re, benne 5 hold rét, épület nélkül, magyar holdankint . . . . . K 35.000
- 18 holdas nagykanizsai járásban szántó, rét, szőlő és két szép házhely, erdő épület csak a szőlőben, igen szép birtok . . . . . K 2.200.000
- 17 holdas szőlőbirtok pacsai járásban. Ebből 8 hold szőlő, többi szántó és rét. Új zsindeyes azonnal elfoglalható jó lakóépület dollár 3000
- 14 holdas Nagykanizsa határában szőlő, szántó és prima kaszáló, igen jó épületek, szép birtok, azonnal átvehető . . . . . K 3.000
- 8 hold kiténő szőlő pacsai járásban épülettel, teljes felszereléssel . . . . . K 1,500.000
- 11 holdas Balatonvidéki birtok, áll 4 hold szőlőből, fél hold akácás, többi szántó, szép gyümölcsös. Hátfelüli lakás és istálló K 750.000
- 4700 négyszögletes prima szőlő Észak-Zalában 80 hl. évi termésrel, kiténő bort terem . . . . . K 2000
- 17.000 négyszögletes szőlőbirtok Balaton vidékén, 9000 négyszöglet szőlő, többi szántó és akácás, épülettel, hordó és egyéb felszerelés, évi termés 250-300 hl., kiténő balatonvidéki bor terem . . . . . K 4 000,000
- Szőlőbirtokokat keresek megvételre.
Nagybirtokot keresek megvételre nagyszámu megbízóknál Zala-, Somogy-, Vas megyéből. Megbízásom van több 6,000.000 koronáig, három 12,000.000 koronáig és két 20,000.000 koronán felüli birtok vételére.
Birtokbirtokot keresek 20 holdtól 3000 holdig.
Erdőbirtokot megvételre keresek.
Birtokparcellát épületekkel és anélkül Zalában eladók.

Ház

- Eladó Garay-utca 15. szám alatti ház Egy szoba-konyha azonnal elfoglalható. A ház többi része is pár héten belül elfoglalható.
Emeletes adómentes modern ház belvárosban K 800.000
Új ház modern nagy lakással, nagy udvar és kerttel . . . . . K 450.000
Magányos több ház kerttel eladó . . . . . K 350.000
Kiskanizsán több ház eladó.
Kilisz-utca 51. szám alatti ház, 3 szoba, két konyha, kis kert . . . . . K 230.000
Keszthelyen és Zalamegyében jobb ház eladó

Egyéb ingatlan

- Nagykanizsai kocsma jó forgalmu utcában, teljes berendezés, szép épületek, udvar, kert . . . . . K 1,100.000
Vendéglőbirtok Nagykanizsán átadó.
Zalamegyei nagyközönségben eladó üzlet ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berendezéssel nagyforgalmu helyen . . . . . K 500.000

Üzlet

- Iroda átadó belvárosban teljes berendezéssel, Wertheim-kasszával, telefonnal 2 lóra istálló, kocsiszín.
Átadó üzlethelyiséget keresek forgalmas utcában magas lelévelési díjért, esetleg berendezéssel és arukészlettel is.
Forgalmas utcában fűszerüzlet átadó teljes berendezéssel. Lakás is átadó 1 szoba-konyha csere ellenében . . . . . K 60.000
Külső forgalmas utcában üzlethelyiség lakás nélkül kiadó. Évi bér . . . . . K 6.000
Borbélyüzlet forgalmas utcában azonnal átadó.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Fő-ut 13. szám.

Nyomda:

Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfő-
vételével minden
nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hozva
vidékre postai szőkölésselEgy óra . . . 50 K
Negyed évre . . . 140 „
Félévre . . . 78 „
Egész évre . . . 560 „Egyes szám ára
3 koronSzerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78
Főszerkesztői lakása 71. Nyomdal telefon 117.Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁNTársaszerkesztő:
Dr. HIRSCHLER JENŐHirdetések délután 5 óráig vé-
tetnek fel díjazásuk szerint.

A mentelmi bizottság ülése.

**A letartóztatott négy képviselő ügyében Somogyi indítványát le-
szavazták, Rubinekét elfogadták. — Rubinek szerint lázadás, ellen-
séggel való szövetkezés és tettenérés esete forog fenn. — Somogyi
lemondott az előadói tisztségről.**

Budapest, november 22. A mentelmi bi-
zottság mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg
Kutkafalvy Miklós. A délelőtti folyamán a bi-
zottság a még hátralévő iratok ismertetésé-
vel foglalkozott. A rendkívül terjedelmes
jegyzőkönyvek felolvasása körül a Gratz
Gusztáv és Ostenburgé keltett nagyobb fel-
tűnést. Gratz vallomása egyenesen szenzáció-
képen hatott.

Délben szünetet adott az elnök. Utána
Somogyi István előadó terjesztette elő javas-
latát, amelyben kéri, hogy a bizottság mind
a négy esetben mondja ki a mentelmi jog
megsértését, méltányolva azonban a kormány
indokait. A kormányt letartóztatásunkért nem
kivánja felelőssé tenni. Tekintettel arra, hogy
a négy érdekelt képviselő bírói határozat
nélkül még mindig letartóztatásban van, java-
solja a bizottság, hogy a nemzetgyűlés uta-
sítsa a kormányt, intézkedjék azonnali sza-
badlábra helyezésük érdekében. A négy kép-
viselő jóhiszeműségét bizonyítottak veszik s
minthogy az érdekelt képviselők maguk is
ügyüknek a rendes bíróság elé vitelét kérik,
javasolja a bizottság azt is, hogy az ügyet a
statáriális bíróság mellőzésével rendes bíróság
elő utalja. Mondja ki továbbá a nemzetgyűlés,
hogy amennyiben a rendes bíróság a képviselők
személyes szabadságának korlátozását vélné
szükségesnek, tartozik e végből a nemzet-
gyűlést újból megkeresni.

Rubinek István nem ért egyet az elő-
adó javaslatával. A maga részéről azt java-
solja, hogy mondja ki a nemzetgyűlés, hogy
Rakovszky, Andrássy, Beniczky, Sigray kép-
viselők mentelmi jogát a jelen ügygel kap-
csolatban függessze fel. Rubinek hosszasan
megindokolta ellenjavaslatát és a büntető-
törvénykönyv alapján fejtegette azt, hogy
súlyos bűnesetről van szó, amely elő volt
készítve és így lázadás, ellenséggel való szö-
vetkezés és tettenérés esete forog fenn. Dö-
mötör helyesli Rubinek javaslatát. Rupert
hosszu felszólalásában jogi szempontból bon-
colja az ügyet és Somogyi javaslatát elégte-
lennek tartja. Véleménye szerint annak elle-
nére, hogy a letartóztatott képviselők maguk
kérték, nem lehet őket kiadni még rendes
bíróságnak sem. Tettenéréstől az ő esetük-
ben még szó sem lehet. Ez nem más, mint
tipikus politikai üldözés. Súlyos sérelem esett
a négy képviselő mentelmi jogán és az ügy-
gel kapcsolatban, a törvénytelen ségek egész
sorát követelték el. Hasonló értelemben szó-
lak fel Haller, Legeza és Hornyánszky.

Pallavicini politikai zaklatást lát az ügy-
ben. Arra az álláspontra helyezkedik, hogy
jogállamban a letartóztatás csakis bírói vég-
zés alapján fogatosítható.

Elnök szavazásra bocsátja a két javas-
latot, melyek közül a bizottság 9 szavazattal
8 ellenében Rubinek Istvánét fogadta el. So-
mogyi javaslata mellett szavaztak: Mikovényi,
Hornyánszky, Rupert, Haller, Somogyi, Palla-
vicini, Taszler és Legeza. A javaslat ellen:
Rubinek, Dömötör, Rencés Gábor, Csukás
Endre, Hadházi Zsigmond, sokorópátkai
Szabó, Ereky, Sallay József és Kálóczi Endre.
Különös feltűnést keltett, hogy Ereky és Sallay
is a javaslat ellen szavaztak.

A szavazás után Somogyi bejelentette,
hogy lemond az előadói tisztről és a javas-
latot, mint kisebbségi véleményt fogja a nem-
zetgyűlés elé terjeszteni. Ezenkívül javasolni
fogja, hogy a házszabályok értelmében, mint-
hogy képviselők letartóztatásáról van szó, a
nemzetgyűlés tűzze azonnal napirendre.

Somogyi lemondása következtében az
előadói tiszttel Rubinek vette át. A bizottság
javaslatát ő fogja a nemzetgyűlés elé terjeszteni.

A magyar csapatok Sopronban maradnak.

Budapest, nov. 22. A soproni szövetség-
közi tábornoki bizottság tagjai tegnap délután
Bánffy külügyminiszterrel hosszabb tanácsko-
zást folytattak a soproni népszavazás tárgyá-
ban. A tábornoki bizottság tagjai kijelentet-
ték, hogy a velencei egyezmény végrehajtását
most már minden erejükkel siettetni fogják
és a népszavazást tovább halasztani nem en-
gedik. Ausztriának be kell végre látni, hogy
a szerződés ratifikálását nem húzhatja-halasz-
thatja tovább. Hogy mennyire hiábavaló Ausz-
tria erőlködése, az legjobban kitűnik a nagy-
követi tanács folyó hó 5-én hozott határozatá-
ból, melyben elutasította az osztrák kor-
málynak ama kérését, hogy a népszavazási
zónából a magyar csapatokat, melyek a rend
és nyugalom fenntartását biztosítják, az an-
tant távolítsa el és helyükbe nemzetközi csa-
patokat küldjön.

Győzött a liberális jelölt.

Budapest, november 22. A dorogi vá-
lasztókerületben tegnap ért véget a válas-
tási küzdelem Méhely Kálmán a liberális blokk
és Ludwig Ernő, a keresztény párt jelöltje kö-
zött. A küzdelemből Méhely Kálmán került
ki győztesen 210 szótöbbséggel.

Gratz és Ostenburg vallomása a mentelmi bizottság előtt.

Budapest, november 22. A nemzetgyűlés
mentelmi bizottsága ma délelőtti Kutkafalvy
elnöklete alatt ülést tartott. A bizottság ülésén
Somogyi előadó folytatta az iratok ismer-
tetését. Ismertette Gratz, majd Ostenburg
vallomását, utána a többi iratokat. Minthogy
az ügyészségtől a mai napon is érkeztek
újabb iratok, az iratok és vallomások ismer-
tetése igénybe vette az egész délelőtti. Két
óra után az elnök szünetet rendelt el.

A király-puccs aktái.

Budapest, november 22. Móser Ernő a
külügyi bizottság előadója holnap betérjeszti
a bizottság jelentését a legutóbbi üléséről. A
jelentés elmondja, hogy a bizottság elfogadta
Szmrecsányi Györgynek azon indítványát,
hogy kéri a nemzetgyűlést, utasítsa a kor-
mányt, hogy az október 21-ével kezdődőleg
váltott diplomáciai jegyzékeket és okiratokat
terjessze a bizottság elé.

Károly királyt és Zita királynét ünnepélyesen fogadták Funchalban.

Páris, november 22. Károly király és Zita
királyné Madeirába érkeztek, ahol Funchal
városának hatósága és nagy tömeg fogadta
őket. A hatóság autót bocsátott rendelkezé-
sükre, mely az előző királyi párt a Villa
Victoriába vitte. Az első látogató, akit ott
Károly király fogadott, a funchal püspök volt.

Franciák

a magyar irredentizmusról.

Páris, november 22. A francia sajtó me-
leg hangon foglalkozik Horthy Miklós kor-
mányzónak azzal a beszédével, amelyet Douhet
francia követ bemutatkozó látogatásakor
mondott. Az Action Française ez alkalomból
írja, hogy Magyarországon csak azért van
irredentizmus, mert a békeszerződés három-
millió magyart idegen államok fönnhatósága
alá kényszerített. A hazájuktól elszakadt ma-
gyaroknak hasonlíthatatlanul rosszabb a hely-
zetük, mint volt Magyarország nemzetiségeié,
akiknek kevés okuk volt magyar elnyomás-
ról beszélni.

A gazdasági világválságról is tárgyalnak Washingtonban.

Bécs, november 22. Washingtoni Hava-
jelentés szerint a különböző delegátusok gaz-
dasági konferencia összehívását kezdeményez-
ték. Azzal okolják meg ennek a szükségessé-
gét, hogy tartós béke a világ gazdasági egyen-
súlyának helyrehozatala nélkül nem biztosít-
ható. A konferencia körében azt tartják,
hogy Franciaország és Olaszország józan
flottaterve meg fogja nyerni a konferencia
hozzájárulását.

A politika hírei.

Budapest, november 22. A keresztény-pártban ma este konferencia volt, amelyen a párt a holnapi ülésen tartandó magatartását beszélték meg. A napirendre vonatkozóan a párt azt az álláspontot foglalja el, hogy amíg a kormányválság elintézve nincs, addig a Ház tanácskozása szüneteljen.

A keresztény-párt jobboldali frakciója, amelynek Lingauer és Pallavicini állanak az élén, lehetetlennek tartja a megegyezést Bethlennel és nem hajlandó részt venni az egységes pártban. Amennyiben Bethlenéknek mégis sikerülne megalakítani az egységes pártot, úgy Lingauerék feltétlenül ellenzékibe mennek és a legélesebb harcot fogják megindítani az egész kormányzati rendszer ellen. E pillanatban még nem lehet megállapítani, hogy Lingauerékkal hány főre fog szaporodni a keresztény-párt ellenzéki csoportja. Azonban Lingauerék 10—15 képviselőre számítanak.

Politikai körökben különböző hírek terjedtek el arról, hogy a holnapi ülésen alkalma lesz az ellenzéknek megindokolni a nemzetgyűlés összehívását és hozzászólhatnak a nemzetgyűlés újbóli elnapolásához.

Gaál Gaszton erre vonatkozólag a következőket mondotta:

— Én a magam részéről megengedem az ellenzék egy tagjának, hogy a nemzetgyűlés összehívását megindokolja. Amennyiben a holnapi ülésen sor kerül a Ház elnapolására, úgy e tárgyban megengedem a vitát.

Miután Gaál Gaszton holnap megengedi az ellenzéknek a nemzetgyűlés összehívásának megindokolását és újból elnapolási ügyében is megengedi az ellenzék tagjainak a felszólalást, a holnapi ülés izgalmasnak ígérkezik. A nemzetgyűlés összehívását Rassay fogja megindokolni. Beszédében foglalkozni fog kül- és belpolitikai kérdésekkel.

Budapest, nov. 22. Lingauer Albin ma este a következő nyilatkozatot tette:

— Az ország szempontjából nem fontos, hogy az egységes párthoz a keresztény-párt, vagy a kisczardapárt mai programját választják alapul. Bármelyik párt programját is fogadják el alapul, a kormányzás tendenciáját mégis csak az fogja meghatározni, hogy a keresztülvitelnél a higgadtak, vagy a heccsinálók szárnya jut-e döntő befolyáshoz. Azt eddig is láttuk, hogy aránylag a legelenyészőbb parlamenti csoportnak, sőt a nemzetgyűlésen kívül álló társadalmi alakulatoknak is mily döntő szerep jutott a politika irányításában. Nincs okunk tehát biztosra venni, hogy az egységes pártban a higgadtak számbeli többsége most majd garantálni tudja a meglepetések nélkül való kormányzást.

— A kormány sokat ígért, de végét vet bizonyos elemek megáldozásának, de ez mindig csak ígért maradt és hármlott a keserves feladat, hogy a keresztény politika presztízsével fedezzünk olyan dolgokat, amelyeknek jogtalansága és kereszténytelensége a mi felfogásunktól igen messze állott. Csak nem rég is, az ígért kiképcsülés helyett a kifogásolt irány vezetőinek olyan favorizálását láttuk, ami megszüntette hitünket abban, hogy ez a kormány akar, vagy tud a bajokon segíteni. Azért nem merjük remélni azt, hogy Bethlen, Ráday, Bánffy el tudják tépni azokat a kötelezettségeket, amelyek őket az e csoportokkal szoros összeköttetést tartó politikai és más személyekhez fűzik.

Budapest, november 22. A válság ügylázszik fordulóponthoz érkezett. Az eddigi jelek után ítélve, ma már véget érnek a kormányzói kihallgatások és Bethlent holnap designálják. A designálás megtörténte után a miniszterelnök megkezdte a pártokkal és pártvezérekkel a kormányalakításról és az

egységes párt megalakításáról egyidejűleg a tárgyalásokat.

Ami a nemzetgyűlés holnapi ülését illeti, beavatott helyen az a vélemény, hogy aktív kormány hiányában a nemzetgyűlés holnap nem fog érdemleges munkát folytatni. Valószínű, hogy az ülés úgy zajlik le, hogy az elnök az ülés megnyitása után megteszi előterjesztését. Bejelenti, hogy a mentelmi bizottság előadója kíván szólni, mire a mentelmi bizottság előadója betérjeszti a bizottság határozatát. Utána Bethlen jelenteni fogja, hogy kormányzói kézirat érkezett, mely az ülésezést elnapolja. A politikusok közül mégis többen vitatják, hogy az ellenzéknek alkalma lesz felszólalni.

A miniszterelnök szabad vasárnapja.

Budapest, november 22. A M. T. I. jelenti: Több oldalról szóvá tették azt a körülményt, hogy a miniszterelnök a vasárnapot a fővárosból távol töltötte. Megállapítható, hogy a miniszterelnök, aki felév óta először vett magának egy szabad vasárnapot, a kibontakozás körüli politikai tevékenységet nem is fejt ki, mert arra egy lemondott kormányelnök hivatva nincsen. A designálandó miniszterelnök csak akkor láthat hozzá a tárgyalásokhoz, ha a kormányzó részéről a designálás már megtörtént.

Egyébként Bethlen miniszterelnök már Budapestben van és ma délelőtti tanúként szerepelt fivérének, Bethlen Pálgrófnak esküvőjén.

Tüntetések és zavargások Berlinben.

Bécs, nov. 22. A Neues Wiener Tagblatt jelenti Berlinből: Ma délután a belváros több utcáján, különösen a Königstrassen, a munkanélküliek tömege nagyobb csoportokba verődött és fenyegető magatartást tanúsított. A Königstrassén kirakatok beverésére és üzletek kifosztására is sor került. Több tüntetőt letartóztattak, köztük Fichtmann szocialista vezető. Részvétele a tüntetésben tervszerű előkészítésre mutat. Általában szaporodnak a jelek, melyek arra mutatnak, hogy a kommunisták újabb nagyobb akcióra készülnek. — Szászországból és Thuringiából fenyegető hírek érkeznek a drágaság ellen rendezett tüntetésekkel kapcsolatosan.

Félmilliárd és negyedmilliárd aranyárka.

Páris, nov. 22. A Temps minden más újsághirrel szemben biztos forrásból tudja, hogy a jóvátételi bizottság semmiféle haladékot nem adott a német kormánynak és teljes összegben követeli a január és február 15-én esedékes törlesztéseket. E fizetések teljesítése előtt a jóvátételi bizottság nem is hajlandó tárgyalni a német birodalmi kormánnyal a fizetés módosításáról. Január 15-én 500 millió aranyárka, melyből 100 millió áruszállítással fedezve van, február 15-én 275 millió aranyárka lesz esedékes.

Mikor ratifikálják az osztrákok a velencei megegyezést.

Bécs, november 22. A „Neues Achtuhrblatt“ jelenti Párisból: A nagyköveti értekezlet körében kijelentették, hogy tanácsosnak vélnék, ha Ausztria minél előbb ratifikálja a velencei megegyezést. Hiszen Ausztria már a határidőn belül, november hó 27-ig igénybe vette a velencei határozatból folyó jogát, midőn Magyarország egy végét okkupálta. Illetékes helyen az Achtuhrblattnak kijelentették, hogy a velencei egyezményt akkor ratifikálja az osztrák kormány, ha a népszavazási területéről a magyar csapatok kivonulnak.

A vizsgálóbíró Esküdt és Kenedy szabadlábra helyezését indítványozta.

Budapest, november 22. Pless György vizsgálóbíró azt indítványozta, hogy a kivitelezési panamák ügyében letartóztatott Esküdt Lajost és Kenedy Györgyöt helyezze szabadlábra. — Az indítványt előterjesztették az ügyészségre.

Rohamos olcsóbbodás várható.

Huszár Károly nyilatkozata. — A keresztény-párt memorandumának hatása

A hosszasan vajudó politikai válságtól függetlenül az ország, de különösen a főváros közönsége elsősorban a mind nagyobb méreteket öltő gazdasági válság, a drágaság, nyugtalanítja. Minthogy a keresztény-párt kétszer is memorandumban sürgette a kormányelnöktől a drágaság letörését, illetve a további drágulás megakadályozása végett a sürgős intézkedést, egy újságíró kérdést intézett Huszár Károlyhoz, a keresztény-párt vezető tagjához, ki a következőket mondotta:

— A drágaság és a drágulás letörésére irányuló országsszerte nagy megnyugvást keltő mozgalom során, amelyet a keresztény nemzeti egyesülés pártja indított, az első sikerek épp az e mult hét utolsó napjaiban mutatkoztak. A közönség, mely a tőzsdei árákat rovatát figyeli, konstatálhatja, hogy a buza, melynek ára még a mult héten rohamosan felszökken volt, három nappal ezelőtt hirtelen visszafelé tendált. Ennek a fejenségnek kellemes hatását máris érezheti a vásárlóközönség. A kormánynak az a lépése, hogy a malmokat zárta, egyik követelése volt a keresztény-pártnak, mely a jöed politikai időszakra az ehhez hasonló gazdasági kérdéseknek és reformoknak egész sorozatát határozta el.

— Egyébként csak helyeselni tudom Bethlen gróf miniszterelnöknek a gazdasági téren határozottan megnyilvánuló olcsóbbítási készségét és hajlamát, mellyel a keresztény-párt kétszer is fölterjesztett memorandumának egyes pontjait végrehajtani igyekezik. A kormány különben is csak márol-holnapra való gazdasági politikát folytathat és biztosan hiszem, hogy a miniszterelnök ezt a súlyos kérdést, az ország ellátását, a közönség megelégedésére fogja és tudja majd elintézni. Különösen abban a tekintetben méltánylom a miniszterelnök tevékenységét, hogy szakított az eddig szokásos hiába-való ankétezással és tanácskozással és a helyzet felismerése után rögtön a gyors intézkedések terére lépett. Gazdasági viszonyaink rendbehozásának ez az egyedüli módja.

— A keresztény-párt egyes tagjai több hónap óta foglalkoznak a különböző szociális problémákkal. Ezek a tagok mozgalmat indítottak, melyet újabb lépésekkel fognak kiegészíteni. Remélhető, hogy az akció kedvező hatása már egy héten belül több irányban éreztetni fogja hatását a piacokon.

Az újságíró megkérdezte a volt miniszterelnököt, hogy milyenek ezek a tervbe vett újabb lépések, de Huszár Károly kijelentette, hogy erről a kérdéstről most taktikai szempontból nem nyilatkothatik.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR

szuterón helyiségében, ahol a hullám-árakért kerülnek eladásra nagymennyiségű maradékok, kabátok, ruhák, pongyolák.

Fürst József
„Kékcstillag“ áruház

Telefonszám: 388.

HIREK.

Ugyan

mi az oka annak, hogy mennél tovább húzódik a válság, annál távolabbinak látszik a megoldás? Bethlennek az volt a válság fölvetése által bevallott célja, hogy a széthúzó, torzalkodó kormányzó pártokat egy pártkötelékbe tömörítse. Megkezdődtek a tárgyalások a kiscgazda- és kereszténypárt közti ellentétek elhárítására. S ime, mennél többet tárgyalnak, annál több új ok merül föl, ami miatt a tömörülést nem lehet megcsinálni. Ugy a kiscgazda-, mint a keresztény-párt szociális pártkövetelésekkel lép föl, amelyek közt bőven szerepelnek olyanok, hogy hány miniszteri tárcát, államtitkári és főispáni állást kapjon egyik vagy a másik párt. De hát, az is nem, nem az ország érdeke, hanem a pártérdek idézték elő a válság megoldását követelő párt és a nemzeti érdekek miatt kell a parlamenti életnek szünetelni, az országbizonytalanságban élni? Lovagi fegyverrel folyik a válság keretén belül a harc, hogy melyik párt az erősebb, melyiket illet meg több jog a kormányban. De hát ha oly nehéz ezt eldönteni, miért nem apellál a kormány a népre? Tessék fölmozdítani a Ház új választást kiírni, majd megadja a választásra a választ az immár türelmetlen, vesztő magyar nép.

— **A határkiigazítás.** A határkiigazító bizottság már teljesen elhelyezkedett Nagykanizsán. A bizottság főirodája a városházánál az első emeleten van, ahol a köztudott felírás jelzi az elnöki hivatalt:

Delegation de Delimitation
Bureau du President
et
Delegation Anglaise
Colonel Cree

Angol Cree őrnagy szobája a volt főjegyzői iroda. Magát az őrnagyot mára várták, azonban a bizottság vezetősége valószínűleg csak holnap érkezik Kanizsára. A fővárosi expressz-vonattal egyelőre csak a japán konzul érkezett meg. — Itt említjük meg, hogy a fővárosi lapok jelentése szerint a bizottság a déli határ kiigazításánál bizonyos eredményeket ért el. Jó forrásból nyert értesítés szerint ezen eredmény a vend vidéken is érvényesül. Jó forrásból nyert értesítés szerint ezen eredmény a vend vidéken is érvényesül. Jó forrásból nyert értesítés szerint ezen eredmény a vend vidéken is érvényesül.

— **Eljegyzés.** Kisfaludi Aladár eljegyezte özv. Krausz Vilmosnét. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Házasság.** Lackner József vendéglős szepetnek, e hó 19-én házasságot kötött özv. Magyar Istvánné szül. Andri Katalinnal.

(x) **Találtatott** egy használt szemüveg. Gazdolt tulajdonosa lapunk kiadóhivatalában értesítheti.

— **Orvosi hír.** Dr. Kabdó Antal rendelését Főut 24. szám alatt megkezdte. Szakorvosi rendelés bő- és nemi bántalmakban hétköznapiakon d. e. 9—12-ig.

— **Gyászrovat.** A vendéglős ipar nagy számban megjelent képviselőinek jelenlétében történt meg Tólos Ferenc temetése a r. kath. temető halottasházából tegnap d. u. 4 órakor. A beszterelést Pálinkás Rogér h. plébános végezte teljes segédlettel, a gyászénekeket pedig Rätz N. János skántor énekelte. A szertartás után a díszes ércokorsót a családi sírboltba vitték, hol is a végső áldás után elhelyezték. — Ugyancsak a r. kath. temető halottasházából temették el d. u. fél 5 órakor a korán elhalt Riesz Dezsőt, a Teutsch Gusztáv drogéria alkalmazottját. A beszterelésen, melyet Heidinger Jenő f. r. atya végzett, nagy számban vettek részt a mélyen sujtott család ismerősei és barátai, akik őszinte részvétellel ösztöztak igaz bánatukban és fájdalmas zokogásukban. A végső áldás után a virágokkal elborított koporsót elhantolták.

— **Előadás a Turánizmusról.** 26-án este 6 órakor az Uránia-mozgóban Irredentestély keretében dr. Pröhle Vilmos egyetemi tanár magas színvonalú előadást tart az ősi Turán faji öntudatukra ébredő népeinek közös kérdéseiről — a Turánizmusról. Az est műsorán Pröhle kívül Nagykanizsának új művészi erői szerepelnek: Tiesdale Ilona, a Zeneiskola kiváló tanárnője zongoraszámmal, Agh Gyuláné énekszámokkal, nagyidai Kendeffy Ödön a főreáliskola Erdélyből menekült tanára, kedves erdélyi vonatkozású költeményeivel.

— **Új részvénytársaság Nagykanizsán.** Nagykanizsán új, nagyszabású részvénytársaság van alakulóban. Az új vállalkozás címe: „Unio“ Nagykanizsa és Vidéke Kereskedőinek Arub-szerző és Ertékesítő Részvénytársasága. Az alaptőke hárommillió korona, amelyet 3000 darab ezer korona névértékű részvényből fognak összehozni. A részvények aláírásának végső terminusa: 1921. december 15. A vállalkozás célja: fűszer, gyarmatárú és általában minden cikkeknek beszerzése, melyeknek elárulásával fűszerkereskedők és szatócsok foglalkoznak, továbbá ugyanezen cikkeknek viszontárúak részére való eladása. Ez annyit jelent, mint a közép- és kiskereskedőknek a nagykereskedőtől való függetlenítése. Eddig a haszon jelentős része a nagykereskedelemtől maradt, míg így ez is részben a kisebb kereskedőknek jut, részben a közönségnél marad, mert a közvetlen beszerzés által a portéka is olcsóbb lesz. Az alapítási tervet a legkomolyabb nevekkel találkoztunk, mint: Bogenrieder Frigyes gyógyszerész, Matán Ödön kereskedő, Stampf Zsigmond kereskedő, Maschanzker Márton kereskedő, Teutsch Gusztáv kereskedő, Gyenes Lajos kereskedő, Sipos Andor kereskedő, Dedovátz Béla kereskedő, Neu és Klein, Tóth és Schlesinger, Lackenbacher József kereskedő, Leitner Aladár kereskedő, Fischl Adolf kereskedő, Kluger Sándor kereskedő, Lusztig Ödön kereskedő, dr. Miklós Sándor ügyvéd. Ha ezen nevekhez hozzávesszük, hogy a vállalat élére Sárkány József, a városi közellá-

tási üzem vezetője kerül, a siker teljesen biztosítottnak tekinthető s az Unio részvényei a legkitűnőbb jövedelmezőségű papírok sorába fognak tartozni. Valószínűnek tartjuk tehát, hogy a jegyzésben nemcsak kereskedők, hanem mindazok részt vesznek, akik biztos és jövedelmező elhelyezésre váró tőkékük van. Az Unio tulajdonképpen a most likvidáló városi közellátási üzem utóda lesz, amelynek áruit, felszerelését s raktárhelyiségeit is átveszi.

— **Ezerkét száz tanut hallgatnak ki a királypucss ügyében.** A mentelmi bizottság ma délben érdemben tárgyalja a legutóbbi puccskísérlet alkalmával letartóztatott politikusok ügyét. Ugyanebben az ügyben ugy a budapesti ügyészség, mint a katonai ügyészség, széles körben folytatja a vizsgálatot az októberi puccs többi résztvevője ellen is. Dr. Cövek Sándor rendőrfőtanácsos Dénesfán, Szombathelyen, Győrött, Tatán és Torbágyon a helyszínen folytatja le a nyomozást és eddig ezerkét száz egyént hallgatott ki. Az eljárást az 1920. évi I. törvények alapján lázadás címen folytatják a tettesek ellen.

— **Amikor a kocsis jókedvű.** Nagy Mihály kocsis volt Breier Vilmos bánokszentgyörgyi gazdaságában. A múlt hónapban valami hengert szállítottak Nagykanizsára. A sormási vendéglő előtt azonban megállottak, hogy egy kis erősítőt vegyenek magukhoz. A pihenő jó sokáig tartott, mert a kocsmában atyafiak akadtak, kik fizettek. Nagy Mihály a jó bortól berugott és sehogysem akart tovább menni. A kocsis rossz szerencséje arra vitte Breier uraságot, ki mikor látta, hogy a lovak és a kocsi gazdátlanul áll az utca szélén, beszólt a kocsmába, hogy a kocsis kötelességére figyelmeztesse. Nagy Mihály azonban a bortól nagy önértéket kapott, gorombán nekitámadt a gazdájának és fejszéjével leakarta vágni. Annyira megfélemedezett magáról, hogy mellen ragadta gazdáját, óraláncát letépte és ha le nem fogják, talán a fejszéjével agyon is sujtja. A magáról megfélemedezett kocsis közcsend elleni kihágás miatt ma állították a bíróság elé. A bíróság megállapította bűnösségét és 14 napi elzárásra ítélte. A delikvens a tárgyalási teremben nagyon megtörtnek látszott. Szemrebbenés nélkül nyugodott meg az ítéletben, sőt bucsuzásként, en illedelmesen hajtotta meg magát a járásbíró előtt és az adjon isten helyett megilletődve mondta:

— Köszönöm alázatosan.

— **A hűtlen cseléd.** A Király-utca végén álló rendőrszem ma délelőtt egy leányt látott haladni a város felé, amint a hátizsákban nyögve cipelt valamit. A rendőrnek gyanusnak tetszett a dolog, megszólította a leányt, aki az igazoltatásra nagy zavarba jött. Ötölvé-hatolva eladta, hogy a zsákban zsirszalonát visz, melyet úgy kapott nővérétől, ki Pongor malomgyári vezérigazgatónál szolgált. A rendőr utána járt a dolognak és kiderült, hogy a zsirszalonát Pongorék cseléde Tóth Mari úgy lopta és aztán az utcán átadta nővérének, hogy vigye haza. A rendőrség az eljárást megindította.

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO!!

Legalkalmasabb
karácsonyi ajándékok

Barta Miksa

elsőrangú női divatházában szerezhethők be.
Az előrehaladott idény miatt a még raktáron

lévő női és leányka kabátok mélyen leszállított árban. Megtekinthető minden vételkényszer nélkül. Fő-ut és Csengery-ut sarok.

SAMU JÓZSEF

rézműves és szőlőfecsken-dő készítő

Alapítási év: 1877.

Készít: Garancia mellett elsőrendű kivitelben különféle rendszerű **pálinkafőző kazánokat, központi, községi vagy társulati szeszfőződéket, vörösréz mosóüstöket, szőlőfecsken-dőket, vízelegítőket stb.** Mindennemű rézművek készítése.

Allandó raktár.

Nagykanizsa, Deák F. - r 12.

(a feladétemplemmel szemben) 6726

— **A Zeneiskola Önképzőkör megalakulása.** A középiskolai ifjúsági önképzőkörök mintájára, — melynek feladata a tanulóknak lehetőséget nyújtani önálló szárnypróbálgatásukra a közművelődési tárgyak terén, — a zeneiskola is megalakította vasárnap délután ifjúsági önképzőkörét. Feladata elsősorban alkalmat nyújtani a növendékeknek arra, hogy tanáraik irányítása mellett szokják meg az önálló működést nemcsak a zenedarabok interpretálása, hanem azok szakszerű ismertetése és társaik bírálata terén is. Továbbá arra, hogy a zeneelmélet, esztetika, történet, valamint a zenével rokon összes művészeti ágak művelésével megkezdhessék önálló működésük legelső fázisait, mellyel egyben okulást nyújtanak a kezdőknek és ambíciót keltenek a gyengébbekben. Számon tartják a zenetörténelem kiemelkedő dátumait, hogy azokat megünnepeleik és figyelemmel fogják kísérni a zeneművészet modern haladását, hogy jelentőségéhez mérten méltathassák. Remélhető, hogy a zeneiskola több mint 300-at meghaladó tekintélyes növendékseregével, sok kellemes meglepetést fog tudni produkálni közönségünk számára nyilvános matinéin és zsurjain. — Az eszme, mely az ifjúsági kör megvalósítására vezetett, nemcsak általános kulturális szempontból érdemi meg az elismerést és az illetékes körök figyelmét és támogatását, hanem azért is, mert összes jövedelmét jótékony célra, nevezetesen a szegénysorsú tanulók tankönyvekkel való ellátására és anyagi segélyezésére fordítja. Ezt elsősorban egy ifjúsági könyvtár berendezésével szándékozik elérni, miért is a Kör vezetősége ez uton is felhívja mindazokat, kik főlegesen zeneművekkel (kották, szakmunkák) rendelkeznek, bocsássák az ifjúsági könyvtár rendelkezésére.

— **Mexikó és a bevándorlók.** A mexikói törvények értelmében bármely állam polgárának joga van a köztársaság területére beutazni. Idegen államok polgárainak azonban semmi joguk nincs az állami élet kérdéseibe beleszólni, a napi vagy pártpolitikába beleavatkozni. Az az idegen, aki ez ellen vét, minden további eljárás nélkül azonnal kiutasítható. Bevándorlók nem kaphatnak halászati, bányászati és a vízi erők kihasználására való jogot, hacsak a mexikói állampolgárságot meg nem szerzik maguknak. Magyarok meglehetősen számban élnek a köztársaság területén. Verakruzban például magyar segélyegylet is működik. A hatóságok igen nagy rokonszenvvel intézik a magyarok ügyeit, a háború alatt sem igen volt okunk panasznak. A beutazáshoz feltétlenül szükséges a magyar utlevélnek a mexikói konzulátustól való

láttamozása. Ajánlatos, hogy az ide bevándorolni szándékozók a magyar rendőrhatságtól erkölcsi és politikai megbízhatósági bizonyítványt is hozzanak. Altalában minden bizonyítványt hatóságilag kell hitelesíteni. A spanyol nyelv ismerete nélkül egyáltalán nem, a francia és angol nyelv nélkül pedig csak alig lehet boldogulni. Az óhazában esetlegesen megkötött előzetes alkalmaztatása vagy egyéb szerződésnek itt csak úgy van érvénye, ha a helyenként illetékes mexikói konzulátus azt láttamozza. Az ipari munkások itt is épp úgy szenvednek a gazdasági válságtól, mint az északi államokban. A szellemi foglalkozást üzők, mérnökök, orvosok és gyógyszerészek sokkal kevésbé tudnak itt elhelyezkedni, mint egyebütt. Az ipari és mezőgazdasági munkásság ezidőszereint való kivándorlása már csak azért sem tanácsos, mert a fizetési igények mérséklésében és az egyéb kívánalmak tompításában nem tudnak lépést tartani a belföldi és a kínai munkaerővel. Munkásjóléti intézmények, biztosítás, munkaközvetítés és a többi efféle különben teljesen ismeretlen fogalmak.

Ha **Budapestre** jön, ne mulassza el **VARGA** cégénél kötött és szövött áru különlegességeit megtekinteni és az új szabadalmazott „OSETA” harisnyát vásárolni. 6471

1 pár „Oseta” harisnya 2 másik pár harisnyát pótol.

(x) **Dosztójevszky,** a nagy orosz író remekműve, a *Megbűvöltek* kerül bemutatásra az *Uránia-mozgóban*. Ez az orosz milliőben lejátszódó darab egy nagy misztikum, egyre fokozódó izgalom, megszállott férfiak küzdelme egy eszelős nőért, hogy egymást hamvasszák el, hogy együtt pusztuljanak mindannyian. Dosztójevszky nagy, hatalmas szelleme, az orosz lélek misztikuma, ködös elborulásai, exotikus rajongásai villannak ki a filmből. A szellem nagy óriásának remekművét a „Star” filmgyár vitte filmre. A szereplők a magyar színművészet előkelő reprezentánsai. Katalint *Bajor Gizi*, Murint *Bakó László* alakítják. Szerepelnek *Abonyi Géza*, *Medveczky Mária*, *Sugár Károly*, *Latabár Árpád* és mások. A filmet csakis 16 éven felüliek nézhetik meg. Jegyek egész nap váltakozó az *Uránia* pénztáránál.

(x) **Röntgen-orvosi hír.** Dr. Berger Géza szakorvos *Sugár-ut 7. sz. alatti házában*, nagy klinikai készülékkel (Koch és Sterzen drezdai gyártmány) Röntgen-laboratoriumot rendezett be, amely minden Röntgen orvostechnikai *átvilágításra*, idő-, gyors-, pillanatfelvételre, felületi- és intenzív hosszantartó legmélyebb besugárzó *gyógykezelésre* a legkiválóbb eredményekkel kiválóan alkalmas. A hatalmas apparátus 180.000 volt feszültségig — 150 volt v. áramból — és 30 amper intenzitásig terhelhetően működik, a legmodernebb exacte védő- és biztosító készülékekkel ellátva. Röntgensugarakkal *átvilágítva* — orvosi vizsgálattal — igen finom tisztasággal *diagnosztizálhatók* és felvétellel: lemezen, filmen, képen, (Röntgenfotografia) praecisítással rögzíthetők: a koponya, arc és nyaki képletek, a mell-üri és has-üri szervek, a húgy-ivarrendszer, a központi és környéki idegapparat, a csontok, szalagok, izületek, a gerincoszlop kóros elváltozásai, megbetegedései, vérzései, gyulladásai, alképletei, jó és rosszindulatú daganatai, mindennemű törések, berepedések, ficamok. Csodálatos hűséggel figyelhető meg a belső organumok normális és rendellenes mozgásai és az egész tengéleti (nyelőső, gyomor, bél) működés chemismusa ép és kóros állapotban. A Röntgen orvostechника magas színvonalu, emelkedő tudományos módszerei a *gyógykezelés és gyógyítás területén* ma már kimélyülten áthaladtak: a legkülönbözőbb bőrbetegedések (pl. női hajás arcbőr, fekélyek,

viszketeg kiütések stb.) a chronicus gyulladások (pl. rheuma, köszvény, tüdőbajok, mellhashártya-lobok) a jó- és rosszindulatú daganatok (mint a golyva, emlő-, gyomor daganatok, méhrák stb.), a belső vérzések (pl. gyomor-, bélvérzések stb.) gyógykezelésének és gyógyításának széles mezéjén az életet veszélyeztető súlyos méhvérzések indokolta *kastrációig*. Orvosi rendelés és *gyógykezelés: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—4-ig.*

(x) **Krampussok** szép választékban Fischer Fülöp Fiai papíráruházásában kaphatók.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 22. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlatkor) — 58 osztrák korona: — 18, az osztrák bevezetett bankjegvé pedig — 12 szapitiro.

TÖZSDE.

Budapest, november 22.
Valutapiac: Napoleon 3050, Font 8750, Dollár 918, Francia frank 6750, Lengyel korona 362, Lira 3775, Osztrák 14 1/2, Rubel 6, Lel 64, Szokol 975, Svajci frank 17300, Koronadinar 120, dinár —, Holland forint —, Bécsi kifizető 14.
Értékek: Magyar Hitel 2180, Osztrák Hitel 120, Magyar 872 1/2, Jelzálog 230, Leszámitoló 700, kereskedelmi bank 7000, Magyar-Olasz 310, Beocsini 70, Drascha —, Általános szén 12850, Szászvári 440, algótárján 6775, Urékányi 7100, Rima 3400, Schlick 1, Gutmann 4600, Nasici 2280, Danica 3350, Klotild 1, Magyar Cukor 17050, Adria 9000, Atlantika 3300, Kóvár 3350, Rosnyák-Agrar 1160, Lipták 545, Phöbus 30, aszmegyel 11, Pámos —, Gizellamalom 2900, Konkordia 75, Dél vasut 1500.

Központi bank-tőzsde- és ár-bizományi iroda

Nagykanizsa (Központi épület)

Telefon: 366. Sürgőnycim: Banki.

Mindennemű tőzsdei megbízást elf.

Dollár, Dinár

stb. külföldi pénznemeket legjobban vesz és ad.

Külföldi átutalásokat és kifizetéseket a legkedvezőbbben eszközöl.

Stinnes és Lloyd George találkozott.

Bécs, november 22. Lloyd George Stinnes mára várt tárgyalásáról eddig még semmi hír nem érkezett, mégis az eddigi terv alapján biztosra veszik, hogy a találkozás tényleg megtörtént és megbeszélte hitelakcióra, a vasutak államosítására és többi gazdasági problémára vonatkozó kérdéseket. Közlik továbbá, hogy lord Rotsch Amerikába utazott. Föltehető, hogy Rotsch az amerikai pénzügyi körökkel arról akart tárgyalni, hogy Németország számára amerikai hitelt nyújtsanak.

Berlini távirat szerint a német kormány mely Stinnes szándékaival nincs tisztában elhatározta, hogy az esedékes részletekhez szükséges pénzeszegeket ettől a tárgyalástól függetlenül előteremtik.

Ötezer oldalas jegyzőkönyv.

Budapest, november 22. A Tisza-bünper főtárgyalási elnöke dr. Gadó István befejezte a mintegy 5000 oldalra terjedő jegyzőkönyv áttanulmányozását és az ítéleteket most már kézbesítették a védőknek. A felebbezések indokait a mai naptól számított 8 nap alatt kell beadni. A felebbezési iratok a kir. ítélőtábla elé fognak kerülni.

(x) **Dráma és vígjátéki est** a Világművészetben. Tegnap igen szép közönség előtt mutatta be a Világ mozgó Alfons Daudet világ hírhedt regényének a „Hulló csillagok” nak filmváltozatát Mercedes Brignone kisasszony, a hírhedt francia művésznő felléptével, egy bájos, teljesen szellemes vígjáték, a „Pacsuli kisasszony” című, kíséretében. E műsor még csak ma szerdán lesz látható. Holnap és pénteken pedig a „Csizmás kandur” című kerül bemutatásra.

Berni levél.

Svájc, az annyira irigyelt ország is gazdasági krízissel küzd. Az idei nyár vigasztalan volt és a gyönyörű idő dacára, amely más években tengernyi idegent vonzott volna az országba, nagyon kevesen látogatták meg Svájcot. Csak Engadinban és a berni területen jelentek meg angolok és amerikaiak, akik azonban csak keveset segíthettek a helyzeten, mert a németek és osztrákok teljesen hiányoztak. A nagy szállodák zárva maradtak, a hegyi vasutak, ha egyáltalán közlekedtek, csak egy vonatot járattak naponta, s ez is jóformán üres maradt. A legtöbb vállalat nem fizetett osztalékot. Az ország hangulata általában nyomott. Az ipar, amely exportra dolgozik, súlyos helyzetben van. Sok gyárat zárva kell tartani, mert nem bírják a versenyt a valutaszegény országokkal. A régi hírhedt galleni kézimunkaipar teljesen szűntel. A zürichi cipőgyárak zárva vannak, a wintherturi gépgyárak erősen korlátozott üzemi munkával dolgoznak. Mindenhol az országban érezhető a válság, amely egyre fokozódik. A munkanélküliek száma nagy arányokban növekszik és azok is, akiknek van munkájuk, csak a nap egy részében dolgozhatnak. Egyes gazdasági testületek megállapítják ugyan, hogy a krízis már túl van a csúcspontján és hogy a javulás határozott jelei mutatkoznak, de egyelőre még várni kell arra, amíg ennek a javulásnak a gyümölcsei megérlelődnek. Annyi bizonyos, hogy az idegenforgalmat illetőleg a jövő év kilátásai sem valami rózsásak.

A válságos helyzet óta a svájci frank. A svájci közvéleménynek a háború alatti és utáni kitűnő politikája következtében a legjobb pénz a világon. Egy jó darabig még a dollár is alatta áll paritás tekintetében a svájci franknak. A svájci valuta mindenesetre az európai valuták élén halad. Ennek megvannak az előnyei, de megvannak a súlyos hátrányai is. Azelőtt az órák, selyemárúk, szövetek, kézimunkák, a sajt és a vaj exportja rendkívül fejlett volt. Most mindez pang és a svájci órapár például teljesen megbénult. Csak a világ leggazdagabb vevői vásárolhatják meg a kitűnő minőségű órákat, az olcsó áru tömegkivitele megszűnt, mert még a legolcsóbb svájci óra is sok ezer márkába vagy koronába kerül. Másrészt Németország, de még Ausztria is abban a helyzetben vannak, hogy eredményesen versenyezhetnek a svájci iparral. Még az utóbban jelentékenyen leszállított árak is rettentően magasak a németországi és osztrák árakhoz képest, lehetetlenné teszik a vásárlást és másrészt rendkívül megkönnyítik az idegen termékek beözönlését.

Ebből a helyzetből csak két út vezet ki. Vagy sikerül az idegen vásárlási erő emelése, ami csak azáltal történhetik meg, hogy a német, osztrák és esetleg az olasz valuta megjavul, vagy Svájcnak kell saját magának lemondania valutáját. Bernben rövid idővel ezelőtt a vezető ipari és pénzügyi személyiségek konferenciát tartottak, amelyen a legkomolyabban tárgyalták azt a kérdést, nem kellene-e

mesterséges bankjegyinflációt létrehozni, nem fedezett bankjegy kiadása által a pénzügyi rontani, hogy ezáltal megjavíthassák az ország gazdasági helyzetét. Svájcnak 950 millió frank papírpénze van, amely 80 százalékig arannyal van fedezve Minthogy a törvény 40 százalék minimális fedezetet ír elő, még 600 millió frank bankjegyet lehetne nyomtatni. De a konferencia a mesterséges infláció ellen nyilatkozott. Joggal emelték ki a konferencián, hogy a svájci export visszaesésének oka nagyrésztben Európa elszegényedésében rejlik. Nem Svájc pénzügyi két kell aláírni, hanem Európa helyzetét kell megjavítani.

Nagy veszteségeket szenvedett Svájc a korona- és márkaköveteléseken. Egyes svájci bankok emiatt mentek tönkre, vagy nem bírtak fizetni osztalékot. Általános az a nézet, hogy ezeket a régi követeléseket teljesen le kellene írni. Svájcnak óriási érdeke, hogy Európa rendbe jöjjön és az európai országok valutái szánhatassanak.

Szerkesztésért felelős a főszerkesztő.

Apró hirdetések.

Házeldadás. Gelsen a Vasuti utcában lévő Freund-tele ház, vendéglőnek is nagyon alkalmas, szabad kézből eladó. Bővebbet Balázs Zsigmondnál Gelsen.

Erzsébet-tér 17. sz. alatti volt trafikban az összes berendezés üveg és fiókos szekrény eladó. Bővebbet Király-utca 28. sz. Faragónál. 6884

Egy jókarban levő fekete öltöny eladó Batthyány u. 12. szám alatt.

Házeldadás. A vétel esetén 2 utcai szoba, egy előszoba, egy konyha, éléskamra, faház, három darab állatra istálló, kocsiszín, nagy kert azonnal elfoglalható. Bővebbet a kiadóban.

Zeneértőt keresek, ki 2-3 gyermeknek hetenkint háziórát adna. Cím a kiadóban.

Ölőkádat keresek megvételre. Cím a kiadóban.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetetlen jó gyermekünk elhalálása és temetése alkalmával mélyszégyen fájdalmunkban osztozkodni szívesek voltak, fogadják hálás köszönetünket.

Nagykanizsa, 1921. november 23.

Riesz Lipót és neje

Hölgyek figyelmébe

Nagyvárosi szabónővel társultam s varr-dámban elsőrendű angol és francia női munkákat készítünk.

özv. Weisz Alfrédné és Köglövitcs Emilia
Csengery-utca 39. szám alatt. 6863

BIRTOK

minden nagyvárosban, **beköltözhető házak, lakóházak, üzlethelyiségek** és mindenféle ingatlanok közvetítését gyorsan és biztosan eszközözzük.

Szántó Vilmos ingatlanforgalmi irodája
Nagykanizsa, Eötvös-tér 29. szám.

STREM KÁROLY

tűzifa- és szén-nagykereskedő

NAGYKANIZSA
Telefon 127.

Tűzifa, koks, barna kőszén, porosz kőszén, belföldi és triffali kőszén, ugyszintén kovács, valamint ipari célokra aprószén kapható vagon és egyes kocsiakományban, legjutányosabb áron bármely mennyiségben

Strém Károly

tűzifa- és kőszén-nagykereskedőnél

Üvegezést, képkerepezést

szakszerűen és legolcsóbban úgy házná', mint vidéken elfogad

Skopál Antal

üveg, porcellán és románc-edény kereskedése
Nagykanizsa, Erzsébet-tér 14. sz.,

a Rákóczi vendéglő mellett.

1922.

Mindenféle naptárból nagy választék.

Heti előjegyzési naptár
Zsebnaptár
Tárcanaptár
Reklámnaptárak
Kis naptártömbök
Gazdasági zsebnaptárak

kaphatók

Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében, Nagykanizsán

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek

Csak felnőtteknek! Magyar film!

Szerdán és csütörtökön november 23-án, 24-én

Megbűvöltek

Dosztojevszky világhírű regénye 5 felv.-ban.

A kiváló film, melynek főszerepét **Bajor Gizi**, a Nemzeti Színház művésznője játssza, a Star filmgyár remeke.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepponnap 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholy 17, zsölle 10, körssék 14, fenntartóttámlássék 12, támlássék 10, körssék 6 korona.

Köztisztviselők 50 százalékos kedvezményben részesülnek

A Dunántúli Élelmiszer-és Áruforgalmi Részvénytársaság (Csengery-ut 6. sz.)

a megnyilvánult közhajnak megfelelően

vaj, sajt, dió, bab, mák, tojás

stb. élelmiszereknek kicsiben való elárusítását a mindenkori legolcsóbb árak mellett megkezdté.

Uj tétel elsőrendű burgonya érkezett.
válogatott étkezési

Telefonszám: 59.

Sürgőnycim: Transdanubia.

Elcserélném

Pécsett levő 2 szobás és mellékhelyiséggel ellátott lakásomat megfelelő kanizsai lakással

Bővebbet Fonc ére Általános Biztosító Intézet nagykanizsai főügynökségének irodahelyiségében Bazar udvar. 6856

Eladó egy jókarban lévő nagyjáró batárkocsi

6850 könnyen leszerelhető üvegezett fedéllel. Nagykanizsa, Hunyady-utca 39. sz. alatt.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a Zárda-utca 10. sz. alatt levő

Tomasits és Társai

cég Kellermann Miksa ur kiépésével megszűnt és ezentúl Király-utca 31. sz. alatt Tomasits és Kovács név alatt folytatjuk üzemiinket. Egyben felhívjuk a tisztelt közönség b. figyelmét a minőségű portland cementárunkra. Ajánlunk kiváló minőségű kurgyűrűket, kutkavákat, itató és sertésvalyukat, hidakat (minden méretben), cementlapokat, sima vagy virágos színekben, cementszindelyeket. Elváratalunk a szakmánkba való mindenemű cementmunkát, u. m. sírboltokat, csatornázást stb. Készítünk csinos és tartós kivitelben sír- és emléktáblákat. Kérjük a nagyérdemű közönség szives támogatását

Tomasits és Kovács

cementáru iparosok. 6840

Önkéntes árverés

Üzletfelhagyás miatt 9 pár jó ló, 9 félfedeles, 9 zárt jó karban levő kocsi, 9 pár jó lószerszám

önkéntes árverésen november hó 29-én

a szombathelyi vásáron eladatik.

Schöntag Testvérek

Szombathely.

Vásárol

hárs- (kis és nagylevelű), juhar- (platan) fa, erdei-fák és

gyümölcs-magvakat.

Gazdasági- és kertmagvak,

hámozott zab, kender-, fény-mag, madárelőseg kaphatók:

Ország József

megkezdésében, Nagykanizsa Erzsébet-tér 10. Telefon Interurban 130.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér. Szarvas szálloda épületében
Telefon 74. Telefon 74.

A színház kellemesen fűtve van. Buffet! Kiváló zene!

Kedden és szerdán a Pathé-gyár olasz felvétellű remeke, a

Hulló csillagok

Alfons Daudet híres regénye filmen 4 felv.

Ezenkívül

Pacsuli kisasszony Vigjáték 3 felvonásban

Jön! Csütörtökön és pénteken A calzmás kandur Jön!

Helyárak: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. Pontos kezdés!

Nyomatott a lap tulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában,

Szigrist László

Ingatlan, üzlet, lakás és pénzkölcsön közvetítő irodája
Sugár-ut 6. - Telefon: 285. Interurban

Birtok

Eladó birtokok:

- 36 holdas Somogy megyében, marcali járásban, áll 28 hold szántó, 3 és fél hold rét, 1 és fél hold fenyveserdő, többi legelő. Zsuppos épület. Igen jó termő laza talaj. Élő és holt felszerelés . . . K 1,100.000
- 32 kis holdas Keszthely vidékén, áll 22 hold szántóból, 2 hold rét, 3 hold erdő és legelő, 2 hold kitérő szőlő, 3 hold belsőség. Lakás csak bérleti van. Faluban ház vehető. Igen jó, agyagos föld. Élő és holt felszerelés . . . K 2,000.000
- 8 holdas Zalában, 340 hold szántó, 50 hold rét, 80 hold legelő, 350 hold 30 éves erdő. Jó talaj. Gazdatiszti lakás. Elegendő cselédlakás és egyéb gazdasági épületek. Teljes élő és holt felszerelés. Vetőmag, konvenció, széna, szalma, 12 ökör, 6 ló, 8 növendék marha, 310 birka, 40 sertés. Ára: K 12 000.000
- 100 holdas Tolnában nagyobb részt szántó kevés rét és 3 hold kitérő szőlő. Igen jó talaj. Jó lakás. Elegendő istálló. Vasútállomás mellett Szép birtok. Azonnal átvehető . . . K 3,000.000
- 208 holdas Zalában 95 hold szántó, 95 hold szép erdő, 19 hold rét, elegendő épület, urilak községben, 3 pár ló, elegendő széna, szalma, egész évi cseléd konvenció K 7,300.000
- 60 holdas Zalában 57 hold szántó, 3 hold rét, könnyű munkálathoz talaj, elegendő épület, felszerelés esetleg átadó . . . K 2 300.000
- 36 holdas Zalában vasútállomás mellett 19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kitérő szőlő, elegendő épület, holt instrukció, teljes szőlészeti berendezés . . . K 4,000.000
- 1 hold föld Balas mellett prima talaj a falu szélén, ház-helynek is alkalmas.
- 4 holdas Somozyban, Nagykanizsától 20 km-re, benne 5 hold rét, épület nélkül, magyar holdankint . . . K 35 000
- 18 holdas nagykanizsai járásban szántó, rét, szőlő és két szép ház hely, erdő épület csak a szőlőben, igen szép birtok . . . K 2 200.000
- 17 holdas szőlőbirtok pacsai járásban. Ebből 8 hold szőlő, többi szántó és rét. Uj szindelyes azonnal elfoglalható jó lakóépület dollár 3000
- 14 holdas Nagykanizsa határában szőlő, szántó és prima kaszáló, igen jó épületek, szép birtok, azonnal átvehető . . . K 3.000
- 8 hold kitérő szőlő pacsai járásban épülettel, teljes felszereléssel . . . K 1,500.000
- 11 holdas Balatonvidéki birtok, áll 4 hold szőlőből, fél hold akác, többi szántó, Szép gyümölcsös. Nádfelelő lakás és istálló K 750.000
- 4700 négyszögletes prima szőlő Észak-Zalában 80 hl. évi terméssel, kitérő bort terem . . . K 2000
- 1.000 négyszögletes szőlőbirtok Balaton vidékén, 1000 négyszöglet szőlő, többi szántó és akác, épülettel, hordó és egyéb felszerelés, évi termés 250-300 hl, kitérő balatonvidéki bort terem . . . K 4 000.000
- Szőlőbirtokokat keresek megvételre.
Nagybirtokot keresek megvételre nagyszámu megbízóim Zala-, Somogy-, Vas megyéből. Megbízásom van több 6,000.000 koronáig, három 12,000.000 koronáig és két 20,000.000 koronán felüli birtok vételére.
- Birtokbérletet keresek 20 holdtól 3000 holdig.
Erdőbirtokot keresek megvételre keretek.
Birtokparcellák épületekkel és anélkül Zalában eladók.

Ház

- Emeletes adomentes modern ház belvárosban K 800.000
- Uj ház modern nagy lakással, nagy udvar és kert . . . K 450.000
- Magányos több ház kottal eladó . . . K 350.000
- Kiskunizsán több ház eladó.
- Kinizsy-utca 51. szám alatti ház, 3 szoba, két konyha, kis kert . . . K 230.000
- Keszthelyen és Zalaegerszegon jobb ház eladó

Egyéb ingatlan

- Nagykanizsai kocsmája jó forgalmu utcában, teljes berendezés, szép épületek, udvar, kert . . . K 1,100.000
- Vendéglőbérletet Nagykanizsán átadó.
- Zalaegerszegon nagykereskedésben eladó üzlet ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berendezéssel nagyforgalmu helyen . . . K 500.000

Üzlet

- Iroda átadó belvárosban teljes berendezéssel, Wertheim-kasszával, telefonnal 2 lóra istálló, kocsiszín.
- Átadó üzlethelyiséget keresek forgalmas utcában magas lépési díjért, esetleg berendezéssel és árukészlettel is. Forgalmas utcában fűszerüzlet átadó teljes berendezéssel. Lakás is átadó 1 szoba-konyha csere ellenében . . . K 60.000
- Külső forgalmas utcában üzlethelyiség lakás nélkül kiadó. Évi bér . . . K 6.000
- Borbélyüzlet forgalmas utcában azonnal átadó.

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Fő-ut 15. szám.

Nyomda:

Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfő ki-
vételével minden
nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hozva
vidékre postai szőküldésselEgy óra . . . 50 K
Negyed évre . 140 „
Félévre . . . 280 „
Egész évre . . 560 „Egyes szám ára
3 koronaSzerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Főszerszerkesztő lakása 71. Nyomdal. telefon 117.Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁNTárs-szerkesztő:
Dr. HIRSCHLER JENŐHirdetések délután 5 óráig vé-
tetnek fel díjazás szerint.

Éles kritika a kormányzati rendszerről.

A Ház elnapolta üléseit. — Rassay és Apponyi nagy beszéde. Alkotmányjogi botrány és a jogrend egyéb sérelmei. — A nemzetgyűlés mai ülése.

Budapest, november 25. Tíz órakor nyitotta meg Gaál Gaszton a nemzetgyűlés üléseit. Jelegti, hogy 30-nál több képviselő kérte a Ház összehívását.

Szmrecsányi a Benkő-affér miatt megköveti a Házat.

Elnök Rassaynak adja meg a szót.

Rassay: Azért hívtuk össze a Házat, mert az ügyek vitele, ahogy eddig ment, tovább nem mehet. A kormány politikai és jogi felelősséggel tartozik. A jogi felelősség akkor is terheli, ha már megszűnt miniszterelnök lenni. Politikai felelősséggel is tartozik a kormány. A nemzetgyűlés összehívásával módot akartunk nyújtani a kormánynak, hogy tisztázza magát. Tudni akarjuk, hogy hol és mikor mondott le a kormány. Nagyrabecsülöm a kormányzói kihallgatásokat, de helyesebb, ha a nemzetgyűlés precízírozza álláspontját. A kormány félhivatalosának jelentése szerint a kormány csak felajánlotta lemondását, a miniszterelnöknek a lemondáshoz fűzött kijelentései tehát nem helytállóak. Képviselői kötelességünk tudatában azt mondjuk, hogy ennek a játéknak már véget kell vetni.

— A nyugatmagyarországi kérdésben a miniszterelnök a nemzetgyűlést nem tájékoztatta. A kormány nemzetközi megállapodás formájában intézte el a királykérdést, így pedig az elintézés érvénytelen. Nem lehet szuverén ténynek minősíteni azt, amit a kormány a külállamoknak bevallott előzetes megállapításai alapján szavaztak meg. Így a kormány idegen államok akaratának kifejezője, ez a nemzeti szuverénitás feladása. (Helyeslés.)

— Lehetetlen politikát csinál a kormány. Legutóbb egy pár mágnás ifju kedvéért megszervezte a lengyel követséget és a lengyelek pár napon mégis a kisantanthoz csatlakoztak. Ezzel belekötöttünk Németországba.

— Allítom, hogy toborzás folyik. Ezzel átmázolták a különítmények címét. Ki adta ehhez a jogot?

Weisz Konrád: A kamarilla!

Friedrich: Ők toboroznak és engem csuknak be. (Derűtség.)

Rassay: Azért hívtuk össze a nemzetgyűlést, hogy önmaga döntsön afelett, hogy akarja-e ezt a kormányzati rendszert támogatni, vagy sem. Én elhiszem, hogy itt jogrend van, én elhiszem azt is, hogy az Athenaeum rombolóit elfogták, de ezzel most nem kívánok foglalkozni, hanem az amnesztia-rendelettel. — Ezután az amnesztia-rendelet 3. §-át élesen bírálja.

— Midőn a nyáron a miniszterelnök urnál jártunk, kijelentette, hogy itt semmi bűn nem marad mogtorlatlanul. És ime.

Drózdny: Bűnpártolás!

Rassay: Akik a királypucsbán résztvettek, fanatikus, de becsületes emberek voltak és jó hazafiak.

Vázsonyi: Különb multtal, mint önök! (Nagy zaj. Elnök az ülést felfüggeszti.)

Rassay a pénzügyi politikával foglalkozik, majd indítványozza, hogy a legközelebbi ülés napirendjén a kül- és belpolitikai helyzet szerepeljen és ezt holnap tartsa a Ház.

Bethlen miniszterelnök személyes megtámadtatás címén kér szót, mert egy lemondott miniszterelnök politikai nyilatkozatot egyébként nem tehet. A kormány lemondott, mert erre megérett a helyzet. A kormány ténykedéseért vállal minden felelősséget. Nem áll, hogy a kormány abszolutisztikusan kormányoz. A királypucsból könyv jelenik meg, akkor módja lesz a Háznak ezzel foglalkozni. A toborzással a kormány a trianoni békeszerződésnek tesz eleget. Az amnesztia-rendelet kiadása sürgőssé vált a velencei egyezmény folytán. Javasolja, hogy a Ház napolja el üléseit.

Elnök: Rassay és Bethlen napirendi indítványt tettek. Négyen szólhatnak fel. Ketten mellette, ketten ellene.

Hadházy Zsigmond nem fogadja el Rassay indítványát és a miniszterelnök álláspontját helyesli.

Apponyi Albert: Mikor aláírtam az összehívó ívet, alkalmat akartam adni a kormánynak, hogy a lemondás indokait a Házban mondja el. Volt állásfoglalásomnak még egy indoka, mert a sajtó guzsbakötése miatt a nemzetgyűlés az, ahová egy kis friss levegő bejöhethet. Nem tartom kívánatosnak ennél fogva a nemzetgyűlés szünetelését.

— Független levő mentelmi ügyek képezik a második indokot: Egyenesen alkotmányjogi botránynak mondható (Taps) az, hogy a nemzetgyűlés több tagja a mentelmi jog sérelmével vagy anélkül, de most is börtönben van. Én ugyanezt mondanám akkor is, ha politikai ellenfeleimről volna szó. Ha a nemzetgyűlés nem buzgólkodik tagjainak sértetlenségére felett, önmaga tekintélyét ássa meg. Módot akarok adni arra, hogy a mentelmi bizottság előadója jelentését holnap terjessze elő. Javasolom, hogy a Ház holnap tartson ülést és azon a mentelmi bizottság jelentése szerepeljen.

Hencz Károly: Elismeri azokat az alkotmányjogi szempontokat, melyeket Apponyi kifejtett. Ő is óva int attól, hogy a mentelmi ügyekből politikai kérdést csináljanak. De nem osztja Apponyi érvelését. A konkrét esetben a nemzet létérdekeinek veszélyeztetése tisztázta a történeteket és a nemzet létérdeke még

a mentelmi jognál is több. — A miniszterelnök javaslatát fogadja el.

Szilágyi Lajos: Tegye lehetővé a kormány azt, hogy megállapítható legyen, hogy valóban úgy van-e, hogy a mentelmi jognál súlyosabb érdekek követelték-e a kormány intézkedéseit. Ezután a jogrendről beszél, majd azt fejtegeti, hogy sajtó- és gondolatszabadság nincs, terror van, a képviselők megfigyelés alatt állanak. Telefon beszélgetéseket kihallgatnak, hamis feljelentést gyártanak, mint Friedrich ellen. Apponyi indítványát fogadja el.

Rassay visszavonja indítványát.

Elnök felteszi a kérdést.

A többség Apponyi indítványát elveti.

Felkiáltások: Éljen az egységes párt!

Vértes P. Vilmos a Szmrecsányi-Benkő-affért teszi szóvá.

Szmrecsányi válaszol.

Mózer Ernő betérjeszti a külügyi bizottság jelentését.

Elnök szünetet rendel. Szünet után ráternek az interpellációkra.

Rassay a Magyar Ugar, egy kéthetenként megjelenő politikai lap kolportázs jogának meg nem adása miatt intéz kérdést az összkormányhoz.

Drózdny a cenzura tulkapásait teszi szóvá, különösen az ellenzéki sajtóval szemben.

Friedrich István a cseh miniszterelnök beszédét teszi szóvá és kijelenti, hogy Benes azt mondta, hogy sem a cseh kormány, sem a kisantant nem intézett a magyar kormányhoz semmiféle ultimátumot. Kérde, akkor ki intézett. Hivatalosan arról értesültünk, hogy az ultimátum egész zuhataga jött erre az országra. Ki mond igazat? Kezd Benesnek jobban hinni, mint a mi külügyminiszterünknek.

Kerekes Mihály a földbirtokreform és a házhelyek ügyében interpellál.

Ülés vége 1/3 órakor.

A politika hírei.

Budapest, november 23. A kisgazdapárt Mayer elnöklésével bizalmas értekezletet tartott. Nagyatádi ismertette a helyzetet. Kijelentette, hogy vele az egységes-párt megalakításáról még senki sem tárgyalt. Feltétlenül ragaszkodik ahhoz, hogy a párt programját és jellegét az új átalakulás ne sérthesse. Nem egyezik bele abba, hogy a pártot elsüllyesszék. Annak nincsen akadályja, hogy más pártállású képviselők a kisgazdapártba beléphessenek. Kovács J. István kivihetetlennek tartja az egységes-párt megalakítását és helyette párt-szövetség megalakítását javasolja. Rubinek az egységes-párt érdekében beszélt. Többek felszólalása után Nagyatádi arra kérte a képviselőket, maradjanak minél nagyobb számmal a fővárosban, mert esetleg szükségessé válhat az egységes párthoz való csatlakozás kérdésében a pártértekezlet összehívása. Javasolja, hogy egy 15 tagú bizottság megválasztását, amely abban az esetben, ha a párt tagjai nem lennének kellő számmal a fővárosban, ebben a kérdésben határozatot hoz-

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR! Fűrst József „Kékcillag” áruház

szuterén helyiségében, ahol a hullám-árakért kerülnek eladásra nagymennyiségű maradékok, kabátok, ruhák, pongyolák.

Telefonszám: 388.

hasson. A bizottság megválasztása után az értekezlet fél 10 órakor véget ért.

A keresztény pártban egész határozottsággal meg lehet állapítani, ha a párt nem is bomlik, de három jól elkülönített frakcióra tagozódik, melynek élén Huszár, Haller és Lingauer állnak. A Huszár-féle csoport, mint az a nemzetgyűlés mai szavazása alkalmával élesen felismerhető volt, minden körülmények közt hajlandó a miniszterelnök zászlóját követni. Ez a támogatás hír szerint összefüggésben van az új kabinet személyi kérdésével, amelynek rájuk nézve kedvező megoldásra állítólag Huszárék ígéretet is kaptak. A Haller-csoport többé-kevésbé habozó álláspontra helyezkedik és Lingauer és elvtársai határozottan a miniszterelnök ellen foglalnak állást.

Bethlen gróf ma egyébként fennjárt a keresztény pártban, ahol rajta kívül jelen voltak Hegyeshalmi, Vass, Bernolák. A párt tagjai közül igen számosan, köztük, Turi, Huszár, Heller, Somogyi, akik a miniszterelnökkel megbeszélésre vonultak vissza. A megbeszélésen a párt tagjai az aktuális kérdésekre igyekeztek Bethlentől felvilágosítást nyerni. Bethlen Andrásyék ügyére vonatkozólag kijelentette, hogy méltányolja a párt álláspontját és azt a kellemetlen helyzetet, amelyben a négy letartóztatott képviselő van. Benne meg is volna a hajlandóság arra, hogy változtasson rajta, azonban részben a külállamok még mindig érezhető nyomása, részben a néphangulat következtében ezidőszent nem lehetséges. Ugy is azt mondják, hogy a mai kormányzat a grófoknak kedvez. Kijelentette Bethlen azt is, hogy designálása után nyomban érintkezésbe lép a pártok vezetőivel. A tárgyalások befejeztével haladéktalanul megalakítja kabinetjét és néhány napra rá gondoskodni fog a nemzetgyűlés egybehívásáról.

A konferencia után Bethlen kijelentette, hogy designálása még nem történt meg. Ha megtörtént volna — mondotta — sokkal formásabban jöttünk volna össze ma este.

Németország meg akarja szabadítani a franciákat az új háború veszedelmének gondolatától.

Páris, november 23. Washingtonból táviratozzák: Theimann Ödön Németország newyorki meghatalmazottja hirlapírók előtt úgy nyilatkozott, hogy Németország kész a nemzetközi törvényeknek olyan kezességet adni, amelyek alkalmasak arra, hogy megszabadítsák Franciaországot az új háború veszedelmének gondolatától.

Forrongás a német városokban.

Berlin, nov. 23. Az ipari gécpontokból, Hamburgból, Lipsceből, a Ruhr-terület több városából oly jelentések érkeznek, amelyek határozott analógiát mutatnak fel a berlini eseményekkel: hétfőn és kedden a tömeg az élelmiszerekre vetette magát és mindent kifosztott.

Berlinben a tömeg főleg az üzleti városrész üzleteire vetette rá magát, az élelmiszert boltokat, cipő- és ruhaüzleteket teljesen kifosztotta, ami annál is könnyebben ment, minthogy a rendőrség csak akkor avatkozott a dologba, amikor a városháza közvetlen közelében lévő üzletek ellen intéztek támadást. Akkor végre zárt tömegben érkezett a rendőrség, közrefogta a fosztogatókat és szemmel láthatólag azon volt, hogy az egész gyülekezetet lefogja. Ennek természetesen vad közelharc volt az eredménye, a fosztogatók életre halálra küzdöttek, de csak ökölrel, ami annak volt köszönhető, hogy a rendőrség sem használta tűzfegyverét.

Csonka Magyarország — nem ország
Egész Magyarország: mennyország!

Hogy dolgoznak az osztrákok az „A” zónában?

Sopron, november 23.

Hogyan is szól a nóta?

A magyarok szivtelen, kegyetlen barbárok, akik nyereg alatt puhítják a nyers-hust és szűzleány vérére isszák hozzá. Az ország nyugati szélén, ahol kisebb a jogrend, mint a legsötétebb Afrikában, naponta tucat-számra nyársalják fel az ártatlan, békés német polgárokat, kiszúrják a szemüket, elrabolják uratlanná vált portékájukat. Tiszteséges osztrák kereskedő eszedbe ne jusson portékát szállítani Nyugatmagyarországba, mert tiszteres vámot vesznek rajta az uton-utfélen leselkedő banditák s még így is jó, ha fele eljut rendeltetési helyére...

Igy kintornázzák siró jeremiád-stílusban már hetek, hónapok óta az osztrák ujságok, amióta szorosabb értelemben aktuális lett a nyugatmagyarországi kérdés és akadt egy pár elszánt ember, aki nem volt hajlandó tétlenül nézni, hogy az éhes bécsi had ráüljön a nyugati ország rész élelkamráira... Na de most már lényegesen javult a helyzet, két hete az osztrák kulturnép az ur Somfalva és Savanyukut között, ahol rendes osztrák sorkatonaság állította helyre a legpéldásabb nyugateurópai jogrendet.

Szükséges volt előre bocsájtani ezeket, hogy jól megérthessük és méltányolhassuk az alábbi esetet.

Két ismert soproni fűszerkereskedő nagy-cég értesítést kapott, hogy nagyobb rakomány áruja érkezett Olaszországból. Tekintettel arra, hogy Magyarország felé szűnetel a forgalom, az árut beraktározták a Homma és Wollner bécsúj helyi cégnél, onnan kellett fuvarral tovább szállítani Magyarországra. Hét soproni német gazdapolgár vállalkozott a 1000 koronáért a körülményes feladatra. Megérkezve Bécsúj helyre három napig szállagáltak Ponciustól-Pilátusig, míg végre a brigád parancsnokságtól is tudták szerezni a szállítmányt minden eshetőség ellen biztosító menetlevelet. A transit árut ugyan, nemzetközi jog védi a közbeneső országokon keresztül, de hát az ilyen mintaszerű jogrend állapotok mellett tanácsos megtenni minden lehetséges óvintézkedést.

Elindultak tehát a soproni fuvarosok a hét kocsi fűszeráruval és a brigádparancsnokság menetlevelével felpakkolva Sopron felé. Fél-szerfalváiig semmi bajuk sem történt, ott azonban egy részeg osztrák katonaságból álló járőr tartóztatta fel őket. Mind a hét kocsit beterelték a cukorgyárba reggel 9 órakor, ahol délután 3 óráig tartották fogva s csak akkor is nagy könyörgésre engedték el őket, mikor a korcsmából nagysókára előkerült tiszt belátta, hogy a brigádparancsnok levelét, mégis csak respektálni kell. — Persze azért egészen ingyen nem ment a dolog; délből egy katonai autó haladt át a gyár udvarán. A vezetője úgy látszik megérezte a mazsola szagát, mert egy ládat szó nélkül áttemeltetett az egyik kocsiról a maga autójába és tovább hajtott.

A dolog érdeméhez tartozik még, hogy a tiszt, aki a soproni fuvarosokat igazoltatta, jelentést akart küldeni az esetről az állomásparancsnokságnak. Amikor a szolgálattelvő altisztet felszólította, hogy induljon a parancsnok faluba, azt a kategorikus és az osztrák hadsereg diszciplináris viszonyaira felette jellemző választ kapta:

— Sajnálom, már levettem a csizmámat!

Zemenyénél újabb kalandjuk támadt a soproni fuvarosoknak, akik azonban most már nem szabadultak ilyen olcsón. A falu határában nagy csomó részeg katona tartóztatta fel a kocsikat és a maguk szakállára láttak hozzá a rakomány átvizsgálásához.

Bajonettel felfeszegették a ládákat, a legtöbbnek nagyobb biztonság kedvéért meg is kötölték a tartalmát. Óriási gaudiumot keltett közöttük az édes mazsola felfedezése; a közeli boltshoz szalasztottak egyik kollégájukat papírtanciklikért s azokba osztották ki egymásnak a drága csemegét: (Ma egy kiló 5—600 koronába kerül.)

A tiltakozó kocsisokat, a derék soproni németeket „Sauungar” megtitulták és leiszurással fenyegették. Kijelentették, hogy a brigád parancsnok írására fűtülnek (tényleg jóval kevésbé szalonképes kifejezést használtak), itt ők az urak, mert itt hadiállapot van, Kertesnél 8000 főlkelő tanyázik (?) inkább ők eszik meg a mazsolát, semhogy a főlkelőknek jusson (II)

Őt egyenként 5—6000 korona értékű képviselő láda eltüntetése után kegyesen utjukra engedték a kocsisokat, akik 28 ládat erősen megdézsmált tartalommal hoztak Sopronba, ahova négy napi késéssel érkeztek és kijelentették, hogy 10.000 koronát sem vállalnak többé fuvarra Nyugat felé, ahol ma tudvalevően osztrák sorkatonaság váltja meg a jobb sorsra érdemes német lakosságot a magyar anarchiától — mint a fentli példa is mutatja.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 23. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlatkeg) —57, osztrák korona: —17, az osztrák bélyegzett bankjegyre pedig —12 szentim.

TŐZSDE.

Budapest, november 23.

Valutapiao: Napoleon 3200, Font 3745, L. & A —, Dollár 917, Francia frank 6600, Lengyel marka 28 1/2, Márka 305, Lira 3800, Osztrák 14 1/2, Rubel 57, Lei 640, Szokol 955, Svajci frank 17600, Koronadinar 1145, Frankdinár —, Holland forint —, Bécsi kifizetés 1478
Értékek: Magyar Hitel 2205, Osztrák Hitel 1290, Hazai 670, Jelzálog 230, Lenzámitoló 745, Kereskedelmi Bank 7800, Magyar-Olasz-320, Beocsáni 7600, Drasche —, Altalanos szén 12950, Szászvári 4575, Salgótarjáni 6925, Urkányi 7860, Rima 3580, Schlick 1300, Gutmann 4460, Násici 22250, Danica —, Klotild 4225, Magyar Cukor 10000, Adria 8875, Atlantika 3500, Királyvár 2900, Bonyák-Agrár 1130, Lipták 570, Phöbus 810, Vasmezei Villamos —, Gizelemalom 2800, Konkordia 2375, Déli vasút 1420.

HIREK.

— Halálözölás. Dr. Gärtner Antal ügyvédet fájdalmas csapás érte. Édesanyja, özv. Gärtner Vilmosné, 76 éves korában, hosszas szenvedés után elhalálozott. A fenkölt lelkű matronát a városban sokan ismerték, tisztelték és szerették s így a Gärtner-család gyászában számosan osztoznak. Temetése ma délután négy órakor lesz a Király-utca 36. szám alatti gyászszobából.

— Butorgyár létesül Nagykanizsán. Értesülésünk szerint egy nagyarányú ipartelep van kialakulóban Nagykanizsán. A Schaffer-féle fakitermelő cég Valkó Ágoston récei nagybirtokos, Strém Károly nagykanizsai fakereskedő és Eppinger Izó nagykanizsai fakereskedők egy fűrésztelep és butorgyár felállítására kértek engedélyt a várostól. A telep a délvasúttal szemben a Pátria pótkávégyár mellett épülne. A telep-engedélyt a kérelmezők a városi tanácstól már meg is kapták. A fűrésztelep erdőbányái legnagyobb részt Jugoszláviában fekszenek és így a vasúti forgalom teljes megindulásával a telep munkálatai teljes erővel megindulhatnak.

— A Szabad Lyceumban ma este 6 órakor tartja dr. Szabó István a *baktériumok munkájáról* szóló előadását. Az előadás iránt általános érdeklődés mutatkozik, mert Szabó doktor múlt évi előadásaiból meggyőződött a hallgató közönség, hogy a legszárazabbnak látszó tudományos kérdésekről is lehet érdekesítő előadást tartani. A baktériumokról szóló előadás pedig nem is olyan elvont téma,

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO!!
Logalkalmazatú karácsonyi ajándékok **Barta Miksa** elsőrangú női divathazában szerezhető be. Az előrehaladott időny miatt a még raktáron

600 női és leányka kabátok mélyen leszállított árban. Megtekinthető minden vételkényszer nélkül. Fő-ut és Csengery-ut sarak.

mint első pillanatra látszik, mert igen sok gyakorlati vonatkozása és szoros kapcsolata van az egészségügygel, amely iránt mindnyájunknak érdeklődnünk kell, ha nem akarunk a saját kárunkon okulni. Belépődij 5 korona.

— **Jugoszlávia visszaküldte az Olaszország által vásárolt lovakat.** Olasz lókereskedők már hétek óta nagymennyiségű lovat vásároltak Nagykanizsa környékén. Az első transzportot a napokban vagonirozták be s Csáktornyán keresztül akarták Olaszországba szállítani. Azonban hogy milyen kitűnő a viszony Jugoszlávia és Olaszország közt, mi sem bizonyítja fényesebben, minthogy a jugoszláv kormány megtiltotta, hogy Olaszország az ő területén át eszközöljön szállításokat s az egész transzportot visszaküldte Magyarországra. Az olaszok most nagy kerülővel Ausztrián át viszik ki a szállítmányt. Ebből is látszik, mennyire volna egységes a kis- és nagyantant, ha konfliktusuk támadna — mondjuk Jugoszláviával.

— **A hamis ezresek ismertető jelei.** Az új kibocsátású pénzekkel is kísérleteznek már a pénzhamisítók. Egyes vidéki városokban hamisított ezreket fedeztek fel a forgalomban. Szerencsére az új bankjegyek előállítása oly körülményes, hogy a hamisítók nem tudták teljesen leküzdeni az utánzás nehézségeit. Így a hamisítványok könnyen felismerhetők. A hamis ezerkoronásnak azon a felén, amelyen Szent István képe van, a „törvény” szó „v” betűje helyett „y” áll. Szent István koronájáról a csüngő lánc rajza hiányzik. A sorozatszámok az eredeti cinóberszínűek, míg a hamisítványokon meggyipirosak. A bankjegy tulsó oldalán az „Ezer korona” idegen fordítású kifejezései után a pontok hiányzanak.

— **Szigorítják az érettségi vizsgákat.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki az érettségi vizsgák színvonalának emelése érdekében. A magyar nyelvben a helyesírás alaposabb elsajátítását és a magyartalanságok kiküszöbölését tűzi ki célul. A latinban a szókincs és a nyelvtani ismeretek kibővítését tartja szükségesnek. Irodalomtörténetben a legújabb kort is ismerniük kell a növendékeknek. Ezenkívül a legnagyobb magyar költők tüzesebb megismerése céljából előírja bizonyos költemények könyv nélkül való tudását. Így Petőfinek legalább 20—25 versét, Aranynek 5—6 balladáját, Toldijának 1 énekét és ezenkívül minden nagy költőnkől kell néhány verset tudnia az érettségiző ifjunak. A történelemtanításnak is napjainkig kell haladni. A rendelkezések megvalósítása esetén reméli a miniszter, hogy 2—3 év alatt elérhető lesz az érettségi vizsgák régebbi, magasabb színvonala.

CIPÉSZMESTEREK

olcsó és megbízható bevásárlási forrása

6691

LUSZTIG SÁNDOR

bőrkereskedése és cipőszarokgyára

Budapest, VIII. ker., Stáhl-utca 5. szám.

Telefon Jósauf 5-36 (Rókus kórház mellett)

Videki megrendelések gyorsan eszközölhetnek!

— **Fölemelik a mozik helyárait.** Leromlott valutánk minden téren érezteti hatását. A közszükségleti cikkeken kívül a kulturális célokat szolgáló cikkek is megdrágultak s így érthető, hogy jóval emelkedett a mozik rezsiköltsége is. Különösen a film kölcsöndíjak emelkedtek olyan magasra, hogy szinte megfizethetetlenek. A mozitulajdonosok körében országos mozgalom indult meg, hogy a mozik helyárait felemeljék. Mint értesülünk, a nagykanizsai mozisok is felemelték helyárait. **A helyáremelés vasárnap lép életbe.** Az *Uránia* mozgó helyárai a következők: Páholy 22 kor. Zsölye 18 kor. Körszék 16 kor. Fentartott támlásszék 14 kor. Támlásszék 12 kor. Zártszék 7 kor. A *Világ* helyárai: Páholy 22 korona. Zsölye 18, I. hely 15, II. hely 12, III. hely 7 korona. A köztisztviselőknek mindkét mozgóban a következők: páholy 14, zsölye 12, körszék, illetve I. hely 10 korona. A helyárak, mint a mozisok mondják, még mindig igen mérsékelték s az ország többi mozijához viszonyítva alacsonyak. A Dunántul mozii 25—30 koronás páholyárakkal dolgoznak. Budapesten pedig már 55 korona a páholy ára.

— **A kenyér és sütemény árának újabb emelése.** A buza és lisztárak folytonos emelkedésének természetes következménye az, hogy a sütők is kénytelenek az árakat újból emelni. Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság a fővárosi sütő ipartestülettel együtt a következő árakat állapította meg: fehér kenyér 40 korona, félbarna 30 és a barna kenyér 24 korona kilogrammonként. Vizsontelárusítók 1 koronánál több hasznat nem számíthatnak fel. A kifli és zsemle ára: kicsinyben 2 korona 50 fillér, nagyban 2 korona 30 fillér. Ster kenyér ára marad mint volt. — Városunk ipartestületének sütőszakosztálya a folyó hó 22-én tartott értekezletén a fenti árakat a kényszer nyomása alatt elfogadva, hasonló értelemben sürgős előterjesztést intézett a vármegyei árvizsgáló bizottsághoz.

— **Köztisztviselők burgonyája.** Felkérünk mindenkit, aki még nem vette volna át burgonya járandóságát, azok a mai napon tegyék meg, mert ellenkező esetben az általunk kiadott blockok érvényüket veszítik és burgonya jegyeik teljesen megszűnnek. Miután a nagykanizsai köztisztviselők és közalkalmazottak burgonya igénylését teljesen kielégítettük — rendeleteink értelmében — következnek a vidéki közalkalmazottak, megnyugtatók a köztisztviselőket, mindenki megkapja burgonyáját, mert még több ezer vagon áll Szabolcsvármegyében a köztisztviselők rendelkezésére. Egyébként figyelmeztetünk mindenkit, akinek még van október havi benem váltott élelmiszer-jegye, azokat még e héten váltsa be, mert 26-ig szintén lejárnak, vagyis törvényességük megszűnik. A novemberi zsirt a következő sorrendben osztjuk ki: Csütörtök: nyugdíjasok; péntek: pénzügy-őrség, főszolgabíró, dohányraktár, folyam-mérnökség; szombaton: tantestületek, a vidékiek pedig péntektől kezdve következő hét péntekéig bármelyik napon megkapják összes járandóságukat. — *M. Köztisztviselők Fogy. Szöv. üzletvezetősége.*

(x) **Szolgát keres az *Uránia*-mozgó.** Jelentkezni lehet az *Uránia* igazgatóságánál, délelőtt 10—12 óra és délután 5—8 óra közt.

(x) **Dosztójevszky, a nagy orosz író remekműve, a *Megbűvöltek* kerül bemutatásra az *Uránia*-mozgóban.** Ez az orosz milliőben lejátszódó darab egy nagy misztikum, egyre fokozódó izgalom, megszállott férfiak küzdelme egy észlelő nőért, hogy egymást hamvasszák el, hogy együtt pusztuljanak mindannyian. Dosztójevszky nagy, hatalmas szelleme, az orosz lélek misztikuma, ködös elborulásai, exatikus rajongásai villannak ki a filmből. A szellem nagy óriásának remekművét a „Star” filmgyár vitte filmre. A szereplők a magyar színművészet előkelő reprezentánsai. Katalint *Bajor Gizi*, Murint *Bakó László* alakítják. Szerepelnek *Abonyi Géza*, *Medveczky Mária*, *Sugár Károly*, *Latabár Árpád* és mások. A filmet csakis 16 éven felüliek nézhetik meg. Jegyek egész nap válthatók az *Uránia* pénztáránál.

(x) **Elveszett a Látóhegy és Kisfakos közti hegyi uton egy bőrtárca, melyben 5 korona készpénzen kívül néhány élelmiszeri és fajegy volt.** Miután a megtalálóra teljesen értéktelen s a tulajdonosra, mint hadirokkontra mégis értékkel bír, kéri a megtalálót, hogy lapunk kiadóhivatalában leadni sziveskedjék.

Egy elfáradt élet.

Rálőtt a feleségére, aztán felakasztotta magát.

(Saját tudósítónktól.) Amerika gyilkoló, gyárfüstös levegője, ugylátszik, megtöri a kemény magyar lelkeket is. Csak a napokban adtunk hírt egy véres családi drámáról, melynek szereplő hőse egy Amerikából hazatért magyar paraszt. A hazatért lelkének egyensúlyát az újvilág mély bányáiban hagyta és itthon komor és elborult elmével meggyilkolta egyik gyermekét. Ujabbán ismét egy szomorú tragédiáról kell beszámolnunk, melynek egyik hőse szintén Amerika mély és idegsorvasztó bányáiban hagyta az egészségét.

A múlt év január 6-ik napján tért meg Amerikából *Németh Ferenc*. Németh Ohio állam Jounstown városában élt, hol egyik vashányában dolgozott. Német mint életerős, pirosarcu fiatal ember indult neki az újvilágnak. Az égnek nyuló házak és füstölő gyárkémények és fekete bányák között megszakadásig dolgozott, hogy a spórolt pénzen mielőbb hazatérjen. Sikertült is neki pár száz dollárt megtakarítani, melyet szorgalmasan és pontosan küldözgetett haza a feleségének.

Németh, mikor hazatért, egészen megváltozott. Az emberfeletti, állati robot megtörte testének erejét, alakja összeroppant, arcának színe eltűnt. Törődött alakú, halvány és beesett arcu jenki lett, kinek fáradtan fényltek a szeméi és bánatosan csillogtak az aranyfogak a szájában. A szabad magyar mezőn nem érezte jól magát, az egészséges, tiszta levegő nem tudta összetartani összeroncalt idegszárait.

Csakhamar összeveszték a feleségével. Az asszonynak sem kellett valami nagyon az elnyűt ember és így napirenden voltak a civakodások. Eleinte csak polgári pert indítottak egymás ellen a vagyon közösségének megszüntetése iránt. A per még jobban elmérgesítette a helyzetet, nemsokára a válóper is be kellett adni. Az asszony azt mondta keresetében, hogy a férj durva és türehtelen nagaviseletű; a férj viszont az asszonyt okozta.

INGYEN

nem, de legolcsóbban
karácsonyi
és újévi
szükségletét
Singer József és Társa
Erzsébet-téri áruházában
szerezheti be.

Később ugyan az ember békésebb hangulatú hurokat pengetett, úgy látszik, az ő megviselt idegrendszerére birta kevésbé a harcot. A gyerek miatt hajlandó lett volna a békülésre, azonban most már az asszonynak sehogy sem kellett a férje

A békéltetés nem sikerült. Folyt tehát tovább a harc. Németh Ferenc csaknem minden áldott héten bebaktatott Kanizsára, hogy valahogy véget vessen a pernek. Fáradt és megroppant alakját egyik ügyvédől a másikig vonszolta és kereste a békét, mert már igen belefáradt a pereskedésbe. Ezt még nehezebben tudta elviselni, mint Amerika gyilkos gőzü, fekete száju bányáit. A béke csak nem sikerült.

A múlt héten aztán Németh Ferenc maga vette kezébe a dolgot Revolvert vett magához és beállított a feleségéhez. A házastársak között éles szóváltás támadt, melynek nyomán Németh rálőtt az asszonnyra. A golyó azonban célt tévesztett, amire Németh a revolver agyával agyba-főbe verte az asszonyt. Azután hazament.

Otthon még egyszer jól átgondolta az életet. Rájött arra, hogy az élet merő szenvedés, állati munka és gyötrelém. A halál sokkal szebb, mert annyi legalább biztos, hogy benne nyugodni lehet. Hurkot kötött tehát az ajtófélfára és felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

A hatóság megindította az eljárást.

Szerkesztésért felelős a főszerkesztő.

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

Csak felnőtteknek! Magyar film!

Szerdán és csütörtökön november 23-án, 24-én

Megbűvöltek

Dosztojevszky világhírű regénye 5 felv. ban.

A kiváló film, melynek főszerepét Bajor Gizi, Nemzeti Színház művésznője játssza, a Star-filmgyár remeke.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholy 17, szölle 16, körszék 14, fenntartott támlásszék 12, támlásszék 10, körszék 6 korona.

Köztisztviselők 50 százalékos kedvezményben részesülnek

 Borbevásárlási megbízásokat vállal,
bor és terményárut szállít, úgymint buza, rozs, zab, árpa, tengeri, bab, búkköny, zabosbúkköny, burgonyát, diót, mákot úgy kicsinyben, mint waggontételekben a legolcsóbb napi árakon
Bruncsics Ferenc Hahót.

Apró hirdetések.

Házeladás. Gelsen a Vasuti utcában lévő Freund-léle ház, vendéglőnek is nagyon alkalmas, szabad kézből eladó. Bővebbet Balázs Zsigmondnál Gelsen.

Zeneértőt keresek, ki 2—3 gyermeknek hetenkint hegedűórákat adna. Cim a kiadóban.

Ülőkádat keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Erzsébet-tér 17. sz. alatti volt trafikban az összes berendezés üveg és fiókos szekrény eladó. Bővebbet Király-utca 28. sz. Faragónál.

Rákóczi-utca 14. sz. magányos ház, mely áll 3 szobából, hozzátartozó mellékhelyiségekkel és kerttel eladó. Bővebbet Petőfi utca 50. sz. alatt.

Ujságelárusítók és kézbesítők felvételre Horváth hírlaprudájában.

Egy 2—3, esetleg 4 szobás lakásból álló házat vennék. Vétel esetén azonnali beköltözéssel. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbítja.

Eladó egy használt, de jó állapotban lévő szmoking öltöny egy magas és egy teljesen új szmoking mellénytel. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Jó állapotban lévő tizedes mérleget keresünk megvételre. A lami szemkórház.

Karácsonyra

a legkedvesebb és leghasznosabb ajándék egy pár

Miltényi cipő

készen raktáron, vagy megrendelésre kapható:

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában Fő-utcon, a város palotájában.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a **Zárda-utca 10. sz. alatt** lévő

Tomasits és Társai

cég Kellermann Miksa ur kilépésével megszűnt és ezentúl **Király-utca 31. sz. alatt Tomasits és Kovács** név alatt folytatjuk üzemünket. Egyben felhívjuk a tisztelt közönség b. figyelmét a minőségű portland cementraktárunkra. Ajánlunk kiváló minőségű kutgyűrűket, küt-kávákat, itató és sertésvályukat, hidakat (minden méretben), cementlapokat, sima vagy virágos színekben, cementszindelyeket. Elvállalunk e szakmánkba vágó mindennemű cementmunkát, u. m. sírboltokat, csatornázást stb. Készítünk csinos és tartós kivitelben sír- és emlékkereszteket. Kérjük a nagyérdemű közönség szíves támogatását

Tomasits és Kovács

cementáru iparosok.

Szigrist László

Ingatlan, üzlet, lakás és pénzkölcsön közvetítő Irodája
Sugár-ut 6. — Telefon: 285. Interurbán

Birtok

Eladó birtokok:

- 36 holdas Somogyországban,** macrallijárásban, áll 28 hold szántó, 3 és fél hold rét, 1 és fél hold fenyveserdő, többi legelő. Zsuppos épület. Igen jó termő laza talaj. Élő és holt felszerelés . . . . K 1,100,000
- 32 kis holdas Keszthely vidékén,** áll 22 hold szántóból, 2 hold rét, 3 hold erdő és legelő, 2 hold kitérő szőlő, 3 hold belsőség. Lakás csak bérleti van. Faluban ház vehető. Igen jó, agyagos föld. Élő és holt felszerelés . . . K 2,000 000
- 8¹/₂ holdas Zalában,** 340 hold szántó, 50 hold rét, 60 hold legelő, 350 hold 30 éves erdő. Jó talaj. Gandatistai lakás. Elegendő cselédlakás és egyéb gazdasági épületek. Teljes élő és holt felszerelés. Vetőmag, konvenció, széna, szalma, 12 ökrő, 6 ló, 8 növendék maha, 340 birka, 40 sertés. Ár: K 12.000.000
- 100 holdas Tolnában** nagyobb részt szántó kevés rét és 3 hold kitérő szőlő. Igen jó talaj. Jó lakás Elegendő istálló. Vasutállomás mellett szép birtok. Azonnal átvehető . K 3,000.000
- 208 holdas Zalában** 95 hold szántó, 95 hold szép erdő, 19 hold rét, elegendő épület, urilak községben, 3 pár ló, elegendő széna, szalma, egész évi cseléd konvenció K 7,300,000
- 60 holdas Zalában** 57 hold szántó, 3 hold rét, könnyű munkalatu talaj, elegendő épület, felszerelés esetleg átadó . . . K 2 300.000
- 36 holdas Zalában** vasutállomás mellett 19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kitérő szőlő, elegendő épület, holt instrukció, teljes szőlészetli berendezés . . . . K 4,000 000
- 1 hold föld Balas mellett** prima talaj a falu szélén, ház-helynek is alkalmas.
- 40 holdas Somogyban,** Nagykanizsától 20 km-re, benne 5 hold rét, épület nélkül, magyar holdankint . . . . K 35.000
- 18 holdas nagykanizsai járásban** szántó, rét, szőlő és két szép házhely, erdő épület csak a szőlőben, igen szép birtok . K 2.200.000
- 17 holdas szőlőbirtok** pacsai járásban. Ebből 8 hold szőlő, többi szántó és rét. Új szindelyes azonnal elfoglalható jó lakóépület dollár 3000
- 14 holdas Nagykanizsa határában** szőlő, szántó és prima kaszáló, igen jó épületek, szép birtok, azonnal átvehető . . . . K 3.000
- 8 hold kitérő szőlő** pacsai járásban épülettel, teljes felszereléssel . . . . K 1,500.000
- 11 holdas Balatonvidéki birtok,** áll 4 hold szőlőből, fél hold akácás, többi szántó, szép gyümölcsös. Nádfeleli lakás és istálló K 750.000
- 4700 négyszögöles prima szőlő** Észak-Zalában 80 hl. évi terméssel, kitérő bort terem . . . . K 2000
- 12.000 négyszögöles szőlőbirtok** Balaton vidékén, 9000 négyszögöl szőlő, többi szántó és akácás, épülettel, hordó és egyéb felszerelés, évi termés 250—300 hl., kitérő balatonvidéki bor terem . . . K 4 000,000

Szőlőbirtokokat keresek megvételre.

Nagybirtokot keresek megvételre nagyszámu megbízóim Zala-, Somogy-, Vasmegeyéből. Megbízásom van több 6,000.000 koronáig, három 12,000.000 koronáig és két 20,000.000 koronán felüli birtok vételére.

Birtokbérletet keresek 20 holdtól 3000 holdig.

- 1 holdas erdő** átlag 40 cm. vastag nagy-rész tölgyfa, fűvonal közelemben . . . . K 300.000
- 2 holdas erdő,** idős fák, fele fenyő, keszthelyi járásban
- Erdőbirtokokat** megvételre keresek.
Birtokparcellákat épületekkel és anélkül Zalában eladó.

Ház

- Emeletes adómentes modern ház** belvárosban K 800.000
- Új ház modern nagy lakással, nagy udvar és kerttel** . . . . . K 450.000
- Magányos több ház** kerttel eladó. . . . . K 350.000
- Kiskanizsai** több ház eladó.
- Kiszay-utca 51. szám alatti ház,** 3 szoba, két konyha, kis kert . . . . . K 230.000
- Keszthelyen és Zalaegerszeg** jobb ház eladó

Egyéb ingatlan

- Malmokat** keresek megvételre.
- Nagykanizsai kocsmá** jóforgalmu utcában, teljes berendezés, szép épületek, udvar, kert K 1,100.000
- Vendéglőbérletet** Nagykanizsán átadók.
- Zalamegyei nagyközségben** eladó üzlet ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berendezéssel nagyforgalmu helyen . . . . K 500.000

Üzlet

- Iroda** átadó belvárosban teljes berendezéssel, Wertheim-kasszával, telefonnal 2 lóra istálló, kocsiszín.
- Átadó üzlethelyiségeket** keresek forgalmas utcában magas lépési díjért, esetleg berendezéssel és árukészlettel is.
- Forgalmas utcában** fűszerüzlet átadó teljes berendezéssel. Lakás is átadó 1 szoba-konyha csere ellenében . . . . . K 60.000
- Külön forgalmas utcában** üzlethelyiség lakás nélkül kiadó. Évi bér . . . . . K 8.000
- Borbélyüzlet** forgalmas utcában azonnal átadó.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében
Telefon 74. Telefon 74.

A színház kellemesen fűtve van.

Buffet!

Kitűnő zene!

Csütörtökön és pénteken Gösta Eckmann világhírű svéd művész felléptével a

Csizmás kandur Két ifju története

Életkép öt felvonásban.

A titokzatos atléta és

Jön! Ohnet György világhírű regénye, a Sarah grófnő Francesca Bertinivel. Jön!

Helyárak: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. || Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. Pentes kezdés!

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Fő-ut 15. szám.

Nyomda:

Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfőki-
vételével minden
nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva
vidékre postai szétküldésselEgy hóra . . . 50 K
Negyed évre . . . 140 „
Félévre . . . 280 „
Égész évre . . . 560 „Egyes szám ára
3 koronaSzerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Főszerkesztői lakása 71. Nyomdal. telefon 117.Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁNTársaságosító:
Dr. HIRSCHLER JENŐHirdetések díjátán 3 óráig vé-
tetnek fel díjszabás szerint.

Behtlent deználnáta a kormányzó.

A miniszterelnök és a kisgazdapárt vezetőinek tanácskozása. — Az új kormány programja. — Parlamenten kívül álló politikusok az új kormányban.

Budapest, nov. 24. A kormányzó ma déli 12 órakor kihallgatáson fogadta Bethlen István grófot. A kihallgatás egy órákor ért véget és Bethlen, mint deználnált miniszterelnök távozott a kormányzótól.

A deználnált miniszterelnök délután 6 órákor tárgyalt nagyatádi Szabó Istvánnal, este pedig látogatást tett a kisgazdapárt helyiségében. — A délelőtti folyamán szűkebb tanácskozás volt a miniszterelnökségen, melyen a miniszterelnökön kívül a kisgazdák részéről Rubinek István és Hermann Miksa, a kereszténypárt részéről Usetty Ferenc és Kontra Aladár, a disszidensek közül Fay Gyula, Gyömörey György és mások vettek részt. Ezen a szűkebb tanácskozáson az egységes párt megalakításáról volt szó és értesülésünk szerint Bethlen kijelentette, hogy

amennyiben nem sikerül egységes többségi pártot létrehozni, akkor is megalakítja az új pártot, melynek már neve is van: A nemzeti egység pártja.

Kijelentette a miniszterelnök, hogy kabinetjét két nap múlva valószínűen össze tudja állítani és a jövő hét első napjaiban bemutatkozik a Házban.

Budapest, nov. 24. A miniszterelnök ma a kisgazdapárt vezetőit kérte magához. Nagyatádi, Mayer és Rubinek félhat után jelentek meg a miniszterelnöki palotában és körülbelül egy óra hosszat időztek Bethlennél. Bethlen közölte velük, hogy a deználnálás megtörtént és kérte további támogatásukat. Majd kifejtette tervét. Elmondta, hogy egy egységes, vagy legalább is egy többségi pártot akar létrehozni és a kormány vezetését csak abban az esetben hajlandó vállalni, ha sikerül ezt az egységes pártot megalakítani. Mindenekelőtt a kisgazdapárt támogatását szeretné megnyerni, még pedig olyképpen, hogy az új párthoz az egész kisgazdapárt csatlakozzék. Nem helyez nagy súlyt arra, hogy az egységes pártba az egész kereszténypárt is beleolvadjon. Megelégszik egy 120—130 főnyi többséggel. Az egységes pártba csak azok léphetnek be, akik kimondottan az 1920. évi 47. t.-c. alapjára helyezkednek. Eszerint tehát a kereszténypárt szélső jobboldali frakciója nem csatlakozhat az új párthoz.

Az új párt programját illetőleg Bethlen nem tett részletes kijelentéseket, csak nagy vonásokban érintette azt a programot, melynek alapján pártját fel akarta építeni. A

programban szerepel a választójog, a közgazdasági reform és a felsőház reformjának megvalósítása. Ezenkívül Bethlen miniszterelnök az új párt és az új kormány legfontosabb feladatának a gazdasági és az ezzel kapcsolatos pénzügyi kérdések megoldását tekinti. Meg akarja indítani a szociális törvényhozást és erélyes intézkedéseket tervez a drágaság letörésére. Különösen a tisztviselői nyomor enyhítése céljából vannak nagyszabású tervei is, amelyek az egységes párt megalakításának technikai módozataira vonatkoznak. — Hajlandó az egységes pártot a kisgazdapárt kereteiből kikapcsolni, azonban ebben az esetben a pártnak ki kellene bővíteni programját és meg kellene változtatni a nevét.

Nagyatádi és Mayer a miniszterelnök közlését tudomásul vették és kijelentették, hogy végleges választ csak a párt plenumának megkérdezése után adhatnak. E célból a kisgazdapártot szombat estére értekezletre fogják összehívni és ott előterjesztik Bethlen prozozicóját. Személyi kérdések a miniszterelnökkel folytatott tanácskozások során nem kerültek szóba.

Az új kormány listája még távolról sem ismeretes. A Háznak ülését valószínűleg szerdán hívják össze, ahol az új kormány bemutatkozik és Bethlen elmondja az addig már megalakult új pártnak, az egységes pártnak a programját.

Hir van arról, hogy Bethlen az új kormányba bizonyos parlamenten kívül álló elemeket is be fog vonni, még pedig volt munkapárti politikusokat.

A csehek átkutatják a magyar hajókat.

Budapest, november 24. A cseh hatóságok nap-nap után átkutatják Pozsonyban a magyar személyszállító hajókat. Ha véletlenül a hajónak nem is volna oka Pozsonyban kikötni, kényszerítik, hogy utját megszakítva, Pozsonyban kössön ki, hogy az ottani cseh közegek átkutathassák a hajót. Rendelet érkezett a magyar hajós társaságokhoz, melyben a cseh kormány a trianoni békeszerződés 279. §-ára való hivatkozással közli, hogy elrendelte a Dunán futó összes hajószállítmányoknak, valamint átviteli (tranzit) küldeményeknek Pozsonyban való átvizsgálását. Hozzáteszik hat is, hogy ha a hajók nem kötnék ki, karhatalommal fogják erre kényszeríteni. Illetékes helyen kijelentik, hogy a cseh kormánynak erre nincs joga.

Clemenceau és Franchet d'Esperay kihallgatása.

Budapest, november 24. A Magyar Híradó jelenti: A Károlyi-perben a népbiztosok előzetes kihallgatása után Nagy György dr. védő, újabb sürgős beadványt intézett a törvénytöréshez, hogy előzetesen hallgattassanak ki Clemenceau György volt francia miniszterelnök annak a kereseti vádnak a megdöntésére, hogy Károlyi Franciaország részére kém-szolgálatot teljesített. Továbbá Franchet d'Esperay tábornok annak bizonyítására, hogy a belgrádi fegyverszüneti szerződés megkötésekor maga a tábornok jelentette ki, hogy egyedül ő van hivatva és csak őt utasította az antant a szerződés megkötésére és Diaz csak az olasz frontra szóló szerződést köthette meg.

Hüttner és Sztanykovszkyt kórházba szállították.

Budapest, november 24. A Tisza-perben szereplő két főbűnöst: Hüttner és Sztanykovszkyt a helyőrségi kórházba szállították. Hüttneren a kórházban csonttuberkulozist állapítottak meg. Ugyanebben a kórházban van Sztanykovszky is, akinek régi tüdőbaja ujult ki. Mind a kettőnek állapota igen súlyos, ezért hosszas gyógykezelésre van szükségük.

Megszakadt a forgalom Nyugatmagyarország és Ausztria között.

Bécs, november 24. Az osztrák külügyminisztérium jelenti, hogy a nagyhatalmak azon kívánsága, hogy Ausztria legkésőbb e hónap 27-ig ratifikálja a velencei egyezményt, most már aligha valósítható meg, mert mindaddig, míg a magyar csapatokat nem vonják ki Nyugatmagyarországból, az osztrák kormánynak nem áll módjában az egyezményt ratifikálás céljából előterjeszteni. Osztrák parlamenti körök számítanak arra, hogy az elhalasztás a nagyhatalmak részéről megtörtelő lépéseket von maga után, még pedig első sorban a hitelakció sikerének a rovására. A népszavazás területének határát ma elzárták, hogy Nyugatmagyarország felől Ausztria felé nincs forgalom.

Lloyd George fogadja Stinneszt.

Bécs, november 24. A Daily Telegraph diplomáciai tudósítója azt állítja, hogy Stinnes eddig eredménytelenül próbálkozott meg azzal, hogy a miniszterekkel érintkezésbe jusson. A tudósító rámutat arra az aggodalomra, hogy Stinnes esetleges eredményeit a Wirth-kormány ellen használják ki. A Westminster Gazette későbbi londoni jelentése szerint Lloyd George valószínűen fogadja Stinneszt.

Nemzetközi szocialista értekezlet a leszerelés érdekében.

Páris, november 24. A II. Internacionale végrehajtó-bizottsága Vanderwilde elnöklete alatt ülést tartott, melyen elhatározta, hogy nemzetközi szocialista értekezletet hív egybe. Az értekezlet célja az lesz, hogy a nemzetközi egységet újból helyreállítsa és a leszerelés munkájában, valamint a béke megszilárdításában újból közreműködjen.

A forrongó német munkásság.

Berlin, nov. 24. Azok a kommunista küldöttségek, melyek tegnap az egész birodalomból ideérkeztek, megkísérelték, hogy a szakszervezetek vezetőit közös akcióra bírják, melyben az erőszak fegyverét használnák. A szakszervezetek azonban még csak nem is tárgyaltak velük s ugyanilyen elutasító módon viselkedtek a szocialisták is. A nagyberlini üzemtanács tegnapi ülésén a kommunisták többső kísérletet tettek arra, hogy a berlini munkásságot — a szakszervezetek akaratára ellenére is — erőszakos fellépésre, általános sztrájkra bírják. Ez azonban nem sikerült nekik, mert maguk a berlini kommunista vezérek is az általános sztrájk ellen nyilatkoztak. A kommunista kiküldöttek elhatározták, hogy tizennégy napon belül összehívják az üzemi tanácsok birodalmi kongresszusát.

Reismann zongoragyáros meggyilkolásával gyanúsított három Kovács a rendőrségen.

Budapest, november 24. Reismann zongoragyáros meggyilkolásával gyanúsított Kovács fivéreket a rendőrség tegnap őrizetbe vette és minthogy értesült arról, hogy a harmadik Kovács Tibor a fővárosban tartózkodik, ez irányban is megkezdte a nyomozást. Ma sikerült elfogni a Diana szállóban Kovács Tibort. Bekísérték a főkapitányságra és azonnal megkezdtek a kihallgatását.

Csehország hajlandó Károlynak apanázst fizetni.

Bécs, november 24. A cseh kormány hajlandó Károly apanázsból a ráeső részt fizetni, azonban azt kívánja, hogy ez az összeg a Magyarország részéről Csehországnak fizetendő jóvátételi összegből fizetessék.

Japán enged.

London, november 24. Tokióból jelentik: A nagy államtanács támogatja az új kormány politikáját. Takashira miniszterelnök a külügyi kérdésekben főbb pontokul ezeket állította fel:

1. A japán kormány beleegyezik abba, hogy flottáját 70% al csökkentse.

2. Lemond az angol-japán szövetségről, mégha előzetesen nem is jön létre az új szövetség, melyben harmadik gyanánt Amerika szerepelne, de a japán kormány a kezdeményezést e tekintetben Angliának engedi át.

HIREK.

Mi történt a monitoron?

A nemzetgyűlésen a legitimisták már több ízben kiáltották a kispapok felé:

— Menjenek a monitorra!

Ezt vágták a tegnapi ülésen is Nagyatádi hível fejéhez. Az újságolvasó eddig nem tudta, hogy mit jelent a monitorra való hivatkozás, csak sejtette, hogy sértés lehet, mert a kispapok oldalán mindannyiszor haragos fölzudulás támadt a nyomán. Az a monitor-história pedig a következő: Amikor Károly király őfelsége Budapest határába érkezett, a Habsburg-ellenes kispapok képviselői — mit gondolnak önök — mit tettek? Amint elveikhez illett volna, talán fegyvert fogtak s ők is a Pestet védő egyetemistákhoz csatlakoztak? Dehogy is. Az ifjúságot hagyták, hadd menjen az

elvekért meghalni, ők pedig hanyatt-homlok egy dunai monitorra menekültek. A megrémült kispapok ugyanis azt hitték, hogy Károly király őfelsége, ha győzni találna, menten karóba huzatná őket. Ilyen nagy jelentőséget tulajdonítanak ezek a derék falusi emberek a saját személyüknek. Pedig biztosíthatjuk őket, hogy a király őfelsége még csak tudomást se vett volna róluk. De amikor a veszély elmúlt, kiüllesztett mellél tértek vissza a monitorról s mindenfelé azt harsogták, hogy a „puccs” a kispapok ellenállásán tört meg s még Kossuth Lajos sírjához sem átalottak elmenni, ezzel dicsekedni. Tévedtek kispapok uralmak, amikor azt hirdették, hogy ők győztek, mert a csehek és jugoszlávok győztek a királykérdésben. A kispapok eddig — hosszú uralmuk dacára — nem csináltak egyebet, mint — árdráglást. Nem lehetetlen, hogy az ez irányban furduló lelklismeret üzte őket a monitorra. A kispapok még nem vitték annyira, hogy politikai üldözöttek lehessenek. Őket egyelőre még legfeljebb csak az uzsorabíróság üldözhetné.

— **Halálozás.** Őszinte részvétellel értesülünk, hogy ifj. Wilde Ferenc, a Nagykanizsai Takarékpénztár főtitviselője három napi agonizálás után 41 éves korában kiszenvedett. Wildet először a nyáron érte el váratlan rosszullét. Agyvérzést kapott s három napig feküdt eszméletlenül. Ekkor azonban az orvosi tudománynak sikerült életét megmenteni. Azóta szabadságon volt s látszólag a legjobb uton haladt a teljes felgyógyulás felé. Négy napja azonban ismét váratlanul tört rá a halálos kór. A szerencsétlen ember ismét három napig feküdt eszméletlenül, míg megváltotta szenvedéseitől a halál. Ifju hitvese s gyermekei gyászolják.

— **Temetés.** Istenben boldogult Gärtner Vilmosné urasszonyt tegnap délután helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett a katolikus temetőben. Végtisztességtételén nagy gyászoló közönség s az ügyvédi kar számos tagja vett részt.

— **Még mindig nincs döntés a lakás-hivatal ügyében.** Már csaknem egy hete annak, hogy a rendőrkapitányságnak át kellett volna venni a lakásügyi hatóság vezetését. Ezen idő óta a lakásügyi hatóság nem működik, mert a régi és az új tisztviselők egyaránt várnak arra, mit hoz magával a jövő. A város vezetősége naponta telefon-értesítést keres a népjóléti miniszteriummal, hogy érdeklődjék az iránt, milyen elintézet nyert a város kérelme. A rendőrség hasonlóképpen várakozó állásponton van, mert abban az esetben, ha a város kérelmének helyt adnak, nem akar felesleges munkát csinálni. — Így a lakás-hivatalban csendes szünet állott be és érdekes: a lakásviszonyok mégsem rosszabodtak.

— „**Akarat**” szövetkezet, házhely igénylők 1921 november 27-én délután 3 órakor a Keresztény Otthonban fontos gyűlést tart. Az elnökség.

— **Ködös idő.** Hetek óta nehéz, sűrű köd üli meg az utcákat. Reggelre nagy nehezen és lomhán a nehéz ködfátyol egy kissé felhúzódik, hogy a kora esti órákban ismét nedvesen és vastagon térjen vissza. A ködös idő rátelepszik az emberek kedélyhangulatára, agyvelejére, sőt ezeken keresztül az egész politikai közéletre. Ott is sűrű köd ülepszik és ember legyen a talpán, aki át tudja rajta ütni a tekintetét. Köd van mindenütt, mely nyirkosan fojtogat bennünket.

— **A Move főosztálya** tudományos felolvasó estje iránt érdeklődőket értesítjük, hogy az estélyre számított jegyeket bocsátunk ki. Az ünnepély műsora: Irredenta dalok Erdélyből 1. A csiki havasok fölött; 2. Ezüst fenyő tetejében — énekli Ágh Gyuláné urhölgy. Költeményei közül szaval Kendeffy Ödön, a főreáliskola tanára. „Automue” Etude de Concert, Channuddetól, zongorán előadja Teasdale Ilona urhölgy. A Turánizmusról előad Pröhle Vilmos egyetemi tanár, nemzetgyűlési képviselő. A magas színvonalu estélyre a főosztály meghívja a városnak, hivataloknak, egyesületeknek, társulatoknak hivatali karát s a város társadalmának minden rétegét.

— **Üzenet.** A Zala szerkesztősége a mai postával a következő sorokat kapta: Kedves szerkesztő ur! Pár hete helyeztek csak Nagykanizsára s így ismeretlen vagyok az itteni viszonyokkal, sőt még ismerőseim sincsenek, akiknél egyet-más iránt érdeklődhetnék. Engedje meg tehát, hogy öntől kérjek fölvilágosítást két kérdésemre. Az egyik: *Hol van a városi közkönyvtár s adnak-e onnan ki olvasásra könyveket.* A másik: *Hol lehetne beiratkozni a korcsolyázó egyesületbe.* Igen érdekel az, mert szenvedélyes korcsolyázó vagyok, azt hiszem, az idén alaposan hódolhatok szenvedélyemnek, mert a Zala időjósok északsarki tudásaival ellentétben nekem az a véleményem, hogy igenis hosszú tél lesz. Szíves válaszát előre is köszönve stb., stb. A tudakozódásra válaszuk a következő: Kedves jó Ur! Hogy hol van a városi közkönyvtár? Megmondjuk. Szegeden, Debrecenben, Kecskeméten, Győrben, Pécsen stb. De Kanizsán nincs. A városi muzeum fáradhatatlan igazgatója összehozott ugyan egy csomó könyvet, de a város szűkkeblősége folytán ezt könyvtárrá nem fejlesztette. Egyébként, kedves Ur, önön meglátszik, hogy vidéki, mert helybeli embernek egynek sem hiányzik egy közkönyvtár. A második kérdésre: Magunk sem tudjuk, van-e Kanizsán korcsolyázó egyesület, ahová beiratkozhatna. De hogy korcsolyapálya nincs, azt biztosan tudjuk. Fogadja, igen tisztelt ur, őszinte nagyrabecsülésünket s további szolgálatkészségünket.

— **Betörés.** Bencze Gyula Kossuth-tér 21. sz. házába az éjszaka folyamán a faházakat ismeretlen tettesek felszakították és onnan több értékes szerszámot elvittek. A kár meghaladja az 50.000 koronát. — A rendőrség erélyesen nyomoz az ügyben.

— **A Keresztény Szociális Egyesület** pénteken, folyó hó 25-én este 6 órakor választmányi ülést tart. Kéretnek a választmányi tagok teljes számban megjelenni. *Elnökség.*

Dynamókat „elektromotorokat

minden áramfajtára és feszültségre raktárról szállít legjutányosabb áron. Csereüzleteket köt. 697

Fehér Miklós gépgyár R. T.

elektromos osztálya Budapest, V., Váci-ut 80.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR! Fürst József „Kékcillag” áruház
szuterén helyiségében, ahol a hullám-árakért kerülnek eladásra nagymennyiségű maradványok, kabátok, ruhák, pongyolák.
Telefonszám: 388.

— **Feloszlik az udvar.** A hertensteini udvar feloszlóban van. IV. Károly kísérete a szélrózsa minden irányában elszóródik. Seydel püspök, az udvari pap már megkapta a kiutasító végzést és ezért elhagyja Svájc területét és Bécsbe jön, ahol a hercegérseki palotában fog lakni. Steiner báró tartózkodó engedélyét négy hétre még meghosszabbították és Svájcban marad, hogy a hertensteini udvar függő adósságait rendezze. Hunyady József gróf, a volt hadsegéd feleségével együtt követte uralkodóját a száműzetésbe. Hye báró, aki egy freyburgi bankban van alkalmazva, nem akar a kiutasító végzésnek engedelmessé válni és azt vitatja, hogy neki nem volt tudomása Károly exkirály szökéséről és csak a hertensteini telefonutasítást követte, mikor teljesítette az exkirály többrendbeli megbízását. Werkmann százados, a volt uralkodó sajtófőnöke, egyelőre szintén Svájcban van és onnan érélyes irásokat küldözget francia lapok szerkesztőinek, akik Károlyt kalandja miatt megtámadták. Így például André Cheradame, a „l'Eclair“ szerkesztője azt írta, hogy Károly királyt a bajorok segítették megszökni és így ő tulajdonképp „a nagynémet eszmék“ szolgálatában állott. Werkmann százados érélyesen szembeszáll ezzel az állítással és levelében, amelyet a párisi lap főszerkesztőjéhez írt, kijelenti, hogy Károly, mint magyar ember, a magyar nemzet érdekeinek védelmében cselekedte mindazt, amit tett. Ha — ugymond — bajorok is segítettek Károlynak, azzal magyarázható, hogy vannak egyes bajorok, akik tisztán látnak és felismerték és magukévá tették Károly igazságos ügyét. — Egyébként a történelemben elég példája akad annak, hogy idegenek küzdöltek más nemzet ügyéért, amelyet igazságosnak találtak. Werkmann kapitány válaszában a „l'Eclair“ teljes egészében leközli, de megjegyzi azt, hogy ezek az érvek meglehetősen gyengék.

— **Elhalasztották az adófelszólamlási bizottság ülését.** Híre járt, hogy a napokban kezd meg üléseit Nagykanizsán az adófelszólamlási bizottság. Az adófelszólamlási megalakítása Nagykanizsán — mint annak idején megirtuk — igen jelentékeny vívmánya volt a helybeli érdekeknek. Nagykanizsa a zalaegerszegi pénzügyigazgatósághoz tartozik és így a pénzügyigazgatóság mellett működő felszólamlási bizottság elé kellett volna a kanizsai panaszokat vinni. Ez meglehetősen nehézségekkel járt volna, éppen azért még Hegedüs Loránt akkori pénzügyminiszter Nagykanizsa számára külön adófelszólamlási bizottság felállítását rendelte el. Ez a bizottság már rég megalakult és úgy volt, hogy a jövő héten már megkezdte ülésezését. Értesülésünk szerint azonban közbejött akadályok miatt a bizottság üléseit bizonytalan időre elhalasztották és így egyelőre az adóügyi panaszok még nem nyernek Nagykanizsán elintéztést.

— **A kenyér sütési ára.** A folyó hó 24-én a kenyér és sütemény árának megállapítása tárgyában megjelent közleményünkben tévedésből kimaradt a ster kenyér ára, mely 1 kor. 60 fillérben állapított meg. — A sütőszakszövetség elnöksége.

— **Az állami tisztviselők ingyen gyógykezelése.** A hivatalos lapban teljes terjedelmében jelent meg az állami alkalmazottak és nyugdíjasok ingyenes gyógykezeléséről szóló rendelet. Szakértők véleménye szerint egész Európában újszerű a kormányzatnak ez a rendelkezése. Az eredeti terv szerint az ingyenes orvosi kezelés csak 1922 januárjában lépett volna életbe. A népjóléti minisztérium azonban azért sürgette a rendelet kibocsátását és életbeléptetését, hogy az állami alkalmazottak a tél folyamán januárig se maradjanak orvosi kezelés nélkül. A rendelet szerint igényjogosult állami (vasutiak is) tisztviselők, illetőleg nyugdíjasok az ingyenes gyógykezelésben és az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alapnak ezzel kapcsolatos kedvezményeiben saját személyük, a velük közös háztartásban élő feleségük és családi pótlékban részesülő egyéb családtagjaik után igényelhetik, az özvegyek pedig saját személyük és olyan atyátlan árváik után, akik állami ellátásban részesülnek. Az ingyenes szakorvosi kezelés csak január hó elsején veszi kezdetét, addig csak a kórházi ápolás keretében biztosítható. Az ingyenes kórházi ápolás a szülő nőket is megilleti. A hivatalos megállapodás szerinti házi-orvos által tisztviselői vényen rendelt gyógyszereket minden gyógyszertár díjmentesen köteles elkészíteni és kiszolgáltatni.

— **A takarékbetétek vagyonszállítása.** A takarékbetétek után kirótt vagyonszállításról szóló kimutatást a legtöbb pénzintézet már kézhez kapta. Azokat, kiknek a pénzügyi folyószámlán van elhelyezve a banknál, a bankok a vagyonszállítás kivételéről értesítik, azokat azonban, kik pénzüket betétkönyvekre helyezték el, rendszerint nem tudják értesíteni. Kíváncsú tehát, hogy a betevők mielőbb tájékozódjanak az egyes intézeteknél afelől, hogy betétjük után kiróttak-e vagyonszállítást, s hogy e kiróvás helyes-e, mert a helytelen kiróvás ellen jogorvoslásnak csak december hó végéig van helye.

— **A kórház karácsonyára.** Dr. Málék László ügyvéd a kórház karácsonyára 500 koronát volt szíves ajándékozni, mely kegyes adományért hálás köszönetét fejezi ki a kórházigazgatóságnak.

— **Hivatalnok lakodalom az Ur 1921-ik esztendejében.** Vékony Lajos hivatalnok tegnap lépett örök frigyre Ács Magdolnával. A hivatalos aktus után lakoma következett, amelyen a násznép elfogyasztott félkiló húst, két kiló krumplit és nagymennyiségű kenyeret. — Itt említjük meg, hogy a hétfőn kezdődött kiskanizsai lakodalom a legjobb hangulatban már véget ért.

— **Ullmann István megvált az állami szolgálattól.** A hivatalos lap mai száma kéziratot közöl, mely szerint a kormányzó dr. baranyavári Ullmann István miniszteri tanácsost ettől az állásától saját kérelmére fölmentette és megengedte, hogy neki kiváló szolgálataiért elismerése tudtul adassék. Megengedte egyúttal a kormányzó, hogy Ullmann István a miniszteri tanácsosi címet az állami szolgálattól történt megválása után továbbra is használhassa.

— **Felülvizsgálják a forgalmi és jövedelmi adóvallomásokat.** A pénzügyi kormányzat egyik legutóbbi rendelete értelmében az adóalanyoknak forgalmukról és jövedelmükről vallomási íveket kellett betérjeszteni a városi adóhivatalhoz. A határidő e hó elsejével lejárt. Értesülésünk szerint sok ezerre rug a beérkezett vallomási iver száma. Ezen hatalmas anyag feldolgozásához most teljes erővel látott hozzá az adóhivatal. Mérő Géza adóügyi főtanácsos vezetésével külön hivatalnok-csoport nyert elhelyezést a városháza első emeletén dr. Prack közigazgatási tanácsos szobájában. Mérő főtanácsos a beérkezett adóvallomási iver adatait revideálja felül, megállapítja, hogy azok mennyiben felelnek meg a valóságnak és ezen revideált adatok alapján vetik ki aztán a múlt és jelen évre a forgalmi és jövedelmi adót.

— **A Délivasut nyugdíjasai felhívataknak,** hogy a folyó évi szeptember 1-étől befizetett favisszatérítés iránt naponként délelőtt 9—11 óra között az állomásfőnöki irodában jelentkezzenek. Az állomásfőnökség.

— **A rejtélyes betörő.** Még a múlt hónapban történt, hogy egyik kedves és aranykedélyű ur, a kanizsai fiatalabb társaságnak tiszteletbeli tagja egyik este rózsás hangulatban tért haza. Virágos kedvében nem találta meg pontosan az ajtót, azért tehát az ablakon lépett a szobába. Utközben azonban nyilván elveszítette az egyensúlyt, mert kitörte az ablakot és a virágcserepeket ledobta a földre. A nagy zajra felriadtak a házbéliek, ekkor azonban az aranykedélyű ur már csendesen aludta szobájában a boldogok álmát. A házbéliek másnap reggel riadva ujságotlák a hirt:

— Az éjjel valami betörő járt a házban. Persze, maga aludt. Szerencsére felébredtünk és elriasztottuk, azonban mégis betörte az ablakot és ledobta a virágokat.

Az aranykedélyű ur nyilván nem emlékezett az éjszakára, mert szörnyen felháborodott az ismeretlen betörő személye iránt és hangosan szidalmazni kezdte. A házbéliek pedig annak rendje és módja szerint feljelentették a betörőt a rendőrségen. Azóta sok idő telt el. Hébe-korba a családi asztalnál szóba kerül a rejtélyes betörő ügye is. A hangulat már nem olyan ekéseredett irányában, mert az ablakokat is becsináltatták, meg a virágokat is újra elültették, csupán az aranykedélyű öreg ur engesztelhetetlen még mindig.

— Nem is értem, hogy nem tudja a rendőrség kinyomozni . . .

Most azonban talán már megérti.

Elsőrendű

sertés-burgonya

— míg a készlet tart — kisebb-nagyobb mennyiségben kapható a

Dunántúli Élelmiszer- és Áruforgalmi Részvénytársaságnál
Csengery-ut 6.

Sürgőnyecím: **Transdanubia.** Telefon: 59.

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO!!

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok **Barta Miksa** elsőrangú női divatházában szerezhetők be. Az előrehaladott idény miatt a még raktáron lévő női és leányka kabátok mélyen leszállított árban. Megtekinthető minden vételkényszer nélkül. Fő-ut és Csengery-ut sarok.

(x) **Orvosi hír.** Dr. *Kabdebó* Antal rendelését Fő-ut 24 szám alatt megkezdte. Szakorvosi rendelés bór- és nemibántalmakban hétköznapokon délelőtt 9—12-ig.

— **Sirni fognak a vendéglősök.** A vasárnapi munkaszünetről szóló rendelet figyelemre méltó pontja az, amely hosszú társadalmi és politikai harcok eredményeként megtiltja vasárnapokon mindenfajta szeszital kiszolgáltatását. Vasárnap délelőttönként tehát ezután nem lehet majd sör mellett politizálni a vendéglőben, Gambrinus király öfelségét, kitűnő találmányával, erre az egy napra detronizálják. Vasárnapok hosszú éjjelekbe nyúló estéin nem lehet majd borral fölfrissíteni a délelőtti sör elpárolgott mámorát; legalább nem a fesztelen kurta-korcsmában vagy a díszes vendéglőben. Pálkamérésekben sem árulják majd vasárnap a gabonapálinka olcsóbb alkoholmérget szomjas napszamosoknak. Legfőjebb otthon lehet a szeszámort mellre szelni, de ez alighanem hidegebb, józanabb mámor. Káromkodni fognak szikkadt torku alkoholisták a vendéglősök — úgy sejtjük — sirni fognak.

— **Vizsgálat az internáló táborban.** *Almássy* Sándor kertületi főkörménybiztos *Vrabnik* Mátyás csendőrkörületi parancsnokkal Zalaegerszegre utazott, ahol behatóan megvizsgálta az internáló táborokat, meghallgatta az internáltakat és végül megállapította, hogy semmi lényeges panasz nincsen. A vizsgálat eredménye szerint az épületeket és barakkokat fűtik, az ablakok épek és az élelmezés is jó. A tábor parancsnokságánál a kormánybiztos elismerését fejezte ki a tábor adminisztrációjáért. A táborban templomokat építenek. A katolikus templom készen van, a protestáns templomot és a zsidó imaházat pedig most építik. A kormánybiztos előterjesztést tett, hogy a táborban lelkeseket alkalmazzanak.

— **A világ hadiereje.** A Chicago Tribune közli azokat a statisztikai adatokat, amelyeket a washingtoni konferencia előkészítő bizottsága készített az egyes államok hadierejéről. Ezek az adatok meglehetősen különböznek azokról, amelyeket nemrégiben egy francia lap hozott nyilvánosságra. A legnagyobb hadserege Kinának van, amelynek szeptember elsején egymillióháromszázhetven ezer embere volt fegyverben. Utána következik Franciaország, valamivel több mint egymillió katonával, Angliának háromnegyedmillió katonája van. Oroszország hadierejét a kimutatás valamivel többre becsüli félmilliónál. Lengyelországnak négyszázötvenezer, Japának háromszázezer, Görögországnak és Spanyolországnak kétszázötvenezer, Svájcnak százhetvenezer, Törökországnak és Csehországnak százötvenezer főnyi hadserege van. Az Egyesült Államok csak ezután következik száznegyvenezer emberrel, míg Németországnak százezer katonája van.

(x) **A császár brigadérosa** a címe annak a 7 felvonásos remek Napoleon filmnek, melyet az *Uránia*-mozgó ma bemutat. A rendezésben, kiállításban pazar film történeti háttére Hessen város elfoglalása, ahová 1806-ban a győztes francia hadsereg bevonul. Hessen város falai alatt játszódik le a megkapóan szép dráma, melynek hőse egy német származású ezredes, (a császár brigadérosa) aki belépett Napoleon világhódító hadseregébe s a nagy hadvezér szülővárosa ellen küldte harcra. A film szépségeiben és kiállításban az eddig bemutatott és Nagykanizsán megcsodált Napoleon-filmeket jóval felülmúlja. A mozilátogató közönség igazán klasszikusan szép és hatalmas filmben gyönyörködhetik, melynek minden jelenete nagy szenzáció.

(x) **Krampuszok** szép választékban Fischel Fülöp Fiai papírárúházaiban kaphatók.

(x) **A csizmás kandúr,** a Világ-mozgó nagyszerű műsorának clouja általános tetszést és sikert aratott a tegnapi bemutatóján, miertis felhívjuk olvasóink figyelmét a remek és szép kiállítású svéd filmre, melynek főszerepét a világhírű svéd művész Gösta Ekman kreálja. E film még csak ma lesz látható. Szombaton és vasárnap pedig egy a nagyközönségre, valamint a sportkörök figyelmére is méltó film-bemutató lesz a „Titokzatos atléta” címen, melynek főszerepét a híres olasz sampion, *Mario Ausonia* játssza.

Szerkesztői üzenet.

U. Gy. Fontos dologban szeretnénk önnel tárgyalni. Kérjük, keressen föl bennünket szerkesztőségünkben.

Nyílt-tér.*)

Mosonszentjánosra történt hirtelen átköltözésem alkalmával minden jóismerősömnek, akiktől nagy elfoglaltságomnál fogva személyesen el nem búcsuzhattam, ezúton mondok szívélyes búcsúüdvözetet.

Joannovits András és családja.

*) Az e rovatban közöltékért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 24. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlatkor) — 57, osztrák korona: — 17, az osztrák bélyegzett bankjegyé pedig — 12 szantim.

TŐZSDE.

Budapest, november 24.

Váltapiao: Napoleon 3070, Font —, Léva —, Dollár 901, Francia frank 0550, Lengyel márika 25, Márka 363, Lira 3675, Osztrák 14 1/2, Rubel 58, Lei 643, Szokol 952, Svajci frank —, Koronadínár 1160, Frank-díjar —, Holland forint —, Bécsi kifizetés 14 75

Értékek: Magyar Hítel 2180, Osztrák Hítel 1325, Hazai 870, Jelzálog 225, Leszámlító 742, Kereskedelmi Bank 7800, Magyar-Olasz 321, Beocsi 7100, Drasche —, Általános szén 13450, Szászvári 4400, Salgótarjáni 6850, Urikányi 7800, Rima 3480, Schlick 1230, Gutmann 4775, Naszl 21800, Danica 3375, Klótd 4400, Magyar Cukor 18300, Adria 9500, Atlantika 3250, Királyvár —, Boonyák-Agrár 1120, Lipták 540, Phöbus 830, Vasmezei Villamos —, Gizellamalom 2905, Konkordia 2625, Déli vasút-1440.

Központi bank-, tőzsde- és áru- bizományi üzlet.

Nagykanizsa (Központ-szálló épület)

Telefon: 366. Sürgőny cím: **Bankbizomány.**

Mindennemű tőzsdei megbízást elfogad.

Dollár, Dinár

stb. külföldi pénznemeket legjobban vesz és ad.

Külföldi átutalásokat és kifizetéseket a legkedvezőbbben eszközöl.

Rudolf és a cylinder.

A dunántuli puccskisérlet, IV. Károly megjelenése természetesen magára vonta — de nem oly mértékben, mint gondolnánk — a nép érdeklődését is. A politikusok izgalomba riadtak, a miniszterek idegzetén forrolás és hidegláz váltakozhatott, — maga a falu azonban nyugalomban, megszokott megfontoltságával és egyhangúságával nézte és latolgatja az eseményeket: a falusi közönség nem több ezekben az idegfeszítő napokban, mint egyszerű nézőpublikum. Ebben az esztendőben hat hónapot töltöttem Törökbalinton s naponként kétszer villamosoztam keresztül Budaörs községet, pont azon a szakasznán, ahol a jelentések szerint a harcok a kormány csapatai és Ostenburgék között folyt. Természetesen érdekelt, hogy a két

község svábsága s a közeli magyar falvak lakossága mint viselkedett. Hát azt írják: a lakosság sehohol nem egyeledett a harcokba, bent Budaörsön az ablakokból, háztetők padláslyukain keresztül nézték az ütközetet, csak a gyermekekkel nem lehetett birni, valahány vásott, rossz fiu, az mind az utcán szaladgált a süvöltő golyók között. Azok a falusiak, akik már hajnalban kimentek a mezőre, egyáltalán nem akarták tudomásul venni a csatát, csak dolgoztak, szántottak-vetettek, mintha mi sem történe körülöttük. A budaörsiek földjének legnagyobb része két töltés, a helyiérdekű és a máv. vasuti töltés között terül el. Egyik felől a felkelők, másik felől a kormány csapatai lövöldöztek.

Egy lövedék egy sváb ekéjéről pattant le. A sváb immár dühös, fölemeli az ostorát s teli torokból kiabál:

— Hattya abba asz a lövöldözés azt a gutyafáját, mink most nem ráérünk tréfálkozni, szántani kell!

Különbönb pedig ezek közül a jó svábok közül többen megsebesültek. Egynek a helyiérdekű vonalánál, Kelenvölgynél golyó járta át a lábát, felfordult kocsija, lova, másikának válla, harmadikának karja sérült meg: sötétben, este. Szombaton délelőtt tizig közlekedett a törökbalinti villamos. A Kamaraerdőnél a felkelők gépfegyvertűzet adtak rá s a kalauzt hat haslövés érte.

Természetesen, a fantázia falun is nagyon sebes szárnyra kapott. A mai generáció, amely rendszeresen bejár Pestre és ujságot olvas, a politikai helyzetet megérteni s a maga egyszerűségében elfogadni is igyekszik. Am vannak öreg Hanzok, Franz Bundtok, hetvennyolcvan esztendősnök, ujságnemolvasók s villamosra rá nem ülők, akik az események megvitatásánál, midőn arról van szó, hogy IV. Károly jött vissza, rejtelmesen legyintettek s még rejtelmesebben mosolyogtak:

— Net váhr!... nem Károly der vierte!

— Hát kicsoda, Groszvatter? És grószpapi körülnéz, suttogón, ragyogó szemmel fordul a fiához:

— Ő jött vissza: der Kronprinz Rudolf!

Van nekem egy öreg ujságíró barátom, végigszolgált már az összes valamirevaló kormányokat (szerinte valamirevaló kormányok csak a hatvanhetes, szabadelvű kormányok voltak) s igazán komoly államférfiak kegyeibe, sőt barátságába jutott be. Annyira azonban még nem jutott, hogy akár a delegációk alkalmával, vagy bármily alkalommal is, jelen lett volna ott, ahol a király, vagy valamely főherceg jelen volt. Nem azért, mert nem lehetett volna, hanem mert nem akart.

Az ilyesmi fogadtatásokhoz legalább is cilindert kell feltenni.

— Nekem pedig életemben még nem volt cylinder a fejemen. Tehát nem megyek az udvarhoz!

És soha nem lehetett rávenni, hogy cilindergyűlöletét megváltoztassa.

Ismerői s barátai legnagyobb csodálkozására azonban 1916. december 29-én, mikor koronáztatására a királyi pár Budapestre érkezett, ez az ujságíró Boda főkapitány társágában megjelent a perrohon, még pedig cylinderben. Igaz, hogy a füléig lecsuszott volna, ha egy kikandikáló fehér csik el nem árulja, hogy a bőrizzasztó alját papírral tömte ki, de mégis cylinder volt igazi, hamisítatlan, pompásan ragyogó cylinder, a legújabb divat szerint. Elmondta aztán, hogy mint haditudósító néhányszor látta Károlyt, akkor még trónörökös, a lövészárokban. S élményei, megfigyelései folytán oly nagy hódolója lett, hogy ime, még fogadtatására is megjelent, még pedig cylinderben, bár ha nem is vette;

Ha Budapestre jön, ne mulassza el
VARGA cégnél Kossuth Lajos-utca 11.
kötött és szövött áru
különlegességeit megtekinteni és
az új szabadalmazott
„OSETA” harisnyát vásárolni.

1 pár „Oseta” harisnya 2 másik pár harisnyát pótol.

hanem egy barátjától, egy bankigazgatótól kölcsönkérte...

Mosthat, a múlt hét péntekjén este az egyik belvárosi klub telefonjához kéri ezt a bankigazgatót. A mi újságírónk beszél, még pedig roppant izgatott hangon:

— Kérlek... meg van még a cilindered? Tudod, az, amelyiket a koronázáskor kölcsönadtál...

Az igazgató meghökken.

— Hogyne... még a papiros is ugy benne van, ahogy beleraktad. Talán csak nem?...

— De igen, holnap bevonul. Tartsa kézen, érte küldök reggel.

Az igazgató a beszélgetés után felhívta titkárát a kiadta az utasítást: másnap a valutákat eladni.

— Azonban másnap már kora délelőtt, mint „beavatott”, hervadt hangon telefonált neki az újságíró.

Kérlek... akár tyukot ültethetsz a cilinderedbe. Köszönöm, nem kell.

S az igazgató ismét telefonált titkárának a „magánforgalmassok” kávéházába:

— Valutákat venni!

Allítólag másfélmilliót keresett estétől reggelig a differencián, mit különben barátainak és saját cilindérének köszönhetett.

Damó Oszkár.

Szerkesztésért felelős a főszerkesztő.

Apró hirdetések.

Zeneértőt keresek, ki 2—3 gyermeknek hetenkint hegedűórákat adna. Cim a kiadóban.

Ülőkádat keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Eladó egy használt, de jó állapotban levő szmoking öltöny egy magas és egy teljesen új szmoking mellénnyel. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Újságelárusítók és kézbesítők foivételnek Horváth hírlapárudájában.

Egy 2—3, esetleg 4 szobás lakásból álló házat vennék. Vétel esetén azonnali beköltözködéssel. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. 6995

Rákóczi-utca 14. sz. magányos ház, mely áll 3 szobából, hozzátartozó mellékhelyiségekkel és kerttel eladó. Bővebbet Petőfi-ut 50. sz. alatt. 6993

Egy városi bunda és egy férfi télikabát eladó Bajza utca 3. szám alatt. 6990

Petőfi-utca 50. számú ház kerttel eladó. Bővebbet Kluger Sándornál Magyar-utca 3. szám alatt. 6999

Keresek Chaiselogne-takarót és félhegedűt megvételre. Cim e lap kiadóhivatalában.

Lombfűrész-deszkát venne a főgimnázium cserkész-csapata. Ajánlatokat a fenti címre kérünk. 6994

Eladó egy jókarban lévő batárkocsi

könnyen leszerelhető üvegezett fedéllel. Nagykanizsa, Hunyady-utca 39. sz. alatt.

2 koronába

kerül példányonként a

„ZALA”

ha előfizet egy óra vagy negyedévre.

1922.

Mindenféle naptárból nagy választék.

Heti előjegyzési naptár
Zsebnaptár
Tárcanaptár
Reklámnaptárak
Kis naptártömbök
Gazdasági zsebnaptárak

kaphatók

Fischel Fülöp Fiai

könyvkereskedésben, Nagykanizsán

Önkéntes árverés

Üzletfelhagyás miatt **9 pár jó ló, 9 félfedeles, 9 zárt jó karban levő kocsi, 9 pár jó lószerszám**

önkéntes árverésen november hó 29-én

a szombathelyi vásáron eladatik.

Schöntag Testvérek
Szombathely.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a Zárda-utca 10. sz. alatt levő

Tomasits és Társai

cég Kellermann Miksa ur kilépésével megszűnt és ezentúl Király-utca 31. sz. alatt **Tomasits és Kovács** név alatt folytatjuk üzemünket. Egyben felhívjuk a tisztelt közönség b. figyelmét I^a minőségű portland cementraktárunkra. Ajánlunk kiváló minőségű kutgyűrűket, kutkávákat, itató és sertésvályukat, hidakat (minden méretben), cementlapokat, sima vagy virágos színekben, cementszindelyeket, Elvállalunk e szakmánkba vágó mindennemű cementmunkát, u. m. sirboltokat, csatornázást stb. Készítünk csinos és tartós kivitelben sir- és emlékkereszteket. Kérjük a nagyérdemű közönség szives támogatását

Tomasits és Kovács

cementáru iparosok. 6940

Vásárol

hárs- (kis és nagylevelű), juhar- (platán) fa, erdei-fák és

gyümölcs-magvakat.

Gazdasági- és kertmagvak, hámozott zab, kender-, fény-mag, madárelszög kaphatók:

Ország József

magkereskedésében, Nagykanizsa Erzsébet-tér 10. Telefon Interurban 130.

STRÉM KÁROLY

tűzifa- és szén-nagykereskedő

NAGYKANIZSA
Telefon 127.

Tűzifa, koks, barna kőszén, porosz kőszén, belföldi és trifalli kőszén, ugyszintén kovács, valamint ipari célokra aprószén kapható vagon és egyes kocsirakományban, legjutányosabb áron bármely mennyiségben

Strém Károly

tűzifa- és kőszén-nagykereskedőnél

Hizott sertéseket

vásárolunk mindenkor napi árban 6998

Magyar Élelmiszerszállító és Árukereskedelmi Részvénytársaság
Nagykanizsai fiókja Király-utca 34. sz.

Telefon nappal: 310. Telefon éjjel: 260

34/1921. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1921. évi PK. 1630. számú végzése következtében dr. Hajdu Gyula ügyvéd által képviselt özv. Gerencsér Györgyné komárvárosi lakos javára 135938 K s jár. erejéig 1921. évi augusztus hó 18-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 22200 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tehén, borjú, sertések, gabona, 10 drb. liba stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1921. évi PK. 1630. számú végzése folytán 135938 korona tőkekövetelés, 1/2% váltódíj és eddig összesen 44569 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Komárváros községben 245. házszám alatt leendő megtartására **1921. évi december hó 10. napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Nagykanizsán, 1921. évi november hó 23. napján

Haán Gyula s. k.,
kir. bír. végrehajtó.

Uránia mozgóképszínház
Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek

Star-film! **Star-film!**

Péntek, szombat és vasárnap
november 25-én, 26-án, 27-én

A császár brigadérosa

Epizód a napoleoni időkből 7 felvonásban.

A film az eddig megjelent legnagyobb Napoleon film. Meséjének történeti háttere Hessen város elfoglalása.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholy 17, zsölle 18, kőrszék 14, fenntartott támlásszék 12, támlásszék 10, kőrszék 8 korona.

Kötésdíjviselőik 50 számalék kedvezményben részesülnek

Nagy karácsonyi vásár

**olcsó árakkal
már megkezdődött**

Kisfaludi és Krausz

divatnagyruházában az „Arany kakas“-hoz

Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 21. szám.

Gondnokoltam Pick György ur palini

szőlőjéből
való idei

BOR

cirka 180 hl.

ELADÓ

Írásbeli ajánlatokat kérem hozzám
beküldeni, a bor előzetesen meg-
tekinthető Nagykanizsán, Cza-
pári János intézőnél.

Szell Ödön Szombathely.

Aki házat, szőlőt,

kis- és nagybirtokot eladni vagy venni
akar, az forduljon bizalommal a 20 év óta
fennálló, törvényszékiileg bejegyzett és az
Országos Földbirtokrendező Biró-
ság által engedélyezett

Aczél Ignác

pénzkölcsön és ingatlanforgalmi
irodájához Nagykanizsán, Fő-ut 3.,
ahol most is több nagykanizsai ház és a
vidéken több kis és nagybirtok van el-
adásra előjegyezve.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér. Szarvas szállada épületében
Telefon 74. Telefon 74.

A színház kellemesen fűtve van.

Buffet!

Kitünő zene!

Csütörtökön és pénteken Gösta Eckmann világhírű svéd művész fellépésével a

Csizmás kandur Két ifju története

Életkép öt felvonásban.

A titokzatos atléta és

Jöni!

Ohnet György világhírű regénye, a Sarah grófnő Francesca Bertinivel.

Jöni!

Helyárak: Páhely 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. Előadások hétköznap 6 és fél 9 órákor, vasár- és ünne-
napokon fél 4, 5, 7 és 9 órákor. Pontos kezdés!

ZALAI ÉS GYARMATI

Könyvnyomda — Könyvkötészet — Vonalzóintézet

Nyomdai
telefon:
117.

Művek, folyóiratok, meghívók, eljegyzési- és
esketési kártyák, névjegyek, számlák, üzleti
nyomtatványok, falragaszok, röplapok stb. e
szakba vágó munkák legizlésebb kivitelben
készülnek. Szépirodalmi művek és iskolai
könyvek kötése, aranyozás, üzleti könyvek
csinos és gyors kivitelben állíttatnak elő.

Kiadóhivat.
telefon:
78.

NAGYKANIZSA, Fő-ut 13.

Nyomdai és laptulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvnyomdájában.

Szigriszt László

Ingatlan,

üzlet, lakás és pénz-

kölcsön közvetítő Irodája

Sugár-ut 6. — Telefon: 285. Interurbán

Birtok

Eladó birtokok:

- 36 holdas Somogy megyében, marcali
járásban, áll 98 hold szántó, 3 és fél hold
rét, 1 és fél hold fenyveserdő, többi legelő.
Zsuppos épület. Igen jó termő laza talaj. Élő
és holt felszerelés K 1,100,000
- 32 kis holdas Keszthely vidékén, áll
22 hold szántóból, 2 hold rét, 3 hold erdő
és legelő, 2 hold kútnál szőlő, 3 hold belső-
ség. Lakás csak bérleti van. Faluban ház
vehető. Igen jó, agyagos föld. Élő és holt
felszerelés K 2,000,000
- 8¹⁰ holdas Zalában, 340 hold szántó, 50
hold rét, 60 hold legelő, 350 hold 30 éves
erdő. Jó talaj. Gazdasági lakás. Elegendő
cselédlakás és egyéb gazdasági épületek.
Teljes élő és holt felszerelés. Vetőmag, kon-
venció, szén, szalma, 12 ökör, 6 ló, 8 nő-
vendék marha, 300 birka, 40 sertés. Ár: K 12,000,000
- 100 holdas Tolnában nagyobb részt szántó
kevés rét és 3 hold kútnál szőlő. Igen jó
talaj. Jó lakás. Elegendő istálló. Vasútállomás
mellől. Szép birtok. Azonnal átvehető K 3,000,000
- 208 holdas Zalában 95 hold szántó, 95
hold szép erdő, 19 hold jó rét, elegendő
épület, urilak községben, 3 pár ló, elegendő
szén, szalma, egész évtéselől konvenció K 7,300,000
- 60 holdas Zalában 57 hold szántó, 3-
hold jó rét, könnyű munkálata talaj, elegendő
épület, felszerelés esetleg átadó K 2,300,000
- 36 holdas Zalában vasútállomás mellett
19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kútnál
szőlő, elegendő épület, holt instrukció, teljes
szőlészeti berendezés K 4,900,000
- 1 hold föld Balza mellett, prima talaj a falu szélén, ház-
helynek is alkalmas.
- 4¹ holdas Somogyban, Nagykanizsától 20
km-re, benne 5 hold rét, épület nélkül, ma-
gyar holdankint K 35,000
- 18 holdas nagykanizsai járásban
szántó, rét, szőlő és két szép ház hely, erdő
épület csak a szőlőben, igen szép birtok K 2,200,000
- 17 holdas szőlőbirtok pacsal járásban.
Ebből 8 hold szőlő, többi szántó és rét. Új
zsindeyes azonnal elfoglalható jó lakóépület dollár 3000
- 14 holdas Nagykanizsa határában szőlő,
szántó és prima kaszáló, igen jó épületek,
szép birtok, azonnal átvehető dollár 3,000
- 8 hold kútnál szőlő pacsal járásban építve,
teljes felszereléssel K 1,500,000
- 11 holdas Balatonvidéki birtok, áll 4
hold szőlőből, fél hold akácás, többi szántó.
Szép gyümölcsös. Nádfedélű lakás és istálló K 750,000
- 4700 négyszögletes prima szőlő Észak-
Zalában 80 hl. évi termésrel, kitünő bort
terem dollár 2000
- 12.000 négyszögletes szőlőbirtok Bala-
ton vidékén, 9000 négyszögöl szőlő, többi
szántó és akácás, épülettel, hordó és egyéb
felszerelés, évi termés 250—300 hl., kitünő
balatonvidéki bor terem K 4,000,000
- Szőlőbirtokokat keresek megvételre.
- Nagybirtokot keresek megvételre nagyszámu megbízóim
Zala-, Somogy-, Vas megyéből. Megbízásom van több
8,000,000 koronáig, három 12,000,000 koronáig és két
20,000,000 koronán felüli birtok vételére.
- Birtokbirtokot keresek 20 holdtól 3000 holdig.
- 1 holdas erdő átlag 40 cm vastag nagy-
sájt tölgyfa, fávonal közelében K 300,000
- 2 holdas erdő, idős fák, fele fenyő, keszthelyi járásban
- Erdőbirtokokat megvételre keresek.
- Birtokparcellák épületekkel és anélkül Zalában eladó.

Ház

- Emeletes adómentes modern ház belvárosban K 800,000
- Új ház modern nagy lakással, nagy udvar és
kertet K 450,000
- Magányos több ház kertetel eladó. K 350,000
- Kiskanizsán több ház eladó.
- Kilisz-utca 51. szám alatti ház, 3 szoba, két
konyha, kis kert K 250,000
- Belvárosban több lakással földszintes
ház kertetel K 600,000
- Elfoglalható 2 szobás lakással bel-
városban földszintes ház nagy kert, istálló,
öreg épület, sok anyaggal K 450,000
- Nagyobb lakóház 6 lakással, igen jó épület,
nagy udvar, nagy kert, 100 négyszögöl szőlő
a kertben K 1,000,000
- Keszthelyen és Zalamegyében jobb ház eladó

Egyéb ingatlan

- Malmokat keresek megvételre.
- Nagykanizsai korsma jóforgalmu utcában,
teljes berendezés, szép épület, udvar, kert K 1,100,000
- Vendéglőbirtok Nagykanizsán átadó.
- Zalamegyei nagyközétségben eladó üzlet
ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berende-
zéssel nagyforgalmu helyen K 500,000

Üzlet

Átadó üzlethelyiségeket keresek forgalmas utcában
magas lélelési díjért, esetleg berendezéssel és árukészlettel is.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Fő-ut 18. szám.

Nyomda:

Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfő-
vételével minden
nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben kézhez hordva
vidékre postai szétküldésselEgy hóra . . . 50 K
Negyed évre . . . 140 „
Félévre . . . 280 „
Egész évre . . . 560 „Egyes szám ára
3 koronaSzerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78
Főszerkesztői lakása 71. Nyomda telefon 117.Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁNTárszerkesztő:
Dr. HIRSCHLER JENŐHirdetések délután 5 óráig vé-
tetnek fel díjzabás szerint.

A kereszténypárt szakadás előtt.

Az egységes pártot nem lehet megalakítani. — A kereszténypárt Bethlen ellen fordult. — A polgárok és munkások szövetségének intéző bizottsági ülése.

Budapest, november 25. A kereszténypárt ma délelőtt tanácskozást tartott, melyen résztvettek Bernolák, Haller, Huszár, Turi, Kutkafalvy stb. — Az egybegyűlteknek Haller beszámolt a designált miniszterelnökkel folytatott tárgyalásokról, melynek alapján megvitatták a kereszténypárt helyzetét a készülő új alakításban. Információink szerint a felszólalók nagy része a miniszterelnök terve szerint aggályának adott kifejezést annyira, hogy az értekezletről távozók egyéltel müleg meglehetősen pesszimiztikusan nyilatkoztak a Bethlen féle kibontakozásról. Kevés hajlandóságot mutatnak arra, hogy egységesen bevonuljanak az új pártba annak dacára, hogy Bethlen az ország sulyos helyzetére és a keresztény irányzat biztosítására való hivatkozással igyekszik a párt tagjait a maga számára megnyerni. A párttagok hangulatából meglehet állapítani, hogy a párt szervezetének önállóságát még abban az esetben sem adja fel, ha a párt a szétválás folytán esetleg feloszlaná. Határozatot egyébként nem hoztak, de úgy látszik, hogy a kereszténypártban a holnap esti döntő értekezleten szakadás fog bekövetkezni. A párt intranzigens része a keresztény irányzat biztosítása érdekében csatlakozik Bethlenhez, míg az ortodox legitimisták ellenzékbe mennek. — Huszár, Ernst és Haller az értekezlet után megjelentek a miniszterelnöknel. Ismertették vele a kereszténypárt ma délelőtti tanácskozásán kialakult hangulatot.

Délben Nagyatádival tárgyalt Bethlen. A kisgazdapárt ugynevezett Rubinek frakciója kedvezően itéli meg a miniszterelnök vállalkozását, bár ők sem tartják valószínűnek, hogy a nemzeti egység pártja meg tudjon alakulni. Azt azonban lehetségesnek tartják, hogy a miniszterelnöknek akként lesz többsége, hogy a kisgazdapárt kibőlül, megváltoztatja szerepét és címét és akik az egységes pártba akarnak belépni, ide csatlakoznak.

Budapest, november 25. A kisgazdapártban mára kiderült, hogy Bethlen a párt elé terjesztendő kívánságaival túllépte azt a határt, amely területre a kisgazdapárt semmi esetre nem hajlandó Bethlen követni. Tegnap még úgy látszott, hogy Bethlen meg fog elégedni azzal, hogy a kisgazdapárt kibővítési programját, megváltoztatja nevét és ezzel módot nyújt a kereszténypárt 15—20 tagjának és a disszidenseknek arra, hogy a kisgazdapárthoz csatlakozzanak. A kisgazdapárt nagy része, bár nem szívesen, hozzájárulását adta volna ehhez a megoldáshoz, feltéve, hogy Nagyatádi benn marad a kormányban. — Bethlen azonban, aki az egységes pártot új alapokon, mint teljesen új

pártot akarja megalakítani — azt kívánja a kisgazdától, hogy oszlassák fel vidéki szervezeteiket és testületileg lépjenek be az új pártba. Ennek az új pártnak Bethlen a „keresztény polgárok és kisgazdák nemzeti egységes pártja“ nevet szánta. Ezenkívül nehézségek merültek fel azért is, mert Bethlen nem akarja Nagyatádit tárcához juttatni. Ez az oka annak, hogy Nagyatádi hívei ma már meglehetősen szembe helyezkedtek Bethlennel és lehetetlennek tartják, hogy Bethlennel az egységes pártot megtudják alakítani. Hallani sem akarnak arról, hogy vidéki szervezeteiket feloszlassák, ami tíz évi szívós munka eredménye. Legerősebben a szabadkirályválasztók tiltakoznak, akiknek egyik vezető tagja Bethlen terveire vonatkozólag azt mondta: „Székely támad, székely bánja.

A Nagyatádi-csoport egy másik tagja azt mondta, ha Bethlen pártot akar magának alakítani, menjen ki a vidékre és alakítson ott pártot. Ha Bethlennel ilyen tervei vannak, akkor a holnap esti értekezleten kudarc fogja érni. A vidéki szervezetek megszüntetése azt jelentené, hogy öngyilkosságot kövessünk el. Ha feloszlassuk a vidéki kisgazdapártokat, holnap ezek újból megalakulnak, természetesen szélsőbb vezetők alatt.

A kereszténypártban nem találkozott rokonszenvvel Bethlennel az a terve, hogy az egységes pártot a kisgazdapártból kiindulva alakítsa meg. A kereszténypártnak többsége nem hajlandó belépni a kisgazdapártba és nem hajlandó beleegyezni abba sem, hogy az új alakulás végleges platformja ne csak az 1920. évi I. t. c., hanem az 1921. évi 47-ik t. c. legyen. Véglegesen a kereszténypárt a holnap délután 5 órakor megtartandó értekezleten fog dönteni a párt állásfoglalásáról. Annyit azonban már meg lehet állapítani, hogy a párt zöme nem hajlandó olyan kormányt támogatni, amelynek Bethlen áll az élén.

Budapest, november 25. A polgárok és munkások szövetségének ma esti intézőbizottsági ülésén első ízben vettek részt a nemzeti demokratapárt vezetői: Vázsonyi, Bródi és Ugron. Bárczy elnök megnyitó szavaiban üdvözli a nemzeti demokratapárt csatlakozását a liberális blokkhoz. Vázsonyi egyénisége, az általa képviselt eszme és a mögéje sorakozó tömegek nagy erőszaporodást jelentenek a párt részére. A nemzeti demokrata párt nevében Ugron megállapítja, hogy az általuk képviselt pártnak és a liberális blokknak programja mindenben azonos. A politikai és a közéleti reakció az egységes frontális támadást tette szükségessé, amelyre minden szabadelvéen gondolkodó energiát és munkakészségét haladék nélkül tömöríteni kell. Az

elnöklő Bárczy meleg szavakkal üdvözli a párt programján megválasztott Méhely Kálmánt.

Ezután az intéző bizottság az aktuális politikai helyzettel foglalkozott. Főként ezeket a sérelmeket tette beható vita tárgyává, amelyek a még mindig folyó internálási eljárások, az amnesztia rendelet egyoldalú végrehajtása és a gyorsított bírósági eljárást jelentő széles rétegek számára. A blokknak e kérdésben elfoglalt álláspontját a nemzetgyűlésnek a kormány bemutatkozásához fűződő vitájában fogják a blokk képviselő tagjai kifejezni. Ezután az igazolatlanul elbocsátott közszolgálati alkalmazottak ügyével foglalkozott az intéző-bizottság.

A népszavazás nem lehet kedvező Ausztriára.

Sopron, november 25. Az osztrákok ma reggel megkezdtek Vas megye megszállását. Délelőtt 9 óra 30 perckor a következő községeket szállották meg: Gyanafalva, Radafalva, Dobrafalva, Szentelek, Pásztóháza és Felsőőr. A parancsnokság Felsőőrt van.

A bécsi hivatalos távirat jelenti: Ma délelőtt a szövetséges hadsereg csapatai a mellékelt adott csendőrséggel együtt megkezdtek az előnyomulást a népszavazási területre délre eső egész területre birtokbavétele végett. — A bécsi lapok különben a soproni népszavazás valószínű eredményével foglalkoznak. Már előre kifejtik, hogy a népszavazás nem lehet kedvező Ausztriának.

Bécs, november 25. A déli résznek megszállására az osztrák csapatok a stajer határ mentén ma megkezdtek az előnyomulást. — Arra számítanak, hogy december 4-ig befejezik a „honfoglalást“, mire december 11-én Sopron és környékén megtarthatják a népszavazást.

Bécs, november 25. A párisi osztrák követtől ma távirat érkezett, melyben közli, hogy a nagyköveti konferenciának a nyugat-magyarországi kérdéssel kapcsolatos határozatait még a mai nap folyamán elküldi távirati úton Bécsbe. A döntés részleteit az osztrák követség nem ismeri, de a hangulat kedvező.

Felozslatták a német monarchista szervezeteket.

Berlin, november 25. A birodalmi kormány ma felozslatta a Rossbach, Hubertus, Aulock, Haydebrege és Oberland nevű monarchista szervezeteket. Aki ezentul is részt vesz e felozslatott szervezetek valamelyikében, azt 5000 márkáig terjedhető bírsággal, valamint 3 havi várfogsággal vagy fogházzal sújtják. A nemzetközi hatonai ellenőrző-bizottság ismételtlen a legnyomatékosabban követelte a szóbanforgó szervek felozslatását. Bizonyos, hogy az egyesületek bár nagyobrészt gazdasági céljaik voltak, katonailag voltak tagolva és a birodalom nagy részében voltak meg-szerveve.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR! Fürst József „Kékcillag“ áruház

szuterén helyiségében, ahol a hullám-árakért kerülnek eladásra nagymennyiségű maradékok, kabátok, ruhák, pongyolák.

Telefonszám: 388.

Még nem vagyunk kötelesek használni az új helységneveket.

Budapest, november 25. A portorosei tanácskozás egyik leglényegesebb része a posta- és távirdai ügyekre vonatkozott. A postai címzés módjánál a helységnevek használata nagy vitára adott alkalmat. A románok azt követelték, hogy a postalgazgatóság figyelmeztesse a közönséget, hogy a címzésnél az új helységneveket használja, különben ki van téve annak, hogy a küldemény nem kézbesítetik. Ezt a követelést a magyar és osztrák megbízottak visszautasították. Végül elfogadták az olaszok közvetítő javaslatát, mely szerint megállapították, hogy egyes postalgazgatóságok területén új helységnevek léptek életbe. Ezeket a nemzetközi postairoda részben már közölte, részben még közölni fogja és arra az esetre, ha a kormány az új helységnevtár megjelenésétől számított hat hónapon túl nem alkalmazkodik az új nevekhez, nem felelnek az esetleges károkért.

Megszűnt a bécsi tőzdesztrájk.

Bécs, november 25. A tőzdesztrájk a mai napon megszűnt. Az osztrák nemzetgyűlés a kora délelőtti órákban összeült, hogy még a tőzsde megnyitása előtt elintézzék a látogatási illeték felemelésére vonatkozó törvényjavaslatot. A javaslatot a nemzetgyűlés elfogadta.

Rablóvilág Nyugatmagyarországon.

Sopron, nov. 25. Amióta az Ausztriának ítelt területet csapataink kiürítették, Patakfalva, Alsómedvés és Rábakeresztur vidékén a lakosságot egy fosztogató banda tartotta rettegésben. A banda vezérét Partl József volt katonaszökevényt végül is sikerült elfogni és átadni a szentgotthardi csendőrségnek. A nyomozást nagyon megnehezíti az a körülmény, hogy nem lehet átmenni magyar területről az osztrákoknak ítelt területre. A kiürített területeken egyébként a rablások és fosztogatások hihetetlen módon elszaporodtak.

Briand kudarca.

Washington, november 25. A szárazföldi leszerelés kérdésében az ellentétek még nem szűntek meg. Briand, aki azt remélte, hogy bizalmi szavazattal hagyhatja el Washingtonot, föltevésében csalódva utazik el. Ez az általános nézet a konferencia köreiben.

A lengyelek leszállítják az építőfa és a nafta-termékek díjtételeit.

Varsó, nov. 25. December 1-től kezdve néhány kivételi árunak, mint az építőfának és a naftatermékeknek vasuti díjtételeit 30-40 százalékkal leszállítják, hogy ilyen módon a kereskedőket kivételre ösztönözzék.

Az osztrák kancellár Prágába utazik.

Bécs, november 25. A Neue Wiener Tagblattnak jelentik Prágából, hogy Hainisch osztrák szövetségi kancellár legközelebb látogatást fog tenni a cseh fővárosban.

Panamázó szerb ezredes.

Bécs, nov. 25. Belgrádi jelentés szerint ott letartóztatták Vasics ezredesét, aki azt a megbízását, hogy Bécsben hadianyagot vásároljon, egymillió provízió megszerzésére használta fel.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.“

HIREK.

Utazás Zalában.

Ilyen címmel a *Világ* szombati száma hosszabb, érdekes cikket közöl. A közleménynek csupán egyetlen állítása vall tájékoztatásra. Azt mondja a cikkíró, hogy a zalai kurzus egyetlen harcos orgánumának, a Zalamegyei Ujságnak nagy része van abban, hogy a nyugalom még mindig nem állt helyre Zalamegyében. A dolog valójában úgy áll, hogy a kurzusnak több harcos orgánuma is van Zalában, mint az eger-szegei lap. Azonban ennek dacára is a nyugalom egészen jó lábon áll Zalában. A zalamegyei józan népet nem sikerült elgabayítani se ujságcikkkel, sem a propaganda egyéb eszközeivel. Az ilyen irányú törekvéseknek nincs nálunk terük s így cikkírókollégánk kissé tulbecsülte a zalai propaganda-szervek jelentőségét és publicitását.

— **Kis ember nagy bottal.** Ezen cím alatt a *Zala* vasárnapi száma *Halis István*, a kitűnő író tollából egy bűbájosan szép, ragyogó humorú hosszabb elbeszélésének közlését kezdi el. A „Kis ember nagy bottal“ olyan irodalmi remekmű, amelyhez foghatóval csak Mark Twain, a világ legnagyobb humoristája ajándékozta meg az emberiséget. Szeretettel hívjuk föl rá közönségünk figyelmét.

— **Adófizetés és végrehajtás.** A jövő hónapban jár le az adófizetés utolsó negyede. Értesülésünk szerint az utolsó negyedben különös mértékben erőt vett az emberekben az adófizetési hajlandóság. Csak a múlt héten egy nap majdnem két millió korona folyt be különböző adók címén a városi adóhivatalban. Igaz, hogy a város háztartásának nagy szüksége van a pénzre és éppen ezért a városi adóhivatal vezetősége erélyes kézzel lát a hátralékos adók behajtásához és ezúton is tudomására hozza a közönségnek, hogy aki az utolsó negyedben nem tesz eleget adófizetési kötelezettségének, ahhoz kiméretlenül elküldik a városi végrehajtót.

— **Nemcsak minálunk.** A lakáshivatal kérdése úgy látszik, nemcsak a mi fejünket nyomja. Hasonló gondok nehezdednek egyéb városokra is, ahol azonban a kérdés még jobban élére van állítva. Debrecenben példának okáért a nemrégiben kibocsátott új lakásrendelet ellen a város jogi és pénzügyi bizottságában éles kifakadások hangzottak el s a bizottság elhatározta, hogy szükségesnek tartja a városi közgyűlésnek 48 órán belül való összehívását, hogy ott a város közönsége fölemelhesse tiltakozó szavát a rendelet ellen és feliratot intézhessen a kormányhoz a rendelet hatályon kívül való helyezése iránt. Sághy Lajos rendőrfőtanácsos a debreceni államrendőrség vezetője az új lakásrendelet kézhezvétele után kijelentette, hogy a lakáshivatal vezetését, így a lakásügyek rendezését egyéb irányú súlyos elfoglaltságára való hivatkozással nem vállalhatja, sőt a rendőrség tisztikarából sem jelölhet ki a hivatal vezetésére senkit, mivel az ügyosztályok annyira túl vannak terhelve, hogy még ott is több munkaerőre volna szükség.

— **Orvosi hír.** Dr. Vajda fogorvos szabadságáról hazaérkezve, fogorvosi rendeléseit a Délzalai Takarékpénztár épületében újból megkezdte.

— **Gyászrovat.** Egy munkás, tisztességben megőregedett polgártársunk távozott el az élők sorából. *Fabry József* nyugalmazott d. v. főmozdonyvezető, a vasutas társadalom buzgó munkása, 78 éves korában f. hó 23-án meghalt. Özvegye, két gyermeke, akik közül szüzsáros fia Viktor, még most is orosz fogságban szenved, gyászolják elhunytát. — Temetése tegnap délután 3 órakor nagy részvét mellett történt.

— **Új részvénytársaság Nagykanizsán.** Nagykanizsán új, nagyszabású részvénytársaság van alakulóban. Az új vállalkozás címe: „*Unio Nagykanizsa és Vidéke Kereskedőinek Arubeszere és Ertékesítő Részvénytársasága.* Az alaptőke hárommillió korona, amelyet 3000 darab ezer korona névértékű részvényből fognak összehozni. A részvények aláírásának végső terminusa: 1921. december hó 15. A vállalkozás élje: fűszer, gyarmataru és általában minden cikknek beszerzése, melyeknek elárulásával fűszerkereskedők és szatócsok foglalkoznak, továbbá ugyanezen cikkeknek viszontárusok részére való eladása. Ez annyit jelent, mint a közép- és kiskereskedőknek a nagykereskedőtől való függetlenítése. Eddig a haszon jelentős része a nagykereskedelemtől maradt, míg így ez is részben a kisebb kereskedőknek jut, részben a közönségnél marad, mert a közvetlen beszerzés által a portéka is olcsóbb lesz. Az alapítási tervet a legkomolyabb nevekkel találkozunk, mint: *Bogenrieder Frigyes* gyógyszerész, *Matán Ödön* kereskedő, *Stampf Zsigmond* kereskedő, *Maschankner Márton* kereskedő, *Teutsch Gusztáv* kereskedő, *Gyenes Lajos* kereskedő, *Sipos Andor* kereskedő, *Dedovitz Béla* kereskedő, *Neu és Klein, Tóth és Schlesinger, Lackenbacher József* kereskedő, *Leitner Aladár* kereskedő, *Fischl Adolf* kereskedő, *Kluger Sándor* kereskedő, *Lusztig Ödön* kereskedő, dr. *Miklós Sándor* ügyvéd. Ha ezen nevekhez hozzávesszük, hogy a vállalat élére *Sárkány József*, a városi közellátási üzem vezetője kerül, a siker teljesen biztosítottnak tekinthető s az Unio részvényei a legkitűnőbb jövedelmezőségű papírok sorába fognak tartozni. Valószínűnek tartjuk tehát, hogy a jegyzésben nemcsak kereskedők, hanem mindazok részt vesznek, akiknek biztos és jövedelmező elhelyezésre váró tőkájuk van. Az Unio tulajdonképpen a most likvidáló városi közellátási üzem utóda lesz, amelynek áruit, felszerelését s raktárhelyiségeit is átveszi. — A részvényjegyzések nagy apparátussal folynak.

— **Az Irodalmi és Művészeti Közenekara** ma, szombaton este 1/8 órakor fuvóspróbát tart. Felkérem az összes sa- és rézfuvókat, hogy a közelgő december 10. éjféli hangversenyre való tekintettel a próbán pontosan és teljes számban megjelenni sziveskedjenek. *Ketting.*

— **Adófizetés Nagyrécsén.** A napokban Nagyrécsé községben kidobolták, hogy reggel 8 órakor jelenjenek meg az emberek a község házában adófizetés céljából. A polgárok meg is jelentek, de tekintettel a megjelenés céljára, nem éppen a legvigább hangulatban voltak. *Tóth Kálmán* segédjegyző egy kissé váratott magára, amire az adófizető polgárok csoportja meglehetősen népszerű modorban méltatlankodott. Mikor *Tóth* megérkezett, a polgárok rátámadtak:

— Hát ez a nyolc óra?

Tóth visszavágott:

— Akinek nem tetszik, tegyen róla.

Erré az adófizető kigazdák zugolódni kezdtek és olyan magatartást tanúsítottak, hogy *Tóth* jónak látta revolverét elővenni. Az ügyből még sem lett komolyabb baj, csupán e napon a nagyrécséi közpénztárba egy árva fillér nem folyt be adófizetés címén. Az épületes ügynek a hatóságok előtt lett folytatása. *Tóth* feljelentette a polgárokat ható-

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO!!
Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok **Barta Miksa** esőrangú női divathazában szerezhethők be. Az előrehaladott idény miatt a még raktárban lévő női és leányka kabátok mélyen leszállított árban. Megtekinthető minden vételkényszer nélkül. Fő-ut és Csengery-ut sarok.

ság elleni erőszak címén, a polgárok viszont feljelentést adtak be Tóth Kálmán ellen hivatalos hatalommal való visszaélés és becsület-sértés miatt. Az ügyészség a napokban hozott az ügyben határozatot. A vádat nem vette át, az eljárást megszüntette és minthogy kihágást lát csupán fennforogni, áttette az iratokat a szolgabíróhoz.

— **Negyven métermázsasó kiutalása.** A sóelosztó bizottság ma táviratban értesítette a városi tanácsot, hogy állatnevelési célokra Nagykanizsa város területén levő állattartó gazdák számára negyven métermázsasó hulladéksót utalt ki. A só kilójáért a városnak öt koronát kell fizetnie.

— **Megható ragaszkodás a magyar hazához.** Nem fűzünk a jugoszlávoknak ama lehetetlen kívánságához semmi kommentárt, hogy a most folyó határkiigazításnál nemcsak az egész Muraköz, hanem még a Murán innen is több községet követelnek maguknak. Így Molnári községre is bejelentették igényüket. Megtudta ezt a község rendithetetlenül magyar érzelmű lakossága is s érthető elkeseredéssel készültek tiltakozni a jugoszlávok telhetetlensége ellen. A tiltakozás napja most érkezett el, amikor a Nagykanizsán székelő antant-bizottság kiszállt Molnáribába, hogy ott személyesen győzdjék meg a község hangulatáról. Az elkeseredett község lakossága nevében egy galambdász ember állt a bizottság elé s megható szavakban tolmácsolta, hogy Molnári spraja-nagyja a magyar hazához akar továbbra is tartozni. Majd a magyar beszéd után azt kérdezte, hogy van-e a bizottságban olyan valaki, aki angolul tud.

— **Hogyne,** — válaszolta Ghillény miniszteri tanácsos, — a bizottság elnöke is angol.

Erre az öreg pógár az elnök felé fordult s olyan ékes angol beszédben ismételte meg előbbi mondókáját, hogy mindenkinek szemérszaja elállt a csodálkozástól. Az angol őrnagyot mélyen meghatotta a jelenet. Kedvesen tudakolta az öregtől, hogy hol tanult meg oly tökéletesen angolul.

— **Amerikában,** — felelte az öreg, — ahol igen jó sorom volt, de hazajöttem, mert üzött, hajtott vissza a szívem.

És ilyen embereket akar Jugoszlávia uralma alá hajtani.

— **Hatvanezer dollár hajléktalan macskák menhelyére.** Miss Caroline Ewer, egy nemesszívű amerikai macskabarát és vén kisasszony az egyik amerikai magyar lap közlése szerint végrendeletében 60.000 dollárt (kb. 65 millió koronát) hagyott egy felállítandó macska-otthon javára, amelyben hajléktalan és sorsüldözött macskák életük végeig tisztességes ellátásban és gondozásban részesülnek. — Az örökösök testvéreivel együtt már életében macskaszanatóriumokat létesített és tíz centjével összevásárolta a gyerekektől az utcán kószáló gazdátlan macskákat. Az örökösöknek két testvére megtámadta a végrendeletet, a bíróság azonban érvényesnek nyilvánította az örökösök akaratát s így megvalósul a „Hajléktalan macskák menhelye”, amikor ott is sok ember lézeng hajlék nélkül.

**Csonka Magyarország — nem ország
Egész Magyarország: mennyország!**

— **Amikor a marha kibújik a bőrből.** Érdekes eset történt a napokban a szomszédos Szeptetneken. Egyik gazdának felfújódott a tehene, ami annyit jelent, hogy ha idejében eret nem vágnak rajta, az állat elpusztul. A gazda szaladt fűhöz-fához, de amikor azt tapasztalta, hogy már semmiféle műtéti beavatkozás nem segít, hogy mentse a menihetőt — az állatot levágatta. A levágás azonban nem olyan egyszerű dolog, mint azt az ember elképzei. Sok hatósági engedély megszerzésével, bejelentéssel, megjelenéssel stb. jár. A szepetneki gazda tehát elkezdte a közigazgatás kacskaringós útjait járni. Eközben otthon a felfújódott marha csendesen elvérzett, a türelmetlen falusiak pedig már éhesen várakoztak a jó marhahusra. Akadt egy merészlelkű vállalkozó, aki fogta magát, megrugta az állatot és a husát kimérte. Mire a jó szepetneki gazda az engedéllyel hazatért, marhája helyett már csak egy bőrt talált. A derék szepetneki gazda most lázasan keresi a bőrből kibujt marhahust és az ügyet bűnügyi utra akarja terelni.

— **Borsodban már megkezdődött a földosztás.** Mikolcáról jelentik: A földbirtokreform végrehajtása Borsodmegyében is megkezdődött. A vármegyéből eddig 20 község földnélküli lakossága fordult kérvénnyel a Földbirtokrendező bizottsághoz. Részt legerőteljesebben szántóföldet kérnek. A kérvények elbírálása most van folyamatban és a földbirtokrendező-bizottság 5 községben: Tibolddaróc, Kács, Szuhakálló, Sajókazinc és Mucsony községekben már el is rendelte a kisajátítást. Borsodmegyében már több község jutott eddig földosztás útján legelőhöz. Kistokaj község a gazdasági felügyelőség közvetítésével a birtokosokkal kötött bérleti szerződés alapján szintén közlegelőt kapott.

(x) **A császár brigadérosa** a címe annak a 7 felvonásos remek Napoleon filmnek, melyet az Uránia-mozgó ma bemutat. A rendezésben, kiállításban pazar film történelmi háttérrel Hessen város elfoglalása, ahová 1806-ban a győztes francia hadsereg bevonul. Hessen város falai alatt játszódik le a megkapóan szép dráma, melynek hőse egy német származású ezredes, (a császár brigadérosa) aki belépett Napoleon világhódító hadseregébe s a nagy hadvezér szülővárosa ellen küldte harcba. A film szépségekben és kiállításban az eddig bemutatott és Nagykanizsán megcsodált Napoleon-filmeket jóval felülmulja. A mozilátogató közönség igazán klasszikusan szép és hatalmas filmben gyönyörködhetik, melynek minden jelenete nagy szenzáció. — Külön szenzációja a mai műsornak a *Trikk Trakk* háború című 2 felvonásos filmtrükk, mely eddig mindenütt bámulatba ejtette a közönséget.

(x) **Magántisztviselők teadélutánja** folyó hó 27-én délután 4 órai kezdettel a Kaszinó dísztermében tartatik meg. Egész váratlanul kellemes meglepetésben fog részesülni a közönség, mert az utolsó pillanatban sikerült báró *Rosenbach* Irént, a helybeli zeneiskola, a m. kir. zeneművészeti főiskola államvizsgázott kiváló tanárát néhány számra megnyerni. A tanárnőnek ez lesz az első kanizsai nyilvános szereplése, melyben — bár az idő rövidsége miatt kedve és képessége szerint nem készülhetett, mégis, ismerte rendkívüli technikai képességét — sokat nyújthat. Énekszámokkal

Eppinger Manó és *Sipos* Emma urleányok, a Zeneiskola növendékei, fogják a közönséget szórakoztatni, akiket *Siposné* öngyűsége, a Zeneiskola kiváló tanárnője fog zongorán kísérelni.

(x) **Ma reggel nyílik meg** Budapesten a Hungária-fürdő gőz- és kádfürdője. Mindeninek meglepetés lesz a hygienikusan átalakított izléses, tiszta fürdő; melegség, jó buffet.

(x) **A titokzatos atléta** a címe annak a nagyszabású atléta-drámának, amely ma szombaton és vasárnap kerül bemutatásra a Világ-mozgóban s amelynek főszerepét a világ-híres római atléta és olaszország sampionja, *Mario Ausonia*, a „Gladiátorok” főszereplője kreálja. — E remek film, melynek minden egyes jelenete a trükkök és bravurok netovábbja s az olasz kinematográfia technikáját és magas művészetét dicséri — Itt közöljük, hogy a hétköznapi előadások ezentúl pontosan 6 és 1/2 órákor kezdődnek.

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 25. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlatkor) — 57 1/2, osztrák korona: — 17, az osztrák bélyegzett bankjegyre pedig — 12 szantim.

TŐZSDE.

Budapest, november 25.

Valutapiac: Napoleon 3040, Font 3650, Léva —, Dollár 889, Francia frank 6375, Lengyel márká 26, Márka 339, Lira 3650, Osztrák 14 1/2, Rubel —, Lei —, Szokol —, Svajci frank —, Koronadínár 1145, Frankdínár —, Holland forint —, Bécsi kifizetés 12 75

Értékek: Magyar Hitel 2100, Osztrák Hitel 1320, Hazai 690, Jelszolg —, Leszámloló 770, Kereskedelmi Bank 7800, Magyar-Olasz 325, Beocsini 7400, Drasche —, Általános szén 13425, Szászvári 4700, Salgótarjáni 7100, Urkányi 7976, Rima 3480, Schlick 1320, Gutmann 4760, Nasici 22500, Danica 3325, Klotild 4400, Magyar Cukor 18800, Adria 9100, Atlantika 3475, Királysör —, Posnyák-Agrár 1100, Lipták 550, Phöbus 830, Vasmezei Villamos 1375, Gisellamalom 2950, Konkordia 2700, Déli vasút —.

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órákor kezdődnek

Star-film! Star-film!

Péntek, szombat és vasárnap
november 25-én, 26-án, 27-én

A császár brigadérosa

Epizód a napoleoni időkben 7 felvonásban.

A film az eddig megjelent legnagyobb Napoleon film. Meséjének történelmi háttérrel Hessen város elfoglalása.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órákor, vasár- és ünnepnap 4, fél 6, 7 és 9 órákor.

Helyárak: Páholy 17, zsölle 16, körssék 14, fenntartott támlássék 12, támlássék 10, körssék 6 korona.

Köztisztviselők 50 százalékos kedvezményben részesülnek

Szerkesztésért jelelős a főszerkesztő.

INGYEN

nem, de legelőcsöbben
**karácsonyi
és újévi
szükségletét**
Singer József és Társa
Erzsébet-téri áruházában
szerezheti be.

A Nagykanizsai Takarékpénztár tisztviselői kara mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett és nagybecsült kartársa

Wilde Ferenc ur

az intézet cégvezető főtisztviselője

f. évi november hó 24-én, hosszas szenvedés után elhunyt.

Temetése Nagykanizsán f. hó 27-én délután 1/2 4 órakor lesz a róm. kath. temető halottas házából.

Nagykanizsa, 1921. november 25.

A megboldogult emlékét kegyelettel őrizzük meg!

Apró hirdetések.

Zeneértőt keresek, ki 2-3 gyermeknek hetenkint hegedűórákat adna. Cim a kiadóban.

Ülőkadat keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Eladó egy használt, de jó állapotban levő szmoking öltöny egy magas és egy teljesen új szmoking mellénnyel. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ujságelárusítók és kézbesítők felvételnek Horváth hirlapárudájában.

Petőfi-utca 50. számú ház kerttel eladó. Bővebbet Kluger Sándornál Magyar-utca 3 szám alatt.

Egy 2-3, esetleg 4 szobás lakásból álló házat vennék. Vétel esetén azonnali beköltözködhetéssel. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

Jó állapotban lévő tízedes mérleget keresünk megvételre. A lami szemkórház.

Karácsonyra

a legkedvesebb és leghasznosabb ajándék egy pár

Miltényicipő

készen raktáron, vagy megrendelésre kapható:

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában Fő-utca, a város palotájában.

Hizott sertéseket

vásárolunk mindenkori napi árban

Magyar Élelmiszerszállító és Árukereskedelmi Részvénytársaság
Nagykanizsai fiókja Király-utca 34. sz.

Telefon nappal: 316. Telefon éjjel: 260

A Nagykanizsai Takarékpénztár igazgatósága, felügyelőbizottsága és választmányja mély fájdalommal jelenti, hogy ügybuzgó, érdemes cégvezető főtisztviselője

Wilde Ferenc ur

hosszas szenvedés után f. hó 24-én elhunyt.

A megboldogult 21 év óta állott intézetünk kötelekében, benne példás buzgóságu, érdemes tisztviselőnket gyászolja.

Hült tetemei f. hó 27-én délután fél 4 órakor fognak a helybeli róm. kath. temető halottas házából örök nyugalóra helyeztetni.

Nagykanizsa, 1921. november 25-én.

Emlékét mindenkor hálás kegyelettel fogjuk megőrizni!

Műhely-áthelyezés

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

kötélgyártó-műhelyemet

Eötvös-tér 20. szám alól Eötvös-tér 2. szám alá (Balaton Testvérekkel szemben), Szattelg-féle házba helyeztem át, ahol elvállalok minden e szakba vágó munkákat jutányos árak mellett. Szíves pártfogást kér

Garzó József kötélgyártó

Ugyanott egy jó gerebenző és egy fonó kötélgyártó-szögél felvételik.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a Zárda-utca 10. sz. alatt levő

Tomasits és Társai

cég Kellermann Miksa ur kilépésével megszűnt és czentül Király-utca 31. sz. alatt Tomasits és Kovács név alatt folytatjuk üzemünket. Egyben felhívjuk a tisztelt közönség b. figyelmét a minőségű portland cementraktárunkra. Ajánlunk kiváló minőségű kutgyűrűket, kutkávákat, itató és sertésrájukat, hidákat (minden méretben), cementlapokat, sima vagy virágos színekben, cementszindelyeket. Elvállalunk e szakunkba vágó mindennemű cementmunkát, u. m. sírboltokat, csatornázást stb. Készítünk csinos és tartós kivitelben sír- és emlékkereszteket. Kérjük a nagyérdemű közönség szíves támogatását

Tomasits és Kovács

cementáru iparosok.

Szigrist László

ingatlan, üzlet, lakás és pénzkölcsön közvetítő irodája

Sugár-ut 6. - Telefon: 285. Interurbán

Birtok

Eladó birtokok:

- 36 holdas Somogy megyében, márcall járásban, áll 28 hold szántó, 3 és fél hold rét, 1 és fél hold fenyveserdő, többi legelő, Zuuppis épület. Igen jó termő laza talaj. Élő és holt felszerelés . . . . . K 1,100.000
- 32 hős holdas Keszthely vidékén, áll 22 hold szántóból, 2 hold rét, 3 hold erdő és legelő, 2 hold kitérő szőlő, 3 hold belsőség. Lakás csak bérleti van. Faluban ház vehető. Igen jó, agyagos föld. Élő és holt felszerelés . . . . . K 2,000.000
- 8¹⁰ holdas Zalában, 340 hold szántó, 50 hold rét, 60 hold legelő, 350 hold 30 éves erdő. Jó talaj. Gazdasági lakás. Elegendő cselédlakás és egyéb gazdasági épületek. Teljes élő és holt felszerelés. Vetőmag, konvenció, széna, szalma, 12 ökör, 8 ló, 8 nővendék marha, 340 birka, 40 sertés. Ár: K 12.000.000
- 100 holdas Tolnában nagyböröst szántó kevés rét és 3 hold kitérő szőlő. Igen jó talaj. Jó lakás. Elegendő istálló. Vasutállomás mellett Szép birtok. Azonnal átvehető . . . K 3,000.000
- 208 holdas Zalában 95 hold szántó, 95 hold szép erdő, 19 hold jó rét, elegendő épület, urilak községben, 3 pár ló, elegendő széna, szalma, egész évi cseléd konvenció K 7,500.000
- 60 holdas Zalában 57 hold szántó, 3 hold jó rét, könnyű munkálta talaj, elegendő épület, felszerelés esetleg átadó . . . . . K 2.300.000
- 36 holdas Zalában vasutállomás mellett 19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kitérő szőlő, elegendő épület, holt instrukció, teljes szőlészeti berendezés . . . . . K 4,000.000
- 1 hold föld Balas mellett prima talaj a falu szélén, ház-helynek is alkalmas.
- 40 holdas Somogyban, Nagykanizsától 20 km-re, benne 5 hold rét, épület nélkül, magyar holdankint . . . . . K 35.000
- 18 holdas nagykanizsai járásban szántó, rét, szőlő és két szép házhely, erdő épület csak a szőlőben, igen szép birtok . . . K 2.200.000
- 17 holdas szőlőbirtok pacsai járásban. Ebből 8 hold szőlő, többi szántó és rét. Új szindelyes azonnal elfoglalható jó lakóépület dollár 3000
- 14 holdas Nagykanizsa határában szőlő, szántó és prima kaszáló, igen jó épületek, szép birtok, azonnal átvehető . . . . . K 3.000
- 8 hold kitérő szőlő pacsai járásban épülettel, teljes felszereléssel . . . . . K 1,500.000
- 11 holdas Balatonvidéki birtok, áll 4 hold szőlőből, fél hold akácás, többi szántó, Szép gyümölcsös, Nádfelelő lakás és istálló K 750.000
- 4700 négyszögöles prima szőlő Észak-Zalában 80 hl. évi terméssel, kitérő bort terem . . . . . K 2000
- 17.000 négyszögöles szőlőbirtok Balaton vidékén, 9000 négyszögöl szőlő, többi szántó és akácás, épülettel, hordó és egyéb felszerelés, évi termés 250-300 hl., kitérő balatonvidéki bort terem . . . . . K 4.000.000
- Szőlőbirtokokat keresek megvételre.
- Nagybirtokot keresek megvételre nagyszámú megbízóim Zala-, Somogy-, Vas megyéből. Megbízásom van több 6.000.000 koronáig, három 12.000.000 koronáig és két 20.000.000 koronán felüli birtok vételére.
- Birtokbérletet keresek 20 holdtól 3000 holdig.
- 1 holdas erdő átlag 40 cm. vastag nagy-részt tölgyfa, fűvonal közelében . . . . . K 300.000
- 2 holdas erdő, lósó fák, fele fenyő, keszthelyi járásban
- Erdőbirtokokat megvételre keresek.
- Birtokparcellát épületekkel és anélkül Zalában eladó.

Ház

- Emeletes adómentes modern ház belvárosban K 800.000
- Új ház modern nagy lakással, nagy udvar és kerttel . . . . . K 450.000
- Magányos több ház kerttel eladó . . . . . K 350.000
- Kiskanizsán több ház eladó.
- Kisizy-utca 51. szám alatti ház, 3 szoba, két konyha, kis kert . . . . . K 230.000
- Belvárosban több lakással földszintes ház kerttel . . . . . K 600.000
- Elfoglalható 2 szobás lakással belvárosban földszintes ház nagy kert, istálló, öreg épület, sok anyaggal . . . . . K 450.000
- Nagyobb lakóház 6 lakással, igen jó épület, nagy udvar, nagy kert, 100 négyszögöl szőlő a kertben . . . . . K 1.000.000
- Keszthelyen és Zalaegerszegon jobb ház eladó

Egyéb ingatlan

- Malmokat keresek megvételre.
- Nagykanizsai korcsma jóforgalmu utcában, teljes berendezés, szép épületek, udvar, kert K 1,100.000
- Vendéglőbérlet Nagykanizsán átadó.
- Zalaegerszegi nagykereskedésben eladó üzlet ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berendezéssel nagyforgalmu helyen . . . . . K 500.000

Üzlet

Átadó ártóhelyiségeket keresek forgalmas utcában magas lelépési díjért, esetleg berendezéssel és árukészlettel is.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében
Telefon 74.

A hétköznapi előadások ezentul pontosan 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

Szombaton és vasárnap Mario Ausonia Olaszország birkózó bajnoka felléptével a

Citokzatos atléta

kalandordráma 5 felvonásban

Kedden és szerdán

Jön!

Ohnet György világhírű regénye, a Sarah grófnő Franceska Bertinivel.

Jön!

Helyárak: Páholy 17 korona, I. hely 15 korona, II. hely 12 korona, III. hely 8 korona. Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. Pontos kezdés!

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Pécs ut 13. szám.

Nyomda:

Pécs ut 5. szám.

Megjelenik hétfő ki-
vételével minden
nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben kézhez hordva
vidékre postai szétküldéssel

Egy hóra . . . 50 K

Negyed évre . . . 140 „

Félévre . . . 280 „

Egész évre . . . 560 „

Egyes szám ára

3 korona

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78
Főszerkesztői lakása 71. Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Társzerkesztő:

Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetések délután 5 óráig vé-
tetnek fel díjszabás szerint.

Pécsett tartotta meg

a miniszterelnök ur a választások előtt nagy programbeszédét. Es a pécsiek azzal felelték erre a megtisztelésre, hogy képviselőül megválasztották a belügyminisztert pártonkívüli programmal és a liberális blokk jelöltjét egy közkedveltségben álló olyan pappal szemben, aki a keresztény egyesülés párt zászlajával indult a küzdelembe. Nincs semmi okunk arra, hogy Pécs város lakosságát akár hazafiasság, akár a keresztény eszmék iránti hűség szempontjából akár egy jótányival is hátrébb állónak tekinthessük, mint országunk más városainak lakosságát. Hátrébb tehát nem állanak. Ellenben előnyben vannak annyival, hogy ők a fórumon már majdnem két év óta tartó nagy tülekedést nem ismerték oly közvetlen közelből. Ők csak hírből ismerték az inaugurált keresztény irányzatot és annak harcosait és most, hogy alkalmuk volt őket nemcsak a demarkációnális vonalon átszivárgó hírekből, hanem közvetlen közelből megtapasztalni, otthagyták őket. Pédig Pécs papi város. Pécs püspöki székhely!

Eszünkbe jutott a pécsi választások eredménye azért, mert az új kabinet- és pártalakítás során a miniszterelnök ur újfent azokat a programpontokat hangoztatja, amiket Pécssett már előadott. Választói reform, közgazdasági reform, szociális reformok, drágaság elleni küzdelem, valuta javítás stb. Mind, sőtban elsőrangú kérdések, melyek helyes és a kor szelleme szerint való megoldásuk esetén képesek volnának sorsunkon enyhíteni.

De hogyan bizzunk mindezeknek a kérdéseknek az ország jól felfogott érdekében leendő megoldásában, mikor ezekkel a szép ígéretekkel egyidőben a miniszterelnök urtól halljuk, hogy a legilletékesebb faktorok által a jogrend megszilárdulását és a közhatalóságok zavartalan működését nagyban gátló ugynevezett külön alakulatok még mindig léteznek? Változás csak annyiban történt, hogy most külön vannak az emberek és külön a fegyverek, de mindegyik csoportosítva, hogy az első szóra akcióképesek legyenek? Hogyan bizzunk, mikor a szociális reformok ígérete mellett az újságokból azt a hírt olvassuk, hogy a kormány még most sem gondol a közszabadságokra oly sérelmes internálási táborok feloszlására, hanem ellenkezőleg azt helyezi kilátásba, hogy a táborban már meglevő katolikus kápolnán túl épített még református és zsidó imaházat is? Hisz ha jól emlékezünk, legnagyobb államférfiünk, gróf Apponyi mondotta, hogy ezek az internálási táborok, ha másra nem is, de arra feltétlenül jók, hogy az oda internáltakat az elkéseregésbe és a kommunizmus karjaiba hajtsa? Hogyan bizzunk a szociális reformok megvalósításában, mikor a munkásosztályt annyira sújtó rendőri felügyelet megszüntetéséről egy szót se hallunk? Számptalan ilyen kérdést vehetnénk fel, melyekre csak azt a feleletet lehetne adni, hogy a hirdett program épen ellenkezője mindannak, ami az életben történik.

Azt elhisszük, hogy a miniszterelnök ur mindazokat, amiket hirdet, komolyan meg is szeretné valósítani, a pécsi választások azonban azt mutatják, hogy az ország józanul látó polgárai nagyon jól tudják, hogy a megvalósításához nincs a miniszterelnök urnak elég ereje. Vagy ha van ereje, akkor a rajta kívül, talán ellenére is hatalmasabb erők te-

szik lehetlenné a programpontok megvalósítását.

A legszomorubb azonban a dologban az, hogy míg ezek a jóakaratu ígéretések és programadások folynak, addig a drágaság rohamosan nő, a nyomor szinte elnyeléssel fenyegeti az egész középosztályt. Legeklátásabb példája a mostani szomorú állapotnak, hogy a kormány még a hadirokkantakat is csak ígéretekkel táplálja és ha ezek a szerencsétlen áldozatai a nagy világháborúnak,

ki nem állnak panaszukkal a fórumra, hogy a társadalom segítsen rajtuk, a kormánytól nyert ígéretet dacára is éhenhalhatnának.

Miután azok a pontok, miknek megvalósítását a kormány igéri, igazán a minimumát képezik az ország felsegítéséhez szükséges intézkedéseknek és miután ezeknek a megvalósításához elérkezett már a 24-ik óra is, csak az az egy kérelmünk van az ujonnan alakuló kormányhoz, hogy amit ígér, tartsa is meg!

Dr. Domján Lajos.

A designált miniszterelnök programja.

Bethlen vigyáz arra, hogy osztály- és felekezeti gyűlölség ne bont-hassa meg a nemzeti egységet. — A kivételes hatalom gyakorlásáról szóló törvényt megszünteti. — A munkássággal szemben a kibékülés politikáját követi.

Budapest, nov. 26. A kereszténypárt megbízásából ma felkeresték a miniszterelnököt Bleyer, Kutkafalvy, Bartos, Somogyi, Csernyus, Legeza, Haller és Avarffy. A küldöttség egy óráig időzött a miniszterelnöknél. Elmondták mindazt, ami az új alakulással kapcsolatban a tegnapi esti értekezleten elhangzott. Elsőnek bejelentették, hogy a kereszténypárt a maga teljes egészében nem hajlandó belépni egy pártba sem. A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy ami a beolvadást illeti, neki sem az a terve, hogy egyik párt a másikba beolvadjon, hanem teljesen új pártot akar alakítani, nem a régi pártkeretektől, hanem egyénektől. Az új pártba mindenki egyéneként csatlakozzék.

Budapest, nov. 26. Híre szerint pénzügy-miniszternek Kállay Tibor van kiszemelve, mivel a miniszterelnök ma hosszan értekezett.

Budapest, nov. 26. Szmeccsányi György, az ellenzék parlamenti magatartásáról ma így nyilatkozott:

— Bármiképp alakul is a helyzet, egységes párttal vagy anélkül, a Bethlen-kormány-nak nehéz lesz megbirkózni a szervezett ellenzékkel. Az ellenzék minden egyes tagjának ki van osztva a szerep abban a rendszeres ostromban, melyet a kormány ellen fogunk indítani.

Budapest, nov. 26. A kereszténypárt ma délután 5 órakor előzetes megbeszélést tartott Haller elnöklésével. Az értekezleten feltűnő kevesen vettek részt, melyen Haller, tekiáttal a határozat fontosságára, azt javasolja, hogy a döntést halasszák el. Feleslegesnek tartja, hogy a párt álláspontját bővebb vita tárgyává tegyék. Javasolja egy ötös bizottság kiküldését, mely a többi pártokkal tárgyalna. Milotay István jónak tartaná, ha az ötös bizottságnak a párt direktívákat adna. Ezt főleg azért tartja szükségesnek, mert a párt elnöke letartóztatásban van, amely a közvélemény előtt legkülönbözőbb kommentárokról ad alkalmat. A maga részéről azt szeretné a legjobban, ha a párt teljes súlyával interveniálna az elnöke érdekében. Huszár Károly bár végtelen sajnálatosnak tartja Andrassy esetét, de a párt, mely nem részes a puccsban, sem annak előkészítésében, — nem exponálhatja magát a bírói eljárásnak nem vághat elébe. A párt tagjai részéről már történetek intervenciók s ezt helyesnek tartja, de a párt ezt nem teheti, mert az különböző kommentárokról adna alkalmat. Többek hasonló értelmű felszólalása után Haller az ülést felfüggesztette.

A miniszterelnök 9 órakor érkezett a pártba s azonnal visszavonult a képviselőkkel tanácskozni. Ismertette programját, melyet már a kisgazdapártban is kifejtett. Utána Huszár emelkedett szólásra. Beszédében kiemelte, hogy a párt súlyos pillanat előtt áll s tudja, mily nehéz feladatok elé néz az a férfi, aki az ország vezetésére elhivatott, mert nem cselekedhet mindig vágya szerint, hanem kénytelen a parancsoló szükségnek engedni. A párt ma még nincs abban a helyzetben, hogy kimondja az utolsó szót, de meg van benne minden igyekezet arra, hogy segítségére legyen a miniszterelnöknek hazafias célja elérésében. Kéri a miniszterelnököt, tegye lehetővé az új kormányzópárt megalakítását. Utána Haller szólalt fel és a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

„A párt a designált miniszterelnök által kifejtett kormányzati és munkaprogramot elvben elfogadja és magáévá teszi. Az egységes párt megalakítására vonatkozó törekvéseket azzal támogatja, hogy egy hattagu bizottságot küld ki, az ezirányú tárgyalások lefolytatására. Ennek a bizottságnak tárgyalásaira vonatkozó direktíváját hétfőn délelőtt 10 órakor tartandó pártkonferencián adják meg.”

Bethlen a felszólalásokra reflektálva kijelenti, hogy a határozatot tudomásul veszi. Ezután a párt a tanácskozásokra kiküldendő hattagu bizottságba Haller Istvánt, Huszár Károlyt, Ernst Sándort, Bleyer Jakabot, Oláh Dánielt és Milotay Istvánt designálja. A hattagu bizottság hétfőn kezdi meg a tárgyalásokat a többi pártok vezetőivel. A miniszterelnök az értekezletről 10 órakor távozott.

A kisgazdapártba valamivel 6 óra után érkezett meg a miniszterelnök. Mayer fél hét órakor nyitotta meg az értekezletet. Utána nyomban szólásra emelkedett Bethlen és a többek közt a következőket mondta:

— Megbizattam azzal, hogy mint designált miniszterelnök vegyem fel újból a tárgyalást a pártokkal. A megbízatást azzal a meggyőződéssel fogadtam el, hogy csak egy olyan kormány tud megfelelni a rája várakozó feladatok megvalósításának, mely az egységes pártra támaszkodik. Véleményem szerint az egységes párt megalakításának szükségessége annál nagyobb, miután a kormányzópártok közt a szakadék a közel múlt események következtében még jobban kimélyült és az ellentétek az egységes pártban külön jelentkeznek. Mindezzel szemben azt látjuk, hogy az ellenzék tábora megerősödött. A

ellenzéki padosorokban teljesen különböző világnézeti alapon álló legitimisták és oktoberisták tömörülnek és a liberális blokk zárt sorban vonul fel a kormány ellen. Együtt látjuk ebben a táborban a baloldali és a jobboldali forradalmárokat. Ezenkívül nem szabad figyelmen kívül hagyni a külpolitikai nehézségeket sem, melyek a kormányt ugyancsak arra kényszerítik, hogy az egységes-párt megalkotását sürgeti.

Három pontban foglalhatom össze kormányzati programomat. Az első pontba tartoznak: a kormányzás általános irányelvei. A kormányzás általános irányelvei. A másodikban azok a problémák, amelyek a királykérdéssel kapcsolatosak. A harmadik pontba pedig azok, amelyek a szorosabb értelemben a törvényhozásnak és kormányzatnak időszerű feladatai.

A nemzeti, agrár- és keresztény irány az, amelyre programom helyezkedik. Demokratikus fejlődést kívánok követni, leszűrve a multak tapasztalatait, féltékenyen vigyázva arra, hogy osztály- és felekezeti gyűlölködés ne bonthassa meg a magyar nemzeti egységet. Minden törekvésem az lesz, hogy a kivételes hatalom gyakorlásáról szóló törvényt fokozatosan megszüntessem. A kibékülés politikáját kívánom követni a munkássággal.

— A kormány az 1921. évi 47. t.-c. alapján áll és úgy kívánja annak következményeit levonni, hogy a kormány a kellő időben éljen a kezdeményezés jogával. A kormányzat sürgős feladatai közé kívánom sorolni a választójogot, a törvényhatóság reformját, a főrendiház reformját és utána a megalkotandó új sajtótörvényt, mellyel kapcsolatban lesz a cenzura eltörlése, a földreformot, melynek sürgős végrehajtására nagy súlyt helyezek. Ezenkívül fontosnak tartom a házhelyek és haszonbérletek alakítására vonatkozó törvény megvalósítását, hogy az építkezés megindulhasson. Ezután következnek a munkásbiztosító törvények, az egyesülési jog új szabályozásán alapuló törvény revíziója, a hadiövezetek és árvák ügyének rendezése. Ezután kérte a kisgazdapárt támogatását.

Királyképek Nagykanizsán.

I. Ferenc József, Erzsébet királyné és IV. Károly.

(Saját tudósítónktól.) Egykoron, nem is olyan régen büszkén néztek körül a város közgyűlési termében. Délcsegen és fiatalon állottak a közgyűlés hideg termében és nem egy nagy és hosszú várospolitikai harcnak voltak csendes szemlélői. A nagy viharok között nyugodtan állottak és a temperamentumos, és lagymatag, a fiatal és öreg városatyák tekintete egyaránt alattvalói hódolattal és tisztelettel tellett meg, valahányszor a büszke képre tekintett. A harcok hullámai mire felértek hozzájuk, lágy alattvalói fodrokká simultak és állandóan valami megmagyarázhatatlan bensőséges tisztelet és szeretet ölelte körül őket. Még ez is csak finoman és messziről. Akkor mindenki így érezte és a két művészi kép büszke ékessége volt a közgyűlési terem falának.

Más idők jöttek. Nyugtalanító szél süvített végig az országon és a szél a közgyűlési terem egyébként jól elzárt és friss levegőtől mentes termébe is behatolt. A két csendes és büszke kép nem félt az új levegőtől, ők változatlanok maradtak. A tradíció és a mult tisztelete védte őket. Azonban nem sokáig, mert az idővel megváltoztak az emberek is. A lágy alattvalói hódolat a szabad és frissnek képzelt levegőben paprikás haraggá, dühös fogcsikorgatássá izmosodott, mely csattogó fogakkal támadt a két csendes, hideg és büszke képnek. A szabad függetlenség és független szabadság egyik legelső megnyilatkozása az a történelmi perspektívákkal aláfestett indítók volt, mely a történelem kérelmetlen igazságát végeredményben abban találta meg, hogy a képnek a közgyűlés díszes

faláról le kell kerülnie. A közgyűlés a történelmi igazság büszke felfedezőjének tapsolt és helyeselt. A képek: Ofelsége I. Ferenc József és felesége Erzsébet királyné arcképei Nagykanizsa város közgyűlési termének faláról imígyen lekerültek.

Azóta megint egy kis idő pergett le az elmulás rokkján. A két kép közül az egyik ma a tanácsteremben van, hol nyilván nem szurja annyira a történelmi igazságokat kereső városatyák kényes szeméit. Ez a kisebb kép ma szomorúan néz le az alatta ülésző hátrakiigazító bizottságra és nyilván arra gondol, hogy az a szabad és friss levegő, amely őt előbbi helyéről leseperte, a szabadsággal együtt egy szomorú adag rabságot is hozott a nemzet nyakára. A másik képnek nagyobb szerencséje van. Ezt nem kinözzák hasonló gondolatok, mert egyszerűen felpakolták és elhelyezték a — padláson. Por, szemét és jóraválóan ragaszkodó egerek társaságába. Lehet, hogy éppen e változatlan ragaszkodás tudata örvendetessé teszi számára a kényes lakáscserét és a szép és büszke kép bizonyára nem kívánkozik vissza előbbi helyére.

Volt a városházán még egy királykép: IV. Károly képe. Sokáig függött a közgyűlési termének falán és nem egy buzgó városatyá szeme sugalta végig tisztelettel és hódolattal teljesen mielőtt egy fontos tárgysorozati pont tárgyalása közben jóleső álmra hunyódott. Ezt a város vezetősége nem vette át kellő időben kialakult — művészeti okokból. Kitért ugyanis közben a forradalom és a város így találta, hogy a kép nem felel meg — művészetileg. Így ez a kép is a készítőjénél a sarokba került.

Az igazság kedvéért azonban meg kell állapítani, ma már lényegesen csappant a temperatura, mely a képek körül annak idején füllött. A történelmi osztó igazság sujtó keze is mintha egy kissé megpuhult volna és akadnak ma már jó egynéhányan, kik a történelmi igazságnak a képlevevésben nyilvánuló csálhatatlanságában immár nem bíznak vakon. Legalább erre vall az az illetékes helyről kapott nyilatkozat, mely a királyképekkel kapcsolatban ezeket mondja:

— Hogy visszatesszük-e a képeket eredeti helyükre, az — a jövő titka. Egyelőre a helyzet erre még nem alkalmas. Addig az egyik képet a kistanácsteremben helyeztük el. Jó és szép helyen. A másik pedig a városi levéltárba kerül, mert mint muzeális dolog is nagy értéket képvisel.

Még igazán jó, hogy a tradicionális tisztelet el lehet raktározni a muzeumban — bizonyos határidőre.

HIREK.

Amikor

IV. Károlyt az országból elszállították, még törvényes magyar király volt. Mégis úgy toloncolták ki, mint valami árdrágító, láncozott galiciát. Amikor végleges tartózkodási helyére: Funchalba érkezett, már nem volt király. Detronizálták. Mégis a regényesen szép Madeira szigetének művelt, lelkes közönsége olyan tisztelettel fogadta, mintha a saját uralkodója lett volna. Pedig nem is IV. Károly személyének szólt a tiszteletadás, hanem a magyar nemzetnek, amelynek Károly koronás királya volt. Benne a magyar nemzet előtt hódolt meg Madeira nemes lakossága. Nálunk a királyt most elmondják katonaszökevénynek, strébernek, tökfilkónak. Bátran tehetik, hisz a király messze van, nem adhat már kitüntetés, címet, sőt még a törvény se védi személyét, felségét, becsületét. De a királygyalázó duhaj legények nem veszik észre, hogy piszkálódásuk nem a királyt éri, hanem önmagukra hull vissza. Hogy milyen izlés-

telenség az, amit a valódi és alkiszgádzák a király személyével kapcsolatban művelnek, — azt hiába magyaráznók, ugy sem értene meg. De azt talán csak megértik, hogy undok gyávaság a védtelent bántalmazni. De mindezt csak melleleg jegyeztük meg s inkább arról az epizódról akartunk megemlékezni, amely a királyi pár megérkezésekor játszódott le. Amikor a király és királyné fényes kísérettel a lakhelyükül kijelölt kastélyhoz értek, egy sereg varju szállt föl a közelből s egyenest a kastély tetejére repültek. Az áldott állapotban levő királyné keresztet vetett s rémülten tekintett az urára, aki maga is elhalványodott kissé, de aztán karon fogta nejét s határozott léptekkel a kastélyba vezette. Azt mondják, a varju rossz ómen. Vajjon a király és nemzet sorsa elszakadt-e egymástól? Vajjon melyiknek a jövőjét árnyékolta be a funchali kastélyra szállt varjak fekete szárnya? . . .

— A város képviselője a lakáshivatalért. Tegnap számunkban közöltük, hogy más városokban a város képviselőtestülete milyen makacsul ragaszkodik a lakáshivatalhoz és hogy ennek érdekében rendkívüli közgyűlésre ülnek össze egyebütt a városatyák. Ugy látszik, Nagykanizsa város vezetősége is mindent elkövet, hogy a hivatalt hatáskörében megtartsa. Ertésülésünk szerint legújában felkérte Ujváry Gézát, a város képviselőjét, hogy ebben a tárgyban eljárjon az illetékes miniszteriumban. Ujváry Géza bizonyára méltányolni tudja azokat a fontos érdekeket, melyek a lakáshivatal megmaradásával a városhoz fűződnek és tekintélyét és befolyását illetékes helyen teljes súlylyal latbaveti a cél elérése érdekében.

— A MOVE szombatira hirdetett tudományos előadását Pröhle Vilmos egyetemi tanár megbetegedése miatt a jövő hét végére kellett halasztani. A hír hirtelenül és váratlanul jött. Pröhle előadása általában a Turánizmus egyre erőbb kérdése iránt olyan őszinte volt az érdeklődés, hogy az egész kultur-estnek gyönyörűen összeállított műsorát arra az időre kellett halasztani, amikor Pröhle lejöhhet. A tudományos előadás-sorozat programja két érdekes és értékes előadással bővült; a honvédelmi miniszterium engedélyt adott a helyőrség két tehetséges tisztjének, hogy a békeszerződés katonai rendelkezéseivel kapcsolatos kérdésekről szakelőadást tartsanak.

— Lakodalom Kiskanizsán 1921-ben. Említettük már, hogy a zalamegyei kisgazdapárt derék elnöke, Karlovics József azon örvendetes alkalomból, hogy legkisebb fiát is kiházásította, — ősi magyar szokás szerint lakodalmat tartott, amelyen többszázan vettek részt. Két ökör, két hatalmasra hizott sertés; a szárnyasok százai és rengeteg más élelmiszer és ital fogyott el csak a vőlegényes háznál, mert meg kell jegyezni, hogy a menyasszonyos háznál külön lakodalom folyt. A vendégszerető Karlovics-portán hétfőn kezdődött a héterszagra szóló vigasság s tartott szerda reggelig. Hétfőn este a menü a következő volt: 1. Husleves, metélttel. 2. Főtt friss sertéshus tormával. 3. Káposzta bennfőtt hussal. 4. Becsinált. 5. Sertéskaraj. 6. Diós, káposztás és turossal. 7. Hurka — kolbász. 8. Torták. 9. Szárnyas sülték. 10. Vesepecsenye salátával. 11. Fekete kávé. 12. (Éjfél után) Kocsonya. — S ez így volt szerda reggelig. Egybe folyt a reggeli; ebéd és vacsora. A bor és pálinka persze méretlenül folyt. Képzhetni, milyen lehetett a lakodalmas néphangulata. Hát még a nyájas olvasó.

FÖLDES-FÉLE MARGIT-CRÈME

crème, puder, szappan, szájvíz, arcvíz, samponozás, illamert legjobb készítmények békemindőségben minden nagyobb gyógyszerárban és drogériában kapható. — Ha csatló, hangversenyre, színházba megy, okvetlenül használjon Földes-Féle arcápolást. Mítesseres, száraz, stikás arc hamarosan üde lesz.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR! Fűrst József „Kékcsillag áruház” szuterén helyiségében, ahol a hullám-árakért kerülnek eladásra nagymennyiségű maradékok, kabátok, ruhák, pongyolák. Telefonszám: 388.

— **A szabad lyceumban** ma este 6 órakor Szakáll Gyula kegyesrendi főgimn. tanár a Zrínyiek koráról fog előadást tartani. Történelmünknek eseményekben egyik leggazdagabb korát fogja Szakáll tanár ismertetni, kinek előadására felhívjuk olvasóink figyelmét. Belépő díj 5 korona.

— **A Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank** Budapestről közli, hogy Herceg Jenő urnak, a „Barcsi Közraktárak” gondnokának az igazgatói címet adományozta.

Csak a valódi palmaolajból készült

Bermann fénymázzal

lisztűs cipőjét. A bőrt nem bántja. 6198

— **Gyászrovat.** Ifj. Wildé Ferenc, a Nagykanizsai Takarékpénztár R-T. cégjegyző-főtisztviselőjének holttestét tegnap Letyenyéről beszállították és a róm. kath. temető halottasházában felravatalozták. — Együttal megemlítjük, hogy a temetés az újabb értesítés szerint nem délután 4 órakor, hanem 1/4 órakor lesz a róm. kath. temető halottasházából.

— **A Keresztény Szociális Egyesület** vasárnap, december 4-én délután 4 órakor a Keresztény Otthonban nagygyűlést tart a központhoz való csatlakozás előkészítése és a szakszervezetek megszervezése céljából, mely gyűlésre Budapestről Székely János ny. államtitkár központi elnök, Madarász József központi ügyvezető titkár és még mások fognak megérkezni s a szervezkedés szükségességét és célját fogják ismertetni. Kéretnek a keresztény szellemi és fizikai munkások minél nagyobb számban megjelenni. **Elnökség.**

— **Az Irodalmi és Művészeti Körzenekara** hétfőn este 8 órakor a szokott helyen próbát tart. A tagok pontos és teljes számban való megjelenését kérem. **Ketting.**

— **A keresztény tisztviselők** ezúton mondanak hálás köszönetet az egyesület azon barátainak, akik a nov. 12—13-iki Irredenta-estélyükön felülfizetni szívesek voltak.

— **Tanoncmunka-kiállítás Pácsán.** Szerény keretek közt, de annál nagyobb fáradsággal, nagy hozzáértéssel, szépen sikerült tanoncmunka-kiállítást rendezett a pácsai járási iparistület. A kiállított tárgyak egytől-egyig az örömdetesen fejlődő iparunkról tesznek tanúságot. Legnagyobb számban a cipész-, bognár- és kovácsipari munkák voltak képviselve. A kiállítás sikere Sternberg Vilmos nyugalmazott tanító, iparistületi jegyző lelkiismeretes és ügybuzgó működésének az eredménye.

(x) **Kisfiúk, kisleányok!** Kérjétek meg anyuskátokat és apuskátokat, hogy vigyen el titeket ma délután fél négy órára az Uránia-mozgóba, ahol a játékbabák a *Trikk-trakk* háború-t mutatják be.

Didó

Arc-, fog- és kézápoló szerek minden más gyártmányt felülmúlnak.

Kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárolóban.

— **A Keresztény Társas Temetkezési Egylet** vezetősége hálás köszönetét fejezi ki a Keresztény Szociális Egyesületnek az egylet részére adományozott ezer korona segélydotációjáért. **Elnökség.**

— **Új részvénytársaság Nagykanizsán.** Nagykanizsán új, nagyszabású részvénytársaság van alakulóban. Az új vállalkozás címe: **„Unio” Nagykanizsa és Vidéke Kereskedőinek Arubeszerező és Értékesítő Részvénytársasága.** Az alaptőke hárommillió korona, amelyet 3000 darab ezer korona névértékű részvényből fognak összehozni. A részvények aláírásának végső terminusa: 1921. december hó 15. A vállalkozás célja: fűszer, gyarmatárú és általában minden cikknek beszerzése, melyeknek elárulásával fűszerkereskedők és szatócok foglalkoznak, továbbá ugyanezen cikkeknek viszontárusok részére való eladása. Ez annyit jelent, mint a közép- és kiskereskedőknek a nagykereskedőtől való függetlenítése. Eddig a haszon jelentős része a nagykereskedelemtől maradt, míg így ez is részben a kisebb kereskedőknek jut, részben a közönségnek marad, mgri a közvetlen beszerzés által a porleka is olcsóbb lesz. Az alapítási tervzetten a legkomolyabb nevekkel találkozunk, mint: *Bogenrieder* Frigyes gyógyszerész, *Matán* Ödön kereskedő, *Stampf* Zsigmond kereskedő, *Maschankzer* Marton kereskedő, *Teutsch* Gusztáv kereskedő, *Gyenes* Lajos kereskedő, *Sipos* Andor kereskedő, *Dedovátz* Béla kereskedő, *Neu és Klein*, *Tóth és Schlesinger*, *Lackenbacher* József kereskedő, *Leitner* Aladár kereskedő, *Fischl* Adolf kereskedő, *Kluger* Sándor kereskedő, *Lusztig* Ödön kereskedő, *dr. Miklós* Sándor ügyvéd. Ha ezen nevekhez hozzávesszük, hogy a vállalat élére *Sárkány* József, a városi közellátási üzem vezetője kerül, a siker teljesen biztosítottnak tekinthető s az Unio részvényei a legkitűnőbb jövedelmezőségű papírok sorába fognak tartozni. Valószínűnek tartjuk tehát, hogy a jegyzésben nemcsak kereskedők, hanem mindazok részt vesznek akiknek biztos és jövedelmező elhelyezésre váró tőkéjük van. Az Unio tulajdonképpen a mozt likvidáló városi közellátási üzem utóda lesz, amelynek áruit, fűszerelését s raktárhelyiségeit is átveszi. — A részvényjegyzések nagy apparátussal folynak.

G. WEISZ LUJZA

női kalapszalonzában (városház II. em.) **velour, filc és bársonykalapok, szőrmesapkák, fátyolok,** továbbá kalapkészítési kellékek: **bársonyok és posztók minden színben beszerzési áron alul kiárusítottak.**

Bejárt: Városház, Kazinczy-utcai kiskapu.

— **Ma lépett életbe** a mozik felemelt helyára. E szerint az *Uránia* helyárai: páholy 22, zsölye 18, körszék 16, fentartott támlásszék 14, támlásszék 12, zártszék 7 korona. — A *Világ* mozgó helyárai: páholy 22, zsölye 18, I. hely 16, II. hely 12, zártszék 7 korona.

— **Köszönetnyilvánítás.** A pácsai járási iparistület által f. hóban rendezett tanoncmunkakiállítás alkalmából a tanoncok jutalmazására következő kegyes adományok folytak be: Zalavármegye alispánjától 130 kor., N. N. 50 kor., Koczpek Imre, Nagykapornak 100 kor., Konrad János, Bucsuszentlászló 40 kor., Baros Gábor, Pácsa 40 kor., Jambries Miklós, Szentpéterur 200 kor., Szalay Gyula, Pácsa 50 kor., Szentmihályi Dezső, Pácsa 200 kor., Dáni Balázs, Budapest 100 kor., Rassy Ferenc, Fejőrajk 239 kor., Iparoskór, Pácsa 200 kor., Kerkos Ferenc, Nagykapornak 10 kor. A járási iparistület a nemeselektű adományokért hálás köszönetét nyilvánítja.

(x) **Az Uránia** hétfőn a „Monte Christo” befejezését, a „Holt kezét” mutatja be.

— **Orvosi hír.** Dr. Kabdebó Antal rendelését Főut 24. szám alatt megkezdte Szakorvosi rendelés bőr- és nemi bántalmakban hétköznapokon d. e. 9—12-ig.

— **A Keresztény Tisztviselők Egyesülete** 27-én (vasárnap) délután 3 órakor saját otthonában (Nádor u. 14) fontos értekezletet tart, amelyre kéri valamennyi tagnak feltétlen megjelenését.

(x) **A császár brigadérosa** a címe annak a 7 felvonásos remek Napoleon filmnek, melyet az Uránia-mozgó ma bemutat. A rendezésben, kiállításban pazar film történeti háttére Hessen város elfoglalása, ahová 1806-ban a győztes francia hadsereg bevonul. Hessen város falai alatt játszódik le a megkapóan szép dráma, melynek hőse egy német származású ezredes, (a császár brigadérosa) aki belépett Napoleon világhódító hadseregébe s a nagy hadvezér szülővárosa ellen küldte harcra. A film szépségeiben és kiállításban az eddig bemutatott és Nagykanizsán megcsodált Napoleon-filmeket jóval felülmúlja. A mozgómozgató közönség igazán klasszikusan szép és hatalmas filmben gyönyörködhetik, melynek minden jelenete nagy szenzáció. — Külön szenzációja a mai műsornak a *Trikk-Trakk* háború című 2 felvonásos filmtrükk, mely eddig mindenütt bűvületba ejtette a közönséget. A mai első előadás 1/4 órakor kezdődik.

(x) **Orvosi hír.** Dr. Vajda fogorvos szabadságáról hazatérve fogorvosi rendelését a Dézsalai Takarékpénztár épületében újból megkezdte.

Lohr Mária — Kronfusz

Budapest, VIII., Baross-utca 88. szám

A főváros első és legrégebb

kelmefestő, vegytisztító és csipketisztító gyári intézete

Alapítva 1867-ben.

Vidéki megbízások a legpontosabban eszközöltetnek!

(x) **Ösztánc és Shimmy.** Ma, vasárnap Ösztánc cigányzenével Rákos táncintézetben. A jövő héttől kezdve esténként (hétfőn, szerdán, csütörtökön és pénteken) „Shimmy”, a Budapesten már elterjedt és közkedvelt tánc alapos tanítása. Külön órák egész nap.

(x) **A Világ-mozgó** még csak ma tartja műsorán a „Titokzatos atléta” című olasz film-attrakciót, melynek címszerepét a híres olasz atléta, Mario Ausonia kreálja. — Kedden és szerdán pedig nagy irodalmi művészeti tart a Világ-mozgó, amennyiben Ohnet György világhírű regényét, a „Sarah grófnő”-t mutatja be filmen. A főszerepet Francesca Bertini, az olasz filmművészet csillaga játssza, illusztris partnereivel. Jegyek már előjegyezhetők. — E helyen hozza tudomására a n. é. közönségnek a Világ-mozgó, hogy a kényszerűség diktálta helyáremelése a **mai napon lép életbe**, természetesen a köztisztviselők továbbra is élvezik a kedvezményt sőt kiterjesztve, amennyiben nem csak a páholyra, mint eddig, hanem a zsölye és I. helyre is érvényesek a szelvények.

(x) **Krampuszok** szép választékban Fischel Fülöp Fial papíráruházában kaphatók.

Ha **Budapestre** jön, ne mulassza el

VARGA Kossuth Lajos-utca 11. cégnél kötött és szövött áru

különlegességeit megtekinteni és az új szabadalmazott

„OSETA” harisnyát vásárolni.

1 pár „Oseta” harisnya 2 másik pár harisnyát pótol.

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO!

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok

Barta Miksa

elsőrangú női divatházában szerezhetők be. Az előrehaladott idény miatt a még raktáron lévő női és leányka kabátok mélyen lezártított árban. Megtekinthető minden vételeknyeszer nélkül. Fő-ut és Csengery-ut sarok

Kis ember nagy bottal.

— Háborus idill. —

Írta: Halle István.

Ugy tetszik mintha már hallottuk volna ezt a nevet: Mumor.

Mintha régtől fogva ismernénk valahonnan ezt a szót, s mintha értenénk is, csak hírtelenében nem tudjuk megmondani mit jelent?

Mumor egy falu neve Göcsejben. Avar utódok lakják, kik őslakók voltak már akkor, mikor a magyarok bejöttek a hazába. Lehet, hogy éppen azért tetszik nekünk ismerősnek a zengzetes szó, mert avar nyelvből származik.

Lakói valami ódon kiejtéssel beszélnek. Árpád nevét úgy mondják: Árpód, ahogyan írva van az ó-szövevényi szentírásban az eredeti nyelven. Ahelyett „a szamar”, így szólnak „o szomár”, s mondásközben kissé feléd is legyintenek a kezükkel, tehát a címet bátran magadra veheted. Pedig a világot se vonatkozathatják rád, bár jókedvűek és a tréfát szeretik.

Maig is majdnem állandóan kint élnek a természetben, mint a meseidőben az aranykor emberei. Barátjuk a nagy mindenség és ők szeretik a földet meg a szőlőhegyet, mely tállalókat ad.

Vasut, villanyvilágítás, táviró, telefon s a civilizáció egyéb kényelme nincs az egész környéken. Talán ez az oka, hogy a lakók elégedettek és becsületesek. S hogy nem kíváncsiak az ismeretlen világba. Azt pedig a katonáskodás vagy egyéb csarás kiragad a falujából, siet vissza, hogy it haljon meg az ősi gunyhóban, ahol született.

A világ-felforgató háborúnak szele eljutott Mumorba is. A hadüzenet után mindjárt behívták néhány embert, köztük a pástort, Pajzs Adorjánt. A behívottak nagyrészt gyerekes családapák voltak már, s községi pénzen fogadott kocsin, dalolva mentek a vasut legközelebbi állomására s onnan Kanizsára a kaszárnyába. Magyar nemzetiszínű pántlikával díszített kalapjukat vidáman lenggették a kánikulai fényes napsugárban. „Miért ne legyenek jókedvűek, habár háboruba kell is menni? Hiszen a jövődtől nem fél előre az okos ember? (Mintha ismernék Zrinyi Miklós híres mondását: „Sors bona, nihil aliud.”

Bár a harcmezőről kevés rózsaszínű levelezőlapot küldöttek haza, de azért a kis faluba jöttek a hírek látatlanul is, szinte csodálatosan. S a hírek nemcsak a naponkinti sebesült szállítmányokról szóltak, melyek az ezred székhelyére érkeztek, hanem azokat a titkokat is tudták, melyeket a katonai intézőség különbeni fejvesztés mellett betakart: hogy a mumoriak közül kiket vittek a szerb harctérre s kiket az oroszok ellen.

A terhes események dacára mult az idő. A német császár ugyan vigasztalt bennünket, hogy a háborúnak vége lesz, mire a fák levelei lehullanak, — de eltűnt egy egész háborus esztendő és már másodszer is lehullott a fának levele anélkül, hogy a nagy harcnak vége szakadt volna, mikor izenet jött Mumorba:

— Pajzs Adorján ott fekszik a városban, Kanizsán, a gimnáziumi kórházban. Nincs nagy taj csak, lövés érte.

Pajzsné a hirre siráshoz fogott rémületében. Mert ha azt mondják „nincs nagy baj”, akkor bizonyosan meghal az ura. Aztán elvesztik a pástori hivatalt és nyomoroghat a két gyermekével s még meg sem látogathatja az urát, mert nincs aki addig a csordát őrizze. Ilyen tréfát csinál a mindennapi kenyér a szegény emberrel.

A tíz éves Jóska, meg a hét esztendő Babi mit tehettek volna mást, mint segítettek sirni az anyának, míg egyszer csak a versenyszerítés közben azt mondja Jóska:

— Én elmegyek Kanizsára, megnézem az édes apámat!

A pástortgyerekeket nem szokta a sors dédelgetni s azért már kicsi korukban hozzá szoknak az önálló cselekvéshez. Az anya nem is tett más ellenvetést, mint azt:

— Nem találisz te oda, Jóska.

Tudniillik a város tíz órai ut felel embernek. Hát még gyerekeknek? Kocsin és vasuton való utazás pedig szóba se jöhetett. Nincs pénz.

Jóska legyintett egyet a kezefejével, mi

azt jelentette, hogy neki semmi az egész, ugyanis jár egész nap. Nagyobb akadály volt ennél a Babi kijelentése, hogy ő is elmegy. S mikor azt mondták rá, hogy lehetetlenség, akkor még keservesebben sirt.

Az anya nem tudott ellenállani, mert csordultig volt a szive fájdalommal. Ezért nemcsak abba egyezett bele, hogy Jóska elmenjen, hanem azt mondta, hogy Babi is vele mehet, ha jól viseli magát.

A szegény asszonynak szinte könnyebb-ségére szolgált, hogy a szomorú napokban tervezgethetett. Jövő vasárnap lesz az indulás és három, legfőlegb négy nap múlva a gyerekeknek vissza kell érkezni. A városban föl kell keresniük Zsiga bácsit, ki kocsis „a nagy-kocsmában”, az majd elvezeti őket a kórházba.

Amíg a vasárnap elérkezett, addig Babi olyan rendkívüli szorgalmat fejtett ki a dísznők őrzésében, hogy semmikép sem lehetett az ígért megadása elől kitérni. Aztán nincs is annyi dolog most november végén, mikor már fagy is volt, meg korai tél is mutatkozott egy kis havazással. Már csupán a makkoló dísznők járnak ki, s az is kevés, mert a háboru által felvert magas áron a sertések jó részét eladták a gazdák. (Akkor rettenetes magas volt az árak s négy év múlva husszal drágább lett.) Különben az anya bizott abban, hogy arra a néhány napra, míg a gyerekek távol lesznek, a község ad „segítséget”, hogy el tudja látni a dolgát.

Vasárnapig folytonosan készültek az utra. Különösen az enniálóról kellett gondoskodni. Ezért Jóska tarisznyájába akkora kukorica-kenyér került, mekkora csak belefért. A kenyér nem készült háborus lisztből, mert olyant esznek máskor is. Babinak a kosarába pedig két szép darab szalonna helyeztetett el, melyből az apának is fognak adni, hogy finom hazait ehessék.

(Folyt. köv.)

KALLAY DR.

jogi szeminárium
Budapest VI. Andrássy-ut 8.
és Szeged, Pallavicini-u. 3.

Feltétlen sikeres és felelős előkészítés bármely egyetem és jogakadémia összes jogi vizsgáira és az

ügyvédi vizsgára.

Jegyzetbérlet! Rekapituláció!
Információ díjtalan!

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 26. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlatkor) — 60, osztrák korona: — 17, az osztrák bélyegzett bankjegye pedig — 11 szantim.

A tőzsde magánforgalma.

Budapest, nov. 26. A tőzsdei magánforgalomban a valuták a következő értékeket érték el: Dollár 870, Szokol 930, Lei 620, Márka 325, Dinár —, Osztrák korona —, Napoleon —, bécsi kifizetés 13 1/8.

Központi bank-, tőzsde- és áru- bizományi üzlet

Nagykanizsa (Központ-állás épület)

Telefon: 366. Sürgőnycim: Bankbizomány.

Mindennemű tőzsdei megbízást elfogad.

Dollár, Dinár

stb. külföldi pénznemeket legjobban vesz és ad.

Külföldi átutalásokat és kifizetéseket a legkedvezőbbben eszközöl.

Anyarozsot

és mindenféle gyógynövényt a legmagasabb napi áron állandóan vásárol a Magyar Gyógynövény R. T. Budapest, VIII., Baross-utca 13. Mintárett ajánlatot kérünk. 6860

Apró hirdetések.

Eladó egy használt, de jó állapotban levő szmoking öltöny egy magas és egy teljesen új szmoking mellénnyel. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ujajelárusítók és kézbesítők felvételnek Horváth hírlapárudájában.

Jó állapotban levő tizedes mérleget keresünk megvételre. Állami szemkórház.

Petőfi-utca 50. számú ház kerttel eladó. Bővebbet Kluger Sándornál Magyar utca 3. szám alatt. 6899

Képkerekezést jutányosan eszközöl Stern J. Kálmán üvegezési vállalata Kazinczy-utca 17—19 (vasúti) Unger Uilman-ház. 6820

Háziszolga és tanonc felvételik Reichenfeld husfűstöldében. 6726

Felső és fehérvarrást a legrövidebb és legjutányosabb áron készítenek Kovács Rózi és társa Rákóczi-utca 32/a. 6823

Háló és ebédlő butor, óra eladó, megtekinthető 9—12-ig Magyar-utca 19. 6921

Keresek egy jókarban levő asztali tűzhelyet (Sparherd) megtekinthető Kazinczy-u. 11. házfelügyelőnél.

Egy prima fiatal zsirsertes körülbelül 185 kiló eladó. Megtekinthető Gyár utca 11. szám alatt. 6913

Varró és tanuló leányokat jó fizetéssel felvesz Rätz Juliska női-szabó Kazinczy-u. 5.

Jobb családból való fiu vagy leány tanulóknak azonnal felvétetik Deutsch József idővidáru kereskedésében.

Eladó asztal, divány, szekrény, ágy, zsirosvendők, mosó és sütőeszközök és különféle háztartási dolgok. Cim a kiadóban. 6916

Egy jókarban levő födeles kocsi és egy három hónapos vizsla eladó. Garai intézőnél Alsófakos, u. p. Hahót. 6920

Nagykanizsán a fő utvonalon mentén több épületből álló ház, jó forgalmu vendéglővel malomért vagy földbirtokért elcserélhető. Felvilágosítást dr. Hoeh Oszkár ügyvéd irodájában nyerhető. 6918

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek

Star-film! Star-film!

Péntek, szombat és vasárnap november 25-én, 26-án, 27-én

A császár brigadéros

Epizód a napoleoni időkből 7 felvonásban.

A film az eddig megjelent legnagyobb Napoleon-film. Meséjének történelmi háttere Hessen város elfoglalása.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap fél 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholy 22, szőlle 18, kőrszék 10, fenntartott támlásszék 14, támlásszék 12, kőrszék 7 korona.

Köztisztviselőknak páholy 14, szőlle 12, kőrszék 10.

A budapesti Japán-kávéházban
Andrássy-ut 45., svájci művészujságról hazatért hírneves
Vörös Misi és fia
szenekearával
hangversenyez.

STRÉM KÁROLY

tűzifa- és szén-nagykereskedő

NAGYKANIZSA
Telefon 127.

Tűzifa, koks, barna kőszén,
porosz kőszén, belföldi és
trifaili kőszén, ugyszintén
kovács, valamint ipari célokra
aprószén kapható vagon és egyes
kocsirakományban, legjutányo-
sabb áron bármely mennyiségben

Strém Károly
tűzifa- és kőszén-nagykereskedőnél

Cséplőgarnitúra

mely áll 100 mm Hoffherr és Schrantz
cséplő és Máv. 5 lörös locomobilból
hozzá az összes szijazat, fészij, fec-
kendő, emelő és szerzámláda

eladó

és azonnal szállítható. Ugyancsak el-
adó egy Hoffherr 800 mm. igen jó-
karban lévő cséplő, a gépek kitűnő
állapotban vannak és üzemképességü-
ket garantálom. Érdeklődőknek szí-
vesen szolgálok ajánlattal

Anderla Utóda Szombathely

Az Országos Földbirtokrendező Biróság
által 6553/1921. sz. alatt engedélyezett
Ingatlanforgalmi iroda.

Szántó Vilmos Nagykanizsa

Telefon 3-22. Eötvös-tér 20. Táviratcim: Szántó Ugyvédség

Eladó: 300 holdas birtok 140 hold bértellett, urilakkal, teljes élő és holt felszereléssel, 100 holdas prima birtok felszereléssel, 47 holdas homokos birtok felszerelés nélkül, továbbá több kisebb-nagyobb birtok. Házak minden nagyságban részben beköltözhető lakással
Legbiztosabb tőkeelhelyezés, ha pénzét ingatlanba fekteti.

Cylinder, balkaró, simatűző és Wheeler & Wilson

varrógépek

cipészek, felsőrészkeszítők és csizmadiák részére.

Gyorsvarrógépek női és férfiszabók részére, egyszerű és sülyesztős varrógépek háztartások részére
legjutányosabban beszerezhetők

Brandl Sándor varrógép-raktárába **Nagykanizsa**
Deák Ferenc-tér 2. — Varrógépalkatrészeket mindenfajta varrógéphez állandóan raktáron tartok. 6919

Kereskedők!

Barchinai, flandriai és az összes téli cikkében

nagy alkalmi vásár

Mindennemű textilárak legolcsóbb beszerzési forrása
AMERIKAI RUHAÁRUHÁZ
Budapest, Király-utca. 16.

Ingyen kapja

a „Kinc és Kalendár”-um”-ot, ha előfizet a Budapesti Hírlap-ra legalább egy negyedévre 170 koronával. Előfizetéseket felvesz Horváth József hírlapárus, aki a házhoz szállításról is gondoskodik.

Gazdák figyelmébe!

Ajánlunk

6917

erőtakarmányt,

mely 40% korpa, 40% melassze és 20% olajpogácsa összetételéből áll és legalább 15% emészthető nyersprotein és zsírt, tovább 18% cukortartalmat. — Ezenkívül

olajpogácsát, répaszeletet, burgonyatörkölyt (pülpe), mindenfajta valódi németországi takarmányrépa magvakat

azonnali, esetleg későbbi szállításra a legolcsóbb napi árában

Csizi és Lőcser

gabona, burgonya és erőtakarmány kereskedők

Kaposvár, János-utca 13. sz.
Telefon: 445. Sürgőnycim: Csizi Kaposvár.

Nagykanizsa környékén

100 - 200 holdas

6915

birtokot

keresek beállított nagyobb területű szőlővel. Ajánlatokat „Jó termő szőlő” jellegre Sikray hirdetőirodába Budapest, VI., Vilmos császár-ut 33. kérek.

Kőbányai Gőztéglagyár Részvénytársulat

Telefon: József 8-73. **Pesten.** Telefon: József 20-03.
Központi Iroda: VII. ker., Erzsébet-körút 1. szám.

Gyárt: Elismerően kitűnő

hornyolt tetőcserepet

és
hódfarku tetőcserepet

Továbbá közönséges falitéglaikon kívül keresztmetszetű, valamint szárazon sajtolt

homlokzati díszteglát

és minden egyéb fajta téglát.

Önkéntes árverés

Üzletfelhagyás miatt **9 pár jó ló, 9 félfedeles, 9 zárt jó karban levő kocsi, 9 pár jó lószerszám**

önkéntes árverésen
november hó 29-én

a szombathelyi vásáron **eladatik.**

Schöntag Testvérek
Szombathely.

Borbevásárlási

megbizásokat vállal,

bor és terményárut szállít, ugymint buza, rozs, zab, árpa, tengeri, bab, búkköny, zabosbúkkönyt, burgonyát, dtót, m ákot ugy kiemlyben, mint waggontételekben a legolcsóbb napi áron

Brunscics Ferenc Hahót.

Vásárol

hárs- (kis és nagylevelű), juhar- (platan) fa, erdei-fák és

gyümölcs-magvakat.

Gazdasági- és kertmagvak,
hámozott zab, kender-, fény-mag, madáreség kaphatók:

Ország József

magkereskedésében, Nagykanizsa
Erzsébet-tér 10. Telefon Interurban 130.

Részvényaláírási felhívás!

Alulírottak, Nagykanizsai Autóforgalmi Részvénytársaság címmel, 4.000.000 koronára tervezett alaptőkével részvénytársaságot alapítunk, mely teheráru szállítással, autobuszjáratok létesítésével, autójavító műhely felállításával, autóalkatrészek és felszerelési tárgyak árusításával stb. fog foglalkozni. A részvények névértéke darabonként K 500.—, alapítási költség K 25.—. Az alakuló közgyűlés december 10-én délelőtt 11 órakor a Délzalai Takarékpénztár r. t. helyiségében fog megtartatni. Részvények jegyezhető az eredeti alapítási tervezeten és részvényaláírási felhíváson a Délzalai Takarékpénztár r. t.-nél Nagykanizsa, a Zalavármegyei Szövetkezeti Áruforgalmi r. t.-nél Nagykanizsa és a Letenyi Takarékpénztár r. t.-nél Letenye. A névérték 30%-a és az alapítási költség, tehát részvényenként K 175.— a jegyzéssel egyidejűleg befizetendő.

Délzalai Takarékpénztár R.-T.
Nagykanizsa

Zalavármegyei Szövetk. Áruforgalmi R.-T.
Nagykanizsa

Magyar Fiat-Művek R.-T.
Budapest

Löwenstein Emil
Pogányszentpéter

Letenyi Takarékpénztár R.-T.
Letenye

Schenker & Co.
Budapest

Pösch Géza
Nagykanizsa

Bettlheim W. Sam. és Fiai
Nagykanizsa

Nagy karácsonyi vásár

**olcsó árakkal
már megkezdődött**

Kisfaludi és Krausz

divatnagyruházában az „Arany kakas“-hoz

Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 21. szám.

Hizott sertéseket

vásárolunk mindenkori napi árban 3624

Magyar Élelmiszerszállító és Árukereskedelmi Részvénytársaság
Nagykanizsai fiókja Király-utca 34. sz.

Telefon nappal: 216. Telefon éjjel: 260.

Üvegezést, képkeretezést

szakszerűen és legolcsóbban úgy
házná, mint vidéken elfogad

Skopál Antal

üveg, porcellán és zománc-odény kereskedése
Nagykanizsa, Erzsébet-tér 14. sz.,
a Rákóczi vendéglő mellett.

VESZEK

mindennemű

vadbőröket és nyarsterményt

a legmagasabb napi áron

Szamek Mór

6571 Kazinczy-utca 12.

Műhely-áthelyezés

Van szerencsém a n. ó. közönség szíves tudomá-ára
hozni, hogy

kötélgyártó- műhelyemet

Eötvös-tér 20. szám alól Eötvös-tér 2. szám alá
(Balaton Testvérekkel szemben), Szattler-féle házba
helyeztem át, ahol elvállalok minden e szakba vágó
munkákat jutályos árak mellett. Szíves pártfogást kér

Garzó József kötélgyártó

Ugyanott egy jó gerebonyó és egy fonó kötélgyártó-
segéd felvételik.

Zeneértőt keresek, ki 2-3 gyermek-
nek hetenkénti hegedűórákat adna, Cim a
kiadóban.

Gondnokoltam Pick György ur paliní

szőlőjéből **BOR**

való idei

ELADÓ

Írásbeli ajánlatokat kérem hozzám
beküldeni, a bor előzetesen meg-
tekinthető Nagykanizsán, Cza-
pári János intézőnél.

Szell Ödön Szombathely.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében
Telefon 74. Telefon 74.

A hétköznapi előadások ezentúl pontosan 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

Vasárnap Mario Ausonia a híres atléta felléptével a

Titokzatos atléta kalanddráma 5 felvonásban.

Kedden és szerdán Ohnet György világhírű regénye, a

Sarah grófnő főszerepben
Franceska Bertinivel.

Helyárak: Páholy 22 K, szőnye 18 K. I. hely 15 K, II. hely 12 korona, III. hely 7 korona. || Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünne-
napokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. **Pontos kezdés!**

Nevesített leltulajdonosok: Zalai és Gyarmati könyvtárgyomdáiában.

Szigrist László

Ingatlan,
üzlet, lakás és pénz-
közvetítő Irodája

Sugár-ut 6. - Telefon: 285. Interurbán

Birtok

Eladó birtokok:

- 36 holdas Somogy megyében, marcali járásban, áll 28 hold szántó, 3 és fél hold rét, 1 és fél hold fenyveserdő, többi legelő. Zsuppos épület. Igen jó termő laza talaj. Élő és holt felszerelés . . . K 1,100,000
- 32 kis holdas Keszthely vidékén, áll 22 hold szántóból, 2 hold rét, 3 hold erdő és legelő, 2 hold kitünő szőlő, 3 hold belsőség. Lakás csak bérelti van. Faluban ház vehető. Igen jó, agyagos föld. Élő és holt felszerelés . . . K 2,000,000
- 8 holdas Zalában, 340 hold szántó, 50 hold rét, 60 hold legelő, 350 hold 30 éves erdő. Jó talaj. Gazdatiszt lakás. Elegendő cselédlakás és egyéb gazdasági épületek. Teljes élő és holt felszerelés. Vetőmag, konvenció, széna, szalma, 12 ökör, 6 ló, 8 növendék marha, 340 birka, 40 sertés. Ár: K 12,000,000
- 100 holdas Tolnában nagyobb részt szántó kevés rét és 3 hold kitünő szőlő. Igen jó talaj. Jó lakás. Elegendő istálló. Vasútállomás mellett. Szép birtok. Azonnal átvehető . . . K 3,000,000
- 208 holdas Zalában 95 hold szántó, 95 hold szép erdő, 19 hold jó rét, elegendő épület, urlak községben, 3 pár ló, elegendő széna, szalma, egész évi cseléd konvenció K 7,300,000
- 60 holdas Zalában 57 hold szántó, 3 hold jó rét, könnyű munkálható talaj, elegendő épület, felszerelés cseléd átadó . . . K 2,300,000
- 36 holdas Zalában vasútállomás mellett 19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kitünő szőlő, elegendő épület, holt instruktív, teljes szőlészeti berendezés . . . K 4,000,000
- 1 hold föld Balas mellett prima talaj a falu szélén, ház-helynek is alkalmas.
- 4 holdas Somogyban, Nagykanizsától 20 km-re, benne 5 hold rét, épület nélkül, magyar holdjankint . . . K 85,000
- 18 holdas nagykanizsai járásban szántó, rét, szőlő és két szép ház, erdő épület csak a szőlőben, igen szép birtok . . . K 2,200,000
- 17 holdas szőlőbirtok pacsai járásban. Ebből 8 hold szőlő, többi szántó és rét. Új zsindelyes azonnal elfoglalható jó lakóépület dollár 3000
- 14 holdas Nagykanizsa határában szőlő, szántó és prima kaszáló, igen jó épületek, szép birtok, azonnal átvehető . . . dollár 3,000
- 8 hold kitünő szőlő pacsai járásban épülettel, teljes felszereléssel . . . K 1,500,000
- 11 holdas Balatonvidéki birtok, áll 4 hold szőlőből, fél hold akácás, többi szántó, Szép gyümölcsös. Nádfelelő lakás és istálló K 750,000
- 4700 négyszögöles prima szőlő Észak-Zalában 80 hl. évi termésrel, kitünő bort terem . . . dollár 2000
- 1,000 négyszögöles szőlőbirtok Balaton vidékén, 9000 négyszögöl szőlő, többi szántó és akácás, épülettel, hordó és egyéb felszerelés, évi termés 250-300 hl., kitünő balatonvidéki bor terem . . . K 4,000,000
- Szőlőbirtokokat keresek megvételre.
- Nagybirtokot keresek megvételre nagyszámú megbízóim Zala-, Somogy-, Vas megyéből. Megbízásom van több 6,000,000 koronáig, három 12,000,000 koronáig és két 20,000,000 koronán felüli birtok vételére.
- Birtokbörletet keresek 20 holdtól 3000 holdig.
- 1 holdas erdő átlag 40 cm vastag nagy-
részt tölgyfa, fenyővel közelében . . . K 300,000
- 2 holdas erdő, idős fák, fele fenyő, keszthelyi járásban Erdőbirtokot megvételre keresek.
- Birtokparcellát épületekkel és audkúl Zalában eladó.

Ház

- Emeletes adómentes modern ház belvárosban K 800,000
- Új ház modern nagy lakással, nagy udvar és kerttel . . . K 450,000
- Magányos, több ház kerttel eladó . . . K 350,000
- Kiskanizsán több ház eladó.
- Kilisz-utca 51. szám alatti ház, 3 szoba, két konyha, kis kert . . . K 230,000
- Belvárosban több lakással földszintes ház kerttel . . . K 600,000
- Elfoglalható 2 szobás lakással belvárosban földszintes ház nagy kert, istálló, öreg épület, sok anyaggal . . . K 450,000
- Nagyobb lakóház 6 lakással, igen jó épület, nagy udvar, nagy kert, 100 négyszögöl szőlő a kertben . . . K 1,000,000
- Keszthelyen és Zalaegerszegen jobb ház eladó

Egyéb ingatlan

- Malmokat keresek megvételre.
- Nagykanizsai kocsmája jóforgalmu utcában, teljes berendezés, szép épületek, udvar, kert K 1,100,000
- Vendéglőbirtok Nagykanizsán átadó.
- Zalaegerszegi nagyközségben eladó üzlet ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berendezéssel nagyforgalmu helyen . . . K 500,000

Üzlet

Átadó üzlethelyiséget keresek forgalmas utcában magas lelépési díjért, esetleg berendezéssel és árukészlettel is.

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Fő-ut 15. szám.

Nyomda:

Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfő ki-
vételével minden
nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben kézhez hordva
vidékre postai szállításalEgy hóra . . . 50 K
Negyed évre . . . 140 „
Félévre . . . 280 „
Egész évre . . . 560 „Egyes szám ára
3 koronaSzerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 75
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117.Főszerkesztő:
TÓTH ZOLTÁNTársaszerkesztő:
Dr. HIRSCHLER JENŐ Hirdetések délután 5 óráig vé-
tetnek fel díjazás szerint.

A kisgazdapárt nem megy bele a felosztásba.

**Nem egységes a kereszténypárt. — A kisgazdapárt délutáni érte-
kezlete. — Rubinek határozati javaslata.**

Budapest, nov. 28. A kereszténypárt ma délelőtt Haller elnöklésével értekezletet tartott. A vita két órán át folyt. A pártban pesszimiztikusan ítélik meg a Bethlen-féle pártalakításnak a tervét. Vannak olyanok, élükön Huszárral és Ernsttel, kik Bethlent támogatják és az egységes párt megalakításán fáradoznak és vannak olyanok, kik kizártnak tartják az egységes párt megalakítását és azt hangoztatják, hogy a maguk részéről semmi körülmények közt nem hajlandók a kisgazdapártba beolvadni.

Ma délelőtt a kisgazdapárt megbízásából Kovács J. István és Simonyi-Semadam Sándor felkeresték a miniszterelnököket, kívül teljes két óra hosszat tanácskoztak. Személyes kérdésekről a miniszterelnök mindeztideig nem tárgyalt. Egy lépést tett csupán, nevezetesen azt, hogy Gaál Gasztonnak felajánlotta a földművelésügyi tárcát, aki azonban a miniszterelnök ajánlatát nem fogadta el.

Budapest, november 28. Ma délután fél 5 órakor a kormányt támogató pártok képviselői Bethlen elnöklésével értekezletet tartottak. Az első felszólaló Mayer volt, aki ismertette a kisgazdapárt 15 tagu bizottságának állásfoglalását. Kijelentette, hogy a kisgazdapárt nem hajlandó beleegyezni a párt felosztásába és nem hajlandó feláldozni a párt egyéniségét. Ezzel szemben programjának és nevének kibővítésével kaput nyitna azok részére, akik Bethlen munkaviszonyát magukévé teszik és az 1921. évi 47. t.-c. alapjára helyezkednek.

Bethlen nyomban válaszolt. Rámutatott arra, hogy a kisgazdapárt jellegét és programját feladja, annál kevésbé, mert az egységespárt programja teljesen fedi a kisgazdapárt programját. Egyben kijelentette, hogy ha nem sikerül megalakítani az egységes-pártot, visszaadja megbízatását a kormányzónak.

Haller István felszólalásában kijelenti, hogy Mayer előterjesztése nem nyújt módot arra, hogy a kereszténypárt az új párthoz csatlakozzék, miután az azt jelentené, hogy a kereszténypártnak bele kell olvadnia a kisgazdapártba. Huszár feltétlenül szükségesnek tartja az egységes-párt létrehozását. Majd Rubinek támogatta Huszárt, Meskó Zoltán után Rubinek egy határozati javaslatot terjesztett elő, mely szó szerint így hangzik:

„A párt a designált Bethlen gróf miniszterelnök ur programját magáévá teszi és elfogadja. Felveszi a „keresztény kisgazda, földműves és polgári párt“ nevet és hajlandó mindazokkal egyesülni, akik ezt programot magukévé teszik.“

Meskó kéri annak a kérdésnek tisztázását, hogy akik Apponyi ismeretes deklarációját aláírták, nem vehetnek részt az új pártban.

Bethlen kijelenti, hogy ő az 1921. évi 47. t.-c. alapján áll. Együttal hangsúlyozza,

hogy reméli, hogy a további tárgyalásokon csak azok vesznek részt, akiknek eltökélt szándékuk, hogy az új pártba lépjenek.

Milotay erre felállt és ezeket mondta: — Akkor mi ránk semmi szükség. — És nyomban eltávozott az értekezletről.

Bleyer csatlakozott Milotay álláspontjához, azonban tovább is részt vett az értekezleten.

Ezután elhatározták, hogy a pártok kedden este értekezletet tartanak, amelyen dönteni fognak a Rubinek által előterjesztett határozati javaslat tárgyában.

A kisgazdapártban ma este értekezlet volt, amelyen Mayer előterjesztette a tárgyalások eredményét, valamint ismertette a Rubinek-féle határozati javaslatot, melyet a pártközi értekezlet magáévá tett. Simonyi-Semadam Sándor előadta, hogy Bethlen és a 15 tagu bizottság közt bizonyos kérdésekben differenciák merültek fel. Bethlen a vagyon és jövedelmi adókra előleget kíván felvenni, amihez a bizottság tagjai nem adták hozzájárulásukat. A miniszterelnök ezenkívül kijelentette, hogy az esetben, ha a nemzetgyűlés február 16-án, amikor mandátuma lejár, új választójogot nem alkot, akkor a Wekerle-féle választójog újból életbe lép. A bizottság közölte a miniszterelnökkel, hogy ezt az álláspontot nem tartja helyesnek és ezért nem fogadhatja el.

Bethlen kijelentette, hogy hajlandó egy törvényjavaslatot benyújtani, amelyben a nemzetgyűlés felhatalmazza a kormányt, egy új választási rendelet kibocsátására, természetesen meghatározott keretek közt.

A bizottság ezenkívül személyes garanciát is követel. Kívánják, hogy Nagyatádnak, a párt vezérének, szolgálta a kormány teljes elégtételt ezekért a meghurcoltatásokért, amelyekben az utóbbi időkben Nagyatádnak része volt. Közölték Nagyatáddal azt is, hogy a párt ragaszkodik ahhoz, hogy a belügyi tárca, a párt egy régi bizalmi emberével töltesse be. A miniszterelnök nem adott megnyugtató feleleteket ezekre a kívánságokra.

Rubinek itt is az egységes-párt érdekében szólalt fel. Javasolja az általa előterjesztett indítvány elfogadását. Felszólalását állandó közbeszólások zavarták, úgy, hogy attól lehetett tartani, hogy ha határozathozatalra kerül a sor, Rubinek határozati javaslatát leszavazzák és ezáltal a párt nyíltan szerbe helyezkedik Bethlennel és az egységes párt megalakítását megakadályozza. Bottlik felszólalásában arra kérte az értekezletet, hogy ne hozzon határozatot, hanem a döntés jogát tartsa fenn, a holnap esti pártértekezletnek. Az értekezlet azután úgy döntött, hogy a végleges határozatot holnapra halasztja.

A kereszténypártban ma este szintén értekezlet volt Haller elnöklésével, aki ismer-

tette a Rubinek-féle javaslatot és ismertette az új pártalakulását. A párt szintén a holnapi nap folyamán fog döntő határozatot hozni.

A kormány nem avatkozik Andrássyék ügyébe.

Budapest, november 28. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Politikai körökben az utóbbi napokban élénken tárgyalták Bethlennek a kereszténypártban elhangzott nyilatkozatát Andrássy és társai fogvatartása ügyében. Tudósítónk utána járt a dolognak a kereszténypártban és megállapította, hogy Bethlen a letartóztatottak ügyében a hozzáintézett kérdésekre azt felelte, hogy a kormány az ügyet a bíróság kezébe tette le és hogy semiképp sem óhajt ebbe belenyulni. Egyébként is ferde színben tűntetné fel a független bíróságot az a körülmény, ha a jelen esetben fogvalevőkkel szemben más eljárást alkalmazna, mint más hasonló bűnösökkel szemben. — Minden egyéb híresztelés nem fedi a valóságot.

A katonai ügyészség csak a királypucss kezdeményezői ellen jár el.

Budapest, november 28. A királypucssal kapcsolatban letartóztatott katonai személyek bűnyűgyében a katonai hatóságok a büntető perrend idevonatkozó szakaszai szerint csak azok ellen folytatta le a bünvádi eljárást, kik akár mint szervezők, akár mint felbujtók résztvettek a királypucss és a budaörsi csata előidézésében. Azon egyének ellen, akik alárendelt szerepben magasabbrangú katonatiszt parancsát követve vettek részt az eseményekben, az eljárást a kormányzó útján kiadott amnesztia-rendelet értelmében megszüntessék.

Esküdték továbbra is fogva maradnak.

Budapest, november 28. A budapesti törvényszék vádtaácsa Kiss István táblabíró elnöklete alatt ma foglalkozott Esküdt és társai bűnperében azon felfolyamodással, melyet az ügyészség adott be a vizsgálóbíró azon végzése ellen, mellyel elrendelte a letartóztatott terheltek szabadlábra helyezését. A vádtaács a vizsgálóbíró végzésének megváltoztatásával úgy döntött, hogy valamennyi terhelt további fogvatartását rendelte el. Elrendelte azonban, hogy ha Bencze József dr. 500.000 K, Kende György dr. 300.000 K és Brezina Gyula 100.000 K biztosítékot letétbe helyez, ezen óvadék mellett szabadlábra helyezhetők. Mengele Lajos terhelt ügyére vonatkozólag nem döntöttek.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában

Amen.“

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR! Fürst József „Kékcillag“ áruház

szuterén helyiségében, ahol a hullám-árakért kerülnek eladásra nagy mennyiségű maradványok, kabátok, ruhák, pongyolák.

Telefonszám: 388.

Sopron és környéke ragaszkodik Magyarországhoz.

Budapest, november 28. Sopron és környékének ma délután ötven tagu küldöttsége tisztelt Bethlen miniszterelnöknel, hogy a magyar haza iránti hűségüknek és ragaszkodásuknak kifejezést adjanak. Bethlen örömmel vette tudomásul a ragaszkodást a honi földhöz.

— Megvagyok győződve — mondotta — hogy az ottani lakosság minden tagja tekintet nélkül anyanyelvére a magyar haza hű fia.

A küldöttség tagjai éljenzéssel fogadták a miniszterelnök szavait.

Róma, november 28. Az *Agentia Italiana* jelenti Párisból: A nagykövetség tanácsa folytatta tanácskozási a nyugatmagyarországi népszavazás idejére elrendelt intézkedésekről, melyek a népszavazás zavartalan lefolyását és a rend fenntartását biztosítják. A lap szerint a nagykövetség tanácsa nagyobb nemzetközi csendőrszolgálatok Nyugatmagyarországba való küldését rendelte el.

Sopron, nov. 28. Az osztrákok vasárnap megszállották Rétfalva, Rendek, Léka, Alsó- és Felsőlászó és Repeckének községeket.

Bécs, november 28. A nemzeti tanács külügyi bizottsága holnapi ülésén valószínűleg minden nehézség nélkül ratifikálni fogja a velencei egyezményt.

HIREK.

— **Advent.** Megjött Télapó. Hófehér leple felméteres magasságban borul a földre. Nagy a gazdák öröme. A hótakaró alatt nem fagy el a vetés. Nagy a korcsolyázók öröme. A Bárány-korcsma melletti tavon vígan siklik a korcsolya. Nagy a szánkázók öröme. Exotikus egyenruhás antant-tisztekkel siklik a hófehér utakon a szántalp. S nagy a szegények bánata. Fűteni kellene s nem lehet a fát megfizetni. A gyereket iskolába kellene küldeni. De nem lehet a cipőt, a ruhát megfizetni. Megriadt varjak nagy serege tanácstalanul röpök a ködös magasságban. Bohém verebek csodálkozva látják, hogy új, hófehér abroszt kapott az asztaluk, de nem kerül rajta terítékre fű, mag, rovar. Szegény kis proletárijai a madárvilágnak, ők nem örülnek a változásnak. Hétfőn kezdődött a katolikus anyaszentegyház legpoétikusabb ünnep ciklusa: advent. A hajnali miséken buzgón száll a magasságba a fohász: Istennek Fia, szüless meg újra a szivekben s hozz nyugalmat, egyetértést erre a sokat szenvedett, megtépett magyar hazára.

— **Három krumpli egy forint.** (Levél a szerkesztőhöz.) Igen tisztelt szerkesztő ur! Ne tessék haragudni, hogy az országos nagy problémák mellett, mint pld. a kormányválság, az egységes párt és a miniszteri tárcák ügye a közönséges krumplira hívom fel a b. figyelmét. Lehetséges, hogy nem hazafias dolog, hogy ilyen nagy és világrengető problémák mellett ennyire kicsinyes vagyok. De hát édes jó istenem nem tehetek róla, hogy nekem és családomnak naponta ennünk kell és hogy a lendületes nagy problémáktól, melyek ma az u. n. politikai életet teljesen betöltik, nem telik meg a gyomrunk és így szükségünk van arra a bizonyos krumplira, melyből ma már három darab egy forint a kanizsai piacon. Ne méltóztassék rossz néven venni, hogy ez a jelenség jobban megdöbben, mint a nagypolitika összes hullámverése. Én igen egyszerű ember vagyok és ennek dacára

nyíltan bevallom, a politika tudományához nem értek. Mégis úgy gondolom, hogy odafenn a pártprogramok, egységes pártok és egyéb politikai problémák megoldását a piacokon kellene kezdeni, ahol ma három krumpli egy forint, egy tojás 12 korona és egy kiló zsír 200 korona. Én hiszek és bizok a leendő kormány politikai programjában, de mit ér ez a hitem, ha az emelkedő nyomorban és drágaságban elpusztulok. Azt hiszem, minden nagy, egységes és mindent átölelő hatalmas problémák és programok helyett többet érne, ha a krumpli párja nem kerülne két koronába. *Egy realpolitikus.*

— **Történet 1921-ből.** A nagy lakodalmak, nagy dísznótorok, nagy bankettek korszakát éljük. Soha ilyen nagyarányú évészek-ivások, dőzsölések nem voltak. Az igaz, hogy a nyomor is régen volt olyan sötét, mint most. Tegnap délelőtt egy levelet mutattak nekünk. Amilyen megindító a levél, épp olyan jellemző a mai állapotokra. Az egyik szerénységéről közismert idősebb magántisztviselő írta a főnökének s szól betűről-betűre ilyenképpen:

Mélyen tisztelt W. Ur!

A legnagyobb szégyenkezéssel jelentem, hogy ma nem mehetek be, mert a cipőm annyira rossz, hogy el kellett küldetnem a suszterhez. Eddig, míg szárazabb volt az idő, eljárástam benne, de a nagy havat már nem bírja ki. Talán holnapra elkészül s akkor pótolhatom a mulasztást. Legnagyobb tisztelettel, stb.

Eddig szól a magántisztviselő szomorú helyzetének érdekes dokumentuma. Az öreg magántisztviselő, aki közel harminc éve görnyed a pulpitus fölé, aki egy emberöltőt töltött el ernyedetlen, becsületes munkában, — odajutott, hogy nem mehet ki az utcára, míg a suszter meg nem talpalja „a cipőt.” Az egyetlen cipőt. És hányan nem mehetnének ki az utcára, ha a kopott felsőruha el nem takarná a fehérneműbeli hiányosságokat. S a szegény öreg magántisztviselő szégyenkezik. Pedig nem neki kellene pirulni.

— **A magántisztviselő teadélutánja.** A magánalkalmazottak vasárnapi teadélutánján ritka élvezetet nyújtott báró Rosenbach Irén, a Nagykanizsai Zeneiskolának az Orsz. M. Kir. Zeneművészeti Főiskolán államvizgázott tanárnője bravuros játékkal. Liszt, Chopin és Beethoven voltak a számai és bár köztudomásu volt, hogy a késői felkérés miatt alig pár órája volt a gyakorlatozásra, mégis általános meglepetést keltett játéknak tökéletes kiforrottsága és fejlettsége. Tónusának zengése és ereje, csodálatos technikai könnyedsége, művészi frazirozása a hozzáértők őszinte bámulatát vívta ki. Sokat tapsolt a közönség még Siposs Emma és Eppinger Mancsi énekszámainak, melyeket Sipossné-Cathry Emma, a zeneiskola énektanárnője kísért a megszokott ügyességgel.

— **Az Irodalmi Kör** énekkara ma este 6 órakor a Rozgonyi-utcai iskola 8. sz. termében (a bejáratól jobbra a második ajtó) próbát tart. A december első felében rendezendő hangversenyre való készülés miatt a tagok pontos megjelenését kérem. *Rács.*

— **A megszállás és a házassági jog.** A napokban igen érdekes ügy került a nagykanizsai anyakönyvvezető elé. Egy pár akart megesküdni, akik azonban igen körülményes viszonyok között éltek idáig. A pár a megszállás alatt Csáktornyan házasságot kötött, azonban tekintettel arra, hogy a megszállók a magyar polgári hatóságok működését nyomban a megszállás után felfüggesztették, csupán az egyházi hatóság előtt kötötték házasságot. Most az a kérdés merült fel, vajjon ez a házasság, mely a polgári hatóságok közreműködésével nélkülözi, érvényes-e vagy sem. A nagykanizsai anyakönyvi hivatal arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Csáktornyan, a lelkézi hivatalban kötött házasság érvényes házasság, mert abban az esetben, ha a polgári hatóság nem működik, a lelkész előtt kötött házasság teljes jogérvényű házasság és így addig a felek közül egyik sem köthet újból házasságot, míg az egyházi hatóság előtt kötött házasság felbontva nincsen.

— **A hadirokkantak hangversenye** nyitja meg az idei szezon koncertjének hosszú sorozatát. Kanizsa koncertlátogató publikumának még élénk emlékezetében van a hadirokkantak két évvel ezelőtt rendezett nagyszabású estélye, mely művészi és társadalmi szempontból egyaránt magasan felülemelkedett az utolsó esztendő kultúreseményein. A hadirokkantak, özvegyek és árvák szövetsége szombati hangversenyével, ugylátszik, tul akar tenni minden eddigin és olyan gazdag, változatos és művészi programot állított össze, amely minden várakozást felül fog mulni. Az Ipartestület dalárdája, Jäger Józsa, Sauer mann Ferenc, Garamölgyl Iván, Teasdale Ilona, Majtinszky István és Dános Lili a hangverseny szereplői, a műsört pedig egy frappáns humorú vigjáték fejezi be, amelyben városunk legkiválóbb műkedvelői lépnek fel. Ehhez hozzávesszük még, hogy a műsört reggelig tartó tánc követi (a rokkantaknak megengedték.) A részletes műsört egyik legközelebbi számunkban közöljük.

— **Gyászrovat.** Az igaz részvét impozáns megnyilatkozása mellett történt meg a korán elhalt ifj. Wilde Ferenc a Nagykanizsai Takarékpénztár r. t. cégvezető főtisztviselőjének temetése vasárnap délután fél 4 órakor a r. kath. temető halottas házából. A végtisztességen megjelentek a Nagykanizsai Takarékpénztár r. t. igazgatóságának és felügyelő bizottságának képviselői dr. Fábian Zsigmond alelnök vezetésével, a nevezett intézet tisztviselői kara, továbbá az összes pénzintézetek tisztikara, a letenyi takarékpénztár képviselői, valamint nagyszámu intelligens közönség. A szakadó havazás is mintha az ég gyászát jelképezte volna és mély megindultság vett a jelenvoltakön erőt, mikor a díszes sarkophagot-utolsó útjára kihozták. A beszentelést Törzsök Ignác f. r. atya végezte teljes segédlettel, a gyászéneket pedig Rátz N. János főkéntor énekelte. A szertartás után a Hild család sirboltjához kísérték el a díszes koszorúkkal elborított koporsót, holis a végső áldás után elhelyezték. — A Nagykanizsai Takarékpénztár r. t.-nak újabb halottja van. Csányi János, az intézet régi hűséges szolgálója vasárnap reggelre rövid szenvedés után 70 éves korában meghalt. A boldogult 27 éven keresztül volt a nagy intézet

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO!!

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok **Barta Miksa** elsőrangú női divathazában szerezhető be. Az időrehaladó idény miatt a még raktáron lévő női és leányka kabátok mélyen lezártított árban. Megtekinthető minden vételkényszer nélkül. Fő-ut és Csengery-ut sarak.

szolgálatában és szorgalma, megbízhatósága és hűségével általános elismerést vívott ki magának. Rövid ideje nyugalomba vonult, mert betegeskedni kezdett és hatalmas szervezetén mindinkább erőt vett. Nyugdíjazása óta csak házi teendőivel foglalatalkodott és ezek végzése közben hirtelen rosszul lett és nem is tért többé magához. A megboldogultban Csányi László székesfehérvári egyházmegyei segédlelkész édesatyját gyászolja. Temetése ma délután 3 órakor lesz a r. kath. temető halottasházából.

— **A népfőiskola megnyitó előadása** december elsején, (csütörtökön) este 7 órakor lesz a polgári fiúiskola nagytermében. Az országos szabadoktatási tanács támogatásával rendezendő tanfolyamon mindenki ingyen tanulhatja meg a legszükségesebb ismereteket. A népfőiskolának az a célja, hogy a magyar földműves-, iparos-, kereskedő- és munkásosztályt magasabb műveltséghez juttassák s ezáltal úgy az egyes hallgatók, mint az egész magyar nemzet boldogulását elősegítsék. Az igazgatóság mindenkit szívesen lát az előadásokra, melyeknek látogatása teljesen díjtalan.

— **Köztisztviselők fegyelmébe.** Mivel a november havi kedvezményes zsir kiosztását teljesen befejeztük, megkezdjük a többi kedvezményes áruk kiadását: Kedden és szerdán a nyugdíjasok; csütörtökön a városi posta; pénteken városháza; szombaton rendőrség, állampénztár, folyammérnökség, pénzügyőrség stb. kishivatalok. Hétfőn a tanítószék. *Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezet üzletvezetősége.*

(x) **Gróf Monte Christo befejezését a „Holt kezét” mutatja ma be az Uránia-mozgó. A szenzációsan érdekesítő világhírű regény befejező része a mozilátogató közönségnek valósággal ingyen csemege, melyet örömmel néz meg mindenki.**

— **A Kőzalkalmazottak Beszerzési Csoportjának közleménye.** Az 1921. évi ápr.—aug. hónapjaira járó kedvezményes tüzfára kiadott utalványt még néhány tag ma sem váltotta be. Miután a Kondor-féle faterlepen a csoportnak fakészlete már nincsen, utóljára figyelmeztetjük az utalványtulajdonosokat, hogy utalványaikkal legkésőbb f. é. december hó 2 ig jelentkezzenek d. e. 10—11 óra között a csoport elnökségénél (törvényszéki palota, emelet, 3. sz. szoba), hol az utalványokat pénzben kifizetjük. Ezen időn túl a csoport senkinek sem fizethet, sem pedig a felek által befizetett összeget nem térítheti vissza. *Az elnökség.*

(x) **Ohnet György világhírű regényét a Sarah grófnő címűt mutatja be a Világmogó ma kedden és szerdán. A címszerepet Francesca Bertini, az olasz filmművészet representánsa, miként elnevezték, a „fekete filmcsoda” játssza a tőle megszokott grandiositással. A regény eme filmváltozata egyike az olasz kinematográfia nonplus-ultrájának s ez az, ami e filmnek oly nagy erkölcsi sikert biztosít, ennek bizonyítéka a közönség körében már is megnyilvánult nagy érdeklődés, amennyiben rengeteg előjegyzés történt a jegyekre. Előadások pontosan 6 és 1/2 óra-
kor kezdődnek.**

(x) A **„Magyar Nép”,** Rákossy Gyula kitűnő képes családi lapja legújabb 48 ik számában szép fényképfelvételeket közöl az Oroszországból hazatért tuzsok budapesti fogadtatásáról, bemutatja Szembek gróf, az új lengyel követ arcképét, az Allami Nőipariskolát, az Apponyi emléktábla leleplezését stb. A szövegrészből a „Szilánkok”-at, Benke Tibor és Fodor Pál verseit, Szigethy József novelláját, Bay Dóra eikkét, Kelemen Andor gyermekmeséjét, továbbá a változatos hír és gazdaság rovatot emeljük ki. A „Magyar Nép” előfizetési ára negyedévre 60, félévre 110 korona. Egyes szám ára 5 korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 30. szám.

Kis ember nagy bottal.

— Háborus idill. —

Írta: **Halla István.**

Olyan pompásan el voltak látva, hogy ha megéheznek utközben, hát akár meleg ételt is ehetnek: Jóska tud galyat szedni és tüzet rakni, s meg is tudja pörkölni a szalonnát. Pedig az a világ legfőlségebb eledele. Babi is tud segíteni a galyszedésben meg a pörkölésben. De legkivált az evésben.

Tiszta ünneplő ruhába öltözött Jóska is, Babi is. Igaz, hogy vászon a fehéreműjök, de nem is szakad olyan hamar, mint a hivány gyolcs. Az is igaz, hogy a csizmájuk akkora, mint a felnőt emberké, de legalább elfér azokban jókora csomó szalma, mely nem enged megfázni a lábat. Meg aztán a nagy csizmában gyorsan lehet haladni, mert ha jönnék iramodnak, hamarjában meg se tudnak állani. Viszi őket a csizma.

Minden szükségessel ilyen gazdagon ellátva vasárnap még sötét hajnalban az anyarabizta Babit Jóska s anyját mondott utaválóznak:

— Vigyázz, mert a városban megcsalják a falusi embert és hamar megbüntetik!

Jóska persze rándított egyet a vállán és azt mondta:

— Nem kell engem féltetni!

És a két gyerek elindult Isten hírével. Csunya ködös idő volt, csak tíz óra felé tisztult ki annyira, hogy valamit látni lehetett. De a gyerekek nem tévesztették el az utirányt, mert a tájékozásban nagy tapasztalatuk volt. Vidáman lépegettek Olyan szépnék találtak azt a szomorú időt, akárcsak a nyári nap ragyogott volna. *Hogyno örülnének, mikor az édes apjukhoz mennek?*

Imitt-amott pihenni kellett a Babi iránt való tekintetből. S mégis csak hidegen otték a szalonnát, mert a sütéshez való időt meg akarták takarítani. Aztán úgy is pompásan izlett a füstölt szalonna, melyre főlséges vizet ittak egy itató-kutnál és eszökbé se jutott, hogy kole-rát ka-hatnak.

Mire délután négy óra tájban besötétedett, szerencsésen beértek egy kis községbe. Ott éjjeli szállás után kellett nézni. De ez csak gyerekjáték volt, olyan könnyen ment. Hiszen odahaza kioktatták őket, mit csináljanak. Egyszerűen beállították a legelső viskóba: csakugyan az volt a pásztorlakás.

Persze kaptak szállást. A földhöz ragadt szegények segíteni szoktak egymáson. A pásztor

felesége főtt krumplit is adott a gyermekeknek vacsorára s annyira kínálgatta őket, hogy teljesen jóllaktak.

Igy aztán nem csoda, ha szépeket álmodtak a bíka-istálló padlásán az illatos szőnyegen.

Másnap még reggelit is kaptak. Sült tököt. Az meg olyan pompás eledel, hogy meg se lehet érteni, miért hiányzik a mágnások asztaláról?

Mivel pedig a vándoroknak sietni kellett, hogy minél előbb elérjenek vágyuk helyére, azért reggelizés után mindjárt elindultak. Gyorsan lépegettek és keveset beszéltek. Az eredmény az ott, hogy már délelőtt 10 óra tájban a városban voltak.

És gyönyörködtek mindenben. Az emberek nagy része csak azt látja, hogy poros, füstös a város. És kiállhatatlannak találja a folytonos lármát. Hát ez a két gyerek csupa különös szépséget talál benne.

De azért sok furcsaságot is látott Jóska a sok gyönyörűség mellett. Hogy például a városi ember miért szalad valamennyi, mikor mehetne tisztességesen is s hogy miért mosolyog valamennyi, ha őket meglátják? Talán azt találják nevelésnek, hogy a fiunak furkós bot van a kezében, a kis lány pedig kosarat hordoz a karján? Vagy talán éppen azt nevetik, hogy ők csizmában járnak, mikor a városban sárga cipőt viselnek a katonák is? (Akkor még sárga cipőben feszítettek a magyar bakák s Pilsenben ezredparancs tiltotta meg a sárga bakancs viselését, mert a cseh hölgyek sok ballépést csináltak a sárga cipő miatt s így az erkölcs volt veszélyeztetve.)

Egy másik ember nevetve megszólítja őket:

— Hová igyekeztek, gyerekek?

Ilyenkor bátran feleli Jóska:

— A nagy korcsmába!

A városiak nevetnek, mikor Jóska még hozzátesszi:

— A Zsiga bácsihoz!

A nevetők mind többen gyülekeznek köréjük: kíváncsi és csufolódó. Egy öreg ur is odavetődik, ki közelebb lép Jóska-hoz és bárátságosan mondja:

— Itt a városban nincsen nagykosma, Zsiga bácsi pedig sok van, azért nehéz lesz megtalálni. Hanem majd én elvezetlek benneteket valahová, mert gondolom, hogy melyik vendég ő az. Gyertek csak velem.

Jóska becsülettudóan megbillentette a kalapját a mutató ujjával és azt kérdezte:

— Kit tisztelhetünk az urban?

Erre az öreg ur is elneveti magát:

— Én olyan ráérő ember vagyok, ki sétálástért kap fizetést. Vagyis nyugdíjállományban vagyok.

Jóska elértette. Meglőkte Babi kezét s azt sugta:

— Tréfál ám ez a bácsi, mert senkinek sem fizetnek sétálásért!

Babi mosolyogva biccentett fejével: érti.

Pedig az öregur igazat mondott: mint volt miniszteri tisztviselő nyugdíjaztatta magát, mikor a felesége ebben a városban egy házat örökölt. Azóta sétálgatással tölti az időt s mégis huzza fizetését. A kis városban tisztelték jó módja miatt, méltóságos címe miatt s mert sógora volt egy valóságos miniszternek.

Jóskának feltűnt, hogy az öregurat olyan alázatosan köszöntik. Mit félnek tőle? Lám, ő bátran felelget mindenre, amit utközben kérdez.

TEKINTSE MEG

kirakatainkat és győződjék meg áraink olcsóságáról. Amíg a készlet tart, **szerezze be SINGER JÓZSEF ÉS TÁRSA** karácsonyi és ujévi szükségletét **S** Erzsébet-téri divatáruházában.

Elmondja, ki az a Zsiga bácsi s hogy mi dolguk lesz a gimnáziumban. Az öregur biztatja: — Bizonyosan megtaláljuk mindkettőt: Zsiga bácsit is, meg az édes apátokat is.

Amint mendegélnek, Jóska felhasználja tapasztalásra a menekülői időt is. A falusi gyerek sürkésző esztét sok dolog ragadja csudálkozásra.

Például a gyagjáró, mely végnélküli hosszúságban nyúlik, mégis egy darab kőből van. Hol lehetett akkora követ találni s hogyan lehetett ide hozni? Aztán azokat a nagy lámpásokat, melyek a magas vasoszlopokon függögenek, hogyan gyújtják meg? Milyen hosszú lajtorja kell oda?

Az öreg ur megmagyarázta, hogy a kőutat aszfaltnak hívják és nem hozzák egy darabban, hanem úgy öntik. Az ivlámpákra meg azt mondta, hogy csak úgy maguktól gyulladnak ki, mikor egy kicsi billentyűt elfordítanak. Villám ég bennük.

Ezen persze nevetett Jóska Kitalálta, hogy megint tréfál a városi ur a falusi gyerekekkel. Mert az „aszfal” öntését még el lehetne hinni, de az igazán lehetetlen, hogy a lámpás magától gyullad meg.

Eközben messze bementek a városban és minél beljebb értek, annál több katonával találkozott. Jóska büszkén sugta hugának: „Látod, ilyen az édes apánk is!” Bábijaszán jól megbámulta őket, hogy otthon elmondhassa, milyenek.

Egyszer csak megáll az öreg ur és azt mondja:

— Itt az Arany Korona. Azt hiszem, ez lesz a „nagykocsmá”, mert ennek nagy udvara van és ide járnak a falusi kocsik. Gyerünk be, majd megkeressük Zsiga bácsit!

(Folyt. köv.)

A korona Zürichben.

Budapest, nov. 28. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlatkor) — 57¹/₂, osztrák korona: — 16, az osztrák bélyezeit bankjegyé pedig — 11 szantim.

TŐZSDE.

Budapest, november 28.

Valutapiac: Napoleon 2800, Font 3400, Léva —, Dollár 819, Francia frank 5565, Lengyel marka 23¹/₂, Márka 312, Lira 3450, Osztrák 12, Rubel 58, Lei 693, Szokol 889, Svájci frank —, Koronadinar 1100, Frankdinar —, Holland forint —, Bécsi kifizetés 12¹/₄.

Értékek: Magyar Hittel 9100, Osztrák Hittel 1180, Hazai 700, Jelzálog 300, Leszámitoló 700, Kereskedelmi Bank 7750, Magyar-Olasz 323, Beocsini 7050, Drasche 5300, Általános szén 13700, Szászvári 4700, Saldótarjánai 6900, Urikányi 7400, Rima 3450, Schlick 1275, Guttman 5000, Nasici 22100, Danica 3225, Klotild 4275, Magyar Cukor 18600, Adria 8700, Atlantika 3100, Királysor —, Bosnyák-Agrár 1140, Lipták 547, Phöbus 800, Vasmezei Villamos —, Cizellmalom 2750, Konkordia 2600, Déli Vasut 1400

Szerkesztésért felelős a főszerkesztő.

Karácsonyra a legkedvesebb és leghavosabb ajándék egy pár Miltényi cipő

készen raktáron, vagy megrendelésre kapható:

Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában Fő-úton, a város palotájában.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében
Telefon 74. Telefon 74.

A hétköznapi előadások ezentúl pontosan 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

Kedden és szerdán Francesca Bertini, az olasz fekete „filmsoda” felléptével

Ohnet György világ-**Sarah grófnő** Dráma öt felvonásban
hírű regénye

Csütörtökön és pénteken Olaf Föns és Clara Weith felléptével a

Pusztító vész 5 felvonásos dráma

Helyárak: Páholy 22 K, zsölje 18 K, I. hely 15 K, II. hely 12 korona, III. hely 7 korona.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepeken fél 4, 5, 7 és 9 órakor. Pontos kezdés!

Apró hirdetések.

Eladó egy használt, de jó állapotban levő szmoking öl öny egy magas és egy teljesen új szmoking mellényvel. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Jobb családból való fiú vagy leány tanulóknak azonnal felvétetik Deutsch József rövidáru kereskedésében.

Háziszolga és tanonc felvétetik Reichenfeld hus/ústöldében. 6928

Uri családnál jó házikoszt kihordásra is kapható. Cim a kiadóban. 6934

Egy kakasnélküli 20 cal. vadászfegyver, belga gyártmány és 10 hónapos vizsla eladó. Cim a kiadóban. 6934

Eladó ház a Sugár-úton, még öt évig adómentes. Ugyanott egy világos hálószoba butor eladó. Bővebbet Magyar-utca 5. sz. alatt.

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

Csak ma!

Kedden, november 29-én

Gróf Monte Christo

Folytatása a Holt kéz!

6 felvonásban.

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepeken fél 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholy 22, zsölje 18, körszék 10, fenntartott támlásszék 14, támlásszék 12, körszék 7 korona.

Köztisztviselőknök páholy 14, zsölje 12, körszék 10.

Hizott sertéseket

vásárolunk mindenkor napi árban 4898

Magyar Élelmiszerszállító és Árukereskedelmi Részvénytársaság
Nagykanizsai fiókja Király-utca 34. sz.

Telefon nappal: 316. Telefon éjjel: 260

Behuzóleányokat

felvesz a „Hungária” seprő- és kefégyár Erzsébet királyné-tér 17. sz.

6935

Szigriszt László

Ingatlan, üzlet, lakás és pénzkölcsön közvetítő irodája

Sugár-ut 6. — Telefon: 285. interurbán

Birtok

Eladó birtokok:

38 holdas Somogygyeében, marcalli járásban, áll 28 hold szántó, 3 és fél hold rét, 1 és fél hold fenyveserdő, többi legelő. Zsuppos épület. Igen jó termő laza talaj. Élő és holt felszerelés . . . K 1,100.000

32 kis holdas Keszthely vidékén, áll 22 hold szántóból, 2 hold rét, 3 hold erdő és legelő, 2 hold kitérő szőlő, 3 hold belsőség. Lakás csak bérlettel van. Faluban hárs vehető. Igen jó, agyagos föld. Élő és holt felszerelés . . . K 2,000.000

310 holdas Zalában, 340 hold szántó, 50 hold rét, 60 hold legelő, 350 hold 30 éves erdő. Jó talaj. Gazdasági lakás. Elegendő cselédlakás és egyéb gazdasági épületek. Teljes élő és holt felszerelés. Vetőmag, konvenció, szalma, 12 ökör, 6 ló, 8 növendék marha, 340 birka, 40 sertés. Ára: K 12 000.000

100 holdas Tolnában nagyjából szántó kevés rét és 3 hold kitérő szőlő. Igen jó talaj. Jó lakás. Elegendő istálló. Vasutállomás mellett. Szép birtok. Azonnal átvehető . . . K 3,000.000

208 holdas Zalában 95 hold szántó, 95 hold szép erdő, 19 hold jó rét, elegendő épület, uriak községben, 3 pár ló, elegendő szalma, szalma, egész évi cseléd konvenció K 7,300.000

60 holdas Zalában 57 hold szántó, 3 hold jó rét, könnyű munkálta talaj, elegendő épület, felszerelés esetleg átadó . . . K 2 800.000

36 holdas Zalában vasutállomás mellett 19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kitérő szőlő, elegendő épület, holt instrukció, teljes szőlészeti berendezés . . . K 4,000.000

1 hold föld Balas mellett prima talaj a falu szélén, ház-helynek is alkalmas.

49 holdas Somogyban, Nagykanizsától 20 km-re, benne 5 hold rét, épület nélkül, magyar holdankint . . . K 35.000

18 holdas nagykanizsai járásban szántó, rét, szőlő és két szép házhely, erdő épület csak a szőlőben, igen szép birtok . . . K 2.200.000

17 holdas szőlőbirtok pacsai járásban. Ebből 8 hold szőlő, többi szántó és rét. Új szindelyes azonnal elfoglalható jó lakóépület dollár 3000

14 holdas Nagykanizsa határában szőlő, szántó és prima kaszáló, igen jó épületek, szép birtok, azonnal átvehető . . . dollár 3.000

8 hold kitérő szőlő pacsai járásban épülettel, teljes felszereléssel . . . K 1,500.000

11 holdas Balatonvidéki birtok, áll 4 hold szőlőből, fél hold akácás, többi szántó, Szép gyümölcsös. Nádfedeli lakás és istálló K 750.000

4700 négyszögletes prima szőlő Észak-Zalában -80 hl. évi termésrel, kitérő bort terem . . . dollár 2000

12.000 négyszögletes szőlőbirtok Balaton vidékén, 9.000 négyszöglet szőlő, többi szántó és akácás, épülettel, hordó és egyéb felszerelés, évi termés 250—300 hl., kitérő balatonvidéki bor terem . . . K 4.000.000

Szőlőbirtokokat keresek megvételre. Nagybirtokot keresek megvételre nagyszámu megbízóim Zala-, Somogy-, Vasmezeiből. Megbízásom van több 6.000.000 koronáig, három 12.000.000 koronáig és két 20.000.000 koronán felüli birtok vételére.

Birtokbérletet keresek 20 holdtól 3000 holdig. 1 holdas erdő átlag 40 cm. vastag nagyrészt tölgyfa, fővonal közelében . . . K 300.000

2 holdas erdő, idős fák, felo fenyő, keszthelyi járásban Erdőbirtokokat megvételre keresek. Birtokparcellák épületekkel és anélkül Zalában eladók.

Ház

Emeletes adómentes modern ház belvárosban K 800.000

Új ház modern nagy lakással, nagy udvar és kerttel . . . K 450.000

Magányos több ház kerttel eladó . . . K 350.000

Kiskanizsán több ház eladó.

Kilcsy-utca 51. szám alatt ház, 3 szoba, két konyha, kis kert . . . K 230.000

Belvárosban több lakással földszintes ház kerttel . . . K 600.000

Elfoglalható 2 szobás lakással belvárosban földszintes ház nagy kert, istálló, öreg épület, sok anyaggal . . . K 450.000

Nagyobb lakóház 6 lakással, igen jó épület, nagy udvar, nagy kert, 100 négyszöglet szőlő a kertben . . . K 1.000.000

Keszthelyen és Zalaegerszezen jobb ház eladó

Egyéb ingatlan

Malmokat keresek megvételre. Nagykanizsai kocsma jóforgalmu utcában, teljes berendezés, szép épületek, udvar, kert K 1,100.000

Vendéglőbérletet Nagykanizsán átadó. Zalaegerszezen nagy kocsma eladó üzlet ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berendezéssel nagyforgalmu helyen . . . K 500.000

Üzlet

Átadó fiúhelyiségeket keresek forgalmas utcában magas lélelési díjért, esetleg berendezéssel és árukészlettel is.

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Fő-ut 15. szám.

Nyomda:

Fő-ut 5. szám.

Megjelenik hétfő ki-
vételével minden
nap kora reggel.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hozva
vidékre postai szétküldésselEgy hóra . . . . 50 K
Negyed évre . . . 140 ..
Félévre . . . . 280 ..
Egész évre . . . 560 ..Egyes szám ára
3 koronaSzerkesztőségi és kiadóhivatali telefon 78.
Főszerkesztő lakása 71. Nyomdai telefon 117.

Főszerkesztő:

TÓTH ZOLTÁN

Társaszerkesztő:

Dr. HIRSCHLER JENŐ

Hirdetések délután 6 óráig vé-
tetnek fel díjazás szerint.

Adventi szimfonia.

Miért felhős az ég, miért kell el-
felejteni az égbék szint, a sugaras
delet, aranytapétáját a fekete világ-
nak. Kétségbeesett rezignációval lát-
juk összetartozandóságunkat minden-
nel, ami földi; a lelkünk is borús, a
kedvünk is vizenyős, keserű emlékek
sarában gázolunk térdig és sárral
fecskenéz be a boldogság suhanó
autója. A boldogságból ugyanis csak ez
a miénk. Milyen nehezen tanulunk,
milyen gyorsan felejtünk. A napos
délelőttök mintha csak a gyermek-
mésék emlékeiben élne, olyan régi,
olyan elveszett, olyan messziről fölénylő
már minden, ami szin volt, meleg volt,
fény volt, ígéret és teljesülés volt. S
most csak köd és eső, sár és felhős
ég, örök borulás és örök mélabu, a
vigasztalanság egyenruhájába öltöztek
a lelkek és a tájak. Miért nem lapoz-
hatunk a gyermekkor ártatlan öröme-
vel a világ képeskönyvében? Miért
nem suhan autóm a Via Appián, miért
nem csöngetyüzik szánkóm Szent Pé-
tervár havas utcáin, miért nem utaz-
hatom stulkjörén a norvég utakon,
yachtom miért nem ringat a Földközi
tengeren, miért kell töled elbucszom
szent: Örök Város, töled, Páris
s miért kell Ewerst olvasnom, amikor
utazni akarok a dsungelek között?
Miért nem mehetek Japánba, amikor
virágozik a cseresznyefa, miért kell
moziba mennem, amikor Kinát akarom
láttni? Miért lett szűk börtön az élet,
miért lett börtönör minden barát,
miért lett kicsi szoba a végtelen világ?

Miért veszett el nyugalmas békénk?
Miért kell átreszketni az éjszakát s
átvergődni a nappalokat? Miért fordult
ki tengelyéből a világ, az ethika,
a morál, a becsület s minden, ami
mértéke volt a tettnek s utjelzője az
elhatározásnak? Miért kell büntudat
nélkül bűnhődni, bűn nélkül vezekelni,
ítélet nélkül senyvedni? Miért nem a
lélek békéje s a test nyugalma az ur,
miért nem ezeket szolgáljuk a nagy-
szerű élet alázatos szerelmével és
térdre kényszerítő áhitatával, miért
találunk tabu-szavakat és fétis-fogal-
makat, hogy legyen mit szolgáljunk
vérrel, verejtékkal, fiatal étellel, érett
bölcseességgel, zengő szavakkal és
visszhangos tettekkel, amikor mi le-
hetnénk a világ urai, mi szolgálme-
rek? Mint Turgenjev az utszéli kol-
dusra, miért nem borulunk rá szent
embertestvéreinkre mi is tiszta jósa-
gal, puha szeretettel, áldó meleggel,
a reátalálás üdvözítő boldogságával?

Miért hajszolt vad az ember, miért
használjuk vadaskertnek az élet gyer-
mekjátékterét, amikor nincs szebb
gesztus, mint a kézfogás és nincs föl-
telmesebb gyalázat, mint a kiontott
vér? A lelkünkben miért a gyűlöletnek
vetünk nyoszolyát, halott nászágyát
tornyosíthatnánk föl a békének és
megbocsátásnak? Miért nincs senki,
akire, mint mezitelen karácsonyfára a
csörgő aranydiót, ráaggathatnánk haj-
bókoló hódolatunkat, tömjénes ünne-
pünkét? Miért kell félni, amikor
bizni szeretnénk, miért kell futni, ami-
kor meg szeretnénk állni, miért kell
védekezni kézzorításra emelt kezünk-
nek s miért kell magunkat munkában,
harcban, tülekedésben az összeroska-
dásig hajszolni, amikor szeretnénk
szétnézni az Isten ragyogó világában?
Miért nem higgad le a harag, hül ki
a szenvedély, tisztul meg a látás, hogy

ne vérgőzben lássuk a vonagló vilá-
got, hanem vasárnap délelőtti napsü-
tésben? Hogy harangszót halljunk,
csöndes beszédre figyeljünk, imává
szelidüljön a káromkodás és áldássá
az átok. Hogy buza teremjen a föl-
dön, ahová ólomgolyókat vetettek s
amit vérrel öntöztek. Hogy halkuljon
el a fájdalom jajja s legyen bátrabb
és zengőbb a játékos jókedv. S ami
vad szitok, durva röhely, bántó kár-
öröm, lealázó gög, hajrázó hajsza
szennyezi be és zavarja meg az isteni
csöndet, mind olvadjon össze a béke
és szeretet szárnyaló himnuszává.

Miért véges az élet és miért vég-
telen, a szenvedés? Miért szűk ketrec
az öntudat és miért határtalan a gon-
dolat? És miért nem jön már az az
Isten, aki egy karamba terelné össze
a vágyat és beteljesülést, a célt és a
szándékot, a boldogságot és az embert?

Bethlen miniszterelnök informálja a partokat.

**A kereszténypárt esti értekezlete. — A kisgazdapárt nem fogadja
el Bethlen három pontját.**

Budapest, november 29. A keresztény-
párt ma délelőtt értekezletet tartott. Az ér-
tekezleten a pártnak csaknem valamennyi
számtal tagja jelen volt. Az értekezletet
egynegyed 12 órakor Haller István nyitotta
meg. Féltenkéntkor érkezett meg Bethlen
miniszterelnök.

Haller azt a kérdést intézte a minisz-
terelnökhöz, hogy miképp érti az 1921:47.
törvénycikket, mert a párt nem mehet bele
abba, hogy a királykérdésben csak egyoldalú
propaganda legyen folytatható.

Bethlen kijelentette, hogy a maga rész-
ről mindkét oldalról való agitációt lehet-
lenné fogja tenni, nem engedi meg, hogy
akár pro, akár kontra ebben a kérdésben
agitáció történjék. A kormány dolga, hogy a
királykérdés megoldását diplomáciai előkészít-
és után a végrehajtás stádiumába hozza, de
addig, míg az előkészítés befejezve nincs,
megakadályoz minden olyan törekvést, mely
arra irányul, hogy jelöltet állítson. A készülő
propaganda törvényjavaslat olyan törvény,
melyet alkalmas eszközzel meg lehet még
változtatni, de akinek az az álláspontja, hogy
ezt a törvényt bármily eszközzel is meg kell
változtatni és aki erre törekszik, az nem le-
het az egységes pártnak tagja, mert meg-
bontaná az egységet.

Lingauer azt kérde, hogy hol kezdődik
az agitáció, illetve, hogy hol van erre nézve
a határ?

Bethlen kijelenti, hogy ennek a kérdés-
nek eldöntése a bíróság dolga. Konkrét eset-
ben a bíróság fog határozni.

Milotay azt fejtegeti, hogy ez a kérdés
nem a legitimizmus kérdése, hanem a poli-
tikai állásfoglalásnak és vélemény nyilvánítás
szabadságának a kérdése. — Kérde, hogy a
sajtónak olyan állásfoglalása, mely arra tö-
rekszik, hogy ezt a törvényjavaslatot az or-
szág érdekében meg kell változtatni, agitá-
ció-e vagy sem.

Bethlen: Ez még nem agitáció és ezt a
készülő törvényjavaslat nem is fogja eltüntetni.

Haller felvilágosítást kér a miniszterel-
nöktől arra nézve, hogy ha a nemzetgyűlés
nem tudná az új választójog kérdését meg-
oldani, minő választói jog alapján kívánja a
kormány a választást elrendelni. Melyek azok
a keretek, melyek közt a miniszterelnök az
új választói jogot koncipiálni akarja. A mai
időkben veszedelmes jogmegvonást és a vá-
lasztói jog megszüntetését alkalmazni, mert
ha vannak is a Friedrich-rendeletnek káros
következményei, azok más módon is kiküszö-
bölhetők, mint a választói jog kereteinek a
megszüntetésével.

Bethlen kijelenti, hogy a Friedrich-re-
ndelet szerencsétlenség tartja, annak fenntar-
tásához nem járulhat hozzá. Arany közp-
utat akar találni a Friedrich-rendelet és a
Wekerle-féle törvény között. A női választó-
jogról úgy gondolja, hogy ezt a kérdést
nyitva kellene hagynia.

Lingauer nem tartja célszerűnek a nők
választójogához nyulni.

Huszár az általános, egyenlő és titkos
választójogon belül lehetségesnek tartja egyes
megszorító rendszabályok alkalmazását, pél-
dául a korhatár felemelését.

Haller kérde, miként tudja az új kor-
mány a földbirtokreform és házhelyek rende-
zésének végrehajtását biztosítani?

Bethlen a búzamortizációra alapított bir-
tokelosztást fogja javasolni, melyhez az első
területet az ingatlan vagyonszállás gyorsított

végrehajtás szolgálatja. Külön rendelet fog gondoskodni a törvény végrehajtásánál az ezer holdon felüli ingatlan vagyonváltását illetőleg.

Haller: Van-e kialakult terve a miniszterelnöknek a nyomorgó intelligencia, továbbá a mezőgazdasági és ipari munkásság tarthatatlan helyzetének javítására?

Bethlen kijelenti, hogy minden eszközt felhasznál a drágaság letörésére a rekvirálás kivételével. Visszaállítja a közlekedési miniszteriumot. Erőteljes adóvégrehajtási politikát fog üzni, ezzel a piacot duzzasztja és itt akarja a drágaság letörését szolgálni.

Ezután Haller 1/2 órákor az értekezletet este 6 óráig felfüggeszti. Az esti értekezleten a miniszterelnök nem lesz jelen.

Budapest, nov. 29. A kereszténypárt este értekezletet tartott, melyen huszonnyolcan vettek részt a párt tagjai közül. Végleges állásfoglalás még ezen az értekezleten sem történt, minthogy a megjelentek nagyobb része azon a nézeten volt, hogy először a kisgazdapárt döntését kell bevárni, mert a kisgazdapárt lesz — amennyiben egyáltalán megalkul — az új egységes párt többsége és így a minoritásnak nagyon fontos tudni azt, hogy milyen lépésre határozták el magukat a kisgazdák. Döntést, ha nem is hozott a ma esti értekezlet, annyit meg lehet állapítani, hogy a felszólalók nagyobb része — akik valószínűleg a párt többségét is képviselték — a legnagyobb eréllyel igyekeznek megvédeni a párt egységét, de főképpen megkardályozni azt, hogy a párt feladja keretét és jellegét.

A kisgazdapárt ma este szintén értekezletet tartott Mayer János elnöklése mellett. Ez értekezleten a miniszterelnök is megjelent. Mayer előterjesztette a tizenötös bizottság álláspontját és előadta, hogy amint ő a párt álláspontját ismeri, abból a három pontból, amit a bizottság előterjesztett, csak kettőt hajlandó elfogadni és nem hajlandó elfogadni a harmadik pontot.

Mayer után **Bethlen** szólalt fel. Kérte a pártot, hogy döntsenek ma teljes határozottsággal elfogadják-e az általa előterjesztett programot. Azon esetben, ha az általa előterjesztett három pont közül, csak kettőt fogadnak el, kijelenti, hogy kénytelen lesz a kormányzónak más kibontakozási módokra előterjesztést tenni. Nehogy jelenlétével feszélyezze az értekezletet, eltávozik az értekezlet-ről azzal a kéréssel, hogy döntsenek legjobb belátásuk szerint és tegyék lehetővé a válság megoldását.

Utána **Nagyatádi** kijelenti, hogy beleegyezik a párt programjának és címének kibővítésébe és hajlandó, mint önálló párt a miniszterelnököt támogatni. A párt feloszlásához azonban semmi körülmények közt sem járul hozzá. A polgári cím felvételére már régebben gondolt, mert ez által megkönnyítik az intelligencia csatlakozását. Kijelenti, hogy nem akart soha osztálpártot csinálni. Tizennégy évvel ezelőtt, amikor a pártot megalakította, gazdapártnak nevezte el, úgy hogy nemcsak kisbirtokosok, hanem nagybirtokosok is csatlakozhattak. A párt összetétele azt mutatja, hogy a pártban társadalmi állásra való tekintet nélkül részt vehetnek mindazok, akik a kisgazdákat szintén támogatni akarják. Ha a király-puccs után a miniszterelnök belépett volna a kisgazdapártba, amelynek programjával egyébként képviselőnek választották — minden nehézség nélkül megalakulhatott volna az egységes párt. Azonban feloszlani ma az összes pártokat és ezekből újat csinálni — egyszerű politikai koncepció, de azt hiszem, hogy a cél megvalósítására nem alkalmas. Ezennel bejelentem — mondotta — hogy a magam részéről az új kormány tagjainak sorában a saját elhatározásomból nem foglalkozok helyett.

Mi szívesen látjuk az intelligenciát pártunkban, azonban figyelmeztetek mindenkit, hogy ne gondolja senki azt, hogy én és elv barátain vállalkozunk arra, hogy mint jó iuk sarokba álljunk és szervezzünk. Beszéd végén újból hangsúlyozta, hogy nem hajlandó sem a párt egységét, sem a programját feladni. Ragaszkodik ahhoz, hogy a párt egységes maradjon.

Nagyatádi után **Rubinek** szólalt fel. Kijelenti, hogy **Nagyatádnak** minden szavát fedezi, azonban helyteleníti azokat a pozíciókat, amelyeket **Nagyatádi** megállapításai-ból levont. Ajánlja, hogy a párt fogadja el a három pontból álló javaslatot, amelyet a tegnapi pártközi konferencia magáévá tett.

Tankovics János javasolja, hogy fogadja el a párt a határozati indítvány első két pontját, a harmadikat azonban utasítsa el.

Ezután heves vita volt. A három pont sorsáról lapunk zártáig tudomást nem kaptunk. Minden valószínűség szerint azonban **Bethlen** három pontját az értekezlet nem fogadta el.

HIREK.

— **Halálozás.** Idős **Vidos** József f. hó 28-án 86 éves korában elhunyt Nagykanizsán. Temetése 30-án délután 4 órákor lesz a r. kath. temető halottasházából. Az elhunytban **Vidos** József, az Első Magyar Bizt. Társ. tisztviselője édesatyját gyászolja.

— **Megérkeztek az angol ápolónők az anya- és csecsemővédő otthon számára.** A tegnap esti vonattal három angol és két magyar ápolónő érkezett Nagykanizsára, kik a felállítandó védő otthon berendezési munkálatait vezetni fogják. Az ápolónők Kanizsán is maradnak és az otthon ügyeit irányítani fogják.

— **A jövő év elején kezdik meg Nagykanizsán a házhelyek birtokbavételét.** Annak idején megírtuk, hogy a házhelyrendező bizottság több napig tartó tárgyalás után megállapította a házhelyet kérelmezők igényjogosultságát és ezen iratokat az Országos Földbirtokrendező Birósághoz felterjesztette. Azóta már több hónap telt el. Az ország nem egy részében már javában osztják a házhelyeket, ezért kérdést intéztünk **Gombár** Gyula táblabíróhoz, a bizottság elnökéhez, aki a következőket mondotta:

— A nagykanizsai házhelyrendező bizottság összes aktáit hónapokkal ezelőtt már felterjesztették az Országos Földbirtokrendező Birósághoz, honnan minden bizonnyal a jövő év elején visszajönnek és azt hiszem, hogy a bíróság a felterjesztettek igényjogosultságát ítéletileg is meg fogja állapítani. Különben az elnöklésem alatt működő bizottságnak már nem egy megállapításait emelte ítéleti erőre az Országos Bizottság. Így a gelsei, magyarszentmiklósi, ujudvari, balatonmagyaródi és garabonci házhelyekre vonatkozó igényjogosultságot már megállapította és ezen községekben a házhelyek osztása már kezdetét vette.

— Ha az Országos Biróság ítéletével az igényt megállapította, akkor a házhelyek birtokbavétele azonnal elrendelhető. Könnyen lehetséges tehát, hogy a nagykanizsai házhelyeket az igénylők január avagy február hónapban már birtokba vehetik, tekintet nélkül arra, hogy az árra megegyeztek vagy sem. — Egészen más kérdés az, mi lesz akkor, ha az igénylők a házat nem tudják a telekre felépíteni, mert ma egy új ház építése horribilis összegbe kerül. Ez már a jövő gazdasági kialakulás kérdése, mely nem tartozik az én hatáskörömbe.

— **A hadirokkantak estélye.** A nagykanizsai hadirokkantak szombati hangversenyének keretei egyre bővülnek. A tegnap közölt pompás műsor — melynek szereplői Nagykanizsa jól ismert zenei kiválóságai és kitűnő műkedvelői — mára ismét két számmal gazdagodott. Ugyanis prófogot fog mondani **Ujjfalussy** Gyula hírlapíró kollégánk és saját szerzeményű magyar nótáit fogja előadni egy Nagykanizsán tartózkodó erdélyi urasszony **V. Nagy** Ilonka, aki saját költeményeihez szerzett finom, kedves magyar melódiát s aki kiválóan képzett szép hangját maga kíséri zongorán. Az univerzális képességű költőasszony szereplése kiemelkedő szenzációja lesz az estnek, mely ugy művészi, mint társadalmi szempontból a legszebb sikert igéri.

— **Mától fogva ismét közlekedik az expresszvonat Béccsel.** A Délivasut főnöksége közli velünk, hogy mától fogva a balatoni D vonat Budapest és Bécs Südbahnhof között Wienerneustadton át ismét közlekedik.

— **Kik pályáztak a számvevőséghez.** A városnál megüresedett és ujonnan rendszeresített számvevői, alszámvevői, közgyámi, adótisztai, számtisztai, végrehajtói és irnoki állásokra a következők adták be pályázatukat: **Mátay** Gyula állami végrehajtó pályázik az összes számvevőségi állásokra, **Dezső** József magánzó: adótisztai, irnok. **Tóth** László magánalkalmazott: irnok. **Merényi** Pál kismartoni helyettes számvevő: összes számvevőségi állásokra. **Hafner** János magánzó: irnok. **Mikilo** Szigfried városi díjnok: közgyám. **Culek** László városi irnok: számtiszt. **Novay** Imre községi jegyző: közgyám. **Boros** László városi díjnok: számtiszt, irnok. **Vörös** Gábor városi díjnok: számtiszt, adótiszt, irnok. **Hardy** Gyula eddigi közgyám: közgyám. **Kengel** Gyula városi díjnok: végrehajtó, irnok. **Öszeszly** Márta városi díjnok: alszámvevő. **Maitz** József városi díjnok: számtiszt. **Kerecsényi** József városi díjnok: számtiszt, adótiszt. **Kostein** József városi díjnok: irnok, végrehajtó. **Jászay** Lajos városi díjnok: irnok, végrehajtó. **Lehóczky** Lajos v. díjnok: végrehajtó. **Ludovics** Károly városi díjnok: adótiszt. **Lengyel** István városi díjnok: végrehajtó, irnok. **Mátay** Ferenc pénzügyi számtiszt: alszámvevő. **Strausz** István járási számvevő: számvevő. **Pataki** Gyula pénzügyi számellenőr: alszámvevő. **Kotler** Gusztáv pénzügyi számtiszt: alszámvevő. **Plihal** Géza pénzügyi számtiszt: alszámvevő. — A választásokat a decemberi megyegyűlés után, tehát még karácsony előtt fogják megtartani.

(x) **Elveszett** f. hó 28-án a **Zrínyi** Miklós-utca 10—12. számtól a **Cintóriumon** át a **Kissőrház**ig egy ezüst zsebóra vékony ezüst láncsal. Tekintettel, hogy egy szegény öreg ember tulajdona, ki teljesen munkaképtelen és magára van hagyatva, kéri a becsületlen és megtalálót, hogy lapunk kiadóhivatalában leadni sziveskedjék.

Elsőrendű

sertés-burgonya

— míg a készlet tart — kisebb-nagyobb mennyiségekben kapható a

Dunántúli Élelmiszer- és Áruforgalmi Részvénytársaságnál
Göngyöly-ut 6.

Sürgönyös: **Transdanubia.** Telefon: 59.

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR! **Fürst** József „Kékcillag áruház”
szuterén helyiségében, ahol a hűltim-árakért kerülnek eladásra nagymennyiségű maradékok, kabátok, ruhák, pongyolák. **Telefonszám: 388.**

Nagykanizsa—Trieszt—Róma. Jelentették már, hogy a világ összes vasutainak képviselői összegyűltek, hogy a jövő évi világforgalom kérdéseit tárgyalják. A konferencia örömteljes eredménnyel végződött. Magyarország legkésőbb a jövő év júniusával bekapcsolódik a világforgalomba. Részt vett a tanácskozáson a Déli vasút magyarországi igazgatóságának képviselője is, aki bejelentette, hogy 1922. június 1-től kezdve a társaság Budapest—Nagykanizsa—Trieszt közt naponta gyorsvonati összeköttetést létesít. A vonat Nagykanizsáról esti 10 órakor indul és másnap reggel 9 óra 35 perckor fog Triesztbe érkezni. Este 7 óra 45 perckor indul az ellenvonat Triesztből, és másnap délelőtt 8 órakor fog Nagykanizsára és déli 12 óra 40 perckor Budapestre érkezni. A gyorsvonat közvetlen első és másodosztályú kocsikkal lesz felszerelve s ezenkívül étkező és hálókocsit is kapcsolnak hozzá, amelyeket a nemzetközi hálókocsis társaság bocsát rendelkezésre. Triesztből közvetlen kapcsolat lesz Velencébe és Rómába. Nagykanizsáról Velencéig az ut 16 óra hosszat s Nagykanizsáról Rómáig 29 óra hosszat fog tartani, ami még a békeidőben is rekord lett volna. A konferencián az összes vasutak kiküldöttei a legbarátságosabb hangulatban tárgyaltak egymással és kifejezték örömeiket afőlött, hogy végre nyolc évi szünet után megint mint barátok jöttek össze, hogy közösen intézzék a világ vasuti csatlakozását. A jugoszláv megbízottak örömmel jelentették, hogy országuk hajlandó megengedni a közvetlen gyorsvonati csatlakozást, miáltal Magyarországról dél felé a vasuti csatlakozás a legrövidebb uton lesz elérhető. Eddig ugyanis csak személyvonatokat engedték át, míg 1922. június 1-től kezdve minden átszállás nélküli lesz az ut Jugoszlávián át Olaszországba.

Az erdélyi népszámlálás. A bukaresti statisztikai hivatal közli Erdély és Bánát statisztikai adatait, amely szerint Erdélyben és Bánátban él 2,974.951 román, 1,179.389 magyar, 513.794 német, 170.943 zsidó és 170.463 egyéb nemzetiségű. Megjegyzendő, hogy ez az arány csak úgy jöhetett létre, hogy a zsidókat tiltakozásuk ellenére külön nemzetiségnek számították s hogy rengeteg magyart vettek be a különféle nemzetiségek közé is.

Új jótékonyági egyesület. Az anya- és osecsemővédő otthont a legközelebbi napokban adják át nemes hivatásának. Tudvalevő, hogy ezt a szép intézményt az amerikaiak csak a jövő év júniusának végéig tartják fenn, aztán pedig az államra, a városra s a társadalomra vár annak fenntartása. A társadalom áldozatkészségének kiváltására az Országos Stefánia-Szövetség vállalkozott s éppen ezért szükségessé vált, hogy Nagykanizsán is megalakuljon a szövetség fiókjá. Ez hétfőn este történt meg a városháza nagytermében, dr. Sabján Gyula polgármester elnöksége alatt. Ez volt három év óta az első eset, hogy a nagykanizsai jótékonyági intézmények felekezeti különbség nélkül találkoztak s ugyancsak felekezeti különbség nélkül közös munkára vállalkoztak. A Stefánia-szövetség nagykanizsai fiókjá így megalakult s az alapításban a következő jótékony egyesületek vettek részt: a Keresztény Jótékony Nőegylet, az izraelita és a protestáns nőegylet, a Szociális Missió-Társulat, a Patronázs Egylet s a zsidó hitközség jótékony intézményei. A fiók vezetőségének megválasztására hamarosan sor kerül.

Akik a hittestvéri ragaszkodásból élnek. Két tipikus szédelő került tegnap a nagykanizsai rendőrség kezére. Kohn Emil és Grünwald Illés budapesti foglalkozás nélküli egyének a megélhetésnek igen eredeti módját gondolták ki. Egy gépirásos bizonyítványt hamisítottak a maguk számára, melylyel a zalaegerszegi izr. hitközség elnöke Deutsch Herman igazolja, hogy a két fiatalamber most került ki az internálási táborból, minden anyagi segítség nélkül áll, keresetük nincs és minthogy új életet akarnak kezdeni a hittestvérek jóindulatába ajánlja őket. A szép és megható bizonyítvány meglehetősen könnyű megélhetési forrásnak bizonyult, míg a két derék ifju a kisebb helyeket keresték fel. Mikor azonban már nagyobb vállalkozásokra merészkedtek, már az első alkalommal pórul jártak. Nagykanizsán is a bevált recipe szerint kezdték meg működésüket. Első utjuk a hitközségi irodába vezetett, hol Fábian hitk. titkárnál felvitatták irataikat és ennek alapján támogatást kérték. Fábian titkárnak azonban mindjárt gyanusnak tetszett a dolog, mert ő tudta, hogy az egerszegi hitközség hivatalos sulyával és tekintélyével hasonló akciókat nem támogathat. Mielőtt tehát a két ismeretlen embernek végleges választ adott volna, telefonon felhívta az egerszegi hitközséget, hogy érdeklődjék a dolog iránt. A válasz az volt, amit várt: az egerszegi hitközség Kohn Emil és Grünwald Illést nem ismeri, azoknak semmiféle bizonyítványt soha ki nem adott, a két idegen nem lehet más, mint szédelő. Kisült, hogy a két derék ifju soha Egerszegen nem volt, Budapestben koptatták az aszfaltot és ott jutott eszükbe a trükk, melybe most belebuktak. — A rendőrség okirathamisítás és csalás büntette miatt indította meg ellenük az eljárást.

Bécsy járnak a kanizsai vonatok. Az osztrákok befejezték már Nyugat-Magyarország megszállását. Az osztrák armádia félve nyomult előre, minden gály-rezzenésre, minden madárzárny-suhogásra ijedten álltak meg, magyar fölkelőt sejtettek minden árnyékban, bokorban. Amíg az osztrák hadsereg hősi ténye: „Nyugatmagyarország elfoglalása” tartott, a vonatközlekedést is beszüntették s így a magyar utasok csak a Dunán tudtak Bécsbe jutni. Most azonban, hogy a megszállást befejezték, — újra megengedték a vasuti forgalmat. Mától kezdve Budapest—Nagykanizsa—Savanyukut—Bécs között az összes teher- és személyvonatok, valamint a balatoni expressz rendszeresen közlekednek.

Felhívás. Az alakulóban lévő Gőzfürdő és Vízügyintézet R. T. alapítói ezenfelül felhívják a t. részvényjegyzőket, hogy az általuk jegyzett részvények értékének 30 százalékát és a költségeket a Nagykanizsai Bank-egyesület vagy a Délzalai Takarékpénztár R. T. pénztáránál f. évi december 10-ig okvetlenül befizetni sziveskedjenek.

Hirdetmény. Közhírré teszem, hogy Nagykanizsa r. t. város területén ebvesztés miatt elrendelt ebzárlatot megszüntetem. Nagykanizsa, 1921. évi november hó 26-án. Polgármester.

A Protestáns Nők december 10. és 11. én tartandó jótékonycélu karácsonyi vásárjára már nagyban folynak az előkészületek. A felajánlott élelmiszer és terményfélék lehetővé teszik, hogy a vásáron a piaci áraknál jóval olcsóbb áron kaphassanak lisztet, burgonyát, diót, mákot stb. — ha mindjárt kisebb mennyiségben is — az arra valóban reászorulók. S épen azért, hogy minden visszaélés lehetőleg elkerültesse az élelmiszer és terményféléket elsősorban csak a helybeli jótékony egyesületek által igazolvánnyal ellátottak kapnak. A ruhafélék, babák, játékok s egyéb bazarárúknál is arra törekszik a vásár rendezőse, hogy ezeket is nagyon jutányosan szerezhessék meg a vásárolni szándékozók. Általában a rendezőség mindent elkövet, hogy a vásár tartásával éppen azokon segítsen, akik a mai drágaság mellett képtelenek beszerezni a Karácsonyra szükséges dolgokat. — Tekintve tehát a nemes célt s az idő rövidségét, a Rendezőség ezúton is felkéri azokat, kik szívesek voltak a vásárra bármit felajánlani, hogy azt lehetőleg dec. 2-ig okvetlenül sziveskedjenek Berényi Elekné (Sugár-ut 36.) lakására eljuttatni.

Ha Budapestre jön, ne mulassza el VARGA Kossuth Lajos-utca 11. égnél kötött és szövött áru különlegességeit megtekinteni és az új szabadalmazott „OSETA” harisnyát vásárolni. 1 pár „Oseta” harisnya 2 másik pár harisnyát pótol.

(x) **Budapest és Vidéke** távbeszélő előfizetőinek névsora a Postahivatal főnöki irodájában 50 koronáért kapható.

(x) **Napkelet fia** címen egy rendkívül érdekesítő tárgyú 5 felvonásos exotikus miliőjű darabot mutat be ma az Uránia-mozgó. A darab mesés rendezése, a szereplők kitűnő játéka igazán különös sikerekre predesztinálják a remek filmet, melynek főszerepét egy japán színész játssza. A film meséje röviden az, hogy Napkelet fia megbosszulja atyja halálát azon a falusi emberen, aki lelötte őt egy vadászat alkalmával. Napkelet fia megtalálja azt az embert, akinél egy olyan tű van, amelyet atyja hordott magánál és megöli. A rejtélyes irást, mely vagyont jelent a falusi ember családjá számára s amelyet ő ellopott a maga számára, visszaszámaztatja tulajdonosának, aztán végez önmagával, avval a tűvel, melyet megtalált.

— **Aranyat, ezüstöt, platinát, briliánsokat, aranyfogakat és érmeket a legmagasabb áron veszek, Fried József ékszerész, Sugár-ut 2. (Fő-tér és Sugár-ut sarok.) 4 középiskolát végzett fju tanoncul felvétetik.**

(x) **Allig láttunk** csodásabb alkotást a filmen, mint a Világ-mozgóban tegnap premierben bemutatott „Sarah grófnő” című filmdráma volt, mely Ohnet György hasonló című regényének és színpadi drámájának filmváltozata. E kép, mely Olaszország legszébb tájaival van tele, fotografiájánál fogva is csodálatra méltó s külön megemlítést érdemel Francesco Bertini ez a buja szépségű olasz nő, ki játékaival elragadta a nézőt. Még csak ma lesz műsoron.

Szerkesztői üzenetek.

A galliclabell. Igen intelligens írás. Kár, hogy elcsépett témára pazarolta erejét. Mást kérünk. H. K. Köszönjük szépen, de elég volt már a kizagzda-lakodalomból.

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO!!

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok

Barta Miksa

elsőrangú női divatházában szerezhetők be. Az előrehaladott idény miatt a még raktáron lévő női és leányka kabátok mélyen leszállított áron. Megtekinthető minden vételkényszer nélkül. Fő-ut és Csengery-ut sarok

Kis ember nagy bottal.

— Háború idill. —

Írta: Halls István.

Bevitte a két gyereket a vendéglőbe, hol a pincérnek azt mondta, hogy a gazdát küldje be. Egy katonaruhában lévő ember jelentkezett, hogy ő a vendéglős és hogy csakugyan nála van Zsiga bácsi kocsis minőségben, de csak délután jön haza, mert még tegnap utast vitt Letenyére. Addig a gyerekek várhatnak a többi kocsisnál, vagy a vendéglős udvarán.

Ekkor az öregur mosolyogva kérdezte a vendéglőstől:

— Hát ön is katona?

A korcsmáros szintén mosolygott:

— Igenis karmában, méltóságos uram, mint népfelkelő teljesíték tizedesi rangban helyi szolgálatot. Így a vendégeimről is gondoskodhatom!

Jóska azonban nem engedte magát becsapni. Bábót is figyelmeztette:

— Ne hidd el ám Bábó, mert csak tréfa az egész! Furcsa volna, ha a katona lehetne korcsmáros. Hisz akkor az édes apánk is katonaruhában őrizhetné a disznókat!

Babi nevetve biccentett, hogy érti a tréfát. Aztán Jóska azzal a kivánsággal állt fel, hogy most elmennek a gimnáziumba, megkeresik apjukat. Köszöni a vendéglős engedelmét, nem maradnak az udvaron. Mire azt mondta az öreg ur:

— Igazad van fiam. Ne várjunk mink a Zsiga bácsira. Menjünk a gimnáziumba!

Utközben dicsérte a Koronást:

— Ugye milyen jó ember? Mindjárt megengedte, hogy ottmaradhassatok. Ma mindenki jó ember. A háború jobbat tett bennünk.

Jóska jóváhagyólag intett a fejével s azt sugta Bábónak:

— Mindenki jó ember, csak szeretnek tréfálni a falusi gyerekekkel.

Külsőben az öregur igazán jó embernek mutatkozott. Nem kimélte barátságát és elment a kórházzá alakított gimnáziumhoz, ahol azonban szuronyos baka állt őt, ki nem engedte őket bemenni, hanem tudtul adta a parancsot:

— Most nem szabad bemenni, mert csak délután három órától ötig lehet beteget látogatni, amint ki is van írva a kapura!

— Igaza van, hiszen az ajtón az írta. Nohát addig elviszlek benneteket ebédre, gyerekek! Aztán majd visszajövünk. Szólt az öregur.

Jóska bizonykolta, hogy maga is idetartozik másodszer.

— No majd meglátjuk, egyelőre menjünk ebédre! mondja barátságosan az öregur és másik utcába vezeti a két gyereket.

Jóska látott az utca közepén méltóságosan lépkedő cífraruhás embert, ki megnézni való hatalmas alak volt árvalány hejas kalapja és sujtásos ruhájában. A gyerek megkérdi:

— Ki ez?

Az öregur megint tréfál:

— Ez rendőr. Elmegy az utcán fölfelé, aztán megfordul és visszajön lefelé. Ez a hivatalos dolga. Mindenre vigyáz, még a számszára is. Látjátok, hogy járás közben milyen figyelmesen nézget jobbra-balra: nem lát-e valami gyanúsat? Mert akkor mindjárt intézkedni fog.

Jóska erősen törte a fejét, hogy mi ez az „intézkedés”. A töprengést látva az öregur, nevet a bajusza alatt, de azért viszi őket odább, míg egy kapu előtt megáll. Azt mondja:

— En most elválok és haza megyek, de ti csak menjetek be ezen az ajtón. Ez a gyermek otthon, hol ingyen adnak ebédet. Ott bent majd hozzátok fog jönni egy néni és megkérdezi mit akartok. Ti mondjátok el, hogy az édes apátok sebesült katona, akkor a néni szives lesz, mert fejébe vette, hogy kötelessége a csatába vonultak gyerekeit gondozni, s azért engem, a hies férjét már másfél év óta árvagyerekké tett. Ő az én feleségem, azért nem megyek be. Csokoljátok kezet neki és ne féljétek tőle, bár egy kicsit olyan, mint a vasorrú bába, ki gyerekeket eszik!

Jóska mosolyog a tréfás beszéden. Babi is. Nem fognak félni.

Bementek. Egy szobába kerültek, hol hosszú asztalok mellett már sok gyerek zajon,

gott és evett. A falusi gyerekek elé egy néni lépett, ki egészben öregnek látszott: kissé nehéz a mozgása, fénytelen a szeme; (a természet gorombaságának jelei), hanem a részletekben fiatal volt: fogcsora fehér, hajzata fekete, arca piros. Festeni nem lehet szobán. (A művészet finomságának jelei.) Kedveskedő hangon kérdezte:

— Mit hoztatok gyermekeim?

Babi hirtelen elhúzott Jóska háta mögé, mert hátha mégis vasorrú bába a szép néni?

Jóska azonban nem félt, egyik keze a fukós botot fogta, másik pedig a Bábót, s így nem volt meglepetés a néni odatartott fehér kezét meg csokolni. Disznók őrzése mellett ilyen divatra külsőben sem szokták rá az embert. Ellenben a néni szemébe nézve bátran felelt:

— Ide küldtek, hogy itt a beteg-katonák gyerekeinek enni adnak.

A néni mosolygott, s megismogatta a Jóska is meg Bábót is bármennyire húzódtak. Egyáltalán nem látszott emberevőnek. Barátságosan mondja:

— Jó helyre küldöttek benneteket. Kaptok nagyszerű ebédet, csak üljétek ide!

(Folyt. köv.)

A KORONA Zürichben.

Budapest, nov. 29. Zürichből jelentik: A magyar korona állása ma: (zárlatkor) — 70, osztrák korona: — 17, az osztrák bévezet bankjegyé pedig — 11 szantim.

TÖZSDE.

Budapest, november 29

Valutapiac: Napoleon 2850, Font 3100, Léva —, Dollár 781, Francia frank 5150, Lengyel márká 19 1/2, Márka 319, Lira 3100, Osztrák 12 1/2, Rubel 55, Lei 585, Szokol 830, Svájci frank 1520, Koronadínár 1155, Frank-3inár —, Holland forint —, Bécsi kifizetés 10 50

Ertékek: Magyar Hítel 2113, Osztrák Hítel 1300, Hazai 660, Jelzalog 320, Leszámitoló 750, Kereskedelmi Bank 7650, Magyar-Olasz 323, Beocsini 6500, Drasche —, Általános szén 12900, Szászvári 4500, Salgótarjáni 6660, Urikányi 7250, Rima 3425, Schlick 1225, Guttman 4875, Nasici 22100, Danica 3050, Klotild 4150, Magyar Csúzor 17100, Adria 8100, Atlantika 3100, Királyvár —, Bosnyák-Agrár 1100, Lipták 530, Phabus 750, Vasmezei —, Illaros —, Giskellalom 2775, Konkordia 2525, Déli Vasut 1500

Központi bank-, tőzsde- és áru- bizományi üzlet

Nagykanizsa (Központ-szálló épület)

Telefon: 366. Sürgőnyelv: Bankbizomány.

Mindennemű tőzsdei megbízást elfogad.

Dollár, Dinár

stb. külföldi pénznemeket legjobban vesz és ad.

Külföldi átutalásokat és kifizetéseket a legkedvezőbbben eszközöl.

Szerkesztésért felelős a főszerkesztő.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtéhatatlan férjhez, illetve atyánk temetésén jelenléttükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Özv. Kuzsner Józsefné és gyermekei

Jó házból való

14-16 éves fiu

jó fizetéssel felvétetik.

Központi Tejcsarnok Részvénytársaság, Déli Vasut.

Apró hirdetések.

Úri családnál jó házikoszt kihordásra is kapható. Cim a kiadóban. 6934

Jobb családból való fiu vagy leány tanulóknak azonnal felvételt k Deutsch József rövid-áruk kereskedésében.

Nagykanizsán a fő utvonal mentén több épületből álló ház, jó forgalmu vendéglővel malomért vagy földbirtokért elcserélhető. Felvilágosítást dr. Hoch Oszkár ügyvéd irodájában nyerhető. 6928

Egy különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 6944

Egy keveset használt férfi tólikabát eladó Hunyady-utca 10. szám alatt. 6943

Városi bunda és egy férfi tólikabát eladó Bajza-u. 3. sz. alatt. 6940

Zongorák! Kereszthuro „Baumbach” világcég, kiállítási darab és egy rövid bécsi gyártmányu zongora remek hanggal eladók. Zrínyi Miklós-u. 45. 6937

Ügyes gép és gyorsírónő jó fizetéssel helybeli részvénytársasághoz azonnal felvéteket Németül tudók előnyben. Cim a kiadóhivatalban. 6939

Eladó házak. A város különböző részein nagy kertes és kertnélküli házak eladók. A város belterületén egy nagyon jó forgalmu vendéglő az összes berendezéssel együtt eladó. Egy hónap alatt átvehető. Bővebbet Rakos Györgynél Magyar-utca 45.

Uránia mozgóképszínház

Rozgonyi-utca 4

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor kezdődnek

Szerda és csütörtök november 30-án és december 1-én

Napkelet fia

Exotikus történet 5 felvonásban.

A darab meséje a misztikus keleten játszódik le, melynek főszerepét egy japán színész játssza.

A műsor másik része „Pathé ismeretterjesztő.”

Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap fél 4, fél 6, 7 és 9 órakor.

Helyárak: Páholy 22, szőlle 18, kőrszék 16, fenntartott támlásszék 14, támlásszék 12, kőrszék 7 korona.

Köztisztviselőknak páholy 14, szőlle 12, kőrszék 10.

Viszontelárusítók figyelmébe!

Karácsonyi és újévi levelezőlapok

a legnagyobb választékban s a legolcsóbb nappaliban kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP FIAI áruházában.

Vásárol

hárs- (kis és nagylevelű), juhar- (platán) fa, erdei-fák és

gyümölcs-magvakat.

Gazdasági- és kertmagvak,

hámozott zab, kender-, fénymag, padálmag kaphatók: 6940

Ország József

magkereskedésében, Nagykanizsa Erzsébet-ter 10. Telefon Interurban 130.

Műhely-áthelyezés

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

kötélgyártó- műhelyemet

Eötvös-tér 20. szám alól **Eötvös-tér 2. szám alá** (Balaton Testvérekkel szemben), Szattler-féle házba helyeztem át, ahol elvállalok minden e szakba vágó munkákat jutányos árak mellett/ Szíves pártfogást kér

Garzó József kötélgyártó

Ugyanott egy jó gerebenző és egy fonó kötélgyártó-
segéd felvétetik.

16188/1921.

Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország menyország!

Pályázati hirdetés.

Nagykanizsa r. t. városnál elhalálozás folytán megüresedett gyeptesteri állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazon képesítéssel bíró gyeptesterket, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényüket hozzám **f. évi december hó 31-ig** adják be.

Nagykanizsa, 1921. november 25

Polgármester.

Gazdák figyelmébe!

Ajánlunk

6917

erőtakarmányt,

mely 40% korpa, 40% melassze és 20% olajpogácsa összetételéből áll és legalább 15% emészthető nyersprotein és zsírt, tovább 18% cukortartalmat. — Ezenkívül

olajpogácsát, répaszeletet, burgonyatörkölyt (pülpe), mindenfajta valódi németországi takarmányrépa magvakat

azonnali, esetleg későbbi szállításra a legolcsóbb napi árban

Csizi és Löcser

gabona, burgonya és erőtakarmány kereskedők

Kaposvár, János-utca 13. sz.
Telefon: 445. Sürgőnycim: Csizi Kaposvár.

Aki házat, szőlőt,

kis- és nagybirtokot **eladni** vagy **venni** akar, az forduljon bizalommal a 20 év óta fennálló, törvényszékiileg hejgyezett és az **Országos Földbirtokrendező Biróság** által engedélyezett

Aczél Ignác

pénzkölcsön és ingatlanforgalmi irodájához Nagykanizsán, Fő-ut 3, ahol most is több nagykanizsai ház és a vidéken több kis és nagybirtok van eladásra előjegyezve.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Erzsébet királyné-tér 17. szám alatt (a Szarvas kávéház mellett)

trafikot nyitottam

Kérem a közönség becses pártfogását.

FÖDŐ PÉTER hadirokkant

Kimélje drága cipőit!

Rendkívül alkalmi vételből **360 K** női egész cipő barna bőrtalppal.

Kalocsni **gyermek, női és férfi, házicipő bőrtalppal**
gyermek, női és férfi részére kapható

SZABÓ SÁNDOR

Kazinczy-utca 1.

STREM KAROLY

tűzifa- és szén-nagykereskedő

NAGYKANIZSA
Telefon 127.

Tűzifa, kocsz, barna kőszén, porosz kőszén, belföldi és triffali kőszén, ugyszintén kovács, valamint ipari célokra aprószén kapható vagon és egyes kocsirakományban, legjutányosabb áron bármely mennyiségben

Strém Károly

tűzifa- és kőszén-nagykereskedőnél

Az Országos Földbirtokrendező Biróság által 6553/1921. sz. alatt engedélyezett
Ingatlanforgalmi iroda.

Szántó Vilmos Nagykanizsa

Telefon 3-29. Eötvös-tér 20. Táviratcim: Szántó Györgyök

Eladó: 300 holdas birtok 140 hold bérlettel, urilakkal, teljes élő és holt felszereléssel, 100 holdas prima birtok felszereléssel, 47 holdas homokos birtok felszerelés nélkül, továbbá több kisebb-nagyobb birtok. Házak minden nagyságban részben beköltözhető lakással

Legbiztosabb tőkeelhelyezés, ha pénzt ingatlanba fekteti.

Borbevásárlási

megbízásokat vállal,

bor és terményárut szállít, ugymint buza, rozs, zab, árpa, tengeri, bab, búkköny, zabosbúkkönyt, burgonyát, diót, mákot ugy kicsinyben, mint waggontételekben a legolcsóbb napi árakon

Bruncsics Ferenc Hahót.

1922.

Mindenféle naptárból nagy választék.

Heti előjegyzési naptár
Zsebnaptár
Tárcanaptár
Reklámnaptárak
Kis naptártömbök
Gazdasági zsebnaptárak

kaphatók

Fischel Fülöp Fiai
könyvkereskedésében, Nagykanizsán

Hizott sertéseket

vásárolunk mindenkor napi árban

Magyar Élelmiszerszállító és Árukereskedelmi Részvénytársaság
Nagykanizsai fiókja Király-utca 34. sz.

Telefon nappal: 310. Telefon éjjel: 260.

AJANLOK

viszontelárusítóknak nagymennyiségű

„Sempronia“ szivarszipkákat.

1. sz. A. R. per 100 db. . . . . K 65.—
2. sz. A. B. . 100 . . . . . K 60.—
3. sz. A. N. . 100 . . . . . K 60.—
Rix Abbadie hüvely 2-es per Mill . K 120.—
Sanner és Gabriel 1-a vattás 3-as per Mill K 65.—
Tabu 1-a 3-as . . . . . K 80.—
Sempronia vattás 2-es és 3-as . . . K 65.—

Kanizsai képez lapok

nagy választékban, színes és szürke, legolcsóbb árban.

Az árak ab raktár és adójeggyel értendők. Nagyobb vételnél kedvezmény.

Deutsch Simon Nagykanizsa.

Telefon: 342. szám.

VILÁG mozgóképszínház

Erzsébet királyné-tér, Szarvas szálloda épületében
Telefon 74.

A hétköznapi előadások ezentul pontosan 6 és fél 9 órakor kezdődnek.

Kedden és szerdán Francesca Bertini, az olasz fekete „filmcsoda“ felléptével

Ohnet György világ-hírű regénye **Sarah grófnő** Dráma öt felvonásban

Csütörtökön és pénteken Olaf Föns és Clara Weich felléptével a

Pusztító vesz 5 felvonásos dráma

Helyárak: Páholy 22 K, zsölye 18 K, I. hely 15 K, II. hely 12 korona, III. hely 7 korona. || Előadások hétköznap 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4, 5, 7 és 9 órakor. **Péntes kezdés!**

SOK PÉNZT TAKARIT MEG,

ha karácsonyi és ujévi bevásárlásait

Kisfaludi és Krausz „Arany kakas” áruházában

szerzi be.

Ezen árak csak december 31-ig érvényesek.

Duplaszéles strapa-szövet	mtr. 280 K
Duplaszéles pepita-szövet	mtr. 250 K
Duplaszéles Gabardin-szövet	mtr. 200 K
Széles flanellek	mtr. 130 K
Grenadinok	mtr. 100 K

Egy férfi ruhára való
finom szövet 3 méter **1500 K.**

Siessen, míg a készlet tart!

Meghívó.

A „Török” Magánalkalmazottak Szövetkezte Nagykanizsa, f. évi december hó 11-én délelőtt 11 órakor

évi rendes közgyűlést

tart a Magánalkalmazottak helyiségében (Casino földszint), melyre a t. tagokat ezuttal is megkérjük az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvvezetőnek és két jegyzőkönyvhiteljesítőnek a kiküldése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a zárszámadások és az évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése.
3. A tiszta nyereség felosztása feletti határozathozatal.
4. Az alapszabályok V., VIII., IX., XI. §-ainak módosítása.
5. Elnök, alelnök, 12 igazgatósági tag választása.
6. Hét felügyelőbizottsági tag választása.

Aktiva	MÉRLEG SZÁMLA		Passiva		
	K	f			
Áru-számla	229407	30	Üzlettrészek-számla	179735	—
Magy. kir. állampénztár	4420	—	Tartalékalap-számla	5000	—
Adóok folyószámlán	43001	73	Osztalékalap-számla	3742	50
Üzlet- és irodaberendezés	22701	—	Elfogadvány-számla	50000	—
Pénztár-számla	10458	39	Hitelezők-számla	60970	72
			Mult évről 1691 82		
			Nyeréség 1920/21. évről	14848 38	20
	315988	42		19540	20
				315988	42

Nagykanizsa, 1921. szeptember hó 30-án.

Veszteség	EREDMÉNY-SZÁMLA		Nyereség		
	K	f			
Biztosítás	3891	51	Nyereségáthozat az 1919/20. évről	1691	82
Kamat	7874	78	Az 1920/21. üzletév összeredménye	147899	99
Adó	15857	30			
Általános üzleti költség	105428	02			
Mult évi 1691 82					
Nyeréség 1920/21. évi	14848 38	20			
	149591	81		149591	81

Nagykanizsa, 1921. szeptember hó 30-án.

Az igazgatóság.

A mérleg- és eredmény-számlákat a szövetkezet fő- és mellékönyveivel összehasonlítottuk és azokkal mindenben meggyezőnek találtuk.

A felügyelőbizottság

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy szeretett jó édesatyánk, illetve rokonunk

Pollák Lipót

f. hó 29-én reggel fél 5 órakor, becsületes munkával eltöltött életének 74-ik évében 2 évi gyászos özvegység után az élők sorából elköltözött.

Utolsó utjára f. hó 30-án, szerdán d. u. 3 órakor fogjuk a gyásházából (Magyar-u. 22.) elkisérni.

Róth Jakabné szül. Pollák Hermin, Perényi Dezső, menyasszonya Scheiber Margit, Perényi Manó, neje Scheiber Anna, Berger Pálné szül. Lovai Laura, Perényi Andor, neje Landler Manol, Perényi Jolán gyermekei.

Öv. Berger Mórné, Öv. Weiss Miksáné, Flecher Mórné, Richter Miksáné, Pollák Zsigmond (testvérei).

Róth Honka, Ella, Aranka, Berger Lala, Perényi Gyurka unokái.

Szigrist László

Ingatlan,
üzlet, lakás és pénz-
közvetítő közvetítő Irodája

Sugár-ut 6. — Telefon: 285. Interurbán

Birtok

Eladó birtokok:

- 36 holdas Somogygyeében, marcali járásban, áll 28 hold szántó, 3 és fél hold rét, 1 és fél hold fenyveserdő, többi legelő. Zsuppos épület. Igen jó termő laza talaj. Élő és holt felszerelés . . . . . K 1,100.000
- 32 kis holdas Keszthely vidékén, áll 22 hold szántóból, 2 hold rét, 3 hold erdő és legelő, 2 hold kütűnő szőlő, 3 hold beldőség. Lakás csak bérleti van. Faluban hátsó lehet. Igen jó, agyagos föld. Élő és holt felszerelés . . . . . K 2,000.000
- 8 holdas Zalában, 340 hold szántó, 60 hold rét, 60 hold legelő, 350 hold 30 éves erdő. Jó talaj. Gazdatiszti lakás. Elegendő cselédlakás és egyéb gazdasági épületek. Teljes élő és holt felszerelés. Vetőmag, konvenció, széna, szalma, 12 ökör, 8 ló, 2 nővendék marha, 340 birka, 40 sertés. Ár: K 12.000.000
- 100 holdas Tolnában nagyobb részt szántó kevés rét és 3 hold kütűnő szőlő. Igen jó talaj. Jó lakás Elegendő istálló Vasutállomás mellett Szép birtok. Azonnal átvehető . . . . . K 3,000.000
- 208 holdas Zalában 95 hold szántó, 95 hold szép erdő, 19 hold jó rét, elegendő épület, uriak községben, 3 pár ló, elegendő széna, szalma, egész évi cseléd konvenció K 7,300.000
- 60 holdas Zalában 57 hold szántó, 3 hold jó rét, könnyű munkálható talaj, elegendő épület, felszerelés esztog átadó . . . . . K 2.900.000
- 36 holdas Zalában vasutállomás mellett 19 hold szántó, 7 hold rét, 8 hold kütűnő szőlő, elegendő épület, holt instrukció, teljes szőlőszeti berendezés . . . . . K 4,000.000
- 1 hold föld Balassze mellett prima talaj a falu szélén, ház-helynek is alkalmas.
- 4 holdas Somogyban, Nagykanizsától 20 km-re, benne 5 hold rét, épület nélkül, magyar holdjankint . . . . . K 35.000
- 18 holdas nagykanizsai járásban szántó, rét, szőlő és két szép ház hely, erdő épület csak a szőlőben, igen szép birtok . . . . . K 2.200.000
- 17 holdas szőlőbirtok pacsal járásban. Ebből 8 hold szőlő, többi szántó és rét. Uj szindelyes azonnal elfoglalható jó lakóépület dollár 3000
- 14 holdas Nagykanizsa határában szőlő, szántó és prima kaszáló, igen jó épületek, szép birtok, azonnal átvehető . . . . . dollár 3.000
- 8 hold kütűnő szőlő pacsal járásban épülettel, teljes felszereléssel . . . . . K 1.500.000
- 11 holdas Balatonvidéki birtok, áll 4 hold szőlőből, fél hold akácás, többi szántó, Szép gyümölcsös. Nádfelelő lakás és istálló K 750.000
- 4700 négyszögletes prima szőlő Észak-Zalában 80 hl. évi termésrel, kütűnő bort terem . . . . . dollár 2000
- 12.000 négyszögletes szőlőbirtok Balaton vidékén, 9000 négyszöglet szőlő, többi szántó és akácás, épülettel, hordó és egyéb felszerelés, évi termés 250—300 hl., kütűnő balatonvidéki bor terem . . . . . K 4.000.000
- Szőlőbirtokokat keresek megvételre.
- Nagybirtokot keresek megvételre nagyszámú megbízóim Zala-, Somogy-, Vas megyéből. Megbízásom van több 6.000.000 koronáig, három 12.000.000 koronáig és két 20.000.000 koronán felüli birtok vételére.
- Birtokbirtokot keresek 20 holdtól 3000 holdig.
- 1 holdas erdő átlag 40 cm. vastag nagyrészt tölgyfa, fővonal-közéjében . . . . . K 300.000
- 2 holdas erdő, idős fák, fele fenyő, keszthelyi járásban Erdőbirtokot megvételre keresek.
- Birtokparcellák épületekkel és anélkül Zalában eladók.

Ház

- Émeletes adamentos modern ház belvárosban K 800.000
- Uj ház modern nagy lakással, nagy udvar és kerttel . . . . . K 450.000
- Magányos több ház kerttel eladó . . . . . K 350.000
- Kiskánizsán több ház eladó.
- Kilizy-utca 51. szám alatti ház, 3 szoba, két konyha, kis kert . . . . . K 230.000
- Belvárosban több lakással földszintes ház kerttel . . . . . K 600.000
- Elfoglalható 2 szobás lakással belvárosban földszintes ház nagy kert, istálló, öreg épület, sok anyaggal . . . . . K 450.000
- Nagyobb lakóház 6 lakással, igen jó épület, nagy udvar, nagy kert, 100 négyszöglet szőlő a kertben . . . . . K 1.000.000
- Keszthelyen és Zalaegerszegén jobb ház eladó

Egyéb ingatlan

- Malmokat keresek megvételre.
- Nagykanizsai kocsma jóforgalmu utcában, teljes berendezés, szép épületek, udvar, kert K 1,100.000
- Vendéglőbirtok Nagykanizsán átadó.
- Zala megyei nagyközségben eladó üzlet ház, nagy épület, udvar, fűszerüzlet berendezéssel nagyforgalmu helyen . . . . . K 500.000

Üzlet

Átadó üzlethelyiségeket keresek forgalmas utcában magas lelépési díjért, esztog berendezéssel és árukészlettel is.